This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

1. d. 208.

CURRUS ISRAEL,
ET
AURIGA EJUS,

Ducens hominem Chriſtianum per Exempla Chriſti Domini, B. V. MARIÆ, & Sanctorum ejus, quorum Feſta in Eccleſia DEI per annum coluntur, in cœlum.

Opus omnibus quidem Chriſtianis, ſed præſertim Sacerdotibus & animarum curam gerentibus, ac Religioſis animis ad meditandum, & prædicandum peraccommodum.

PARS SECUNDA,
PRO DIEBUS FESTIVIS PER ANNUM.

Auctore

R. D. ANTONIO GINTHER, SS. Theologiæ Lic. Decano ac Parocho ad SS. Crucem in Biberbach.

EDITIO SEXTA correctior.

Cum Facultate Superiorum.

AUGUSTÆ VINDELICORUM,
Sumptibus Hæredum MARTINI HAPPACH, & Conſort.
ANNO MDCCXXXV.

Pater mi, Pater mi: Currus Iſraël, & Auriga ejus. 4. Reg. 2. 22.

S. Gregorius Magnus l. 2. in Ezech. hom. 21.

Quid eſt, quòd Elias currus Iſraël, & auriga dicitur, niſi quia auriga agitat, currus portat? Doctor ergo, qui mores populi & per patientiam ſuſtinet, & ſacri eloquii verba docet, & currus dicitur, & auriga: Currus; quia tolerando portat: Auriga quia exhortando agitat: Currus; quia mala ſuſtinet: Auriga; quia populum bonis admonitionibus exercet, &c.

Tales Currus, & Auriga eſto & tu, ò mi Lector!

BIBLIOTHECA·BODLEIANA

AD

AD LECTOREM BENEVOLUM.

SI verba movent, & exempla trahunt, *habes hic, Chriſtiane, & prudens Lector, & verba, & exempla Chriſti Domini, & SS. Matris ejus, atque Sanctorum ejus, quorum feſta per annum in Eccleſia Orthodoxa coluntur. Et nunquid Magnes trahens ad ſe ferrum, Sol atomos, ſuccinum paleas? Puero oſtendis nuces, & trahitur; Ovicula ramum viridem, & trahitur; piſci vermiculum hamo appenſum, & trahitur; & non trahit te Chriſtus à Patre revelatus, qui de ipſo dixit:* Et ego, ſi exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipſum? (*Joan.* 12. 32.) *Et quid dico?*

Nunquid oves Jacob Patriarchæ ſimiles progenerabant fœtus, ſicut virga variegata, & in canalibus aquarum poſita ipſis exhibebant? (*Gen* 30. 39.) *Leones licet ſummè famelici ab Exemplo Danielis jejunantis edocti & ipſi jejunabant.* (*Dan.* 14. 31.) *De curru Ezechielis obſervat Scriptura, quòd ambulantibus animalibus & currus ambulaverit, ſtantibus verò illis & currus ſteterit; volantibus autem de terra in aëre, & currus ſubſecutus ſit.* (*Ezech.* 1. 19.) *En! vim boni exempli.*

Sardanapalum Regem Ninive bono exemplo ſubditis ſuis præeuntem mox ſecuti ſunt omnes. (*Jona* 3. 6.) *Abimelech Ducem ſuum ſine mora ſectabantur milites, ad illius exemplum præcidentes arborum ramos, quibus incendebant præſidium Sichem.* (*Judic.* 9. 48.) *Urias è caſtris ad Aulam regiam Davidis evocatus, noluit dormire in lectulo ſuo, ſed juxta exemplum Joab Ducis ac Domini ſui ſuper faciem terræ.* (2 *Reg.* 11. 11.)

In Novo Teſtamento familiam Zachæi conſidera, de qua Veritas dicit: Salus huic domui facta eſt. *Et quare hoc? quia omnes pœnitentem Dominum ſuum, ac ſcelera dolentem ſecuti ſunt.* (*Luc.* 19. 9.) *De Regulo ad Chriſtum converſo dicit Scriptura:* Credidit ipſe, & domus ejus tota. *En! ſervi & ancillæ mox Dominum ſuum in amplectanda in Chriſtum fide imitati ſunt.* (*Ioan.* 4. 53.) *Cornelius Centurio, quia pius erat, ac Deum timebat, ſequebantur & omnes domeſtici:* Timens Deum cum omni domo ſua. (*Actor.* 10. 1.)

Ecce, quid poſſit bonum Superiorum exemplum; quantò magis Chriſti, & Sanctorum ejus? Ideo enim ab Eccleſia Catholica per anni curſum eorum proponuntur exempla, ac feſta celebrantur, ut non tam honor illis debitus impendatur; quàm ut eorum quoque mores & virtutes ſaltem pro poſſibili imitemur; unde rectè S. Auguſtinus. Solemnitates Martyrum exhortationes ſunt martyriorum, ut imitari non pigeat, quod celebrare delectat. (*Serm.* 47. *de Sanctis.*)

Et hic finis eſt, quare hoc Feſtivale, quod propriè de Sanctis agit, & per Figuras Figuratum, *vitam illorum proponit, in lucem prodierit. Fac tu, optime Lector, ſecundùm exemplar, quod hic tibi monſtratum eſt, & ab auditione mala non timebis. Vale, & mei peccatoris miſerrimi vel unâ vice in Sacrificiis tuis memor eſto:* Orate pro invicem, ut ſalvemini. (*Iac.* 5. 16.)

S. Iſidorus de Offic. Eccl. c. 34.

Feſtivitates Apoſtolorum, ſeu in honore Martyrum feſtivitates antiqui Patres in venerationis myſterio celebrari ſanxerunt; vel ad excitandam imitationem, vel ut meritis eorum conſociemur, atque orationibus adjuvemur &c.

IN-

INDEX CONSIDERATIONUM
Pro Diebus Feſtivis per Annum.

CONSIDERATIO I. Pag.

SAcratiſſimum Nomen JEſu omnia in omnibus. 1

CONSIDERATIO II.

Cum SS. Tribus Regibus Chriſto voluntas bona offerenda. 10

CONSIDERATIO III.

De vita, virtutibus, & Patrocinio S. Sebaſtiani Mart. 19

CONSIDERATIO IV.

Cum S. Paulo inſpirationi Divinæ citò obtemperandum. 30

CONSIDERATIO V.

B. Virgo Patri cœleſti Filium ſuum in templo præſentat. 36

CONSIDERATIO VI.

De electione, vita, & glorioſa morte S. Matthiæ Apoſtoli. 45

CONSIDERATIO VII.

De dignitate, prærogativa, & Patrocinio S. Joſephi. 54

CONSIDERATIO VIII.

De Verbo in puriſſimo Virginis Mariæ utero incarnato. 62

CONSIDERATIO IX.

De Primo verbo à Chriſto moriente in Cruce prolato. 71

CONSIDERATIO X.

De ſecundo verbo Chriſti in Cruce pendentis. 76

CONSIDERATIO XI.

De verbo tertio Redemptoris noſtri in Cruce patientis. 81

CONSIDERATIO XII.
De quarto verbo à Verbo Crucifixo prolato. 86
CONSIDERATIO XIII.
De verbo quinto, & ſiti Chriſti in Cruce morientis. 91
CONSIDERATIO XIV.
De verbo ſexto Chriſti in Cruce agonizantis. 96
CONSIDERATIO XV.
De verbo ſeptimo Chriſti Domini in cruce exſpirantis. 101
CONSIDERATIO XVI.
De vita, & fortiſſimo certamine S. Georgii Martyris. 106
CONSIDERATIO XVII.
De vita, & glorioſo agone S. Philippi Apoſtoli. 112
CONSIDERATIO XVIII.
De Sanctiſſima vita, & morte S. Jacobi Minoris Apoſtoli. 117
CONSIDERATIO XIX.
In cruce ſalus, vita, & reſurrectio noſtra. 122
CONSIDERATIO XX.
De bona educatione S. Viti, ejusque Martyrio. 131
CONSIDERATIO XXI.
De Vita, moribus, & morte Præcurſoris Domini. 136
CONSIDERATIO XXII.
De prærogativa, virtutibus, vita, & morte S. Petri Apoſt. 145
CONSIDERATIO XXIII.
De Matre miſericordiæ B. Eliſabetham viſitante. 154
CONSIDERATIO XXIV.
De Vita, & virtutibus S. Udalrici Epiſcopi Auguſtani. 159
CONSIDERATIO XXV.
De S. M. Magdalenæ mirabili converſione, & pœnitentia. 164
CONSIDERATIO XXVI.
De Vita, prædicatione, & Martyrio S. Jacobi Majoris Apoſt. 173
CONSIDERATIO XXVII.
De S. Anna Matre B. V. Mariæ digniſſima. 181
CONSIDERATIO XXVIII.
De quinque SS. Martyribus Romanis, nunc Biberbachii quieſcentibus. 190
CONSIDERATIO XXIX.
De theſauro indulgentiarum ex Chriſti meritis &c. 200
CONSIDERATIO XXX.
Amor JEſu S. Afræ Martyri dulces reddit flammas. 209

CON-

CONSIDERATIO XXXI.
De S. Laurentii M. Vita, generoſo agone, ac triumpho. 218
CONSIDERATIO XXXII.
De Matre Miſericordiæ in cœlum aſſumpta. 227
CONSIDERATIO XXXIII.
De vita, & glorioſo agone S. Bartholomæi Apoſtoli. 236
CONSIDERATIO XXXIV.
Contra Dæmones inimicos dedit nobis DEUS Angelos Cuſtodes. 245
CONSIDERATIO XXXV.
De gaudio totius Univerſi ob Nativitatem B. V. Mariæ. 250
CONSIDERATIO XXXVI.
De propitio JEſu, in cruce pro noſtra ſalute exaltato. 259
CONSIDERATIO XXXVII.
De mirabili vocatione S. Matthæi Apoſt. & Evangeliſtæ. 268
CONSIDERATIO XXXVIII.
De protectione & patrocinio S. Michaëlis Archangeli. 277
CONSIDERATIO XXXIX.
S. Franciſcus, cur tantoperè agnum & alaudam æſtimaverit? 282
CONSIDERATIO XL.
De vita, & glorioſo Martyrio SS. Simonis & Judæ Apoſtolorum. 291
CONSIDERATIO XLI.
De deſiderio ad cœleſtem patriam juxta exemplum SS. Omnium. 300
CONSIDERATIO XLII.
De animabus in igne purgante adhuc luentibus. 309
CONSIDERATIO XLIII.
De vita, & glorioſa morte S. Martini Epiſc. Turonenſis. 318
CONSIDERATIO XLIV.
Cultus conſtans B. V. Mariæ Signum prædeſtinationis noſtræ. 323
CONSIDERATIO XLV.
De vita, glorioſo agone, & triumpho S. Catharinæ V. & M. 327
CONSIDERATIO XLVI.
De vita S. Andreæ Apoſt. & ejus in cruce triumpho. 332
CONSIDERATIO XLVII.
De vita exemplari, & Prodigiis S. Nicolai Epiſc. Myrenſis. 341
CONSIDERATIO XLVIII.
De B. Virgine, ſine omni macula originali & actuali. 350

CON-

CONSIDERATIO XLIX.
De Expectatione Partûs B. Virginis Mariæ. 358
CONSIDERATIO L.
De vita, prodigiis & glorioſo Martyrio S. Thomæ Apoſt. 363
CONSIDERATIO LI.
De Chriſto Domino à Virgine in mundum nato. 372
CONSIDERATIO LII.
S. Stephanus plenus gratiâ fortiter pro cœlo pugnat. 380
CONSIDERATIO LIII.
De Vita S. Joannis Apoſt. & Evangel. dilecti Chriſti Diſcipuli. 389
CONSIDERATIO LIV.
De SS. Innocentibus M. M. & de Cura parentum erga filios. 398
CONSIDERATIO LV.
Pro Feſto Dedicationis, de vera hominis Chriſtiani Recreatione. 406
CONSIDERATIO LVI.
De Sacrificio Miſſæ, & dignitate Sacerdotis eam offerentis. 415

CON-

CONSIDERATIO I.
Sacratiſſimum Nomen JESUS omnia in omnibus.

Pro Feſto Circumciſionis Domini.

Et vocatum eſt Nomen ejus JESUS. Luc. 2. 21.

I.

SOlent hodierna luce Sacri Oratores pro felici anni auſpicio ſuis auditoribus diverſas elargiri ſtrenas & xenia; ego candidè fateor, quòd ferè mihi hodie accidat, quod olim in Eccleſia primitiva S. Petro Apoſtolorum Principi, & S. Joanni ejus comiti evenit, qui, cùm ad horam orationis nonam, hoc eſt circa tertiam poſt meridiem ad ſacrificium veſpertinum (in quo quotidie agnus Exod. 29. 38.
immaculatus DEO T. O. M. immolabatur) ad templum in monte Sion ſitum aſcenderent, ad portam ejuſdem templi ſpecioſam mendicum quendam claudum, omnibúsque membris contractum invenerunt, qui ambos hos Apoſtolos demiſsè & nutu & vultu lugubri rogavit, ut aliquam ſibi ob amorem DEI facerent charitatem & eleemoſynam, cui S. Petrus: *Argentum & aurum non eſt mihi; quod autem habeo,* Act. 3. 6.
hoc tibi do: In Nomine JESU Chriſti Nazareni ſurge, & ambula.

Hoc, inquam, & mihi hodie contingit, poſſúmque cum veritate cum S. Petro dicere: *Argentum & aurum non eſt mihi,* cùm ſolum amictum, & victum quæram, & his contentus vivam: *Habentes autem alimenta, &* 1. Tim. 6. 8.
quibus tegamur, his contenti ſumus. Quid ergo, animæ Chriſtianæ, vobis hodie in ſtrenam offero? quid vobis dono?

Pharao Ægyptiorum Rex, Joſepho ſomnium ſeptem vaccarum & ſpicarum de ſeptennio fertilitatis & ſterilitatis futuræ dexterè explicanti in xenium veſtem byſſinam, torquem auream, & pretioſum
Gen. 41. 42. annulum ſuum ſignatorium donavit: *Tulitque annulum de manu ſua, & dedit eum in manu ejus: veſtivitque eum ſtolâ byſſinâ, & collo torquem auream circumpoſuit &c.* Hoc ego non habeo.

Pater ille, verè miſericors & bonus, filio ſuo prodigo nunc ad frugem revertenti, & ſeriò de malis actis pœnitenti, pari ratione ſtolam byſſinam, & annulum aureum in ſignum paternæ reconciliatio-
Luc. 15. 22. nis & benevolentiæ dedit: *Citò proferte ſtolam primam, & induite illum, & date annulum in manu ejus.*

Sed quid ego vobis hodie pro xenio communico? Placebit ſine dubio, ſi ſimilem vobis annulum offeram? Annulum, inquam, memorialem, ut vocant, in quo exaratum eſt SSmum, ac Diviniſſimum Nomen JEſus, quod SS. Nomen non ſolùm geramus in corde, ſed
Act. 4. 12. etiam in manu, hoc eſt, in opere: *non enim aliud nomen eſt ſub cælo datum hominibus, in quo oporteat nos ſalvos fieri*, de cujus immenſa dignitate & pretio, quòd ſit omnia in omnibus, plura in præſenti dilucidabimus. Sit ergo *Felix anni omen JESU venerabile Nomen.*

Gen. 1. 1. 2. In principio temporis, ubi creavit Deus cœlum & terram,
S. Nazian. creavit & Angelos: *Angeli*, ait S. Nazianzenus, *prodiêrunt à Deo ſicut*
Orat. in Chriſti Nat. *radii à Sole*, qui poſtquam . . . primo creationis ſuæ inſtanti per fidem Deum, ut unum & trinum, & ut finem ſuum ſupernaturalem cognove-
Lyr. in Triſagio f. 109. runt, eum ſingulari charitate dilexerunt. In ſecundo inſtanti juxta mentem præcipuorum Theologorum illis propoſitus fuit Chriſtus, ut illum quoque tanquam Deum & hominem futurum, ac ſalutis authorem fide ſuſciperent, & Sacratiſſimum, ac Diviniſſimum JEſu Nomen
Hebr. 1. 6. humiliter adorarent: *Et adorent eum omnes Angeli Dei.* Hic bella & lites, dum in tertio inſtanti Lucifer ob excellentiam ſuam primò repu-
Iſa. 14. 14. gnans, mox plures alios rebelles ad ſe attraxit Angelos: *Aſcendam ſuper altitudinem nubium, ſimilis ero Altiſſimo;* quibus fortiter cum aliis cœleſtibus ſpiritibus ſe oppoſuit Archangelus Michaël, qui ſeſe Verbo incarnando mox demiſſiſſimè ſubmittebant, SS. Nomen JEſu humiliter
Apoc. 12. 7. adorantes. Et quid accidit? Audi Scripturam: *Et factum eſt prælium magnum in cælo: Michaël & Angeli ejus præliabantur cum Dracone, & Draco pugnabat, & Angeli ejus, & non valuerunt, neque locus inventus eſt eorum ampliùs in cælo.* Et quemadmodum milites in ipſo cruentæ pugnæ fervore exclamare, & ſe ipſos ad fortiter dimicandum animare aſſolent: *Vivat v. g.*
S. Bern. to. 1. *Imperator, vivat Rex vivat Princeps noſter &c.* ut per ejuſmodi inconditum
Ser. 40. clamorem hoſtibus terrorem incutiant; ita atteſtante S. Bernardino omnes

omnes boni Angeli in cœlo empyreo in illa acerrima pugna contra Draconem & ſequaces ejus, cùm eos ad inferni abyſſum præcipitarent, unanimi voce acclamabant: *Vivat JEſus! vivat JEſus! & ad vocem hujus nominis Dæmones reſiſtere non potuerunt, quin de paradyſi apice in abyſſum non caderent.* Et hoc eſt, ad quod ſuo tempore alluſit ipſa Veritas Chriſtus, dum Diſcipulis ſuis dixit: *Videbam Satanam ſicut fulgur de cœlo cadentem.* Luc. 10. 18. O Chriſtiani! cognoſcite vel ex hoc immenſam SS. Nominis JEſu virtutem & dignitatem, ſi vos imposterùm tentabit infernalis ille Draco, ſi rebellis caro, ſi mundus, exclamate cum bonis illis Angelis: *Vivat JESUS, vivat JESUS,* & recedet mox omnis diabolica tentatio à vobis: *Omnis,* ait Joël Propheta, *qui invocaverit nomen Domini, ſalvus erit.* Supra Joël. 2. 32. quod ad conſolationem noſtram egregiè memoratus S. Bernardinus: S. Bern. to. 1. *Quicunque,* inquit, *ſceleſtiſſimus peccator debitè invocaverit in ultimo vitæ Nomen JEſus, ſalvabitur.* Obſerva *debitè.* Ser. 40.

3. Et quis ignorat, quot tentationibus fuerit obnoxius patientiſſimus Job? Videbantur tunc omnia Elementa in ejus conſpiràſſe & conjuràſſe perniciem, dum nunc ab igne, nunc à vento, nunc à grandine, nunc à Sabæis, nunc à Chaldæis omnium bonorum temporalium, imò & liberorum jacturam paſſus, tandem ab ipſo malo Dæmone ulcere peſſimo in toto corpore percuſſus eſt. Et tamen in his omnibus non peccavit Job. Et quo ſe, obſecro, ſcuto contra tot iniqua adverſantium tela tutatus eſt? Revera non alio, quàm ſcuto inexpugnabili SSmi nominis JEſu, cujus virtutem jam tunc in ſpiritu Prophetico agnovit, proinde in omnibus his adverſitatibus illud devotiſſimè invocavit, exclamans ad ſingula adverſa: *Sit nomen Domini benedictum.* Job. 1. 21.

Olim præceperat Deus, ut omnes primogeniti in Iſraël quinque ſiclis redimerentur: *Accipies quinque ſiclos per ſingula capita ad menſuram Sanctuarii &c.* Num. 3. 47. Et quare quinque ſiclis fieri debuit redemptio primogenitorum? Reſpondetur: JEſus eſt redemptio noſtra, *qui dedit redemptionem ſemetipſum pro omnibus.* Quinque ſicli ſunt quinque Sanctiſſima ejus vulnera, vel ſi mavis, quinque litteræ, quibus conſtat hoc Sanctiſſimum Nomen JEſus; per I. enim denotatur ejus Immenſitas, per E. Æternitas, per S. Sanctitas, per U. Veritas, & per S. Sapientia. Audi citatum S. Bernardinum: *Nomen JEſu,* inquit, *eſt ſignum repræſentans tibi omnia; quæcunque Deus undique fecit propter ſalutem humanæ naturæ.* Et S. Ambroſius: S.Bern.Ser.45. Tom. 4. *Si mortem times, vita eſt; ſi in cœlum tendis, via eſt; ſi febribus æſtuas, ſalus eſt; ſi alimento indiges, cibus eſt; ſi ſitis, aqua eſt; ſi labore opprimeris, requies eſt; ſi in certamine verſaris, corona eſt &c.* S. Ambr. in c. 1. Lucæ. Ecce JEſus omnia in omnibus; proinde haud immeritò tot Sanctiſſimi Pontifices plenarias in agone indulgentias iis concesſerunt fidelibus, qui corde & animo contrito hoc Sacroſanctum

S. Bern. Ser. 1. de vigilia Nativit. Nomen JEſus devotè invocaverint: *Reſpirate ergo perditi*, exclamat Mellifluus: *Reſpirate, venit enim JEſus ſalvum facere, quod perierat: Et vocatum eſt nomen ejus JEſus:* Reſpirate.

4. David, tum adhuc puer paſtoritius, ſed fortis robore, licèt jam in Regem à Samuele eſſet inunctus, ac Saulis deſtinatus ſucceſſor, illico tamen ad ſuas oves reverſus eſt. Et ecce, hæc inter Spiritus Domini receſſit à Saul, & exagitabat eum ſpiritus nequam ſeu diabolus, qui non duntaxat Saulem vexabat in corpore exteriùs, uti quondam vexabat patientiſſimum Jobum, ſed interiùs in mente perturbando ejus phantasma, & mille doloribus ac mœroribus cor ejus replendo, & exagitando, unde factus eſt dæmoniacus & energumenus; in quem finem, ut huic malo mederentur aulici, coacto concilio concludebant, doctum quendam citharœdum, & pſalten eſſe inquirendum, qui gratâ ſuâ muſicâ Regis melancholici angores, & pravæ animæ exhilararet ac temperaret paſſiones. Paucis: David in paſcuis quæritur, invenitur, ludit coram Rege: *Tollebat citharam, & percutiebat manu ſua, & refocillabatur Saul, & leviùs habebat; recedebat enim ab eo ſpiritus malus.* (1. Reg. 16. 23.) Et quomodo, obſecro, ad ſonum hujus citharæ Davidicæ ſpiritus malignus tam citò à Saule poterat fugari? quid hæc muſica potuit in dæmonem agitantem Saulem?

Laur. Chryſog. in mundo Marian. diſc. 33. n. 14. Reſpondet Laurentius Chryſogonus, per hanc Davidis citharam SS. JEſu nomen eſſe præfiguratum, ſicut enim hæc cithara morbos Saulis & melancholiam ac triſtitiam ejus, imò & ipſum Cacodæmonem fugavit; ita multò magis hæc myſtica cithara (SS. Nomen JEſu) morbos animi, hoc eſt, peccata ac vitia noſtra diſpellit, conſcientiam remordentem quietat, ac ſerenam mentem & gratiam divinam reconciliat: *Sicut cythara*, ait Petrus Cellenſis, *ſonat mihi JEſus, ô utinam à JEſu abſorberetur anima mea, ô dulcedo meritorum JEſu! &c.* (Pet. Cellenſ. l. 4. l. 19.) Et S. Joannes Chryſoſtomus: *Hoc JEſu nomen tum inferis, tum morbis & vitiis terrori eſt: unde nomen JEſu ab omnibus eſt invocandum, quia omnibus ſalutiferum.* (S. Chryſoſt. ſer. de laude Dei; & Gerſon Serm. de Circumciſ.) *Quid eſt JEſus, niſi Salvator? Ergo JEſu, propter temetipſum eſto mihi JEſus & fac mihi ſecundùm nomen tuum*, ſolebat dicere, & quotidie ad JEſum aſpirare S. Anſelmus. (S. Anſel. de miſeria hominis.) En exemplum longè pulcherrimum, quod facilè poteris imitari; ſtatue proinde, anima mea, ſæpius hoc SS. Nomen devotè pronuntiare, & crebrò cum S. Auguſtino ingeminare: *JEſu, eſto mihi JEſus, & ſalva me, & ſi ego commiſi, unde me damnare potes, tu non amiſiſti, unde ſalvare ſoles.* (S. Aug. in medit. c. 39.)

5. Pergo ad alia. Raptus erat aliquando S. Paulus usque ad tertium cœlum, ubi mirabilia vidit, & inter alia omnes Angelos ac Beatos, imò & ipſos inferos SS. Nomen JEſu (hoc eſt ipſum JEſum, Verbum ac Filium Dei ac hominis) humiliter & cultu latriæ adorantes; unde

cum ab hoc raptu ad ſe reverſus eſſet, ſine mora auream ſuam prehendit pennam, & mortalitati humanæ ac poſteritati noſtræ hæc pretioſa & nunquam ſatis ponderanda verba de SS. Nomine JEſu reliquit: *Humiliavit ſemetipſum, factus obediens usque ad mortem; mortem autem crucis; propter quod & DEus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod eſt ſuper omne nomen, ut in nomine JEſu omne genu flectatur cœleſtium, terreſtrium & infernorum; & omnis lingua confiteatur, quia Dominus JEſus Chriſtus in gloria eſt DEI Patris.* Philipp. 2.

Hîc iſta & penſa, anime mi, quanti ſit pretii, dignitatis ac meriti hoc SS. Nomen JEſus, quod juxta mentem SS. Patrum, majus, excellentius ac venerabilius eſt, quàm nomen Dei; rationem aſſignat Abulenſis apud Cornelium, quia Deus ſignificat Deum, quà Dominus & Creator eſt, JEſus verò ſignificat Deum, quà Salvator & Redemptor eſt; ſicut ergo majus fuit beneficium, & opus redemptionis, quàm creationis: ita majus eſt Nomen JEſus ſive Redemptoris, quàm ſit nomen Dei, ſive Creatoris. Ita doctiſſimus Abulenſis. Proinde non ſine peculiari cauſa & ratione S. Mater Eccleſia Catholica majori devotionis affectu honorare aſſolet hoc SS. & Auguſtiſſimum Nomen JEſus, quàm nomen Deus, dum fideles audito Nomine JEſu, vel caput inclinant, vel genua flectunt, quod non faciunt, cum hoc Nomen Deus audiunt. Abulenſ. q. in 20. cap. Exod.

Et hoc eſt, quod ipſe Dominus JEſus quondam Ananiæ Damaſci Presbytero (poſt ſub Licinio judice nervis cæſo, laniato & lapidibus oppreſſo) de Saulo Eccleſiæ perſecutore proſtrato, ſed nunc Paulo erecto, atque ad Chriſtum converſo inſinuavit: *Vas electionis eſt mihi iſte, ut portet nomen meum coram Gentibus, & Regibus, & filiis Iſraël: ego enim oſtendam illi, quanta oporteat eum pro nomine meo pati.* Et ab hoc tempore Paulus, ac præſertim ab illo inſtanti, ubi in cœlo SS. Nominis JEſu gloriam vidit, nullam ampliùs requiem habuit pro hoc auguſtiſſimo nomine omnia quæcunque aſpera, quæcunque adverſa, promptiſſimo animo ſuſtinendi: *Ego non ſolùm alligari, ſed & mori in Jeruſalem paratus ſum propter Nomen Domini JEſu*; quod & reipſâ fecit, dum Romæ ſub Nerone in valle pugilum ad aquas Salvias ejus caput à corpore in theatro gladio carnificis amputatum tres mirabiles ſaltus fecit, ſemper inclamando & invocando hoc SS. Nomen JEſu, ubi confeſtim tres ſalutiferi cœperunt erumpere fontes, qui in hodiernum usque extant diem, de quorum aqua & ego ipſe Romæ olim bibi, & SS. Nomen JEſu, prout à peregrinis fieri aſſolet: *Vivat JEſus*, humiliter invocavi; de quibus fontibus non ſolùm in ſpiritu, ſed & re ipsâ verificatur, quod longè antea prædixerat Iſaias Prophetarum Princeps: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris*; eſt enim JEſus Salvator noſter Martyrol. Rom. 25. Januarii. Act. 9. 15. Act. 21. 13. Iſa. 12. 3.

fons omnium bonorum & gratiarum. Moyſes per virgam ſuam ex pe-
Pſal. 77. 10. tra unum fecit ſcaturire fontem: *Percuſſit petram, & fluxerunt aquæ*, ſed
SS. Nomen JEſu à Paulo poſt capitis abſciſſionem prolatum tres ejuſ-
modi & longè ſalubriores produxit fontes. O Chriſtiani omnes, ô
animæ deſolatæ, & mille oppreſſæ adverſitatibus, imò & vos, pecca-
tores terræ, venite omnes: Ecce fons patens in ablutionem pecca-
torum, qui hodie manat de ſanguine & lachrymis JEſu circumciſi;
Act. 4. 12. venite, inquam, & haurite aquas conſolationis ex illo; *non enim aliud*
nomen eſt ſub cælo datum hominibus, in quo oporteat nos ſalvos fieri.

6. Cæterùm diverſæ è diverſis SS. Patribus afferuntur rationes,
cur JEſus, & hic Crucifixus in Cruce moriens caput ſuum inclinave-
Jo. 19. 30. rit: *Et inclinato capite tradidit ſpiritum.* Et quare, dices, inclinato capite?
S. Bern. cit. à Reſpondet S. Bernardus: *Inclinato capite emiſit ſpiritum, ut ſummam reve-*
F. Leon. de *rentiam JESU nomini exhiberet.* En ipſe Chriſtus huic SS. Nomini ſuo,
Chriſtianiſ. in titulo Crucis per manus Pilati exarato, inclinato capite fecit re-
labaſcente. Matth. 27. 37. verentiam: *Impoſuerunt cauſam ipſius ſcriptam: Hic eſt JEſus Rex Judæorum.*
Et tu anima tepida, quid agis, cùm audis, vel legis hoc SS. Nomen
JEſu? *Si ſanctum & terribile eſt Nomen ejus*, quomodo tu illud honoras
Pſ. 110. 9. & æſtimas? ô tempora! ô mores! *Et Dæmones*, ſubintrat hîc S. Gre-
gorius Nazianzenus, *ad Chriſti nomen cohorreſcunt; nos verò nomen adeò ve-*
nerandum contumeliâ afficere nil veremur? Audite ipſum pretioſiſſimum Re-
demptorem veſtrum per os Iſaiæ Prophetæ contra vos conqueren-
Iſa. 52. 5. tem; *Jugiter tota die nomen meum blaſphematur.* Blaſphematur in aulis
& caulis, in hoſpitiis & tabernis, in plateis & compitis, in agris &
campis, in omni loco, & omni ferè tempore. O rem ſanguineis non
ſatis deplorandam lachrymis! & hoc inter Chriſtianos?

Deſiderârunt quidem impii Judæi penitus extirpare, & eradi-
Jer. 11. 19. care de memoria hominum hoc diviniſſimum Nomen JEſu: *Eradà-*
mus eum de terra viventium, & nomen ejus non memoretur ampliùs. Sed con-
trarium accidit, dum ipſis etiam ringentibus Judæis Pilatus, ſed non
Jo. 19. 19. niſi priùs lotâ manu, hunc Regium titulum ſcripſit: JESUS NAZA-
RENUS REX JUDÆORUM; & quemadmodum Caiphas, iniquus
Jo. 11. 50. ille Pontifex, inſcius prophetavit: *Quia expedit vobis, ut unus moriatur*
homo pro populo, & non tota gens pereat; ita & Pilatus iniquus judex
ſcribendo hunc titulum I. N. R. I. univerſo orbi viam ſalutis oſten-
dit, quòd non in aliquo alio ſit ſalus, & non aliud nomen ſit ſub cœlo
Act. 4. 12. datum hominibus, in quo oporteat nos ſalvos fieri: Vivat ergo
JESUS!

7. Et quia de Pilato Judice Romano mentionem aliquam feci-
mus, plura de illo conſideremus, quomodo & qualiter Chriſtum, vitam
noſtram,

noſtram, ad mortem condemnaverit. Proceſſum hujus lugendæ & amariſſimæ Paſſionis Dominicæ graphicè deſcribit S. Joannes dilectus ille Chriſti Diſcipulus, qui & ipſe tunc præſens erat, ubi obſervat, quòd iniquus ille Judex Chriſtum Dominum nunquam proprio Nomine JEſum vocaverit, ſed in omni accuſatione, interrogatione & reſponſione hoc SS. Nomen JEſu declinaverit; honorabat quidem hunc pretioſiſſimum orbis Redemptorem titulo Regis, & juſti hominis &c. *Ergo Rex es tu? Ecce homo &c.* Sed non appellabat eum JEſum. Tandem importuno Judæorum clamore & proprio metu victus, ne apud Tiberium Cæſarem accuſaretur, iniquorum petitioni & voluntati acquieſcens, innocentiſſimum Dominum & authorem vitæ ad ignominioſam Crucis necem condemnavit; & ut cauſa tam cruentæ mortis omnibus pateret habitantibus in Jeruſalem, pro veteri Romanorum more titulum tribus principalioribus linguis ſcripſit: JEſus Nazarenus Rex Judæorum. Qui titulus in oblonga haſta erectus à quodam judicis miniſtro, Chriſto Crucem ad Calvarium montem bajulanti, præferebatur, ut exinde, ait Origenes, caput JEſu in Cruce ſuffixi inſtar coronæ exornaret. Siſte hîc, animè mi, & unà mecum attentiore mente perpende, quare Pilatus hoc SS. Nomen JEſus potuerit in tabula ſcribere, non tamen dignus æſtimatus ſit illud ore ſuo proferre? *Jo. 19. 37.*

Advertite ſenſum, notate myſterium: *Pilatus*, ait Scriptura, *accepta aquâ lavit manus coram populo dicens: innocens ego ſum à ſanguine juſti hujus: vos videritis.* Ecce Pilatus, quamvis impius, injuſtus, & ſceleratus Deicida, manus tamen puras habuit: *Acceptâ aquâ lavit manus*, quæ ablutio, teſte S. Hieronymo, apud Romanos quondam puram manum, ſeu innocentem volebat ſignificare; verùm in ore, & lingua, & corde totus injuſtus & falſus Politicus extitit, dum ad aliorum placitum ſummam committere injuſtitiam non abhorruit, quapropter indignus erat, ut hoc SS. Nomen JEſu pronunciaret, ita gloſſatur doctiſſimus Fineti Italus, cujus verba hîc pono: *Fù in una certa maniera degno di ſcriverlo, perche, ſe bene impuro e pieno di lordezze era nell' anima, nelle mani ſi dimoſtrò puro.* Cui adſtipulatur ipſe Gentium Doctor Paulus: *Nemo*, inquit, *poteſt dicere JEſus Chriſtus, niſi in Spiritu Sancto.* O Chriſtiani omnes, diſcite ex hoc, quomodo os & cor, ipſæque manus in veneratione, pronunciatione & adoratione hujus diviniſſimi nominis JEſu in vobis correſpondeant: *Nomen*, ait S. Ambroſius, *congruat actioni, actio reſpondeat nomini.* Et B. Petrus Damianus: *Quid enim prodeſt homini, ſi quis Catholicè credat, & gentiliter vivat?* Et quid hoc eſt? ô qualis Chimæra!

Fineti in Rifleſſi di Spirito nella feſta di circomciſ.

1. Cor. 13. 3.

S. Ambroſ. de dignit. Sacerd. cap. 3.

8. Subnectamus huic ſacro conceptui plures alios. Joſue, cùm contra quinque Chananæorum Reges prælium committeret, per miraculum

ſum prorſus inſolitum Soli aſtrorum Principi ad occaſum properanti præcepit, ut curſum tam diu ſiſteret, quousque perfectam de tot hoſti-
Joſue 10. 11. bus reportâſſet victoriam. Et quid factum eſt? *Stetit ſol in medio cœli, & non feſtinavit occumbere ſpatio unius diei.* Prodigium inſolitum; & quis unquam audivit talia? ℞. S. Baſilius, Solem, mundi oculum, lunam, ſtellas, & cætera ſteтiſſe cœli ſidera ob reverentiam SS. Nominis JEſu, Joſue enim typum, & nomen gerebat JEſu, quod per anagramma facilè
S. Baſil. Serm. de Transfig. poteris eruere: JOSUE: O JESU. Audi ipſum loquentem: *Conſtitiſti Sol aliquando, victoriam felicem ſpectans, reveritus es JEſum Ducem, qui imperaverat, in conſervo honorans DEI appellationem.* Unde placuit Divinæ Majeſtati, non alium eligere Ducem, qui populum Iſraël ex deſerto per
S. Ambr. in Pſ. 118. Serm. 16. Jordanem in terram promiſſionis induceret, quàm Joſue: *Mortuus eſt Aaron*, ait D. Ambroſius, *mortua Maria, mortuus eſt & ipſe Moyſes, ſolùm JEſu Nave Nominis ſacri ſimilitudo ſervavit.* En pulcherrimum typum SS. Nominis JEſu, qui nos ex Ægypto & deſerto hujus mundi ad veram
S. Th. Aq. de Circ. promiſſionis terram faciliter & traduxit, & traducit. *Quàm ergò*, ſubintrat hic S. Doctor Angelicus, *admirabile, laudabile, & amabile eſt Nomen JEſus, quia peccatores juſtificat, juſtos lætificat, tentatos adjuvat, juſtis gratiam augmentat, & omnes, qui ipſum invocant, ſalvat!*

Quis non miretur fortitudinem illius invictæ Amazonis & Heroinæ Judith, dum proprio Holofernis acinace impium ejus caput
Judith 13. 10. demeſſuit: *Et percuſſit bis in cervicem, & abſcidit caput ejus &c.* Sed in cujus virtute hunc actum heroicum fecit? Reſp. Doctor Angelicus, in
S. Th. Aq. 3. p. q. 61. & 62. virtute & efficacia SS. Nominis JEſu. Et quomodo, dices, hoc fieri potuit, dum Filius Dei id temporis nondum erat incarnatus? Obſerva, quod communiter cum præfato Angelico tradunt meliores Theologi, quòd omnes actus virtuoſi & heroici antiquorum Patriarcharum & Heroinarum proceſſerint ex meritis Chriſti; ſed hic actus Judithæ erat inſigniter virtuoſus, imò præſtantiſſimus, ergo in meritis & virtute SS. Nominis JEſus factus eſt, cujus virtutem jam Judith in umbra agnovit, dum ſtans ante lectum Holofernis orans cum lacrymis in ſilentio dixit: *Confirma me, Domine DEus Iſraël &c.* ſub quo nomine *DEus Iſraël* latebat SS. Nomen JEſus.

9. Et dubitas adhuc? Deſcendit David admodùm puer cum Golia immaniſſimo gigante in arenam. O par, quale & quantum diſpar! Erat gigas armatus caſſide æreâ, loricâ ſquamatâ, ocreis, clypeo ærato, haſtâ
1. Reg. 17. 45. oblongâ & gladio fulmineo; & David quid? *Tu venis*, inquiebat, *ad me cum gladio & haſta, & clypeo, ego autem venio ad te in Nomine Domini.* En puer inermis, ſolo baculo, fundâ & lapidibus quinque inſtructus ſtravit, & ſu-

peravit

peravit gigantem tam immanem, truculentum & metuendum; ſed quomodo? non virtute propriâ, aut aſtutiâ, ſed in virtute Sacroſancti Nominis JEſu, unde dixit: *Ego autem venio ad te in nomine Domini*, hoc eſt, in Nomine JEſu, cujus typum gerebat David, & in cujus SS. Nominis virtute David memoratum vicit & proſtravit gigantem; & obſervat Jo. Carthagena, quòd in illo lapide, quo ſuperatus eſt Goliath, SS. Nomen JEſus fuerit inventum: *In medio lapidis*, inquit, *quô David proſtravit, & interemit gigantem, inventum fuit illud SS Nomen JESU.* Jo. Carthag. de SS. Trin. arc. l. 1. ho. 9.

Et quis ſanavit viatorem illum Jerichuntinum, qui incidit in latrones? Tu mihi dices: Samaritanus quidam, qui vinum & oleum in ejus infundebat vulnera: *Et appropians alligavit vulnera ejus, infundens oleum & vinum.* Luc. 10. 34. Sed ego dico tibi: SS. Nomen JEſu huic infirmo & ad mortem ſaucio & corporis & animæ reſtituit ſalutem, per illud enim ſalutiferum oleum SS. Nomen JEſu præſignatum eſt: *Oleum effuſum nomen tuum.* Cant. 1. 2. Ita Mellifluus. Concludamus noſtram Conſiderationem. Ab omnibus terræ nationibus receptum eſt, ut, ſi quis in caſtris militum cuneos, & expoſitas hinc & inde excubias præſertim de nocte intempeſta ſecurus velit tranſire, militarem teſſeram, ſeu *parolam*, ut vocant, ſciat, aliàs à proximo quolibet milite erit trucidandus. Agite a! a! ſi in ſupremo illo agone per inſidias Dæmonum ſecuri velimus tranſire ad vitam, opus eſt, ut teſſeram noſtram ſciamus; teſſera autem noſtra alia non eſt, quàm Vivat JESUS.

CONSIDERATIO II.
Cum SS. Tribus Regibus Chriſto Voluntas bona offerenda.

Pro Feſto Epiphaniæ Domini.

Et intrantes, invenerunt puerum cum Maria Matre ejus, & procidentes adoraverunt eum: & apertis theſauris ſuis, obtulerunt ei munera, aurum, thus, & myrrham. Matth. 2. 11.

I.

RECtè & benè Poëta: *Regis ad exemplum totus componitur orbis.* Sole ſtante ad imperium Joſue: *Sol contra Gabaon moveare,* ſtetit & luna, & cætera cœli ſidera, quia aliàs ordo aſtris à Deo præfixus fuiſſet immutatus, & perturbatus. In exitu Iſraël de Ægypto, quamdiu columna nubis & ignis populo præcedebat, tamdiu & ipſe ambulabat in itinere; ubi verò ſtetit quieta, & ipſe populus in ſtatione ſua quieſcebat non movens gradum: *Stabantque ipſi.* Animalia illa myſtica, quæ quondam vidit Ezechiel Propheta, glorioſum Dei currum trahentia, quando gradiebantur, & currus ſequebatur; ſi autem ſtabant, & rotæ currûs ſubſiſtebant: *Cùm euntibus ibant, & cum ſtantibus ſtabant.* En! ideam boni vel mali Regentis; ſi ipſe exemplo bono præit ſubditis, ſequentur & illi; ſi ſteterit in bono, ſtabunt & ſubditi; Audi Eccleſiaſticum: *Qualis,* inquit, *Rector eſt civitatis, tales inhabitantes in ea.* Proinde rectè S. Thomas Villanovanus: *Magnus prædicator Rex, plus proficit verbo & exemplo, quàm omnes mundi prædicatores.*

Joſ. 10. 12. Exod. 33. 10. Ezech. 1. 21. Eccl. 10. 2. S. Th. Vill. N. in Dom. 19. poſt Pent.

Et nunquid ad exemplum Regis Ninive, quando Jonas Propheta civitati comminatus eſt poſt 40. dies exterminium, & cives facili conatu ad frugem trahebantur? Præibat Rex pulcherrimo exemplo, dum *ſurrexit è ſolio ſuo, & abjecit veſtimentum ſuum à ſe, & indutus eſt ſacco, & ſedit in cinere &c.* Et quid ſequitur? Videns populus univerſus hujus Regentis ſui exemplum, ſine mora in facienda pœnitentia ſecutus eſt eum. *Et vidit Deus opera eorum, quia converſi ſunt de via ſua mala: & miſertus eſt Deus.*

Jonæ 3. 6.

Ad

Ad exemplum Regis Abimelech, dum in conſpectu exercitus ſui arreptâ ſecuri ramum arboris præcidit, impoſitúmque humero ad ſuccendendam fortiſſimam turrim in Sichem tulit, absque mora & reliqui ſuum Ducem ſecuti ſunt milites: *Igitur certatim ramos de arboribus præcidentes, ſequebantur Ducem, qui circumdantes præſidium ſuccenderunt: atque ita factum eſt, ut ſumo & igne mille homines necarentur, viri pariter & mulieres, habitatorum turris.* Jud. 9. 49.

Joſue ſtrenuiſſimus Belli Dux, ubi primus cum Arca Dei à Sacerdotibus portatâ Jordanem ſine rati & nave tranſivit, ſtantibus interea ad inſtar montis decurrentibus aquis, mox depoſitâ omni formidine, & reliquum vulgus Ducis ſui veſtigia ſecutum eſt: *Surge, & tranſi Jordanem iſtum, & omnis populus tecum.* Joſ. 3. 6.

Et quid dico? Non unus, ſed tres SS. Reges nobis hodie optimo ac ſaluberrimo præcedunt exemplo, recens natum Dei Filium in ſinu Matris ſuæ humiliter adorantes: *Et procidentes adoraverunt eum, & offerebant ei munera &c* Et quid nos agimus? *Si Regis ad exemplum totus componitur orbis:* cur, quæſo, tam pauci illos primos ſectantur Chriſtiani? Agite, rumpamus moras, &, ſi aurum, argentum, thus & myrrham non habemus, ſaltem offeramus Chriſto bonam voluntatem noſtram. Attendite. Matth. 2. 11.

2. Olim columna nubis & ignis populum Iſraëliticum ex Ægypto duxit in Palæſtinam: *nunquam defuit columna nubis per diem, nec columna ignis per noctem populo.* In primordio teſtamenti novi *tres Magi* (per anagramma: *Magiſter*, quia revera facti ſunt Magiſtri noſtri) ope novæ & inſolitæ ſtellæ, cujus columna illa prædicta inſignis typus fuerat, ab Oriente ducti ſunt usque in Judæam, & ad ipſum ſiderum Conditorem JEſum recens in ſtabulo Bethlehemitico natum, ut eum humiliter adorarent, eiſque ſua deferrent homagia & obſequia. Exod. 13 22.

Hîc adimpletum fuit illud Balaami vaticinium: *Orietur ſtella ex Jacob, & conſurget virga de Iſraël; & percutiet Duces Moab &c.* Fuerunt itaque Tres illi Magi poſteri & ſucceſſores hujus Balaami ex Arabia felici oriundi, dum ex vaticinio edocti, orituram aliquando ſtellam, quæ nativitatem magni Judæorum, imò orbis, Meſſiæ præſignaret, viſa tandem in nocte nativitatis Chriſti primâ vice lucidiſſima hac ſtella, unanimi conſenſu, ſuperiore ſpiritu illorum corda regente, concluſerunt, nunc, nunc in Juda illum Regem à Virgine eſſe progenitum, proinde illum eſſe inquirendum: *Ubi eſt, qui natus eſt, Rex Judæorum? vidimus enim ſtellam ejus in Oriente, & venimus adorare eum.* Diſce hic, anime mi, non tardare, ſi Gratia Divina tibi affulget, & ad meliorem te vocat, ac excitat vitam; ſingulariter autem Deum obſecra, Matth. 2. 2.

ut tibì largiatur gratiam potentem & efficacem, quæ per prædictam
Jo. 6. 44. ſtellam præſignata eſt: *Nemo enim*, ait Veritas, *poteſt venire ad me, niſi Pater meus traxerit eum.*

3. De Regina Saba refert Sacer Codex, quòd, auditâ famâ Salomonis, cum multo comitatu venerit Hieroſolymam, ut non duntaxat audiret hujus prudentiſſimi Regis Solymæi ſapientiam, & coràm om-
3. Reg. 10. 10. nia intueretur, ſed ut eum regiis quoque honoraret muneribus: *Dedit ergo Regi centum viginti talenta auri, & aromata multa nimis.* Et cùm omnia in Aula illa regia mente attentiore conſideràſſet, ſubjungit Scriptura: *Non habebat ultra ſpiritum &c.*

Venerunt & noſtri Reges, Melchior jam ſenex & canus, prout obſervat V. Beda, Caſpar adhuc juvenis & rubicundus, & Balthaſar
Pſ. 71. 10. fuſcus, ex Perſia, Arabia & Saba, non ſine ſingulari comitatu Hieroſolymam, ut ibidem Chriſtum, qui plùs eſt quàm Salomon, non tam adorarent, quàm & regiis cumularent muneribus; Sed audiens Herodes inopinatum hunc Magorum adventum, turbatus eſt, & omnis Hieroſolyma cum illo; metuebant enim, quòd jam nato legitimo Judæorum Rege & Meſſiâ Herodes, qui paulo ante per vim Regnum
S. Fulgent. Serm. 1. de Epiph. D. invaſerat, è regio ſolio eſſet deturbandus. *Verùm Rex iſte*, ſubintrat hîc S. Fulgentius, *non venit Reges pugnando ſuperare, ſed moriendo mirabiliter ſubjugare, nec ideo natus, ut tibi ſuccedat, ſed ut in eum mundus fideliter credat.* In quem finem cogitur ab Herode conſilium, conveniunt Scribæ, legisque Doctores, conſulitur Scriptura, & in Michæa cap. 5. verſ. 2.
Michæ 5. 2. invenitur: *Et tu Bethlehem Ephrata parvulus es in millibus Juda: ex te mihi egredietur, qui ſit Dominator in Iſraël, & egreſſus ejus ab initio, à diebus æternitatis.* Audit hoc Herodes, fingénsque, quòd & ipſe Chriſtum velit adorare, Magos in Bethlehem amandat, ubi, de novo ſtella apparente, ad locum devenerunt, in quo Divinum Infantem cum SS. Matre ejus in ſtabulo juxta urbis portam repererunt; & quis dicet, quo animi cum ſenſu & motu?

3. Reg. 10. 5. De Regina Saba priùs dictum eſt: *Non habebat ultra ſpiritum*, quando ſapientiſſimum Regem in Majeſtate ſua & gloria ſuper aureum ſolium ſedentem prima vice conſpicata eſt; & quid, obſecrò, cogitabant, vel dicebant tres illi prudentiſſimi Magi, ubi in illa ſpelunca & jumentorum ſtabulo tantam Chriſti, Regis Regum & Domini dominantium, pauperiem intuiti ſunt? Certè *non habebant ultrà ſpiritum.* His tamen non obſtantibus in parvulo iſto, ſuperiori ſpiritu illuſtrati, agnoſcebant verum Deum & hominem, quem non civili, ſed latriæ
Math. 2. 11. Cajet. hic. cultu devotè & humiliter adoràrunt: *Et procidentes adoraverunt eum*, ſupra quod benè obſervat Cajetanus: *Maximo*, inquit, *ſigno reverentiæ adora-*

adoraverunt, ita quòd non genu flexerunt, ſed in faciem ceciderunt. O Chriſtiane! quid tu ad iſta? *Erubeſce*, ait Mellifluus, *ô Chriſtiane infelix, non imitari Magorum exemplum, ſaltem poſtquam JEſus non una ſtella, ſed mille millibus miraculis, Sanctorum exemplis, Martyrum victoriis tuam pigritiam excitat, & cæcitatem illuſtrat &c.* S. Bern. Ser. de Epiph. a. 2. c. 1.

4. Verùm progrediamur ulteriùs. Tres Reges Iſraëlitarum ob ſingularem pietatem & ſanctitatem vitæ in Sacra Scriptura ſingularem ſibi laudem & gratiam apud Deum promeruêre: *Præter David*, ait Eccleſiaſticus, *Ezechiam & Joſiam omnes peccatum commiſerunt, nam reliquerunt legem Altiſſimi Reges Juda, & contempſerunt timorem Dei*, dum idolis & carni ſerviebant, ac populo exemplo ſuo malo cauſa erant ſpiritualis ruinæ &c. Eccl. 49. 5.

Tres generoſi milites in Libris Regum peculiari condecorantur laudum præconio; & hoc quidem ob præſtantiſſimam tum animi, tum corporis fortitudinem, dum David Regi ſuo, tunc in præſidio Odolla moranti, & vehementiſſimam ſitim patienti, de ciſterna Bethlehem non ſine evidenti vitæ periculo per caſtra Philiſtinorum penetrantes, deſideratam aquam hauſerunt & Regi ſuo attulerunt, qui tamen noluit bibere, ſed magis libavit illam Domino, dicens: *Abſit, ut in conſpectu Dei mei hoc faciam, & ſanguinem iſtorum virorum bibam: quia in periculo animarum ſuarum attulerunt mihi aquam*, & ſubjungit Scriptura: *Hæc fecerunt tres robuſtiſſimi.* 1. Par. 11. 19.

Tres Centuriones in novo Teſtamento, velut ſingularia virtutum ſpecula, nobis exhibentur: primus, qui Chriſto pro ſaluti ſervi ſui demiſsè ſupplicavit: *Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquetur*, quem exinde Chriſtus coram omni præſente populo commendavit: *Non inveni tantam fidem in Iſraël.* Matth. 8. 6.

Alter Centurio ille eſt, cui Pilatus Chriſti in crucem acti cuſtodiam demandavit, qui, viſo terræ motu & aliis prodigiis, & ſingulariter, quòd JEſus clamans expiràſſet, Deo mentem interiùs illuminante, clarè agnovit, Chriſtum plus quàm hominem eſſe, veréque Filium Dei; proinde publicum ei teſtimonium in Calvario monte dedit: *Verè Filius Dei erat iſte.* Matt. 27. 54.

Tertius Centurio nomine Cornelius in Actis Apoſtolorum, à S. Luca mirè ob religionem in Deum, miſericordiam in pauperes, frequentémque orationem commendatur, ideo de congruo meruit, ut à S. Petro Apoſtolo in fide Chriſti inſtrueretur, & baptizaretur: *Vir autem quidam erat in Cæſarea, nomine Cornelius, Centurio cohortis, quæ dicitur Italica, religioſus ac timens Deum cum omni domo ſua, faciens eleemoſynas multas plebi, & deprecans Deum ſemper &c.* Act. 10. 1.

5. Verum enim verò, ad quid iſta enarro? En Lector prudens, pere egantes figuras, quas jure merito Tribus SS. Magis ſeu Regibus Orientalibus poteris accommodare; illi enim erant per tres prædictos Sanctos Reges, Davidem, Ezechiam & Joſiam præſignati, dum idola pariter in ſuis regnis deſtruxerunt, & ſolidam pietatem ac cultum veri Numinis in ſuas regiones invexerunt. O utinam plures Regentes hoc facerent!

Illi erant tres illi generoſi milites, qui contempto omni vitæ periculo, terrâ, mariſque, prout vult Cornelius, & alii, intra ſpatium tredecim dierum usque ad ciſternam, quæ eſt in Bethlehem (ad quam orbis Salvator natus eſt) mirandum in modum ſtella duce penetrârunt,
Iſa. 12. 3. ad quam *hauſerunt aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.*

Illi inſuper rectè comparari poterunt dictis tribus Centurionibus, imò & longo intervallo illis præferri, quia Centuriones iſti credebant in Chriſtum jam perfectiſſimum virum, ingentia miracula ac prodigia patrantem, Sancti autem tres Reges noſtri Chriſtum nulla miracula facientem viderant, & tamen in eum firmâ fide credebant, & quod plus eſt, illum adhuc Infantem tenerrimum in viliſſimo ſtabulo inter bruta jacentem, vel in virgineo Matris gremio ſedentem,
S. Chryſoſt hom 8. in c. 2. Matt. ut Dominum ac Deum ſuum devotiſſimè adorabant: *Nunquid viderunt*, ait Os Aureum, *palatium marmoribus ſplendidum? nunquid Matrem diademate coronatam? aut in lecto aureo reclinatam? nunquid puerum aurô & purpurâ involutam? ſed quid? Virginem pauperem, puerum nudum, diverſorium tenebroſum & ſordidum, & animalibus potiùs, quàm hominibus aptum &c.* Et tamen his non obſtantibus procidentes in faciem ſuam adoraverunt eum.
Luc. 18. 8. Heu ubi fides noſtra? *Filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra?* Habemus quotidie in SS. Miſſæ ſacrificio, & in SS. Euchariſtiâ in tabernaculo reconditâ, vel publicæ venerationi fidelium in Eccleſia expoſita eundem orbis Redemptorem Dominum ac Deum noſtrum ſub candido velamine & ſpecie panis ac vini realiter præſentem; ubi fides noſtra? ubi opera? ubi condigna veneratio, & adoratio? An
Matth. 8. 11. non hîc verificatur illud? *Multi ab Oriente venient, & recumbent in Regno cœlorum: filii autem regni ejicientur foras in tenebras exteriores.*

6. Cæterum communiſſima olim erat inter Orientales conſuetudo, ut non ſuos ſolerent adire Reges aut Principes, niſi illis afferrent munera. Ita Jacob Patriarcha tempore famis filiis ſuis ad Joſephum Ægypti Pro-Regem ituris imperavit, ut viro illi dona afferrent, eúmque optimis terræ frugibus honorarent: *Sumite de optimis*
Gen. 43. 11. *terræ fructibus in vaſis veſtris, & deferte viro illi munera.* Imò ipſe Deus olim in lege mandavit, ut nullus Hebræorum accedens ad tabernaculum,

vel

vel templum in conſpectu ſuò appareret vacuus, ſed aliquam oblationem ad cultum ſibi debitum, & religionis actum pertinentem afferret: *Non apparebis in conſpectu meo vacuus.* Exod. 23. 15.

Hoc adimplêrunt & SS. Reges noſtri, dum in conſpectu Summi Regis, quem jam per fidem ut Deum, cœli terræque Dominum agnoverant, noluerunt apparere vacui, ſed poſtquam eum devotiſſimè adoraverunt, & gratias egerunt, quòd in carne humana venerit in mundum ad humanum genus à peccatis & interitu redimendum, ei ſeipſos ad perpetua obſequia infimos ſervos præſentabant; unde quidquid pretioſi tunc ſecum habebant, liberali animo donârunt hinc obſervat Evangeliſta: *Et apertis theſauris ſuis obtulerunt ei munera, aurum, thus & myrrham*; & neque dubium eſt, quin etiam cum his muneribus Verbo Incarnato obtulerint, quod per illa dona myſticè erat deſignatum, nimirum cum auro charitatem, cum thure devotionem, & cum myrrha mortificationem. Matth. 2. 11.

O quàm egregium exemplum omnibus Chriſticolis imitandum! Offeramus & nos, chariſſimi! Regi ac Domino univerſorum aurum, thus, & myrrham. Sed dicet mihi nonnemo cum S. Petro: *Argentum & aurum non eſt mihi*, quomodò ergo illud offerre potero? Ne deſpondeas animum, anime mi! *Suadeo tibi emere à me aurum ignitum, probatum, ut locuples fias*; aurum autem hoc non aliud eſt, quàm vera ac ſincera charitas in Deum, aurum ignitum, aurum probatum, hoc, inquam, illi præſenta, & ſatisfeciſti: Sed neque thus habeo, reponet mihi alius, quod Deo & Homini Chriſto poſſem offerre? Verùm neque hoc tibi deficit: Ora rectè & devotè ad Deum, tum oratione vocali tum mentali, & ecce, thus & ſuave thymiama obtuliſti juxta illud Regii Vatis: *Dirigatur oratio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo.* Dicet tertius: Ubi myrrham accipiam, quam Deo meo offeram? Sed neque hîc opus eſt, ut ad ultimam Thulen te conferas, ad hanc tibi comparandam myrrham; en, ad manus habes: Offer Deo uo cor contritum & humiliatum propter tua perpetrata peccata; offer & mortificationem carnis, ac præſertim tuorum ſenſuum; offer denique cruces, injurias, perſecutiones ac paſſiones tuas, & hæc erit myrrha probatiſſima, ac Chriſto gratiſſima. Act. 3. 6. Apoc. 3. 18. Pſ. 140. 2.

7. Duas quondam tubas argenteas Deus à Moyſe fieri voluit, quarum unâ Principes ad conſultandum de Republica convocabat, alterâ verò plebem, ad concionem ut conveniret, excitabat: ſi autem utraque buccina ſimul clangebat, univerſus populus convocatus eſt. *Fac tibi duas tubas argenteas ductiles &c.* Diverſi diverſa per duas iſtas argenteas tubas intelligunt. Rupertus Abbas per illas allegoricè duos Chriſti Num. 10. 2. Rup. & Hugo hic.

adven-

adventus ſubaudit, videlicet primum in carnem, & ſecundum ad ju-
dicium: Hugo Cardinalis verò per primam tubam, *Verbum prædicatio-
nis*, & per ſecundam *exemplum boni operis*. Non enim ſufficit benè loqui,
ſed & oportet Superiores bono prælucere exemplo, quo ſubditi ma-
gis, quàm verbo, excitantur & animantur ad ſequelam.

Utrumque habemus in Tribus SS. Regibus Orientalibus, qui &
verbo & exemplo nos docuerunt, & etiamnum nos docent, & ſic
utrâque tubâ nobis clangunt; verbo quidem: *Ubi eſt, qui natus eſt,
Rex Judæorum? Vidimus enim ſtellam ejus in Oriente, & venimus adorare eum?*
En buccinam clangentem, & nos admonentem ad quærendum Deum;
Matth. 2. 11. ſed & exemplum inſpice: *Et procidentes adoraverunt eum, & apertis the-
ſauris ſuis, obtulerunt ei munera, aurum, thus & myrrham.* Ecce quale exem-
plum nobis dederunt, ut quemadmodum illi fecerunt, ita & nos fa-
ciamus.

Supra omnia autem placuit Divinæ Majeſtati bona & optima me-
moratorum Regum voluntas, quam pro valedictione diviniſſimo In-
fanti & SS. Matri ejus offerebant; non enim ignorabant, quòd Deus
pluris affectum, quàm effectum reſpiciat, pluriſque noſtram bonam
æſtimet voluntatem, quàm opera noſtra tam tepida & frigida; unde
S. Greg. M. hom. 5 in Evang. rectè S. Gregorius M. *Ante Dei oculos nunquam eſt vacua manus à munere,
ſi fuerit arca cordis repleta bonâ voluntate.*

Viduam illam pauperculam conſidera, duo tantùm minuta in
gazophylacium in templo Solymæo mittentem; & tamen atteſtante
Marc. 12. 43. ipſa Veritate plus dedit, quàm cæteri divites omnes: *Et convocans Di-
ſcipulos ſuos, ait illis: Amen dico vobis, quoniam vidua hæc pauperа plus omnibus
miſit, qui miſerunt in gazophylacio; omnes enim ex eo, quod abundabat illis, mi-
ſerunt: hæc verò de penuria ſua omnia, quæ habuit, miſit, totum victum ſuum.*
Ecce quomodo DEUS T. O. M. non tam donum penſat, quàm do-
nantis affectum.

8. Et nunquid Abraham jam ſtabat paratus ad immolandum Deo
filium ſuum? Et ecce, dum fibrat gladium, interpellatur ab Angelo:
Gen. 22. 12. *Non extendas manum tuam contra puerum.* Et quare hoc? Nunquid Deus
Malach. 3. 6. eſt omnino immutabilis tam phyſicè quàm moraliter: *Ego enim Do-
S. Chryſoſt. hom. 47. minus, & non mutor?* Reſp. ad hoc Divus Jo. Chryſoſtomus: *Non hoc
præcepi, ut opus perficiatur, neque volo, ut occidatur puer tuus, ſed ut obedientia
tua manifeſta fiat omnibus. Igitur ne feceris ei quidquam. Contentus ſum volun-
tate tua, & ex hac te corono & prædico.*

Acceſſit aliquando pretioſiſſimum orbis Salvatorem adoleſcens
Matth. 19. 21 quidam dives & in lege peritus, conſilium ab eo flagitans: *Magiſter bone,
quid boni faciam, ut habeam vitam æternam?* Cui Chriſtus inter alia reſpon-
dit:

dit: *Si vis perfectus eſſe, vade, vende, quæ habes, & da pauperibus, & habebis theſaurum in cœlo, & veni & ſequere me.* Quod inſperatum reſponſum ille audiens abiit triſtis, habebat enim multas poſſeſſiones. Advertit hoc Petrus, & quia jam ſua ob amorem Chriſti reliquerat, animoſior factus diviniſſimum ſuum Magiſtrum interrogat: *Ecce nos reliquimus omnia, & ſecuti ſumus te; quid ergo erit nobis?* Quis, obſecro, hîc non miretur S. Petri audaciam, dum Chriſto dixit & objecit: *Reliquimus omnia?* Quid ergo reliquiſti, piſcator egene? Tugurium viliſſimum ad ripam Galilæi maris ſitum, ventis obnoxium, & ruinæ proximum, naviculam rimoſam, & rete malè reſarcitum; & hoc eſt omnia relinquere?

Reſp. S. Gregorius & ex eo Divus Bernardus: *Multum deſeruit, qui voluntatem habendi dereliquit;* erat enim Dominus cum hac bona voluntate Petri optimè contentus, qui, ſi provincias & regna poſſediſſet, ob amorem Chriſti omnia lubentiſſimo animo reliquiſſet. Ex quibus cognoſce, quòd juxta ſententiam prædicti S. Gregorii *Nihil Deo offertur ditiùs bonâ voluntate;* & Mellifluus: *Bona voluntas origo eſt omnium bonorum, & omnium mater virtutum.* Plus devotiſſimus Bloſius: *Tantus theſaurus,* inquit, *eſt bona voluntas, ut totus mundus ei æquiparari non poſſit.*

S. Greg. M. hom. 5. in Evang. — S. Bern. Ep. ad FF. — Bloſ. parad. an. c. 33.

9. Et hæc cauſa eſt, quòd Evangelicus ille Paterfamilias eandem aſſignaverit mercedem noviſſimâ horâ ad vineam ſuam excolendam venientibus, quam illis, qui ſummo manè ad laborandum venerunt: *Redde illis mercedem, incipiens à noviſſimis.* Et quare, dices, ultimos operarios pares fecit primis, qui portârunt pondus diei & æſtûs? In quo ergo erant pares? Reſp. non in opere, ſed in voluntate operandi, non enim ex voluntate ſua dicti ultimi operarii otioſi in foro reperti ſunt, ſed ex conducentis defectu; & ideo etiam bona voluntas eorum liberaliter remunerata eſt: *Bona voluntas,* ait S. Proſper, *omnium bonorum germen eſt primum.*

Matth. 20. 8. — S. Proſp. l. 1. de vocat. Gen. cap. 6.

Imò nec pilos caprarum & pelles arietum Deus olim aſpernabatur, quæ tanquam primitiæ ad tabernaculum exornandum olim ab Iſraëlitis offerebantur, ex quibus caprarum pilis telæ factæ ſunt, Camelotæ dictæ, ferendis pluviis accommodæ: *Pilos caprarum, & pelles arietum rubricatas &c.* Supra quod egregiè S. Rupertus Abbas: *Ut primitiæ ſint, quæ offeruntur, non oblationum quantitas, ſed offerentium bona efficit voluntas; multum enim ab auro & argento pili caprarum in pretio differunt; & tamen ſub eodem vocabulo primitiarum poſiti ſunt. Nec dubitandum, pilos caprarum & pelles arietum interdum auro & argento, lapidibusque pretioſis priora fuiſſe apud cordium inſpectorem Deum.* Ecce quid poſſit bona voluntas apud Deum. Nota tibi hoc, qui pauperculus es, cùm liberaliſſimus DEus etiam calicem aquæ frigidæ, quem pauperi ob amorem porrigis, abundè remunerare ſoleat: *Amen dico vobis, non perdet mercedem ſuam.*

Exod. 26. 4. — Rup. Abb. l. 4. in Exod. 4. — Matt. 10. 42.

10. Recordor hìc duorum illorum Diſcipulorum, quibus ſe Chriſtus à morte redivivus in villa Emauntica manifeſtavit; & cùm mox ex eorum oculis diſparuiſſet, internâ conſolatione, & inſolito gaudio
Luc. 24. 32. pleni ad ſe invicem dicebant: *Nonne cor noſtrum ardens erat in nobis?*

Hoc idem SS. Tribus accidit Regibus: *Nonne cor noſtrum ardens erat in nobis?* dum diviniſſimo Infanti pro ſalute mundi recens nato in abjecto ſtabulo offerebamus munera, & illud Verbum incarnatum, veræ fidei lumine nunc primi ex Gentilibus illuſtrati, humiliter in genua provoluti adoravimus? O quàm dulcia inter ſeſe illâ nocte miſcebant colloquia! nunc de blanditiis & immenſo amore Verbi illius incarnati, nunc de SS. & dulciſſima Matre ejus, quæ dono linguarum pollens, Arabicè cum illis locuta, myſteria fidei illis explicabat; Nunc de interno animi ſolatio, ardore cœleſti, quem tunc ſentiebant in mente; unde jam tunc temporis pro Chriſto usque ad fatigationem laborare, cruciari, imò & occidi optabant. O ſi tali ardore & amore diligeremus JESUM & MARIAM!

Cornel. in Matth. 2. 11.

De Aſſuero Perſarum Rege perhibet liber Eſther, quòd nocte quadam non potuerit capeſſere ſomnum, ita Deo per Angelum dirigente, ut ſuas procuraret ſibi prælegi annales, & ita recordaretur beneficii à Mardochæo ſibi quondam præſtiti, dum conjurationem contra Regem factam detexit: *Noctem illam duxit Rex inſomnem.*

Eſther 6. 1.

Et noſtri SS. Reges Orientales nocte illâ poſt inventum, ſtella duce, & adoratum filium Dei præ ſingulari lætitia, & mentis jubilo non poterant capere ſomnum, hærebántque diſtracti ancipiti cogitatione, quidnam conſultius foret, an redeuntes in patriam ſuam Hieroſolymam priùs reviſerent, & fidem paulò ante Herodi Regi datam exſolverent, an mox inſalutato hoſpite per aliam viam ſibi eſſet revertendum in patriam? & ecce, dum hæc agunt, & ad orationem concurrunt, ſuavi, quia tanto itinere laſſi, ſuccumbunt ſomno; interim adeſt de cœlo Nuntius, qui eos monet, ut per aliam viam redirent in regionem ſuam: *Et reſponſo accepto, ne redirent ad Herodem, per aliam viam reverſi ſunt in regionem ſuam.* Cyrillus obſervat, dictos SS. Magos fugientes Herodem in reditu ſuo ad patriam non tantùm publicas vias, ſed & publica declinâſſe hoſpitia, & in montibus, ac cavernis eſſe hoſpitatos. Et quia Herodes vidit, quòd dicti Magi non ampliùs ad ſe reverterentur, juſſit in vindictam naves Tharſis igne comburi, quia per illud mare eos oportebat tranſire in patriam ſuam; ſed ſpe fruſtratus & ſerò veniens, velut rabidus canis, dum videt, quòd non poſſit commodè hominem mordere tranſeuntem, qui in eum lapidem projicit, ipſum lapidem mordere aſſolet; ita Herodes ex poſt facto quaſi in furentem canem verſus in duos

Matth. 2. 12.

Cyril. in vita S. Theod.

pro-

proprios filios, & in innocentes Infantes omnem iram ſuam, & vindictam effudit &c. Finio cum S. Ambroſio: *Aliâ*, inquit, *venerunt viâ Magi, aliâ redeunt; qui enim Chriſtum viderant, Chriſtum intellexerant, meliores utique, quàm venerant, revertuntur. Duæ quippe viæ ſunt, una, quæ ducit ad interitum, alia, quæ ducit ad Regnum. Illa peccatorum eſt, quæ ducit ad Herodem, hæc Chriſtus eſt, quâ reditur ad Patriam.* Vide ut rectam viam teneas. S. Ambr. in Luc. c. 3.

CONSIDERATIO III.

De vita, virtutibus, & patrocinio S. Sebaſtiani M.

Pro Feſto S. Sebaſtiani M.

Beatus, qui invenit Amicum verum. Eccl. 25. 12.

I.

BEnè dixiſti, patientiſſime Job! benè dixiſti: *Militia eſt vita hominis ſuper terram.* Et quemadmodum illi, qui terra marique operam ſuam militiæ navant, continuis ſunt expoſiti diſcriminibus; ita & nos mortales miſeri quotidianis ſubjacemus periculis, mille animi conflictibus, carnis, mundi & Dæmonis tentationibus, variis ægritudinibus, ac tandem felici, aut heu infelici morti. Unde rectè Gentium Doctor: Pericula in itineribus, pericula in fluminibus, pericula ex genere, pericula ex Gentibus, pericula in civitate, pericula in ſolitudine, pericula in mari, pericula in falſis fratribus, ut Joab cum Amaſa, Abſolon cum Amnon, & Judas cum Chriſto. Hinc felix ille, qui inter tot rerum diſcrimina, & mundi hujus immundi varietates, verum ac ſincerum reperire poterit amicum, qui non tam in proſperis, quàm adverſis amico ſuo fideliter adſit, & opituletur: *Amicus fidelis*, ait ſapientiſſimus Eccleſiaſticus, *protectio fortis: qui autem invenit illum, invenit theſaurum.* Job. 7. 1. 2. Cor. 11. 26. 2. Reg. 20. 9. 2. Reg 13. 28. Matt. 26. 50. Eccl. 6. 14.

Talis amicus verus ac ſincerus fuit ſub habitu & ſpecie peregrini S. Raphael Archangelus Juniori Tobiæ, dum illum per remotiſſimum ac periculoſum iter duxit, & reduxit ſanum, à devoratione piſcis liberavit, Dæmonium ab eo compeſcuit, patri viſum reſtituit, & bonis omnibus ejus domum replevit; unde meritò pater & filius inter ſe invicem conſultantes dixerunt: *Quam mercedem dabimus ei? aut quid dignum poterit eſſe beneficiis ejus?* Tob. 12. 2.

Talis amicus extitit Jonathas Princeps Regius Davidi, dum ob gratiam illius patris iram placavit, eum à mortis periculo iterato eripuit, ac propriis veſtimentis in ſignum initi fœderis & amicitiæ inviolabilis induit; unde Scriptura: *Anima Jonathæ conglutinata eſt animæ David, & dilexit eum Jonathas quaſi animam ſuam.* (1. Reg. 18.)

Talis amicus erat in Aula Regis Sedeciæ Abdemelech Jeremiæ Prophetæ, dum eum è cæno & profundo lacu, in quem, ut fame moreretur, demiſſus fuerat, benignè eruit, liberavitque: *Dixitque Abdemelech Æthiops ad Jeremiam: Pone veteres pannos, & hæc ſciſſa, & putrida ſub cubitu manuum tuarum, & ſuper funes: fecit ergo Jeremias ſic, & extraxerunt Jeremiam funibus, & eduxerunt eum de lacu.* (Jer. 38. 12.)

Talis amicus fuit notus ille Samaritanus peregrino Jeriehuntino incidenti quondam inter latrones, qui etiam deſpoliaverunt eum, & plagis impoſitis abiêrunt, ſemivivo relicto. Pertranſiit autem per eandem viam Sacerdos & Levita, ſed horrore plagarum vulnerati & moribundi illius perculſi, in contrariam partem iter ſuum reflexerunt; Samaritanus autem idem iter faciens, miſericordia motus, *alligavit vulnera ejus, infundens oleum & vinum &c.* En verum ac ſincerum amicum! (Luc. 10. 34.)

Similem fidelem amicum & ego hodie inquiro, qui neque in proſperis, neque in adverſis, neque in vita, neque in morte me deſerat. Sed ô mi DEus! ubi inter homines mortales moderno temporum tractu ſimilem potero invenire? *procul de ultimis finibus pretium ejus;* proinde altiùs ſunt mentis oculi erigendi; & quem in hac tellure reperire non poſſumus, in cœlo inveniemus. (Prov. 31. 10.)

O Sancte Sebaſtiane, glorioſiſſime Chriſti Martyr, miles fortiſſime, Dux inclyte, & Eccleſiæ S. Catholicæ Defenſor invictiſſime! te hodierna luce appello, tu, tu, inquam, eris nobis clientibus ac cultoribus tuis ſimilis fidelis ac ſinceriſſimus amicus, de quo illud verificatur Sapientis: *Amicus fidelis, medicamentum vitæ, & immortalitatis: & qui metuunt Dominum, inveniunt illum.* Plura de hac veritate impræſentiarum examinabimus. (Eccl. 6. 16.)

2. Veræ nobilitatis laus & gloria conſiſtit in juſtitiâ, pietate & virtute; ita laudatur *Noë vir juſtus, non genere,* ait S. Ambroſius, *ſed juſtitiâ: probati enim viri genus, virtutis proſapia eſt.* Commendatur & S. Sebaſtianus ob generis nobilitatem, ſed multò magìs ob virtutem, propter quam omnibus charus & acceptus fuit, præſertim Romanorum Imperatori Diocletiano, à quo, cùm Mediolano Romam veniſſet, *Dux primæ cohortis electus eſt.* Diſcant hîc Nobiles, quia *Nobilitas morum magis ornat, quàm genitorum.* (Gen. 6. 9. S. Ambr. l. de arca Noë c. 4.)

Daniel de nobili ſtirpe Juda progenitus, licèt pluribus annis in Aula regia Nabuchodonoſoris, Balthaſaris, & Cyri, inter Gentiles fuerit commoratus, illibatam tamen mentem & animam conſtantiſſimè ſervavit, ubi

ubi non tantùm ſuæ, ſed & aliorum ſalutis & perfectionis ſemper ſtudioſiſſimus extitit, quem ne quidem leones attingere auſi ſunt; rationem ipſe aſſignat: *Deus meus miſit Angelum ſuum, & concluſit ora leonum, & non nocuerunt mihi: quia coram eo juſtitia inventa eſt in me.* Dan. 6. 32.

Verſabatur & S. Sebaſtianus, & quidem ut Aulicus primarius in Cæſarea Aula Diocletiani Imperatoris & Eccleſiæ perſecutoris, gaudens divitiis, & honoribus, ac imperiis ampliſſimis; his tamen non obſtantibus vitam duxit prorſus irreprehenſibilem & immaculatam, dans Cæſari, quæ erant Cæſaris, nimirum obſequium, obedientiam & ſervitium, & Deo, quæ erant Dei, dum huic Dominorum Domino ſemper, quoad vixerat, fideliſſimè inſerviebat, illud ſemper animo revolvens: *Obedire oportet magis Deo, quàm hominibus.* Act. 5. 29.

3. Sed & miles erat D. Sebaſtianus, & quidem *Dux primæ cohortis.* In libro Exodi refertur, quomodo cœlum Iſraëlitis manna grandinaverit extra caſtra: *Manè quoque ros jacuit per circuitum caſtrorum.* Et quare non intra caſtra? Reſp. Rupertus Abbas, quòd per hoc cœleſte manna non duntaxat SS. Euchariſtia, ſed & quæcunque alia bona, ac beneficia cœleſtia poſſint intelligi. Solent autem ejusmodi dona ac bona cœleſtia rarò delabi in caſtra militum, quia *militia* non longè diſtat à *malitia*, & ſtatus militaris ſæpe à pietate alienus eſt; unde illud tritum: *Nulla fides pietasque viris, qui caſtra ſequuntur.* Quidquid ſit hac de re, multi tamen milites ſingulari ſanctitate fuerunt conſpicui; Unde de Centurione Capharnaita ipſa Veritas Chriſtus hoc luculentiſſimum tulit teſtimonium: *Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Iſraël.* Et de alio Centurione recenſet S. Lucas, quòd in tantum Deo fuerit acceptus, ut in ſignum peculiaris amoris & æſtimationis Angelum de cœlo ad eum ablegaverit, & paulò poſt Vicarium ſuum S. Petrum, qui ipſum in fide Orthodoxa inſtruxit, & cum omni familia ſacro Baptiſmatis fonte abluit. Audi Scripturam: *Vir autem quidam erat in Cæſarea nomine Cornelius, centurio cohortis, quæ dicitur Italica, religioſus ac timens Deum cum omni domo ſua, faciens eleemoſynas multas plebi, & deprecans Deum &c.* Exod. 16. Matth. 8. 10. Act. 10. 1.

Et quid dico? Non minore laudum præconio dignus eſt S. Sebaſtianus *Dux primæ cohortis*, de quo Surius: *Quotidie ſedulum Chriſto exhibebat officium*, Chriſtianos ſuppreſſos ſublevando, divitias ſuas pauperibus diſtribuendo, viſitando carceres & catacumbas, in quibus inter tot perſecutionum fluctus Chriſtiani, vel incarcerati ad mortem & martyrium ſervabantur, vel in ſpeluncis iſtis ſubterraneis reconditi deliteſcebant, quibus omnibus largiter ſubveniebat Sebaſtianus; & ut in confeſſione veræ fidei conſtantes perſeverarent, efficaciter adhortabatur; unde ulteriùs de illo Hiſtoria loquitur: *Hunc milites quaſi patrem venerabantur, hunc univerſi, qui* Sur. in vita.

præerant palatio, ſummo amoris ſtudio complectebantur; erat enim vir totius prudentia, in ſermone verax, in judicio juſtus, in conſilio providus, in commiſſo fidelis, in bonitate conſpicuus, & in univerſa morum honeſtate præclarus. Quid melius & inſignius de illo dici poterat? Diſce virtutes ejus imitari, exemplum enim dedit tibi: *Certa bonum certamen.*

4. Sed pergamus ad alia. De Tobia ſeniore referunt Sacræ Paginæ, quòd tempore captivitatis Babylonicæ mirum in modum ſuos captivos fratres conſolatus ſit, quibus non duntaxat in fame, perſecutione, ac in extrema paupertate ſuis facultatibus optatam tulit opem, verùm etiam in fide ac Religione, ne ob metum Regis idololatræ ad idola Aſſyriorum deſciſcerent, raro illos firmavit & conſervavit exemplo; & ſi corpora Hebræorum à Gentibus ob fidei odium trucidata, atque inhumata in platea & via in eſcam beſtiarum fuerunt projecta, ea ſub obſcuræ noctis ſilentio ſollicitè collecta propriis manibus, & non ſine vitæ periculo
Tob. 1. 19. terræ mandavit: *Tobias quotidie pergebat per omnem cognationem ſuam, & conſolabatur eos, dividebatque unicuique, prout poterat, de facultatibus ſuis: Eſurientes alebat, nudiſque veſtimenta præbebat, atque occiſis ſepulturam ſollicitus exhibebat &c.*

En perelegantem typum, quem S. Sebaſtianus in Curia Diocletiani, & Maximiniani Imperatorum, & Eccleſiæ perſecutorum, ſub militari habitu implevit, qui, ut alter & novus Tobias, non tantùm egenos Chriſtianos ut amantiſſimus pater benignè ſuſcepit, ſuſtentavit, confortavit, & ad ſupremam luctam pro Chriſto obeundam animavit; verùm etiam SS. Martyrum corpora Romæ hinc & inde ſparſa, & beſtiis ad devorandum tradita, de nocte intempeſta cum S. Caio Pontifice M. S. Polycarpo Presbytero, & aliis fidelibus fideliter inquiſivit, & in catacumbis honorificè ſepeliri curavit; ſicque verum exemplar omnium bonorum operum & virtutum ſeſe orbi Chriſtiano exhibuit: *Chriſtianorum animos,*
Sur. in vita. ait Surius, *quos inter tormenta videbat deficere, confirmavit, ut Deo redderet animas, quas diabolus conabatur auferre. Quid non ad victoris gloriam ingenium tuum reperit?*

Job. 4. 4. 5. De Job commemorat Eliphaz in Scriptura: *Ecce docuiſti multos, & manus laſſas roboráſti: vacillantes confirmaverunt ſermones tui, & genua trementia confortáſti. Hoc idem de D. Sebaſtiano noſtro dicere poſſumus: Docuit multos,* dum mille & quadringentos Gentiles ad Chriſtum convertit, & per S. Polycarpum Presbyterum baptizari curavit, qui ex audita S. Sebaſtiani concione tantum conceperunt fervorem, ut intra paucos dies pro Chriſto ſubire martyrium non dubitaverint, de quibus iterum Surius:
Sur. in vita. *In Dei laudibus perdurantes, ducebant dies ac noctes in hymnis & canticis, & quaſi fideles milites parabant animos ſuos ad dimicandum pro Chriſti Nomine in martyrio bellaturi, ita ut & mulieribus, & infantibus amor ferveret martyrii. Sed & manus*

laſſas

laſſas roboravit, dum egenis & miſeris pro omni poſſibili modo ſuis divitiis, & facultatibus ſubvenit; & ſicut quondam Abdias, regnante in Samaria impio Achab idololatrâ, in atrociſſima perſecutione centum Prophetis in diverſis ſpeluncis deliteſcentibus ſufficientia ſubminiſtravit media: *Cùm interficeret Jezabel Prophetas, abſcondit eos quinquagenos, & quinquagenos in ſpeluncis: & pavit eos pane & aquâ.* 3. Reg. 18. 4. Ita S. Sebaſtianus Dux exercitûs Romæ in ſpeluncis & cavernis ſubterraneis non centum, ſed plures facultatibus ſuis ſuſtentabat, nutriebâtque Chriſtianos: *Vacillantes confirmaverunt ſermones ejus*, dum inter tot perſecutiones, ubi uno menſe juxta Martyrologium ſeptemdecim millia pro Chriſti fide variis necabantur ſuppliciis, primos illos Chriſtianos, tormentis & doloribus non nihil fractos, opportunis monitis aliisque mediis excitavit, roboravitque, ut patienter usque ad ſupremum vitæ halitum in perferendis illis decumanis perſeverarent martyrii cruciamentis: *Et genua trementia confortavit*; quod ſingulariter apparuit in Chromatio, urbis Romanæ præfecto, quem ſubitò in Nomine JEſu à graviſſimis podagræ doloribus liberavit, & cum omni familia ſacro Baptismatis fonte abluit, in cujus ampliſſima domo ducenta Idola demolitus eſt. Item in Marco & Marcelliano fratribus Romanis & nobilibus, quibus ad ſupplicium raptatis obviam facti ſunt parentes, uxores, filii & amici, lamentabili voce, fletu ac gemitu eos rogantes, ut ad Idola reverterentur adoranda, quibus S. Sebaſtianus athleta fortiſſimus in medium eorum proſiliens: *Quid*, inquiebat, *agitis, ô fortiſſimi Chriſti milites? nolite per miſera blandimenta coronam deponere ſempiternam &c.* Sicque plura ingenti cum zelo ac fervore de contemptu mundi, honorum, opum, vanitatum, & de amore Chriſti JEſu crucifixi diſcurrens, non tam trementia eorum genua in fide confortavit, quàm & plures adſtantes, quorum ſexaginta quatuor erant, ad veræ fidei lumen convertit; idcirco ob tam egregium animarum zelum, inſolito quodam ſplendore de cœlo delapſo, mirandum in modum illuminatus, & in ſignum illibatæ caſtimoniæ ab Angelis candidiſſimo amictu indutus eſt; *Per unam ferè horam*, ait Vita, *ſplendore nimio de cœlo veniente, perfuſus eſt, & ſub ipſo ſplendore pallio candidiſſimo ab Angelis ſeptem clariſſimis amictus*, inter quos cœleſtes Spiritus & Chriſtus Dominus medius apparuit, qui Sebaſtiano appropinquans oſculum pacis ei dedit, dicens: *Tu ſemper mecum eris.* O felix nuntium! Anima Chriſtiana! ſta hîc & penſa, quàm libenter Dilectus tuus paſcatur inter lilia? ſi vis, ut JEſus ſemper tecum ſit, imitare S. Sebaſtiani & mentis & corporis puritatem, fidem, ſpem, charitatem in Deum & proximum, zelum animarum, & quomodo in cœlum intrandum ſit per anguſtam portam, *quia lata porta, & ſpatioſa via eſt, quæ ducit ad perditionem, & multi ſunt, qui intrant per eam.* Matth. 7, 13.

6. Age

6. Age Sebaſtiane, dux inclyte & heros fortiſſime! nunc agitur de tua vita & ſalute, proditus enim, & delatus es apud immaniſſimum tyrannum Diocletianum, quòd non duntaxat Chriſtianus, ſed & omnium
Pſ. 56. 8. Chriſtianorum fautor atque defenſor exiſtas: *Paratum cor meum, Deus,* reponit nobis S. Sebaſtianus, *paratum cor meum*, ſeu ad vitam, ſeu ad mortem; Abraham immolavit Deo filium ſuum Iſaac, Dux Jephte Sailam filiam ſuam, ego Omnipotenti Deo pro fide orthodoxa immolabo carnem
3. Reg. 23. 15. meam. David ſitiens aquam de Ciſterna Bethlehem libavit Domino, & effudit eam ſuper terram: ego omnem ſanguinem meum, qui in venis eſt, libabo Domino meo JEſu Chriſto, & huic crucifixo, ſub cujus um-
Luc. 2. 34. bra & protectione ſtabo, pugnabo, ſuperabo. Dominus meus ac Redemptor meus poſitus fuit in ſignum, cui ab omnibus in Cruce contradictum eſt: ponar & ego in ſignum & ſcopum, in quem emittantur cuncta tela malignantium & inimicorum. Felix tunc ero, ſi potero nudus cum Jo-
1. Reg. 20. 22. natha dicere: *Sagittæ intra me ſunt; pax mihi eſt.* Et quid multis? *Tunc,* inquit Surius, *iratus Diocletianus juſſit eum duci in medium, & ligatum ibi, ut ſignum, peti à ſagittariis: Poſuerunt ergo eum milites in medio campo, & hinc inde jaculis adeò repleverunt, ut inſtar herinacii ex ſagittarum denſitate hirſutus videretur.* O invi-
Thren. 3. 12. ctiſſimum Chriſti Martyrem! quàm benè de te Jeremias Propheta: *Poſuit me quaſi ſignum ad ſagittam, miſit in renibus meis filias pharetræ ſuæ.* Supra quod Cornelius: Miſit in renibus, id eſt, in teneram carnem & corpus meum, filias pharetræ, id eſt, ſagittas, quæ in pharetra quaſi filiæ in matris utero continentur. Et quid inter hunc ferreum imbrem S. Sebaſtianus: *Gratias tibi ago, JEſu mi,* inclamabat magnâ voce, *quòd ampliſſimum mihi*
S. Bern. ſerm. 61. in Cant. *conferas beneficium, ut pro te moriar.* Audi & Doctorem Mellifluum: *Stat Martyr,* ait, *triumphans & tripudians, toto licet lacero corpore, & rimante latera ferro; non modò fortiter, ſed & alacriter ſacrum è carne ſua circumſpicit ebullire cruorem &c.* Sed unde talis ac tanta tolerantia? Reſpondet idem Mellifluus: *Inde tolerantia Martyrii provenit, quòd in Chriſti vulneribus tota devotione verſetur, & jugi converſatione demoretur.* Heu nos deſides, ubi noſtra tolerantia in adverſis eſt? quid hactenus pro Chriſto paſſi ſumus? & quomodo cum eo conglorificabimur, ſi non compatimur?

7. Sinamus interim, inter tot dolorum fluctus in proprio ſanguine ſuo nonnihil reſpirare, & quieſcere S. Sebaſtianum, quem Divina Providentia adhuc deſtinavit ad ulterius cruentum certamen, ut adimplere-
Sap. 10. 10. tur illud Sapientis: *Juſtum deduxit per vias rectas.* Et quare, dices, per vias rectas? Reſp. Jonathas Chaldæus in ſua paraphraſi: *Filium deduxit Dominus per vias aſperas,* & hæc via aſpera recta in cœlum eſt, qua Juſti
3. Reg. 19. 4. ad DEUM ſecurè pergere aſſolent, unde mox ſequitur: *Et oſtendit illi Regnum DEI.* Talis quondam erat Elias Thesbites, qui inter perſecu-

torum

torum minas ac tela fugit in deſertum, *ſeditque ſubter unam Juniperum, & petivit anima ſua, ut moreretur: Sufficit mihi Domine, tolle animam meam;* ſed ab Angelo conſortatus perrexit usque ad montem Dei Horeb, ac tandem quaſi redivivus de novo ſe ſtitit coram Achab Rege, cui ob impietatem plurima comminatus eſt mala &c.

En alterum Eliam in S. Sebaſtiano expreſſum, qui ſub arbore, in qua velut in cruce erat alligatus, & meta ſagittis factus, ut metam veram Chriſtum attingeret, tandem vulneribus ſuccumbens, *petivit anima ſua, ut moreretur;* Vita habet: *Gratias tibi ago, JEſu mi, quòd ampliſſimum mihi conferas beneficium, ut pro te moriar.* Sed conſortatus ab Angelo, præter omnium exſpectationem, qui jam mortuus credebatur, vivus ab Irene vidua ſancta inventus, ut alter Elias paſtus & refocillatus eſt; proinde quaſi de novo redivivus ſe rurſus impio tyranno ad novum martyrii genus præſentavit, eique impietatem contra ſe & Chriſtianos hactenus exercitam, generoſo quo excellebat animo, improbavit, & exprobravit, ubi mox in arena ad thermas Diocletiani ob teſtificationem veritatis vix benè adhuc obductis vulneribus, & recrudeſcente tyranni barbarie, ad internecionem fuſtibus, virgis & flagellis delumbatus, occiſus, & in cloacam ſordidam projectus eſt anno Chriſti 268. En glorioſum hujus S. Martyris finem, qui non ceſſit ſuppliciis, ſed potiùs illi ceſſerunt ſupplicia. Diſce, anime mi, ſi opus fuerit, imitari fortitudinem, conſtantiam, patientiam &c. quia his omnibus & pluribus adverſis aliis dignum eſt cœlum: quia *non ſunt condigna paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.* Rom. 8. 18.

8. Recordor hîc Judæ Machabæi, incomparabilis quondam Belli Ducis & veteris Synagogæ inclyti defenſoris, qui ex omnibus, quæ cum gentibus commiſerat, præliis, nunquam niſi glorioſus victor rediit. Si mores illius, animúmque ſpectes, nullus pro cultu & gloria Divini Nominis, nullus pro reverentia & conſervatione templi, nullus pro lege & grege, nullus pro incolumitate ſuæ gentis, nullus denique pro amore Dei & patriæ tantùm laboravit, deſudavítque, ac Judas Machabæus. Tandem ubi ſuos ad conſtantiam & glorioſam mortem adhortatus eſt, ab exercitu Bacchidis cinctus, & telis tum à fronte, tum à tergo petitus, glorioſiſſimâ morte defunctus eſt, cujus adagium erat: *Non inferamus crimen gloriæ noſtræ,* & cùm animoſiùs cum hoſte pugnaret: 1. Mach. 9. 10. *Quis ſimilis tui in fortibus, Domine?*

Videamus nunc non inelegantem inter S. Sebaſtianum & hunc Judam Machabæum analogiam. Judas veteris Synagogæ defenſor fuit; S. Sebaſtianus Eccleſiæ Dei, quo titulo S. Cajus Pont. Max. ipſum condecoravit. Judas pro templo, aris & focis, vitam conſtanter expo-

ſuit; S. Sebaſtianus pro Eccleſia Dei. Judas intrepidus inter fundibularios & ſagittarios ſtetit; S. Sebaſtianus in imbre telorum immobilis permanſit. Judas ex tot prœliis quaſi redivivus ad ſuos rediit; S. Sebaſtianus poſt primam cruentam pugnam quaſi redivivus ad ſuos reverſus eſt. Judam Machabæum pro honore Dei tuendo, & pro ſalu-
1. Mach. 9. 19. te patriæ interfectum deplanxit omnis populus: *Et fleverunt eum omnis populus Iſraël planctu magno, & lugebant dies multos, & dixerunt: quomodo cecidit potens, qui ſalvum faciebat populum Iſraël?* S. Sebaſtianum pro Chriſto & Eccleſia occiſum deplorabant Chriſtiani omnes, qui in immani illa perſecutione adhuc Romæ degebant, proinde cùm eum honorificentiſſimè in catacumbis ad pedes SS. Petri & Pauli ſepeliebant, dicebant intra ſe cum gemitu & lachrymis: *Quomodo cecidit potens, qui ſalvum faciebat populum Iſraël?*

9. Cùm populo quondam Hebræorum, ac præſertim Galaaditis graviſſimum bellum ab Ammonitis inſtaret, nec idoneum ac expertum haberent Belli Ducem, qui tantæ hoſtium multitudini & potentiâ & ratione poſſet reſiſtere, habito hac de re conſilio, unanimi voce concluſerunt, quòd Jephten virum prudentem ac magnanimum in ſuum principem, bellíque ducem vellent eligere. Itaque legationem ad eum amandârunt, impenſiſſimè illum rogantes, quatenus ob bonum publi-
Judic. 11. cum hanc non recuſaret dignitatem, dixerúntque ad eum: *Veni & eſto Princeps noſter, & pugna contra filios Ammon;* quod arduum opus cùm tandem Jephte acceptâſſet, ſingulari animi cum gaudio, & animo fortiſſimo in hoſtes ruit, eoſque ingenti clade proſtravit, & viginti civitates in ſuam redegit poteſtatem.

Eligamus & nos, animæ Chriſtianæ, in hac calamitoſa & rerum & temporum facie nobis aliquem Cœlitum in Ducem ac Patronum, ſub cujus umbra ac tutela contra hoſtium noſtrorum inſultus generosè ac ſecurè pugnemus; Dux iſte, quem vobis propono, S. Sebaſtianus
Manſ. in prompt. Sacro Ser. 1. eſt, *Dux primæ cohortis & defenſor Eccleſiæ; qui de duce exercitûs*, prout loquitur doctiſſimus Manſius, *Dux Eccleſiæ factus eſt, cui S. Cajus Pontifex glorioſum hunc titulum impoſuit, ut dicatur defenſor Eccleſiæ, utpote, qui ad gregem Chriſtianum tantæ neceſſitatis tempore defendendum & alendum ſingulariter electus fuit. Et ſi hoc fecit in terris, quid nunc faciet in cœlis.*

10. Si Deus quondam propter David ſervum ſuum urbi Solymææ in obſidione Aſſyriorum in tantum pepercit, ut ne unica quidem in
4. Reg. 19. 34. illam potuerit volare ſagitta: *Protegam urbem hanc, & ſalvabo eam propter David ſervum meum:* Cur non & noſtra civitas, noſtra patria, noſter pagus &c. protectionem ac patrocinium hujus S. Patroni & Eccleſiæ De-
Job. 33. 23. fenſoris S. Sebaſtiani poterit ſperare? *Si fuerit pro eo Angelus loquens,*

unus

unus de millibus, ut annuntiet hominis æquitatem; miſerebitur ejus, & dicet: Libera eum, ut non deſcendat in corruptionem, inveni, in quo ei propitier. Angelus iſte S. Sebaſtianus eſt; Angelus vitâ, Angelus moribus, Angelus interceſſione &c. ergo &c.

Si Deus olim propter interceſſionem Lothi ſervi ſui civitati Segor graviſſimam pœnam & ultimum condonavit excidium, quatuor interim urbibus, Sodomâ videlicet, Gomorrhâ, Adamâ & Seboim igne cœleſti extinctis: *Ecce in hoc ſuſcepi preces tuas, ut non ſubvertam urbem, pro qua locutus es.* Et nunquid ſimilem gratiam ſperare poſſumus, ſi pro nobis in conſpectu Dei erit interpellans S. Sebaſtianus? Gen. 19. 21.

Si Deus quondam populo ſuo Iſraëlitico, cùm propter enorme idololatriæ ſcelus jam ſupremum exſpectaret interitum, propter preces Moyſis condonavit injuriam & plagam: *Placatus eſt Dominus, ne faceret malum, quod locutus fuerat adverſus populum ſuum.* Et cur nos ſub tali ac tanto Patrono, ac Protectore univerſæ Eccleſiæ Catholicæ, S. Sebaſtiano, non pari ratione ſpem noxarum condonationis, & reconciliationis cum Deo, ſi ritè erimus diſpoſiti, concipiamus? Exod. 32. 14.

Si Aaron olim ſtans inter vivos & mortuos, ubi jam ira egreſſa eſt à Domino, & plaga ignis deſæviens in caſtris Hebræorum quatuordecim millia hominum & ſeptingentos conſumpſit, adhuc pro ſalute populi ſupplicans, & ſuaviſſimum thymiama Divinæ Majeſtati offerens, iratum Numen placavit: *Et ſtans inter mortuos ac viventes, pro populo deprecatus eſt, & plaga ceſſavit.* Quis dubitare poterit, ſi inter vivos & mortuos ſtans S. Sebaſtianus hoc calamitoſo tempore (ubi bella, fames & lues contagioſæ tot hominum conſumunt millia) pro nobis interceſſor exiſtat, quin Deum iratum, ac juſtiſſimum ſcelerum noſtrorum vindicem ſit placaturus? *Hic eſt fratrum amator, & populi Iſraël: Hic eſt, qui multùm orat pro populo, & univerſa ſancta civitate.* Num. 16. 48. 2. Mach. 15. 14.

Ergo honora Medicum propter neceſſitatem. Indignatus olim Deus contra Eliphaz Themanitem & duos amicos, ſuaſit, ut Jobum, virum juſtum ac probatum in omnibus, accederent, ut ipſe pro admiſſis ipſorum apud Divinam Clementiam intercederet delictis, & ſic Divinum Numen eſſe placandum: *Ite ad ſervum meum Job, & offerte holocauſtum pro vobis; Job autem ſervus meus orabit pro vobis: faciem ejus ſuſcipiam &c.* Hoc nos moderno tempore faciamus: Eamus ad S. Sebaſtianum ſervum & amicum Dei fideliſſimum ac gratiſſimum: Eccl. 38. 1. Job. 42. 8.

Et faciem ejus ſuſcipiet.

CONSIDERATIO IV.

Cum S. Paulo inſpirationi Divinæ citò obtemperandum.

Pro Feſto Converſionis S. Pauli.

Domine, quid me vis facere? Actorum 9. v. 6.

I.

QUemadmodum Sol, ſereniſſimus aſtrorum Princeps, vapores terræ, magnes ferrum, & ſuccinum paleas, ad ſe trahunt, ita benignus Deus, cujus miſerationes ſuper omnia opera ejus, per bonas inſpirationes, & per diverſa rerum diſcrimina, hominem viatorem ad ſuum amorem & ſequelam ſolet evocare.
2. Reg. 12. 2. Davidem conſulamus, toto aliquando cœlo à ſalutis via aberrantem, quem miſeratio Divina per Nathan Prophetam, dum ei parabolam de delicta ovicula propoſuit, mirabiliter ad ſe attraxit. Manaſſen, Re-
2. Par. 33 12. gem Divinæ legis prævaricatorem, per varias adverſitates ad ſe revocavit. Filium prodigum per maleſuadam famem ad meliorem conver-
Luc 5 11. tit frugem: *Et ipſe cœpit egere.* Apoſtolos, tunc piſcatores, per ingentem piſcium capturam ad ſe benignè attraxit, dum mox *relictis omnibus ſecuti ſunt Dominum.* Iſraëlitas, ſub duriſſimo Pharaonis jugo vix non ſuppreſſos, per Moyſen ducem, & per columnam præeuntem ex Ægypto vo-
Exod. 13. 21. cavit in Palæſtinam; *Dominus autem præcedebat eos ad oſtendendam viam, per diem in columna nubis, & per noctem in columna ignis &c.*

Hodie eadem Divina Clementia mirabili vocatione ad ſe Saulum attraxit. Ibat hic, ſpirans minarum & cædis in diſcipulos Chriſti, militum & lictorum catervâ ſtipatus, Damaſcum, ut furoris ſui zelum ibidem in ſanguine primorum Chriſtianorum expleret. Et ecce, dum civitati appropinquat, ſubitò in meridie circumfulſit eum lux, de cœlo inſtar fulguris coruſcantis ipſam ſolis lucem ſuperans, & cadens in terram,
Act 9. 4. quaſi fulmine tactus audivit vocem: *Saule, Saule, quid me perſequeris?* Ego ſum JEſus, Deus, & ipſe Dei Filius, Salvator tuus, ſalus tua, & omne bonum tuum, & tu me perſequeris? Mox agnovit vocem Domini Saulus, & tremens, ac ſtupens ad tantam Chriſti in aëre apparentis Majeſtatem, húmiliter, & in animo plenè compuncto, atque in Dei voluntatem reſignato, interrogat: *Domine, quid me vis facere?*

Gen. 12. 1. Ecce, quam citò Saulus, nunc S. Paulus, Deum vocantem audierit. Abraham, ubi à Deo vocatus eſt, mox reſpondit: *Adſum.* Ita & Jacob

Jacob nepos ejus, ubi Angelum Dei monentem percepit, ſine mora Gen. 31. 11.
repoſuit: *Adſum.* Similiter & Moyſes, cùm in deſerto à Deo de me-
dio rubi vocaretur: *Moyſes, Moyſes!* absque mora reſpondit: *Adſum.* Exod. 3. 4.
Samuel, ubi de nocte intempeſta vocem Domini intellexit: *Samuel,* 1. Reg. 3. 10.
Samuel! citò ſeſe ad omnia promptum atque paratum exhibuit mini-
ſtrum: *Loquere Domine, quia audit ſervus tuus.* Et Vates Regius audiens Pſ. 107. 10.
ſubinde in ſilentio in corde ſuo loquentem Deum, ſine cunctatione di-
xit: *Paratum cor meum Deus, paratum cor meum,* ſeu ad proſpera, ſeu adver-
ſa, oculi enim mei ſemper ad Dominum. O! quoties nos intùs in
animo ſimiles audimus & ſentimus inſpirationes divinas, quæ ad emen-
dationem vitæ & ad majorem nos vocant perfectionem; cur, obſecro,
non mox reſpondemus cum S. Paulo: *Domine, quid me vis facere?* Nul-
la hic, ubi vocantem Deum audimus, in emendatione vitæ interponen-
da mora eſt. Plura de hac veritate examinabimus.

2. Solent providi nautæ ac navarchæ, antequam navis vincula à littore ſolvunt, & in profunda propellunt æquora, magna priùs cum ſolicitudine circumſpicere, an favorabilem ac propitium ventum habeant, quem ſi non attendunt, & diutiùs, quàm oportet, in ſtatione ſua morantur, manifeſto exinde ſeſe committent naufragii periculo, cùm venti velut agmine facto maris incipiunt agitare & perturbare procellas.

Quòd hic mundus, in quo degimus, à Vate regio periculoſo com-
paretur freto, in comperto eſt, & ipſa quotidiana ſatis luculenter de-
monſtrat experientia: *Hoc mare magnum & ſpatioſum &c.* Per hoc ergo Pſ. 103. 25.
mare magnum navigandum nobis eſt, ſi ad felicis æternitatis portum
velimus pervenire; proinde ſummopere nobis opus erit ventus favo-
rabilis atque propitius, hoc eſt, Gratia Dei, ut illam per bonas inſpira-
tiones vocantem non negligamus, ſed in tempore opportuno maturè
audiamus, & ſequamur, mora enim hîc cuilibet erit nociva, & valde
timeo de illo, qui ejusmodi bonas non attendit inſpirationes divinas,
ne aliquando audire debeat illud lamentabile Sapientis: *Vocavi, & renuiſti.* Prov. 1. 24.

Saba Regina, ubi audivit de fama ac mira Salomonis ſapientia, à
Deo ipſi indita, nullam moram interpoſuit, quin ſeſe cum ingenti co-
mitatu ex Æthiopia usque in Judæam & Solymæam conferret civita-
tem: *Venit tentare eum in ænigmatibus.* Si diutius exſpectâſſet, fortaſſe 3. Reg. 10. 1.
nunquam ad agnitionem veri Numinis perveniſſet.

Jacob filius Iſaac, ſi non citò matris ſuæ ſalutare monitum audiiſ-
ſet, nunquam locò Eſau fratris ſui paternam præripuiſſet benedictio-
nem ac primogenituram: *Nunc ergo, fili mi, acquieſce conſiliis meis &c.* Ni- Gen. 27. 8.
nivitæ, niſi maturè vocem Domini per os Jonæ Prophetæ ipſis interi-
tum minitantem attendiſſent, ſine ullo dubio æternùm periiſſent. Su-

 perarent

pererant illis ad ſeriam converſionem *adhuc quadraginta dies, & Ninive*
Jonæ 3. 4. *ſubvertetur.* Illi tamen non exſpectantes hoc tempus, adhuc primo die egerunt pœnitentiam.

Et tu, homo Chriſtiane, & in lege Dei inſtructe, adhuc moras nectis, divinis obſecundandi inſpirationibus? quoties te vocavit Deus, & tu renuiſti? quoties manus ſuas ad te in cruce extendit, & tu non aſpexiſti? quoties te per Prædicatores & Confeſſarios, per proſpera & adverſa monuit, & tu deſpexiſti omne conſilium ejus? quid ergo denique
Prov. 1. 28. fiet de te? Audi rurſus Sapientem: *Tunc invocabunt me, & non exaudiam: manè conſurgent, & non invenient me, eò quòd exoſam habuerint diſciplinam, & timorem Domini non ſuſceperint, nec acquieverint conſilio meo.*

3. Deſideratis plura argumenta? Amaſa Davidis in bello Vicarius ac Capitaneus Generalis, ubi nihil minùs, quàm de imminente ſua morte cogitaverat, ex improviſo à Joab conſobrino ſuo per fraudem cir-
2. Reg. 20. 9. cumventus, & interfectus eſt: *Et tenuit manu dextrâ mentum Amaſa, quaſi oſculans eum; Porrò Amaſa non obſervavit gladium, quem habebat Joab, qui percuſſit eum in latere, & effudit inteſtina ejus in terram.* Quæ, obſecro, cauſa tam improviſæ & infeliciſſimæ necis? Fortaſſe, quia Joab indignè tulit, Amaſam à Davide Rege ſibi prælatum? Et hoc quidem verum eſt. Sed Scriptura adhuc aliam indigitat rationem, quia Amaſa à Rege David juſſus, ut intra triduum copioſum congregaret exercitum, ad rebellionem à Seba motam in ortu ſuo ſuffocandam & ſupprimendam, ipſe ultrà, quàm Rex mandaverat, in hoc periculoſo negotio moras traxit,
2. Reg. 20. 5. rebellione interim majora ſumente incrementa: *Et moratus eſt extra placitum, quod ei conſtituerat Rex.* Hæc mora & dilatio, nec non inobedientia erga Regem Amaſæ cauſavit interitum. Cave, anime mi, ſi te Deus per bonas vocat inſpirationes, & ſtella nova divinæ gratiæ oriatur in corde tuo, ne diutiùs & ulteriùs moras trahas reſpondendo; dic proinde ſemper cum Samuele, quem Deus de nocte intempeſta ſæpiùs vocare
1. Reg. 3. 10. dignatus eſt; *Ecce ego, quia vocâſti me;* & paulò poſt: *Loquere Domine, quia audit ſervus tuus.* Forſitan nunc ultimâ vice te vocat, offerens tibi gratiam ſuam ad omnia opera bona exequenda, & ad ſalutem æternam obtinendam efficacem; impoſterùm fortè non aliam daturus, niſi ſufficientem, cum qua tamen neutiquam ſalvaberis; undè rectè Eccleſiaſti-
Eccl. 31. 27. cus: *In omnibus operibus tuis eſto velox, & omnis infirmitas non occurret tibi.*

4. Recordor hîc Jonæ Prophetæ à DEO quondam in Ninivem amandati, ut civibus illius loci ob demerita condignam intimaret pœnam ac interitum; ſed fugit is in Tharſis, quem mox inſequitur Divina Nemeſis ventum & procellam validam & horrendam in mari excitando. Interim nautæ, quiſnam eorum inveniretur reus, jaciunt ſortes,

ors indicat Jonam, qui ſine mora mittitur in mare, & procella
Et quid factum eſt? *Præparavit Dominus piſcem grandem, ut deglu-* Jonæ 2. 1.
tiam. Sinamus in hac balæna, ceu in viva navicula aut carcere,
onam, atque inter feros maris fluctus tamdiu jactari, donec rur-
matur in aridam.
terim ad flumen Tigrim, qui non procul à Ninive in mare effun-
os conferamus, ubi in littore intueor Tobiam juniorem, ex itinere
os, & pulvere ac ſudore ſordidos pedes lavantem: *Et ecce piſcis im-* Tob. 6. 2.
vit ad devorandum eum, qui tamen ab illo abſorptus non eſt, quem-
lum Jonas, ſed Tobias hortatu Angeli fortiter ejus branchiam ap-
dit, & ad ſe in ſiccum attraxit, illúmque exenteravit, cor ejus, fel
ſibi in peculiarem reponens & conſervans medicinam. Et quare,
onas à ceto devoratus eſt, non verò Tobias? Reſp. S. Zeno Ve- S. Zeno Ve-
s: *Jonas ſtertebat in navi: Tobias clamat & orat.* Jonas vocantem ron. ſer. de
& inſpirationes ejus non audiit, ſed à facie illius fugit in Tharſis; Jona.
vocem Dei, & Angeli monentis & audivit, & ſecutus eſt, hinc &
ſui ipſius & balenæ invadentis evaſit. Tantùm prodeſt, divinas
& ſequi inſpirationes, ne aliquando cetus ille infernalis nos de-
ac devoret. Unde rectè Mellifluus ſuper illa verba: *Hodie, ſi* Pſ. 94. 8.
us audieritis &c. Utiliùs, inquit, *& multò ſalubriùs eſt, hodie audire eum* S. Bern. Ser. de
tem, conſolantem, admonentem, docentem, & ut multùm arguentem, incre- verbis Abacuc
corripientem: quàm in die illa tam amarâ, tam lugubri, tam tenebroſa,
lum judicantem, indignantem, ulciſcentem, ſævientem, condemnantem. Ju-
m hîc audire S. Franciſcum Saleſium: *O Deus bone*, inquit, *ſi inſpi-* S. Franc. Sal.
divinas ſecundùm omnem earum virtutis amplitudinem, & extenſionem re- l. 2. c. 11.
s, quantos brevi tempore in ſanctitate progreſſus faceremus! Et nunquid
eſt, optime Lector? fortaſſe in teipſo advertes.

Progrediamur ulteriùs. Venerat aliquando Jeroſolymam ado-
Deum causâ Evnuchus quidam Æthiops, homo dives, ac prin-
Reginæ Candacis theſaurarius, qui, cùm peractâ in templo ado-
, ſedens ſuper currum ſuum reverteretur in Æthiopiam, S. Phi-
Diaconus Spiritu ſuperiore monitus, ſe ad illius currum adjun-
úmque Sacram Scripturam lectitantem invenit; direxit autem
s Sanctus Evnuchi oculos ad caput Iſaiæ 53. quod totum de Chri-
que Paſſione agit, quod cùm S. Philippus illi explicâſſet, atque
ium Incarnationis & Redemptionis Chriſti docuiſſet, noluit am-
rædictus Evnuchus differre baptiſmum, ſed exclamans inquiebat:
a, quid prohibet me baptizari? Dixit autem Philippus: ſi credis ex toto Act. 8. 36.
cet: & reſpondens ait: Credo, Filium Dei eſſe JEſum Chriſtum; & juſſit
rum, & deſcenderunt uterque in aquam, Philippus & Evnuchus; & bapti-
zavit

zavit eum. Cùm autem aſcendiſſent de aqua, Spiritus Domini rapuit Philippum, & ampliùs non vidit eum Evnuchus. Ibat autem per viam ſuam gaudens. Ad quid, obſecro, Evnuchus ille adeò feſtinavit, ut Baptiſmum reciperet? cur non exſpectavit, donec pleniùs in cæteris fidei articulis inſtrueretur? Et nunquid, ut quis adultus dignum recipiat ſacrum baptiſma, requiritur, ut ſigna doloris & contritionis priùs exhibeat, ut credat in SS. Trinitatem, Eccleſiam Catholicam, remiſſionem peccatorum, & reliqua, quæ in Symbolo continentur Apoſtolico?

Reſp. Evnuchum illum inſpirationis divinæ, vocationis, ac ſalutis adeò fuiſſe cupidum, ut neque ad momentum, dum intus in corde Deum monentem audierat, ſuam ſalutem voluerit differre, ſed ubi à S. Philippo catechizatus eſt, & in eſſentialibus fidei articulis inſtructus, mox præmiſſa contritione ad fontem baptiſmi properavit, luculentiſſimum nobis relinquens exemplum, quomodo ſine mora prælucentem ſtellam, hoc eſt, divinam gratiam intùs pulſantem, & nos ad meliorem frugem excitantem, & audire, & ſequi debeamus. Expedit hîc audire S. Baſilium Magnum: *Imitare igitur Evnuchum,* ait, *incidit ille in inſtruentem, docentemque, nec diſciplinam ſprevit, verùm ſtatim dives pauperem in currum accepit, idiotam & deſpectum magnificus, ac ſublimis, ac demum doctus Evangelium regni continuò fidem in cordis penetralibus concepit, nec obſignationem Spiritus diſtulit, nam mox ut incidit in aquam: Ecce,* inquit, *aqua. Cum gaudio hoc dicebat, ecce quam quærebamus; & quid me baptizari prohibet? Ubi namque prompta voluntas, nihil eſt, quod impediatur.*

S. Baſil. hom. 13. de bapt.

6. Audiamus ad confirmationem hujus veritatis Evangelicæ plura, ac valida argumenta. Refert dilectus Chriſti Diſcipulus de piſcina Probatica in Jeruſalem, quæ quinque habebat porticus, in quibus jacebat multitudo magna languentium, exſpectantium aquæ motum; ſiquidem Angelus Domini certis anni temporibus deſcendebat de cœlo, movens & perturbans aquam: *Et qui prior deſcendiſſet in piſcinam poſt motionem aquæ, ſanus fiebat, à quacunque detinebatur infirmitate.* Hæreo hîc attonitus, quare ſolum ille, qui prior poſt motionem aquæ ſe demittebat in piſcinam, ſubitò à ſua curatus fuerit infirmitate, cæteris remanentibus languidis, aridis, claudis, cæcis, & infirmis?

Jo. 5. 4

Adverte: Per Angelum illum de cœlo deſcendentem & aquam moventem, *magni conſilii Angelum,* hoc eſt, Deum & Hominem Chriſtum intellige, qui propter noſtram ſalutem deſcendit de cœlis. Movetur autem aqua, ait doctiſſimus Manſius, dum in nobis divina gratia operatur, nóſque per ſacras inſpirationes ad meliorem vitam vocat, & excitat; hîc profectò nulla interjicienda eſt temporis mora, ubi de animæ noſtræ æterna agitur ſalute, quia omni momento ad oſtium æternitatis ſtamus,

Manſ. in ærario Evan. hic.

ſtamus. Sanabatur autem ſolus ille, qui prior deſcendit in piſcinam motam, quia Deus, ait Cornelius hîc, ſua dona vigilantibus, & ſedulis offert, non tardis ac dormitantibus. Sic in ſtadio ſolus ille accipit brabeum, qui cæteris præcurrit. 1. Cor. 9. 24

7. Paulum conſule, de quo priùs mentionem feci, qui, cùm à Chriſto ad converſionem vocatus eſſet, ne momentum quidem temporis elabi permiſit, quin Chriſto invitanti promptiſſimè reſponderet: *Domine. quid me vis facere?* Act. 9. 6. Matthæus Publicanus ſedens in telonio, cùm à Domino prætereunte ad ſui ſequelam invitaretur: *Sequere me*, nullo modo diu cunctatus eſt, neque amicorum inquiſivit conſilia, neque de ſuis diſponendi pecuniis quæſivit inducias, ſed ſine mora divitias contempſit, carnalium affectuum abrupit nexus, & ſic à terrenis ſolutus, Chriſti veſtigia lætus & impiger ſectatus eſt: *Et ſurgens ſecutus eſt eum.* Matt. 9. 9.

Magdalena, *ut cognovit*, quòd JEſus accubuiſſet in domo Phariſæi, attulit alabaſtrum unguenti, & ſtans retrò ſecùs pedes ejus, lachrymis cœpit rigare pedes ejus. Obſerva, *ut cognovit*, quàm primùm divinam vocationem, & inſpirationem in ſe experta eſt, absque ulla mora eam acceptavit, & executioni mandavit, non de die in diem ſuam differens converſionem: *Ut cognovit*. Audi. Luc. 7. 37.

Prodigus ille, licèt aliquo tempore à vero ſalutis tramite multùm aberrârit: ubi autem internæ inſpirationi, & vocationi divinæ promptas præbuit aures, meruit à Deo illuminari: *In ſe autem reverſus dixit: Surgam, & ibo ad Patrem meum.* Adverte: *In ſe reverſus*. O quàm ſtulti igitur ſunt illi omnes, qui ſibi perſuadent, in fine vitæ ſe propitium Deum inventuros, qui per omnem vitam ſuam ejus divinas contempſerunt inſpirationes. Luc. 15. 17.

Bartimæus notus ille cæcus, qui ſecùs viam non procul à civitate ſedebat Jerichuntina, panem mendicans, & ſtipem colligens, ubi à prætereuntibus audierat viatoribus, quòd à JEſu vocaretur: *Animæquior eſto: ſurge, vocat te*, ſine mora præ inſolito gaudio ſua à ſe abjecit veſtimenta, *& exiliens venit ad JEſum*, à quo benignè exceptus, & illuminatus eſt: *Et confeſtim vidit, & ſequebatur eum in via.* Marc. 10.

En! anima Chriſtiana, habes hîc luculentum, quod imiteris, exemplum. Vocat & te JEſus: *Ego ſto ad oſtium, & pulſo.* Pulſat JEſus, dum occulta inſpiratione cor tuum ferit, & ad meliùs omnipotenti Deo inſerviendum excitat: *Quoties Sponſus*, ait S. Laurentius Juſtinianus, *provocat ad dilectionem, ad virtutes, toties pulſat, ut aperiatur.* Quare ergo, ô anima pigra ac deſidioſa, januam cordis tui Dilecto tuo non aperis: *Stellæ dederunt lumen*, ait Baruch Propheta, *& dixerunt: adſumus.* Tu toties, imò verò quotidie vocaris à Deo per ſanctas inſpirationes, & cur non aliquando reſpondes: *adſumus*. Audi Simonem Caſſianum: *Periculoſum*, Cant. 5. 2. S. Laur. Juſt. de caſto connub. cap. 11. Sim. Caſſ. l. 5. c. 32.

ſum, inquit, *eſt, cùm Dominus vocat, moras innectere, aut remiſsè gradi ad optatum & definitum hominibus bonum.*

8. Recordor hîc populi Iſraëlitici, mirabiliter, & non niſi per manum Dei fortem è duriſſima ſervitute Ægyptiaca liberati, atque per ma-
Exod. 14. 22. re rubrum inoffenſo pede per ſiccum tranſeuntis: *Et ingreſſi ſunt filii Iſraël per medium ſicci maris: erat enim aqua quaſi murus à dextra eorum, & lava &c.* Magnum ſine dubio hoc erat populo illi Hebraico beneficium, proinde
Exod. 15. 1. grati, eluſo & ſubmerſo hoſte, Deo unanimi voce decantabant: *Cantemus Domino; glorioſè enim magnificatus eſt, equum & aſcenſorem dejecit in mare &c.* Sed brevi mutata eſt ſcena, dum enim in via ad Palæſtinam, & terram promiſſam pergerent, plures eorum à Deo variis plagis percuſſi interiê-runt: *Et ecce furor Domini concitatus eſt in populum; percuſſit eum plagâ magnâ nimis.* Et quomodo, dices, hoc fieri potuit? paulò ante benignus Deus hunc electum populum ſuum à diro Pharaonis jugo liberavit, & inſolito prodigio per mare rubrum ſicco veſtigio transvexit; nunc eundem populum horrendum in modum caſtigat, interficit, & exterminat?

Rationem aſſignant SS. Patres & Interpretes, quia ab initio populus ille electus Deum vocantem & hortantem lubenti animo audierat, & ſequebatur inſpirationes ejus, idcirco benignum experti ſunt Dominum;
Exod. 13. 22. unde Scriptura dicit: *Dominus autem præcedebat eos ad oſtendendam viam, per diem in columna nubis, & per noctem in columna ignis, ut Dux eſſet itineris utroque tempore.* Addit de Lyra: *Non ſolùm oſtendebat viam, ſed etiam protegebat.* Ecce quàm tutum, & utile ſit, Deum vocantem ſequi, & ejus audire, ac complere hortamenta: Sed ubi populus ille ingratus Deum vocantem, monentem, & ſuaviter corripientem non ampliùs in deſerto audire cœpit, vitulúmque aureum conflatilem, quem ut Deum adorarent, ſibî erexit, & poſt inventiones ſuas abiit, juſto Dei omnipotentis judicio per
Pſ. 105. 40. diverſimodas plagas caſtigati, occiſi, & exterminati ſunt: *Et iratus eſt furore Dominus in populum ſuum: & abominatus eſt hæreditatem ſuam.* Vide, anime mi, ne & tibi taliter contingat, ſi renueris vocantem Deum ſequi.
S. Chryſ. in Pſal. 26. *Ergo*, ſubintrat hîc Aureus Orator, *currite ad medicum, cùm poteſtis: ne cùm velitis, non poſſitis.* Et S. Ephrem: *Ecce*, ait, *oſtium pœnitentiæ apertum eſt;*
S. Ephrem. de pœnit. *feſtina peccator, priusquàm illud occludatur.*

Prov. 26. 13. 9. Sed quæſo, noli mihi dicere: *Leo eſt in via, & læna in itineribus;* hæc enim vox pigri, otioſi, imò reprobi hominis eſt, facilè enim hunc leonem, qui juxta mentem Hugonis Diabolus eſt, & leænam, quæ caro tua eſt, dum te à capeſſenda ardua, & laborioſa virtutis via volunt abſterrere, po-
Jac. 4. 7. teris adjutorio Dei ſuperare: *Reſiſtite*, ait S. Jacobus, *Diabolo, & fugiet à vobis.*

Et nunquid Daniel Propheta rugientibus ac famelicis leonibus erat traditus, ut ab illis in lacu in fruſta diſcerptus devoraretur? ſed *Deus meus,*

meus, ait ipſe B. Daniel ad Regem Babyloniæ, *miſit Angelum ſuum, & concluſit ora leonum, & non nocuerunt mihi.* E contrario recenſet Scriptura de alio Propheta, à Joſepho Jaddo vocato, qui, cùm altari Jeroboami idololatræ ſciſſionem, & excidium per Joſiam Regem intentâſſet, atque areſcentem manum Jeroboami reſtituiſſet, in via rediens ad patriam domum per leonem occiſus eſt: *Qui cùm abiiſſet, invenit eum leo in via, & occidit, & erat cadaver ejus projectum in itinere.* Et quare, obſecro, Danieli non potuerunt nocere leones, hunc autem Prophetam absque mora occiderunt? & nunquid ambo erant juſti ac ſancti? Dan. 6. 22. 3. Reg 13. 24.

Reſp. Daniel erat *vir deſideriorum*, vocanti & inſpiranti Deo ſemper promptiſſimè obediens, & inſpirationibus divinis correſpondens, unde nihil magis ſatagebat, quàm facere ubique & in omnibus ejus ſanctiſſimam voluntatem; alter autem Propheta, vel ſemel Deo in aliquo puncto erat inobediens, nec inſpirationibus ejus ſufficienter morem gerens, dum contra juſſum Dei ſeductus à quodam Pſeudo-Propheta in Bethel panem comedit; ideo in pœnam, licèt tantùm venialiter peccaverit, temporali morte punitus fuit: *Ob peccatum quidem*, ait S. Auguſtinus, *à leone occiſus eſt; ſed corpus ejus quaſi Sancti à leone integrum, intactumque ſervatum eſt.* S. Aug. hic apud Corn.

10. Diſcite hîc, animæ Chriſtianæ, divinæ vocationi & inſpirationi meliùs, quàm hactenus feciſtis, obtemperare: *Negotiamini, dum venio*, inclamat nobis quotidie mitiſſimus Salvator; hinc monere nos ſolet donis ac gratiis ſuis, minis & caſtigationibus; nunc per cuſtodem Angelum, nunc per Superiores, Prædicatores, nunc per Confeſſarios, parentes, amicos, nunc per propriam conſcientiam, libros ſanctos &c. Ergo *negotiamini, dum venio*; tempus enim, quo nunc vivimus, tempus Nundinarum eſt, quo poſſumus ſemper augere merita noſtra; finitis autem his nundinis non ampliùs erit tempus merendi: *Cujus veſtrûm aſinus*, ait Veritas Chriſtus, *aut bos in puteum cadet, & non continuò extrahet illum?* Et nos tardabimus, ſi fortè per peccatum in puteum æternæ damnationis delapſi ſumus, ſalvare animas noſtras? Luc. 19. 13. Luc. 14. 5.

Mendicus ille, qui ſine veſte nuptiali temerè præſumpſit ad regias venire nuptias, juſſu Regis vinculatis manibus ac plantis in Tartarum projectus eſt: *Ligatis manibus ac pedibus mittite eum in tenebras exteriores.* Et quare ligatis manibus ac pedibus? Reſp. Quia homo otioſus erat, vocationi ſuæ minimè correſpondens, dum debuiſſet manus ſuas extendere ad laborem, & pedes ad cœleſte impetrandum Regnum, ille interim in quieto ſedebat otio: *Tunc*, ait S. Gregorius, *ligat pœna, quos modò à bonis operibus ligavit culpa.* Quid ergo conſilii? Audite pro coronide hujus Conſiderationis S. Chryſoſtomum: *Nihil eſt*, inquit, *quod adeò ſit inconcinnum, & alienum à Chriſto; atque requiem, & recreationem quærere, & ad præſen-* Matth. 22. 13. S. Gregor. hom. 38.

ret ſacrificium; & licèt tres Reges magnam auri vim paulò ante Chriſto præſentaverint, ſanctiſſima tamen Virgo, utpote paupertatis ſtudioſiſſima, & voluntatis divini Filii ſui non ignara, ex illo auro modicum tantùm quid, *quaſi libando*, ait Abulenſis, *accepit*, reliquum verò templo, Synagogis & pauperibus diſtribuit; hinc non agnum more divitum in purificatione ſua in holocauſtum Deo obtulit, ſed par turturum duntaxat, aut duos pullos columbarum, quod pauperum conjugum erat munus. Interim aquâ cinerea vitulæ ruſæ, quaſi aqua luſtrali per Sacerdotem fuit aſperſa, & ſic purificata, quæ nullâ indigebat purificatione.

Abulenſ. c. 2. in Matt. q. 47

Sed quæres hîc, quare Div. Joſephus non agnum quendam emerit in templo Deo Patri offerendum & immolandum? Reſpondetur, quia ipſe Chriſtus erat agnus, immaculatus hodie in ſacrificium matutinum Patri æterno offerendus, proinde non decebat, ut in præſentia figurati figurans offerretur. O quàm gratum hoc erat Deo ſacrificium; Offerebat Mater, offerebat ſe ipſum Filius in pretium redemptionis noſtræ, offerebat & Joſephus ac juſtus Simeon cum Anna Phanuelis. Offeramus & nos iisdem affectibus Deo Patri hanc tenerrimam, ſed jam tunc ad mortem crucis deſtinatam victimam, & quidquid ad ſalutem animæ noſtræ erit proficuum, ſine dubio per hanc immaculatam hoſtiam à Deo Patre impetrabimus, ipſe enim eſt propitiatio pro peccatis noſtris, & *in hoc apparuit charitas Dei in nobis, quoniam Filium ſuum unigenitum miſit Deus in mundum, ut vivamus per eum.*

1. Jo. 4. 9.

3. Recordor hîc illius columbæ, quam Noëmus ceſſante diluvio, ſubſidente in montibus Armeniæ Arca, ad explorandum, an & quantùm terra ſit ſiccata, dimiſit: *At illa venit ad eum ad veſperam, portans ramum olivæ virentibus foliis.* O quanto cum gaudio & ſolatio juſti Noëmi! Ex quo ſigno infallibiliter intellexit, quòd alma pax Deum inter & hominem ſit ſtabilita, & Deus mundo reconciliatus? *Oliva enim*, ait Ambroſius, *eſt inſigne miſericordiæ;* & Pererius: *Eſt hieroglyphicum pacis & victoriæ.*

Gen. 8. 11.

S. Ambr. hîc & Perer. apud Cor.

Per hanc columbam Noëmicam, olivæ ramum ferentem, quid aliud adumbratum, & præſignatum eſt, quàm mitiſſima Virgo & Mater Chriſti, quæ hodie brachiis ſuis divinam in templum portavit olivam, hoc eſt, Chriſtum dilectiſſimum Filium ſuum, quemque Patri æterno præſentavit in ſignum fœderis & reconciliationis cum genere humano: *Jam*, inquit Diez, *Amicitia inter Deum & hominem reſtauratur.* O quàm grata & jucunda adveniſti, columba puriſſima ac deſideratiſſima!

Diez conc. 1. in Purif. P. Euſt. hoc Feſtiv.

Olim moris erat, ut, qui ſingularem gratiam à Regibus, Principibus, vel à Magiſtratu vellet obtinere, viridum olivæ ramum in manu ſua portaret. O pientiſſima Virgo! per hunc tuum viridiſſimum divinæ olivæ ramum: *Ego autem ſicut oliva fructifera in domo DEI &c.*

Pſal. 51. 10.

omnia

omnia poteris à Deo Patre impetrare; loquere ergo pro nobis bonum, & *ora pro nobis, quoniam mulier ſancta es, & timens Deum.* Judith 8 29.

Mirabilis fuit illa virga Aaronis, de qua Scriptura: *Sequenti die regreſſus* (Moyſes) *invenit germinâſſe virgam Aaron in domo Levi: & turgentibus gemmis eruperant flores, qui foliis dilatatis, in amygdalas deformati ſunt.* Num. 17. 9. Obſervant hìc Cornelius, & alii, in hac virga Aaronica triplex prodigium: primum, quia virga, licèt arida priùs, nunc florida germinavit baccas; Abulenſ. hic. ſecundùm, quòd eo tempore baccæ illæ in flores fuerint converſæ; & tertium, quòd iidem flores repentè converſi fuerint in maturos & amœniſſimos fructus, puta in dulcia amygdala; quæ virga Aaronica impoſterùm non ampliùs deſiccata eſt, ſed ſemper permanſit cum floribus & fructibus. Ita etiam Abulenſis &c.

Quòd omnia hæc illis facta ſint in figura, nullum eſt dubium; per quam Virgam Aaronicam S. Bernardus, & Rupertus Abbas non incongruè B. Virginem & Dei hominiſque Chriſti Matrem ſubaudiunt, per S. Bern. ho. 2. ſuper Miſſus. florem autem & fructum, ipſum Chriſtum orbis Salvatorem accipiunt, juxta illud Iſaiæ Prophetæ: *Egredietur virga de radice Jeſſe, & flos de radice ejus aſcendet;* Iſa. 11. 1. quem pulcherrimum florem & benedictum fructum ventris ſui hodie SS. Virgo & filia Aaronis propriis manibus è Bethlehem, civitate David, Hieroſolymam usque portavit, & Divinæ Majeſtati obtulit in totius mundi hoſtiam. O quis dicet, quo amore, quâ veneratione, quâ externâ & internâ reverentiâ ac devotione! Anime mi; idem gratiſſimum munus offers Deo tuo, quoties celebras, aut aſſiſtis SS. Sacrificio Euchariſtico, vide, ut omnia pura ſint in te, manus, lingua, cor, ad quod intrat ipſe Autor vitæ &c.

4. Verùm pergamus ulteriùs. Inter alias Leges ceremoniales, quas olim Deus per Moyſen Hebræis in deſerto præſcripſerat, non minima erat illa, quam in Levitico aſſignavit: *Cùm ingreſſi fueritis terram, quam ego dabo vobis, & meſſueritis ſegetem, feretis manipulos ſpicarum, primitias meſſis veſtræ, ad Sacerdotem, qui elevabit faſciculum coram Domino, ut acceptabile ſit pro vobis.* Levit. 23. 10.

Per hunc faſciculum, meſſis primitias, rectè intelliges Puerum JEſum, hodie in templo Solymæo per Sacratiſſimam Virginem, & per manus Sacerdotis Deo oblatum, & elevatum, ipſe enim erat faſciculus myrrhæ, ait Rupertus Abbas, propter paſſionem, quam hodie juſtus Simeon Filio & Matri prædixit: *Hic poſitus eſt in ſignum, cui contradicetur,* Rup. Abb. hic. Luc. 2. 35. hoc eſt, deſtinatus ad crucem, hoc enim erat illud ſignum; & Matri: *Tuam ipſius animam pertranſibit gladius.* Erat inſuper Deus faſciculus frumenti propter reſurrectionem, granum enim frumenti licèt mortuum fuerit, paulò tamen pòſt de novo ſurgit in ortum.

Hunc

Hunc ergo myſticum ſpicarum manipulum & nos hodie in
& ſpe noſtra, quaſi ſpicas recentes offeramus Domino ad intentioı
prædictæ oblationis in templo, manè, inquam, offeramus primitia:
tius diei, imò cujusvis boni operis, præmittendo ſemper illis bonam
tentionem.

De Abigail recenſet Sacra Pagina, quibus modis accenſam Da\
iram placavit, cui multa & ampla præſentavit munera, ſummè ſe hu
lians, proſternendo ſe coram illo, ut Nabali priùs bilem Davidi mov
1. Reg. 25. 27. parceret: *Suſcipe benedictionem hanc, quam attulit ancilla tua tibi, Domino*
Abigail hæc, ait S. Bonaventura, fuit typus B. Virginis, quæ à D
electa in ſponſam, & à Verbo in ea incarnando in Matrem, Gab
Luc. 1. 38. Archangelo dixit: *Ecce ancilla Domini: fiat mihi ſecundùm verbum tuum*
circo propter ſummam humilitatem ex ancilla facta eſt Mater DE
S Bonav. in Spec. B. V. hominis Chriſti: *Et ſicut Abigail*, ait citatus Doctor Seraphicus, *D*
verbis placavit & muneribus: Suſcipe benedictionem hanc, quam attulit ancilla
tibi, Domino meo: Sic Virgo Deum precibus & meritis, dum hodie Patri h
dilectiſſimum Filium ſuum in templo præſentavit; hoc enim erat
num omnium præſtantiſſimum, & quod præcedere & præfigurare
buerunt tot primogenitorum & primitiarum oblationes. Acce
quòd & ipſe Unigenitus Dei Filius Patri ſuo cœleſti ſe ipſum totum
Pſ. 39. 7. ipſum honorandum, & humano generi placandum, obtulerit; *Sa*
cium & oblationem noluiſti, holocauſtum & pro peccato non poſtulaſti, tunc
Ecce venio. In capite libri ſcriptum eſt de me, ut facerem voluntatem tuam:
meus volui, & legem tuam in medio cordis mei. Anime mi! juxta utrius
& Filii & Matris, exemplum diſce, offerre te ipſum Deo in omnil
memoriam, intellectum, voluntatem, & cum muliere illa pauper
S. Bern. ſer. 3. Evangelica adde duo minuta, *id eſt*, ait Mellifluus, *corpus & anim*
Accende inſuper in te zelum gloriæ Dei & ſalutis proximorum, c
ſtando priorem teporem &c.

5. Cùm quondam Jacob Patriarcha è Meſopotamia, poſt an
plures in ſervitute Labani conſumptos, reverteretur ad patrium ſol
& nunc Eſau fratrem iratum cum armata manu haberet obvium,
Gen. 32. 13. mefactus multa ei præmiſit dona, ut accenſam ejus placaret iram:
paravit de his, quæ habebat, munera Eſau fratri ſuo: capras ducentas, hirco
ginti, oves ducentas, & arietes viginti, camelos fœtas cum pullis ſuis triginta,
cas quadraginta, & tauros viginti, aſinas viginti, & pullos earum decem, miſi
manus ſervorum ſuorum ſingulos ſeorſim greges. Verùm Eſau omnia hæc
nera ſibi à fratre Jacob præſentata parùm æſtimavit. Tandem, c
in agmine conſpicatus eſt formoſiſſimam Rachelem cum tenerri
filio ſuo Joſepho: *Cucurrit Eſau obviam fratri ſuo, & amplexatus eſt eum,*
gensque collum ejus, & oſculans eum flevit. Pulc

Pulcherrima eſt hæc figura, & hodie in oblatione Pueri JEſu in templo completa. O quot in veteri lege ad Patrem æternum præmiſſa fuerunt ejusmodi dona, oves & boves, hirci & arietes, tauri & vaccæ, in atrio templi in hoſtias placabiles & victimas pacificas oblata? Salomon Regum prudentiſſimus ſolus in dedicatione templi *mactavit hoſtias, boum* 2. Par. 7. 5.
viginti duo millia, arietum centum viginti millia: & dedicavit Domum Dei Rex, & univerſus populus. Sed parum hæc omnia æſtimavit ſacrificia & holocauſta Pater cœleſtis, donec tandem hodierna luce in templum venerit pulcherrima illa Rachel, B. Virgo MARIA cum dulciſſimo Filio ſuo JEſu, quem flexis genibus & affectu tenerrimo Patri, generi humano irato, præſentavit, & ſimul ejus iram placavit; *Nunquam,* ait Lucas Burgenſis, *in tabernaculo fœderis hujusmodi apparuerat hoſtia: nunquam in templo Salo-* Luc. Burg. in
monis magnifica adeò, & glorioſa viſa oblatio fuerat; jam cœptum eſt impleri il- Lucam.
lud Aggæi: Magna erit gloria domus iſtius noviſſima, plus quàm primæ, veniet Aggæi 2. 10.
enim deſideratus cunctis gentibus, & implebit domum iſtam gloria &c.

Siſte hîc, anime mi, & perpende pauliſper, quàm grata & accepta fuerit Deo Patri hæc innocentiſſima hoſtia & oblatio. Sabæ Regina obtulit Salomoni Regi *centum viginti talenta auri, & aromata multa nimis, & gem-* 3. Reg. 10. 10.
mas pretioſas &c. Plus hodie & infinities plus præſentavit B. Virgo in templo. De ſacrificio Noëmi dicitur: *Odoratusque eſt Dominus odorem ſuavitatis,* Gen. 8. 21.
& ait: Nequaquam maledicam terræ propter homines. Quantò meliùs & veriùs de hodierna oblatione dicere poſſumus: *Odoratusque eſt odorem ſuavitatis,* erat enim unigenitus & unicè dilectus Filius, homo & ſimul Deus, in quo ſibi ſemper Pater complacuit; & ſi creaturæ omnes ipſi fuiſſent oblatæ & ſacrificatæ, nunquam tamen gratius illi donum potuiſſet offerri, quia finiti ad infinitum nulla proportio. Hîc attende, quisquis es Sacerdos Dei, quem, ac quantum quotidie in tuis ſacrificiis ſoleas offerre. Expende finem tuum ac dignitatem, & quàm gravis eos maneat pœna, qui fraudulenter & negligenter hoc opus DEI perficiunt. Attende proinde & tu, ô laice! quomodo tanto ac tali, imò diviniſſimo myſterio adſtare ſoleas: *Sancta ſanctè.* Audis hoc.

6. Hodie adimpleta fuit illa pulcherrima figura de Moyſe venuſtiſſimo infante à Jochabed matre ſua ſummâ diligentiâ per aliquod tempus cuſtodito, ne ab Ægyptiis raperetur in Nilo fluvio interimendus. Verùm cùm eum ampliùs in occulto abſcondere non poterat, eum in dicto flumine in arcula ex juncis contexta, ac bitumine oblinita expoſuit: *Expoſuit eum in carecto ripæ fluminis.* Exod. 2. 3.

En perelegantem typum. Abſcondit & B. Virgo ac Mater Maria JEſum dulciſſimum natum ſuum per aliquod tempus in ſtabulo & viliſſimo tuguriolo, à gladio Herodis, qui jam poſt Magorum abitum

 necem

necem puerulo intentaverat, usque in hodiernum & ab ortu quad
geſimum diem. Poſtquam autem impleti ſunt dies purgationis ej
tulit eum in Jeruſalem, ut ſiſteret eum Domino. O pientiſſima Virg
quid agis? cur ambulando Hieroſolymam ipſum tuum dilectiſſimu
Filium & unicum votorum tuorum manifeſto Herodiani gladii ext
nis periculo? Verùm non eſt prudentia, non eſt conſilium contra D
minum, ita enim voluit benigniſſimus Deus, ut qui legem dedit, leg
Matth. 5. 17. & ipſe Filius & Mater ad amuſſim adimplerent: *Nolite putare, quon*
veni ſolvere legem aut Prophetas: non veni ſolvere, ſed adimplere. Diſce o
dientiam, diſce humilitatem, diſce exactè ſervare mandata Dei. O n
miſeros, de puncto honoris certamus coram hominibus, & honor
Dei non quærimus! ubi obedientia, ubi humilitas, ubi exacta præ
ptorum divinorum obſervatio noſtra?

Hodie impletum videmus illum typum, dum quondam Anna S
muel filiolum ſuum in Domo Domini in Silo DEO ex voto obtu
1. Reg. 1. 28. *Ego commendavi eum Domino cunctis diebus.* Plùs hodie in Domo Dei, d
B. Virgo & Mater intemerata pretioſiſſimum filiolum ſuum JEſum
tri obtulit, & dedicavit, non tantùm in ſacrificium matutinum, ut
Mellifluus & Cluniacenſis, ſed etiam in ſacrificium veſpertinum, qu
Cluniac. ſer. 1. de hoc feſto. in ara crucis completum eſt: *Chriſtus,* inquit præfatus Cluniacen
bis fuit oblatus, hodie in templo tanquam ſacrificium matutinum; deinde in c
velut ſacrificium veſpertinum. In primo offertur in urbe in templo Jeroſolymita
in ſecundo offertur extra urbem. In primo offertur inter brachia Simeonis, in
cundo inter brachia crucis. In primo redimitur: in ſecundo non eſt redemptus,
velut verus Redemptor redemit nos ſanguine ſuo &c. O anime mi! quid r
des pientiſſimo Redemptori tuo pro utraque hac oblatione? Audi P
Pſ. 49. 14. tem: *Immola Deo ſacrificium laudis, & redde Altiſſimo vota tua.*

3. Reg. 8. 6. Hodie Propitiatorium & arca in templum illatum eſt: *Et intuler*
Sacerdotes Arcam Fœderis Domini in locum ſuum, in oraculum templi, in Sanc
Sanctorum ſuper alas Cherubin. Per hanc arcam Fœderis præſignata eſt B.
S. Ambr. ſerm. 25. Maria: *Arcam autem,* ait S. Ambroſius *quid niſi ſanctam Mariam dixerim*
Per Propitiatorium denotatus eſt Chriſtus, hìc enim factus eſt *Propi*
1. Jo. 2. 2. *tio pro peccatis noſtris; non pro noſtris autem tantùm, ſed etiam pro totius mu*
Ildephonſ. ſer. 1. de Aſſumpt. B. V. Juvat etiam hìc audire S. Ildephonſum: *Recte,* inquit, *Arca Sacrame*
rum Dei Virgo Maria fuit, ſupra quam ſane Propitiatorium & Cherubim, hinc i
obumbrantia figurantur, intus omnis cuſtodia legis & manna fuit, quod eſt mira
Sacramentum, & propitiatio humanæ ſalutis; ſupra quidem propitiatorium r
poſitum eſt, quia ipſe propitiatio noſtra, ſupra omnia eſt benedictus Deus &c.

Luc. 2. 25. 7. Sed quæres hìc, quis ac qualis fuerit ille Simeon juſtus & tin
ratus, exſpectans conſolationem Iſraël? Reſp. Lyranus & plurimi

terp

terpretum, eum fuiſſe Sacerdotem ſanctitate ac ſenio venerabilem, & ideo benedixiſſe Mariæ & Joſepho. S. Ildephonſus addit, eum fuiſſe unum ex præcipuis Rabbinis, qui tunc temporis Hieroſolymæ publicè legebat Scripturam Sacram, & cùm aliquando deveniſſet ad illum Iſaiæ locum: *Ecce Virgo concipiet, & pariet filium &c.* impenſius Deum rogare cœpit, quatenùs adhuc vivus illud Prophetæ vaticinium videre poſſet adimpletum; & quia ipſe ſciebat, tanquam in lege doctiſſimus, juxta oraculum Patriarchæ Jacob ex tranſlato ſceptro à Juda ad Herodem: *Non auferetur ſceptrum de Juda, & dux de femore ejus, donec veniat, qui mittendus eſt, & ipſe erit exſpectatio gentium,* & ex completis 70. hebdomadis Danielis: *Septuaginta hebdomades abbreviatæ ſunt ſuper populum ſuum, & ſuper urbem ſanctam tuam, ut conſummetur prævaricatio, & finem accipiat peccatum, & deleatur iniquitas, & adducatur juſtitia ſempiterna, & impleatur viſio, & prophetia, & ungatur Sanctus Sanctorum &c.* Et quia, inquam, ſciebat ex dictis, aliisque vaticiniis, adventum Chriſti paulatim imminere, à Spiritu Sancto per internam inſpirationem monitus eſt, non viſurum ſe mortem, niſi priùs videret Chriſtum Domini; quapropter hodie, dictante eodem Spiritu Sancto, venit in templum, & cùm plures matres cum primogenitis ſuis ad oſtium templi eſſent congregatæ, ut purgationem à Sacerdote reciperent, SS. Deiparam inter reliquas mulieres divino lumine cum SS. Filio ſuo radiantem conſpicatus eſt, ex quo ſigno mox eam ut Meſſiæ Matrem agnovit, & cùm ab ea induceretur Puer JEſus in templum, ipſe accepit eum in ulnas ſuas, atque ad pectus ſuum ardentiſſimè & fortiſſimè applicans, benedixit Deum, illud ſuaviſſimum & cygnæum depromens Canticum: *Nunc dimittis ſervum tuum Domine, ſecundùm verbum tuum in pace, quia viderunt oculi mei ſalutare tuum &c.* Ecce quàm inſignem gratiam promeritus eſt S. Simeon per ſuam juſtitiam & timorem Dei. Imitare illum, ſi vis videre Chriſtum Domini in altera vita tua: *Timenti Deum,* ait Eccleſiaſticus, *benè erit, & in die conſummationis ſuæ benedicetur à Domino.* Talis Simeon debet eſſe Sacerdos: *Expende,* inquit Didacus Stella, *quàm ſanctus, puruſque debet eſſe Sacerdos ille, qui Chriſtum ferè quotidie manibus menteque tractat: nempe juſtus & timoratus, & Spiritu Sancto plenus.*

S. Ildeph. de Virgin. perpetua cap. 14.

Gen. 49 10.

Dan. 9. 24.

Eccl. 27. 3.

Didac. Stella in Luc.

8. Nondum recedo à S. Simeone, cujus ætas, prout refert Del Rio, uſque ad annos centum & tres prolongabatur, ut hujus ſui voti poſſet eſſe particeps, (cujus Sacrum corpus Jaderæ in urbe Illyricorum in Eccleſia huic S. Prophetæ dedicata, in hodiernum uſque diem adhuc integrum & incorruptum conſervatur) Hic, inquam, Sanctus Senex videtur mihi, ut quondam Sanctus Senecio Samuel in electione & inunctione Davidis pueri ad Regem in Iſraël, qui, reprobato Saule, à Deo miſſus erat, ut unum ex filiis Iſai, non denominando quem, ungeret

Del Rio in Ser. de S. Sim.

Bonif. Bag. de admir. to. 2. f. 458. n. 156

geret in Regem, populique Principem. Paruit Propheta Dei mandato, venit in Bethlehem, vocat Iſai, hic filios ſuos. Primus adducitur Eliab,
1. Reg. 16. 6. vir procerus & fortis; rogat Samuel Dominum: *Num coram Domino eſt Chriſtus ejus?* Et ait Dominus; *Ne reſpicias vultum ejus, neque altitudinem ſtaturæ ejus, quoniam abjeci eum.* Eliminato igitur Eliab, adducitur Aminadab, tum Samma, usque ad ſeptimum, qui omnes parem repulſam paſſi ſunt: *Nec hunc elegit Dominus.* Et nunquid, ait Samuel, iam omnes completi ſunt filii? ergo nullus ampliùs ſupereſt? Reponit Iſai, *adhuc reliquus eſt parvulus, & paſcit oves;* cui mox Propheta: *Mitte & adduc eum.* Venit, ingreditur David, & illicò monet Samuelem Spiritus Sanctus: *Surge, unge eum, ipſe eſt enim.*

Venit hodie Spiritu S. hortatore Simeon Propheta in templum, adducuntur varii divitum primogeniti à matribus coram Deo ſiſtendi, aureis involucris, candidiſſimis pannis, faſciolisque byſſinis conſtructi; *Num* ex his unus, ait Simeon intra ſe, *coram Domino eſt Chriſtus ejus?* Nequaquam, nec hos, nec alios elegit Dominus, quoniam abjeci eos; Sed eſt unus Paſtor inter illos, Filius David, non ſpirans aulæa, ſed vile ſtabulum, inter jumenta hactenus reclinatus, cujus Mater Virgo, veſtitu humilis, recuſans mundi delicias ac vanitates. Ah quid moror? En video illam inſolitâ luce & ſplendore circumfuſam. Mater Dei & Chriſti hominis eſt, mulier circumdans virum, accedam ad eum, ut illuminer. Interim ubertim defluunt ex oculis lacrymæ, inclinat ſe pronum divino Puero, ejusque Majeſtatem humiliter adorat, Matrem impenſiſſimè rogans, ut Filiolum ſuum ulnis ſuis tradat conſtringendum, pectore admovendum, & mille baſiis excipiendum. Fit voti & ardentiſſimi compos deſiderii, atque mox ex hoc ſæculo nequam cupit diſſolvi: *Nunc dimittis &c.*

Dicat hîc, qui poteſt, quo amoris igne æſtuaverit cor pientiſſimi Senis erga ſacratiſſimum Cor JEſu, dum eum inter brachia ſua tenens Patri cœleſti in hoſtiam placabilem totius mundi obtulit. Tum benedixit Simeon Joſepho & Mariæ, ordinaria ſacerdotalis benedictio-
Num. 7. 24. nis formâ, quæ in Libro Numerorum præſcribitur: *Benedicat tibi Dominus, & cuſtodiat te; oſtendat faciem ſuam tibi, & miſereatur tui; convertat Dominus vultum ſuum ad te, & det tibi pacem.* A JEſu autem ipſe benedici optabat, utpote quem Meſſiam, orbis Salvatorem & Deum venerabatur, atque adorabat. O quot doctrinæ animarum noſtrarum ſaluti ſaluberrimæ! Et nunquid finis noſter, ad quem creati ſumus, eſt ſervire Deo, illum venerari, laudare, ac demum æternùm poſſidere? diſce hoc à B. Virgine, S. Joſepho, juſto Simeone & Anna Prophetiſſa, qui non alio in hac vita tenebantur deſiderio, quàm ſervire Deo. Roga illos, ut aliquam

talis

talis ardoris tibi impetrent ſcintillam, ut in morte tua poſſis dicere: *Nunc dimitte ſervum tuum Domine.*

CONSIDERATIO VI.
De electione, vita, & glorioſa morte S. Matthiæ Apoſtoli.
Pro Feſto S. Matthiæ Apoſtoli.

Cecidit ſors ſuper Matthiam, & annumeratus eſt cum undecim Apoſtolis. Actor. 1. 26.

1.

QUemadmodum aquila pullos ſuos ad ſolis obtutum probat, Deut. 32. 11.
& degeneres reprobat; ita Deus fideles ſuos per varios caſus & tentationes probare aſſolet; quos degeneres reperit, dimittit, & deſerit, ubi ſecundùm deſideria cordis eorum ambulantes, tandem caſu lugendo præcipitantur in interitum; unde Eccleſiaſtes: *Conſidera opera Dei, quòd nemo poſſit corrigere, quem ille* Eccl. 7. 4.
deſpexerit. Nullus ergo Fidelis ſuperbiat de ſua fide, nullus juſtus de ſua juſtitia, nullus Superior de ſua dignitate, nullus de ſua doctrina, honoribus, potentia, divitiis &c. quia talis ſors non obtigit eis ex ipſorum dignitate, ſed ex mera Dei gratia & liberalitate, qui auferre poteſt, quando vult: *Miſerebor,* inquit ad Moyſen, *cui voluero, & clemens ero, in quem* Exod. 33. 19.
mihi placuerit. Et ſubdit Gentium Doctor Paulus, hunc Scripturæ locum conſiderans: *Igitur non volentis, neque currentis, ſed miſerentis eſt Dei.* Rom. 9. 16.
Obſerva: *Miſerentis DEI.*

Duos fratres Eſau & Jacob Iſaaci Patriarchæ & Rebeccæ filios ex uno concubitu progenitos perpende, de quibus ſcriptum eſt: *Jacob di-* Rom. 9. 13.
lexi, Eſau autem odiô habui. Sic Reginam Vaſthi ob ſuperbiam reprobavit, & humilem Eſther elegit: *Regnum illius altera, quæ melior eſt illâ, acci-* Eſther. 1. 19.
piat. Sic locò Heli à ſacerdotio reprobati humilem & fidelem Samuelem ſubſtituit: *Suſcitabo mihi Sacerdotem fidelem, qui juxta cor meum & ani-* 1. Reg. 2. 35.
mam meam faciet. Ita Saule Iſraëlitarum Rege ob impietatem rejecto, humilis David puer paſtoritius à Deo ad Regni gubernacula ſelectus eſt: *Et ait Dominus: Surge, unge eum, ipſe eſt enim &c.* Ita locò arrogantis Pha- 1. Reg. 16. 12.
riſæi humilis & pœnitens Publicanus in gratiam receptus fuit: *Deſcendit* Luc. 18. 14.
hic juſtificatus in domum ſuam ab illo &c. Vide ex his, quomodo corruptio unius ſemper fuerit generatio alterius, non tantùm in Phyſicis, ſed etiam

in ordine ad gratiam. Proinde ſemper, & ad ſupremum usque ſpiri-
Prov. 28. 14. tum de æterna noſtra ſalute oportet nos eſſe ſollicitos ac pavidos: *Beatus homo, qui ſemper eſt pavidus*, ne corona, quam præparatam nobis eſſe credimus, ob demerita & delicta noſtra ab alio digniore præripiatur:
Apoc. 3. 11. *Tene, quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.*

Luculentiſſimum exemplum hodierna die nobis exhibet S. Mater Eccleſia, ubi in Actis Apoſtolorum proponit triſtiſſimum caſum & interitum impii proditoris Judæ, dum poſt relatos argenteos è ficu laqueo ſe ſuſpendit, in qua infelici arbore vel mole corporis, vel potiùs vindi-
Matth. 27. 5. cta Numinis *crepuit medius*, ita ut anima ſacrilega non per os, quo Chri-
ſtum oſculatus eſt, ſed per viſcera inſtar beſtiæ laniatæ, egrederetur.
Act. 1. 18. Et è contra proponit electionem & exaltationem S. Matthiæ ad eminentiſſimum Apoſtolatus apicem, dum locò illius ſceleratiſſimi prævaricatoris per ſortem, imò per ſingularem Dei diſpoſitionem ad hanc dignitatem electus eſt. Plura in præſenti &c.

2. Jeſſæus ille Vates, ubi aliquando attentiore intellectu conſideràſſet excelſa opera Dei, ac præſertim cœli terræque creationem, gubernationem, & admirabilem mundi ordinem, ſolem & lunam duos mundi oculos, ſtellas ac cætera cœli ſidera, homines & jumenta &c. & quidquid in hoc continetur univerſo, ſtupens & ſummè demirans immenſam DEI ſapientiam, dum omnia ex nihilo ſui produxit, exclamavit:
Pſal. 103. 25. *Quàm magnificata ſunt opera tua Domine, omnia in ſapientia feciſti?* Anima Chriſtiana! ſi unà mecum libet conſiderare mundi novi recreationem & redemptionem, quæ per Deum & hominem Chriſtum facta eſt, fabricam Eccleſiæ ejus, illiusque mirandam gubernationem, cui Eccleſiæ, tanquam mundo ſpirituali, ipſe Chriſtus tanquam fulgentiſſimus juſtitiæ Sol præſidet, Maria ut luna, & Apoſtoli, ut duodecim lucidiſſi-
Apoc. 12. 1. mæ ſtellæ: *Et in capite ejus corona ſtellarum duodecim*, exclamare pariter nos oportet cum prædicto illo Pſalte: *Quàm magnificata ſunt opera tua Domine: Omnia in ſapientia feciſti!*

Superbam illam Regis Nabuchodonoſoris ſtatuam, cujus caput erat aureum, pectus cum brachiis argenteum, venter cum femoribus æreus, tibiæ cum pedibus partim ferreæ, partim luteæ, unicus lapillus exiguus de monte abſciſſus dejecit, & in pulverem redegit; lapillus autem iſte paulatim augeſcens in montem excrevit ingentem, ita ut
Dan. 2. 35. ſua amplitudine totam impleret terram: *Lapis autem, qui percuſſerat ſtatuam, factus eſt mons magnus, & implevit univerſam terram.* Lapillus ille exiguus quid aliud præſignavit quam Chriſtum? De quo gentium Do-
1. Cor. 10. 4. ctor: *Petra autem erat Chriſtus*, qui tunc hanc ſuperbam mundi ſtatuam & Regna Diaboli demolitus eſt, ubi in cruce obiit, dum paulò poſt lapillus

lus ille parvus & contemptus per reſurrectionem de novo crevit, iverſum que mundum implevit, dum Apoſtolos ſuos, opibus quim terrenis pauperes, ſed virtutibus divites, in omnem terram amanivit, ut Chriſtum & hunc Crucifixum prædicarent gentibus, ubi adnpletum fuit illud Davidicum: *Et dominabitur à mari usque ad mare, & flumine usque ad terminos Orbis terrarum.* Pſ. 71. 8.

3. Inter quos Apoſtolos, qui in diverſas orbis plagas, imò usque Æthiopiam penetrârunt, fuit & S. Matthias, dum enim Judas, ex Luſero Diabolus, ex Apoſtolo apoſtata, & ex Sancto impius traditor & hriſticida factus eſt, Deo ita mirabiliter omnia in ſuum finem diſponte, locò ſcelerati illius deſertoris ab Apoſtolorum Collegio & priitiva Eccleſia electus eſt S. Matthias, dum duo è toto numero Fideım fide & virtute excellentiores deſignati ſunt futuri Apoſtolatûs andidati, videlicet Joſeph Barſabas ab inſigni juſtitia & ſanctitate coıominatus Juſtus, & Matthias Bethlehemita ex regia ſtirpe Judæ & Dadis oriundus, Vir non minore ſanctitate, doctrinâ & juſtitiâ præditus: *rantes dixerunt: Tu Domine, qui corda nôſti omnium, oſtende, quem elegeris his duobus, unum accipere locum miniſterii hujus, & Apoſtolatûs, de quo prævaricatus eſt Judas, ut abiret in locum ſuum: Et dederunt ſortes eis, & cecidit ſors ſuper Matthiam, & annumeratus eſt cum undecim Apoſtolis.* Act. 1. 24.

In hac electione verificatum fuit illud: *Facta eſt contentio inter diſcipulos, quis eorum videretur eſſe major?* Et cùm inter ſeſe diſceptarent, atque varias abirent ſententias: *Advocans JEſus parvulum, ſtatuit in medio eorum.* Matth. 18. 2. ſupra quod V. Beda: *Matthias eſt idem, quod parvulus Dei, quia Apoſtolorum ultimus & meritô ſua humilitatis ad Apoſtolatum evectus.* Proinde meritò, non ſine ſingulari Dei Providentia ab Eccleſia in ſacro Evangelio hoerno S. Matthiæ adaptatur illud Veritatis: *Confiteor tibi, Pater, Domine* Matth. 11. 25. *cœli & terræ, quia hæc abſcondiſti à ſapientibus, & revelâſti ea parvulis.* Obſerva: atthias ſecundùm nomen interpretatur *Parvus Dei*, & dum fiebat iſta ectio inter ſelectiſſima Eccleſiæ primitivæ capita, ſuper Matthiam præ militate deliteſcentem, & indignum ſe tantæ dignitatis æſtimantem, ſolitus quidam lucis radius apparuit, Spiritus Sancti ſignum, ſuper em enim requieſcet Spiritus meus, niſi ſuper humilem? Unde *ſors* Act. 1. 26. *idit ſuper Matthiam, & annumeratus eſt cum undecim Apoſtolis.* Diſce huiliari, ſi vis aliquando in cœlo exaltari.

Erat autem D. Matthias à primis vitæ annis ſingulari pietate, vitæ ıocentiâ, & morum honeſtate conſpicuus: *Laſciviam devitans*, ait Dioſius Carthuſianus, *& pueriles annos morum gravitate ornans*, quam innoatiam usque ad ſupremum vitæ terminum retinuit, & conſervavit: Dionyſ. Carthuſ. ſerm. 2. de S. Matthia. *mendatur*, inquit S. Bonaventura, *S. Matthias à munditia & pudicitia*

animi:

S. Bonav. ſer. 1. de S. Matthia. *animi: Notatur animæ puritas, & totius vitæ honeſtas.* Erat adhæc à Simeone, qui pretioſiſſimum Orbis Salvatorem tunc adhuc infantem ulnas ſuas ſuſcipere meruit, in lege & Prophetis à pueritia eruditus, ſolvendis quæſtionibus Scripturarum acutus, & in lege doctiſſimus. quia multa de Sanctiſſimi Præcurſoris Domini fama & ſanctitate a dierat, majoris perfectionis cupidus ad eum in eremum venit, in cu etiam diſcipulum aſcitus eſt. Verùm quià paulò poſt idem ſanctiſ mus Baptiſta Herodiadis impulſu capite minutus eſt, inter ſeptuagi duos diſcipulos à Chriſto ſuſcipi meruit, hoc enim ſatis luculenter dicant verba S. Petri ad reliquos Apoſtolos & primos Chriſtianos

Act. 1. 21. hodierna electione in Spiritu Sancto congregatos prolata: *Oportet ex viris, qui nobiſcum ſunt congregati in omni tempore, quo intravit & exivit in nos Dominus JEſus, incipiens à baptismate Joannis usque in diem, quâ aſſumptus à nobis, teſtem reſurrectionis ejus nobiſcum fieri unum ex his.* Obſerva hic, p dens Lector: S. Petrus primus in his terris Chriſti Vicarius voluit tal loco Judæ eligi, qui omnium actionum pientiſſimi Redemptoris n ſtri à baptismate S. Joannis usque ad aſcenſionem Chriſti in cœlu eſſet conſcius, & ſic teſtis fidelis eſſe poſſet Sacri Evangelii, Paſſioni

Manſ. diſc. 4. Reſurrectionis JEſu Chriſti. Et talis fuit S. Matthias, intimus Chr familiaris, ait Manſius, utpote qui à primis annis cum eo fuit conv ſatus, tanquam ex eadem tribu, eâdemque patria oriundus, & con quenter fuit actionum ejus occulatus teſtis.

4. Conſulebat aliquando Chriſtus Dominus dilectis ſuis Apoſt ac diſcipulis, dum eos tanquam novos operarios in meſſem ad præ candum Judæis Evangelium dimiſerat, ut gratis & in paupertate præ carent, hoſpitibusque ſuis apprecarentur pacem, & ut prudentes eſſ

Matth. 10. 16. ſicut ſerpentes, ac ſimplices ut columbæ: *Eſtote ergo prudentes, ſicut ſerpen & ſimplices, ſicut columbæ.* Et quare hoc? Reſp. Columba hanc habet p prietatem, felle caret & malitiâ; ſi pellitur, revertitur, ſi tollantur pu alios eodem gignit nido, hinc immemor eſt injuriarum factarum. Matthias, cum adhuc unus ex 72. diſcipulis, hanc ſibi doctrinam, & ſ ctam ſimplicitatem ſollicitè per omnem vitæ curſum appropriavit, du à Chriſto, adhuc in hac mortali carne converſante, dimiſſus fuerat Judæos diſcobolos convertendos, felle enim carebat & irâ, atque qu corde ſentiebat, candidus & ſine fuco proferebat, cogitando benè omnibus, & in bonam partem interpretando, non ceſſans à beneficiis p

Dionyſ. Carth. ſer. 2. Remig. hic apud Corn. ximo & ingratis quoque conferendis; unde memoratus Dionyſius C thuſianus de eo dicit: *Pro Deo & proximorum ſalute ſe ipſum totum impen* Sed & ſerpentis imitatus eſt naturam: *Simplicitas enim*, inquit Re gius, *ſine prudentia facilè decipi poteſt, & prudentia periculoſa eſt, niſi ſimplici tem*

temperetur; hinc non tantùm à Spiritu Sancto, quem in die Pentecoſtes cum cæteris Diſcipulis acceperat, abunde inſtructus, & gratia Dei confirmatus eſt: Sed & priùs, antequam ad Apoſtolatum vocaretur, inſigni prudentiâ, & ſcientiâ, ſtudiis & oratione acquiſitâ, erat prædirus: *Fuit vir,* ait citatus Carthuſianus, *valde præcipua perfectionis, approbataque ſanctitatis, tam coram DEO, quàm coram hominibus,* & S. Antoninus; *Matthias in lege Domini fuit doctiſſimus, in ſolvendis quæſtionibus Sacra Scriptura acutus, in conſilio providus, & ſermocinatione expeditus.* Talis quoque eſſe debet verus Chriſti ſervus, ut prudentiam ſerpentis & ſimplicitatem columbæ ad lucrandas animas benè noſcat conjungere, &c. S. Antonin. cit. ab Hug. in Matth. 12.

5. Sed dicet hîc mihi nonnemo: Si adeò humilis ſervus Dei fuit S. Matthias, quare eminentiſſimam iſtam Apoſtolatûs dignitatem, ad quam communi Fidelium calculo electus eſt, non D. Joſepho Barſabæ, utpote viro ſancto & juſto, ceſſit & reſignavit? Reſp. S. Laurent. Juſtinianus, *quia elegerat Deus Matthiam ad hunc gradum dignitatis, antequam darentur ſortes, & priusquam fieret mundus.* Et quia probè ſciebat, ita eſſe Divinæ Majeſtatis ſanctiſſimam voluntatem, colla ſua huic graviſſimo jugo & oneri obſequentiſſimo animo ſubmiſit: Licèt, ait Manſius, S. Matthias humillimus fuerit, munus tamen, ad quod eligebatur, accipere non detrectavit, quia hanc Dei voluntatem eſſe cognovit. O quàm ingens hîc ſe pandit campus & occaſio de reſignatione in ſanctiſſimam DEI voluntatem diſſerendi; ſed quia jam alibi de hac materia locuti ſumus, ideo hic ſtudio ſuperſedemus. Sufficiat tibi in omnibus & in utraque fortuna te penitus voluntati divinæ committere, ſi vis hîc & in altera vita beatè vivere. S. Laur. Juſt. ſer. de S. Matthia. Manſ. diſc. 1.

De Davide commemorat Sacra Pagina, quòd inter devictos, & juſto bello ſubactos Moabitas mirabilem diviſionem fecerit: *Et percuſſit Moab, & menſus eſt eos funiculo, coæquans terræ: menſus eſt autem duos funiculos, unum ad occidendum, & unum ad vivificandum.* Quid obſecro, hoc eſt? Unus erat funiculus mortis, & alter vitæ? Reſp. Theodoretus: Tanta, inquit, erat vis victoriæ, & tanta erat multitudo eorum, qui capti erant vivi, ut eos numerare non permitteret. Quare juſſit eos pronos dejici in terram, diviſos trifariam, & duas quidem partes occidit, unam verò vivam reſervavit. Cornelius à Lapide per dictos duos funiculos ſortes intelligit, hoc eſt: David fecit duas ſortes Moabitarum, unam occidendorum, alteram ſervandorum. Et ita, ſubintrat hîc Angelomus, Chriſtus in die judicii duas ſortes faciet, unam ſalvandorum, alteram damnandorum. Ita quoque hodie factum eſt in electione S. Matthiæ, quem Deus & homo Chriſtus miſericorditer ſegregavit de medio reproborum ad vitam, cœleſtique gloriæ prædeſtinavit candidatum, illuminans cum gratiâ ſuâ 2. Reg. 8. 2. Theodoret. quæſt. 23. in hunc locum. Cornel. hic. Angelomus hic.

& charitate, &c. Judam verò proditorem juſtè deſeruit, & mortis æternæ cruciatibus propter admiſſa ſcelera deſtinatum reliquit, quem utrumque funiculum & vitæ & mortis S. Paulus pulcherrimè paucis hiſce comprehendit: *Cujus vult, miſeretur.* En funiculum ad vivificandum! ecce ſortem Matthiæ, & Divinæ miſericordiæ argumentum! *Et quem vult, indurat.* En funiculum ad occidendum, quod in Juda verificatum eſt, atque in omnibus reprobis adhuc hodie verificatur, & impoſterùm verificabitur! Fuit itaque S. Matthias Apoſtolus prædeſtinatorum imago, & Judas reproborum.

Rom. 9. 18.

Attende hìc, quisquis es, cùm ignores, an ſis in numero ſalvandorum, aut reprobandorum, opera enim gratiæ nullam agnoſcunt debiti rationem; hinc etiam juſti juſto ſibi timeant judicio. Jacob vidit ſcalam à terra usque ad cœlum pertingentem, per quam Angeli aſcendebant, & deſcendebant. Anime mi! Licèt jam per hanc ſcalam ad cœlum aſcendere tibi videaris, time nihilo ſecius ſalutari timore, quia adhuc cadere potes, unde rectè Apoſtolus: *Qui ſe exiſtimat ſtare, videat ne cadat.*

Gen. 28. 12.

1. Cor. 10. 12.

6. Pulcherrima eſt illa quæſtio, quæ inter SS Patres ventilatur, quare Deus, unus in eſſentia, & trinus in perſonis, hominem poſt Angelorum lapſum in cœlo, voluerit creare in terra, cùm tamen ſine illo idem fuiſſet Deus immenſæ & infinitæ Majeſtatis, nulloque modo ac ratione illius indiguiſſet miniſterio ac obſequio? Reſp. S Ignatius Societatis JEſu Fundator digniſſimus, ac glorioſiſſimus: *Creatus eſt homo ad hunc finem, ut Dominum Deum ſuum laudet, ac revereatur, eique ſerviens tandem ſalvus fiat.* Ex quibus paucis ſed emphaticis verbis, ſi prudens es, facilè creationis tuæ colliges finem, quòd non creaverit te Deus propter terram, ſed propter cœlum, neque ut poneres finem tuum in rebus mundanis & tranſitoriis, ſed in ſolo Deo: *Feciſti nos Domine ad te*, ait S. Auguſtinus, *& inquietum eſt cor noſtrum, donec requieſcat in te.* Verùm obſerva ulteriùs. Quare homo primum poſt Angelorum lapſum in cœlo à Deo creatus eſt? Cur non ſimul & ſemel, ubi Dominus à principio temporis creavit cœlum & terram? Reſp. S. Bernardus, ut reſarciret, & impleret ruinam Angelorum apoſtatantium, ad hoc enim alludit Propheta regius, ita de Chriſto venturo vaticinans: *Implebit ruinas*, hoc eſt ait Hugo Cardinalis: *Angelorum*, & Mellifluus: *Propter hoc enim & ipſe creavit homines, qui ſupplerent locum illorum & ruinas.*

S. Ignat. in libello Exercit.

S. Aug. in Confeſſ.

Pſ. 109. 6.
Hugo hic.
S. Bern. ſer. 1. de Advent.

Cecidit & Judas, ſuum vendendo & tradendo Magiſtrum, qui mox ex deſperatione ſe laqueo ſuſpendit, & rectà ad Luciferum in infernum deſcendit, æternas ibidem daturus pœnas. O lapſum horrendum, per quem totum ſacrum Collegium Apoſtolicum in communi omnium opinione plurimùm perdidit! Quid ergo conſilii? O miram divinæ

bonita-

bonitatis providentiam ac clementiam! Subſtituatur aliud ſubjectum adeò dignum, adeò ſanctum, quod *implebit ruinas* Ecce ſors cecidit ſuper Matthiam, virum ſecundùm cor Dei, dum deſcendens è cœlo ſplendor illius capiti inſedit, eumque ſancto Apoſtolorum Collegio adſcripſit, qui vitæ ſanctitate, doctrinâ, laboribus, virtutibus & martyrio millies, milliesque hanc *implevit ruinam;* dum poſt Chriſti in cœlum aſcenſionem, accepto cum aliis Spiritu Sancto, primùm in Meſopotamiam profectus eſt, ubi plura hominum millia ad Chriſtum convertit, ac ſtupenda patravit miracula unde à Clemente Alexandrino vocatur *multorum ſignorum patrator*, in qua regione mortiferum quoque venenum ſine ulla læſione bibit: *In Macedonia*, ait Jacobus à Voragine, *data eſt illi potio toxicata, quam ille in nomine Chriſti bibit, & nullam læſionem incurrit.* Ubi & viginti quinque excæcatos imponendo manus illuminavit; & cùm à gentilibus, manibus à tergo ligatis & fune collo impoſito crudeliter affligeretur, & in carcerem mitteretur, à Chriſto Domino cum multo lumine ad eum veniente confortatus, de terra levatus, vinculis ſolutus, & è carcere eductus eſt. Sic nimirum ſuos Electos probat Deus, qui non illos permittit tentari & vexari ſupra id, quod poſſunt, ſed faciet etiam cum tentatione proventum. Erige te, ô anima, adhuc gratiarum Dominus vivit, vulnera crucifixi JEſu, amoris tui, adhuc ſunt aperta, quò ſecurè in omni tribulatione tua confugias, hic non deſeret te, ſi tu ipſum priùs non deſerueris.

Clem. Alex. l. 2 Strom.
Jac. à Vorag. l. L.
1. Cor. 10. 13.

Poſt Meſopotamiam profectus eſt Divus noſter in alias etiam remotiſſimas regiones, ubi verbum divinum maximo animarum cum fructu diſſeminavit; in quo Evangelico munere annos triginta & quid ampliùs non ſine ſummis laboribus, curis ac tribulationibus inter tot barbaras gentes impendit: *Plantando crucem*, ait devotiſſimus Ambroſius Spinola S. J. *in Aſia, in Africa, in Æthiopia, nihil intermittendo, quod pertineret ad gloriam divinam.* O ſi talem haberemus zelum, quàm alius nunc foret mundus! De Matthia refert Scriptura, quàm ingentem zelum habuerit in defendenda lege Dei, in deſtruendis idolorum aris, & in revocando cultu veri Numinis, qui potiùs mille mortes voluit ſubire, quàm legem Dei prævaricari. En inſignem typum in S. Matthia Apoſtolo expletum! dum idololatriam deſtruxit, & veri Dei cultum in tot regionibus usque ad mortem propagavit.

Sir. hac die in Medit. 1. Mac. 2. per totum.

7. Inter alia ſacra veſtimenta, quæ olim Deus Pontifici Synagogæ præſcripſit, erat & rationale, in quo erant collocatæ duodecim gemmæ pretioſæ. Vidit & dilectus Chriſti Diſcipulus in novo Teſtamento civitatem ſanctam & cœleſtem Jeruſalem, cujus fundamenta facta erant ex duodecim gemmis pretioſis: *Et fundamenta muri civitatis omni lapide pretioſo ornata. Fundamentum primum, Jaſpis: ſecundum, Sapphirus: tertium, Chal-*

Exod. 25. 15.
Apoc. 21. 19.

cedonius: quartum, ſmaragdus: quintum, ſardonix: ſextum, ſardius: ſeptimum, chryſolithus: octavum, beryllus: nonum, topazius: decimum, chryſopraſus: undecimum, hyacinthus: duodecimum, amethyſtus. En duas hîc habes pulcherrimas figuras per 12. gemmas pretioſas 12. Apoſtolos præſignantes, qui fundamenta ſunt Eccleſiæ militantis & triumphantis. Jaſpis erat S. Petrus. Sapphirus S. Andreas. Chalcedonius S. Jacobus Major. Smaragdus S. Johannes. Sardonix S. Philippus. Sardius S Bartholomæus. Chryſolithus S. Mâtthæus. Berillus S. Thomas. Topazius S. Jacobus Minor. Chryſopraſus S. Thadæus. Hyacinthus S. Simon. Amethyſtus S. Matthias. Et quare, dices, S. Matthiæ ultimo Apoſtolorum amethyſtus adſcribitur? Hæc gemma, ait Cornelius, congruit S. Matthiæ, violaceus enim eſt, purpureus & roſeus, hinc oculis humanis valde gratus, & eſt ſymbolum humilitatis & modeſtiæ, imò & cœleſtis gloriæ.

Collige ex hoc ſummam modeſtiam, humilitatem & gloriam S. Matthiæ, qui in ſymbolo Apoſtolico compoſuit articulum: *Carnis reſurrectionem, & vitam æternam;* hoc enim felix habitaculum Deus humilibus ac præſertim S. Matthiæ Apoſtolo ſuo præparavit, cui propter eminen-
Eccl. 45. 4. tes virtutes non incongruè applicare poteris illud Eccleſiaſtici: *In fide & lenitate ipſius ſanctum fecit illum, & elegit eum ex omni carne;* & quia minor ſemper eſſe cupiebat, ideo inter reliquos 72. Diſcipulos major, imò & Apoſtolus factus. Ita nimirum aquæ cœleſtium gratiarum non ad ſublimes colles, ſed in humiles valles derivantur; unde rectè S. Lauren-
S. Laurent. Juſt. ſerm. de S. Matthia. tius Juſtinianus de S. Matthia ſcribit: *Neque enim minus Petro & Apoſtolis cæteris Matthias adeptus eſt gratia, quamvis in vocationis ordine extiterit ultimus, eandem plenitudinem Spiritus, eademque munera ſpiritualia percepit, quæ reliqui.* Cæteri Apoſtoli plerique à Chriſto Domino adhuc in hac mortali carne inter mortales converſante vocati ſunt à mari, & à piſcatorio reti, S. Matthias verò vocatus eſt à Chriſto jam in cœlo regnante, ubi priùs ſcrutinium cæterorum Diſcipulorum ſuſtinere debuit, cœleſtique oraculo, & luce de cœlo cadente approbatus eſt. Ecce non qui ſeipſum commendat, ille probatus eſt, ſed quem Deus commendat, & probat.

Tirinus in Chron. c. 15. 8. Placuit autem divinæ Majeſtati, ut S. Matthias poſt annos triginta tres à morte Chriſti reverteretur in Judæam, ut ibidem in propria patria glorioſam acciperet Martyrii coronam, de quo ſæpiùs memora-
Dion. Carthuſ. ſerm. 2. de hoc S. tus Dionyſius Carthuſianus: *In Judæa inſiſtebat prædicationis officio, plurimosque convertens, magna & multa fecit miracula, illuminavit cæcos, mundavit leproſos, claudis greſſum, ſurdis auditum, defunctis reſtituit vitam.* Et ecce, quod illi ſummum apud Principes & populum Judæorum debuiſſet conciliare honorem & amorem, Divo noſtro ſub Pſeudo-Pontifice Anano non alium paravit triumphum, quàm Crucem, lapides, ſecures: *Unde Judas*, ait S. Antonius,

invi-

videntes ipſum in concilio ſtatuerunt. Duo igitur teſtes, qui eum de blaſphemiâ accuſârunt, in eum primi lapides miſerunt. Pepinus, Nadaſius, & multi alii ſerunt, quòd primò inſtar Magiſtri ſui, quem conſtantiſſimè prædibat, fuerit crucifixus, & quia citò in Cruce non erat extinctus, à perdis Judæis inſtar Stephani Protomartyris lapidibus petitus, & poſtremò, antequam ſuum exhalaret ſpiritum, ſecuri, ut Paulus, percuſſus; cuus ſacrum corpus Romæ in Eccleſia S. Mariæ Majoris ſub lapide Porhyretico fuit ſepultum, ejusque caput in hodiernum usque diem populo idem monſtratur, licèt etiam magna pars reliquiarum illius corporis reverim fuerit translata. Hîc ad unguem adimpletum fuit illud, quod Paulus de primis illis Eccleſiæ Orthodoxæ columnis Apoſtolis, Martribus & Chriſtianis ſui ævi locutus eſt: *Quia vobis donatum eſt pro Chriſto, non ſolùm ut in eum credatis, ſed ut etiam pro illo patiamini*, magno enim eneficio Chriſtus illum afficit, quem ſuæ Crucis facit eſſe participem; uti participem fecit S. Matthiam. Et quid tu ad hæc, Lector mi? S. Anton. ſer. de hoc S. Ap. Phil. 1. 29.

Percunctatus eſt aliquando Divus Petrus à Domino, ecquid præii tribueretur illis, qui in hac mortali vitâ cuncta reliquiſſent, ipſumque eſſent ſecuti? Reſpondet Dominus: *Amen dico vobis, quòd vos, qui ſecuti eſtis me in generatione, cùm ſederit Filius hominis in ſede Majeſtatis ſuæ, ſedebitis vos ſuper ſedes duodecim, judicantes duodecim tribus Iſraël.* Collige ex hoc andiſſimam dignitatem Apoſtolorum, ac præſertim S. Matthiæ, qui ipſe in honoratiſſimo illo concilio, tanquam Senator ſummi & univerſalis judicis cœli & terræ, in conſpectu totius mundi ſedebit glorios. O admirabilis mutatio dexteræ Excelſi, qui, cùm adhuc in hac rra converſaretur inter homines, fæx & peripſema erat mundi, egenus, anguſtiatus, afflictus, contemptus, & ſicut ovis ad occiſionem deſtinas, modò glorioſè regnat in cœlis, & in illo die magno erit Judex mun-, imò non hominum tantùm, ſed & Angelorum: *Neſcitis, quoniam Angelos judicabimus?* Hoc erit præmium ſolis Apoſtolis à Domino concendum, ut, qui fuerant Chriſto ſocii in paſſionibus, ac laboribus, nunc ioque ſocii fierent in exultatione, & gloriâ ſempiterna. Hinc in ultima œna, cùm nunc iturus eſſet ad mortem, eos pro valedictione hiſce andiſſimis verbis conſolatus eſt: *Vos eſtis, qui permanſiſtis mecum in tentationibus meis; & ego diſpono vobis, ſicut diſpoſuit Pater meus; ut edatis, & bibatis ſuper menſam meam in regno meo.* O felix & inæſtimabile præmium fieri cohæres cum Chriſto, & eidem divinæ aſſidere menſæ, atque voluptatum torrente exſaturari. O feliciſſime Apoſtole! O fortunatiſſime Matthia! jam is eſt tuorum laborum ac perſecutionum; jam hyems tranſiit, imr abiit & receſſit; nunc incipiunt apparere flores jucundiſſimi veris, feliciſſimæ æternitatis. Nunc in te verificatur illud Veritatis: *Beati* Matth. 19. 28. 1. Cor. 6. 3. Luc. 22. 28.

oculi, qui vident, quæ vos videtis: Dico enim vobis, quòd multi Prophetæ & Reges voluerunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt, & audire, quæ auditis, & non audierunt; nunc tu vides in cœlis, quæ nec oculus vidit, & audis, quæ nec auris audivit; ô beatiſſime Apoſtole! intercede pro nobis, ut DEUS &c.

CONSIDERATIO VII.

De Dignitate, prærogativa, & Patrocinio S. Joſephi.

Pro Feſto S. Joſephi.

Joſeph Fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum eſt, de Spiritu Sancto eſt. Matth. 1. 20.

I.

QUatuor in Sacra Scriptura commemorantur Joſephi, qui à Spiritu S. ob egregias virtutes ſpeciali laudum commendantur præconio. Primus innocens ille, juſtus ac juſtiſſimus Joſephus Jacobi Patriarchæ Filius eſt, qui à perfidis fratribus per invidiam captus, in ciſternam veterem miſſus, Iſmaëlitis 20. argenteis venditus, & in duriſſimam ſervitutem, ac carcerem traditus eſt; ſed quia Deo revelante ſeptem fertilitatis, ac ſterilitatis annos in ſpiritu prævidit, à Pharaone, Ægyptiorum Rege, mirum in modum exaltatus, & totius regni Pro-Rex eſt conſtitutus, de quo Vates Regius: *Conſtituit eum Dominum domûs ſuæ, & principem omnis poſſeſſionis ſuæ.*

Gen. 37 & ſeq.

Pſal. 104. 21.

Alter, qui in Sacro Evangelio ſingulari decoratur encomio, Joſephus ab Arimathæa eſt, vir nobilis, juſtus, ac Sanctus, qui in conſilio malignantium ſolus in necem pientiſſimi Salvatoris noſtri non conſenſit, & cùm JEſus in Cruce expirâſſet, audacter & ſepoſito omni metu ad Pilatum Judicem Romanum ingreſſus, petiit exanime corpus Crucifixi Redemptoris, quod acceptum mundâ ſindone involvit, & in monumento ſuo novo, in petra viva exciſo, cum aromatibus ſepelivit.

Matth. 27. 57.

Act. 1. 23.

Tertius Joſephus Barſabas dictus, ob inſignem juſtitiam ac ſanctitatem cognominatus eſt *Juſtus*, qui fuit unus ex 72. Diſcipulis Domini, & cum S. Matthia in ſortem Apoſtolatûs venit; poſtea creatur Epiſcopus Eleutheropolis in Palæſtina; de quo plura Martyrologium Romanum 20. die Julii, ubi illius Feſtum agitur.

Verum-

Verumenim verò omnes præclaros iſtos, ac peculiari ſanctitate celebres Joſephos, longiſſimo intervallo ſuperat ac præcellit Sanctiſſimus Joſephus Chriſti Pater nutritius, & integerrimæ Virginis ac Matris Dei Sponſus digniſſimus, dictus ab Evangeliſta: *Vir Mariæ, de qua natus eſt JEſus, qui vocatur Chriſtus*, quod encomiorum omnium, quæ adferri poſſunt, compendium eſt, de quo Franciſcus Suarezius ſapientiſſimus Theologus commemorat, quòd in gratia & gloria ipſos antecellat Apoſtolos, & S. Joannem Baptiſtam, rationem aſſignans, quia ejus officium illorum præcellebat officio; plus enim eſt eſſe Patrem, & Rectorem Chriſti, quàm ejusdem Præconem aut Præcurſorem. De hoc SS. Patriarcha, adjuvante benigno Numine, plura impræſentiarum occurrunt tractanda, & dilucidanda. Attentas requiro aures.

Matth. 1. 16.

S. p. q. 29. diſp. 8. Sect. 2.

2. Cùm immenſus Deus in vetere quondam lege dignum electæ Synagogæ ſuæ Sponſum ac Pontificem voluit ſeligere, placuit divinæ Majeſtati ejus, duodecim viros præcipuos ex duodecim tribubus Iſraël ſegregare, quorum virgæ aridæ & amygdalinæ, cui nomen ſuum inſcripſerant, in Sancto Sanctorum coram Arca Dei collocatæ ſunt, cum hac conditione, ut ille Veteris Synagogæ ſponſus agnoſceretur, cujus virga arida de novo refloreſceret: *Quem ex his elegero, germinabit virga.* Inter quas virgas tanquam decima tertia etiam poſita eſt Virga Aaron; & ecce *ſequenti die regreſſus* (Moyſes) *invenit germinaſſe virgam Aaron in domo Levi, & turgentibus gemmis eruperant flores.* Proinde meritò in digniſſimum ſponſum, & ſummum Synagogæ Sacerdotem electus eſt. *Omnia hæc illis contingebant in figura.*

Num. 17. 5.

Voluit benignus Deus ſanctiſſimæ & Virgineæ Matri unigeniti Filii ſui providere de ſponſo quodam digniſſimo, cui & curam Virginis, & Filii ſui demandaret; & quid fecit? Per Pontificem tunc temporum intervallo Synagogæ præſidentem cunctos de domo & familia David nuptui habiles juſſit convocari, qui ſimiles virgas debebant ad Aram collocare; & cùm ſinguli juxta ordinem virgam ſuam deferrent, ſola inventa eſt altero die Virga Joſeph germinaſſe: *Proditus eſt itaque Joſeph*, ait S. Hieronymus: *Cùm enim virgam ſuam attuliſſet, & in cacumine ejus columba de cælo veniens conſediſſet, liquidò omnibus patuit, ei Virginem deſponſandam fore.* Ex quibus abunde & dignitas, & ſanctitas S. Joſephi patet, dum ex maſſa virorum univerſorum in mundo ſolus à Spiritu Sancto in digniſſimum Patrem educatorem Chriſti JEſu Filii Dei & in Sponſum Sacratiſſimæ Deiparæ divinitùs fuit electus: *Incomparabilis Joſephi dignitas*, ait Gerſon *ut Mater Dei, Regina cæli, Domina mundi, illum Dominum ſuum appellârit*; & in alio loco: *Decuit, ut Joſeph tanta prærogativa polleret, qua ſimilitudinem exprimeret talis Sponſæ.*

S. Hieron. de ortu V.

Gerſon 5. de Nat. Mar. Idem in Joſeph.

3. De Davide Iſraelitarum Rege recenſent Sacræ Paginæ, quòd ſummopere timuerit, Arcam Dei in domum ſuam introducere, quia exem-

plo

plo Ozæ temerè eam tangentis, & mox ſubitaneâ morte caſtigati, ſatis
2. Reg. 6. 9. didicit, Sancta ſanctè eſſe tractanda: *Et extimuit David Dominum in illa die, dicens: Quomodo ingredietur ad me Arca Domini?* Hoc idem accidit S. Joſepho Filio David: cùm enim ei eſſet deſponſata Maria Virgo ex eadem progenie David oriunda, timuit vivam illam ac myſticam Arcam in domum ſuam introducere, ut proinde neceſſum fuerit, ut ab Angelo
Math. 1. 20. conſolationem acciperet: *Joſeph Fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam, quod enim in ea natum eſt, de Spiritu Sancto eſt.* Et quare, dices, adeò ſibi timuit SS. Joſephus, cùm paulò poſt deſponſationem Virginem gravidam advertit? Fortaſſe ſiniſtram de ea opinionem habuit? Minimè gentium. Cur igitur eam voluit deſerere?

S. Bern. ſer. ſuper miſſus eſt. Reſp. Mellifluus, Joſephum præ ſingulari ſua modeſtia, & humilitate ejusmodi SS. Virginis ac Matris Dei conſortio ſe indignum judicaſſe; unde in animo ſtatuiſſe eam dimittere. Simili humilitatis Spiritu
Luc. 5. 8. Petrus ad Chriſtum dixit: *Exi à me, quia homo peccator ſum, Domine.* Et
Jo. 1. 27. S. Joannes Baptiſta: *Non ſum dignus, ut ſolvam ejus corrigium calceamenti &c.* Item Centurio, cùm Chriſtum cerneret domui ſuæ appropinquantem,
Math. 8. 8. ut ſanaret ſervum paralyticum, exclamavit: *Domine, non ſum dignus, ut intres ſub tectum meum.* Ita, ait S. Bernardinus, & Divus Joſephus ſe indignum reputabat, cohabitare tali ac tantæ Virgini, proinde occultè voluit di-
Exod. 3. 5. mittere eam, memor illius, quod quondam ad Moyſen dictum fuit: *Ne appropies huc: Solve calceamentum de pedibus tuis: Locus enim, in quo ſtas, terra ſancta eſt.* Cognoſce ex hoc, anime mi, ſummam S. Joſephi humilitatem, diſce eam imitari in oratione, in templo, in ſumptione SS. Evchariſtiæ &c.

4. De Joſaba referunt Regum Iſraëlitarum Annales, quòd, cùm impia Athalia partim ex rabie, partim ambitione, ut ſola liberè regnaret in Iſraël, omne ſemen regium, & filios Ochoziæ occidiſſet, clam Joas filium Ochoziæ ſuſtulerit, eumque à furore Athaliæ, ne pariter interficeretur, occultaverit, qui Joas exinde ſuo tempore exinſperato ad Re-
4. Reg. 11. 2. gium ſolium, tanquam legitimus hæres evectus eſt: *Et abſcondit eum à facie Athaliæ, ut non interficeretur &c.* En inſignem typum in S. Joſepho
Math. 2. 16. noſtro expreſſum! Cùm impius ac crudelis Herodes, ut Regium Davidis ſemen extingueret, plurimos Infantum è medio ſuſtuliſſet, S. Joſephus intempeſta nocte per Angelum admonitus dulciſſimum infantem JEſum ſollicitè abſcondit, & in Ægyptum transportavit, ubi ſeptem annorum ſpatio commoratus eſt, donec locò Herodis Archelaus in Regno ſuccederet.

Et quare, dices, æternus Pater dilectiſſimum Filium ſuum JEſum non per Angelorum miniſterium à furore Herodis ſalvavit, qui illum longè citiùs, imò uno momento potuiſſent in Ægyptum transferre,

prout

prout olim Habacuc ab Angelo in Babyloniam tranſlatus eſt? Reſp. hoc factum eſſe in ſingularem S. Joſephi prærogativam; & ſicut quondam *Iſraël diligebat Joſeph ſuper omnes filios ſuos*; ita Deus Pater adamavit S. Joſephum noſtrum ſuper omnes cæteros Electos, cujus ſolius curæ, & diviniſſimum Filium ſuum, ac Virgineam ejus Matrem commiſit; *verè fidelis ſervus & prudens*, ait Mellifluus, *quem conſtituit Dominus ſuæ Matris ſolatium, ſuæ carnis nutritium, ſolum denique in terris magni conſilii coadjutorem fidiſſimum.* Dan. 14 32. Gen. 37. 3. S. Bernard. hanc. 2. ſup. Miſſus.

5. Ad Joſue inviƈtiſſimi & pientiſſimi Belli-Ducis Imperium ſol & luna ſteterunt in habitaculo ſuo: *Sol contra Gabeon ne movearis, & luna contra vallem Ajalon: Steteruntque Sol & Luna &c.* Ingens ſine dubio hoc erat Orbi univerſo prodigium. Sed plùs mirandum eſt quòd ad mandatum S. Joſephi myſticus ille ſol, qui eſt Chriſtus Deus noſter, & ſanƈtiſſima Mater ejus Maria, quæ pulchra eſt ut luna, ſteterint immobiles: ejusque voci libentiſſimè obtemperaverint, unde S. Lucas de Chriſto ait: *Et erat ſubditus illis &c.* Joſuæ 10. 12. Luc. 2. 51.

Plantaverat olim Deus in medio paradiſi arborem vitæ, cujus cuſtodiam poſt lapſum & expulſum Adamum commiſit Cherubino: *Et collocavit ante paradiſum voluptatis Cherubin &c.* Arbor vitæ Chriſtus eſt, à quo omnes vitam, & gratiam participamus. Paradiſus voluptatis Maria eſt, ita S. Doƈtor Seraphicus; & Divus Joſephus Chriſti Nutritius, ac Sponſus intemeratæ Virginis, eſt ille Cherubim, cui Deus Pater utriusque & Filii & Matris curam ac cuſtodiam demandavit. Gen. 3. 24. S. Bonav. in ſpec. c. 2.

Propitiatorium quondam fieri juſſit Deus ex auro puriſſimo, cui adjungi voluit duos Cherubinos aureos ſeſe invicem aſpicientes: *Cherub unus in latere uno, & alter in altero: utrumque latus propitiatorii tegant, expandentes alas, & operientes oraculum, reſpiciantque ſe mutuò verſis vultibus in propitiatorium.* Montanus hic obſervat, quòd unus Cherubinus maſculinam, alter fœmineam præ ſe tulerit faciem. En rurſus perelegantem typum! Propitiatorium illud Chriſtum denotavit, quia *ipſe eſt propitiatio pro peccatis noſtris; non pro noſtris autem tantùm, ſed etiam pro totius mundi*; per duos diƈtos Cherubinos SS. Virginem Mariam, & S. Joſephum intellige, ſe ſe mutuò aſpicientes, & propitiatorium illud ſtipantes. Felix, qui ad hoc propitiatorium ſolet confugere. Exod. 25. 19. 1. Jo. 2. 2.

6. Vidit quondam Jacob Patriarcha in ſomnis mirabilem quandam ſcalam ſtantem ſuper terram, & cacumen ejus tangebat cœlùm, per quam portentoſam ſcalam Angeli Dei & aſcendebant, & deſcendebant; & quod majori admiratione dignum, illud eſt, quòd Jacob ipſum Deum, omnium bonorum fontem, in ſupremitate hujus ſcalæ quaſi innixum viderit: *Et Dominum innixum ſcalæ dicentem ſibi: Ego ſum Dominus* Gen 28 12.

Deus Abraham Patris tui, & Deus Iſaac: Terram, in qua dormis, tibi dabo, & ſemini tuo. Labyrinthus hæc ſcala myſteriorum, & divinorum arcanorum eſt. S. Auguſtinus per illam Crucem Dominicam intelligit: *Dominus,* inquit, *ſcala incumbens eſt Chriſtus in Cruce pendens.* S. Bernardus per eandem ſcalam Beatiſſimam Virginem ſubaudit: *Hæc*, inquit, *eſt ſcala Jacob &c.* Sed aptiùs Rupertus Abbas: Spiritus Sanctus, ait, per hanc ſcalam repræſentavit incarnationem Verbi, & generationem Chriſti ex Jacob naſcituri, & deſcenſuri per varios gradus, id eſt, generationes & genitores, quos enumerat S. Matthæus: *Abraham*, inquit, *genuit Iſaac, Iſaac autem genuit Jacob, Jacob autem genuit Judam, & fratres ejus,* & ſic de cæteris. Tandem in ultimo gradu ponit S. Joſephum: *Jacob autem genuit Joſeph virum Mariæ, de qua natus eſt JEſus, qui vocatur Chriſtus* Ex quibus patet, ſubintrat hîc Bernardus de Buſto, quòd nullus Sanctus in cœlo ſit major S. Joſepho poſt B. Virginem benedictam, quia quàm proximè accedit ad Chriſtum.

S. Aug. ſer. 79. S. Bern. ſe. de B. V. pag. 394. Matth. 1. 2.

Sed objiciet hîc nonnemo: Numquid Veritas dicit: *Non ſurrexit inter natos mulierum major Joanne Baptiſta?* Reſp. intelligendum eſſe inter Prophetas, quod ex diſcurſu antecedente patet: *Quid exiſtis in deſertum videre Prophetam?* Ubi ſermo Chriſti de Prophetis agit, inter quos ſine dubio major eſt Joannes Baptiſta; quod adhuc clariùs explicat S. Lucas: *Dico enim vobis: Major inter natos mulierum Propheta Joanne Baptiſta nemo eſt;* Sanctus autem Joſephus non Præcurſoris, aut Prophetæ nomen habuit, ſed ipſius Chriſti Patris nomen: *Ecce Pater tuus & ego dolentes quærebamus te &c.* Ergo &c.

Matt. 11. 11. Luc. 7. 29. Luc. 2. 49

7. Venerat aliquandò ad Chriſtum pientiſſimum Orbis Salvatorem Salome Mater filiorum Zebedæi, adorans eum humiliter, & ſupplicans, ut præ cæteris Apoſtolis duo filii Jacobus & Joannes in glorioſo Chriſti regno primas obtinerent: *Dic, ut ſedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, & unus ad ſiniſtram in Regno tuo.* Sed mox repulſam paſſa eſt: *Sedere ad dexteram meam, vel ſiniſtram, non eſt meum dare vobis, ſed quibus paratum eſt à Patre meo.* Quibus ergo, dices, dextera & ſiniſtra Chriſti in cœleſti regno à Patre parata fuit? Reſpondet Rupertus Abbas: Duæ ſunt honoratiſſimæ in cœlo ſedes, dextera debetur Matri Chriſti, & ſiniſtra S. Joſepho; proinde rectè memoratæ Zebedæi uxori, & filiis ejus à Chriſto dictum eſt: *Neſcitis, quid petatis.*

Matt. 20. 20.

Dan. 5. 29. 8. Daniel, quia arcanam illam Scripturam, *Mane, Thekel, Phares*, Balthaſari Regi dextrè expoſuit, ab eo purpura, & torque aureo donatus eſt: *Et prædicatum eſt de eo, quòd haberet poteſtatem tertius in Regno ſuo.* Supra quod Maldonatus: *Scilicet primus in Regno erat Rex, ſecundus Regina, & tertius Daniel.* Erige mentis tuæ oculos, anime mi, & glorioſiſſimum

Chriſti Regnum conſidera, in quo præſidet ipſe Rex Regum, & Dominus Dominantium, olim pro omnium ſalute crucifixus, ſed nunc ſuper omnes Angelorum Choros & Beatorum agmina exaltatus, cui à Patre data eſt omnis poteſtas in cœlo & in terra; ſecundas in hoc cœleſti Regno tenet Beatiſſima Virgo & Mater Dei Maria; de S. Joſepho verò illud appoſitè applicamus, & dicimus, quod olim à Daniele dictum eſt: *Et prædicatum eſt de eo, quòd haberet poteſtatem tertius in Regno ſuo.* Juvat hic audire Gerſonem, Cancellarium Pariſienſem, piè ac prudenter de dignitate S. Joſephi ſcribentem: *Quantus,* inquit, *exiſtimandus eſt juſtus Joſeph in gloria & in cœlis, qui talis ac tantus inventus eſt in miſeria & in terris? Profectò cùm dicat Chriſtus: Ubi ſum ego, illic & miniſter meus erit, ille proximior videtur collocandus in cœlis, qui in miniſterio fuit vicinior, obſequentior, atque fidelior poſt Mariam inventus in terris.* Et ſi quondam Chriſtus Dominus dixit: *Qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ, mercedem Prophetæ accipiet:* Certè S. Joſephus, qui Chriſtum Dominum ſupremum omnium Prophetarum millies, milliesque in domum ſuam ſuſcepit, non potuit non ejus præmium omnium Sanctorum eſſe ſupremum. Gerſon ſer. de Nat. B. V. Matt. 10. 41.

8. Recordor hîc illius potentiſſimi Perſarum Regis Aſſueri, qui nocte quadam, ſic Deo dirigente, nullum poterat capeſſere ſomnum, unde annales regios, & hiſtorias priorum temporum afferri, & prælegi ſibi fecit, in quibus benè acta, & merita diverſorum erant connotata; & cùm ventum eſſet ad illum locum, ubi ſcriptum erat, quomodo nuntiàſſet Mardochæus inſidias Bagathæ & Thares evnuchorum, Regem jugulare cupientium, Aſſuerus renovatâ detectæ conjurationis contra ſe per Mardochæum memoriâ, ſine mora præcepit, ut Mardochæus ob tantam in Regem fidelitatem, & conſervatam vitam, regiis afficeretur honoribus: *Sic honorabitur, quemcunque voluerit Rex honorare &c.* Eſther. 6. 9.

Et quis unquam hominum, aut Angelorum, plus fidelitatis, & obſequii Chriſto JEſu in his terris exhibuit, quàm S. Joſephus? cum à gladio Herodis eripuit, in vita conſervavit, proprio ſudore & labore aluit, educavit, fovit, cuſtodivit, & in arte fabrili ſecum exercenda direxit &c. Et quia omnes actiones S. Joſephi erant circa Verbum incarnatum, potiùs Angelus, quàm homo extitit, hinc piè creditur, eum poſt mortem cum Chriſto dilectiſſimo Filio inter cæteros Patriarchas reſurrexiſſe, quod non obſcurè inſinuare videtur S. Matthæus: *Multa corpora Sanctorum, qui dormierant, ſurrexerunt.* Juvat hîc audire S. Bernardinum Senenſem: *Piè,* inquit, *credendum eſt, quòd piiſſimus Filius Dei JEſus pari privilegio decoravit ſuum putativum Patrem, ſicut ſuam ſanctiſſimam Matrem, ut ſicut illam aſſumpſit in cœlum in corpore & anima glorioſam, ſic etiam in die reſurrectionis ſuæ ſanctiſſimum Joſeph in gloriam ſecum, ut ſicut illa ſancta familia,* Matt. 27. 52. S. Bern. ſer. tom. 3 a. 2. c. 1.

ſcilicet Chriſtus, Virgo & Joſeph, in laborioſa vita, & amoroſa gratia ſimul vixerunt in terris; Sic in amoroſa gloria nunc & corpore & animâ regnent in cœlis; juxta regulam Apoſtoli: Sicut ſocii paſſionum eſtis, ſic eritis & conſolationis. Ecce ſic honorabitur, quemcunque voluerit Rex honorare.

9. Tobias junior, cùm per Raphaëlem Archangelum ſalvus & incolumis poſt varia exantlata vitæ pericula tandem ad patriam domum eſſet reductus, ac patri ſuo multa & magna per cœleſtem illum comitem accepta enarrâſſet beneficia, conſilium invicem inierunt, quid mercedis
Tob. 12. 2. ac præmii tali ac tanto benefactori ſuo vellent aſſignare: *Reſpondens Tobias dixit patri ſuo: Pater, quam mercedem dabimus ei? aut quid dignum poterit eſſe beneficiis ejus? me duxit, & reduxit ſanum &c.* Demum concludebant, quòd dimidium omnium bonorum allatorum ipſi vellent aſſignare: *& vocantes eum, pater ſcilicet, & filius, tulerunt eum in partem, & rogare cœperunt, ut dignaretur dimidiam partem omnium, quæ attulerant, acceptam habere.*

Altiùs mente aſſurge, anima Chriſtiana, & Unigenitum Dei Filium poſt glorioſam ſuam in cœlum aſcenſionem, cum Patre ſuo æterno colloquentem contemplare: Pater, quàm mercedem dabimus Joſepho patri meo nutritio & comiti fideliſſimo, qui me duxit, & reduxit ſanum, ab enſe impii Herodis defendit &c. Quid dignum poterit eſſe beneficiis ejus? Et concluſerunt ei, & ſacratiſſimæ Sponſæ ejus Mariæ dimi-
Richard. à S. Vict. in Eſth. 5. diam regni cœleſtis partem: *Regnum Dei*, ait Richardus, *conſiſtit in duobus, in miſericordia & juſtitia; juſtitiam tanquam dimidium Filius Dei ſibi reſervavit, Matri autem* (addamus nos, & patri ſuo nutritio S. Joſepho) *miſericordiam tanquam alteram partem tradidit.* O ſummam S. Joſephi dignitatem! reverâ non eſt inventus ſimilis illi.

Salomon Regum prudentiſſimus matri ſuæ Bethſabeæ juxta latus ſuum ad dexteram pretioſum thronum parari juſſit, eamque benignè
3. Reg. 2. 22. affatus eſt: *Pete, Mater mea; neque enim fas eſt, ut avertam faciem meam.* Chriſtus, qui plùs eſt quàm Salomon, non duntaxat in cœlo SS. Matri ſuæ thronum ſplendidiſſimum ad dexteram ſuam paravit; *Poſitusque eſt thronus Matri Regis, quæ ſedit ad dexteram ejus*, ſed & Patri ſuo dilecto S. Joſepho ſimilem pretioſum thronum ad ſiniſtram ſuam adornari voluit;
P. Moral. l. 5. c. 11. n. 19. ita Petrus Morales: *Sanctiſſimus Joſeph*, inquit, *cum Chriſto reſurgente, corpore & anima reſurrexit, & cum eodem Chriſto cœlos aſcendente, ipſe pariter corpore & anima cœlos aſcendit, & prope ipſum Chriſtum Dominum poſt Virginem Deiparam in ſublimi gloria throno fuit collocatus.* Ad quem pari ratione Chriſtus Dominus, (quis dubitet?) illud Salomonis locutus eſt: *Pete, Pater mi: neque enim fas eſt, ut avertam faciem meam.*

10. Ex quibus patet, quàm potens ſit S. Joſephus in cœlo ad impetrandum, quæ à divina Majeſtate à nobis poſtulantur utilia; & ſi benignus

Deus

Deus juxta Davidis monitum *voluntatem timentium ſe facit*, multò magis Pſal. 144. 19.
faciet voluntatem amantium ſe, & quis JEſum magis in hac vita amavit, quàm S. noſter Patriarcha Joſephus? Alii Sancti & Electi, imò & Angeli deprecatoriè, & tanquam ſervi à Chriſto Domino poſtulant; S. Joſephus verò auctoritativè quodammodo, & velut Pater illius, cui ipſe univerſorum Dominus ac orbis Salvator Chriſtus in his terris erat ſubditus, qui nunc in cœlis eorum beneficiorum, quæ quondam à Patre ſuo nutritio acceperat, non erit immemor, ſed filialem illum affectum, quem hîc in terris erga ſuum dilectiſſimum educatorem habuit, nunc in cœlis perpetuò conſervabit: *Quibusdam Sanctis*, ait Doctor Angelicus, S. Thom. in 4.
datum eſt in aliquibus ſpecialibus cauſis præcipuè patrocinari, ſicut S. Antonio ad d. ſt. q. 3. c. 2.
ignem &c. At ſanctiſſimo Joſeph in omni neceſſitate & negotio conceſſum eſt opi- ad 3.
tulari, & omnes ad ſe piè confugientes defendere, fovere, & paterno affectu proſequi.

E Joſeph ille in veteri lege, licèt nunc ad Pro-Regis ſolium in Ægypto evectus, nôn tamen aſpernatus eſt pauperculos fratres ſuos, nec de illorum miſeria coram Rege Pharaone erubuit, ſed publicè eos ut fratres agnovit, fovit, nutrivit, cui etiam Pharao totius Regni reliquit diſpoſitionem: *Dixit itaque Rex ad Joſeph: Pater tuus, & fratres tui venerunt ad te: terra Ægypti in conſpectu tuo eſt: in optimo loco fac eos habitare, & trade eis terram Geſſen.* Si hoc olim in umbra, quid nunc in veritate? Si Rex Pharao quondam Joſephum, optimè de ſe & Regno ſuo meritum, gubernatorem, ac protectorem, imò & Salvatorem ſuorum ſubditorum conſtituit; quid dicemus de Sanctiſſimo Patriarcha noſtro Joſepho, optimè de ipſo cœlorum Rege, & de univerſa Chriſtianitate merito; Hic verificatur illud Vatis regii: *Conſtituit eum Dominum Domûs ſuæ, & prin-* Pſ. 104. 21.
cipem omnis poſſeſſionis ſuæ. Proinde, ô mortales omnes, *ite, ite ad Joſeph,* Gen. 41. 55.
qui ſuos fratres, ac ſibi ſingulariter devotos in optimo loco faciet habitare, & tradet eis terram illam deſiderabilem, perpetuo cœleſti melle ac lacte manantem.

11. *Ite ad Joſeph* vos cumprimis, venerandi Sacerdotes, qui quotidie Deo offertis immaculatum Agnum in Altari: ecce Joſeph illum educavit, nutrivit, & in templo pariter pro ſalute mundi obtulit; unde non ſine cœleſti conſilio Evangeliſta eum in medio inter Mariam, & Filium poſuit: *Invenerunt Mariam & Joſeph & Infantem*, ſupra quod doctiſſimus Luc. 2. 16.
Manſius: *Ponitur*, inquit, *inter Mariam & JEſum, ut pro nobis Mediator exiſtat.* Manſ. diſc. 8.
Ite ad Joſeph vos, Reges ac Principes, Illuſtres ac Nobiles, nam San- de S. Joſ.
ctus Joſephus etiam regio ac nobiliſſimo ſanguine fuit prognatus; & ecce, *quem multi Reges voluerunt videre, & non viderunt, audire, & non audie-* Luc. 10. 24.
runt, caſtiſſimus Joſephus quotidiè vidit, audivit, & paterno affectu cum eo converſatus eſt.

Ite ad Joſeph vos, cives, opifices, & agricolæ, nam & S. Joſeph civis fuit in Bethlehem, & tributum, ut civis, Cæſari perſolvit; opifex extitit,
Matth. 13. 55. & quidem faber lignarius: *Nonne hic eſt fabri Filius? & ideo*, ſubintrat hîc
lucrat. D. Th. in Matth. S. Chryſoſtomus, *fabro lignario Maria deſponſata eſt, quoniam Chriſtus Eccleſiæ ſponſus omnium ſalutem operaturus erat per lignum Crucis.* Fuit & agricola, nam teſte Lyrano agrum Nazarethi habuit, quem ipſe coluit, ſeminavit, & frumentum meſſuit &c.

Ite ad Joſeph vos, conjuges, exules, pauperculi, deſolati, ægri, mori-
Bern. to. 3. bundi, imò mortales omnes, nam omnium Patronus eſt S. Joſephus,
a. 2. c. ac præſertim agonizantium; *Cui morienti*, ait S. Bernardinus, *adſuit JEſus*
Echius ho. 3. *& Maria.* Finio cum Echio: *Vos itaque chariſſimi, nolite Joſephi tam ſancti viri*
de S. Joſeph. *oblivíſci, quin eum ſedulò invocate pio affectu, neque ille in neceſſitate vos deſeret.*

CONSIDERATIO VIII.

De Verbo in puriſſimo Virginis MARIÆ utero incarnato.

Pro Feſto Annunciationis B. V.

Ecce concipies in utero, & paries Filium, & vocabis Nomen ejus JESUM. Luc. 1. 31.

I.

MIror, quoties animo perpendo Jonæ Prophetæ charitatem reverâ magnanimam, quâ, ne alii perirent, ipſe ſolus perirè voluit. Impugnabatur furioſis tunc navis turbinibus, quâ Vates ille à facie Domini profugus in pelago vehebatur Mediterraneo; nunc ad ima & abyſſum deprimebatur, nunc ad
Jonæ 1. 4. ſidera uſque videbatur attolli: *Dominus autem miſit ventum magnum in mare, & facta eſt tempeſtas, & navis periclitabatur conteri.* Erant autem, ut fieri aſſolet, in illa navi diverſarum regionum, & religionum homines, qui varios colebant Deos, proinde quilibet ad Deum ſuum clamabat, ut opem ipſis ferret in tempore opportunam. Sed fruſtrà omnia; donec tandem ſorte miſsâ Jonas fuerit demiſſus in turbulentum mare, quod & ipſe petiit: *Tollite me, & mittite in mare, & ceſſabit mare à vobis:* In figuris hæc illis olim facta ſunt.

Quòd mundus perturbato mari in ſacris litteris comparetur, nemo
Pſ. 103. 25. eſt, qui hac de re ambigit; unde Vates coronatus illum appellat: *Hoc mare magnum & ſpatioſum.* Erat autem in Veteri Teſtamento ſumma re-

rum perturbatio, & mundus periclitabatur conteri; ne ergo omnes æternùm perirent mortales, Filius Dei miſertus generis humani, ſe ipſum ultrò æterno Patri & Spiritui Sancto obtulit: *Tollite me, & mittite in mare, & ceſſabit mare à vobis.* Miſſus eſt ergo in mare, dum hodierna die de cœlo deſcendit, & à B. V. MARIA, quod nomen *Mare* ſignificat, cooperante Spiritu Sancto, in utero conceptus eſt; & quod ſingulari conſideratione dignum, illud eſt, quòd Chriſtus hoc ipſo hodierno die poſt triginta quatuor annorum circulum in cruentum paſſionis mare, velut alter Jonas, quia ipſe voluit, projectus eſt: *Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me.* Pſ. 68. 3. Et quid ſequitur de Jona: *Et ſtetit mare à fervore ſuo.* Supra quod Jonæ 1. 15. Cornelius: *Sic Christo in mare paſſionis projecto, ſtetit fervor idololatriæ, omnisque erroris, rediit tranquillitas fidei, orbis pax, ſecura omnia & gentium converſio ad Deum: ſicut ergo Jonæ ſubmerſio navis eſt relevatio, ita Chriſti interitus mundi eſt ſalus.* Corn. hîc.

Fuerunt autem hodie ſumma generi humano à Deo facta beneficia, hodie ſecundùm mentem SS. Patrum primus homo de limo terræ formatus & creatus eſt. Hodie Angelus Iſaacum à gladio Patris ſui eripuit. Hodie Moyſes populum Iſraëliticum mirabiliter per rubri maris undas ſicco pede traduxit. Hodie *Verbum caro factum eſt*, & habitare cœpit in nobis. Jo. 1. 14. Hodie Chriſtus pro nobis crucifigi, & mori voluit &c. Ex quibus rerum conſideranti abundè patet, quàm ſancta & memorabilis ſit hodierna dies, de qua meritò illud regii Vatis applicare poſſumus: *Hæc dies, quem fecit Dominus &c.* Pſ. 117. 23. De qua celeberrima feſtivitate, & myſteriis in ea peractis, hodie occurrunt nobis conſideranda.

2. Plures ſpecioſæ Virgines Aſſuero potentiſſimo Perſarum Regi quondam fuerunt repræſentatæ, ut unam ex illis ſeligeret, & acceptaret in Reginam, ſed ex omnibus iſtis illi ſola placuit Eſther, pulchritudine & modeſtiâ, puritate & gratiâ, ac præſertim humilitate vitæ omnes ſui ævi ſuperans mulieres, unde de ea Scriptura dicit: *Et adamavit eam Rex plùs, quàm omnes mulieres.*

Inter omnes hujus mundi virgines ac mulieres, quæ à mundi primordio usque ad hoc tempus vivebant, & ad extremum usque vivent judicii diem nulla magis æterno Patri placuit, ut eam in digniſſimam filii ſui Matrem eligeret, quàm pientiſſima, puriſſima, ac humillima Virgo Maria, de qua jure meritiſſimo illud dicere poſſumus: *Et adamavit eam Rex plùs, quàm omnes mulieres.* Eſther. 2. 17.

Cùm Abraham Patriarcharum decus, & credentium pater, annum nunc ætatis ſuæ ageret centeſimum & quadrageſimum, chariſſimo filio ſuo Iſaaco dignam inquirere ſponſam voluit; idcirco Eliezer domûs ſuæ procuratorem fideliſſimum cum inſigni comitatu in Meſopotamiam, & in Haram ad domum Nachor amandavit, ut ibidem Rebec-

cam

cam virginem officioſam, ſedulam & caſtam, in dignam ſponſam Iſaa-
Gen 24. 10. co eligeret: *Et abiit, ex omnibus bonis ejus portans ſecum &c.*

Hunc Scripturæ locum B. Albertus Magnus ad hodiernam S. Gabrielis miſſionem applicat, dum à Patre cœleſti cum ingenti & ſplendidiſſimo Angelorum comitatu in Nazareth civitatem Galilææ fuit ablegatus, ut hoc ſummum incarnationis Filii Dei myſterium B. V. Mariæ inſinuaret, eamque in filiam Patris, Filii Matrem, & Spiritûs Sancti Sponſam eligeret. Juvat hîc audire verba B. Alberti M. *Cùm Pater Abraham,* inquit, *mitteret ad ducendam uxorem filio, miſit quidem unum Eliezer domûs ſuæ procuratorem, qui tamen multos comites habuit. Ita Pater ſummus unum quidem præcipuæ dignitatis Angelum miſit, tamen cum illo multos creditur miſiſſe Angelos ſuæ dignitatis, ita hîc factum arbitror.*

B. Albert. M. in c. 1. Luc.

Venit autem hic Archangelus ad cubiculum SS. Virginis in ſpecie venuſtiſſimi juvenis, facie amæniſſimâ, aureis indutus veſtimentis, capite gemmis pretioſiſſimis ornato, & pulcherrimo Olivæ ramo in læva inſtructus, & ut initium legationis ſuæ faceret, dixit Virgini de pedibus, & profundè ad terram inclinatus: *Ave gratiâ plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus.* Et quare non dixit: *Ave Maria?* Reſp. Hadrianus Lyræus, quia nimirum præ ſingulari quadam reverentia auſus non erat nomen Virginis, utpote ineffabile, proferre, niſi poſtquam ex colloquio ejus jam factus robuſtior, tandem dixit: *Ne timeas Maria &c.* Diſce venerari hoc dulce Nomen Mariæ.

Luc. 1. 28.

Hadr. Lyr. in Triſag. Mar.

3. Solent autem ſumma à Deo beneficia miſeris exhiberi mortalibus, dum in oratione, vel mentali, vel vocali, ſunt conſtituti. Zachariam conſule S. Joannis Præcurſoris Domini Patrem, Sacerdotem pariter, ac Prophetam (cujus caput adhuc Romæ in Baſilica Lateranenſi religiosè ſervatur, & certis temporibus populo Chriſtiano monſtratur, quod & vidi, ac veneratus ſum) Hic, inquam, cùm in templo oraret, & ſecundùm conſuetudinem ſacerdotii incenſum in altari poneret, hoc eſt, thymiama Deo adoleret, vidit Angelum ad ſe ingredientem: *Apparuit autem ei Angelus Domini, ſtans à dextris altaris incenſi, & Zacharias turbatus eſt videns, & timor irruit ſuper eum; ait autem ad illum Angelus: Ne timeas Zacharia, quoniam exaudita precatio tua: & uxor tua Eliſabeth pariet tibi Filium, & vocabis Nomen ejus Joannem.*

Luc. 1. 11.

Obſerva: Angelus ille, qui fuit Gabriel, unus ex primis aulæ cœleſtis Principibus, conceptionem, & nativitatem S. Joannis Baptiſtæ piis ejus parentibus non indicavit, niſi in oratione & miniſterio DEI occupatis. Quantò magis hoc credendum eſt de incarnatione Verbi; dum enim ſacratiſſima Virgo, & mox futura digniſſima Mater Filii Dei, in ſecreto pro totius humani generis ſalvatione, & Chriſti adventu oraret;

in

in altiſſimam contemplationem rapta, ſubitò vidit ante ſe ſtantem pulcherrimum juvenem, qualem ſe S. Archangelus exhibuit, qui ei dicebat: *Ave gratia plena &c.* & poſt aliqua interjecta: *Ecce concipies in utero, & paries Filium, & vocabis Nomen ejus JEſum.* Luc. 1. 31. Diſce devotè & ferventer orare, ſi gratiam aliquam à Deo, ac præſertim finalem, quæ ſub nullius cadit meritum, vis invenire.

4. Facta eſt autem, ait Didacus Stella, hæc ſalutatio in aurora ante ſolis ortum, ut ſignificaret nobis Angelus, verum ſolem juſtitiæ, Chriſtum Redemptorem noſtrum, jam jam naſciturum. Pulcherrimè de hoc ſummo myſterio ipſa ſacra Sponſa: *Vox,* inquit, *dilecti me pulſantis: Aperi mihi, ſoror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea.* Et quis, obſecro, ô Sponſa puriſſima, eſt ille dilectus tuus, oſtium pulſans, & ingreſſum ad te petens? Reſp. S. Bernardus, quando unigenito Dei Filio placuit incarnari ex Maria Virgine, ibi ſtetit ad oſtium, & pulſavit, ut S. Gabrieli nuntianti in incarnationis myſterium conſentiret: *Aperi,* ait Mellifluus, *Virgo beata, cor fidei, labia confeſſioni, viſcera Creatori: Ecce deſideratus cunctis gentibus pulſat ad oſtium.* O ſacratiſſima Virgo, profer verbulum *Fiat,* ut in utero tuo fiat homo, qui homines ab interitu redimat. En aſſenſum tuum præſtolatur Angelus! Dominus in porta eſt: *O Domina!* pergit idem Mellifluus Doctor, *reſponde verbum, quod terra, quod inferi, quod expectant & Superi. Ipſe quoque omnium Rex, & Dominus, quantùm concupivit decorem tuum, tantùm deſiderat & reſponſionis aſſenſum.*

Didac. Stell. in Luc. hîc.
Cant. 5. 2.
S. Bern. ſer. 4. ſup. Miſſ.

Igitur auditâ diligenter annunciatione, ſentiens B. Virgo mentem ſuam ex Spiritûs Sancti obumbratione cœleſtibus magis magiſque illuſtrari radiis, & cor inſolitis liquefieri charitatis ardoribus, tota deſcendens in ſeipſam, ſe promptiſſimam offerebat pro gloria Dei, & ſalute hominum ad omnes divinæ Majeſtatis voluntates, itaque fixis humi genibus, & oculis in cœlum ad Deum ſublatis, dixit: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundùm verbum tuum.* Et ecce eodem temporis momento *Verbum caro factum eſt,* & noſtra ſe mortalitate induit. Pereleganter hîc Dionyſius Carthuſianus: *Quibus verbis prolatis,* inquit, *immediatè Unigenitum Patris aterni concepit: Itaque in inſtanti Spiritus Sanctus ex ejus puriſſimo ſanguine corpus formavit, & perfectè quantùm ad membrorum diſtinctionem organizavit; item in inſtanti anima Chriſti eſt creata, atque utrumque Verbo hypoſtaticâ, ſeu perſonali unione eſt conjunctum:* O potentiſſimum Verbum *Fiat!* hoc verbo mundus a Deo fuit creatus, eâdem voculâ à B. Virgine fuit reparatus. Diſce in omnibus, & in utraque fortunâ voluntati divinæ te perfectè ſubmittere: Fiat! fiat, ô mi Domine! in omnibus tua ſanctiſſima voluntas.

Luc. 1 38.
Io. 1. 14.
Dionyſ. Carth. in Luc. hîc.

5. Plures legi, & pro modulo meo evolvi Sacram Scripturam, & obſervavi inter alia notatu digna etiam hoc, quòd poſt creationem pri-

mi hominis mox benigniſſimus Deus pro illius habitatione curav
Gen. 2. 7. eique aſſignaverit hortum voluptatis inhabitandum. *Formavit igitu*
minus Deus hominem de limo terræ, & inſpiravit in faciem ejus ſpiraculum vi
Gen. 2. 8. *factus eſt homo in animam viventem.* Et quid immediatè ſequitur? *Plan*
rat autem Dominus Deus paradiſum voluptatis à principio, in quo poſuit hom
quem formaverat. Et quare hoc?

Adverte: Adam primus homo, quam primùm à Deo erat fo
tus, mox poſitus fuit in terreſtri paradiſo, ſecundus Adam, qui re
vit, quod prior in paradiſo deſtruxit, hoc eſt: Chriſtus, teſte B. P
Damiano, non alium ſibi in mundo elegit paradiſum, quàm ca
B. Petr. Dam. in ſerm. de annunt. B. V. mum uterum intemeratæ Virginis Mariæ: *Locum voluptatis uterum B*
ria intelligo, in quo cumulavit omnes delitias Dominus; de cujus delitiis Spiritu
ctus admiratorio ſermone in amoris cantico eructat: Quæ eſt iſta, quæ aſcen
deſerto delitiis affluens?

Sapientiſſimus ille Salomon, de quo Scriptura refert: *Dedit q*
3. Reg. 4. 29. *Deus ſapientiam Salomoni, & prudentiam multam nimis, & latitudinem cordi*
arenam, quæ eſt in littore maris. Hic tamen vir, talis ac tantus candidè
Prov. 30. 18. ipſo fatetur, quòd tria non potuerit capere: *Tria ſunt mihi difficilia, &*
tum penitùs ignoro: Viam aquilæ in cælo, viam colubri ſuper terram; viam n
medio maris, & viam viri in adoleſcentia. Tria prima captu difficilia;
mirabilia jam alibi in libro de doloroſa Matre conſideratione ſ
plicavi, ubi per viam aquilæ in cœlo Chriſtus aſcendens in cœlu
per colubrum ſupra petram repentem, idem Chriſtus, & hic cr
Num. 21. 9. xus, fuit præſignatus, juxta illud Veritatis: *Sicut Moyſes exaltavit ſer*
in deſerto &c. Per viam verò navis in medio mari Crux Domini
Jo. 3. 14. umbrata eſt, quæ Cſtriſto pientiſſimo Redemptori noſtro, velut
in hoc mari magno, & ſpatioſo hujus mundi inſervſit, quâ med
per mare rubrum paſſionis ſuæ nos traduxit ad cœleſtem patriam.

Sed adhuc quartum reſtat explanandum, quare prudentiſſim
Menoch. in Prov. 30. 18 lomon dixerit: *Viam viri in adoleſcentia?* Reſp. Menochius in hunc
pturæ locum, quòd in Hebræo textu legatur *Bealmach*, hoc eſt: *in*
ſcentula, ſeu virgine, quibus verbis propheticè admirabilis Chriſt
ceptio in utero Virginis, & ejuſdem Nativitatis indicari videtur
adhuc clariùs & meliùs Symmachus, Pagninus, Chaldæus, Lyra
plures alii legunt: *Via viri in adoleſcentia:* hîc vir, inquiunt, Chriſt
utpote à primo conceptionis ſuæ inſtanti vir perfectus, imò perfe
Jer. 31. 22. mus, de quo vaticinatus eſt Jeremias Propheta: *Fœmina circumdabit*
Et licèt tunc in primo conceptionis ſuæ inſtanti non fuerit quan
corporis major, quàm apis, vel formica, prout alibi in libro de SS.
de explicavi, tamen idem erat Deus, qui nunc eſt, & erit per omn
ternitatem. O anima Chriſtiana! quàm admirabilia ſunt iſta, qu

dierna luce in conclavi B. Virginis in domo Nazarethana, ſed nunc Lauretana patrata ſunt. Juvat hîc ad ſolatium noſtrum audire Doctorem Seraphicum: *Itaque hodie*, inquit, *eſt ſolennitas Dei Patris, qui nuptias fecit Filio ſuo, in deſponſatione humanæ naturæ, quam hodie Filius ſibi univit inſeperabiliter. Hodie eſt ſolennitas nuptiarum Filii, & dies natalis ejus in utero, ſed poſtea erit ex utero. Hodie eſt ſolennitas S. Spiritûs, propter hoc opus mirificum, & ſingulare ipſius incarnationis, quod eidem attribuitur; & hodie incepit oſtendere benignitatem ſingularem humano generi. Hodie ſolennitas eſt glorioſæ Dominæ noſtræ, quæ à Patre in filiam, à Filio in Matrem, à Spiritu S. in Sponſam eſt recognita & aſſumpta. Hodie eſt ſolennitas totius curiæ cæleſtis, quia inchoatur eorum reparatio. Hodie eſt multò magìs ſolennitas humanæ naturæ, quia ejus ſalus incepta, & redemptio, & totius mundi reconciliatio, & ſublimata eſt, atque deificata.* Hæc S. Bonaventura. S. Bonav. in lib Med. de vita Chriſt.

6. Vidit quondam Rex Nabuchodonoſor in ſomnio mirabilem ſtatuam, quatuor mundi imparia regna portendentem, quæ ſtatua ab uno lapide, de monte abſciſſo, unico momento contrita eſt: *Abſciſſus eſt lapis de monte ſine manibus, & percuſſit ſtatuam in pedibus ejus ferreis & fictilibus, & comminuit eos: tunc contrita ſunt pariter ferrum, teſta, æs, argentum & aurum, & redacta ſunt quaſi in favillam æſtivæ areæ, quæ rapta ſunt ventô: nullusque locus inventus eſt eis: lapis autem, qui percuſſerat ſtatuam, factus eſt mons magnus, & implevit univerſam terram.* Cæterùm ſtatuam iſtam jam alibi de quatuor orbis monarchiis expoſui; quid autem lapis iſte, qui percuſſit ſtatuam, eamque penitus contrivit, præſignavit? Dan. 2. 34.

Reſp. S. Ambroſius, S. Auguſtinus & alii, lapis hic Chriſtus eſt, lapis fundamentalis, & angularis Eccleſiæ, qui, quà Deus à Patre genitus eſt ſine manibus creationis, & quà homo è Virgine hodie conceptus ſine manibus; id eſt, ſine opere virili, qui lapis myſticus mox hodierna luce in conceptione ſua giganteam iſtam mundi ſtatuam comminuere cœpit, & totaliter adhuc comminuet; ipſe verò creſcet in montem, dum regnum Chriſti ſpirituale evertet omnia regna mundi, omneſque Gentes ſubjiciet Chriſto & Eccleſiæ. Et hoc eſt, ad quod hodie alluſit Archangelus: *Et regni ejus non erit finis*, Et quare, quæſo, non meliùs amamus hoc Regnum & majori cum ardore quærimus? Omnia in hoc mundo, etiam quæ ſplendida & ſolida videntur, cum tempore tranſeunt, & inſtar paleæ, à vento agitatæ, in auras evolant, & evaneſcunt, ſolum Regnum Chriſti manet in æternum; *Suſcitabit Deus cœli Regnum, quod in æternum non diſſipabitur.* S. Ambroſ. ſer 70. S. Aug. tr. 9. in Joan. Luc. 1. 33. Dan. 2. 44.

Rebecca quondam Jacobum dilectum filium ſuum mirum in modum animavit, ut ad Iſaac parentem optimis indutus veſtibus accederet, & ab eo largiſſimam impetraret benedictionem: *Statimque ut ſenſit veſtimentorum illius fragrantiam, benedicens illi, ait: Ecce odor filii mei ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.* Gen. 27. 27.

S. Antonin. 4. p. tit. 15. Reſp. S. Antoninus, quòd per dictam Rebeccam B. Virgo fuerit figurata, quæ hodie cauſa fuit noſtræ benedictionis, dum dilectum f lum ſuum vix conceptum Patri æterno primâ vice obtulit pro i tranda toti humano generi cœleſti benedictione: *Per Mariam*, ait S trus Damianus, *redditur benedictio terræ, & quis neget, hanc & benedictam gnam fuiſſe, ut benedictum illum fructum ventris conciperet & pareret, in quo omn nedicuntur, juxta illud Davidicum oraculum: & benedicentur in ipſo omnes tribus.*

B. Petr. Dam. ſer. de aſſumpt.

Gen. 28. 12. 7. Mirabilem quondam Jacob Patriarcha in ſomnis conſpicat ſcalam, ſuper terram quidem ſtantem, ſed cacumine ſuo uſque ad c pertingentem, per quam & Angeli Dei deſcendebant, & aſcendeba ſupremitate autem hujus ſcalæ *vidit ipſum Dominum innixum ſcalæ.*

Rupert. Abb. hic. Reſp. Rupertus Abbas, Spiritum Sanctum per ſcalam hanc re ſentâſſe Incarnationem verbi ex ſtirpe Jacobi ſuo tempore naſcitu per varios gradus, id eſt, generationes deſcenſuri. Deſcendebant a Angeli, ut hoc ſummum Incarnationis myſterium, quod erat n tium omnium ſæculorum, primò B. Virgini annuntiarent, & ex hominibus, qui & aſcendebant, ardentia Patriarcharum deſider preces ad Deum ferentes, quæ hodie completa ſunt.

S. Aug. ſer. 15. de temp. S. Auguſtinus per memoratam ſcalam ſacratiſſimam Virgine telligit: *Facta eſt*, inquit, *Maria ſcala cœleſtis, per quam Chriſtus deſcendit a ras.* Et S. Fulgentius: *Facta eſt*, ait, *Maria ſcala cœleſtis, quia per ipſam deſcendit ad terras, ut per ipſam homines mereantur aſcendere ad cœlos.* Se verte, anime mi, ſi volumus ad cœlos aſcendere, Angeli ſimus mo & virtutibus neceſſe eſt; dejiciuntur ab hac ſcala immundi & imp neque tolerantur in illa ſuperbi, avari, inimici, & injuſti &c.

S. Fulgent. de laud. B. V.

Item Jacob metuens fratrem ſuum Eſau, cùm ſua & ſuos per va traduxiſſet, ipſe ſolus illa nocte manſit in caſtris, ut Deo quietè & a ter poſſet ſupplicare, & partem aliquam inter tot curas neceſſario ſo tribuere. Et ecce, poſt orationem occurrit illi Angelus luctator

Gen. 32. 26. luctabatur cum eo, donec prima in cœlo viſa aurora: *Dixitque ad Dimitte me, jam enim aſcendit aurora.*

Hailgrin. in Cant. 6. 9. Eminentiſſimus Cardinalis Hailgrinus per Auroram iſtam co gentem B. Virginem ſubaudit, de qua cantabant Angeli: *Quæ eſt iſta progreditur quaſi aurora conſurgens.* Per Jacob cum Angelo luctanten dicantur Sancti, qui luctantes cum Domino orationibus & lacrym carnationem Filii Dei nitebantur extorquere, & exauditi ſunt, dun die ſub auroram lux vera de cœlo in uterum Virginis deſcendit: *carnatus eſt de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, & homo factus eſt.* Diſce, a Chriſtiana, per ferventem orationem luctari cum Deo tuo, ac præſe in tentationibus, tribulationibus, & perſecutionibus, ſi vis impet quod ſaluti tuæ erit proficuum.

8. Et ſi placet ulteriùs progredi, conſideremus mirabilem illam apparitionem, quâ olim Dominus Deus Moyſi ſervo ſuo, tunc oves Jethro in deſerto paſcenti, in rubo ardente & incombuſto ſe ſpectabilem reddidit: *Apparuitque ei Dominus in flamma ign s de medio rubi; & videbat, quòd rubus arderet, & non cumbureretur.* Exod. 3. 2. Ad quid, obſecro, Dominus in rubo ardente & incombuſto? cur non in nube lucida, vel in throno magnifico Moyſi tunc apparuit?

Reſp. S.Bernardus, & ex eo Cornelius à Lapide: *Ignis in rubo, eſt Deus in carne, ſive verbum Caro factum*, Corn. hic. quod hodiernâ luce in domo Nazarethana accidit, ubi Virgo Archangelo nuntianti aſſenſum ſuum præbuit: *Ecce Ancilla Domini.* En, una ancilla Petrum in foro Caiphæ tremere, imò corruere fecit; ſed hæc humilis ancilla Domini per verbum illud *Fiat* omnia erexit, & reſtauravit in integrum. Et pergit idem celeberrimus Scriptor & Interpres Cornelius: *Ignis in rubo eſt Deus in B. Virgine conceptus & natus, illaſâ ejus virginitate;* hinc & univerſa de hoc ſummo myſterio canit Eccleſia: *Rubum, quem viderat Moyſes incombuſtum, conſervatam agnovimus tuam laudabilem virginitatem, Sancta Dei Genitrix.* Ubi pro reflexione morali notandum, quàm aptè virginitas aſſimiletur rubo: rubus enim eſt humilis & aſper; qui ergo ſervare diſcupit virginitatem, & caſtitatem ſuam, per viam aſperam & humilem procedat neceſſe eſt; in deliciis enim & in arrogantia ac ſuperbia non tam animi, quàm corporis puritas in diſcrimen venire ſolet, certòq; eſt ſubjecta periculo ac naufragio.

Et ſi plures de hac veritate ſacros deſideras conceptus, adverte, quod ſanctus Lucas enarrat, quomodo aliquando pretioſiſſimus orbis Servator Chriſtus, poſtquam domum Zachæi ingreſſus eſt, hunc Principem Publicanorum ad meliorem frugem cum omni familia ſua reduxit, mox exinde præſenti populo & Diſcipulis parabolam de viro nobili in alienam regionem proficiſcente, & ſuas meas inter ſervos diſtribuente, propoſuerit: *Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam* Luc. 19. 12. *accipere ſibi Regnum, & reverti &c.*

Reſp. S. Baſilius: Hic nobilis eſt Chriſtus non ſolùm ſecundùm S. Baſil. in ſuam Deitatem, ſed etiam ſecundùm genus humanum, ex ſemine David Catena. ſecundùm carnem exortus; hic ergo nobilis hodie abiit in regionem longinquam, dum de cœlo, ut homo fieret, deſcendit in terram, accipere ſibi Regnum æternum, non per delicias, ſed per Crucem & Paſſionem ſuam: *Rex æternus*, ait Divus Ambroſius, *æterno Rege progenitus, peregre profectus ſecundum corporis ſuſceptionem; quia vias hominis tanquam iter ingreſſus* St Ambr. l. 5. *alienum, in hunc mundum venit, ut Regnum ſibi pararet de nobis, quibus ait per* c. 6. de Fide. *Lucam: Regnum Dei inter vos eſt.*

9. Percurramus ulteriùs Scripturam, & inveniemus de hac veritate Luc. 17. 21.

adhuc plures memorabiles conceptus. Gedeon vir ruſticus quidem, ſed animo excelſus, ubi in judicem gentis Hebrææ, & in vindicem, ut Aram Baal & idola everteret, præliùmque contra Madian capeſſeret, à
Judic. 6. 36. Deo ſpecialiter electus eſt, duo ab eo petiît ſigna: *Si ſalvum facis Iſraël per manum meam, ſicut locutus es; ponam hoc vellus in area: Si ros in ſolo vellere fuerit, & in omni terra ſiccitas, quòd per manum meam, ſicut locutus es, liberabis Iſraël.* Et factum eſt ita, de nocte enim ſurrexit, & expreſſo vellere concham cœleſti rore complevit. Secundò Gedeon ad Deum, ſeu potiùs Angelum Dei legatum ſibi in Ephra apparentem, dixit: *Ne iraſcitur furor tuus contra me, ſi adhuc ſemel tentavero ſignum quærens in vellere: Oro, ut ſolùm vellus ſiccum ſit, & omnis terra rore madens, fecítque Deus nocte illa, ut poſtulaverat; & fuit ſiccitas in ſolo vellere, & ros in omni terra.* Quæres hîc, lector prudens, cur Gedeon hoc ſignum, & non aliud à Deo poſtulaverit?

S. Ambr. ſerm. 9. S. Chryſoſt. ſerm. 3. de Annunt. S. Bernard. ſerm. 2. ſuper Miſſus eſt.

Mitto hîc ſenſum litteralem, & pergo ad Allegoricum. S. Ambroſius, S. Chryſoſtomus, & S. Bernardus per hoc vellus accipiunt Sacratiſſimam Virginem, quæ eſt vellus aureum, in quod decidit imber aureus & ros cœleſtis, Chriſtus Dominus Deus noſter. Et ſicut de ſinu velleris egreditur Agnus, ita de ſinu Virginis egreſſus eſt Chriſtus, qui eſt verus Agnus Dei, qui tollit peccata mundi.

Collige ex hoc, anime mi, hodiernæ feſtivitatis excellentiam, ad quam veritatem jam pridem alluſit Vates coronatus: *Deſcendit ſicut pluvia in vellus, & ſicut ſtillicidia ſtillantia ſuper terram.* Ros non cadit niſi in tem-
Pſ. 71. 6. pore ſereno à ventis quieto: ita Chriſtus nonniſi tempore pacifico ſub Auguſto Imperatore concipi, & naſci voluit. En, pacificos amat. Ros impinguat & fœcundat terræ fruges, germina & plantàs; Chriſtus rore gratiæ vix conceptus in utero Virginis, irrorans mundo illum fœcundavit, ut varias proferret virtutes. Et quos tu hactenus protuliſti? Ros in apertam ſi illabitur concham, & conſtringitur, fit unio ſeu margarita pretioſa; Chriſtus quà Deus in concham, ſeu puriſſimum Virginis uterum illapſus, & ex eo Spiritu S. cooperante corpus aſſumens factus eſt pretioſiſſima margarita & unio, puta Deus & Homo. Et quomodo miſericordia & veritas obviârunt ſibi, & juſtitia & pax ſe mutuò oſculatæ ſunt, O magnum Divinæ pietatis Sacramentum! Excitare, anime mi! conſiderans hoc ſummum Incarnationis myſterium, quia ipſe Deus viſitavit nos, oriens ex alto. Hîc oportet nos ſtare attonitos ad tantam Dei dignationem, dum ad nos viliſſimos terræ vermiculos dignatus eſt deſcendere, & nobiſcum fieri homo, & hoc non propter ſe, ſed propter nos & noſtram ſalutem. O extaſin amoris! ſi meditari ſcis, excita in te affectus admirationis, gratiarũ actionis, gaudii, amoris, compaſſionis &c.

Gen. 27. 28. 10. Hodie verificata eſt illa benedictio, quam quondam Iſaac Patriarcha dilecto filio ſuo Jacob impetravit: *Det tibi Deus de rore cæli, & de*

de pinguedine terræ, per quem rorem B. Theodoretus Chriſti Domini Divinitatem, & per pinguedinem terræ ejus humanitatem ſubaudit. Theodor. q. 31. in Geneſ.

Hodie *Sapientia ædificavit ſibi domum*, dum Filius Dei, qui dicitur Sapientia Patris, corpus hominis aſſumpſit, in quo habitaret plenitudo Divinitatis. Per domum autem iſtam & dignum Dei habitaculum SS. Deipara præſignata eſt, de qua Jacob Patriarcha myſticè pronuntiavit: *Non eſt hîc aliud. niſi domus Dei & porta cæli.* Prov. 9. 1. Gen. 28. 17.

Hodie adimpletum fuit illud Siracidis: *Qui creavit me, requievit in tabernaculo meo*, per quod tabernaculum rectè B. Virginem intelliges, in qua Dei Filius, dum conciperetur, novem menſibus habitavit, & quievit. Ecc. 24. 2.

Hodie, ait Innocentius III. novum fecit Dominus ſuper terram: Mulier circumdedit virum gremio uteri virginalis; mulier, ſed intacta, Mater, ſed Virgo: hæc in utero circumdedit puerum, ſed virum; Infantem, ſed Deum. O verè novum, quod hodie fecit Dominus ſuper terram; quia ſtella ſolem, creatorem creatura, filia patrem concepit. Hodie denique B. Virgo, dum digniſſima Mater Dei effecta eſt, *quaſi vitis fructificavit ſuavitatem odoris*, ex hac enim vite prodiît pretioſiſſimus ille Cypri botrus, hoc eſt, Chriſtus, qui in torculari Crucis preſſus vinum rubrum nobis dedit, quod omnes inebriat &c. Cui ſit omnis honor & gloria, Amen. Innoc. III. in ſerm. de hoc Feſto. Eccl. 24. 23.

CONSIDERATIO IX.

DE VII. VERBIS.

De primo Verbo à Chriſto moriente in Cruce prolato.

Pater, dimitte illis, non enim ſciunt, quid faciunt. Luc. 23. 34.

I.

CUm Saul Rex Iſraël miſerandum in modum Dæmonum furiâ exagitaretur, Aulici ejus compaſſione moti ſtatuerunt expertum quondam Muſicæ Magiſtrum inveſtigare, qui pſallendi arte afflicti Regis animum non tam exhilararet, quâm & hoſpitem infernalem ab eo diſpelleret; in quem finem expediuntur Legati, diſcurrunt per terram Iſraël, & cùm ſylvam quandam trans-

tranſeunt, audiunt neſcio quem ſonorum citharæ ſonum; accedunt, & juvenem inveniunt nomine David ovium ſuarum gregem cuſtodientem, & citharâ ſuâ pſallentem, cui paucis perſuadent, ut relicto
1. Reg. 16. 23. grege cum ipſis ſe conferret in urbem, & ſe Regi in Aula ſiſteret. Et ecce vix *David tollebat citharam, & percutiebat manu ſua, & refocillabatur Saul & levius habebat; recedebat enim ab eo ſpiritus malus.* Et quare, haud immeritò hîc quæres, anime mi, malignus ille ſpiritus adeò extimuit hanc Davidis citharam, ut ſine mora ſuum pararet abitum?

Cornel. hîc. Reſp. V. Beda, malignum ſpiritum à Saule virtute Crucis Chriſti futuræ eſſe depulſum, cujus typus erat cithara David; & ſicut chordæ ferreis clavis in cithara diſtenduntur, ita Chriſtus ferreis clavis per extenſionem membrorum omnium diſtentus fuit in Cruce, *ut dinumerarent omnia oſſa ejus.* Pſallebat autem David ſepties de die cum cithara ſua: *Septies in die laudem dixi tibi;* Chriſtus Filius David, antequam pretioſiſſimam animam ſuam in manus Patris conſignaret, in ſummis tormentis ſeptem ultima edidit verba nobis utiliſſima, ac ſingulari conſideratione ponderanda. Primum fuit: *Pater, dimitte, non enim ſciunt, quid faciunt.* Secundum ad latronem: *Hodie mecum eris in paradiſo.* Tertium ad Matrem: *Mulier ecce Filius tuus,* & ad Joannem: *Ecce Mater tua.* Quartum: *Deus meus ut quid dereliquiſti me?* Quintum: *Sitio.* Sextum: *Conſummatum eſt.* Septimum: *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum.*

Pſ. 21. 18.
Pſ. 119. 164.
Luc. 23. 34.
Luc. 23. 44.
Jo. 19. 26.
Matth. 27. 46.
Jo. 19. 28.
Jo. 19. 30.
Luc. 23. 46.
Joſ. 6. 12.
Apoc. 5. 1.
Exod. 27. 20.

Hæc ſeptem ſacratiſſima verba ſunt ſeptem buccinæ, quibus clangentibus Joſue (per anagramma: O JEſu) muros Jericho ſubvertit. Sunt ſeptem ſigilla ſacra, quibus librum vitæ ſigillavit Agnus Apocalypticus, pro omnium ſalute in ara crucis occiſus. Sunt candelabrum ſeptem fidium ſeptemque ardentibus inſtructum lucernis, quibus mundus illuminatur univerſus. Sunt ſeptem ariſtæ non jejunæ, ſed granis
Gen. 41. 26. pleniſſimæ, quas olim Rex Pharao conſpicatus eſt, quibus animæ ſaturantur famelicæ. Sunt ſeptem crines Samſonis, quibus eraſis, vires illi
Jud. 16. 19. us deperditæ; ita ſeptem his verbis in Cruce editis, defecit virtus & vita Divini noſtri Samſonis! *Et hac dicens exſpiravit.* Hæc, inquam, ſeptem ultima Chriſti verba per hanc Quadrageſimam, adjuvante divino Numine pro modulo noſtro explicabimus, & hodie in præſentiarum de
Luc. 23. 34. verbo primo agemus: *Pater, dimitte illis, non enim ſciunt, quid faciunt;* ubi ſingulariter nobis conſiderandum, quis oraverit, quem oraverit, pro quibus oraverit, & in quem finem &c.

Pſ. 103. 20. 2. Sol oritur, & moritur: *Sol,* ait Vates Regius, *cognovit occaſum ſuum* hoc eſt: Scit, quo curſum ſuum debeat intendere, ut ad occidentem perveniat; poſtquam enim per diem pertranſiit in ſuo hemiſphærio benefaciendo omnibus, bonis & malis, tandem magnis paſſibus ad occaſum ſuum

ſuum feſtinat, ut exinde de novo oriatur, & reſurgat mundo. Subintrat hîc S. Auguſtinus: *Quis hic ſol, niſi ſol juſtitiæ, qui eſt Deus noſter?* Ortus eſt autem in ſtabulo Bethlehemitico, pertranſiit dein per vitæ diem benefaciendo omnibus, ſanando ægros, & oppreſſos à Diabolo &c. Occidit autem in vitæ veſpere in Cruce, & quia rubicundus per primam ſanguinis effuſionem in circumciſione exortus eſt, factâ tandem grandi & ſanguineâ pluviâ occubuit, quod ipſe prædixit: *Facto veſpere dicitis: Serenum erit, rubicundum eſt enim cœlum; & manè: Hodie tempeſtas, rutilat enim triſte cœlum.* O cruenta, ſed & ſalutaris pluvia, dum in Calvario monte *pluit ſuper juſtos & injuſtos*; ſupra quod egregiè Sanctus Gregorius Nazianzenus: *Non memineris communis hujus pluviæ, quâ ſegetes nutriuntur; ſed illius pluviæ ſanguineæ, quâ à paſſionis nubilo Dominus inimicos animos ſibi emollivit, & Patri reconciliavit*, dum in Cruce moriens altâ exclamavit voce: *Pater, dimitte illis.*

S. Aug. in Pſ. 103.

Matth. 16. 2.

Matth. 5. 45.

S. Greg. Naz. in tetraſtichis.

Luc. 23. 34.

Obſerva, anime mi, *Pater!* dixit, dum in Cruce orabat pro inimicis, non *Deus meus &c.* & quare hoc? Reſp. Avancinus: Patris nomen uſurpat, ut ad pietatem moveat, moneatque eſſe Patrem non tantùm bonorum, ſed etiam malorum. *Pater* dixit, ait Sylveira, quia tunc quàm maximè ſe declarabat Filium æterni Patris, & fratrem omnium, dum non duntaxat præſentes crucifixores definiebat, ſed etiam futuros, videlicet peccatores omnes, ut illis Deus Pater ignoſceret. *Pater* dixit; cùm enim in monte Thaboræo in ſumma eſſet gloria, eum quidem Pater ſuum declaravit Filium: *Hic eſt Filius meus dilectus*, in Cruce autem de illo tacebat, quia pro perſecutoribus orans, ait de Caſtillo, non egebat teſtimonio, ut verè crederetur Filius Dei, ſed ubi eum Centurio audivit: *Pater, dimitte illis*, mox illum ut Deum agnovit, & credidit: *Verè hic homo Filius Dei erat.* O Chriſtiani! Diſcite ex hoc, ut ſitis quoque filii Patris veſtri, inimicos diligere, & benefacere his, qui oderunt vos: *Diligere inimicos*, ait Mellifluus, *magis divinum eſt, quàm humanum.*

Matth. 27. 46.

Avanc. hic.

Sylv. hic.

Matth. 17. 5.

de Caſtillo Illat. 127.

Marc. 15. 39.

S. Bern. lib. de Paſſ. D. c. 11.

3. Magna fuit illa charitas, quâ David quòndam ſuum proſecutus eſt populum, dum tempore peſtis, ubi Angelus exterminator vultu truci & igneo, ſtricto gladio Regi & gregi ultimum minatus eſt interitum, ſeipſum pro ſalute populi in hoſtiam obtulit, & pœnam ab eo in ſe transferri poſtulavit: *Dixitque David ad Dominum, cùm vidiſſet Angelum cædentem populum: Ego ſum, qui peccavi, ego iniquè egi; iſti, qui oves ſunt, quid ſecerunt? Vertatur, obſecro, manus tua contra me.*

2 Reg. 24. 17.

Verumenim verò longè major fuit illa charitas, qua Chriſtus filius David dilexit populum ſuum, dum non voto tantùm, ſed ipſo facto Patri ſuo æterno ſe obtulit in hoſtiam placationis, in ſe ſuſcipiens omnium peccata hominum: *Iniquitates eorum ipſe portabit*, proprio cruore ex-

Iſa. 53. 11.

pianda, unde, ne populus æternùm periret, cum Davide poſtulavit:
1. Reg. 31. 3. *Vertatur, obſecro, manus tua contra me &c.*
Iſa. 53 6. Et quid factum eſt? *Totúmque pondus prælii verſum eſt in JEſum*, dum *poſuit Dominus in eo iniquitatem omnium noſtrûm*, in quo cruentiſſimo prælio,
S. Bern. l. de *cùm JEſus*, ait S. Doctor Mellifluus, *in ſumma Crucis eſſet amaritudine, nihil*
Paſſ. D. c. 12. *exivit de ejus corde, niſi dulcedo*; hinc non tantùm veniam poſtulavit Diſcipulis ipſum deſerentibus, ſed etiam ſceleratiſſimis Judæis ac crucifixoribus ſuis: *Pater, dimitte illis*, & quidem *illis*, qui eum in horto olivario duriſſimis ligârunt funibus; *illis*, qui illum cruentis cæciderunt flagellis; *illis*, qui caput illius acutiſſimis confixerunt ſpinis; *illis*, qui eum ad atrociſſimam condemnârunt Crucis mortem; *illis*, qui duriſſimis clavis foderunt manus & pedes ejus; *illis*, qui eum potaverunt amariſſimo felle & aceto, ac tandem crudeli lanceâ Diviniſſimum latus ac
Luc. 23. 34. cor transverberârunt. *Pater, dimitte illis.* O abyſſus Divinæ & inauditæ
S. Anſelm. de charitatis! *Chriſtus*, ait S. Anſelmus, *in Cruce levatur, irridetur, blaſphematur,*
Paſſ. hîc. *& ecce dicit: Ignoſce. O verbum magnæ patientiæ! vitam procurat iis, à quibus occiditur.*

Jo. 15. 20. Et tu, invide, quid agis? cur ſpiras vindictam? an diſcipulus ſuper Magiſtrum, & ſervus ſuper Dominum? Sed dices mihi: Inimicus læſit mihi famam; quid deinde? nondum tulit vitam. Impetiit me verbis aſperis & calumniantibus; ſed nondum te fauciavit flagellis & ſpinis. Minatus eſt mihi manibus, imò & pugnis; Deus benedicte, ſed nondum te egit in Crucem. Variis me replevit dicteriis & verbis ignominioſis; ſed neque hoc te è medio ſuſtulit. Audi rurſus citatum Melli-
S. Bern. ſer. fluum: *Videte nunc*, inquit, *opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terram.*
fer 4. Hebd. *Flagellis cæſus eſt, ſpinis coronatus, clavis confoſſus, affixus patibulo, opprobriis ſa-*
Major. *turatus. Omnium tamen dolorum immemor: ignoſce, ait illis &c.* Audis hoc, quisquis tandem es? *Ignoſce*: Sed repones: Honorem meum tangit: *reſpectus, reſpectus.* Imò verò majorem habebis reſpectum, ſi Chriſtum, ut Chriſtianus, ſequaris, quàm ſtolidas tuas paſſiones.

Jo 6. 61. 4. Verùm dicet mihi nonnemo: *Durus hic eſt ſermo, & quis poteſt eum audire?* Noëmus, licet vir juſtus, & qui in tempore iracundiæ factus eſt reconciliatio, cùm à filio Cham protervè illuderetur, mox erupit in
Gen 9. 25. maledictiones: *Maledictus Chanaan, ſervus ſervorum erit fratribus ſuis.*

Elias Prophetarum zeloſiſſimus, cùm à Principe quinquagenario
4 Reg. 1. 9. ironicè vocaretur: *Homo Dei*, mox illum titulum ironicum effecit ſerium: *Si homo Dei ſum, deſcendat ignis de cœlo, & devoret te, & quinquaginta tuos.*

Eliſæus ejus diſcipulus, cùm aſcenderet in Bethel, ut contra idolum, quod Jeroboam ex vitulis ſuis aureis conſtituerat, depugnaret, & à pueris petulantibus appellaretur *calvus*, ſine mora eis à Deo juſtam impre-

imprecatus eſt punitionem & vindictam: *Vidit eos & maledixit eis in nomine Domini, &c.* 4 Reg. 2. 22.

Zacharias Jojadæ Filius, ubi Joas Rex ad idola deflecteret, & ab eodem Zacharia hanc ob cauſam juſtè reprehenderetur, mox illum Rex in templi atrio lapidari, & necari juſſit: *Qui cùm moreretur*, ait: *Videat Dominus, & requirat &c.* 2. Par. 24. 22.

Non ſic mitiſſimus Redemptor noſter, non ſic, *qui cùm malediceretur, non maledicebat, cùm pateretur, non comminabatur*, cùm injuſtiſſimè à Judæis interficeretur, non vindictam, ſed veniam & indulgentiam ſuis precatus eſt occiſoribus: *Pater, dimitte illis.* O quàm melius clamat divinus ille ſanguis, quàm olim juſti Abelis à Caino effuſus, qui mox dignam ſcelere vindictam expetiit; *Quid feciſti? vox ſanguinis fratris tui clamat ad me de terra.* Non ſic, inquam, Sanguis Chriſti, non ſic, nullam hîc audis vindictam, nulla fulmina, nulla tonitrua, ſed gratiam prorsùs immenſam, ac ſummam morientis Salvatoris tui clementiam; & cùm ita pro inimicis ſuis in Cruce oraret Filius, obſervat S. Doctor Seraphicus, quòd afflictiſſima Mater ejus ad radices Crucis in genua procubuerit, & in SS. voluntatem patientis Filii ſui pleniſſimè reſignata, ſimiliter pro iisdem facinoroſis hoſtibus Deum oraverit, illíſque ex animo ignoverit: *Pater, dimitte illis.* O charitas Crucifixi JEſu & SS. Matris ejus Mariæ nunquam adæquanda! O quàm diſſimiles ſunt noſtræ cogitationes & affectus, dum quâvis modicâ provocati offenſione indignamur ſubinde tantoperè proximo noſtro, ut mox ſpiremus ultionem, & ſi deſit vindictæ copia, interno flagramus odio, & prorumpimus in verba amara, aſpera, injurioſa, & indignatione plena. Deum immortalem! ſi unicum verbulum minùs nobis placens concoquere non poſſumus, & vix tacti, furimus, quomodo, obſecro, perpetuas tolerabimus flammas? Proinde aut ignoſcendum, aut æternùm nobis erit ardendum. Iſaiam audite: *Quis*, inquit, *poterit habitare de vobis cum igne devorante? Quis habitabit ex vobis cum ardoribus ſempiternis?*

1. Petr. 2. 23. Gen. 4. 10. S. Bonav. de Paſſ. Dom. Iſa. 33. 14.

5. Olim præcepit Deus, ut poſt tranſitum Jordanis populus erigeret ſibi altare de lapidibus, quos ferrum non tetigit: *Quando ergo tranſieritis Jordanem, erigite lapides, quos ego hodie præcipio vobis, in monte Hebal, & levigabis eos calce: & ædificabis ibi altare Domino Deo tuo de lapidibus, quos ferrum non tetigit.* Mirabilis ſtructura, altare erigere ex lapidibus crudis, & non dolatis, & quos ferrum non tetigit. Deut. 27. 4.

Reſp. Antiquiſſimus Origenes, per ejuſmodi lapides ferro non tactos deſignari Chriſtianos, qui ferro uſi non ſunt ad ſumendam de hoſtibus ſuis ultionem, ſed pacificè ac manſuetè cum proximo ſuo vivebant, tanquam fideles Chriſti Crucifixi imitatores; & talis Chriſtianus

eſt verus, & deſtinatus lapis pro altari Dei. Juvat hîc audire propri
Orig. hom. 12. in Joſ. Origenis verba ſuper illud: *Ædificabis altare Domino Deo tuo de lapidibu quos ferrum non tetigit:* *Qui*, inquit, *ferrum pugnæ, ferrum belli, ferrum litiu nunquam recepit, ſed ſemper pacificus fuit, ſemper quietus & mitis, & Chriſti hum litati conformatus*, hic eſt lapis electus pro conſtruendo altari Deo; cæte
S. Aug. ſerm. 122 de Temp. ris, ſubintrat S. Auguſtinus, fores cœli clauſæ ſunt; qui enim non di mittunt, ad Deum non ingredientur, nec à Deo illis bona venit; &
Eccl. 28 3. quomodo *homo*, ait Siracides, *homini reſervans iram, à Domino quærat me*
Matth. 5. 44. *delam?* Si vultis ergo invenire Patrem in cœlis: *Diligite inimicos veſtro ut ſitis filii Patris veſtri;* ſupra quod iterum dictus Antiſtes Hipponenſis *Invenient Patrem in cœlis, qui imitati ſunt eum in terris; ſi verò imitari non vi exhæreditari diſponis.* David, quia Sauli infenſiſſimo inimico ſuo in ſpe lunca deprehenſo pepercit, & præciſâ ſolùm orâ chlamydis liberè dimi
1. Reg 24. 21. ſit, meruit hoc vaticinium ab ipſo hoſte audire: *Nunc ſcio, quòd certiſſim regnaturus ſis, & habitaturus in manu tua regnum Iſraël.* Anima Chriſtiana ſi vis cum Deo, & Redemptore tuo Chriſto JEſu in cœleſti gloria æter nùm gaudere, & regnare, en ſignum æternæ tuæ prædeſtinationis cer tiſſimum! *Dimitte;* hoc enim exemplar tibi in Calvario monte mon ſtratum eſt: *Pater, dimitte illis &c.*

CONSIDERATIO X.
De ſecundo Verbo Chriſti in Cruce pendentis.

Hodie mecum eris in Paradiſo. Luc. 23. 43.

I.

Pſ. 35. 7. MIrabilia ſunt opera tua, Domine, & judicia tua abyſſus multa quod luculenter ſatis patet ex vocatione duorum illorun latronum, qui unà cum Chriſto infami Crucis ligno erar affixi; qui in via priùs pares, in exitu diſpares, in vita am bo ſceleratiſſimi; ſed nunc in mortis articulo unus evad Sanctus, alter perſeverat iniquus; unus converſus, alter perverſus; unu Æthiops mutat pellem ſuam, & ſuper nivem in ſanguine Agni dealba tur; alter nec pellem, nec vitam mutat, ſed in ſuo remanet cœno & peccatorum turpitudine. Verbo: unus ſalvatur, alter damnatur. O felix & infelix mortalium conditio! Hic verificatum fuit illud veritatis
Matt. 24. 40. *Tunc duo erunt in agro: unus aſſumetur, & unus relinquetur.*

Pu

Pulcherrimam de hac veritate nobis exhibent figuram Sacræ Paginæ: Condemnantur die unâ à Pharaone Ægyptiorum Rege ad ſqualidum, & infauſtum carcerem duo Aulæ regiæ Miniſtri, primus pincernarum præpoſitus, alter piſtorum Magiſter, eò quòd peccaverant in Regem, in medio illorum ſedebat vinctus innocentiſſimus Joſeph, vitæ ſceleriſque purus, hic pincernarum præpoſito felicem prædixit exitum, reſtituendumque in priſtinam Regis gratiam, Magiſtro autem piſtorum infelicem, & extremo capitis damnandum ſupplicio. Rem exitus probavit, dum in utroque paulò poſt oraculum adimpletum: *Reſtituitq; alterum in locum ſuum, ut porrigeret ei poculum; alterum ſuſpendit in patibulo, ut conjectoris veritas probaretur.* Gen. 40. 21.

En! perelegantem typum tunc impletum, quando innocentiſſimus Salvator Orbis, per Joſeph præfiguratus, in monte Calvario inter duos latrones medius cruci affixus eſt, ubi uni vitam promiſit æternam: *Hodie mecum eris in paradiſo*, alterum æterno adjudicatum ſupplicio reliquit; unde rectè S. Auguſtinus: *Ipſa Crux*, inquit, *ſi attendas, tribunal fuit, in medio enim judice conſtituto, unus latro, qui credidit, liberatus; alter, qui inſultavit, damnatus eſt.* Plura de hoc gratioſo ſecundo verbo: *Amen dico tibi; Hodie mecum eris in paradiſo*, ad ſolatium noſtrum hodie audiemus. Luc. 23 43. S. Aug. tr. 31. in Joan. Luc. 23. 43.

2. Poſtquam Arca Noëmica anno ſolari ferè integro per immenſum pelagus jactata, nunc ſubſidentibus paulatim diluvii undis, & ipſa in ſummis Armeniæ montibus ſubſidere cœpit, juſtus Noë ad explorandum, utrum aquarum fluctus penitùs eſſent imminuti, nuntios duos per feneſtram Arcæ dimiſit, hoc eſt, columbam & corvum, qui ipſi referrent, an omninò ceſsâſſent aquæ. Columba, cùm non inveniſſet, ubi requieſceret pes ejus, quantocyus reverſa eſt in Arcam, *portans ramum olivæ virentibus foliis in ore ſuo*, quam Noë extentis brachiis ac manibus apprehenſam, lætabundus excepit, & pectori ſuo, tanquam felicis pacis nuntiam appreſſit; Corvus verò non ampliùs reverti voluit in Arcam: *Egrediebatur, & non revertebatur.* Gen. 8. 11.

Pulcherrima ad intentum noſtrum eſt figura. Arca Noë Crux eſt, quæ ab Eccleſia in hymno de S. Cruce appellatur: *Arca mundo naufrago;* per juſtum Noëmum expanſis manibus ac brachiis columbæ reditum & gratiſſimum ejus adventum exſpectantem, Chriſtum, & hunc Crucifixum, ſubaudi, brachia & manus in ligno Crucis extendentem: per columbam exeuntem ex Arca, & ad veſperam revertentem ad Dominum ſuum, cum vireſcente olivæ ramo, bonum latronem intellige, ſerò quidem, ſed tamen ſeriò de peccatis ſuis dolentem, & animitùs pœnitentem, & ideo à mitiſſimo generis humani Redemptore in gratiam ſuſceptum: *Amen dico tibi: Hodie mecum eris in paradiſo:* per corvum nigerrimum in cœno hærentem, & ſuper putrida cadavera ſedentem, latro- Luc. 23. 43.

nem alterum in ſceleribus ſuis deſperantem agnoſce. O quot tales corvi etiamnum ſunt, qui de die in diem ſuam differunt converſionem; columbæ verè gementes, & dignos pœnitentiæ fructus facientes, ô quàm raræ! ſic nimirum *per multum cras, cras tandem dilabitur ætas.* Audiatur hîc
Alcuinus l. de virtut. & vitiis. Alcuinus: *Fortè*, inquit, *reſpondes, cras, cras, convertar; ô vox corniva! corvus non rediit ad arcam, columba rediit; ſi tunc vis pœnitentiam agere, quando peccare non potes, quando peccata te dimiſerunt, non tu illa; ſatis alienus es à fide, qui ad agendum pœnitentiam tempus ſenectutis exſpectas &c.*

3. Veniunt hîc mihi in mentem duo illi bajuli, quî botrum inſolitæ magnitudinis de terra Chanaan in vecte usque ad caſtra Iſraël, in de-
Num. 13. 24 ſerto Arabiæ tunc locata, portaverunt: *Pergentésque usque ad torrentem botri, abſciderunt palmitem cum uva ſua, quem portaverunt in vecte duo viri.* Ex quo apparet, quam fertilis fuerit illa terra benedicta & promiſſa.

S. Aug. ſerm. 100. de temp. S. Auguſtinus per Uvam illam in vecte pendentem, Chriſtum in Cruce pendentem, ſubaudit, per duos verò bajulos, duo teſtamenta: *Præeunt Judæi*, inquit, *ſequuntur Chriſtiani; hi ſalutem ſuam ante conſpectum ſuum gerunt, Judæi poſt dorſum; illi obſequium præferunt Chriſto, hi contemptum.*

Poſſunt etiam per duos iſtos bajulos rectè ſubaudiri duo latrones cum Chriſto crucifixi; unus divinum illum Cypri botrum ante ſe vi-
Pſ. 33. 9. dit, & intellexit, & de ejus dulcedine guſtavit: *Quoniam ſuavis eſt Dominus,* alter qui præceſſit, nec botrum illum divinum attendit, nec dulcedinem ejus guſtavit, proinde meritò à Deo rejectus periit, quia ipſe perire voluit, dum obſtinata ejus voluntas omnem offirmabat ſaluti ſuæ viam. Vide ex hoc, anime mi! quàm occulta ſint Dei judicia, quæ nunquam poſſunt eſſe injuſta; cur uni Deus dare ſolet gratiam efficacem, & non
Exod. 33. 9. alteri? Reſp. prædictus S. Antiſtes Hipponenſis: *Noli inveſtigare, ſi non vis errare. Miſerebor*, ait Deus ad Moyſen, *cui voluero, & clemens ero, in quem mihi placuerit.* Interim cape tibi hoc pro reflexione morali, ſi divina te excitat gratia ad meliorem vitam, noli cordis tui valvas claudere lucenti ſoli, neque obicem divinæ gratiæ ponas, fortaſſe non ampliùs
Joan. 3. 8. redibit: *Spirat, ubi vult.*

4. Sed quæ cauſa, dices, tam admirandæ converſionis in Diſma la-
B. Arnold. de 7. verb. D. trone fuit? Reſp. Beatus Arnoldus Cartonenſis: Latro titulum, *JEſus Nazarenus Rex Judæorum*, in Cruce ſcriptum vidit, & corde perlegit; ideo
Act. 4. 12. converſus à Chriſto audivit: *Hodie mecum eris in paradiſo;* non enim eſt aliud nomen ſub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos ſalvos fieri, quàm hoc SS. Nomen JEſus; quod dulciſſimum nomen conſiderans hic latro in ſe rediit, ſeriò pœnituit, & veniam impetravit.

Secunda ratio hujus converſionis fuit, cùm latro ille vidiſſet univerſalem quandam totius naturæ convulſionem, & elementorum com-
motio

motionem, lapideum quoque cor illius commotum, & liquefactum eſt, præſertim, ubi Chriſtum magnâ voce in Cruce clamantem audivit: *Pater, dimitte.* Supra quod S. Vincentius Ferrerius: *Videns latro*, inquit, *qui pendebat in Cruce à dextris, quòd Chriſtus oravit pro Crucifixoribus, & conſiderans Chriſti patientiam, habuit fidem de Chriſto, & contritionem de peccatis in corde.* S. Vinc. Ferr. t. l. Paraſc.

Tertia ratio, quare latro ille Chriſti meruerit amicitiam, fuit ingens illius zelus, quem in corrigendo ſocio, illiúsque animam lucrari ſatagendo oſtendit, & adhibuit: *Reſpondens autem alter, increpando eum, dicens: Neque tu times Deum: qui in eadem damnatione es?* En, quomodo timor Domini ipſi initium fuerit ſapientiæ, unde mox & collegæ ſui ſalutem cœpit zelari, & eum ob blaſphemam linguam corrigere; ſupra quod Ludolphus Carthuſianus: *Eſt documentum in latrone dextro, quòd injurias Dei nullatenus tolerare debemus, ſed reprehendere, ſicut fecit latro iſte.* Luc. 23. 40. Lud. Carth. p. 2. c. 63.

Quarta cauſa fuit, quia Redemptoris innocentiam publicè, & in conſpectu truculentiſſimorum inimicorum defendit, ubi fremuerunt gentes adversùs Dominum, & adversùs Chriſtum ejus, ubi Principes convenerunt in unum, ut JEſum perderent, ipſe ſolus munus defenſoris ſibi vindicavit, ſe ipſum ut reum accuſando, & Chriſti ſummam innocentiam contra iniquiſſimos Judices & univerſam Synagogam ſtrenuè tuendo: *Et nos quidem juſtè, nam digna factis recipimus, hic verò nihil mali geſſit.* Luc. 23. 41.
O egregium ſpectaculum, cernere latronem quendam in ligno infami clavis ferreis affixum, & toto corpore cruentatum, tanto ardore honorem Dei, & Crucifixi Redemptoris quærentem, atque converſionem ſocii ſui zelantem! O quot ſunt, quos bonus hic latro aliquando confundet, & condemnabit, qui ob reſpectus humanos honorem Dei negligunt, neque defendunt, neque fraternam curant correctionem.

Quinta cauſa tam inſolitæ extitit converſionis afflictiſſima, & doloroſiſſima Virgo Maria, quæ ſtans ad Crucis radices inter Filium patientem, & inter latronem media, advocata & mediatrix inter utrumque facta eſt, illíque divinam gratiam, ac delictorum veniam impetravit. Ita S. Anſelmus, B. Petrus Damiani, Salmeron & plurimi alii; cùm enim B. V. & Mater cum Puero JEſu, & S. Joſepho in Ægyptum ab Herodis gladio fugeret, Diſmas latro in itinere eos offendens, quia divinum aliquid in Puero JEſu obſervaverat, contra aliorum latronum incurſus eos defendit, quem latronem exinde poſt triginta, & ampliùs annos in monte Calvario agnovit, & ex motivo gratitudinis efficaciter pro eo interceſſit, luménque fidei, & Redemptoris ſui notitiam, ac gratiam obtinuit finalem: *Hodie mecum eris in paradiſo.* Sylveira Tom. 5. lib. 8. c. 16. §. 8.

5. De David adhuc Paſtore referunt Regum annales, quomodo oves ſuæ, ac cuſtodiæ ſuæ concreditas ex faucibus leonum & urſorum eri-

1. Reg. 17. 34. puerit, atque ſervaverit incolumes: *Veniebat leo vel urſus, & tollebat arietem de medio gregis, & perſequebar eos, & percutiebam, eruebámque de ore eorum* Ita Chriſtus filius David in Cruce eripuit ex faucibus inferni, & ore leonis animam Diſmæ latronis. En primum effectum ſacratiſſimæ ejus
Luc. 23. 43. Paſſionis! petiit ovis illa perdita unicum tantùm memento: *Domine memento mei, cùm veneris in Regnum tuum*, & mox obtinuit gratioſum re
S. Ambroſ. in Pſ. 118. ſponſum: *Hodie mecum eris in paradiſo.* Subintrat hîc S. Ambroſius, *ecce* inquit, *uberior eſt gratia, quàm precatio.* Aſſuerus Rex formoſæ Eſther ſua
Eſther 5. 6. dimidium Regni ſui præſentavit: *Quid petis, ut detur tibi? & pro qua re poſtulas, etiamſi dimidiam partem Regni mei petieris, impetrabis.* Quod & Herodes fecit, dum propter ſaltum filiæ ſuæ Herodiadi pariter dimidiam
Marc. 6. 22. Regni ſui partem pollicitus eſt: *Pete à me, quod vis, quia quidquid petieris, dabo tibi, licèt dimidium Regni mei*, quod tamen verbum neuter ſervavit. Plùs Chriſtus Rex Regum, qui latroni pœnitenti non aliquam Provinciam, aut dimidiam quandam partem, ſed totum Regnum ſuum promiſit & dedit: *Hodie mecum eris in paradiſo.* Et quis, obſecro, tali Domino non libenter inſerviat? quis ipſum non amet?

Hæmorrhoiſſa illa, quæ duodecim annis ſanguinis fluxum paſſa
Matth. 9. 10. eſt, retrò & furtivè ad Chriſtum acceſſit, *& tetigit fimbriam veſtimenti ejus*,
S. Ambr. l. 5. in Luc. c. 17. & ſic quodammodò ſanitatem furata eſt: *Dum JEſus*, ait S. Ambroſius, *ad filiam Principis ſynagogæ tenderet, furtivo quodam tactu ſanitatis remedium prælibavit.* Ita & *Diſmas latro*, inquit D. Chryſoſtomus, *furatus eſt cæleſte Im-*
S. Chryſoſt. hom. de cruce & latrone. *perium*, unde rectè apud SS. Patres pii furis nomen obtinuit. Verùm non ſuadeo hanc furandi artem; ille quidem latro in mortis articulo adhuc ſalvatus eſt; ſpera, ô peccator! ſed unus eſt, ne præſumas; quia ex ſententia S. Hieronymi ex centum millibus hominum, quorum mala vita fuit, indulgentiam in morte obtinebit vix unus.

6. De Eliſæo Propheta recenſet Scriptura, qualiter ferrum ſecuris in aqua Jordanis merſum ad lignum, quaſi ad ſuum manubrium, prodi-
4. Reg. 6. 6. gioſè enatare fecerit: *Præcidit ergo lignum, & miſit illuc, natavítque ferrum.* Per hunc Eliſæum Chriſtum ſubaudi, per lignum Crucem & per ferrum de profundo aquarum attractum Diſmam bonum latronem. Ita etiamnum benignus Dominus per ſanctam Crucem plurimos peccatorum ad ſe attrahere aſſolet, ut veniant *per Crucem ad lucem.*

Salomon, cùm ad regium thronum in Iſraël eſſet evectus, ad ſe vocari juſſit Abiathar, hominem morte dignum, & læſæ Majeſtatis reum, quia cum Adonia contra Salomonem conſpiraverat, quem tamen Rex ſapientiſſimus non interfici voluit, ſed vitam donavit, quia David fidelis extitit, & cum eo multa incommoda & pericula pertulit:
3. Reg. 2. 26. *Equidem vir mortis es; ſed hodie te non interficiam, quia portâſti Arcam Domini*

Dei

Dei coram David Patre meo, & ſuſtinuiſti laborem in omnibus, in quibus laboravit Pater meus &c.

Ecce plus in purpureo Crucis throno (*quia Dominus regnavit à ligno*) quàm Salomon in aureo, & eburneo ſuo ſolio. Meruit quidem Dismas latro propter enormia ſua ſcelera mortem ſempiternam: *Equidem Vir mortis es; ſed hodie te non interficiam*, ſed potiùs tibi novam dabo vitam, dum adhuc *hodie mecum eris in paradiſo*, quia patienter portâſti Arcam Domini, hoc eſt Crucem, & unà mecum, & partim etiam propter me dolores omnes, quos ob meam defenſam innocentiam tibi addiderunt Hebræi, & inſuper in animo verè contrito, & humiliato dignos pœnitentiæ fructus feciſti, ideo dico tibi: *Hodie mecum eris in paradiſo.* O quàm multi hodie volunt eſſe cum Chriſto in paradiſo, ſed renuunt eſſe in Cruce cum illo! Si non compatimur, quomodo cum illo conregnabimus? *Ad magna præmia*, ait S. Gregorius M. *perveniri non poteſt, niſi per magnos labores.* Sta hîc, animе mi, & perpende, quos grandes labores pro lucrando cœlo, pro honore Dei promovendo, & pro animarum ſalute procuranda perfeceris; Timeo, ah valde timeo, quin hac in parte ſis valde debilis. Incipe hodie, & millies dic cum bono latrone: Domine, memento mei! S. Gregor. M. hom. 37. in Evang.

CONSIDERATIO XI.

De Verbo tertio Redemptoris noſtri in Cruce patientis.

Mulier ecce Filius tuus - - Ecce Mater tua. Jo. 19. 26.

I.

Et quis non miretur, quòd immenſus Deus, *qui omnia in ſapientia fecit*, & cuncta ſuaviter ad ſuum finem diſponit, cùm Unigenitus ejus Filius pro omnium ſalute in Ara Crucis immolaretur, etiam tunc in tam cruento, ac luctuoſiſſimo ſacrificio ſanctiſſimam, & doloriſſimam Matrem illius voluerit eſſe præſentem: *Stabat autem juxta Crucem JEſu Mater ejus?* Et quid, obſecro, innocentiſſima illa Virgo juxta infame & patibularium lignum? Quid candidiſſima illa columba inter nigerrimos corvos? Quid ovis inter omnes mitis inter cruentos lupos? Pſ. 103. 24. Jo. 19. 26.

Reſp. Simon de Caſſia, author pius & antiquus, quia ruina generis humani per Adamum & Evam in infauſta illa arbore ſcientiæ boni & mali in paradiſo quondam ope ſerpentis Avernalis machinata eſt; igi- Simon de Caſſia l. 13

tur ad reparandum illud graviſſimum damnum in totum genus humanum transfuſum ſecundus & melior Adam, Filius Dei *lignum notavit damna ligni ut ſolveret.* Et quemadmodum Eva, pomum ex arbore illa prohibita decerpendo, omnis noſtræ ruinæ primum extitit inſtrumentum; ita voluit Pater æternus, ut & Maria, ſecunda & melior Eva, verè *Mater cunctorum viventium*, in propria perſona ad arborem Crucis ſtaret immota, & illud repararet, quod Eva priùs exſtruxerat; unde canit Eccleſia: *Quid Eva triſtis abſtulit, tu reddis almo germine.* Juvat hìc audire piiſſimum & illuminatiſſimum Doctorem Taulerum ita doloroſiſſimam Matrem alloquentem: *Sicut Eva*, inquit, *uſurpans temere de arbore ſcientiæ boni & mali, homines in Adam perdidit, ita tu de arbore Crucis dolorem in te ſuſcepiſti, ſatiatáque amaritudine, una cum Filio tuo hominem redemiſti.* En! quomodo Pater etiam *Filio ſuo proprio non pepercit, ſed pro nobis omnibus tradidit illum;* ita nec propriæ ejus Matri pepercit, dum illam voluit pro nobis ſic affligi juxta Crucem.

Eccleſia in Hymn. de S. Cruce.

Taul. c. 11.

Rom. 8. 31.

Hanc ergo ſacratiſſimam, & afflictiſſimam Matrem ſuam cùm Filius Dei nunc morti proximus Cruci adſtantem obſervâſſet, priuſquam Patri ſuo cœleſti Spiritum ſuum commendaret, voluit dilecto ſuo Diſcipulo commendare & Matrem, ac viciſſim in manus SS. Matris ſuæ memoratum Diſcipulum: *Cùm vidiſſet ergo JEſus Matrem, & Diſcipulum ſtantem, quem diligebat, dicit Matri: Mulier, ecce Filius tuus! deinde dicit Diſcipulo: Ecce Mater tua!* O ſummam in nos Chriſti in Cruce morientis charitatem! dum non Joanni ſoli, ſed & nobis omnibus, ac ſingulis dixit: *Ecce Mater tua!* Supra quod egregiè Lanſpergius: *In hoc verbo*, ait *Ecce Mater tua, haud modica nobis eſt conſolatio, ſcientibus, non Joanni tantùm ſed & omnibus Chriſti Diſcipulis, omnibúſque filiis gratiæ de Maria Beatiſſima à Chriſto dictum: Ecce Mater tua.* Plura de hac veritate in præſenti conſideratione dilucidabimus.

Jo. 19. 26.

Lanſperg. in hom. 48.

2. Ad Abraham quondam dictum eſt à Deo: *Tolle Filium tuum unigenitum, quem diligis, Iſaac, & vade in terram viſionis, atque ibi eum offeres in holocauſtum ſuper unum montium, quem monſtravero tibi.* ubi Scriptura obſervat, quòd Abraham triduum integrum impenderit, donec ad illum montem Moria (poſtea Calvariæ locum) pervenerit, ubi loco Iſaac Chriſtus pro humani generis ſalute immolatus eſt: *Die autem tertio elevatis oculis, vidit locum procul.* Et quare voluit Deus immolationem Iſaac tanto tempore differri? Nunquid meliùs, & majoris obedientiæ actus fuiſſet, ſi mox in paterna domo poſt acceptum mandatum, Deo in gratiſſimum holocauſtum à genitore ſuo fuiſſet ſacrificatus? Reſp. antiquiſſimus Origenes, quòd per tres illos dies Abraham mirè fuerit in animo cruciatus, atque interea in continua fuerit agonia: *Per triduum*, inquit, *ambulat Abraham, ut per totam viam cogitationibus diſcerpatur; hinc urgente*

Gen. 12. 2.

Orig. hîc.

gente præcepto, illinc filii affectu reluctante &c. Et Alcuinus: *Quatenus longitudine temporis tentationis etiam augeretur incrementum, nam per triduum iter protenditur, & per totum triduum creſcentibus curis paterna viſcera cruciantur.* Alcuin. hic.
Sauciabat autem quàm maximè patris animum illud filii colloquium: *Pater mi! At ille reſpondit: Quid vis fili? Ecce*, inquit, *ignis & ligna, ubi eſt* Gen. 22. 7. *victima holocauſti?* Maluiſſet enim ipſe pater potiùs mori, & immolari, quàm ut immolaret filium.

Verùm hæc omnia contingebant illis in figura. Obſerva, anime mi, per triduum duntaxat perpeſſus eſt Abraham hos animi angores; ſed afflictiſſima Mater JEſu per triginta tres annos, etiam ab illo tempore, quo B. Simeon ipſi prædixit: *Ecce poſitus eſt hic in ſignum, cui contra-* Luc. 2. 34. *dicetur*, ſimiles mentis cruciatus, imò incomparabiliter majores tulit. Abraham ſolùm per triduum *portabat in manibus ignem & gladium*; Doloroſiſſima Virgo autem aſſiduò in corde ſuo divini amoris portabat ignem, & uſque ad montem Golgathæum fulminantem Simeonis gladium, qui virginem & ejus animam non tantùm pertranſiit, ſed & intimè penetravit, ac tunc præſertim, quando interfuit luctuoſiſſimo illi, & cruentiſſimo ſpectaculo, in quo Filius innocentiſſimus à ſanguinariis illis tam indigna pro homine indigno in Cruce ſuſtinuit. Cum Sara, S. Aug. de licèt ſecundùm mentem S. Auguſtini fuerit conſcia futuræ filii necis, Temp. ſer. 73. Deus in tantum diſpenſavit, ut non debuerit intereſſe filii immolationi; ſed cum pientiſſima Matre JEſu nulla à Patre cœleſti diſpenſatio facta eſt: *Vidit enim ſuum natum morientem, deſolatum, dum emiſit ſpiritum.* Augebantur autem ſummoperè virginei pectoris dolores, quòd Filius proximus morti nullum cum ipſa colloquium, ut Abraham cum Iſaac, inſtituerit, ſed ſolummodò paucula hæc ei verba inſinuaverit: *Mulier,* Io. 19. 26. *ecce Filius tuus.* O verbum luctuoſum, *& penetrabilius omni gladio anci-* Hebr. 4. 12. *piti, & pertingens usque ad diviſionem animæ, ac ſpiritus, compagum quoque ac medullarum!* Juvat hìc audire apem Claræвallenſem S. Bernardum: *An* S. Bern. ſer. *non*, inquit, *tibi plùs quàm gladius fuit ſermo ille reverà pertranſiens animam, &* 12. de Stell. *pertingens usque ad diviſionem animæ & ſpiritus? Mulier ecce Filius tuus. O commutationem! Joannes tibi pro JEſu traditur, Servus pro Domino, Diſcipulus pro Magiſtro, Filius Zebedæi pro Filio Dei, homo purus pro Deo vero. Quomodo non tuam affectuoſiſſimam animam pertranſiret hæc auditio, quando & noſtra licèt ferrea pectora recordatio ſcindit?*

3. Olim mutavit Deus nomen Sarai conjugis Abrahæ Patriarchæ in nomen Sara: *Dixit quoque Deus ad Abraham: Sarai uxorem tuam non* Gen. 17. 15. *vocabis Sarai, ſed Saram.* Ad quid nominis iſtius mutatio? & cur Deus Sarai convertit in Saram? Adverte ex S. Ambroſio, Hieronymo & S. Ambroſ. aliis: Hactenus Sarai unius familiæ erat Domina, & hoc nomen Sarai Hier. apud indicat, jam vero facta eſt Sara, hoc eſt, abſolutè Princeps & Domina, Cornel.

 dum

dum Mater plurimarum gentium, imò cunctarum per Iſaac filium ſuum, quem peperit, facta eſt; ex eo enim natus eſt Chriſtus ſecundùm carnem, qui eſt Pater omnium gentium fidelium, & Chriſtianarum, harum etiam Avia, Mater, Domina, & Princeps Sara fuit. Proinde non *Sarai*, *ſed Sara.*

A figurante ad figuratum. Mutavit & Chriſtus Dominus in Cruce jam jam moriturus dulciſſimum nomen Matris in nomen mulieris, quod jam in nuptiis Chananæis illi priùs præſignavit, ubi dixit:
Jo. 2. 4. *Quid mihi, & tibi eſt, mulier? non dum venit hora mea.* Et quæ illa hora?
S. Aug. hic. Hora illa, ait S. Auguſtinus, erat hora Paſſionis, ubi Chriſtus pendens
Jo 19. 26. in Cruce, eam de novo mulierem appellavit: *Mulier, ecce Filius tuus.* Ubi obſervandum, quòd Mulier ſit nomen, quod Virginibus, ac Ma-
Lyr. hic. tribus indifferenter competit: *Non dixit*, inquit Lyranus, *ei, Mater, ſed Mulier, vocans eam communi nomine, ne ex teneritudine nominis materni, ſi exprimeretur, aggravaretur animus Virginis videntis Paſſionem Filii.* Juvat hic
Joh. Tauler. audire & piiſſimum Taulerum ad prædictum nomen Sarai & Sara per-
cap. 44. eleganter alludentem: *Mater*, inquit in perſona Chriſti crucifixi, *non tantùm mea Mater, ſed generaliter Mulier, ob ingentem fœcunditatem tuam diceris, quemadmodum olim Deus ad Abraha conjugem dixit, quòd non ampliùs Sarai, ſed Sara diceretur, qui Matrem multarum gentium te conſtitui, per hoſce, quos modò poteris dolores, proles edes innumeras, eríſque Mater omnium, quia per gratiam meam in me ſunt credituri. Hos omnes, ceu proprios filios tuos, in ſinu materna gratia tua conſovebis.* Ita illuminatiſſimus Taulerus.

4. Sunt & aliæ rationes graviſſimæ, quare pientiſſimus orbis Redemptor Chriſtus nunc morti vicinus SS. Matrem ſuam non Matrem, neque Mariam, ſed Mulierem vocare voluerit? Reſp. primò S. Joan.
S. Chryſoſt. Chryſoſtomus: *Cur, ô bone JESU, Matrem tuam erubeſcis, quæ tanta te cum*
ho. 84. in Jo. *devotione nutrivit, tanto cum affectu lactavit, tantis cum obſequiis tibi ſervivit? ſed ideo factum eſſe arbitror, ne materno nomine Matri dolorem ampliùs excitares &c.*

Secundò, ut multos averteret inſultus & injurias, quas aliàs impii Judæi, milites Pilati & plebs petulantiſſima Matri ſuæ intuliſſent, ſi ex ore Chriſti crucifixi intellexiſſent, eam eſſe veram hujus Crucifixi Matrem, proinde, ut tales amoveret contumelias, eam ſimpliciter Mulierem nominavit. Tertiò, ne ſuavius & affectu filiali loquendo delicatum cor Virginis rumperetur: *Ne materna pium*, ait Baptiſta Mantuanus, *laceraret viſcera nomen:* Quartò, ut illam admoneret illius vaticinii à Sa-
Prov. 31. 1. lomone quondam prædicti? *Mulierem fortem quis inveniet?* Per hoc enim tacitè illi inſinuare voluit, eam ipſam eſſe hanc fortem Mulierem, & generoſam Machabæam, nullis unquam caſibus, adverſitatibus, & perturbationibus fractam. Quintò, ut oſtenderet, ſe affectus omnes humanos

erga

erga parentelam ſuam exuiſſe, & ad cœlum tendendo omnibus abdicaſſe terrenis: *Commendabat*, ait Ammonius Alexandrinus, *JEſus Mariam genitricem Cruci vicinam Joanni Diſcipulo Mulierem appellans, ne quid affectibus humanis tribuere videretur, qui Patris cæleſtis jam ageret negotium.* Ammon. Alex. in Harmonia Evangelica.

5. Collige ex hoc anima Chriſtiana, qualis ac quantus fuerit dolor afflictiſſimæ Matris Chriſti, cùm hunc dilectiſſimum filium ſuum taliter ſibi in Cruce valedicentem audiret: *Mulier.* Et licèt tunc temporis fuerit etiam præſens S. Joannes Evangeliſta, nullo tamen verbo in ſacro ſuo Evangelio de internis hujusSS. Deiparæ doloribus mentionem fecit, aut quòd ad iſtam valedictionem aliquid reſponderit; rationem aſſignat S. Laurentius Juſtinianus: *Vocem*, inquit, *emittere non valebat, abſorbuerat enim cor illius triſtitia nimietas, vocisque organum, & lingua detinebat officium, ne quid loqueretur ad Filium; eò autem angebatur acriùs, intúsque vociferabatur, quò foris loqui minùs poterat.* S. Laur. Juſt. de agone Chriſt. c. 11.

Magnus fuit ille dolor, quem Eva ex cruenta Abelis innocui filii ſui morte hauſerat; neque dubium eſt, quin rei novitate ſteterit attonita, ſeipſam præ nimio animi dolore non ampliùs capiens, nondum enim hactenus hominem aliquem mortuum viderat, nec ullam mortis experta erat tyrannidem, hinc pavor, mœror & luctus, qui tandem in amariſſimas ſolutus eſt lachrymas: *Cúmque eſſent in agro, conſurrexit Cain adversùs fratrem ſuum Abel, & interfecit eum.* Gen. 4. 8. Plùs in agro Calvariæ, & in Cruce, quàm juſtus Abel in campo Damaſci; Eva non præſens adſtitit, quando Abel filius furcâ ligneâ ab impio Cain trucidabatur; ſed dolentiſſima Virgo, & Mater JEſu ipſi cruentiſſimæ lanienæ interfuit, quando dulciſſimus Natus fuit flagellatus, ſpinis coronatus, & clavis ferreis Cruci ſuffixus, ubi ſuprema Unigeniti ſui verba audiit: *Mulier, ecce filius tuus, Ecce Mater tua*; ô mœror! ô luctus! quis eum poterit explicare? *Admiramini*, ait Propheta Hebræus, *& obſtupeſcite, quia opus factum eſt in diebus veſtris, quod nemo credet, cùm narrabitur.* Jo. 19. 26. Habac. 1. 5.

6. Jacob Patriarcha, ubi ſolùm veſtimentum Joſephi dilecti filii ſui laceratum, & in ſanguine hædi intinctum conſpicatus eſt: *Sciſſis veſtibus indutus eſt cilicio, lugens filium ſuum multo tempore &c.* Gen. 37. 34. Sed afflictiſſima Virgo Filium ſuum ſuomet veſtitum ſanguine, ac millenis laceratum vulneribus morientem vidit, & ſuprema hæc verba de ſe ad S. Joannem promentem, *Ecce Mater tua*, ubi rectè illud Threnorum de ſe dicere poterat: *Subverſum eſt cor meum in memetipſa, quoniam amaritudine plena ſum. Idcirco ego plorans, & oculus meus, deducens aquas, quia longè factus eſt à me conſolator.* Thren. 1. 16.

Et ſi adeò commota ſunt viſcera illius Matris coram judicio Salomonis ſtantis, ubi audiêrat Filium ſuum ex ſententia judicis per medium gladiô eſſe diſſecandum, ex cujus dolore & lachrymis mox prudentiſſimus Rex collegit: *Hæc eſt Mater ejus.* Quid, obſecro, dicemus

de acerbiſſimis animi doloribus ſanctiſſimæ Matris Chriſti ſub patibul Crucis omnibus tormentis, & agoniæ Filii crucifixi perſonaliter adſtar tis? unde moriens JEſus ad dilectum Diſcipulum: *Ecce mater tua.* (pientiſſima Domina! jam non poteris negare, te noſtram eſſe Matren quia plùs, quàm prædicta Sara, ad radices Crucis facta es nobis Mate
3. Reg. 3. 27. ubi ad meliorem vitam nos indignos filios tuos in ſummis peperiſ doloribus. Quis ergo non amet te, ô pientiſſima?

Pro coronide hujus Conſiderationis adhuc unam peculiarem nc ſtræque ſaluti valde proficuam in medium proferamus quæſtionen Dic, anime mi! quare Chriſtus non citiùs in vita ſua SS. Matrem ſuan D. Joanni, & nobis fidelibus recommendarit in Matrem, quàm cùn jam morti eſſet proximus, & nunc SS. Animam in manus Patris tradi turus: *Ecce Mater tua!* Cæterum, quòd in Cruce omnium fidelium Ma ter à Chriſto moriente fuerit deſignata, jam ſuperiùs diximus; quod &
Jo. 16. 21. pereleganter expendit, ac exponit Rupertus Abbas ſuper illud: *Mulie*
Rup. Abb. hic. *cùm parit, triſtitiam habet*, & ſubjungit: *Proinde, quia B. Virgo in Paſſione Uni geniti ſui dolores ut parturientis ſuſtinuit, omnium noſtrûm ſalutem peperit, & facta eſt omnium noſtrûm Mater.* Ergo ſub Cruce etiam mea ac tua Mater effe
Manſ. to. 3 tr. cta eſt? Et ita quidem eſt. Rationem audiamus à doctiſſimo Manſio
66. diſc. 10. cur primùm in morte à Chriſto Mater noſtra fuerit denominata: pe hoc, inquit, fideles ſuos, quorum dilectus Diſcipulus figura erat, docere voluit, quòd in fine vitæ ſuæ confidenti animo ad SS. Matrem ſe con vertere, eámque in adjutorium invocare debeant; hinc Eccleſia no docuit: *Maria Mater gratiæ, dulcis Parens clementiæ, tu nos ab hoſte protege & in horâ mortis ſuſcipe. Etiam me, ô Domina!*

CONSIDERATIO XII.

De quarto Verbo à Verbo Crucifixo prolato.

DEUS meus, DEUS meus, ut quid dereliquiſti me? Matth. 27. 46.

I.

Luc. 21. 28. L*Evate capita veſtra*, ô mortales omnes! *quoniam appropinquat Redemptio veſtra.* Ecce JEſus, & hic Crucifixus, circa horam no-
Matth. 27. 26. nam clamavit voce magna: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me?* O vox, quæ inſtar horrendi tonitru mox ſua efficaciâ usque ad infernum penetravit; vox, quæ cœlum, terrámque tremere fecit; vox, quæ velum templi ſcidit, & monumenta aperuit;

ruit; vox, quæ creaturas etiam inſenſibiles tam fortiter pulſavit, ut præ nimia compaſſione ad mortem ſui Creatoris univerſam terrarum orbem ſúſque déque vetere velle viderentur: *Voluit*, ait Didacus Stella, *edere hanc vocem magnam jam jam moriturus, ut nos deſides, jacentes ſomniculoſos, imò & mortuos ad tam incredibile miraculum aſpiciendum excitaret, quale erat, quòd Vita moreretur, & Deus pateretur.* Did. Stella hic in Luc.

Multa tulit patientiſſimus Job, ad quem ulcere peſſimo toto corpore percuſſum, & in fœtido ſterquilinio ſedentem, venerunt ſolandi causâ ejus amici, & conſanguinei: *Cumque elevâſſent procul oculos ſuos, non cognoverunt eum, & exclamantes ploraverunt, ſciſſiſque veſtibus ſparſerunt pulverem ſuper caput ſuum in cælum. Et ſederunt cum eo in terra ſeptem diebus, & ſeptem noctibus, & nemo loquebatur ei verbum: videbant enim dolorem eſſe vehementem.* Job. 2. 12. Plùs tulit Dominus JEſus in ſterquilinio Calvariæ: verè vir dolorum, & ulcere peſſimo toto quoque corpore percuſſus, ubi amici ejus ſteterunt de longe, ſola Mater ſtabat juxta Crucem, quæ magis illius augebat, quàm leniebat dolorem, unde inter ſummos & extremos cruciatus nihil triſtius, nihil luctuoſius de ipſo audiebatur, quàm quartum illud verbum, quo Dei Filius ab ipſo Patre ſuo ſe deſertum magnâ voce conqueſtus eſt, *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me?* Matth. 27. 46. O David! quid quondam dixiſti: *Junior fui, etenim ſenui, & non vidi juſtum derelictum.* Pſ. 30. 35. quomodo ergo, & quare à Deo Patre in ſupremo illo Crucis agone derelictus eſt ipſe Juſtiſſimus, & Sanctus Sanctorum? Cauſam hujus myſterii impræſentiarum examinabimus.

2. Non nuda parabola, ſed vera juxta Cornelium, & alios hiſtoria eſt, quam enarrat B. Lucas de Viatore illo, *qui deſcendebat ab Hieruſalem in Jericho, & incidit in latrones, qui etiam deſpoliaverunt eum, & plagis impoſitis abiêrunt, ſemivivo relicto.* Luc. 10. 30. Pientiſſime JEſu! Tu per illum viatorem præſignatus es; deſcendiſti enim de cœleſti Hieruſalem in Jericho (in fallacem hunc mundum) ſed tandem, poſtquam pertranſiſti benefaciendo omnibus, incidiſti in latrones, Judæos & Gentiles, à quibus ſpoliatus, & ſemivivus es relictus (Divinitas enim vitam, quam nunquam perdere poterat retinuit, ſed humanitas veniens in profundum maris ſubmerſa eſt, & vitam amiſit) Verè incidiſti, ò Domine, in latrones, dum medium inter illos in colle Golgothæo in infami Crucis ligno, tanquam illorum corriphæus, pependiſti. Quoties, ò dulcis JEſu! objiciebant tibi inimici tui: *Quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis* Luc. 15. 2. Ecce, jam etiam cum illis pateris, & mortem ſuſtines atrociſſimam innocentiſſimus. O triadem mirandam, nunquam in orbe ſpectandam! Deus inter latrones!

O Angeli, qui quondam templi Solimæi honorem tanto zelo & ardore defendiſtis, aut Heliodorum prædonem regium, verberibus probè

2. Mach. 3. 27. bè mulctatum ſine mora ex illo ejeceritis: *Subitò autem Heliodorus concidit in terram, eumque multa caligine circumfuſum rapuerunt, atque in ſella geſtatoria poſitum ejecerunt.* Et quomodo, obſecro, potuiſtis videre templum illud vivum, atque Sanctiſſimum, Dominum veſtrum, tam protervè, & truculenter profanari, vaſtari, exſcindi, & ſolo æquari? quomodo potuiſtis, inquam, ſine compaſſionis ſenſu audire illud lamentabile, & relatu terribile: *Eli, Eli, lama ſabachthani, hoc eſt: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me?* Matth. 27. 46.

Apud prædictum Viatorem Jerichuntinum ſauciatum pertranſiêrunt in via Sacerdos & Levita, videntes bene illius anguſtias & plagas, non tamen illi ſuccurrebant. Heu! non ſimus tales Chriſtiani, & ſine ullo commiſerationis motu, Chriſtum crucifixum amorem noſtrum prætereuntes, ſed potiùs cum Samaritano illo infundamus in vulnera ejus oleum & vinum: Oleum, inquam, commiſerationis & ſinceræ charitatis, & vinum mortificationis, compunctionis, ac veræ pœnitentiæ, ſæpiùs conſiderantes illius ſuprema, ac Sacroſancta ſeptem verba, ac Revel. lib. 4. cap. 70. præſertim hoc quartum verbum; *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me?* Juvat hîc audire Sanctiſſimam, ac Doloriſſimam ejus Matrem; ita quondam ad S. Brigittam loquentem: *Quando Filius meus dixit: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me! hanc vocem ego, donec ad cœlum veni, nunquam oblíviſci potui, quam, plùs ex compaſſione mea, quàm ſuâ permotus, protulit; tunc ego exinanita corrui in terram &c.*

3. Cùm pientiſſimus Redemptor Chriſtus in horto Gethſemani in Luc. 22. 43. prima illa ſanguinea agonia ad Patrem tertiò orâſſet: *Apparuit illi Angelus confortans eum.* Et quare, haud immeritò quæres, non ſimili modo in ultima agonia in Cruce idem Angelus Chriſto agonizanti apparuit *confortans eum?* An non Pater æternus derelicto Filio ſuo in ſummis illis tormentis conſtituto integros Angelorum exercitus poterat ſubmittere, qui eum conſolarentur? Potuit, ſed non fecit.

Dan. 14. 37. Danielem in lacum leonum miſſum conſolatus eſt Deus: *Et ait Daniel: Recordatus es mei, Deus, & non dereliquiſti diligentes te.*

Joſephum inter tot diſcrimina rerum, & caſus adverſos benignus Sap. 10. 13. Dominus nunquam deſeruit: *Deſcendit cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum.*

Suſannam falsò à duobus nequiſſimis ſycophantis accuſatam, cùm jam jam duceretur ad mortem, Deus orantem exaudivit, & per puerum Danielem ſenes, proprio ore convictos, jure talionis populo interi- Dan. 13. 35. mendos reliquit: *Quæ flens ſuſpexit ad cœlum; erat enim cor ejus fiduciam habens in Domino &c.*

Paulum inter tot perſecutionum fluctus quotidie morantem, non 2. Cor. 7. 4. duntaxat confortavit, animavítque, ſed & omni gaudio replevit: *Repletus ſum conſolatione, ſuperabundo gaudio, in omni tribulatione noſtra &c.* Pa

Paralyticum illum 38. annis decumbentem, & non habentem hominem, qui in aquæ motu ipſum in piſcinam probaticam mitteret, ipſe Dominus conſolari dignatus eſt; *Vis ſanus fieri? Reſpondit ei languidus: Domine! hominem non habeo &c.* Jo. 5. 6.

Et quis eſt, obſecro ſodes, qui verè ſperavit in Domino, & confuſus eſt? Davidem audiamus ita de ſuis majoribus ſcribentem: *Appropinquaverunt usque ad portas maris; Et clamaverunt ad Dominum, cùm tribularentur, & de neceſſitatibus eorum liberavit eos. Miſit verbum ſuum, & ſanavit eos, & eripuit eos de interitionibus eorum.* Et Filium proprium unicè dilectum, ô Pater æterne, & Deus totius conſolationis! in ſupremo illo Crucis agone tantoperè clamantem ad te non exaudis? *Et circa horam nonam exclamavit JEſus voce magnâ: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me?* Pſ. 106. 18. Matth. 27. 46.

4. Obſervat hîc gentium Doctor Paulus, quòd Chriſtus non tantùm valido cum clamore ad Patrem tunc in Cruce exſpirans clamaverit, ſed & clamori lachrymas addiderit: *Qui in diebus carnis ſuæ preces ſupplicationésque ad eum, qui poſſit illum ſalvum facere à morte, cum clamore valido & lachrymis, offerens, exauditus eſt pro ſua reverentia.* Et quomodo in illa deſolatiſſima derelictione exauditus?

Reſp. S. Chryſoſtomus, quòd in prima illa agonia in horto Chriſtus, jubente Patre, fuerit conſolatus ab Angelo ſibi apparente, & in ultima Crucis agonia à latrone pœnitente, qui tum temporis officio confortantis Angeli functus eſt, cujus miranda converſio pretioſiſſimo Redemptori in derelictione ſua magis placuit, quàm ſi Pater ipſi plùs quàm duodecim Angelorum legiones in auxilium ſubmiſiſſet: *In horto,* inquit, *Chriſtus confortatus fuit ab Angelo apparente, & in Cruce à latrone pœnitente,* qui Chriſti innocentiam non tantùm defendit, ſed & eum verum eſſe Regem gloriæ, Deíque Filium publicè promulgavit, qui bonus latro fuit primitiæ fructuum Paſſionis Chriſti: *Novum hunc fructum,* ait illuminatiſſimus Taulerus, *& primum botrum, quem Dominus JEſus ex infœcundo ſolo noſtro, multo ſudore, multaque pretioſi ſanguinis ſui irrigatione in ligno Crucis ſuæ obtinuit, cœleſti Patri ſuo, ceu pretioſum munus, ingenti cum gaudio per legatos Angelos miſit. Quòd ſi gaudium eſt Angelis Dei ſuper uno peccatore pœnitentiam agente, quæ illic lætitia de hujus eſt latronis concepta ſalute, quem jam propè deſperaverant? Quanto putamus cum gaudio Pater cœleſtis primitias has frugum Paſſionis filii ſui ſuſcepit?* ah! ſi tantum gaudium habet Deus, & Homo Chriſtus, & Angeli ejus de invento uno peccatore, ſeriam pœnitentiam agente, cur ergo, anime mi, toties de illis ſubtrahis? O quàm infauſtum eſt, ſemper parturire, & nunquam parere, ſemper proponere, & nunquam ſeriò exequi! cur non dicis cum illo Prodigo revertente? *Surgam, & ibo ad Patrem meum.* S. Chryſoſt. ſer. de bono latr. Jo. Tauler. c. 43. Luc. 15. 18.

5. Alias rationes, cur Chriſtus in agone ſuo ſupremo à Deo Patre ſe

S. Leo ſerm. 16. de Paſſ. derelictum conqueſtus eſt? aſſignant SS. Patres: *Vox iſta*, ait S. Leo, *doctrina eſt, non querela, nam cùm in Chriſto Dei & hominis una perſona ſit, nec ab eo potuerit relinqui à quo non poterat ſeparari, pro nobis tepidis, & infirmis interrogat, cur caro pati metuens exaudita non fuerit?* Et hoc quidem ad noſtram doctrinam, erudiens non eouſque pientiſſimi noſtri Redemptoris deveniſſe dolores, ut noluerit eos etiam internâ Dei aſſiſtentiâ mitigare, ut nos ſic doceret, ſi opus fuerit, pro honore Dei libenter omni, & divino & humano carere ſolatio, atque in nullo nos ipſos quærere.

Orig hîc. apud Corn. Antiquiſſimus Origenes cenſet ideo Chriſtum ultimo vitæ ſuæ momento hoc quartum dixiſſe verbum: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me?* Per quod, inquit, queri voluit de paucitate ſalvandorum, & multitudine damnandorum, in quibus perit fructus Paſſionis ejus.

Venerabilis Beda exiſtimat, quod per prædictum quartum verbum Chriſtus voluerit inſinuare grande illud cordis ſui deſiderium plura pro V. Beda hîc. hominum ſalute patiendi: *Chriſtus*, ait, *ex vi tormentorum ſuam mortem accelerari videns, & volens diutiùs pro nobis ferre tormenta: hanc amore refert amquerimoniam Patri propoſuit, dicens: Pater! cur tam citò me mori diſpoſuiſti? cur non moras protrahis, ut magis magiſque pro hominum ſalute adhuc crucier?* S. Bonav. de med. Paſſ. Addit S. Bonaventura: *Chriſtus tanto deſiderio exarſit patiendi, ut tribus horis in Cruce exſaturari non potuerit, ſed expetierit in ea pati uſque ad finem mundi.* O ſummi amoris prodigium!

Simon Caſſianus aliam aſſignat rationem, cur Pater filium ſuum ſine ulla conſolatione in tot tormentis ac ſupremis cruciatibus reliquerit. Sim. de Caſſia lib. 13. *Ideò*, ait, *Chriſtus eſt derelictus in pœnis, ne nos derelinquamur in peccatis, ut ipſius derelicto ſit noſtrorum liberatio peccatorum; ideo derelictus in pœnis ſuis, ne nos derelinqueremur, cùm compateremur in noſtris. Temporalis iſta derelictio Chriſti ſuos fideles exemit ab æternitate pœnarum.*

Derelictus denique eſt Chriſtus in tormentis, ut illius exemplo S. Cyprian. in de Paſſ. animaremur, & diſceremus patientiam, ita S. Cyprianus: *Derelictus*, inquit, *eſt Dominus, ut exemplum nobis patiendi exhiberet. Patet in cœlum via ſed ardua & difficilis, præire voluit exemplo admirabili, ne via terreret, ſed ſtupendum Dei patientis exemplum nos excitaret. Derelictus eſt, ut amorem ſuum erga nos oſtenderet, ut juſtitiam miſericordiamque ſuam nobis patefaceret, ut amorem noſtrum ad ſe raperet.*

6. Coronidem huic conſiderationi imponat S. Petrus Martyr ex ſacra Div. Dominici familia, cui die quadam apparuerunt S. Catharina, S. Agnes, & S. Cæcilia, cum eo familiariter in cubiculo de rebus cœleſtibus colloquentes. Pertranſiit quidam religioſus, & advertens, quod contra Sacri Ordinis Regulas fœminæ in cœnobium à B. Petro fuerint admiſſæ, mox eum apud P. Priorem accuſat, qui ſine mora Petrum ad ſe accerſitum graviter objurgat, & ad carcerem, ut in eo duram ac longam

gam peragat pœnitentiam, condemnat. Accidit autem, ut aliquandò amicè coram Chriſto crucifixo conquerens diceret: *Domine, tu ſcis innocentiam meam, cur ergo, me ſilente, tu taces? Cur me non defendis, ſed in hac infamia tamdiu derelinquis?* Ad quem Chriſtus de Cruce: *Et ego, ô Petre, quid commerui, ut pro te in hac Cruce confixus ſim? Diſce ex me patientiam exercere in quibuslibet afflictionibus tuis, quia omnes tuæ meis æquiparari nequeunt.* Audis hoc, anima Chriſtiana? Si ſubinde derelinqueris à Deo, cogita, te priùs ipſum ſæpiùs dereliquiſſe. Solet autem ejusmodi deſertio ſæpenumero fieri in pœnam peccati & teporis noſtri; vel ob meriti noſtri augmentum; vel ut probemur, quinam ſimus ex nobis, tanquam ex nobis; vel denique ad humiliationem noſtram & majorem Dei gloriam, cui ſit omnis honor &c. Surius in ejus vita 29. Apr.

CONSIDERATIO XIII.

De Verbo quinto, & ſiti Chriſti in Cruce morientis.

Sitio. Joannis 19. 28.

1.

Cervus à canibus & vertagis agitatus, ac telo, vel glande plumbeâ ſaucius ad fontes aquarum vivarum ſummo anhelat deſiderio, ut vehementiſſimam ſuam poſſit reſtinguere ſitim; unde David Rex venatione ſe exercens, bellisque aſſuetus ſæpiùs à venatione & armis ſuas duxit comparationes, & in Pſalmo 41. à venatione cervi: *Quemadmodum deſiderat cervus ad fontes* Pſ. 41. 2. S.
aquarum &c. S. Hieronymus per hunc cervum canibus & vertagis in Hieron. in
venatione agitatum, Chriſtum patientem & vulneratum ſubaudit, ille Pſ. 21.
enim erat, de quo Vates Regius: *Circumdederunt me canes multi, concilium* Pſ. 22. 17.
malignantium obſedit me. Canes, inquam, erant ſcelerati illi Judæi, qui Chriſtum captum ex horto Oliveti primò agitabant ad torrentem, de torrente in civitatem, in civitate ad Annam Pontificem, mox ad Caipham tunc Synagogæ præſidentem; tum ad Pilatum Romanum judicem, paulò poſt ad Herodem, ab Herode rurſus ad Pilatum, ac demum ad montem Calvariæ, ubi per conſilium malignantium iniquiſſimâ ſententiâ in crucem actus, vulneribus ſaucius & opprobriis ſaturatus in ſupremo mortis articulo ardentiſſimâ ſiti, adinſtar cervi agitati & ſitibundi, æſtuare & torqueri cœpit; proinde lamentabili voce ex-

 clama-

clamavit: *Sitio.* Plura de hac ſiti nobis hodie occurrunt conſideranda & utinam tali deſiderio anima noſtra ſitiret ad Deum fontem vivum!

2. Samſon bellator fortiſſimus, ubi cruentum prælium cum Phili-
Judic. 15. 18. ſtinis præliavit, ac mille viros maxillâ aſini proſtravit, ex labore tum iti-
neris, tum mactandi tot hoſtes feſſus, vehementem ſitim paſſus eſt: *Sitiensque valde clamavit ad Dominum, & ait: Tu dediſti in manu ſervi tui ſalutem hanc maximam, atque victoriam, en! ſiti morior.* Ecce perelegantem typum in Crucifixo Redemptore noſtro in Cruce expletum! poſtquam enim contra tot hoſtes, puta mundum, carnem, dæmonem, peccatum, ipſamque mortem acerrimè pugnavit, ardentiſſimam ſitim pati cœpit: *Sitio.* Samſoni *aperuit Dominus molarem dentem in maxilla aſini, & egreſſæ ſunt aquæ, quibus hauſtis, refocillavit ſpiritum, & vires recepit.* Nihil ſimile de Chriſto legitur quòd vel unicam aquæ guttulam in ardendiſſima illa & ſuprema ſiti, ubi aruerunt omnia interiora ejus, impetraverit, ſed acetum illi offerebant
Jo. 19 29. potum vulneribus noxium: *Vas ergo erat poſitum aceto plenum. Illi autem ſpongiam plenam aceto, hyſſopo circumponentes, obtulerunt ori ejus;* O miſerandam
Matth. 27. 34. conſolationem! ô triſte refrigerium! paulò ante luctuoſam illam crucifixionem *dederunt ei vinum bibere cum felle miſtum,* nunc in exitu vitæ
Pſ. 68 22. acerbiſſimum acetum. Hìc adimpleta eſt Scriptura illa: *Et dederunt in*
S. Laurent. Juſt. de agone Chriſti c. 19. *eſcam meam fel. & in ſiti mea potaverunt me aceto.* Supra quod egregiè S. Laurentius Juſtinianus: *A ſæculo,* inquit, *non eſt auditum, ut homini ſitienti laſſo vulnerato, ac morienti pro ſitis refrigeratione acetum, hyſſopo & felle daretur mixtum. Excedit totius humanitatis limites iſta crudelitas. Ingrati ſceleſti, ſine pietate, absque miſericordia, quod brutis impenditur, ſitienti Dei Filio denegârunt.* O animæ mi! tunc offers Chriſto acetum, quando cor tuum eſt amaricatum, & rancore, aut impatientiâ plenum; vel quando dies optimos tranſigis in mundanis & carnalibus, ſenectutem autem tanquam fœces ætatis, ſitienti Deo tuo vis offerre. Sed eamus ulteriùs.

3. De Agar fugitiva refert Sacra pagina, quod filiolum ſuum Iſmaëlem præ nimia ſiti in deſerto fatiſcentem ſubter unam arborum abiecerit,
Gen. 21. 16. quaſi deſperatum, & mox moriturum: *Et abiit, ſeditque è regione procul, quantùm poteſt arcus jacere. Dixit enim, non videbo morientem puerum: & ſedens contra levavit vocem ſuam, & flevit.* Verùm benignus Deus evaudivit vocem pueri illius, qui miſit Angelum ſuum, qui Matri oſtendit puteum aquarum viventium, ex quo uterque abunde refectus eſt. O Angeli pacis, quomodo potuiſtis videre Dominum ac Deum veſtrum præ vehementiſſima ſiti in ligno patibulario contabeſcentem? Iſmaëlem puerum immorigerum frigidâ potâſtis, & Creatorem veſtrum deſeritis! Eliæ ſitienti Prophetæ in horrido deſerto ſub umbra juniperi recumben-
3. Reg. 19. 5. ti, & ſingulis momentis mortem exſpectanti, aquam providiſtis: *Et ecce Angelus Domini tetigit eum, & dixit illi; Surge, & comede. Reſpexit, & ecce, ad*

caput

caput ſuum ſubcinericius panis & vas aquæ; comedit ergo & bibit &c. Et Filium Dei extremam ſitim patientem non attenditis?

Olim Chriſto Domino veſtro, ubi 40. diebus jejunârat, & ter in trino illo conflictu Dæmonem ſuperaverat, non duntaxat congratulati eſtis, ſed & cibum ac potum ei offerentes, debiti obſequii veſtri officia exhibuiſtis: *Et ecce, Angeli acceſſerunt, & miniſtrabant ei.* Et cur, obſecro, hîc in Cruce ac ſupremo cruento agone nec unicam liquoris ſtillam ei ſubminiſtratis? Verùm altum hîc erat in cœlo ſilentium. *Angeli pacis*, ait Iſaias, *amarè flebant*, voluit enim mitiſſimus Dominus, quia jam omnia membra ſuos habuerunt cruciatus, ut & lingua ardentiſſimâ ſiti torqueretur; ita Mellifluus: *Fractis membris omnibus, dulcis JEſus voluit puniri & linguâ*: quod etiam inſinuavit Evangeliſta, dum ait: *ut conſummaretur Scriptura; dixit: ſitio*, noluit enim pretioſiſſimus orbis Redemptor, ut vel unus apex, aut jota unum præteriretur, ſed ut in omnibus voluntas Divini Patris adimpleretur. O anime mi! diſce hîc obediendi ſtudium, diſce ſervare, ac zelare legem Dei & regulam tuam, & nec latum unguem ab ea diſcedere. Matth. 4. 11. Iſa. 33. 7. S. Bernard. c. 37. de Paſſ. Jo. 19. 28.

4. Ab Angelis me converto ad Patrem cœleſtem: Omnipotens, æterne Deus, quis ſum ego, ut loquar ad te? Terra, pulvis & cinis, imò nihilum: loquar tamen ad te, quia juſta loquor. Et nunquid quondam in deſerto in gravi ſiti & aquarum penuria rebelli populo Iſraëlitico ex duriſſima petra copioſum & limpidiſſimum fontem produxiſti, ut homines & jumenta eorum reficeres? *Cumque elevaſſet Moyſes manum, percutiens virgâ bis ſilicem, egreſſæ ſunt aquæ largiſſimæ, ita ut populus biberet & jumenta*; & dulciſſimo ac in omnibus obedientiſſimo Filio tuo in extrema ac ferventiſſima ſiti, ubi omnis humor in carne defecit, ubi lingua adhæſit faucibus ejus, ubi aruit, tanquam teſta, virtus illius, ubi languebant cuncta ejus membra, & cor ſiti nimiâ flagrabat incenſum; & tu, inquam, Sanctiſſime Pater! dilectiſſimo Filio tuo, in quo tibi ſemper benè complacuiſti, nec ſtillam aquæ frigidæ in extrema neceſſitate ſubminiſtras? O cœli obſtupeſcite! Num. 20. 11.

Et quid de te dico, ô omnium matrum afflictiſſima Mater! quæ quondam in nuptiis Cananæis præſens fuiſti, ubi nullus convivarum clamābat: *Sitio*, nihilo ſeciùs ſingulari mota pietate ac miſericordiâ ſuper diſcumbentes ad ſuaviſſimum Natum tuum dicebas: *Vinum non habent*; Ecce jam venit hora illa, de qua tunc temporis intervallo tecum in illo convivio loquebatur Filius: *Nondum venit hora mea*; jam, teſte D. Auguſtino, venit illa hora paſſionis ejus, nunc ipſe Filius tuus, qui olim aquam mutaverat in vinum, intolerabili ſiti in Cruce perit, & te præſente ac audiente rauca voce clamat: *Sitio.* Et cur, obſecro, ad radices Crucis non in genua provoluta ad Patrem cœleſtem clamâſti: *Vinum* Jo. 2. 3.

non habet? Enimverò clamavit, ſed non voluit Pater, & mater morien-
S. Vinc. Fer. in ſerm. de Paraſc. tem non poterat juvare Filium; unde obſervat S. Vincentius Ferrerius quòd, quando mitiſſimus Redemptor in Cruce clamavit, *Sitio*, ſanctiſſima Mater ejus ibidem præſens illi dixerit: *O Filii! non habeo, niſi aquam lacrymarum.* O mortales omnes! attendite atrociſſimum hunc dolorem
Jo. 7. 37. Jud. 15. 18. Iſa. 21. 14. S. Hier. in c. 14. S. Marc. S. Athan. q. 136. ad Antioch. S. Aug. l. 9. medit. c. 7. Bolland. 4. Jan. 2. Reg. 23. 15. pientiſſimi Salvatoris veſtri, en! qui paulò ante dicebat: *Si quis ſitit, veniat ad me; & bibat*, nunc ipſe fons ſitit, & præ ſiti deficit: *En! ſiti morior.* Et nunquid olim præceptum erat: *Sitienti ferte aquam, qui habitatis terram Auſtri*; ſed noluit Div. Pater, ut moriens Filius vel unâ frigidâ ſtilla reficeretur, ſed ut felle amariſſimo & aceto potaretur; ratio eſt, ait S. Hieronymus, *ut hoc aceto ſuccus lethalis pomi abſtergeretur*; & S. Athanaſius: *Fel guſtat, ut dulcedinem amaræ voluptatis Adami ſanet*; ille & poſteri ejus pomi dulcedinem, Chriſtus autem fellis & aceti guſtavit amaritudinem; item S. Auguſtinus: Juvat hîc audire ipſa Sponſi crucifixi verba, quæ B. Angelæ de Fulgineo de Cruce intimavit: *Pro peccatis oris tui, & gula tua, quæ delectata fuiſti in comeſſatione, & ebrietate, & ciborum ſuavitate, ego habui os fame & jejuniis, & ſiti tabefactum, & aceto, myrrhâ & felle amaricatum.* Applica hoc pro te, mi Lector!

5. Davidi quondam in expeditione belli ſitienti: *O ſi quis mihi daret potum aquæ!* mox tres generoſi milites per medios hoſtium cuneos penetrantes non ſine vitæ periculo deſideratam aquam attulerunt: *At ille noluit bibere: ſed libavit eam Domino.* Et quare, dices, non bibit? Reſp. S. Ambroſius: *Non aquarum ſitiebat elementum, ſed ſanguinem Chriſti.* proinde præ-
S. Ambr. Apol. I. Davidis, c. 7. videns in ſpiritu hanc Chriſti in Cruce morientis igneam ſitim, *oblatam aquam Domino libavit, ſignificans, ſitire ſe Chriſti ſacrificium, non naturæ fluentum illud ſacrificium, in quo eſſet remiſſio peccatorum.*

Æneas Syl. l. 3. comment. in res geſtas Alphonſi. Hoc idem in bello accidit Rudolpho I. Rom. Imp. Cùm enim contra Ottocarum Bohemiæ Regem cruentum bellum gereret, aliquando, prout eſt varia ſors belli, non commeatûs tantùm, ſed & gravi potûs penuriâ ipſe & omnis ejus exercitus laborare cœpit, hinc ad modum Davidis hauſtum frigidæ optare à nonnullis præſentibus auditum eſt. Obſervabant hoc imperatoris deſiderium nonnulli generoſi milites, qui ſine mora excurrentes de caſtris, hydriam aquâ plenam, quæ meſſoribus deferebatur, ad illum detulerunt, quam tamen Imperator nullo modo accipere, & aquam bibere voluit, ſed juſſit, ut vaſculum quibus ablatum erat, abſque mora reſtitueret, hinc in publicas has erupit voces: *Non mihi, ſed exercitui ſitiebam.*

Vide hîc, atque perpende cauſam moralem ardentiſſimæ illius ſitis quam moriens JEſus in Cruce paſſus eſt: *Sitio*, dum non ſibi tantùm
S. Aug. in Pſ. 62. ſed quàm maximè nobis ſitiebat, ait S. Auguſtinus: *Sitis mea*, ait in perſona Chriſti, *ſalus veſtra, ſitis mea redemptio veſtra: ſitio fidem veſtram, ſalutem veſtram*

ſtram, gaudium veſtrum, plùs animarum veſtrarum, quàm carnis meæ cruciatus tenet.

6. Vidi ego in pugna Höchſtadiana ad Danubium in Suevia Anno 704. die 13. Auguſti, ubi plura hominum cæſa ſunt millia, quanto deſiderio milites vulnerati ac moribundi in acie ac arena ad unicum aquæ guttum anhelârint non de ſuis querimonias moventes vulneribus, quaſi nihil mali fuiſſent paſſi, ſed ſolummodò de ſua graviſſima ſiti lamentabili conclamabant voce: *Sitio, ſitio.* Ratio eſt, quia magnam corporis fatigationem, & copioſam cruoris effuſionem naturaliter vehemens ſequitur ſitis. Collige ex hoc, anime mi, graviſſimam & atrociſſimam ſitim, quam Chriſtus in Cruce pertulit, non enim conqueſtus eſt de Cruce, non de ſpinarum aculeis, non de perforatis manibus ac pedibus, nihil de plagis & doloribus omnibus, ſed tantummodò de ſiti, quia poſt longam defatigationem multùm ſanguinis in monte Olivarum, in flagellatione, in Coronatione, in detractione veſtium, ac poſt in Cruce affixus per quatuor illos patentes fontes profuderat, quomodo ergo fieri potuit, ut non vehementiſſimâ cruciaretur ſiti? anima Chriſtiana, quomodo Divinus ille Patiens duplici fuerit cruciatus ſiti, corporis videlicet & animæ! *Tantùm laboraverat*, ait Lyra- Lyr. hîc.
& de ſanguine emiſerat, quod corpus ejus erat defectum & aduſtum, & pro hoc ſitiebat ſupra modum; & talis ſitis fuit maximum tormentum. Sed longè majorem ſitim ac tormentum illi cauſabat ſalus animæ noſtræ, ubi prævidit, quòd in multis tam pretioſa & copioſa redemptio eſſet perdita; hoc enimvero illi ſitim cauſabat maximam.

Et hoc eſt, de quo mitiſſimus & Crucifixus JEſus per os Regii Vatis conqueritur: *Super dolorem vulnerum meorum addiderunt*, dum videt, quòd Pſ. 68. 27.
homines ex Paſſione ſua tam amarâ in virtutibus nequidquam proficiant, hoc enimverò magis illius vehementiſſimam adauget ſitim: *Sitit* Salmer. hîc.
..., ait Salmeron, ſitiri a nobis. O temulenti & ebrii! qui potentes eſtis ad bibendum, *qui conſurgitis manè ad ebrietatem ſectandam, & potandum uſque* Iſa. 5. 11.
ad veſperam; ô injuſti, ô blaſphemi, ô immundi de grege porci, & vos, ô peccatores omnes, quid, quæſo, pretioſiſſimo Redemptori veſtro in Cruce ſitienti cum impiis illis deicidis aliud offertis, quàm amariſſimum fel & acetum? Sed quid tandem de vobis fiet? Audite Verbum Domini! *Diſcedite à me maledicti in ignem æternum; Sitivi enim, non dediſtis bibere.* Math. 25. 34.
Subintrat hic antiquiſſimus Origenes: *Potemus lacrymas pœnitentiæ, ut dicat de nobis benè potantibus: Sitivi, & dediſtis mihi potum.* Sit nobis Orig. in
exemplo dives ille Epulo, qui, cùm in igne gehennali ſummis cruciaretur tormentis, ſolùm de ardendiſſima ſiti ſua lamentatus eſt, rogans Patrem Abraham: *Mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti in aquam ut refrigeret linguam meam.* Ne & hoc aliquando nobis contingat, reſtinguamus Matth. hic. Luc. 16. 24.

nunc

nunc maturè ſitim Chriſti JEſu crucifixi per veram contritionem & pœnitentiæ lacrymas, per largam eleemoſynam in pauperes &c. hac aquâ & noſtram & Chriſti ſitim, noſtræ ſalutis avidam, extinguemus.

CONSIDERATIO XIV.

De Verbo ſexto Chriſti in Cruce agonizantis.

Conſummatum eſt. Jo. 19. 30.

I.

TRia ſunt verba in Sacra Scriptura novi Teſtamenti tam profunda, quæ à mortalitate humana vix capi, aut explicari poſſunt: & tamen ſumma fidei noſtræ orthodoxæ in ſe continent myſteria. Primum eſt: *Verbum Caro factum eſt.* ubi Spiritus Sanctus per os & pennam Evangeliſtæ factum ipſum, ſed non modum tam admirandæ & Divinæ Incarnationis voluit explicare: *Generationem enim ejus quis enarrabit?* Si illum ſpectas ut Deum, ætas ejus eſt æternitas, quia Pater ejus eum genuit ab æterno; ſi illum intueris ut hominem, ætas illius, quâ ex Matre Virgine prodiit in mundum, prorſùs nova & admirabilis fuit, quia conceptus in utero virginis operante Spiritu Sancto, qui & univit Verbo hypoſtaticè naturam humanam: *Quis ergo generationem ejus enarrabit?*

Jo. 1. 14. *Jſa. 53. 8.*

Secundùm Verbum æquè difficile explicatu eſt: *Ibi crucifixerunt eum.* En! tantum myſterium redemptionis noſtræ tam pretioſæ, tam copioſæ, quod nulla lingua edicere, nullus intellectus capere, & nullus calamus valet exprimere, à ſacro Evangeliſta breviſſimâ tantùm, & quaſi per tranſennam ſcribitur, & annotatur deſcriptione, non addendo modum, an humi, vel in aëre, vel quibus modis, affectibus & cruciatibus vita noſtra fuerit in Crucem acta; non enim poterant, prout obſervat hîc Salmeron, præ animi teneritudine & commiſeratione plura verba addere, & tam horrendum facinus, quod nunquam orbis viderat, aut videbit, pluribus exaggerare verbis; ita enim placuit Spiritu Sancto, ut plura noſtræ relinquerentur meditationi ruminanda, & quia in tali ac tanto myſterio omnis humanus deficit intellectus.

Jo. 19. 17.

Tertium Verbum, quod in ultimo vitæ momento jam fugiente animâ patientiſſimus Redemptor noſter effatus eſt, quod pari ratione vix ſufficenter poterit explicari, erat illud, quod S. Joannes annotavit: *Conſummatum eſt.* Verbum hoc erat laconicum, in ſe plurima, imò infinita

Jo. 19. 30.

infinita complectens myſteria; dum enim JEſus morti nunc eſſet vicinus, reſpexit animo omnia Prophetarum dicta de ſua perſona figuras, ſacrificia & Scripturas omnes de ſe teſtantia; conſideravit inſuper decreta æterni Patris circa redemptionem humani generis, & quia vidit omnia à ſe exactiſſimè eſſe perfecta, dixit: *Conſummatum eſt*; de quo verbo ſexto pro modulo noſtro plura in præſenti occurrunt conſideranda.

2. Quo pretiſiſſimus Salvator noſter Patri ſuo cœleſti jam ab æterno ſe promptum exhibuerit, ut in tempore pro nobis in Cruce moreretur, ſatis indicat Iſaias Prophetarum Princeps: *In miſericordia ſempiterna miſertus ſum tui: dixit Redemptor tuus Dominus*; unde vocatur *agnus occiſus ab origine mundi*, non in ſe, ſed in ſuis typis, erat enim præfiguratus in ſacrificio Abelis, qui obtulit primogenita ovium; in agno maſculo, quem Abraham pro filio ſuo Iſaac ſuſtinuit & immolavit; in agno paſchali abſque macula, cujus ſanguine domorum ſuperliminaria aſpergebantur; in jugi ſacrificio ab Hebræis quondam ex lege manè & veſpere immolato; in aliis ovibus & agnis omni feſto quondam oblatis; hinc ab Iſaia ovi ad occiſionem ductæ, & à Jeremia agno manſueto raptato ad victimam comparatur, à S. Joanne Baptiſta verò extento digito omnibus demonſtratur: *Ecce Agnus Dei, ecce, qui tollit peccatum mundi.* Omnes has figuras exactiſſimè adimplevit Agnus ille divinus & immaculatus, qui peccatum non fecit, nec inventus eſt dolus in ore ejus, dum ſeſe in ſacrificium cruentum pro ſalute totius mundi Patri in Arca Crucis obtulit, unde dixit: *Conſummatum eſt.*

Iſa. 54. 8. Apoc. 13. 8. Gen. 4. 4. Gen. 22. 13. Exod. 12. 5. Exod. 29. 38. Iſa. 53. 7. Jerem. 11. 19. Joh. 1. 29. 1. Petr. 2. 22.

3. Videamus & perpendamus convenientiam typi atque prototypi. Moyſes infantulus vix in lucem natus à Matre in fiſcella ſcirpea bitumine linatâ poſitus, & in carecto ripæ Nili ventis, frigori & naufragio expoſitus eſt. Chriſtus in ſtabulo natus, pannis à Virgine Matre involutus, atque in præſepio reclinatus, mille ærumnis & gladio Herodis jam tunc fuit expoſitus; hunc typum & ſcripturam oportebat impleri, & impleta eſt. Unde moriens in Cruce mitiſſimus Salvator dixit: *Conſummatum eſt.* Exod. 2. 3.

Sephora tulit petram accutiſſimam, & circumcidit filium ſuum, dicens viro ſuo: *Sponſus ſanguinum tu mihi es*. Chriſtus, ubi conſummati ſunt dies octo ab ortu ſuo, ſimili acutiſſimâ petrâ circumciſus eſt, ubi etiam *factus eſt Principatus ſuper humerum ejus.* Hunc Principatum, ſeu Crucem, quam impoſuit ei Pater, per omnem vitam in corde, ac tandem etiam ſuper humeros ſuos portavit, hinc moriens in ligno magnâ voce exclamavit: *Conſummatum eſt.* Exod. 4. 25. Iſa. 9. 6.

Samuelem adhuc puerulum adducebant parentes ejus in domum Domini in Silo, ut offerrent eum Domino. Chriſtus parvulus per manus SS. Parentum ſuorum ſimili modo in templo præſentatus eſt, 1. Reg. 1. 24.

Luc 2. 34. cui juſtus Simeon vaticinans prædixit: *Ecce, poſitus eſt hic in ruina reſurrectionem multorum in Iſraël, & in ſignum* (hoc eſt in Crucem,) *cu dicetur.* Exinde ad Matrem converſus: *Et tuam*, inquiebat, *ipſius pertranſibit gladius.* Omnia hæc nunc adimpleta ſunt, proinde rect cluſit moriens Salvator: *Conſummatum eſt.*

Gen. 31. 41. 4. Jacob per viginti annos in domo Labani ſervivit, & pe
Gen. 29 20. quatuordecim pro formoſa Rachel, & tamen videbantur illi die præ amoris magnitudine. Chriſtus plures annos pro acquirenda ſua Eccleſia, vel anima fideli in ſummis impendit laboribus, cu'i in Cruce cum illa deſponſatio facta eſt, quam proprio ſanguine,
Iſa. 49. 16. ferreo ſubſcripſit: *In manibus deſcripſi te.* Ecce, *conſummatum eſt*

3. Reg. 19. 4. Elias in afflictione, & perſecutione Jezabelis projecit ſe, & ob vit in umbra juniperi, ubi petivit animæ ſuæ, ut moreretur; ſed gelo roboratus, grandem adhuc illam, quam illi Deus deſignav fecit viam. Chriſtus in ſumma afflictione, & perſecutione Syr in horto Olivario humi proſtratus uſque ad mortem anguſtiat
Matth. 26. 31. *Triſtis eſt anima mea uſque ad mortem*, ubi pariter ab Angelo conf grandem illam, quam illi Pater deſcripſit, perfecit, imò cucurrit nis viam, unde tandem, cùm in altitudinem maris deveniſſet, ex vit nunc per mortem ſubmergendus: *Conſummatum eſt.*

2. Reg. 20. 9. Amaſa per fallax oſculum Joab in necem traditus fuit: *Salv ter. Et tenuit manu dexterâ mentum ejus Amaſa, quaſi oſculans eum.* Pient Servator orbis per infidum Iſcariothis oſculum traditus eſt in peccatorum, & in mortem, per quam mortem omnium ſuperav in ſupremo mortis agone illud laconicum effatus eſt: *Conſummatum*

3. Reg. 22. 24. 5. Michæas Propheta ab impio Sedecia graviter percuſſus intrepidè veritatem Regi, & populo ſcelerato veritatem præ
Jo. 18 22. Chriſtus ab uno aſſiſtente miniſtro ſimilem ob cauſam graviſſi pâ exceptus eſt. Samſoni fortiſſimo, ſed nunc capto Philiſtini
Jud 16 21. eruerunt oculos. Chriſto Judæi velaverunt oculos, ut eò liberi
Luc. 22. 64. percuterent: *Velaverunt eum, & percutiebant faciem ejus.* Daniel inn ſimus peſſimè apud Darium Regem ab invidis, & infenſiſſimis erat accuſatus: *Non curavit de lege tua, & de edicto, quod conſtituiſti.*
Dan. 6. 13. Luc. 23. 2. ſtus apud Romanum Præſidem ſimili modo delatus eſt: *Hunc in ſubvertentem gentem noſtram &c.*

1. Reg. 21. 14. David in aula Achis Regis Geth pro inſano habitus fuit: *Vi minem inſanum &c.* Chriſtus æterna Patris Sapientia adinſtar in
Luc. 23. 11. dementis in aula Regis Herodis alba veſte illuſus eſt: *Sprevit illu des cum exercitu ſuo, & illuſit indutum veſte alba, & remiſit ad Pilatum*
Job. 2. 7. peſſimo ulcere, & quidem toto corpore à Satana percutiebatur: *igitur Satan à facie Domini, percuſſit Job ulcere peſſimo, à planta pedis uſ*

m ejus. Chriſtus columnæ alligatus marmoreæ ſimili modo à Sata- Jo. 19. 1.
: miniſtris crudeliſſimè flagellatus eſt.

Agnus ille maſculus ab Abrahamo immolandus inter vepres quaſi Gen. 22. 13.
nis coronatus, hærebat cornibus. Chriſto agno divino ſpineam im-
nebant coronam, antequam eum in Ara Crucis immolarent. Iſaac Marc. 15. 17.
ientiſſimè ligna holocauſti ad montem Moria, in quibus erat im-
olandus, & cremandus in holocauſtum, portavit: *Tulit quoque ligna ho-* Gen. 22. 6.
auſti, & impoſuit ſuper Iſaac filium ſuum. Chriſtus bajulans ſibi Crucem,
ivit in eum, qui dicitur Calvariæ, locum, in quo erat pro totius hu-
ani generis ſalute immolandus. Serpens ille Moſaicus in caſtris Num. 21. 6.
o ſigno poſitus eſt, quem cum percuſſi aſpicerent, ſanabantur. Chri-
s benedictus Dei & Mariæ Filius, tanqam maledictus pendebat in
ruce, ut cunctarum mederetur animarum vulneribus. Hos & ſimi-
typos conſiderans pientiſſimus JEſus in ligno Crucis in fine vitæ
clamavit: *Conſummatum eſt! Conſummatum eſt!*

6. Sperabant quidem Dæmones, & impia Synagoga, cùm viderent
riſtum tam alta novi ædificii locâſſe fundamenta, ſe illi dicturos &
iecturos: *Hic homo cœpit ædificare, & non potuit conſummare.* Et ecce: Luc. 14. 30.
nſummatum eſt, quid in univerſa lege veteri, vel à Patriarchis de Chri-
præfiguratum, vel à Prophetis prædictum, vel à cœleſti Patre ipſi
æſcriptum erat. Verbo, totum opus redemptionis noſtræ *conſumma-*
m eſt. O Chriſtiani! ita & vos vivite, ut morientes cum gaudio ſimili
odo aliquando dicere poſſitis: *Conſummatum eſt* opus ac negotium ſa- 2. Tim. 4. 7.
tis noſtræ: *Curſum conſummavi &c.* non enim, qui benè cœpit, coro- Matth. 10. 22.
bitur, ſed, *qui perſeveraverit uſque in finem, hic ſalvus erit.*

Cæterùm tentabant impii Judæi Chriſtum in Cruce pendentem
gumento ad ſpeciem non levi, dum ei objiciebant: *Si Rex Iſraël eſt de-* Math. 27. 42.
dat nunc de Cruce, & credemus ei. Alios ſalvos fecit, ſe ſalvum faciat, ſi hic eſt
riſtus Dei electus. Pientiſſime JEſu! ecce Judæi, ad quos ſalvandos de Luc. 23. 35.
elis deſcendiſti, jam volunt ad te ſe convertere, & ut verum Regem in
raël, ac Meſſiam agnoſcere, ſed hoc unum obſtat, ut deſcendas de
ruce; O impii & execrandi deicidæ! ideo Filius Dei in Crucem
cendit, ut Chriſtus tormentum non duntaxat inciperet, ſed conſum-
aret, idcirco jam fugiente ſpiritu exclamavit: *Conſummatum eſt.* Juvat
c audire S. Bonaventuram: *O ſuperbi Judæi*, inquit, *non attendentes, quo-* S. Bonav. ſer.
m majoris virtutis eſt, patienter in tormentis uſque in finem perſeverare, quàm de Dom. infra
uce deſcendere, & ab infirmitate carnis miſerabiliter ſuperari; ſi enim nullus ſal- Oct. Nat. D.
bitur, niſi qui perſeveraverit uſque in finem; quomodo Chriſtus JESUS nomi-
t, & re ſalus diceretur, ſi in Cruce patienter uſque in finem non perſeveráſſet? S. Aug. in Pſ.
Quis SS. Martyrum, & Chriſtianorum inter tot adverſa habuiſſet 63.
xemplum tolerantiæ? Nihil ſic elucet, ſubintrat hîc S. Auguſtinus,

 quomo-

quomodo caput Martyrum: ibi meliùs intuemur, quod illi experti
S. Greg. M. ſunt; parum ergo erat Dominum hortari Martyres verbo, niſi fir-
hom. 21. in maret exemplo; & ſi de Cruce tunc deſcendiſſet inſultantibus cedens,
Evang. virtutem patientiæ non demonſtrâſſet; ſed exſpectavit paululum, to-
leravit opprobria, ſuſtinuit irriſiones, ſervavit patientiam, diſtulit
admirationem: & qui de Cruce deſcendere noluit, de ſepulchro ſur-
rexit. Plùs igitur fuit de ſepulchro ſurgere, quam de Cruce deſcen-
dere: plùs fuit mortem reſurgendo deſtruere, quàm vitam deſcen-
S. Bernard. dendo ſervare: *Tolle perſeverantiam*, ait Mellifluus, *neque obſequium mer-*
ep. 129. *cedem habet, nec beneficium gratiam, nec laudem fortitudo. Lauda navigantis*
felicitatem; ſed cùm venerit ad portum. Obſerva, anime mi, cùm venerit
ad portum, ubi conſummatum eſt.

7. Ex quibus omnibus hactenus enarratis ſatìs ſuperque colliges,
quam neceſſarium ſit nobis, mihi & tibi, ô mi Lector! ut in bene cœ-
ptis perſeveremus, & opus noſtrum, quod miſeratio divina nobis im-
Luc. 9. 62. poſuit, conſummemus, quia *nemo mittens manum ſuam ad aratrum, &*
reſpiciens retrò, aptus eſt Regno Dei. Saul, quia in bono non perſeveravit,
S. Hieron. ep. & Regnum, & vitam, imò & animam ſuam perdidit: *Cœpiſſe*, ait S.
28. ad Luci Hieronymus, *multorum eſt; ad culmen perveniſſe, paucorum.* Quia perſe-
nium. veravit mulier illa Chananæa: *Miſerere mei, Domine fili David: filia mea*
Matth. 15. 22. *malè à Dæmonio vexatur*, meruit in oratione ſua à Chriſto exaudiri: *O mu-*
lier, magna eſt fides tua: fiat tibi ſicut vis. Quia perſeveravit amicus ille ad
Luc. 11. 18. oſtium de nocte pulſans: *Amice, commoda mihi tres panes*, impetravit ab
amico ſuo, quotquot habebat neceſſarios. Quia perſeveravit Magda-
lena, peculiari amore in crucifixum amorem ſuum æſtuans, & accen-
ſa, aliis recedentibus à monumento, meruit invenire & videre illum,
Jo. 20. 16. quem tanto deſideraverat ardore: *Converſa illa dicit ei: Rabboni &c.* Quia
perſeveravit paſtor ille ſedulus, & indefeſſus in inquirenda ove amiſſa,
tandem eam poſt plurimos exantlatos labores ſummo cum gaudio
Luc. 15. 6. invenit: *Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, quæ perierat.* Quia per-
Luc. 15. 8. ſeveravit & mulier illa Evangelica in quærenda drachma amiſſa: *donec*
inveniat, pari modo illam (quis dicet quo animi cum gaudio?) reperit:
Inveni drachmam, quam perdideram.

En fructus perſeverantiæ! dum uſque ad conſummationem in opere
Luc. 12. 50. bono fortiter, & conſtanter perſeveramus. Jam ſanguineus ille Baptiſ-
mus, quem Chriſtus per omnem vitam ſuam tantoperè deſideravit: *Ba-*
ptiſmo habeo baptizari, & quomodo coarctor, uſque dum perficiatur, dedu-
ctus eſt ad finem, & perfectiſſimè completus. Jam calix amariſſimæ
Jo. 18. 11. Paſſionis, quem dedit ei Pater, unâ cum fæcibus eſt exhauſtus: *Calix,*
Coloſſ. 2. 14. *quem dedit mihi Pater, non bibam illum?* Jam chirographum decreti, quod
adverſus nos erat, & contrarium nobis, de medio eſt ſublatum, & illud
affi-

affixum Cruci; quin igitur reſtat? Audi Eccleſiaſticum in utramque Eccl. 29. 20.
aurem tuam tibi occlamantem: *Gratiam fidejuſſoris ne obliviſcaris, dedit* Apoc. 1, 10.
enim pro te animam ſuam. Proinde: *Eſto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.*

CONSIDERATIO XV.
De Verbo ſeptimo Chriſti in Cruce exſpirantis.

Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum. Luc. 23. 46.

1.

ANtiquiſſimum eſt illud Romanorum adagium: *Ultima verba cana ſunt*, quia ſingularem præ ſe ferunt energiam: & quodammodò nobis prophetant. Scripturam conſule de Jacob Patriarcha, qui morti proximus convocatis filiis ſuis non tam benedixit, quam ſingulis prophetavit, quæ ipſis & poſteris ejus bona vel mala eſſent eventura: *Congregamini, ut annuntiem,* Gen. 49. 1.
quæ ventura ſunt vobis in noviſſimis diebus.

Hoc fecit & David Iſraëlitarum Rex, qui moribundus ultima filio ſuo Salomoni dedit monita, ut Dei præcepta exactè obſervaret, ſcelera puniret, benè meritis gratiam rependeret, & ſic illum in Regno ſuo fore felicem; *Appropinquaverunt autem dies David, ut moreretur, precepitque Sa-* 3. Reg. 2. 1.
lomoni filio ſuo, dicens: Ego ingredior viam univerſæ terræ, conſortare, & eſto vir, & obſerva cuſtodias Domini Dei tui &c.

Eodem ferè modo valedixit filiis ſuis inclytus ille Machabæus, & Iſraëlitarum Dux Mathathias, qui, cùm graviſſimum bellum cum Antiocho inſtaret, filios ſuos ad ſe convocatos, ad legem Dei ſervandam, & tuendam paternè adhortatus eſt: *Vos ergo filii conſortamini, &* 1. Mach. 2.
viriliter agite in lege &c. 46.

Quid dico de Tobia Seniore morituro, quam ſalutaria virtutis ac ſalutis monita filio ſuo Tobiæ iuniori reliquerit: *Audi, fili mi, verba* Tob. 4. 2.
oris mei, & ea in corde tuo quaſi fundamentum conſtitue: cùm acceperit Deus animam meam, corpus meum ſepeli; & honorem habebis matri tuæ omnibus diebus vitæ ejus &c.

Ita etiamnum faciunt pii parentes, qui morti proximi ſuos ad ſe vocare aſſolent filios, quos pro ultima vice fideliter monent, quomodo im-

impoſterùm erga Deum & proximum ſe gerere debeant &c. &c. quorum ſuprema dicta ac monita filii morigerj notant animo, eorumque non ampliùs per omnem vitæ curſum obliviſcuntur, proinde ſæpiùs dicere ſolent: Hoc & hoc documenti in ultimo ſuo agone mihi reliquit dilectus genitor meus, vel chariſſima mater mea: ex quibus colliges, quòd ultima morientis verba ſint cara ac pretioſa.

Animæ Chriſtianæ! non vobis hodie Jacobum Patriarcham, aut Davidem Regem, vel Mathathiam ducem, aut Tobiam ſeniorem, vel alium quempiam mortalium morientem, & ultima verba ad vos promentem propono, ſed ipſum pretioſiſſimum orbis Redemptorem Chriſtum JEſum, & hunc crucifixum agonizantem, & ultimum verbum loquentem: *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum.* Plura de hoc impræſentiarum examinabimus.

Luc. 23. 46.

2. Perfectiſſimum quondam typum Chriſti patientis repræſentavit Job vir tolerantiſſimus. Job Rex erat Idumææ: Chriſtus Judæorum, imò Rex Regum, & Dominus univerſorum. Job omnibus privatus eſt bonis, & nudus ac ulceroſus ſedit in ſterquilinio: Chriſtus nudus & ſpoliatus, vulneribusque plenus pependit in Cruce. Job vir erat dolorum, dum à capite usque ad talos à Satana erat ulcere peſſimo percuſſus: Chriſtus flagris, ſpinis, clavis ferreis cruciatus & confoſſus eſt, verè *vir dolorum, deſpectus, & noviſſimus virorum.* Jod ab amicis omnibus erat derelictus, qui ſtantes de longè eum non cognoverunt: Chriſtus non ab amicis, ſed etiam ab ipſo cœleſti Patre erat deſertus, unde ad eum exclamavit: *Ut quid dereliquiſti me?* Corpus Job traditum erat voluntati Satanæ, ſed non anima, quam ſibi ſoli benignus excepit, & reſervavit Dominus: *Ecce in manu tua eſt, verumtamen animam illius ſerva:* Chriſtus traditus eſt voluntati & poteſtati Judæorum: *JEſum verò tradidit voluntati eorum*, ut illum pro arbitrio ſuo omni crudelitatis carnificinâ afficerent, cruciarent, dilaniarent, ac transfoderent, ſed nullam in animam ejus miniſtri Diaboli habebant poteſtatem. *Verumtamen animam illius ſerva*, hinc deſtructo corpore nunc agonizans in cruce animam ſoli Patri ſuo tradidit: *Pater in manus tuas commendo ſpiritum meum.* Diſce ex hoc, anime mi, ſemper majorem ſpiritûs tui, quàm corporis habere curam omnia enim, ſi perdas, ſufficit, ſi ſalves animam tuam; ut autem ſecurè aliquando ſpiritus tuus in manus Dei Patris tranſeat, vide nunc, ùt corpus tuum ſemper per mortificationem pendeat in Cruce, *qui enim ſunt Chriſti, carnem ſuam crucifixerunt cum vitiis & concupiſcentiis.*

Job. 2. 7. Iſa. 53. 3. Matth. 27. 46. Job. 2. 6. Luc. 23. 25. Luc. 23. 46. Gal. 5. 24.

3. David, cùm in deſerto Maon à Saule hoſte infenſiſſimo, & ab ejus exercitu ex omni parte diffuſo circumcingeretur; ut eum perderent & mactarent, neque ullus ampliùs ei pateret effugii locus, id unum

præ

præ cæteris a Deo inſtantiſſimè flagitavit, ut, ſi corpus nunc eſſet perdendum, ſaltem mitiſſimus Dominus animam ſuam ſervaret, & quidem in manibus ſuis, ut ſic ſecuriùs Dœmonum inſidiantium poſſet evadere ungues, hinc tanto ardore ad Deum in ſupremis illis clamavit anguſtiis: *In manus tuas commendo ſpiritum meum.* Pſ. 30. 6.

Hanc ſententiam, & Chriſtus Filius David nunc morti proximus, & ab hoſtibus ſuis omni ex parte in Cruce cinctus: *Circumdederunt me canes multi,* uſurpavit: *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum.* Jam tradiderat patientiſſimus Redemptor omnia ſua diverſis, nimirum Apoſtolis ſuis pacem, hoſtibus veniam, Veronicæ ſudarium, millitibus veſtimenta & pallium, latroni paradiſum, Joanni Matrem, & Matrem Joanni, tortoribus corpus; ſola nunc adhuc reſtabat anima, quam ut gemmam omnibus theſauris chariorem, ac longè pretioſiſſimam Patri ſuo cœleſti in illo Crucis legat teſtamento: *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum.* Pſ. 21. 17. Luc. 23. 45. Luc. 23. 46.

Stabat nunc Dæmon in inſidiis, inhians tantæ prædæ, juxta illud Habacuc: *Egredietur Diabolus ante pedes ejus,* & juxta illud Joannis: *Venit Princeps mundi, & in me non habet quidquam.* Imò prout obſervat V. Beda, Salmeron & alii: Satanas tunc ſuper brachium ſiniſtrum Crucis ſtetit, diligenter obſervans, an in eum aliquid jus habere poſſet, & aliquam maculam in eo inveniret: nec inde receſſit nebulo, donec Chriſtus ſpiritum reddidit; quo reddito Satanas cernens ſe confuſum, receſſit fraudatus deſiderio ſuo, & deſcendens in tartara, invenit ſpiritum Chriſti divinitati unitum ſuo aſpectu Patres limbi beantem, & conſolantem, Dæmones autem à ſe damnatos horribili terrore cruciantem, atque vexantem. Ita doctiſſimus Salmeron. Habac. 3. 5. Jo. 14. 30. Salm. tom. 10. tr. 46.

Diſce pro doctrina morali, quia juxta mentem SS. Patrum proprius Dæmon ſingulis adverſatur, ac præſertim moribundis, quos conatur inducere ad peccata & deſperationem, uti S. Martino morienti apparuiſſe non ignoramus, qui ei dixit: *Quid adſtas cruenta beſtia, nihil in me, funeſte, reperies.* Proinde juxta exemplar Chriſti, quod in Calvariæ monte nobis monſtratum eſt, quotidie ſingulari ſtudio ac pietate, præſertim priusquam ſomnum capiamus, animam noſtram in manus Dei Patris, & in SS. Vulnera, ac apertum cor JEſu commendemus. Ita ſub lapidum grandine fecit S. Stephanus: *Domine JEſu ſuſcipe ſpiritum meum.* Aſſueſce proin ſæpiùs, anime mi, huic orationi in vita tua, ut etiam in morte, & vitæ articulo dicere merearis: *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum.* S. Chryſoſt. hom 34. in Matth. S. Ephrem. & plur. alii.

4. Gedeon Hebræorum Dux inclytus, cùm contra innumeros ferè Madianitas ad bellandum ſe accingeret, trecentos tantùm ſelegit viros, in ardentiſſima ſiti per aquæ hauſtum probatos, cum quibus in hoſtem potentiſſimum irruit, & clangens tubis, lagenarumque comploſione, & inde

inde lampadibus effulgurantibus adeò hoſtilem exercitum de noɕte in-
Jud. 7. 20. tempeſta percutit, ut ipſi milites mutuâ ſeſe trucidarent cæde: *Cùmque per gyrum caſtrorum in tribus perſonarent locis, & hydrias confregiſſent, tenuerunt ſiniſtris manibus lampades, & dexteris ſonantes tubas, clamaveruntque: Gladius Domini & Gedeonis.*

Hic Gedeon liberator gentis ſuæ, & victor glorioſiſſimus, teſte Cor-
Iſa. 9. 4. nelio in Iſaiam, expreſſus fuit typus Chriſti Redemptoris & Triumphatoris, dum in Cruce Madianitas, hoc eſt, peccatores terræ, Judæos & Gentiles, omnemque exercitum avernalem *non ferro, ſed ligno* debellavit; & ſicut Gedeon in ipſo certamine ingentem excitavit clamorem, quo hoſtilia terruit caſtra; ita Chriſtus in cruento illo Crucis prælio jam actu-
Luc. 23. 46. rus animam, obtentâ perfectiſſimâ victoriâ, magnâ voce clamavit: *Et clamans voce magnâ JEſus ait: Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum.* Quo clamore etiam moriens terruit infernum, ut captivos redderet &c. Et quemadmodum fortiſſimus Samſon morte ſua Philiſtæos inimicos
Jud. 16. 39. obruit: *Multoque plures interfecit moriens, quam ante vivus occiderat*; Ita pretioſiſſimus orbis Servator per mortem ſuam de peccato, morte & inferno triumphans, plures mortuus, & exinde tertia die redivivus, quàm unquàm antea, ad verum vitæ lumen convertit: unde de illo Oſee Pro-
Oſee. 13. 14. pheta: *De manu mortis liberabo eos, de morte redimam eos; ero mors tua, ô mors: morſus tuus ero, inferne.* O anima Chriſtiana! quid retribues Domino
Pſ. 115. 15. pro omnibus, quæ retribuit tibi: Nunquid & tu calicem ſalutaris accipies, & ſacrificabis ei hoſtiam laudis & gratiarum actionis? Aſpice proin-
Hebr. 12. 2. de ſæpiùs in auctorem fidei, & conſummatorem JEſum, qui propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit Crucem confuſione contemptâ; & recogita eum, qui talem ſuſtinuit à peccatoribus contradictionem &c.

5. Placuit autem Crucifixo Salvatori noſtro primum in Cruce verbum à dulciſſimo Patris nomine inchoare: *Pater, dimitte illis &c.* & ſimul in eodem verbo: *Pater, in manus tuas &c.* vitam finire, ut univerſus terrarum orbis intelligeret, quòd à primo vitæ ſuæ exordio usque ad ſupremum ſpiritum Patri ſuo ſemper extiterit filius obedientiſſimus, & illius adimplendæ voluntati in omnibus intentiſſimus ac ſtudioſiſſimus; hinc in oratione Dominica non voluit, ut eum appellaremus Deum omnipotentem, cœli terræque Creatorem, Dominum immen-
Auct. op. imperf. hom. 14. ſæ Majeſtatis &c. Sed ut illum ſub Patris nomine invocaremus! *Pater noſter, qui es in cœlis &c.* Rationem aſſignat Auctor operis imperfecti: *Patrem,* inquit, *ſe magis, quàm Deum voluit dici, ut nobis magnam fiduciam daret ad petendum, & ſpem largam ad impetrandum.* Et hæc cauſa eſt, quòd Filius Dei in Cruce moriens altâ articulatâ voce inclamaverit: *Pater, in manus tuas &c.* ut divinam placaret juſtitiam, Deumque cum homine reconciliaret, & nobis exemplum præberet ſimiliter orandi, & cùm hanc ſupre-

mam

mam faceret orationem, obſervat Gentium Doctor Paulus, quòd cùm Hebr. 5. 7.
clamore valido & lacrymis ſe obtulerit, & exauditus ſit pro ſua reverentia, quia Filius Dei erat, de toto rigore juſtitiæ pro innumeris debitis noſtris ſatisfaciens &c. Diſce hic, anime mi, in omni neceſſitate tua, ac præſertim in ſuprema, cœleſti Patri tuo corpus & animam, ac potentias omnes animitùs commendare: *Voluit Dominus*, ait Lucas Burgenſis, *piè moriendi exemplum hic nobis relinquere, ne ut beſtia, aut ut homines Athei moriamur, ſed perſuaſi, animam nobis eſſe immortalem, quæ victura ſit etiam mortuo corpore, commendemus eam Dei benignitati, ut ſervetur, cùm à malis ſpiritibus tum à ſuppliciis futuri ſæculi, & tandem aliquando corpori beatè reſtituatur.* Luc. Burg. hîc in Luc.

6. Quare autem, dices, Chriſtus ſpiritum ſuum in manus Patris commendavit, & non in ſinum Abrahæ, prout olim in lege fieri conſueverat? Luc. 16. 22.
Lazarum conſule, cujus anima poſt obitum in ſinum Abrahæ ab Angelis deportata eſt: Rationem aſſignat Salmeron quòd Chriſtus per hoc ſeptimum & ultimum verbum nobis voluerit inſinuare magnum quoddam ſolatium & prærogativam, quâ electorum animæ impoſterùm erant gaviſuræ, dum non ampliùs recommendantur & transferuntur in ſinum Abrahæ, ſed in manus ipſius Dei Patris omnipotentis: *Quo verbo*, inquit, *indicavit, olim ſpiritus juſtorum ad inferos deſcendere ſolitos, jam verò poſt Chriſti mortem in manus Domini reddi, & commendari.* Sal. To. 10. tr. 46. Accedit ad ſolamen noſtrum, quòd Chriſtus Dominus per hoc ultimum verbum omnes fideles ſuos, eorumque animas à corpore ſeparatas Patri ſuo æterno impensè commendaverit: *Cùm in Cruce dicit: Pater in manus tuas commendo ſpiritum meum, in eo omnes homines apud Patrem deponit, ac commendat, per ipſum, & in ipſo vivificandos: membra enim illius ſumus, & multa iſta membra unum corpus ſunt, quod ipſum Eccleſia eſt. Omnes ergo in ſe Deo commendat.* Ita S. Athanaſius. S. Athan. lib. de hum. Chriſti natura.

Denique ſubjungit Evangeliſta: *Inclinato capite tradidit ſpiritum.* Et quare inclinato capite? Reſp. Taulerus: Inclinavit Chriſtus caput versùs terram declinando à glorioſo illo Crucis titulo, oſtendens, ſe gloriam omnem & honorem flocci pendere, totamque vitam ſuam in abjecta & humili ſe velle claudere paupertate. Jo. 19. 30. Taul. c. 36. de vita & Paſſ. Chr.

Et quare *inclinato capite*? Reſp. Salmeron: inclinat caput, quaſi gratias agens Patri pro venia peccatorum obtenta, pro victoria contra peccatum, Diabolum, mortem, infernum ac mundum impetratâ, & pro Patre placato, ac reconciliato mundo. Sal. loc. cit.

Et quare *inclinato Capite?* Reſp. Hugo Cardinalis, ut oſtendat, quòd in Cruce porrectas habeat aures ad exaudiendum preces humilium; unde Pſalmiſta ait: Inclina Domine aurem tuam mihi. Hug Card. hîc.

Et quare *inclinato capite?* Reſp. Joannes Ferus: Caput inclinavit, per hoc nos etiam conſolari volens, ut ſciamus, eum non adverſum à nobis. Jo. Ferus in hiſt. Paſſ.

Et quare *inclinato capite?* Reſp. S. Auguſtinus, ut nobis ſupremum S. Aug. de Virg.

daret oſculum, quos planè gerebat in pectore: *Caput*, inquit, *habet inclinatum ad oſculandum, cor apertum ad diligendum, brachia extenta ad amplectendum, totum corpus expoſitum ad redimendum. Hæc, quanta ſint, cogita: hæc in ſtatera cordis appende, ut totus tibi figatur in corde, qui totus pro te fixus fuit in Cruce.*

Hadr. Lyræu lib. 5. cap. 5. Ita Crucifixum amorem ſuum meditari ſolebat S. Martha Chriſti Hoſpita, quæ mortis horâ appropinquante, ante Crucem in terra proſtrata prælegi ſibi fecit de ſupremis Magiſtri ſui cruciatibus, & cùm ventum eſſet ad illa verba: *Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum*, feliciſſimè exſpiravit. O ſi talis ſors me, & te maneret, optime Lector!

CONSIDERATIO XVI.

De vita & fortiſſimo certamine S. Georgii Martyris.

Pro Feſto S. Georgii Mart.

Certamen forte dedit illi, ut vinceret. Sap. 10. 12.

I.

JAm pridem hæc quæſtio inter doctos ventilata eſt, in quo conſiſtat vera hominis fortitudo? Fortis fuit Samſon, qui leonem obvium in vinea diſcerpſit; mille Philiſtæos maxillâ aſini trucidavit; Gazæ à civibus circumſeſſus portas civitatis æreas in montem aſportavit, & concutiens duas templi columnas ruinâ tria hominum

Judic. 16. 30 millia obruit, & ita *plures interfecit moriens, quàm ante vivus occiderat.*

Fortis fuit David, qui adhuc puer paſtoritius leones & urſos jugu-

2. Reg. 17. 34 lavit: *Veniebat Leo, vel urſus, & tollebat arietem de medio gregis, & perſequebar eos, & percutiebam, eruebamque de ore eorum: & illi conſurgebant adverſum me, & apprehendebam mentum eorum, & ſuffocabam.*

Fortis fuit Eleazar filius Saura, qui in bello Machabæorum videns ingentem Regis elephantem loricatum, & ſuper cæteros imminentem, in quo ipſe Rex Antiochus ſedebat conſpicuus, ſine mora per hoſtium

1. Mach 6. 45. cuneos penetravit, *interficiens à dextris & à ſiniſtris, & cadebant ab eo huc atque illuc, & ivit ſub pedes elephantis, & ſuppoſuit ſe ei, & occidit eum, & cecidit in terram ſuper ipſum, & mortuus eſt illic &c.*

2. Reg. 23. 8. Fortis fuit Jesbaam, de quo Scriptura: *Qui octingentos interfecit impetu uno.* Fortis Semma, qui, dum Philiſtæi agrum lente plenum ſuccendere, vel deprædari volebant, fugientibus cæteris commilitionibus,

2. Reg. 23. 12 ipſe ſolus hunc agrum tutatus eſt: *Stetit ille in medio agri, & tuitus eſt*

eum,

eum, percuſſitque Philiſtæos, & fecit Dominus ſalutem magnam &c. Fortis Abiſai, Bonajas, & Jonathan, tres illi robuſtiſſimi heroës, qui Davidi ſitienti aquam è ciſterna Bethlemica per media caſtra hoſtilia attulerunt: *Irruperunt ergo tres fortes caſtra Philiſtinorum & hauſerunt aquam &c.* 2 Reg 23. 16.

Laudo hos & ſimiles generoſos milites, ſed vera fortitudo non conſiſtit in robore corporis, ſed animi, unde rectè Poëta ille Chriſtianus:

Fortior eſt, qui ſe, quàm qui fortiſsima vincit
Mœnia, nec virtus altiùs ire poteſt.

Multi enim vicerunt Regna, provincias, urbes, munimenta, caſtra hoſtilia &c. Sed ſe ipſos, ac paſſiones ſuas vincere non poterant, dum ſubinde à viliſſima muliercula ſuperati ſunt. Audiatur S. Gregorius M. *Juſtorum*, inquit, *fortitudo eſt, carnem vincere, propriis voluptatibus contraire, delectationem vitæ præſentis extinguere, hujus mundi aſpera pro æternis præmiis amare, proſperitatis blandimenta contemnere, & adverſitatis metum in corde ſuperare*, & hæc omnia propter Deum, ut ipſum aliquando lucrifaciamus. In hoc, inquam, conſiſtit vera fortitudo Et talis fuit S. Georgius fortiſſimus Chriſti Martyr, cujus hodie feſtivitatem Sancta celebrat Eccleſia, de quo plura occurrunt tractanda, & dilucidanda. S. Greg M. lib 7. Mor. cap. 8.

2. *Certamen forte dedit illi, ut vinceret, & ſciret, quoniam omnium potentior eſt Sapientia.* Loquitur hîc Sapiens de certamine Jacobi Patriarchæ, qui fortiſſimum quondam certamen cum Eſau fratre ſuo perſecutore, cum Labano iniquo, & cum Chananæis gentilibus, ac demum cum ipſo Angelo habuit, cum quo per noctem luctans, eumque tandem vincens (ita volente Deo) deſideratam ab eo obtinuit benedictionem, & nomen novum ac glorioſum: *Nequaquam Jacob appellabitur nomen tuum, ſed Iſraël: quoniam, ſi contra Deum fortis fuiſti, quantò magis contra homines prævalebis?* Ejuſmodi durum certamen, imò & fortiorem agonem objecit Deus S. Georgio Martyri hoc fine, ut vinceret, & ut victor glorioſus ab eo coronaretur. Erat autem hic ab infantia Chriſtianus, in Cappadocia natus, tribunus militum, & Diocletiano Imperatori ob virtutem militarem apprimè charus, ideo ab illo comitis titulo honoratus eſt. Mortuâ matre & hæres multarum divitiarum deſtinatus, ſtatuit amore Chriſti incenſus, ſuas in pauperes erogare opes, ut ſic in immaniſſima illa Chriſtianorum perſecutione ſe expeditiorem ad imminens pararet pro Chriſto perferendum martyrium. Sap. 10. 12. Gen. 32. 28. Nadaſ. in anno cœl. hoc feſto.

Refert Scriptura de Aod ſecundo Iſraëlis Judice, quod fuerit ambidexter: *Qui utrâque manu pro dextera utebatur*, quod huic egregio militi & poſtea Judici magna commoditas æquè ac laus in bello contra Eglon Jud. 3 15.

 fuit,

fuit, major enim laus eſt, in hoſtem utraque manu quàm una tantùm poſſe pugnare. Subintrat hîc Cornelius: Vir ſanctus, inquit, eſt ambidexter, novit enim uti tam adverſis quàm proſperis, tam deſolatione, quàm conſolatione, tam tentatione & humiliatione, quàm honore & exaltatione ad ſuum commodum, uti fecit Job, David, & Paulus di-
2. Cor. 6. 7. cens: *Per arma juſtitiæ à dextris à ſiniſtris.*

Talis ambidexter fuit S. Georgius Martyr, qui noverat in illis cruentis Diocletiani perſecutionibus cum S. Sebaſtiano primæ cohortis duce in Aula Cæſarea occultare Chriſtianam Religionem, ut eam magis promoveret, ubi opus erat, in media irruere pericula, ut eandem Religionem verbo & opere, imò & proprio ſanguine defenderet,
Phil. 3. 8. dicens cum Apoſtolo: *Propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror ut ſtercora, ut Chriſtum lucrifaciam.*

3. Joſeph Arimathæus nobilis decurio, vir bonus & juſtus, cùm contra JEſum ſubornaretur impium concilium & conſilium, ut eum Judæi perderent, non conſenſit voluntati eorum, & licèt videret, quòd omnium in ſe concitaret odium, ipſamque vitam certo exponeret periculo, nihiloſecius audacter introivit ad Pilatum, & petiit ab eo corpus JEſu
Luc. 23. 51. crucifixi. Et quare hoc? Cauſam aſſignat S. Lucas: *quia exſpectabat & ipſe Regnum Dei*, & S. Marcus: *Ipſe erat exſpectans Regnum Dei.*
Marc. 15. 43. En! alterum Joſephum ab Arimathæa in S. Georgio M. qui cùm fuiſſet vocatus ad conſilium, in quo Diocletianus Imperator cum Conſule ſuò Magnentio & Senatoribus Romanis ſtatuit, omnes è medio tollere Chriſtianos, ubi alii Conſultores adulabantur Imperatori, ejusque impium probabant conſilium, ſolus Georgius cauſam Dei egit, & ſtans inter illos, rupe Marpeſiâ fortior, fidem orthodoxam ad ſalutem neceſſariam graviſſimis rationibus defendit, non ſibi de vitæ jactura metuens, ſed ſolùm proximi quærens ſalutem, & cumprimis omnipotentis Dei gloriam, nam & *ipſe erat exſpectans Regnum Dei.* Diſce hîc audacter defendere honorem Dei, & pro ſalute proximi promovenda omnes impendere vires.

Dum David contra Goliam, immanem illum gigantem, eſſet pu-
1. Reg. 17. 25. gnandum, allectabant illum ex una parte promiſſa à Rege præmia; *Virum ergo, qui percuſſerit eum, ditabit Rex divitiis magnis &c.* Ex altera parte dehortabatur eum Eliab frater ejus, & ipſe Saul, ut nullo modo tam periculoſo ſe committeret duello: *Non vales reſiſtere Philiſtæo iſti, nec pugnare adverſus eum, quia puer es, hic autem vir bellator eſt ab adoleſcentia ſua.* His tamen non obſtantibus, ſtatuit David, contempto omni periculo, cum Golia decertare: *Ego pugnabo adverſus Philiſtaum.*

Plus quàm David in ſuo cruento certamine S. Georgius Chriſti Martyr. Proponebat illi in dicto concilio Imperator gentilis opes & divitias, favores & gratias, dignitates & honores; ex altera parte verò inten

tendebat ei Tyrannus minas, verbera, carceres, enſes, cataſtas, rotas &c. ſi non gentilium adoraret idola. Quid hîc S. Georgius? *Ego*, dicebat cum Davide. *pugnabo adverſus Philiſtaum*, non timeo minas tuas, ô Diocletiane! nec promiſſis capior præmiis, nec terreor pœnis: *Mihi vivere Chriſtus eſt, & mori lucrum.* Phil. 1. 21. Ego amore mei Salvatoris, pro me tanta ac tam indigna paſſi, feras, ignes, equuleos, & quævis alia tormenta ſubire deſidero, ut dolorem dolori, amorem amori, non ex æquo, ſed quoad poſſum, rependam: paratus ſum cum Chriſto & pro Chriſto in carcerem & in mortem ire. Ecce generoſum animum hujus glorioſiſſimi Martyris. Et nos heu! quàm tepidi adhuc ſumus, ſi pro Chriſto, pro cœlo, & pro animarum promovenda ſalute aliquid nobis eſt tolerandum.

4. Cùm Gedeoni heroi ſtrenuiſſimo contra innumeros Madianitas pugnandum eſſet, obſervat ſacer Textus: *Spiritus autem Domini induit Gedeon.* Jud. 6. 34. Septuaginta legunt: *Et Spiritus Domini fortificavit Gedeonem:* Chaldæus autem: *Spiritus fortitudinis, qui à Domino proficiſcitur, induit Gedeonem*, unde cum lætitia, cum paucis ſuorum militum in prælium deſcendit, hoſtemque mirabili ſtratagemate ſuperavit.

Agedum S. Georgi, Tribune militum generoſiſſime! adeſt nunc tempus cruentiſſimæ pugnæ, quam cum immaniſſimo tyranno, mundo, carne, dæmone, & idololatris te oportet inire. Et ecce jam paratum ſe exhibet Georgius, quia *Spiritus Domini induit eum, Spiritus fortitudinis, qui à Domino proficiſcitur, fortificavit Georgium.* Ambr. Spit. in vita hoc feſto. Vide, Lector Chriſtiane, & admirare tanti herois fortitudinem ac conſtantiam. Oneratur ferreis catenis, & diriſſimè juſſu Tyranni cæditur, ſed majora expetit S. Georgius pro Chriſto pati. Exinde in ſqualidum protruditur carcerem, in quo extenditur in terra oppreſſus ſaxo ingenti ſuperimpoſito, & S. Martyr Deo gratias agit, quia dignus habitus eſt pro nomine JEſu contumelias & tormenta pati. Paulò poſt rota paratur cuſpidibus armata acutis, laniantur & diſcinduntur cuncta ejus membra, cruore generoſo ex vulneribus ubertim manante, & Georgius magis gaudet, quò atrociùs cruciatur. Interim audita eſt vox de cœlo delapſa: *Noli timere, Georgi, quia ego tecum ſum;* & ecce repentè adſtat coram eo Angelus in veſte candida & fulgente, qui in mediis illis tormentis Georgium ſolatus, & amplexus eſt, ſolvens eum à rota, & ſanans ejus vulnera, ad quod inſolitum miraculum duo Prætores Gentiles, & ipſe Imperatrix Alexandra ad Deum verum & vivum converſi ſunt. Vide hic, & conſidera, anime mi, quomodo benignus Deus fideles ſervos ſuos in cunctis adverſis miro replere ſoleat ſolatio, præſertim, ſi pro fide & juſtitia patiantur adverſa: *Fidelis autem Deus eſt*, ait Apoſtolus, *qui non patietur vos tentari ſupra id, quod poteſtis, ſed faciet etiam cum tentatione proventum, ut poſſitis ſuſtinere.* 1. Cor. 10. 13

5. Nabuchodonoſor Rex, quia vidit, quòd tres illi Pueri Babyloni-

ci, Ananias, Azarias & Miſaël, nullo modo, nec blanditiis, nec minis poſſent perſuaderi, ut ſtatuam auream à ſe erectam adorarent, furore & irâ percitus præcepit, ut ſine mora in ardentem mitterentur fornacem, in qua tamen mirabiliter à Deo per Angelum ſuum à flamma ignis illæſi fuerunt ſervati: *Et non tetigit eos omnino ignis, neque contriſtavit, nec quidquam moleſtia intulit.* Dan. 3. 50.

Lippellous in vita S. Georg M. 23. April. De S. Georgio Martyre ulteriùs vita commemorat, quòd Diocletianus, ubi nec promiſſis grandibus, nec inflictis hactenus cruciatibus aliquid apud S. Georgium profeciſſet, maxima rabie agitatus, eum vinctum in foveam calcariam præcipitari juſſerit; in qua deſtitutus omni humano auxilio, & ſolâ Dei ope fretus, ac protectus, in tertium usque diem prorſus illæſus in ardente illa & efferveſcente calce permanſit, & quia ab omnibus mortuus & virtute calcis conſumptus credebatur, magna hominum caterva elapſo triduo ad illam foveam cum miniſtris Diocletiani pervenit, in qua S. Georgium præter omnium opinionem mirabili ſplendore fulgentem, vivum & incolumem reperierunt, benedicentem & laudantem cum prædictis tribus SS. Pueris DEUM: *Benedicite omnia opera Domini Domino, laudate, & ſuperexaltate eum in ſæcula &c.* Dan. 3. 57.

Nabuchodonoſor ille prædictus, licèt ferociſſimus ac potentiſſimus, per hoc inſigne miraculum (quòd tres illi Sancti Pueri & Martyres illæſi fuerint in ardente fornace à DEO conſervati) ad meliorem mentem & frugem reductus, & converſus eſt; hinc mandavit omnibus populis, gentibus ac linguis in ſua ditione conſtitutis, ut Deum verum ac vivum humiliter colerent, & adorarent: *Neque enim*, dicebat, *eſt alius Deus, qui poſſit ita ſalvare &c.* Sed ex tot ac tantis prodigiis, quæ Deus per S. Georgium, alioſque SS. Martyres patravit, magis obſtinatus factus eſt Diocletianus; & quia inſuper S. Georgius in fanum gentilium ingreſſus, præſente ingenti hominum multitudine Dæmonem coëgit, ut publicè fateretur, alium non eſſe Deum, quàm adoratum à Georgio, quem Dæmonem etiam SS. Crucis ſigno deturbavit, & cætera idola in illo fano comminuit, multi gentilium ad veram, orthodoxamque fidem converſi ſunt, fremente interim Diocletiano crudeliſſimo Tyranno, qui hæc omnia arti magicæ adſcripſit. Hoc habent obſtinati & moderni temporis Hæretici ac Libertini: *Cavete ab hoc fermento.* Dan. 3. 69. Luc. 12. 15.

6. S. Paulus inter tot decumanas conſtitutus perſecutiones & anguſtias, ubi foris inſtabant pugnæ, intus timores, in omnibus tamen ſuperavit, propter eum, qui dilexit nos. Et quemadmodum ignis maximus aquæ guttas vix ſentiens haurit, ita aquæ tribulationum ejus non poterant extinguere charitatem in JEſum, unde in omnibus neceſſitatibus, perſecutionibus & tribulationibus ad Chriſtum amorem ſuum excla-

xclamare ſolitus eſt: *Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? tribulatio? an an-* Rom. 8. 35.
guſtia? an fames? an nuditas? an periculum? an perſecutio? an gladius &c. Et
indem concluſit: *quia neque mors, neque vita, neque altitudo, neque pro-
fundum, neque creatura alia poterit nos ſeparare à charitate Dei, quæ eſt in Chriſto
ESU Domino noſtro.*

S. Georgi, Martyr inclyte, dic nobis, quid te à Charitate Chriſti Nadaſ. loc. cit.
Eſu crucifixi poterat ſeparare? audio reſponſum: Nihil, nihil, tor-
mentum nullum, pœna nulla, divitiæ & dignitates nullæ, neque alti-
tudo, neque profundum, hoc eſt, nulla proſperitas, nulla adverſitas,
unde in ferreis, candentibusque igne crepidis cucurrit fortiter, lætus in-
ter graviſſimos decantans cruciatus: *Curre, Georgi, ut apprehendas; ſic enim
curris, ut non in caſſum.* Ad extremum, ubi adhuc multa pro Chriſto &
fide tormenta perpeſſus eſt, toto corpore dolorum victima, meruit vi-
dere Chriſtum pretioſiſſimum Redemptorem ſuum, qui ei apparens, &
amplexu recreans, dixit: *Ecce jam dignus factus es, qui mecum regnes;* unde, Sap. 10. 12.
priusquam illi præcideretur caput, Deo pro acceptis beneficiis & ſupera-
to forti certamini gratias egit: *Certamen forte dedit illi, ut vinceret,* igno-
ſcens ex animo omnibus, Deumque impenſiſſime rogans, ut populum
gentilem à Dæmone excæcatum misericorditer illuminaret, ac chari-
tate ſua inflammaret, quod paulò poſt, regnante Conſtantino Magno Marc. 10. 51.
Imperatore, factum eſt. O anime mi, roga & tu hunc Sanctum, ut
eandem tibi gratiam à Deo dignetur impetrare; dic cum illo cæco Bar-
timæo: *Rabboni, ut videam,* & ut faciam in omnibus ſanctiſſimam vo-
luntatem tuam.

In hoc glorioſiſſimo agone S. Georgii Martyris adimpletum fuit
illud Prophetæ regii: *Tranſivimus per ignem & aquam: & eduxiſti in refrige-* Pſ. 65. 12.
rium. Per ignem tranſiit, dum ex calcaria fornace illæſus evaſit, dum fa-
ces ardentes ad latera ejus admotas ſuperavit, dum ferreis & ignitis cal-
ceis indutus, Angelico præſidio ſervatus eſt; ſimilis adamanti in igne
illæſo, hoc addito lemmate: *Semper adamas;* ſimilis Salamandræ in igne
viventi, cum hac epigraphe: *Durabo* Similis telæ confectæ ex Asbeti-
no lapide, ut ex lino indico, cui hoc lemma adjiciunt: *Semper pervicax.*
Sed & tranſivit per aquam, ſcilicet tribulationis, & per mare rubrum
Paſſionis, dum membratim corpus ejus ungulis ferreis dilaceratum fuit,
ita ut ejus viſcera apparerent. Quid nunc reſtat: *Et eduxiſti in refrige-
rium;* nunc cum Chriſto glorioſus regnat in cœlo S. Georgius, & pro-
tectorem agit S. R. Eccleſiæ, dum plures ei à Deo impetravit victo-
rias. Age, fortiſſime Martyr, aſſiſte & nobis in ſupremo
illo agone, ex quo pendet æternitas.

CON-

CONSIDERATIO XVII.

De vita & glorioſo agone S. Philippi Apoſtoli.

Pro Feſto S. Philippi Apoſt.

Dicit ei Philippus: Domine, oſtende nobis Patrem. Joan. 14. 8.

I.

Num. 1. 4. IN duodecim quondam tribus voluit Deus populum ſuum Iſraë ticum eſſe diviſum, quibus ſingulis ducem unum præfecit, q illi populo non tam præeſſet in bello, quàm & illum ſubactis i micis feliciter in terram promiſſionis traduceret. Voluit aute immenſus DEUS, ut nulli formidoloſi ad bella procederent, ſ fortes & impavidi eligerentur viri; unde per Sacerdotem & duodeci illos duces inſtante prælio voluit, ut publicè in caſtris proclamaren
Deut. 20. 8. *Quis eſt homo formidoloſus & corde pavido? vadat, & revertatur in domum ſua ne pavere faciat corda fratrum ſuorum, ſicut ipſe timore perterritus eſt.* Chriſt Dominus conſcripturus exercitum ſuorum fidelium, quos ſecurè p hæc mundi rerumque diſcrimina ad cœlum, terramque deſiderabile perpetuo melle & lacte manantem perduceret, duodecim quoque d ces elegit, hoc eſt, duodecim Apoſtolos, quos omnes voluit eſſe gen roſos, invictos, & ad omnia prælia cum mundo, carne & Dæmone i eunda animoſos.

Typum pulcherrimum de hac veritate nobis exhibet fortiſſim Gedeon, qui, cùm contra innumeros Madianitas ad prælium deſcend ret, & triginta duobus millibus militum viginti duo millia, & mox o mnes illos, qui in ſiti prono ore aquam fluminis potaverant, ultrò dim ſit, & ſolos ſibi trecentos reſervavit, cum quibus in hoſtem de nocte i tempeſta irruit, eoſque ingenti cæde profligavit, unde publicè in caſtr
Judic. 7. 3. ſuis proclamavit: *Qui formidoloſus, & timidus eſt, revertatur*, ne ſcilicet p vidi aliis generoſis millitibus hanc ſuam effricarent formidinem. Ita fe cit & Chriſtus Dominus, qui quaſi alter Gedeon timidos à ſua militi
Matth. 10. 38 rejecit, & rejicit, dicens: *Qui non accipit Crucem ſuam, & ſequitur me, no eſt me dignus.* Et ut majorem adhuc ſuis adderet ſtimulum fidelibus, i
Matth. 16. 24. alio loco adjecit: *ſi quis vult poſt me venire, abneget ſemetipſum, & tolla Crucem ſuam, & ſequatur me.*

En! quomodo Chriſtus formidoloſos & pavidos à ſe rejicit, & gene-
ſos ſeligit milites; unde, ut eos animaret, emphaticè illis inculcavit: Matth 10 28.
*lite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non poſſunt occidere; ſed po-
i timete eum, qui poteſt & animam & corpus perdere in gebennam.* Inter quos
neroſos duces, & milites primarios etiam elegit duos illos Apoſtolos,
orum memoriam hodie celebrat S. Mater Eccleſia, videlicet SS. Phi-
pum & Jacobum, quos ad prælia truculenta & cruenta miſſurus, o-
nem priùs ab eorum cordibus hodie conatus eſt amovere timorem:
n turbetur cor veſtrum: creditis in Deum, & in me credite &c. Plura de hoc Jo. 14. 1.
. Apoſtolorum invicto animi robore hodie nobis occurrunt expo-
nda, & vobis conſideranda ac imitanda, & quidem pro nunc de S.
ilippo Apoſtolo. Aderit Deus, ut congruenter loquar.

2. Duo aliquando ad Chriſtum Dominum veniebant candidati,
i ſeſe ejus tradere volebant diſciplinæ, ſcriba unus, & legis Doctor,
i auditâ ejus prædicatione, & viſis tot miraculis commotus, in album
cipulorum ejus volebat inſcribi, hinc ad illum dicebat: *Magiſter, ſe-* Matth. 8. 19
r te, quocunque ieris. Sed mox hunc ſcribam avarum & ſuperbum
ſtringebat benignus Dominus, detegens illius latens avaritiæ ulcus:
*lpes foveas habent, & volucres cœli nidos: Filius autem hominis non habet, ubi
ut reclinet.* Et dimiſit eum inanem.

Poſt Scribæ illius abitum, & ſpe ſua fruſtratum, acceſſit alius, & qui-
m unus ex Diſcipulis JEſu, qui ei dicebat: *Domine, permitte me primùm* Matth. 8. 21.
& ſepelire patrem meum, ad quem pientiſſimus Salvator: *Sequere me, &
nute mortuos ſepelire mortuos ſuos.* Quæres hîc, qualis hîc fuerit Chriſti
iſcipulus, qui priùs jam illi adhæſerat, & nunc ex occaſione mortui
rentis ſui ad tempus aliquod breve dimiſſionem à ſuo Magiſtro pe-
t, ut poſſet ſuum ſepelire patrem?

Reſp. Clemens Alexandrinus: Hunc Diſcipulum fuiſſe S. Philip- Clem. Alexand. lib. 3.
um Apoſtolum, & licèt hic in vocatione ſua tertius extiterit, vocatis ſtromat. c. 2.
idie Andrea & Petro, ac proinde jam Chriſtum priùs ſit ſecutus; ubi
men percepit, patrem ſuum nunc vita functum, à Chriſto eum ſepe-
ndi facultatem petiit, ſed non impetravit, *Tu autem vade, & annuntia* Luc. 9. 60.
gnum Dei, ut ſic ejus vocatio, & conſtantia in ſequela Chriſti uſque ad
ortem & glorioſum martyrium perſeverandi magis probaretur. Su-
a quod pereleganter D. Ambroſius: *Paterni*, inquit, *funeris ſepultura* S. Ambroſ.
ohibetur, ut intelligas humana poſtponenda divinis. Bonum ſtudium, ſed majus im- lib. 7. in
dimentum. Nam qui partitur ſtudium, derivat affectum: qui dividit curam, diſ- Luc. 9. 19.
rt profectum; ergo priùs obeunda, quæ maxima ſunt. Neque Philippus tunc Matth. 19 22.
Chriſto receſſit, quòd nihil impetraverit, ut adoleſcens ille, *qui erat
bens multas poſſeſſiones*; ſed potiùs voce Chriſti, & verbo vitæ animatus
à ſua cœpta vocatione, reliquum perfectionis iter alacri & generoſo

animo usque ad vitæ finem conſtantiſſimè perſecutus eſt. Ex quibus
Luc. 9. 62. diſce, anime mi: *Nemo mittens manum ſuam ad aratrum, & reſpiciens retrò,*
aptus eſt Regno Dei. Qualis es tu hîc?

3. De Jehu Rege teſtantur ſacræ Paginæ, quòd cum Jonadab viro egregio, probo, & in lege Dei zeloſo arctam inierit amicitiam ac familiaritatem; unde cùm in Samariam ſe conferret ad delendas ibidem idolorum aras, & deſtruendos impios Baali cultores, eum ſocium itineris, & teſtem fidelem adhibere ſtatuit, interrogans eum:
4.Reg. 10.15. *Nunquid eſt cor tuum rectum, ſicut cor meum cum corde tuo?* ad quod Jonadab ſine mora reſpondit: *Eſt;* & Rex: *ſi eſt? da manum tuam; & levavit eum ad ſe in currum.*

En! alterum Jonadab in S. Philippo, quem Rex Regum Chriſtus ob mentis candorem ſpecialiter elegit ad confundendos, & evertendos Baali, & aliorum idolorum cultores, hinc *levavit eum ad ſe in currum*, hoc eſt, in Crucem, in quo triumphali curru de idololatria, Satana, mundo, & peccato glorioſè triumphavit.

De Davide tunc belli Duce recenſet Scriptura, quàm familiaris fuerit Jonathæ regio Principi, & viciſſim Jonathas Davidi: *Anima Jonathæ*
3.Reg. 18. 1. *conglutinata eſt animæ David, & dilexit eum Jonathas quaſi animam ſuam.* Erat & S. Philippus mirum in modum Chriſto familiaris, quod patet ex eo, quia, cùm hominum multitudo aliquando ad Chriſtum veniſſet, nec haberent homines, quod manducarent, ſolum Philippum tanquam fa-
Joan. 6. 5. miliarem ſuum in conſilium adhibuit, eumque interrogavit: *Unde ememus panes, ut manducent hi?*

Aliâ vice, cùm ad S. Philippum veniſſent quidam Gentiles, eumque
Jo. 12. 21. rogâſſent, ut ipſis acceſſum ad JEſum pararet: *Domine, volumus JEſum videre.* Philippus quaſi cubicularius ſui Domini, & intimus familiaris cum S. Andrea Chriſtum acceſſit, & benignum pro gentibus ab eo reſponſum impetravit: *JEſus autem reſpondit eis, dicens: Venit hora, ut clarificetur Filius hominis &c.*

Jacob Patriarcha cùm audiſſet, filium ſuum Joſeph regnare in Ægy-
Gen. 45 28. pto, dixit: *Sufficit mihi, ſi adhuc Joſeph filius meus vivit.* Ita & S. Philippus Apoſtolus, cùm enim ſæpiùs Chriſtum Dominum de Patre ſuo æterno
Jo. 14. 8. loquentem audiſſet, ſemel in hæc verba prorupit: *Domine, oſtende nobis Patrem, & ſufficit nobis.* Vide hîc, & conſidera, quàm benè S. Philippus
Jo. 17. 3. agnoverit, omnem ſufficientiam noſtram ex Deo eſſe: *Hæc eſt autem,* ait ipſa Veritas, *vita æterna, ut cognoſcant te ſolum Deum verum, & quem miſiſti, JE-*
S. Aug. l. 1. Conf. c. 1. *ſum Chriſtum.* Unde S. Auguſtinus: *Feciſti nos Domine ad te, & inquietum eſt cor noſtrum, donec requieſcat in te;* quod ſummum bonum ubi aliquando obtinuerimus, meritò cum S. Philippo poterimus dicere: *Sufficit nobis.*

4. Varia quondam pretioſiſſimus orbis Servator Chriſtus dilectis ſuis Diſcipulis dedit monita, cùm illos in orbem univerſum ad prædicandum

candum Evangelium, & ad convertendas gentes amandaret, inter quæ & illud inſigne eſt: *Ecce ego mitto vos, ſicut oves inter lupos.* Et quare, dices, oves? Reſp. Cornelius: Nullum animal tam inerme & debile eſt, quàm ovis. Sic Chriſtus ſuos Apoſtolos dimiſit ſine armis, ſine virga, ſine viatico, inter lupos, Scribas, & Phariſæos, inter Gentiles & Tyrannos, inter Reges & Principes ſanguinarios, ut ſuâ doctrinâ & morum ſanctitate, ac mirâ manſuetudine ejusmodi lupos converterent in oves. Ita quondam miſit Iſaiam & Eliam, Eliſæum & Jeremiam, cæterosque Prophetas, ad Duces, Reges, & populum impiiſſimum, ut vel eos converterent, vel optatam martyrii palmam ab illis incredulis obtinerent. Matth. 10. 16.

Agedum S. Philippe! nunc tua res agitur, qui pari modo à Chriſto Domino miſſus es ad prædicandum Evangelium, tanquam ovis manſueta inter lupos, dum in orbis diviſione Scythiam, Phrygiam, aliasque nactus Provincias, iisdem ſatis in fide Chriſtiana excultis, tandem non aliam mercedem ab illis efferatis gentibus reportâſti, quàm flagella, carceres, lapides & Crucem.

Ovis, ſi oſtendis ramum viridem, aut paucas herbulas, trahitur, non vi trahitur, ait S. Auguſtinus, ſed amore, & quidem trahitur usque ad lanienam & mortem. Ovis libenter ſe lanâ ſuâ ſpoliat, ut aliis ſuccurrat; unde S. Martinus Epiſcopus, cùm aliquando ejusmodi tonſam vidiſſet oviculam, ad adſtantes dixit: *Hæc adimplevit præceptum Chriſti*, hic enim dicit: *Qui habet duas tunicas, det non habenti.* Ovis paucis eſt contenta, & tamen omnibus utilis eſt lacte, lanâ, pelle, carne &c. S. Aug. tract. in Joan. Luc. 3. 11.

S. Philippus Apoſt. eodem tempore non tantùm paſtor, ſed & ovis fuit; paſtor reſpectu noſtri, & ovis reſpectu Dei: *Æſtimati ſumus ſicut oves occiſionis.* Dixi: Ovi ſufficit oſtendere ramum viridem, & trahitur; ita & S. Apoſtolo noſtro ſufficiebat oſtendiſſe Crucem, & tractus eſt non vi, ſed amore usque ad Crucem. Spoliavit ſe & lanâ ſuâ libenter, hoc eſt, hæreditate paterna, aliisque temporalibus mediis, memor illius: *Habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti ſumus.* Lac quoque dedit, dum gentes remotiſſimas in fide Chriſti erudiit: *Tanquam parvulis in Chriſto lac vobis potum dedi.* Tandem dedit & pellem ſuam flagris, verberibus, & ferreis clavis in Crucis patibulo extenſam, & ſaxorum grandine contritam: Hic, ait Metaphraſtes, Hierapoli in Scythia imperante Domitiano Kalendis Maji Crucis ſuſpendium paſſus eſt, & ab obſtinatis barbaris ſaxis obrutus glorioſo ſuo martyrio finem dedit. Sed unde tanta animi illius fortitudo? Reſp. quia *aſpiciebat in Authorem fidei, & conſummatorem JEſum; qui propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit Crucem, confuſione contemptâ.* Rom. 8. 36. 1. Tim 6. 8. 1. Cor. 4. 1. Metaph. ap. Niceph. & Iſid. Hebr. 12. 2.

5. Plures fortiſſimi milites, quos David Rex quondam habuit, in

ſecundo Regum libro enarrantur, inter quos primariò recenſetur & laudatur Banajas: *Et Banajas filius Jojada viri fortiſſimi, magnorum operum, de Cabſeel, ipſe percuſſit duo leones: Moab, & ipſe deſcendit, & percuſſit leonem in media ciſterna in diebus nivis.* Addit Scriptura: *In diebus nivis*, quo tempore quàm maximè leones ob famem & prædæ defectum ſævire in homines ſolent.

2. Reg. 23. 20.

Plùs S. Philippus, qui per ſignum S. Crucis infernalem percuſſit leonem & draconem; cùm enim in Aſia ſuperiore ad quendam locum perveniſſet, ubi ſpecie draconis dæmoni divinus adhibebatur cultus, immanem illum draconem in deſerta loca coëgit abire, & quos peſtifero halitu ſerpens ille Stygius interfecit, ſignô Crucis ad vitam reſuſcitavit, ubi etiam dejecta Martis ſtatuâ, & aliis deſtructis idolis, primò Crucem Chriſti erexit, quam populo in fide benè inſtructo propoſuit adorandam; & in hujus memoriam exiſtimat Pepinus, Beſſæus, & alii, hodie erigi & ſtatui ſolere arbores Majales.

Pepin. hoc feſto, item Beſſæus &c.

Cùm pientiſſimus Redemptor noſter in Cruce exaltatus ſummos pateretur cruciatus, dicebant ei Principes Sacerdotum cum ſcribis & ſenioribus, ut de Cruce deſcenderet: *Si Rex Iſraël eſt, deſcendat de Cruce, & credemus ei.* Sed noluit mitiſſimus Dominus ſuam deſerere Crucem, per quam nos ſtatuit à ſervitute peccati & Diaboli liberare: *Si voluiſſet*, ait Theophylactus, *deſcendere, neque principio aſcendiſſet: ſciens enim per hoc ſalvandos homines, ſuſtinuit, ut crucifigeretur.*

Matth. 27. 42.

Theophyl. in Marc. c. 15.

Hoc idem S. Philippo Apoſtolo evenit, cùm enim adinſtar Magiſtri ſui Chriſti in Cruce penderet affixus, & nunc eum populus vellet demittere, rogavit, ut priùs in Cruce moreretur, quod & impetravit, dum paulò poſt ſpiritum ſuum immaculatum Deo feliciter reddidit, Anno ætatis ſuæ 87. ubi priùs 20. annis per diverſas Provincias ſtrenuè laboravit, ut populum ad cognitionem veri Dei, & amorem Redemptoris noſtri JEſu Chriſti adduceret; cujus ſacrum corpus Hierapoli Phrygiæ à Chriſtianis ſepultum, poſtea Romam delatum, in Baſilica duodecim Apoſtolorum unà cum corpore S. Jacobi Apoſtoli conditum eſt; ubi in hodiernum uſque diem religioſè colitur: *Sic honorabitur, quemcumque voluerit Rex honorare.*

Eſther 6. 9.

Aſſuerus Rex, ubi Mardochæum ob inſignia merita condigno voluit afficere honore, proprium ſuum ac generoſiſſimum equum aſſignavit, in quo velut triumphans per Suſam civitatem regiam vectus eſt, præcedente Amano & clamante: *Hoc honore condignus eſt, quemcunque Rex voluerit honorare.* Chriſtus, plùs quam Aſſuerus S. Philippo Apoſtolo ſuo digniſſimo proprium quoque equum triumphalem, hoc eſt, Crucem conſignavit, qua mediante ad cœleſte Regnum glorioſus transvectus eſt. Diſce ex hoc, anima Chriſtiana, agnoſcere & æſtimare virtutem Sanctæ

Eſther. 6. 11.

Crucis,

crucis, & qualis in ea ſit abſconditus theſaurus, per Crucem enim venitur ad lucem.

CONSIDERATIO XVIII.
De Sanctiſſima Vita, & Morte S. Jacobi Apoſtoli Minoris.

Pro Feſto S. Jacobi Apoſt. Min.

Alium autem Apoſtolorum vidi neminem, niſi Jacobum fratrem Domini. Gal. I. 19.

1.

CUM contra Madianitas & Amalec, atque contra omnes ferè populos Orientales Gedeoni Hebræorum Duci eſſet pugnandum, Deus non niſi paucos, nudos & inermes ſelegit milites, qui ſiniſtrâ portabant lucernas in lagenis latentes, & manu dexterâ tubas, quibus clangentibus hoſtes confuderunt, & diſſipârunt: *Tenuerunt ſiniſtris manibus lampades, & dextris ſonantes tubas, clamaveruntque: Gladius Domini & Gedeonis.* Jud. 7. 20. Ita, ſubintrat in hunc Scripturæ locum B. Theodoretus, Chriſtus Dominus univerſum terrarum orbem ſuo ſubjecturus imperio & fidei, non niſi nudos & inermes elegit Apoſtolos, qui in omnem terram euntes, ex una parte ferebant lucernam miraculorum, & ex altera tubam prædicationum, quibus plures gentes & populos Chriſto Duci ac Regi ſuo ſubjecerunt. B. Theod. q. 15. in Jud.

Vidit quondam S Joannes Angelum, qui perſonam Chriſti gerebat, ſimilem Filio hominis in medio ſeptem candelabrorum, cujus capilli erant candidi, oculi ejus tanquam flamma ignis, *& pedes ejus ſimiles aurichalco.* Apoc. 1. 15. Et quare hoc? Reſp. S. Andreas Cæſarienſis Epiſcopus, Victorinus, Alcazar & allii: Pedes Chriſti, inquiunt, ſunt Apoſtoli, qui nomen Chriſti quaſi per totum orbem deportârunt, ſimiles ſunt autem aurichalco, quia ſuâ ſapientia ſplenduerunt ut aurum, & ad magiſtri ſui exemplum in tentationis camino egregiè fuerunt probati, & examinati. S. Andr. Ep. Cæſar. hic ſer. 1. Inter quos ſingulariter elucet S. Jacobus Apoſtolus, dictus *Minor* ad diſtinctionem S. Jacobi Majoris, & *Juſtus* propter incomparabilem fidem, ſapientiam, & vitæ ſanctæ excellentiam de quo D. Paulus ſcribit: *Alium autem Apoſtolorum vidi neminem, niſi Jacobum fratrem Domini*, Chriſti videlicet conſobrinum; de quo ſanctiſſimo Viro plura hodierna luce occurrunt explicanda & conſideranda. Gal. 1. 19.

Pſ. 111. 2. 2. Ita eſt, quod Vates Regius jam pridem enunciavit: *Generatio recto-*
Pſ. 23. 6. *rum benedicetur;* & in alio loco: *Hæc eſt generatio quærentium eum, quæren-*
Mart. 10 3. *tium faciem Dei Jacob.* Beatus Jacobus patrem habuit Alphæum, virum probum, juſtum & honeſtiſſimum, Matrem verò Mariam Cleophæ,
Mart. 9. Ap. mulierem ſanctam, cujus memoriam etiam ſancta recolit Eccleſia, quæ cum doloroſa Matre ſub Cruce JEſu ſtetit, prout recenſet S. Joannes c. 19. v. 25. Avus ejus fuit Cleophas, vir pius & ſpectabilis, proavia
Act. 1. 23. verò S. Anna Mater MARIÆ genetricis Chriſti: fratres ejus uterini extiterunt Simon, & Thadæus Apoſtoli, & Joſeph cognomento *Juſtus*, ob peculiarem ſanctitatem in actis Apoſtolorum commendatus. Et nunquid hîc in veritate cum Pſalte coronato dicere poſſumus: *Hæc eſt generatio quærentium faciem Dei Jacob.*

Cant. 2. 16. De Cœleſti Sponſo dicitur: *Qui paſcitur inter lilia.* Sponſus hic Chriſtus eſt, in domo S. Joſephi, & B. V. MARIÆ, tanquam inter duo lilia
Manſ. diſc. 1. educatus, & advertit Manſius & alii, quòd S. Jacobus noſter jam tunc à juvenilibus annis Chriſti fuerit contubernalis, & inter iſta caſtiſſima lilia puriſſimam ſemper duxerit vitam, unde & virgo in ævum permanſit: Talis, ait citatus Manſius, S. Jacobus verè fuit: ſi quidem corpus ejus, & graviſſimorum authorum opinione, virgineum fuit, anima autem ejus adeò immaculata extitit, ut in materno utero ſanctificata fuiſſe credatur. Vide hîc, anime mi, quanto in pretio aqud Deum ſit cor purum & immaculatum. Imitare, ſaltem quantùm potes.

De Juda Iſcariote refert Scriptura, quòd hoc ſuis commilitonibus ac lictoribus dederit ſignum, ut illum in monte Olivario tenerent, quem
Matt. 26. 48. ipſe oſculo eſſet excepturus: *Quemcunque oſculatus fuero, ipſe eſt, tenete eum.* Et quare hoc? Et nunquid noverat Dominum ſuum? & quidem optimè. Quare ergo dubitavit? ſed nox erat, & quia milites Romani Chriſtum non noverant, ideo hoc illis ſignum, & notam infallibilitatis dedit. Verumenim verò adhuc alia ſubeſt ratio. Advertunt aliqui Interpretum, quia S. Jacobus Minor Chriſtum vultu & vita referebat, adeò ut, qui ipſum videret, Chriſtum ipſum videre videretur, ideo timebat ille tenebrio, ne fortè inter noctis erraret umbras, & Jacobum pro Chriſto
Dionyſ. Carth. in S. de illo. traderet ad lanienam; Unde Dionyſius Carthuſianus: *Jacobus iſte dictus eſt frater Domini, ſcilicet Chriſti, quoniam in vultûs diſpoſitione, lineamentiſque corporis, ac modo converſationis extitit ſimillimus.*

Gen. 29. 20. 3. Jacob Patriarcha nullis parcebat laboribus, ut formoſam Rachelem obtineret ſponſam, cui quatuordecim anni *videbantur dies pauci præ amoris magnitudine.* S. Jacobus noſter pro Eccleſia ſua Hieroſolymitana, ut illam
Epheſ. 4. 27. acquireret & conſervaret ſponſam, *non habentem maculam, aut rugam*, non quatuordecim duntaxat, ſed triginta annis indeſeſſo ſtudio & labore ſervivit, pro qua ſponſa ſua ſalvanda, & vitam & ſanguinem expoſuit.

Dictus

Dictus Jacob veteris teſtamenti magnâ curâ & ſollicitudine gregi ſuo lanigero paſcendo invigilavit, unde de ſe ipſo dixit: *Diu noctuque æſtu urebar & gelu, fugiebatque ſomnus ab oculis meis.* Gen. 31. 40. Verùm longè majori cum ſtudio, zelo, & labore S. Jacobus Minor, tanquam Paſtor & Epiſcopus ſuo gregi ſpirituali Hieroſolymæ præfuit, pro quo conſervando & augendo *diu noctuque æſtu urebatur & gelu, fugiebatque ſomnus ab oculis ejus*, dum verbo & exemplo Dominicum paſcebat gregem, diem conſumens prædicando, docendo, ſcribendo, de cujus Epiſtola canonica refert S. Chryſoſtomus: *Quomodo*, inquit, *Epiſcopus gregem cum ſcientia paſcere debeat, is* S. Chryſoſt. *aperte poteſt intelligere, qui Catholicam ejus legit Epiſtolam;* noctem autem con- hom. 5 in ſumpſit orando, juxta exemplum divini Magiſtri ſui, de quo S. Lucas Matth. recenſet: *Erat pernoctans in oratione Dei.* O qualis eſt noſtra oratio! quàm Luc. 6. 12. tepida, quàm miſera, quàm diſtracta, quàm exiguus animarum Zelus! Superi! quàm longè adhuc ab hoc viro ſanctiſſimo diſtamus.

Jacob Patriarcha indormiens ſuper lapides; *Vidit Dominum innixum* Gen. 28. 13. *ſcalæ;* Divus Jacobus Ap. Min. præ cæteris Apoſtolis Chriſtum Dominum à mortuis reſurgentem, & ſibi apparentem, conſpicatus eſt; ita S. 1. Cor. 15. 7. Paulus: *Viſus eſt Jacobo, deinde Apoſtolis omnibus.* Ex quibus collige S. Jacobi dignitatem & ſanctitatem eminentem, erat enim ſpeculum, & imago cœleſtis vitæ, hinc perdius ac pernox in oratione cum Deo & Angelis verſabatur, in quo quaſi in vivo antitypo Chriſti facies moresque reſplendebant; idcirco fideles poſt aſcenſionem Domini in cœlum ex diverſis provinciis certatim pergebant Hieroſolymam, ut S. Jacobum viderent, & in eo Chriſtum intuerentur. Audi S. Ignatium Martyrem S. Ignat. M. in ita ad S. Joannem ſcribentem: *Si licitum mihi eſt apud te, Hieroſolymam volo* ep. ad S. Jo. *aſcendere, ut videam illum venerabilem Jacobum, quem referunt JEſu Chriſto ſimilli-* Evang. *mum facie, vitâ, & modo converſationis, ac ſi ejusdem frater eſſet gemellus.*

4. De pientiſſimo Redemptore noſtro commemorat S. Lucas, quòd homines certatim ad illum accurrerint, ut illius poſſent tangere veſtimenta, & ſic à ſuis ſanari languoribus: *Et omnis turba quærebat eum* Luc. 6. 19. *tangere, quia virtus de illo exibat, & ſanabat omnes.*

Hæmorrhoiſſa illa, quæ per tot annos ſanguinis laborabat fluxu, & omnia ſua medicis erogaverat, ſine ſpe tamen ſanitatis acquirendæ, venit in turba retrò, & tetigit veſtimentum JEſu, dicebat enim: *Quia, ſi vel* Marc. 5. 28. *veſtimentum ejus tetigero, ſalva ero.* Tetigit, & ſalva facta eſt.

In quali conceptu ſanctitatis S. Jacobus noſter apud omnes fuerit, teſtatur S. Hieronymus: *Vir*, inquit, *fuit tantæ ſanctitatis, & rumoris in popu-* S. Hier. in *lo, ut fimbriam veſtimenti ejus cuperent attingere;* & hodie Breviarium Roma- ep. ad Gal. num: *Tanta autem erat Jacobi vitæ ſanctitas, ut fimbriam veſtimenti ejus certatim homines cuperent attingere.* Et ſi tranſeunte S. Petro per plateas infirmi per ejus umbram projectam (vel potiùs per fidem in JEſum) ſanati ſunt:

Ita

Act. 5. 15. *Ita ut in plateas ejicerent infirmos, & ponerent in lectulis ac grabbatis, ut, venie tro, ſaltem umbra illius obumbraret quemquam illorum, & liberarentur ab tatibus ſuis.* Et quis dubitare poterit de S. Jacobo fratre Domini, mirandam habuerit ſanandi infirmos virtutem, præſertim cùm dicat vita: *Manus, quæ ſemper movebantur ad benefaciendum.* Et quema

Act. 10. 38. dum de Chriſto dicitur: *Pertranſiit benefaciendo, & ſanando omnes.* S. Jacobus faciebat ſigna & prodigia magna & multa in populo tranſiendo & benefaciendo omnibus. Invoca eum, & experieris.

5. De S. Stephano referunt Apoſtolorum Acta, quòd ingen libertate ac ſpiritu cauſam ſuam egerit, atque publicè in concili bræorum Hieroſolymæ defenderit, refricando illis in memoriam Abrahæ, Iſaac, Jacob, Moyſis & Prophetarum, qui jam tunc ten intervallo prænuntiârunt de adventu Juſti, hoc eſt, Chriſti, quem ipſi eorum poſteri negaverunt, & non acceperunt. Et ſubdit deir

Act. 7. 15. genti zelo detonans: *Durâ cervice, & incircumciſis cordibus & aurib ſemper Spiritui Sancto reſiſtitis, ſicut Patres veſtri, ita & vos. Quem Proph non ſunt perſecuti Patres veſtri? & occiderunt eos, qui prænuntiabant de Juſti, cujus vos nunc proditores & homicidæ fuiſtis &c.* Vide hìc, Lecto dens, quàm durè duros in concilio S. Stephanus increpaverit Ju ut declararet libertatem & fortitudinem Evangelici Spiritûs.

Sur. de S. Jac. Min. V. Beda, cit à Mauſ. diſc. 2. Verùm S. Jacobus noſter leniùs & manſuetiùs cum Judæis a quo Surius: *Oculus ejus lenis & placidus.* Et quare hoc? Reſp. V. quòd ideo S. Jacobus poſt S. Stephani lapidationem à cæteris A lis electus & creatus Hieroſolymorum Epiſcopus, ut Judæos ex dicta zeloſiſſimi Protomartyris oratione & aſperrima increpation cerbatos ſuâ manſuetudine ac lenitate mitigaret, atque ad mel frugem reduceret, quod & pro poſſibili per triginta annos cum ti fructu fecit. Ex quibus diſce, pro temporis diverſitate adhibe eſſe in correctione proximi diſcretionem, quæ eſt Mater virt

Gal. 6. 1. memor illius Doctoris gentium: *Fratres, & ſi præoccupatus fuerit h aliquo, vos, qui ſpirituales eſtis, hujusmodi inſtruite in ſpiritu lenitatis, rans te ipſum, ne & tu tenteris.*

6. Cæterum mirantur SS. Patres, quare S. Jacobus Alph cruenta illa perſecutione S. Stephani, vel S. Petri, aut Jacobi ris, non fuerit ab Herode & impiis Hebræis captus, carceri ma

Act. 8. 1. tus, & occiſus? *Facta eſt autem perſecutio magna in Eccleſia, quæ erat J mis &c.* in qua perſecutione prima & generali Eccleſiæ plures quà mille Chriſtianorum pro fide Chriſti erant occiſi, & reliqui cum Magdalena, Martha, Lazaro &c. diſperſi in varias regiones,

Act. 26 10. perſecutionis meminit & Saulus, ſed nunc Paulus: *Et cùm occide ego detuli ſententiam &c.* Unde ergo venit, quòd noſter S. Ja

oſtolus Minor non fuerit à Judæis interfectus cùm tamen liberè & repidè Chriſtum & hunc crucifixum prædicavit?

Ratio eſt, quia ab omnibus, imò ab inimicis Vir ſanctus & juſtus nper fuerat æſtimatus, unde ipſi ſoli patebat ingreſſus ad Sanctuari- u. Abſtinentia inſuper illius fuit admirabilis; carnes nunquam co- edit; panem & potum ſuum cum Davide miſcebat cum fletu; bal- o & oleo nunquam uſus eſt; cùm tamen in Palæſtina homines in ate contra ſolis ardorem utroque indigeant. Simoni Mago in Sa- Act. 15. 13. ria, quæ vicina eſt Hieroſolymæ, errores ſuos ſpargenti, Apoſtolicâ ertate reſtitit, & hunc lupum à grege ſuo avertit. Primus poſt S. Pe- m in primo concilio Solymæo ſuam edixit ſententiam, nimirum, riſtianos non obligari lege & legalibus Moyſis; & quia non igno- at, quòd ipſemet Chriſtus per Crucem & Paſſionem ſuam ſibi & aliis itum ad cœleſtem & æternam paraverit gloriam, longum quoddam valde pœnoſum ſuſtinuit martyrium, quam viam & verbo & exem- o conſtantiſſimè docuit, & tenuit, in ſe Chriſtum crucifixum perfectè primens, pro cujus denique honore & amore glorioſum obivit mar- ium, cùm jam eſſet annorum ætatis 96. Anno à Chriſto nato 63.

De S. Petro Ap. conſtat, quomodo præſentibus Diſcipulis nobi- Matt. 16. 16. n de Chriſto confeſſionem fecerit: *Tu es Chriſtus Filius Dei vivi*; quam- rem Dominus eum conſtituit Eccleſiæ fundamentum. Plus S. Ja- bus Alphæus, qui die Paſchatis præſente ingenti Judæorum & Gen- ium multitudine ex edito templi loco, cùm à Principibus Sacerdo- m fuiſſet interrogatus, quid de Filio hominis ſentiret, libera voce & gnâ conſtantiâ confeſſus eſt, eum generis humani eſſe Redempto- m, nunc verò in cœlis ad dextram Patris ſedere, ac tandem ut Judi- m venturum ad vivos & mortuos judicandum. Ad quam publi- m confeſſionem indignati Sacerdotes vociferati ſunt: *Juſtus erravit, ſtus erravit.* Proinde ex edito illo loco ipſum egerunt præcipitem; i autem Judæi, qui deorſum erant, lapides in eum mittebant, ille au- m ardens charitate in Deum & proximum juxta exemplum Chriſti rucifixi altâ voce exclamavit: *Domine, ignoſce illis, quia neſciunt, quid fa- unt.* Interim unus ex Judæis acceſſit, & apprehenſa fullonis perticâ, lido & atroci ictu ſacrum ejus caput impetiit, & cerebrum excuſſit. uid nunc reſtat, niſi ut Sancto huic animitùs gratulemur, eumque impenſiùs rogemus, ut nobis à Deo dignetur impetrare duas iſtas alas, quibus ille hodie ad cœlum volavit, hoc eſt, charitatem Dei & proximi.

CONSIDERATIO XIX.

De Cruce ſalus, vita & reſurrectio noſtra

Pro Feſto Inventionis S. Crucis.

Sicut Moyſes exaltavit ſerpentem in deſerto, ita exalta oportet Filium hominis, ut omnis, qui credit in ipſum non pereat, ſed habeat vitam æternam. Joan. 3. 14.

I.

PUtabam ſemper hactenus, mundum eſſe rotundum, ſed ut vi deo, mundus quadrangulatus eſt, & in forma Crucis non dun taxat à Deo *creatus*, ſed & in eodem ſigno à Deo & Homin Chriſto *recreatus*. Attende: *In principio creavit Deus cœlum & te* Gen. 1. 1. *ram.* Nota *altum & profundum*, cœlum & terram, ac lineam,. ſummo cœlo Empyreo usque ad inferni abyſſum protenſam. Poſte Deus per *longum & latum*, per lineam transverſam in producendis ali creaturis progreſſus eſt, ſed hoc eſt Crucem, prout rerum conſiderat ti patet, quàm maximam formare. Ergo, ſed ulteriùs.

Obſerva *Orientem & Occidentem*, dein, *Meridiem & Septentrionem*, nunquid has quatuor plagas conſiderando Crucem quàm maxima formas? *Ipſa ſpecies Crucis*, ait S. Hieronymus, *quid eſt aliud, niſi form* S. Hieron. in Marc. c. 11. *quadrata mundi?* Et hoc eſt, ad quod alluſit Gentium Doctor: *Ut poſ tis comprehendere cum omnibus Sanctis, quæ ſit latitudo & longitudo, & ſub* Epheſ. 3. 18. *mitas & profundum.* Ubi, teſte S. Gregorio Nyſſeno Apoſtolus expreſ ad quatuor Crucis cornua alludit, idcirco ſummum cornu crucis a titudinem, & imum profundum, transverſum vero unum longitud nem, alterum latitudinem appellat, ut per hoc indicaret, quod to tus terrarum, quàm latè patet, orbis, ad Crucem pertineat.

S. Greg. Nyſſ. Orat. 1. de reſurr. Conſidera ulteriùs quatuor orbis partes: *Aſiam*, *Africam*, *Am ricam & Europam*, & Crucem tibi repræſentabunt. Attende quatuo ventos: *Eurum*, *Zephyrum*, *Auſtrum & Aquilonem*, ad unum centrum conflantes, prout fiet ante judicii diem, & Crucem rurſus ſpect bis: *A quatuor ventis veni ſpiritus, & inſuffla ſuper interfectos iſtos, & r* Ezech. 37. 9. *viviſcent.*

Gen. 1. 27. Et nunquid *Deus creavit hominem ad imaginem & ſimilitudinem ſuam* Sed quomodo hoc? dices; Extende brachia, & Crucifixum exprime

ſi

a S. Athanaſius: *Homo*, inquit, *ad formam Crucis figuratam habet ima-* S. Athan. Sinai.
gem, ut qui ſit ad imaginem Crucifixi. Stellæ ſine Cruce micare non vo- l. 1. ana. Con-
unt; avis ſine Cruce volare non poteſt; *Terra*, ait S. Juſtinus, *ſine* templ. Gen.
ucis veſtigio non aratur. Navis ſine Cruce & malo ruinæ & ſubmerſio
i ſingulis momentis obnoxia eſt, unde lemma: *Male ſine malo.* Fru-
us ferè omnes Crucem in medio præ ſe ferunt; vide nuces, quarum S. Juſtin. M.
ucleos Crux diſtinguit, item poma, pyra, malum paradiſiacum &c. Apolog. 2.
ed neque flores ſine Cruce floreſcunt; Perpende Granadillam, ſeu
orem Paſſionis, & in ea non tantùm perfectiſſimam Crucem, ſed &
etera Dominicæ Paſſionis inſtrumenta tibi ad oculum demonſtrabit.
ıſpice inſtrumenta Mechanica, & ipſa tibi Crucem deſignabunt. Sed
ı quem finem hæc omnia? Niſi ut Crucem ſalutis noſtræ teſſaram ju-
iter in memoria habeamus, & in ea Crucifixum Redemptorem ac Me-
iatorem noſtrum Chiſtum JEſum humiliter adoremus. Plura de
ac veritate hodie occurrunt conſideranda.

2. Quemadmodum pictor priùs in umbra ſuam deſignat & delineat
naginem, & exinde ad vivos tranſit colores; ita Deus SS. Crucem,
ı qua mundum deperditum per Filium ſuum ab interitu ſuo tempore
at redempturus, per varias umbras & Scripturarum antiquarum figu-
s voluit præſignare, unde Apoſtolus: *Hæc autem omnia in figura contin-* 1. Cor. 10. 11
bant.

Talis umbra fuit arbor vitæ, de qua Scriptura: *Produxitque Dominus* Gen. 2. 9.
eus de humo omne lignum pulchrum viſu & ad veſcendum ſuave: lignum etiam vitæ
medio paradiſi. Per hoc lignum ſeu arborem vitæ in medio paradiſi
rux Dominica fuit præfigurata, quæ in medio paradiſi, hoc eſt, Eccle-
e, erecta vitam dat mundo, omnibusque fidelibus ad hanc vitæ arbo-
m, tanquam ad tutiſſimum aſylum, confugientibus; unde de illo ca-
t Eccleſia in Officio de S. Cruce: *Hæc eſt arbor digniſſima, in medio para-*
ſi ſituata, in qua ſalutis Author propriâ morte mortem omnium ſuperavit.

Quàm benè igitur fecerunt proto-parentes noſtri, quòd poſt admiſ- Gen. 3. 8.
m in paradiſo peccatum ſine mora ad hoc vitæ lignum ſe contulerint, Orig. ho. 1.
à facie irati Numinis ſe ibidem in medio paradiſi abſconderint: *Ab-* in Gen.
ndit ſe Adam & uxor ejus à facie Domini Dei in medio ligni paradiſi. Supra
uod pereleganter antiquiſſimus Origenes: *Impulſu quodam primi paren-*
s ad arborem ſe contulerunt, ut ſignificaretur, jam tunc unicum perfugium in arbore
ucis eſſe conſtitutum. Diſce ex hoc, anime mi! quàm ſecurum ſit atque
ınſultum, maturè in omni tum corporis, tum animæ neceſſitate cum
oto-parentibus tuis ad vitæ lignum, hoc eſt, ad SS. Crucem confu-
ere, ſi cum apoſtaticis non vis æternùm perire, *in Cruce enim ſalus, vi-*
& reſurrectio noſtra.

3. Cùm vaſtiſſimæ diluvii aquæ totam terrarum molem anno ferè integro ſolari inundâſſent, & Arca Noëmica hactenus per immenſum pelagus jactata, ſubſidentibus paulatim fluctibus, in ſummis Armeniæ montibus incepit quieſcere, Noë Patriarcha columbam quandam tempeſtatis nuntiam dimiſit, quæ, diminutis ubique locorum aquis, tandem ramum quendam viridem invenit, quem ex vireſcente oliva roſtrô ſuô defractum in Arcam ad proprias Noëmi patroni ſui manus in ſignum
Gen. 8. 11. reconciliationis Deum inter & hominem lætabunda deportavit: *Et illa venit ad eum ad veſperam, portans ramum olivæ vireſcentibus foliis in ore ſuo.*

Trita eſt hæc figura, ſed non omnibus conſtat, ubi locorum hæc ſedula & felix columba hunc florentem olivæ ramum acceperit, cùm in comperto ſit, quòd in communi illo cataclyſmo non ſolùm urbes & caſtella, villæ & pagi, verùm etiam omnes arbores, plantæ ac virgulta cum hominibus & animantibus extra Arcam Noëmicam fuerint penitus ſubverſa, vaſtata, eradicata? ſi ergo nec arbor, nec ullum virgultum in terris ſuperfuit, ubi dicta columba florentem olivæ ſurculum decerpſit, vel accepit.

S. Ambr. lib. de Arca. c. 19. Reſp. S. Ambroſius, quòd in univerſali illo diluvio adhuc una & unica fuerit conſervata arbor oliva, de qua columba memorata vireſcentem rami ſurculum roſtrô defregit, & ad hoſpitium ſibi notum detulit, & ſic tanquam gratiſſima & diu exſpectata pacis nuntia pacem cœlum inter & terram de novo confirmandam annuntiavit.

Per olivam illam in mediis diluvii undis & fluctibus intactam & ſemper floreſcentem jure merito Dominicam Crucem intelligimus:
S. Bonav. l. 4 Compendii. Theol. c. 21. *Crux Domini*, ait S. Bonaventura, *eſt oliva miſericordiæ*, per columbam verò pacis nuntiam, expanſis in modum Crucis alis virentem oleæ ramum poſt diluvium Noëmo ferentem, Chriſtum & hunc crucifixum ſubaudimus, qui ad veſperam in Paraſceve in Calvariæ monte deperditum mundum cum Patre æterno reconciliavit; ideo dicit Apoſtolus:
Col. 1. 19. *Quia in ipſo complacuit, omnem plenitudinem inhabitare, & per eum reconciliari omnia in ipſo, pacificans per ſanguinem Crucis ejus, ſive quæ in terris, ſive quæ in cœlis ſunt.* Ecce, quomodo in veritate in Cruce ſit ſalus, vita & reſurrectio noſtra.

4. Progrediamur ulteriùs, Miror, dum perpendo, quòd Jacob laudatiſſimus ille Patriarcha ferè omnem ſuam ſpem in baculo ſuo collo-
Gen. 32. 10. caverit, unde gloriatur: *In baculo meo tranſivi Jordanem.* Ad quid, quæſo, ille baculus? Reſpondetur quoad litteram, cùm Jacob nocte tota aliquando colluctaretur cum Angelo, ab eo nervum femoris reportavit vehementi percuſione & colliſione Angeli luxatum & claudum; unde, quia nervus pedis ad ambulandum inutilis factus eſt, baculum ſolidum in itineribus adhibere ſolitus erat, cujus ope & adminiculo feliciſſimè

ciſſimè Jordanem, flumen rapidiſſimum, transgreſſus eſt, ita de ſe ipſo
teſtatur: *In baculo meo tranſivi Jordanem.* Cui baculo pro lemmate in-
ſcribo: *In virtute tua.*

Per hunc baculum Jacobi SS. Patres, ac præſertim S. Auguſtinus S. Aug. ſer. 79.
SS. Crucem ſubaudit, in quo Chriſtus Dominus Jordanem Paſſionis de Temp.
ſuæ pertranſit, & feliciter ſuperavit, atque cum duabus turmis, velut al-
ter Jacob, una Angelorum, altera hominum, in cœleſtem patriam, un-
de priùs exierat, regreſſus eſt: *In baculo tranſivi Jordanem iſtum, & nunc cum* Gen. 32. 10.
duabus turmis egredior.

Sta hîc, & conſidera, anima Chriſtiana! Baculus quondam Jacob
in tranſitu Jordanis pro ſolatio & fulcro fuit; quid, obſecro, non faciat
baculus SS. Crucis, quæ ſola ſpes noſtra eſſe debet ad tranſeundum
Jordanem hujus mortalis vitæ, & imminentis judicii, tum particula-
ris, tum univerſalis, donec hujus ope feliciter ad terram promiſſionis
melle & lacte manantem perveniamus. In hunc finem & Pſaltes re-
gius de hoc myſtico Crucis baculo, totius orbis Chriſtiani fulcimento,
decantavit: *Virga tua, & baculus tuus ipſa me conſolata ſunt;* ac tunc pri- Pſ. 22 4.
mùm te conſolabitur, anima Chriſtiana, quando cum tota æternitate
tibi erit pugnandum. Tunc utique videbis, & miraberis, & dilatabitur
cor tuum, quàm bonum, quàm dulce, ac ſecurum ſit in ſuprema illa
agonia, ſi maturè in vita omnem fiduciam in hoc SS. Crucis baculo, &
in Paſſione ac meritis Crucifixi JEſu, ſi tamen te illi bonis operibus
conformaveris, ſolidè collocâſti. Audi S. Cyrillum: *Ut canes fuſtem,* S. Cyrill.
ita Dæmones fugiunt Crucem. Catech. 4.

Et nunquid vitis, ſi fulcro & ſtipite caret, marceſcit, vileſcit, & pedi-
bus tranſeuntium proteritur, unde de illa lemma: *Innixa uberior*, vel ſi
mavis: *Fulcimento creſco.* Sic quoque anima Chriſtiana, ſi Crucis fulci-
mento non juncta, & innixa eſt, inter tot mundi, carnis & Satanæ ten-
tationum pericula pereat neceſſe eſt; idcirco quotidie ac præſertim in
tempore tentationis cum Pſalmiſta ex toto corde ad crucifixum amo-
rem noſtrum clamemus, & ſuſpiremus: *Mihi adhærere Deo bonum eſt, &* Pſ. 72. 28.
ponere in Domino ſpem meam.

5. De eodem Jacob refert Scriptura: Cùm in patriam poſt ſervi-
tutem Labano factam rediiſſet, quantocyùs ſtatuerit ſuam familiam ab
idolis & idololatria expurgare; in quem finem Deo vero & vivo ex la-
pide aram ædificat, & oleo inungit, omnibus ac ſingulis ex familia ſua
imperans, ut abiectis Labani idolis aureis Deo cœli & terræ ſolùm im-
poſterum inſerviant. Et ſubjungit Scriptura: *Dederunt ergo ei omnes Deos
alienos, quos habebant, & inaures, quæ erant in auribus eorum: at ille infodit ea
ſubter terebinthum.* Ad quid, obſecro, ita perditio? An non poterat Ja-

cob hæc aurea idola & pretioſas domeſticorum inaures meliùs, pro familiæ ſuæ commodo, vel in ſacros, vel in pauperum uſus applicare; Ad quid aurum, cui acquirendo orbis tantopere inhiat, tanquam rem viliſſimam abjicit, & in terræ viſceribus infodit, & quidem ſub terebintho?

Reſp. ad hanc quæſtionem pulcherrimè Rupertus Abbas, quòd per dictam arborem terebinthum nil aliud, quàm SS. Crux pientiſſimi Sal-
Eccl. 24. 22. vatoris noſtri fuerit adumbrata: *Ego quaſi terebinthus extendi ramos meos, & rami mei honoris & gratiæ;* ſub hac ergo arbore omnia mundi idola & peccata à Chriſto Domino fuerunt defoſſa, dum quaſi terebinthus extendit ramos ſuos, hoc eſt, brachia ſua in Cruce ad populum non credentem, & contradicentem; & quemadmodum terebinthus eſt arbor
Rup. Abb. in hunc loc. altiſſima: *Terebinthus* ait citatus Rupertus, *eſt arbor reſinam generans pretioſiſſimam;* ita *lignum Crucis virtutis eſt optima, ſubter quam omnia peccata noſtra ſepeliuntur, ne ultra ullum veſtigium reperiatur.* O mortales omnes, venite, qui laboratis, & onerati eſtis, & ſub hac ſalutari Crucis terebintho omnia veſtra idola, hoc eſt, peccata & ſcelera, præſertim mortalia infodite, dignosque aliquando pœnitentiæ fructus facite.

Cæterùm potuiſſet quidem Jacob aurea illa idola & pretioſas inaures ſuorum domeſticorum in alios & meliores uſus convertere, ſed
Cornel. hîc. noluit, ait Cornelius, ne quod ſupereſſet veſtigium idololatriæ, & ut ſic familiaribus ſuis majorem ingeneraret illorum idolorum execrationem, atque ſic occaſione ablatâ, eò liberiùs ſummo unico ac vero Deo ſoli animitus inſervirent. Juvat hîc audire Doctorem Seraphicum:
Bonav. in laud. de S. Cruce. *Crux,* inquit, *eſt optima medela, contra Zabulonis tela valde ſalutifera: in omnibus preſſuris gravibus & duris totum remedium Crux eſt. Nullus ſe excuſet, in quocumque ſit ſtatu, quia nullus eſt, qui non inveniat in arbore Crucis ſuaviſſimum fructum, & ſufficientiſſimum nutrimentum.*

6. Nondum recedo à Patriarcha Jacob, qui, cùm annum ætatis 147. inter varios rerum caſus compleviſſet, tandem præ nimia ſenectute, quæ ipſa eſt morbus, ægrotare cœpit, quem Joſeph Ægyptiorum Pro-Rex cum filiis ſuis Ephraim & Manaſſe, ut ſupremam ab avo ſuo impetrarent benedictionem, inviſit. In hunc finem Manaſſes natu major ad dextram Iſraëlis, ſeu Jacob in lectulo tunc ſedentis, Ephraim verò natu minor ad ſiniſtram illius à dicto Joſepho collocati ſunt, qui genibus flexis, & capite in gremium avi ſui demiſſo humiliter ultimam morientis præſtolati ſunt benedictionem. Et quid
Gen. 48. 14. Jacob? Audi Scripturam: *Qui extendens manum dextram poſuit ſuper caput Ephraim minoris fratris, ſiniſtram autem ſuper caput Manaſſe, qui major natu erat.* Quàm mirabilis, quæſo, eſt hic benedicendi modus! Adverte, Lector pru-

prudens: Jacob manus ſuas transponit, dextram ſcilicet ſuper ſiniſtram, & ita benedicendo valedicit duobus filiis Joſeph.

Obſervat hîc S. Jo. Damaſcenus, quòd Jacob, ſic per modum Crucis & in Cruce benedicendo filiis Joſeph, non ignoraverit SS. Crucis myſterium, cujus formam ante obitum ſuum tam ſtudioſè manibus ſuis expreſſit, cancellatæ enim manus ejus perfectam formabant Crucem, à qua omnis gratia & benedictio in humanam gentem promanavit. Rupertus Abbas per Ephraim gentes intelligit, quæ per manuum transpoſitionem, hoc eſt, per Crucem, cui lubenti credebant animo, ſalvatæ ſunt, & per Manaſſen natu majorem, ſed à Jacob poſthabitum, Judæos à Deo rejectos ſubaudit, quia Crucem & in ea affixum Dominum noluerunt agnoſcere. Audi & B. Petrum Damianum: *Si quis*, inquit, *deſiderat ab omni vinculo maledictionis abſolvi, & plenam novæ gratiæ benedictionem conſequi, Crucem diligat, ex qua omnis plenitudo benedictionis emanat.*

S. Damaſc. l. 4. c. 14.

Rup. Abb. hic & Tertull. lib de Baptiſ. B. Dam. de Invent. S. Crucis.

7. Mira quondam Deus per virgam Moſaicam patravit miracula. Per hanc Nilum Fluvium in ſanguinem convertit: *Et elevans virgam percuſſit aquam fluminis coram Pharaone & ſervis ejus, quæ verſa eſt in ſanguinem &c.* Exod. 7. 20.

Per hanc Pharaonem cum exercitu ſuo in profundo maris ſumerſit, & populum Hebræorum per mare rubrum ſicco pede in Palæſtinam traduxit: *Eleva virgam tuam, & extende manum tuam ſuper mare, & divide illud, ut gradiantur filii Iſrael in medio mari per ſiccum &c.* Exod. 14. 16.

Per hanc Amelec filium Eliphaz, & nepotem Eſau cum omni hoſtili exercitu expugnavit: *Venit autem Amelec, & pugnabat contra Iſraël in Raphidim, dixitque Moyſes ad Joſue: Elige viros, & egreſſus pugna contra Amelec: Cras ego ſtabo in vertice collis, habens virgam Dei in manu mea &c.* Exod. 17. 8.

Per eandem virgam, cùm populus in deſerto graviſſimâ aquarum penuriâ laboraret, & parùm abfuiſſet, quin tota multitudo in ſeditionem verteretur, ex duriſſima petra largiſſimam aquarum fontem produxit: *Percutiens virgâ bis ſilicem, egreſſæ ſunt aquæ largiſſimæ, ita ut populus biberet & jumenta.* Et quis, obſecro, ad tanta virgæ Moſaicæ prodigia non obſtupeſcat? Num. 20. 11

S. Auguſtinus & communiter alii per dictam virgam, tot ac tantorum miraculorum operatricem, nihil aliud, quàm Crucem Dominicam intelligunt, per hanc enim nos Chriſtus, dux & legifer, non duntaxat per mare rubrum ſacratiſſimæ Paſſionis ſuæ, ſubmerſo in eo Pharaone infernali, feliciter in Palæſtinam cœleſtem, & terram deſiderabilem traduxit, ſed & Amelec, hoc eſt mundum, carnem, peccatum, glorioſe ſubjugavit, & percuſſus in Cruce virgâ lanceæ largiſſimum omnium gratiarum, & benedictionum fontem ad noſtram copioſam redemptionem profudit. Hæc eſt illa virga regia, de qua Vates regius vaticinatus

S. Aug. tract. 26. in Jo.

Pſ 109. 1 cinatus eſt: *Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion; Dominare in medio*
S. Chryſoſt. *inimicorum tuorum*, per quam virgam virtutis S. Chryſoſtomus, & alii
tom. 5. f. 32. SS. Crucem ſubaudiunt, in qua virga Deus & homo Chriſtus hactenus quàm maximè ſuam potentiam, divinitatem, miſericordiam, juſtitiam ac virtutem ingentium prodigiorum & beneficiorum oſtendit: *Non aberraveris*, ait S. Chryſoſtomus, *ſi Crucem Domini voces virgam virtutis, hæc enim virga mare, & terram convertit, & magnâ poteſtate complevit; cum hac virga Apoſtoli egreſſi per univerſum orbem omnia perfecêre &c.* Et addit, quòd SS. Crux Regum coronis longè ſit ſplendidior, & innumerabilibus diadematis melior, armatura invicta, murus inexpugnabilis, trophæum contra Dæmones, & munimentum inſuperabile &c. Ecce quàm miris laudibus SS. Crux à SS. Patribus extollatur. Glorientur igitur Reges & terræ Principes in ſua potentia, Dominio, Majeſtate gloriâ, divitiis &c. *Nos autem gloriari oportet in Cruce Domini noſtri JEſu Chriſti, per quem ſalvati, & liberati ſumus.*

8. Et ſi placet ulteriùs progredi, ad aquas de Marath nos conferamus, Et quid video hîc? En! ingentem exercitum, jam per triduum in deſerto Sur ardentiſſimam ſitim ſuſtinentem, & aquæ potum ſummo cum deſiderio præſtolantem. Et ecce, cùm aquas nunc tandem inveniſſent, easque vellent haurire, ob nimiam amaritudinem non poterant ne quidem guſtare. Quid ergo conſilii in re tantoperè deſperata? Populus ad Moyſen ſuum Ducem fugit, hic ad Deum, impenſiſſimè rogans, quatenus aquas illas amaras, dulces redderet atque po-
Exod. 15. 25. tabiles. Et quid factum eſt? Moyſes *clamavit ad Dominum, qui oſtendit ei lignum, quod, cùm miſiſſet in aquas, in dulcedinem verſa ſunt.* Quæres hîc, quale hoc fuerit lignum tam efficacis virtutis ac dulcoris, ut totum lacum potuerit indulcorare, & omnem ſalſuginem ex aquis exſugere? Reſp. Abulenſis, lignum illud fuiſſe nominatum *Adelpha*, quod ex ſe amarum & mortiferum eſt, quod nihiloſecius Deus, ut ſuam oſtenderet potentiam & bonitatem, ad dulcorandas illas aquas adhibere voluit, ut eò majus eſſet miraculum.

Per lignum hoc, amariſſimum quidem, ſed amaras in dulces vertens aquas, rectè D. Hieronymus, Baſilius & paſſim alii SS. Patrum, lignum SS. Crucis deſignant, quod amarum quidem nobis eſſe videtur, ſed poſtquam attactu membrorum Chriſti Domini ſanctificatum fuit,
Corn. hic. omnes amaritudines, generi humani miſerias, indulcorare cœpit: *Hoc lignum*, ait Cornelius, *ſignificat lignum Crucis, illius enim virtute, memoriâ & meditatione Sanctis omnis labor & dolor dulceſcit &c.* Per aquas autem amaras de Marath, tribulationes, tentationes, perſecutiones, labores, infirmitates & ærumnas hujus mundi ſubaudi, de quibus Pſaltes regius in

propria

propria & de propria perſona teſtatur: *Intraverunt aquæ uſque ad animam meam &c.* Si ergo vis, anime mi, ut aquæ iſtæ amaræ in hac mortali vita tua tibi videantur dulces, mitte in eas lignum vivificum SS. Crucis, & omnis amaritudo tibi vertetur in dulcedinem: *Lignum*, ſunt verba Ps. 68. 2.
Lippomanni, *id eſt, Crux. dulcia facit omnia hujus mundi adverſa.* Audi & Rabanum: *Sancta Crux, tu cura es, ægrotos medicans; tu gaudium, mœſtos conſolans; tu ſanitas, dolentes lætificans; tu ſtatus credentium benè; tu firmitas operantium benè; tu beatitudo perſeverantium ritè &c.* Raban. l. 1. de laude Crucis.

8. Agglomoremus plures figuras, & ſacros conceptus in faſciculum unum. Iſraëlitis ex Ægypto quondam à ſervitute ſua exeuntibus, & in terram deſiderabilem tendentibus monſtravit viam columna nubis & ignis: *Dominus autem præcedebat eos ad oſtendendam viam per diem in columna nubis, & per noctem in columna ignis, ut dux eſſet itineris utroque tempore.* Exod. 13. 21. Ad quid, dices, Dominus in columna nubis & ignis?

Reſp. S. Hieronymus: *Crux Chriſti humani generis columna eſt;* in hac enim præceſſit nobis Chriſtus Dominus, qui *eſt nubes*, ait Cornelius, *quà homo, & ignis, quà Deus*, monſtrans nobis viam per deſertum hujus mundi ad cœleſtem & æternam patriam. Audi hîc S. Chryſoſtomum: S. Hieron. in Ps. 95. *Crucem*, inquit, *ſemper habe ante oculos tuos radiantem, & purus à peccatis per id tempus abibis: nam ſicut columna nubis, figura noſtra Crucis, Hebræorum multitudinem protegebat, ne quid mali ab Ægyptiis pateretur; ita Crux ante oculos viſa omnem ſtatim abigit malam voluptatem &c.* S. Chryſoſt. ſerm. de Joſ.

Cùm Hebræus quondam populus ſuper Manna nauſeare cœpit: *Anima noſtra jam nauſeat ſuper cibo iſto leviſſimo*, miſit Deus ignitos ſerpentes in caſtra eorum, qui venenatis morſibus horrendam in populo cauſabant ſtragem: igitur pœnitentiâ ducti Moyſi dixerunt: *Peccavimus, quia locuti ſumus contra Dominum & te, ut tollat à nobis ſerpentes. Oravitque Moyſes pro populo, & locutus eſt Dominus ad eum: Fac ſerpentem æneum, & pone eum pro ſigno: Qui percuſſus aſpexerit eum, vivet.* Num. 21. 5.

Serpens hic æneus, quid aliud præſignavit, quàm Chriſtum Dominum in palo Crucis exaltatum? Ita ipſe hanc figuram dignatus eſt explicare: *Sicut Moyſes exaltavit ſerpentem in deſerto, ita exaltari oportet Filium hominis, ut omnis, qui credit in ipſum, non pereat, ſed habeat vitam æternam.* Jo. 3. 14. O pientiſſime JEſu! O Crucifixe Amor! Si jam olim umbra tui in Cruce pendentis, ab ignitis ſerpentibus ſanabat percuſſos, quid modò à te ſperare poſſumus, qui ſub umbra SS. Crucis quotidie vivimus? *Non te pigeat*, ait S. Bernardus, *videre ſerpentem in patibulo pendentem, ſi vis videre Regem in ſolio reſidentem.* S. Bern. in tr. de pass.

9. Samſonis fortiſſimi Herois hîc recordor, qui ubi à Philiſtæis captus, oculis privatus, in carcerem conjectus, in fanum Dagonis idoli

deductus eſt, ut in hoc loco coram Gentibus non tam luderet, quàm & ab illis illuderetur. Verùm Samſon duas domûs columnas, quibus tota fabrica & pondus innitebatur, ambabus manibus fortiter apprehendens, tam forti niſu in modum Crucis eas concuſſit, ut facili conatu domum dejiceret univerſam, omnesque præſentes interficeret Phili-
Jud. 16. 29. ſtæos, cum quibus & ipſe moriens exclamavit: *Moriatur anima mea cum Philiſtais, concuſſisque fortiter columnis, cecidit domus ſuper omnes Principes, & cæteram multitudinem, quæ ibi erat, multoque plures interfecit moriens, quàm ante vivus occiderat*, cui heroi ſub ruina ſepulto pro lemmate inſcribo: *Virtus proſtrata triumphat.*

En! hîc iterum pulcherrimum typum pretioſiſſimi Redemptoris
Cornel. hîc. tui, in Cruce & per Crucem de inimicis ſuis triumphantis: *Samſon*, ait Cornelius, *typus fuit Chriſti, manus extendentis ad duo Crucis extrema, quibus collegit, & oppreſſit Dæmones, peccatum & gehennam.* Proinde moriens cum Samſone plures interfecit, quàm vivus, dum morte ſua nobis vitam & libertatem reconciliavit: *In Cruce gloria & victoria.*

Cùm vehementiſſima peſtis Hieroſolymam quondam vaſtaret, & in obvios quosque cives, & incolas crudeliſſimè ſæviret, David Rex, ut iratum Numen ſibi & omni populo redderet propitium, in Aream Areuna aſcendit, ubi altare publicum erexit, in qua pacifica pro ſalute
2. Reg. 24. 25. totius Regni obtulit ſacrificia: *Et propitiatus eſt Dominus terræ, & cohibita eſt plaga ab Iſraël.*

Collige ex hoc iterum ex figura figuratum, & ex umbra veritatem; nam per hanc, & ſimiles victimas in lege Deo oblatas, ordinariè Chriſtus Dominus in Ara Crucis ſuo tempore pro ſalute totius mundi immolandus præſignabatur. Jugulabantur autem ejusmodi victimæ, & holocauſta per modum Crucis expanſa, videlicet divaricatis cruribus,
Cornel. in Levit. c. 5. v. 5. & toto eorum corpore expanſo, *ut per hoc*, inquit Cornelius, *ſignificaretur Chriſtus, qui quaſi victima expanſus, mactatus eſt in Cruce pro redemptione hominum; in qualibet ergo hoſtia ita diſtentâ, quaſi in imagine viva repræſentabatur Chriſtus crucifixus, & in Cruce pari modo diſtentus.*

10. Cùm olim juſtiſſimus Deus tribus annis, & ſex menſibus terram ob commiſſa ſcelera ſiccitate, ſterilitate, & graviſſimâ fame caſtigaret, interim Eliam Thesbitem juxta torrentem à corvis paſci voluit, qui quotidie illi panem, & carnem manè & veſperè deferebant. Poſthac eundem Prophetam ad mulierem viduam in Sareptha, amandavit, ut
3. Reg. 17. 10. ab illa vitæ neceſſaria reciperet: *Cumque veniſſet ad portam civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens ligna, & vocavit eam, dixitque ei: Da mihi paululum aquæ in vaſe, ut bibam; cumque illa pergeret, ut afferret, clamavit poſt tergum ejus, dicens: Affer mihi, obſecro, & buccellam panis in manu tua, quæ reſpondit: Vivit*

...it Dominus Deus tuus, quia non habeo panem, niſi quantum pugillus capere poteſt farina in hydria, & paululum olei in lecytho: En! colligo duo ligna, ut ingrediar, & faciam illam mihi, & filio meo, ut comedamus, & moriamur. Miraberis, anime mi, quòd hæc mulier paupercula adeò ſollicita fuerit de duobus ſibi lignis ante mortem colligendis? Quid ſibi volunt hæc duo ligna Sareptanæ illius viduæ, quibus ſuam ſupremam conſolari expetebat inopiam.

Benè, ait Rupertus Abbas, hæc inops vidua in extrema ſua neceſſitate hæc duo transverſa colligebat ligna, quia per illa Crux Dominica non obſcurè præfigurata fuit, quæ ex duobus lignis, uno erecto, & altero transverſo eſt compoſita, atque unicum miſeris mortalibus ſolet eſſe ſolatium, ac tunc præſertim, dum ad alteram vitam nobis erit migrandum: *En*, inquit dictus Rupertus in perſona hujus prædictæ viduæ, *colligo duo ligna, & meam conſolor inopiam, amplectens duo ligna Crucis*, in qua Cruce Domini & nobis unica, ac ultima ſpes æternæ vitæ debet eſſe repoſita. Pro coronide dictorum inſerviant nobis tres illi pueri Babylonici, Sidrach, Miſach & Abdenago, quare in mediis flammis fuerint ſervati illæſi: *Et ambulabant in medio flammæ laudentes Deum?* Reſp. S. Andreas Epiſcopus Cretenſis, quòd per virtutem SS. Crucis, quam extentis brachiis formabant, fuerint ſervati immunes: *Extinxerunt*, inquit, *flammam manuum extenſione, Crucem exaltatam adumbrantes*, Si vis, anime mi, evadere flammam gehennæ ignis, Crucem ama, Crucem ſequere &c.

Rup. Abb. de Trin. l. 5.

Dan. 3. 24.

S. Andr. Cretenſ. Orat. 2. de exalt. S. Cr.

CONSIDERATIO XX.
De bona educatione S. Viti ejusque Martyrio.
Pro Feſto S. Viti Martyris.

Ego quaſi Vitis fructificavi ſuavitatem odoris. Eccl. 24. 23.

I.

PUlcherrimè ipſa Veritas Chriſtus in ſacro Evangelio ſe ipſum Viti comparat: *Ego ſum vitis vera.* Et quomodo vitis? Reſp. 1. Vitis non ſeminatur, ut cæteræ plantæ, ſed in terra benè culta plantatur: Chriſtus ab æterno genitus de Deo, & Filius de Patre in terra Virginea non ſeminatus, ſed plantatus eſt. 2. Vitis cultro ... usque ad lachrymas circumciditur: Chriſtus octavo à Nativitate Jo. 15. 1.

tate die pari modo circumciſus eſt. 3. Vitis circumfoditur ligonibus,
Pſ. 21. 18. ut plures fructus afferat: Chriſto *foderunt manus & pedes ejus*, ex quibus
pretioſus ille fructus redemptionis noſtræ promanavit. 4. Vitis vincu-
la ſua tenet & funiculos, quibus ſeipſam alligat, & partim etiam à vini-
tore alligatur: Chriſtus vinculis, & funiculis charitatis ſe ipſum in Paſ-
Iſa. 53. 7. ſione ſua alligavit: *Oblatus eſt, quia ipſe voluit*, & ad columnam & Crucem
ab aliis alligatus eſt. 5. Vitis ſpineo ſepto, ne aliis in prædam fiat, coro-
natur: Chriſtus ſpineo ſerto redimitus fuit. 6. Vitis populum arborem
amat, cui ſe alligat, & quaſi maritat: Chriſtus Crucem in ſponſam ac-
ceptavit. 7. Vitis inter omnes plantas fœcundiſſima eſt, ramos ſuos
longè lateque diffundens: Chriſtus plùs fructus affert, quia ipſe benedi-
ctus fructus, gratiarum ſuarum ramos uſque ad fines ultimos terræ ex-
Eccl. 24. 23. tendens. 8. Vitis flores odoratos habet: Chriſtus *quaſi vitis fructificavit*
ſuavitatem odoris. 9. Vitis per fructum ſuum lætificat cor hominis, & pa-
nis illud confirmat: Chriſtus in SS. Euchariſtia, quia eſt panis vivus, qui
de cœlo deſcendit, & per vinum germinans virgines, mirum in modum
cor hominis confirmat, & lætificat: proinde rectè ſe viti aſſimilavit:
Ego ſum vitis vera.

S. Vit. Vitis. S. Vitus, *Vitis*, de quo benè illud Siracidis poteris applicare: *Ego*
quaſi vitis fructificavi ſuavitatem odoris, vitis enim, dum floret, ſuavem ex-
ſpirat odorem. S. Vitus in flore adoleſcentiæ ſuaviſſimum jam exſpi-
ravit virtutum odorem. Vitis Braſſicam fugit, & ſi fugere non poteſt,
moritur: S. Vitus à puero omne peccatum fugit. Vitis variis tempeſta-
tum injuriis obnoxia eſt: S. Vitus pluribus perſecutionibus, & tormen-
tis fuit agitatus. Vitis, ſi pro fulcimento ulmum habet, plures fructus
progenerat: S. Vito S. Modeſtus Martyr pro fulcimento fuit. Vitis ſin-
gulari curâ indiget, ſi optatos ab ea exſpectas fructus; oportet enim
eam plantare, alligare, paſticare, defrondere, putare &c. Sic S. Viti
pueri & Martyris glorioſiſſimi ſingularem curam habuit cumprimis S.
Angelus Cuſtos ejus, & S. Modeſtus, ejus Moderator, quorum ductu &
hortatu ad tantum ſanctitatis apicem pervenit; quod anſam hodie
præbet, plura de bona Educatione hujus ſanctiſſimi adoleſcentis, & de
ejus glorioſo pro Chriſto agone differendi.

Eccl. 11. 6. 2. Rectè Eccleſiaſtes: *Manè ſemina ſemen tuum, & veſpere ne ceſſet manus*
Olympio. cit. à Corn. hîc. *tua*, quod Olympio ſic exponit, quaſi dicat: A principio vitæ ſtude vir-
tutibus uſque ad ejus finem, & ab ineunte pueritia operare virtutem; ne-
que dixeris: Nunc adoleſcentior cum ſim, fruar deliciis, quas habet vi-
ta, poſtea verò, cum ad ſenectutem pervenero, ad pœnitentiam me con-
vertam; nequaquam enim nôſti, quid tibi eventurum ſit, aut quando
aderit finis vitæ. Ergo *manè ſemina ſemen tuum*.

Samuel

Samuel adhuc puer octo annorum dignus eſt habitus, cui Deus appareret, eumque eligeret ad arguendum Heli Pontificem, & judicem totius Iſraël: *Puer autem Samuel miniſtrabat Domino coram Heli; & vocavit Dominus Samuel, qui reſpondens ait: ecce ego.* 1. Reg. 3. 1.

David adhuc puer à Deo ob egregios mores in Regem Iſraël, poſthabitis aliis ejus fratribus, ſelectus eſt: *Adhuc reliquus eſt parvulus; ſurge, unge eum; ipſe eſt enim &c.* 1. Reg. 16. 11

Daniel adoleſcentulus duodecim annorum ob vitæ ſanctitatem Spiritu S. repletus eſt, in qua ætate mira excellebat ſapientia; unde ſenes illos calumniatores, & alienæ pulchritudinis appetitores manifeſtavit, & confudit: *Suſcitavit Dominus Spiritum Sanctum pueri &c.* Dan. 13. 45.

Tobias à patre relictus orphanus, & ab avia Debbora, matre patris ejus, probè & piè educatus, ſingularia à primis vitæ annis dedit, & reliquit ſanctitatis ſpecimina, unde de eo Scriptura: *Hæc & ſimilia ſecundùm legem Dei puerulus obſervabat &c.* Tob. 1. 8.

Joſeph filius Jacob Patriarchæ, quare impollutam etiam inter gentes pravas conſervârit in Ægypto innocentiam, cauſa primaria fuit bona illius educatio; unde de eo Sacer textus recenſet, quòd puer ſedecim annorum paſcens cum fratribus ſuis gregem, *accuſaverit fratres ſuos apud patrem crimine peſſimo &c.* Gen. 37. 2.

Sic nimirum ſubintrat hîc Barradius, ex eadem cera, cùm mollis eſt, juxta diverſos digitorum ductus, vel Angelus effingitur, vel Dæmon: Ita ex eadem natura, dum mollis eſt ætas, vel Angelo ſimilis puer, vel Cacodæmoni efformatur. Barrad. D. 2. Epiph. t. 2. Ex vita S. Viti, à diverſ. ſcriptaͦ

3. S. Vitus, de quo hodie canit Eccleſia, *admodùm puer*, à Moderatore ſuo, velut cera mollis in Angelum efformatus eſt, dignus, cui Angeli ſæpiùs aſſiſterent, & in tot fidei perſecutionibus opem ferrent. Erat hic natus Mazaræ in Silicia illuſtribus ac prædivitibus parentibus, ſed idololatris, Imperii Romani clavum tunc tenente Diocletiano immaniſſimo Tyranno, ubi crudeliſſima in Chriſtianos ſæviebat perſecutio, & quia puer erat docilis, ac ingenuus, illi adjunctus eſt Moderator S. Modeſtus, qui eum in fide Chriſtiana, aliiſque ſacris ſcientiis clam inſtruxit, unde & inſciis parentibus, contemptis & ejectis idolis, ſacro Baptiſmatis fonte tinctus, & ablutus eſt, dignus, qui jam tunc in tam tenera ætate multa patraret miracula; hinc illuminabat cæcos, ſanabat ægrotos, & ab obſeſſis, velut quondam David puer, citharâ orationis ſuæ malignos ejiciebat ſpiritus.

Miratur orbis Eleazari ſenis conſtantiam; dum enim ab impio Tyranno primùm blanditiis, deinde minis & cruciatibus, juxta ipſum poſitis, ad divinam legem violandam vehementiùs urgeretur; cum &

amici illi ſuaderent, iniquâ commiſeratione moti, ut ad Regis mandatum ſimularet tantùm, ſe de ſacrificii carnibus manducaſſe, contra omnia hæc tela hac unicâ cogitatione, & voce ſe obarmavit, quòd vi-
2. Mach. 6. 23. tam ſemper honeſtam, & legi divinæ conformem à puero duxerit: *At ille cogitare cœpit ætatis, ac ſenectutis ſuæ eminentiam dignam, & ingenita nobilitatis canitiem, atque à puero optimæ converſationis actus, & ſecundùm ſancta, & à Deo condita legis conſtituta; reſpondit citò, dicens: præmitti ſe velle in infernum &c*, Nota, *à puero*, & quid valeat bona educatio.

S. Vitus, ubi tanquam Chriſtianus ad Valerianum Judicem Romanum, & Gentilem delatus eſt, neque blanditiis, neque minis, neque cruciatibus ab illo Tyranno ad ſacra Chriſti deſerenda adduci potuit, & quia firmiter in hac Chriſtianæ fidei profeſſione perſeverabat, primo patri gentili traditus eſt, ut eum ad idolorum cultum reduceret. Sed incaſsùm omnia, hinc de novo judici ſiſtitur, qui eum catomis, hoc eſt, virgis majoris ignominiæ irrogandæ causâ crudeliter cædi juſſit, cujus cogitatio & vox tunc erat cum S. Eleazaro: *Præmitti ſe malle in infernum*, quàm fidem & legem Chriſti, quam ſemel veram agnoverat, derelin-
Gen. 39. 9. quere: *Quomodo*, exclamabat cum caſtiſſimo Joſepho, *poſſum hoc malum facere, & peccare in Deum meum?* Abſit, abſit hoc à me, magis enim præmitti volo in infernum, quàm prævaricari legem Dei mei &c &c.

Tob. 5. 5. 4. De Tobia juniore refert Scriptura, quomodo invenerit juvenem ſplendidum, ſtantem præcinctum, & quaſi paratum ad ambulandum, qui ſe illi ultrò in itineris comitem, ac ducem in Rages obtulit. Erat autem hic egregius juvenis non alius, quàm S. Raphaël Archangelus, qui hunc clientem ſuum per diverſa rerum diſcrimina ſanum, ac incolumen duxit, & reduxit, à devoratione ceti, & à Dæmonio liberavit, ac multa alia exhibuit beneficia. Hoc & S. Vito accidit, dum benignus Deus Angelum illi ſubmiſit, qui eum è manibus Valeriani judicis, & proprii parentis liberavit, atque cum S. Modeſto, & Creſcentia ejus educatoribus, naucleri functus officio, in navi è Sicilia in Regnum Neapo-
1. Cor. 10. 13. litanum transvexit. Ecce, quàm benignum Dominum habemus, *qui non patietur nos tentari ſupra id, quod poſſumus, ſed faciet etiam cum tentatione proventum, ut poſſimus ſuſtinere.*

3. Reg. 17. 6. Elias tempore ſummæ ſterilitatis, ubi cœlum tribus annis, & ſex menſibus non pluerat, à corvo quotidie bis pane & carne refectus eſt: *Corvi quoque deferebant ei panem & carnes manè, ſimiliter panem & carnes veſperi, & bibebat de torrente.* S. Vitus, cùm in illo Regno Neapolitano juxta fluvium Siler ſub opaca arbore ſederet expoſitus, per plures dies ab aquila cum comitibus ſuis abundè enutritus eſt, quæ illis quotidie panem & alia alimenta ſubminiſtravit. Vide hîc, & conſidera, qualem curam mitiſſi-

mitiſſimus Dominus erga ſervos ſuos gerere ſoleat, dum eos in nulla af-
flictione & neceſſitate deſerit. Proinde & tu, animè mi! *Jacta ſuper* Pſ. 54. 23.
Dominum curam tuam, & ipſe enutriet te: non dabit in æternum fluctuationem juſto.

5. Cùm quondam Nabuchodonoſor Rex auream erexiſſet ſtatuam, ut in ea adoraretur, tres Pueri Sidrach, Miſaah, & Abdenago liberè id recuſârent, hinc in fornacem ardentem miſſi ſunt; ſed miſit Deus Angelum ſuum, qui excuſſit flammam ignis, eosque ſervavit illæſos: *Et ambulabant in medio flammæ, laudantes Deum, & benedicentes Domino.* Dan. 3. 24. S. Vitus, ut Diocletiani filiam à Dæmonio liberavit, magna illi ab Imperatore oblata ſunt dona, ſi Chriſto relicto ad adoranda idola ſe verteret; ſed quia conſtanter ac intrepidè Chriſti fidem prædicaverat, contruſus exinde in carcerem læta voce unius & veri Dei laudes decantabat, & in illis tenebris cœleſti luce & Angelorum conſortio fruebatur. Immiſſus poſtea in fornacem ardentem, ſeu in ingens vas plumbo liquato, reſinâ ac pice plenum, prædictorum trium Puerorum more divinos hymnos, pſalmos, Deique laudes dicebat, ab omni flamma illæſus. Nota hîc intrepidam fortitudinem, pietatem & reſignationem S. Viti & Sociorum, hinc meruerunt à Domino, ut illæſi in igne permanerent; Hoſce imitemur, & ſimilia experiemur.

De Daniele recenſent ſacræ Paginæ, quomodo innocens in lacum leonum miſſus fuerit, ut à leonibus devoraretur vivus: *Tunc Rex præcepit,* Dan. 6. 16. *& adduxerunt Danielem, & miſerunt eum in lacum leonum.* Sed quid accidit? Audi ipſum Danilem loquentem: *Deus meus miſit Angelum ſuum, & concluſit ora leonum, & non nocuerunt mihi, quia coram eo juſtitia inventa eſt in me.* Pari modo S. Vito leo, cui juſſu Cæſaris dilaniandus erat objectus, blandiebatur, & pedes lingebat. Tum Sanctus adoleſcens ad Imperatorem converſus dicebat: *O Diocletiane! Beſtiæ, feritate poſitâ, obediunt Domino, & tu tamen non cognoſcis, nec ei pares?*

Fulmen hoc fuit in animo truculentiſſimi Tyranni: Et quia inſuper vidit, quòd omnis populi multitudo ad tanta commoveretur patrata prodigia, inſanâ excandeſcens irâ lictoribus ac carnificibus præcepit, ut corpora SS. Viti, Modeſti, & Creſcentiæ in cataſta ſternerent, & ita eorum cæderent membra, ut oſſa eorum penitùs divellerentur, in quo ſupplicio, ubi Sancti illi Martyres tam immaniter erant lacerati, ut eliſis cunctis corporis membris in ipſa pateret viſcera aſpectus, victricem Dei manum laudantes, ſuperato Tyranno, mundo, carne, Dæmonio, glorioſi ad æternam requiem tranſierunt. Ite, ite nunc, animæ felices, ite, viciſtis, ſuperâſtis omnes inimicos veſtros, & nunc in æternum cum Deo & electis ejus in cœleſti gloria triumphatis, laudentes ſine intermiſſione Divinam potentiam, quæ vos inter tot cruenta confortavit certamina, & glorioſos effecit victores, &c. Cæte-

Benef. Bagatta de admirandis Orbis Chriſtiani.

Cæterùm, quod concernit S. Viti M reliquias, refert Bagatta Veronenſis, quòd illius ſacrum corpus poſt felicem ex hoc mundo tranſitum per triduum ab aquila fuerit obſervatum, donec illibatum à Nobili Matrona Florentia unguentis conditum, honorificè ſepeliretur. In Apuliæ urbe Poliniana ex brachio S. Viti M. etiamnum hodie extillant guttulæ quaſi olei, quo inuncti, qui à canibus rabidis læſi ſunt, mox ſanantur. In Eccleſia S. Salvatoris Tarenti ejus Sanguis in ampulla vitrea religioſè aſſervatur, qui ſingulis annis, dum illius feſtum celebratur, de novo liqueſcit quaſi recens de corpore fuſus. O Sancte Vite! verè Vitus, vitis, ora pro nobis Dominum, ut & nos dignos pœnitentiæ & virtutum fructus faciamus.

CONSIDERATIO XXI.

De Vita, Moribus, & Morte Præcurſoris Domini.

Pro Feſto S. Joannis Baptiſtæ.

Quis, putas, puer iſte erit? Etenim manus Domini erat cum illo. Luc. 1. 66.

I.

Ex vita SS. tum ex Surio, tum ex Bagatta.

EX aurora cognoſcitur ſecutura dies, ex flore fructus, ex clangore vas, & ex moribus tenelli infantis præcocibus, quiſnam ac qualis tandem ſit futurus homo. De S. Benedicto refert Vita, quòd in utero incluſus materno, antequam in lucem naſceretur, jam auditus ſit pſallere. S. Vincentius Ferrerius in ventre Matris auditus eſt, adinſtar tenelli canis, latrans. S. Nicolaus, ubi ſacro Baptiſmatis fonte ablutus eſt, ſe ipſum ſupra pelvim in pedes erexit, ac elevatis manibus, & oculis in cœlum intentis pro ſuſcepto ſacri Baptiſmi beneficio Divinæ Majeſtati humiles gratias egit. S. Edmundus Epiſcopus Cantuarienſis præter communem naſcentium morem ſine ullis ſordibus, totoque corpore mundus è maternis viſceribus in lucem prodiit, hinc in Baptiſmate appellatus eſt *Edmundus*. Cùm S. Peregrinus, è Scotiæ Regina natus, à Sacerdote ſolemni ritu baptizaretur, infans tenerrimus ad verba & formam baptizantis clarâ voce coram omnibus adſtantibus reſpondit, *Amen*. Ubi S. Auguſtinus infans Neapoli in mundum editus, & paulò poſt in templo à Matre ſua Beatiſſima Virgi

rginiin altari præſentatus eſt, infans vix unius menſis ſenſibili & clarâ
ce Divinam Matrem ſalutavit: *Ave Maria &c.* Naſcente in oppidu-
Paula, S. Franciſco de Paula, auditi ſunt Angeli amœniſſimam perſo-
re hymnodiam. Quo tempore natus eſt Joannes Dei, Fratrum in-
mos curantium Fundator, ultrò & nemine impellente auditæ ſunt
mpanæ principalis Eccleſiæ cunctis admirantibus ſonoro tono hanc
ſtrare nativitatem.

De his & pluribus aliis Sanctis, nunquid jure merito illud dici, & ap-
cari poteſt, quod hodiernâ luce amici, cognati & vicini de S. Joanne
ptiſta, Præcurſore Domini recèns à Sancta Eliſabetha in lucem pro-
nito, dicebant: *Quis, putas, puer iſte erit?* Si jam nunc Spiritu Sancto eſt Luc. 1. 66.
pletus, quantus erit per reliquum vitæ curſum? Proinde amici illi non
ſque ſingulari cauſa hoc amicabile inter ſeſe inſtituebant certamen,
o nomine hunc infantem, tam prodigiosè à S. Matre ſterili in lucem
tum, vellent appellare. Erant, qui nomen Patris Zachariæ ei vole-
nt imponere, ſed reluctabatur Mater: *Nequaquam, ſed vocabitur Joannes.*
terim pugillarem petit Zacharias, ſcribit, & ſimul clarâ voce eloqui-
r: *Joannes eſt nomen ejus.* Stat hîc attonitus S. Ambroſius, cur Pater, S. Ambr. in
ribens nomen Joannes, vocem recuperârit? Et reſpondet S. Doctor, Lucam. c. 3.
ia Joannes vox erat, idcirco in ejus nativitate Pater mutus loquitur, Et S. Hieron.
D. Hieronymus: Magnum myſterium, inquit, Joannes eſt nomen
s, Joannes enim ſignificat gratiam Dei; de cujus S. Præcuſoris lau-
bus plura in præſenti occurrunt tractanda & conſideranda.

2. Quàm inſigni quondam pompâ, concrepantibus ubique muſico-
m inſtrumentis & concinentibus tot Levitarum choris, totiusque po-
li applauſu & concurſu David Rex arcam fœderis exceperit, & ex do-
o Abinadab in domum Obededom, & exinde in Sion tranſtulerit, ſa-
abundè Sacræ declarant paginæ, & ut animi ſui jubilum ac ineffabile
udium, quod ex præſentia hujus Arcæ Divinæ conceperat, magis ma-
ſque demonſtraret, non erubuit, depoſitâ regiâ purpurâ ac paluda-
ento, ſolo indutus ephod publicè coram univerſa populi multitudi-
in ſaltus prorumpere: *Et David ſaltabat totis viribus ante Dominum;* & 2. Reg. 6. 14.
 èt Michol Regina eum palàm levitatis inſimularet, perrexit tamen in
ltu ſubſiliens, donec memoratam Arcam Dei in tabernaculo novo à
n Sion erecto honorificentiſſimè collocârit. Ad quid, obſecro, in-
litus iſte ſaltus? An non indignum erat Regiæ Davidis Majeſtati in
modi publicas ſaltationes coram Arca fœderis, inſpectante omni
pulo, prorumpere? Verumenimverò aliud hîc latet myſterium.

Obſervat in hunc locum S. Ambroſius, Eucherius & alii, quòd
avid tunc temporis per Divinam revelationem non obſcurè agnove-

rit, & prævideritper hanc fœderis Arcam Chriſtum & SS. Matrem eju
Eucher. hic. apud Coinel. Mariam deſignari, qui ſuo tempore, hoc eſt, poſt mille annos ex ſuo ger mine & proſapia regia eſſent naſcituri: *Quia David*, ait Eucherius, *coram*
S. Ambroſ ſerm. 25. de Sanctis. *Arca Domini humiliter ſaltando non erubuit, mox promiſſionem Filii Dei ex ſu ſtirpe naſcituri ſuſcipere promeruit.* Et S. Ambroſius: *Saltavit*, inquit, *Pro pheta David ante Arcam: Arcam autem quid, niſi ſanctam Mariam, dixerimus Siquidem Arca intrinſecùs portabat teſtamenti tabulas, Maria autem ipſius teſta menti geſtabat hæredem*, hoc eſt, Chriſtum. Et hæc cauſa erat, quòd Da vid non erubuerit præ inſolito gaudio publicè prorumpere in cantus & ſaltus, quo Chriſtum ſuo tempore in mundum venturum honorabat

A ſaltu Davidis ad ſaltum S. Joannis Baptiſtæ tranſitum faciamus Cùm B. Virgo, viva fœderis Arca, & nunc Chriſto gravida per montana in civitatem Juda, hoc eſt in Hebron cum feſtinatione migrâſſet, u ibidem ſalutaret, & pacem precaretur Eliſabeth, protinùs ſancta illa Ma trona arcanam Verbi Incarnationem in ea factam agnovit, unde eam
Luc. 1. 41. Matrem Domini appellavit: *Et factum eſt, ut audivit ſalutationem Mari*
Gen. 25. 22. *Eliſabeth, exultavit infans in utero ejus.* O ſaltum mirabilem! De Jacob & Eſau dicit Scriptura: *Collidebantur in utero ejus parvuli.* Non ſic Joannes ſed ad adventum Chriſti & Mariæ exultavit, & ad inſtar Davidis co ram Arca illa myſtica præ gaudio ſaltavit: *Non ſimpliciter exilivit*, ai
Origen. apud. Coinel. hic. antiquiſſimus Origenes, *ſed in gaudio; ſenſerat enim veniſſe Dominum ſuum ut ſanctificaret ſervum ſuum, antequam de Matris utero procederet.* En figuram de ſaltu Davidis coram Arca Dei pulcherrimè adimpletam! O ſi nos tanto cum jubilo, veneratione, humilitate, amore & adoratione Chri ſtum in SS. Eucharistia toties ad nos venientem exciperemus! Parvu lus Joannes, prout SS Patres obſervant, poſt ſaltum illum in utero Matris non obvertit tantùm faciem versùs Mariam & JEſulum, ſed & genua flexit, & Deum præſentem adoravit. Quid nos faciamus in præſentia SS. Euchariſtiæ?

3. Progrediamur ulteriùs. Poſtquam David adhuc puer & inter fratres minimus à Samuele Propheta in Regem Iſraël fuit inunctus, re ceſſit paulatim à Saule Rege Spiritus Domini, & exagitabat eum Spiri tus nequam & malus Dæmon, interiùs eum poſſidendo, & diris phan taſmatibus, mœroribus ac doloribus affligendo. In quem finem con ferunt Proceres Aulæ, & inito conſilio ſtatuerunt, ut homo quæreretur ſciens pſallere citharâ, ut quando arripuerit Saulem Spiritus nequam, manu ſua pſalleret, & Rex leviùs hoc malum ferret. Et ecce, ex voto hoc ſucceſſit conſilium, dum mox inventus eſt David, quem de caula ad Au
1. Reg. 16. 23. lam, & de paſcuis ad Regiam adduxerunt. Et ſequitur: *David tollebat citharam, & percutiebat manu ſua, & refocillabatur Saul, & leviùs habebat; rece*

deba

xabat enim ab eo Spiritus malus. Res mira, quæ non immeritò in ſtuporem me rapit, quòd malus Dæmon ſuavem illam citharæ Davidicæ harmoniam non potuerit tolerare, ſed mox aufugerit in orcum? Latet ſine dubio in hac cithara magnum myſterium.

Reſpondet Ven. Beda, quòd cithara illa Davidica Crucem Chriſti repræſentaverit, in cujus virtute malus ſpiritus fugatus eſt. S. Bonaventura verò per eandem citharam Beatiſſimam Virginem & Chriſti Matrem ſubaudit, quam *citharam Spiritus Sancti* appellat. Et ecce, ut primùm hujus myſticæ citharæ, MARIÆ, vox ſonuit in auribus Eliſabeth: *Magnificat anima mea Dominum*, mox à Joanne puerulo Spiritus malignus, qui hactenus per aliquot menſes per peccatum Originale eum poſſederat, receſſit, & pulſo peccato hæreditario exultavit infans præ gaudio in utero materno. O Superi! quàm ſuavis hæc erat cithara! Proinde meritò à parentibus puer iſte nominatus eſt *Joannes*. Ven. Beda hic apud. Cornel. S. Bonav. in Cat. Vi. g. Lit. A.

Et quare, *Joannes?* Rem per ſimilitudinem cape. Solet nonnunquam contingere, ut furti, vel homicidii, vel proditionis aut alterius noxæ reus per Judicis ſententiam ad mortem damnatus ad ſupplicii locum trahatur. Ex una parte comitatur reum Confeſſarius, ex altera carnifex vinctum tenens, reus medius incedit, præ horrore mox ſecuturæ necis jam ſemimortuus. Interim de longè & inopinatò auditur vox clamantis: *Gratia, gratia.* Hæc inter caduceator magis, magisque appropinquans reo inſinuat, Principem eſſe placatum, mortisque ſententiam revocatam. O Deum immortalem! quale hoc reo eſt gaudium & populi comitantis lætitia, ac congratulatio!

Adverte: An non genus humanum tot obnoxium peccatis jam ducebatur ad mortem, & quidem ſempiternam? Infernus tormentorum locus jam erat illi paratus, & ſententia à ſupremo Judice ac Principe lata: *Anima, quæ peccaverit, ipſa morietur.* Verùm hodie inopinatò puer à ſterili Matre naſcitur in lucem, qui univerſo generi humano ſuo nomine & omine *gratiam, gratiam*, proclamat; quid enim aliud ſignificat hoc nomen *Joannes*, quàm *gratiam*, quam hodie perdito generi humano ſupremus cœlorum Princeps, verè benignus ac clemens Dominus addicit paulò poſt per Chriſtum concedendam? Proinde meritò hanc diem ſpeciali honore celebrat Sancta Mater Eccleſia: *Et multi in nativitate ejus gaudebunt, erit enim magnus coram Domino.* Vide nunc cauſam, quare puer iſte vocatus ſit *Joannes*, id eſt, *gratia.* Honora eum, & impetrabit tibi à Deo gratiam efficacem ac finalem. Ezech. 18 4. Luc. 1. 14.

4. Venit hìc mihi in mentem, quod Scriptura de Thamar refert, quæ duos progenuit filios Phares & Zaram, qui gemelli mirabilem in modum pro primogenitura decertârunt. Cùm nunc tempus adeſſet

 partûs,

partûs, prævenit in effuſione Zara manum per uterum matris proi
dens, quod cernens obſtetrix, hujus infantis manum coccino ſeu ru
funiculo notavit, ad quod puer iſte manum cum ligamine de nov
uterum matris retraxit, & fratri ſuo Phares ultrò primogenituram c
Gen. 38 27. ceſſit: *Unus protulit manum, in qua obſtetrix ligavit coccinum, dicens: Iſte egre tur prior; illo verò retrahente manum, egreſſus eſt alter, dixitque mulier: quare viſa eſt propter te maceria? Et hanc ob cauſam vocavit nomen ejus Phares. P egreſſus eſt frater ejus, in cujus manu erat coccinnum, quem appellavit Zara.*

S. Chryſoſt. hic. Hæc omnia, ſubintrat hîc S. Chryſoſtomus, dirigente & diſpon te divino Numine facta ſunt, quia voluit Deus non Zaram, ſed Ph
S. Paſchaſ. in cap. 1. Matth. primò naſci. Et quare hoc? *Zara*, ait S. Paſchaſius, nil aliud ſignifi quàm *Oriens*, de quo dicitur: *Viſitavit nos Oriens ex alto*, hoc eſt, Chriſ
Luc. 1. 78. qui eſt Sol oriens juſtitiæ; Coccinum autem manui ejus circuml tum erat futuræ Paſſionis indicium, quod Zara puer retraxit in uter qui Paſſio Chriſti jam tunc, & à primo conceptionis inſtanti ince per *Phares* autem, cui Zara lubens primogenituram conceſſit, rectè telligitur S. Joannes Baptiſta, *Phares* enim interpretatur *Diviſor*, ve *viſio*, ille enim vetus & novum Teſtamentum diviſit, & Chriſto in vitate, vitâ & morte præcucurrit.

Sic Phoſphorus, ſeu Stella matutina dividere ſolet noctem à ſolemque præcurrit, ut felix poſt triſtem noctem diei Nuntius, unde cte illi pro lemmate inſcribes: *Me duce redditur Orbi;* vel ſi magis arri
Jo. 1. 7. *Teſtimonium perhibet de lumine*, quæ omnia S. Joanni Præcurſori Don aptiſſimè poterunt applicari. Et quemadmodum Stella matu poſt tenebroſam noctem gaudium annuntiat univerſo mundo ob lem aſtrorum Regem mox venturum; ita hodie S. Joannes per ort ſuum gaudium annuntiavit cumprimis Sanctis parentibus, Angeli cœlo, Patribus in limbo, vicinis & cognatis in Hebron & Jeruſal
S. Bern. ſerm. de S. Jo. Bapt. imò bonis omnibus. Hinc rectè Mellifluus: *Hodie dies nobis illuxit gnis, & tantò diebus cæteris ſanctior, quantò ſanctiorem hominem terris infundit hac ſiquidem die natus Sanctorum ſplendor, juſtorum gloria, lætitia Angelor excellentiſſimus homo, conſanguineus Chriſti, amicus Sponſi. &c.* Quid, obſe præclarius de tanto Sancto dicere poterat Mellifluus?

5. Verùm eſt, magnus fuit Noë in ortu ſuo, de quo Lamech p
Gen. 5. 29. in Spiritu Prophetico hoc inſigne vaticinium ac teſtimonium tulit: *conſolabitur nos ab operibus & laboribus manuum noſtrarum in terra. cui male Dominus.* Sed major in ortu ſuo & per omnem vitam extitit S. Joan Baptiſta, dum longè abundantiùs per adventum ſuum conſolatus genus humanum. Noë octo duntaxat animabus in Arca ſaluti fui Joannes verò innumeris, &c. *Iſte conſolabitur nos &c.*

Mag

Magnus fuit Iſaac, ab Angelo Patriarchæ Abrahamo prænuntiatus: *Habebit filium Sara uxor tua*, & anno ætatis ſuæ vigeſimo ſecundo Deo T. O. M. ultrò in victimam præſentatus. Verùm longè major fuit S. Joannes Baptiſta, dum non ſolùm ab Archangelo Gabriele Zachariæ Pontifici fuit promiſſus: *Uxor tua Eliſabeth pariet tibi filium, & vocabis nomen ejus Joannem*, ſed & quia ultrò ſeſe victimam ob defenſam veritatem Deo in carcere obtulit, &c. Gen. 18. 10. Luc. 1. 13.

Magnus fuit in ortu & in vita ſua Samuel Propheta à ſterili matre natus, de quo Scriptura teſtatur: *Et cognovit univerſus Iſraël à Dan, usque Berſabee, quòd fidelis Samuel Propheta eſſet Domini*, Verùm longè excelſior fuit tum in præclara fama, tum etiam ſanctitate S. Joannes, Præcurſor Domini, quia non ſolùm ab omnibus habebatur Propheta magnus, ſed & Orbis credebatur Meſſias. Unde pereleganter Innocentius tertius, explicans illa Angeli verba: *Erat magnus coram Domino*, de S. Joanne ait: *Magnus erat in prædeſtinatione, magnus in annuntiatione, magnus in conceptione, quia conceptus non exigente naturâ, ſed gratia operante; Magnus in natura, quia de Sacerdotali genere; magnus in perſona, quia præceſſit ante Deum in Spiritu & veritate Eliæ: Magnus in gratia, unde vocatum eſt nomen ejus Joannes, repletus Spiritu Sancto adhuc ex utero Matris ſuæ: Magnus in officio; ipſe enim vox Verbi, præco Judicis, paranymphus Sponſi, lucerna ſolis, finis legis, initium Evangelii. Magnus in merito, in dignitate, in poteſtate, in opinione, in prædicatione, in paſſione.* Ecce, quid ſit eſſe magnum coram Domino; eſto tu parvus in oculis tuis, ut ſis magnus in cœlo; ſola enim hæc magnitudo vera eſt, quæ coram Deo eſt: Et quid aliam quæris, anime mi? 1. Reg. 1. 20. Innoc. 2. ſerm. de Nat. Joan.

6. Mirabilem quondam viſionem habuit dilectus ille Chriſti Diſcipulus, cùm in Inſula Pathmos verſaretur in exilio. Vidit is mulierem amictam ſole, & ſtellæ duodecim ornabant caput ejus, quæ peperit filium maſculum: *Et draco ſtetit ante mulierem, ut, cùm peperiſſet, filium ejus devoraret. Et mulier fugit in ſolitudinem.* Magnum hîc latet myſterium. Omiſſis pluribus aliis interpretationibus reſpondetur cum Cornelio, mulierem illam fuiſſe Beatiſſimam Virginem ſole amictam, quia Chriſtum verum juſtitiæ ſolem peperit, & duodecim ſtellis, id eſt, omni virtutum genere ornatum. Draco inſidians ejus partui, erat Herodes impius infanticida, qui divinum hunc partum & Filium ejus adhuc in teneriima ætate voluit devorare; ſed Mulier fugit in ſolitudinem, hoc eſt, in Ægyptum: *Nota*, ait à Lapide, *alludit ad fugam B. Virginis & Chriſti in Ægyptum.* Apoc. 12. 4. Cornel. hic.

Verùm, ubi interim remanſit S. Joannes Præcurſor JEſu, quòd in tam cruenta Innocentium ſtrage non fuerit occiſus? Reſpondent Cedrenus, Nicephorus & alii, Eliſabetham in immani illa perſecutione Cedrenus in Compend.

Hiſtor. Niceph. lib. 1. c. 14. cum hoc dulciſſimo ſuo filiolo tunc bimulo, ut eum à gladio Herodis eriperet, fugiſſe ex civitate Hebron in deſertum, quod erat in montanis Judææ, ubi in ſpelunca deliteſcens paulò poſt ſanctè defuncta eſt, Joannes vero eſcâ ſylveſtris locuſtæ enutritus, atque ab hominum inquinamentis longiſſimè remotus, cum Deo & Angelis converſabatur; & quia cum Angelis Angelicè vivebat, non incongruè poſtea ab hominibus æſtimatus & habitus eſt Angelus, quod teſtimonium non ſolùm à Malachia Propheta, ſed etiam ab ipſa veritate Chriſto tulit: *Hic eſt, de quo ſcriptum eſt: Ecce, ego mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te.* Ex quibus ſequitur, Joannem nullam egiſſe infantiam, quia jam in ſexto menſe à conceptione ſua à Deo rationis uſum accepit; proinde rectè Eccleſia de eo canit in laudibus: *Eliſabeth Zachariæ magnum virum genuit Joannem Baptiſtam, Præcurſorem Domini.* Magnum Virum, inquam, quia ipſe Patriarcha & Princeps in limbo exiſtentium fuit, quibus Chriſtum jam in mundo præſentem annuntiavit. Propheta extitit, & juxta teſtimonium Chriſti plùs quàm Propheta. Apoſtolus, id eſt, Miſſus à Deo, cui nomen erat Joannes. Martyr ſeu teſtis, quia venit in teſtimonium, ut teſtimonium perhiberet de lumine, & quia pro juſtitia multa paſſus, ac demum decollatus eſt. Confeſſor, quia confeſſus, & non negavit: Confeſſus eſt, quia non ſum ego Chriſtus. Virgo, quod ſolitaria ac ſanctiſſima ejus vita teſtatur: *Quis Sanctorum virorum,* ait S. Bernardus, *ſimilis in caſtitate & laude Joanni venit æquandus?* En! quomodo S. Joannes omnes virtutes collectivè ſumptas poſſederit. Et quales tu habes, anime mi? Ah! timeo, ne multis ſcateas nævis, examina te, & emenda.

Matth. 11. 10.

S. Bern. ſerm. 69.

7. Recordor hìc Reginæ Sabæ, quæ ex Æthiopia & ultimis terræ finibus Jeroſolymam venit, ut Salomonis Regum prudentiſſimi audiret ſapientiam: *Sed & Regina Saba, audita famâ Salomonis, in nomine Domini venit tentare eum in ænigmatibus.* Obſerva: *Venit tentare eum in ænigmatibus.* Et in quibus, dices? Mitto hic multa obſcura & intricata, quæ illa Regina Salomoni propoſuit ſolvenda ænigmata, & ſolùm refero de duobus florum manipulis, quos illi exhibuit, quorum unus ex veris & naturalibus, alter ex fictis erat compoſitus floribus, ita tamen arte pictoriâ elaboratis, ut eosdem ſimillimos referret flores, quos nemo poterat diſcernere, quibus oſtenſis interrogavit eum, quosnam veros ex dictis manipulis judicaret flores? At ille, quia ſenſu hoc non poterat diſcernere, mox, prout erat ſapientiſſimus, nonnullas afferri mandavit apes, quæ naturâ magiſtrâ ſine mora, relictis falſis, ac fictis floribus, ad veros volârunt, ex quibus mellis ſuccum cœperunt colligere. Tùm gravi voce prudentiſſimus Salomon ad Reginam? *Ecce,* inquiebat, *iſti ſunt veri, alii flores ficti.*

3. Reg. 10. 1.

Calam. in Auct. & ſupplet. de Labata propoſit. 2.

Dixi,

Dixi, in tantum crevit autoritas, & ſanctitas S. Joannis Baptiſtæ, ut paſſim ab omnibus Chriſtus crederetur, & haberetur; hinc ſolemnis legatio ad eum amandata eſt non plebis, ſed Pontificum & Principum Synagogæ, an ipſe eſſet Chriſtus? quibus reſpondit: *Veniet fortior poſt me, cujus non ſum dignus ſolvere corrigiam calceamentorum illius.* Luc. 3. 16. Sed neque hoc ſolvit dubitationem populi ac Principum; proinde opus erat altiori indagine. Paulò poſt advenit verus Meſſias, & Altiſſimi Filius JESUS *Nazarenus,* id eſt *floridus,* petens à dilecto Præcurſore ſuo, ut in Jordanis ab ipſo baptizaretur flumine. Et quid Joannes: *Flos campi & lilium convallium? Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me?* Math. 3. 14. Interim deſcendunt ambo in flumen, baptizatur Chriſtus, & ſubjungit S. Lucas: *Factum eſt autem, cùm baptizaretur omnis populus, & JEſu baptizato, & orante, apertum eſt cælum: & deſcendit Spiritus Sanctus corporali ſpecie ſicut columba in ipſum, & vox de cælo facta eſt: Tu es Filius meus dilectus, in te complacui mihi.* Luc. 3. 21. Ecce, inter utrumque florem campi Spiritus Sanctus velut apis argumentoſa debuit diſcernere, quisnam verus eſſet flos, ac Filius Dei; fuit enim S. Joannes tantæ apud populum æſtimationis, ut, niſi columba illa ſuper Chriſti caput ſediſſet, arbitrati fuiſſent homines, vocem illam: *Hic eſt Filius meus dilectus*, ad Joannem pertinere. O anima Chriſtiana, lætare cum hoc S. Joanne Baptiſta, quem Dominus ad ſummum ſanctitatis, & gloriæ evexit faſtigium, unde ab ipſo ore Veritatis hoc inſigne tulit encomium: *Non ſurrexit inter natos mulierum major Joanne Baptiſta.* Math. 11. 11. Gratulare huic Sancto, & roga ſæpiùs ac impenſiùs, ut Deum tibi reddat propitium, amicus enim Sponſi eſt.

8. Agite, inſpiciamus nunc glorioſum hujus Sanctiſſimi Præcurſoris Domini agonem. Jeremias Propheta, quia Sedeciæ Regi & Principibus ejus veritatem prædicavit, non aliam ab his Proceribus mercedem, quàm carcerem tulit: *Tulerunt ergo Jeremiam, & projecerunt eum in lacum Melchiæ filii Amelech, qui erat in veſtibulo carceris; & ſubmiſerunt Jeremiam funibus in lacum.* Jer. 38. 6.

Joſephus, quia caſtitatem defendit, & adulteram reprehendit, à Puthiphare innocens obſcuro carceri mancipatus eſt: *Tradiditque Joſeph in carcerem, ubi vincti Regis cuſtodiebantur, & erat ibi clauſus.* Gen. 39. 20.

Ita & S. Joanni Baptiſtæ accidit, qui inter dracones & aſpides in deſerto ſecurus vivebat, nunc, quia Herodi veritatem dixit, & notam ejus reprehendit libidinem: *Non licet tibi habere uxorem fratris tui*, Marc. 6. 18. mox in carcerem detruſus eſt: *Vinxit eum in carcerem propter Herodiadem.* O judicia Dei, quanta abyſſus! Joannes ſanctiſſimus & Chriſti conſanguineus in carcere, & Herodes impiiſſimus in convivio!

De Balthaſare refert Daniel, quòd grande ſuis Optimatibus fecerit Dan 5. 1. convivium, in quo unusquisque ſecundùm ſuam bibebat ætatem; & ubi

ubi jam temulentus erat Rex, juſſit afferri vaſa aurea & argente
aſportaverat Nabuchodonoſor Pater ejus de templo, quod fu
Jeruſalem, ut biberet ex eis Rex, & Optimates, & uxores, & conc
En! typum in convivio Herodiano expletum, dum Rex temule
Optimates ejus, & concubina ejus adultera non duntaxat vino,
innocentis Præcurſoris ſanguine voluerunt inebriari; in quem
in Natali hujus ſacrilegi Regis adornatum fuit illud grande convi
ut Joanne è vivis ſublato majori cum licentia Rex adulterinis, &
S. Hier. in Matth. 14. ſtuoſis frui poſſet amplexibus. Ita D. Hieronymus: *Herodes cum H
de ordinavit, quomodo poſſet Joannem occidere, & invento concordi conſilio ſe
vivium; in quo filia Herodiadis tripudiaret, quâ ſaltante finxit, ſe, Rex, ultra
delectatum in ſalutatione illius, moxque jurejurando promiſit dare, quod peter*
autem conventum inter illos, ut caput Joannis Baptiſtæ poſtular
S. Cryſol. ſerm. 172. ſcelus abominandum! *Tanti cauſa mali fœmina ſola fuit.* Fugite,
cum Elia hoc malum, fugite ſimiles Jezabeles & Herodiades: G
gua, loquitur de Elia S. Chryſologus, *clavis facta eſt cœli, tanquam re
à facie mulieris; hæc dejicit pueritiam, perdit juventutem, adjicit & inquiet
tuam ſenectutem.*

Marc. 6. 27. *Et miſſo ſpiculatore præcepit afferri caput ejus in diſco. Et decollavi
carcere, & attulit caput ejus in diſco; & dedit illud puellæ, & puella dedit m*
O barbarum ſpectaculum! Convivium luxurioſum cruentis co
epulis, & caput à buſto reſciſſum argenteo impiis convivis app
S. Chryſol. ſerm. 147. in diſco. *Et cur diſco?* quærit S. Chryſologus, *cur pretioſè geſtas, qu
ter occidis?* Et reſpondet ſibi Sanctus: *Niſi quia pretioſa in conſpectu
mors Sanctorum ejus.* Ecce, quomodo benignus Deus fideles ſervo
etiam in ſummo ignominiæ gradu honorare ſoleat. Hîc verifi
Jo. 3. 30. fuit illud S. Præcurſoris vaticinium: *Illud oportet creſcere, me autem*
Minutus eſt Joannes capite, & Chriſtus crevit in Cruce. Na
Chriſtus mox poſt ſolſtitium hyemale, quo tempore dies ſunt
ſimi. Ecce plùs Chriſtus Altiſſimi Dei filius humiliare ſe non p
quàm ut inter jumenta naſceretur, & in Cruce inter duos morer
trones, & quia de torrente in via bibit, ideo nunc meritò exaltat
S. Joannes verò natus eſt in ſolſtitio æſtivo, quo tempore ſol eſt
mus, plùs enim hîc S. Præcurſor Domini aſcendere non potera
ſurrexit major: O ſanctiſſime Præcurſor! Gratulamur tibi om
unum impenſiſſimè te rogantes, ut nobis reddas propitiu
venturum judicem Chriſtum &c.

CONSIDERATIO XXII.
De Prærogativa, Virtutibus, Vita & Morte S. Petri Apoſtoli.

Pro Feſto S. Petri Apoſtoli Princ.

Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam. Matth. 16. 18.

I.

SI Eccleſia Dei eſt illa mulier, à dilecto Chriſti Diſcipulo olim in Inſula Pathmos in cœlo aëreo obſervata, quòd fuerit *amicta ſole, & luna ſub pedibus ejus, & in capite ejus corona ſtellarum duodecim*, tunc verus juſtitiæ ſol, quo eſt amicta, eſt ipſe Chriſtus ſponſus ejus, luna nobilior ſtellis ſub pedibus ejus, non ut calcetur, ſed ut mulierem, id eſt, Eccleſiam Dei fulciat, ac ſuſtentet, eſt B. Virgo, quæ Eccleſiam ſuis meritis ac precibus, quaſi baſis & columna fulcit ac ſuſtentat; duodecim ſtellæ verò ornantes caput ejus, ſunt duodecim Apoſtoli, qui Eccleſiæ Dei ut ſtellæ præfulſerunt, & hoc in capite, id eſt, in initio Eccleſiæ Chriſtianæ: Inter quas ſtellas jure meritò principatum ſibi vendicat ſtella matutina, quæ eſt omnium lucidiſſima, id eſt, S. Petrus Apoſtolorum Princeps, & Chriſti in his terris Vicarius digniſſimus, de quo Eccleſiaſticus: *Quaſi ſtella matutina in medio nebulæ.* Apoc. 12. 1. Eccl. 50. 6.

Si Eccleſia Dei eſt illa domus, quam Sapientia ſibi ædificavit, S. Petrus columna eſt, & fundamentum principale: *Qui in vita ſua ſuffulſit domum, & in diebus ſuis corroboravit templum.* Prov. 9. 1. Eccl. 50. 1.

Si Eccleſia eſt illa navicula in mediis jactata fluctibus, S. Petrus eſt providus navarchus ad felicem ſalutis portum eam inter adverſa, & proſpera ſecurè gubernans, ac ducens. Matth. 8. 24.

Si eadem Eccleſia eſt theſaurus abſconditus, pro quo cœleſtis negotiator Chriſtus non primam, ſed ultimam ſanguinis guttam expoſuit, S. Petrus eſt ejus theſaurarius, ac diſpenſator fidelis, cui tradidit Dominus claves Regni cœlorum. Matth 13. 44.

Si ſæpius dicta Eccleſia eſt illa ſagena miſſa in mare, ex omni genere piſces congregans, S. Petrus eſt ille piſcator, qui per rete ſuum (Verbum Dei) magnam, imò innumerabilem concluſit, & cœpit anima- Matth. 13. 47.

S. Chryſoſt. hom 4. de verb. Iſa. rum multitudinem: *Sagenam*, ait S. Chryſoſtomus, *miſit in ma* *ſcatus eſt orbem.*

Si denique Eccleſia eſt ovile, & oves Chriſti fideles, S. P ſummus paſtor, cui Dominus univerſorum ſuas concredidit p

Jo. 21. 15. oves: *Paſce agnos meos, paſce oves meas.* Supra quod S. Maxim

S. Max ho. 1 de nat Apoſt. Pet. & P. ait, *ei arbiter occultorum Dei Filius paſcendas oves ſuas, tuendáſque con noverat in nutriendo grege Dominico nec ſtudium deeſſe, nec fidem &c.* jus SS. Principis Apoſtolorum laudibus, ac virtutibus plura h conſideranda.

2. Mirabiliter Deus homines, quos ad perfectiorem ſtatu ad ſe vocare aſſolet. Petrus piſcator in Bethſaida natus, & mo miraculoſam piſcium capturam, dum ad verbum Chriſti inge ſcium copiam, ita ut rete rumperetur, ad ſe è mari attraxiſſet,

Luc. 5. 9. Dominum converſus eſt: *Stupor enim circumdederat eum. & omn illo erant in captura piſcium, quam ceperant. Et ait ad Simonem JE timere, ex hoc jam homines eris capiens.* Quam mirabilem vocati tri, & ſociorum ad Apoſtolicæ vitæ inſtitutum longè antea p

Jer. 16. 16. Jeremias Propheta vaticinatus eſt: *Ecce*, inquit, *ego mittam piſc tos, dicit Dominus, & piſcabuntur eos.* Ratio eſt, quia mitiſſimu nus per pauperes piſcatores voluit convertere Imperatores, Re

Habac 1. 14. cipes, Oratores, & orbem univerſum, *homines enim quaſi piſces n* ſce ex hoc, vocantem Deum ſequi; Petrus relictis retibus mo eſt Dominum, ſequere & tu illum, ſi te vocat ad ardua magn

S. Hieron. in Marc. c. 1. Angelus: *Relinquenda ſunt*, ait S. Hieronymus, *retia aranearum, lut culices tenebamur, puta vanitates mundi.*

Quomodo, & quâ ratione Aaron ad ſummum Pontifi cem in veteri Synagoga à Deo fuerit electus, Sacræ Scriptur indicant. Mandaverat Deus, ut quælibet tribus, quarum e decim, ad tabernaculum virgam afferrent aridam, & cujus ge

Num. 17. 7. virga, ut ille ad ſummam hanc eveheretur dignitatem: *Quas ſit Moyſes coram Domino in tabernaculo teſtimonii, ſequenti die regre germinâſſe virgam Aaron.*

Luc. 22. 24. Obſerva Lector prudens, & nunquid *facta eſt contentio inter quis eorum videretur eſſe major?* En! plures jam tunc in Eccleſia biebant majoratum. Verùm mirabili modo Incarnata Patri tia hanc compoſuit contentionem, dum Diſcipulis ſuis hanc

Matth. 16. 16. quæſtionem Theologicam: *Quem dicunt homines eſſe Filium hom* inter duodecim virga arida S. Petri ſola floruit: *Tu es Chriſtus vivi;* agnoverat enim Petrus ſuperiore Spiritu illuſtratus, quò

Iſa. 11. 1. ſit ille, de quo Iſaias vaticinatus eſt: *Egredietur virga de radice J*

de radice ejus aſcendet, & requieſcet ſuper eum Spiritus Domini &c. Proinde jure merito, poſthabitis aliis, à Chriſto ad hunc ſummum Pontificatûs apicem electus eſt. *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam.* O Anime mi! Quem tu dicis eſſe Chriſtum? Si Deum dicis? Ubi eſt honor & amor ejus? Cur te & creaturas magis quàm illum amas?

3. Et ſequitur: *Et tibi dabo claves Regni cælorum.* Et quare, quæres cum S. Chryſoſtomo, non Angelis pretioſiſſimus Orbis Servator has cœli claves commiſit? Et nunquid olim Deus poſt Adami lapſum paradiſi claves alicui Cherubinorum conſignavit: *Et collocavit ante paradiſum voluptatis Cherubim, & flammeum gladium, atque verſatilem ad cuſtodiendam viam ligni vitæ?* Et quare nunc in novo teſtamento non pariter Angelis, ſed Petro, utpote homini fragili, & labili cœlorum claves tradidit? Cur non ſaltem S. Joanni Baptiſtæ, aut Evangeliſtæ, cui & SS. Matrem ſuam moriens JEſus in Cruce concredidit? *Stant tot innocentes,* ait Optatus Milevitanus, *& peccator accipit claves?* Reſpondet citatus S. Chryſoſtomus: *Ideo non Angelis hæc poteſtas commiſſa eſt, quia nunquam peccaverunt, ſed homini paſſibili ſupra homines ordinatur, ut, dum in aliis ſuas recolit paſſiones, mitem apud eos ſe præbeat & benignum.* O peccatores! erigite animum. En! Petrus peccator præſidet, cœli claves tenet, & Chriſti Vicarius deſignatus eſt, gaudete, quia *habemus hîc Pontificem, qui poteſt compati infirmitatibus noſtris;* Hoc unum adhuc nobis deeſt: *Si ſecuti ſumus errantem, ut ſequamur & pœnitentem.*

Matth. 16. 19.
Gen. 3. 24.
Milevitan. 7. Conc Par.
S. Chryſoſt. hom 80. in Match.
Hebr. 4. 15.

Fuit autem S. Petrus durius à Chriſto habitus, quàm cæteri Apoſtoli, ut ſic eum ad ſingulare certamen, patientiam, humilitatem & gloriæ coronam diſponeret; hinc eum, cùm paulò ante cœlorum claves ei tradidiſſet, Satanam appellavit: *Vade poſt me Satana, ſcandalum mihi es.* Et quid, quæſo, bonus Petrus tunc peccaverat, quòd tam durum à Chriſto acceperit reſponſum? Adverte: Chriſtus Dominus tunc cruentam ſuam prædixerat Diſcipulis Paſſionem, & Crucifixionem, cui ignominioſæ morti optimo zelo ſe opponens Petrus repoſuit: *Abſit à te Domine, non erit tibi hoc;* voluit enim, licèt ignorans myſterii, impedire Paſſionem Chriſti, & conſequenter redemptionem noſtram, hominúmque ſalutem, ideo Satan, id eſt, adverſarius appellatus eſt, quia adverſabatur Domino: Non tamen ideo à benigniſſimo Salvatore repulſus fuit: *Nota*, ait Hugo Cardinalis, *quòd non ideo repellitur Petrus, ſed ſequi jubetur.* Diſce hîc, ſi ſubinde ob defectus tuos à Superioribus increpatis, vel duriùs cæteris haberis, cum S. Petro patienter ejuſmodi tempeſtates ſufferre, *patientia enim eſt nobis neceſſaria, ut reportemus promiſſiones.*

Matth. 16. 23.
Hugo hîc.
Hebr. 10. 36.

Matth.14.39. 4. Permiſit autem Dominus ad correctionem noſtram, ut in plures laberetur defectus, hinc eum increpavit ob modicam a lem fidem, cùm ſuper mare ambulans, vidénsque ventum val cœpiſſet mergi, proinde pavidus exclamavit: *Domine, ſalvum* Ad quem Chriſtus: *Modica fidei quare dubitâſti?* Pereleganter hîc S. S. Chryſoſt. hic ap. Corn. ſoſtomus: *Sicut ſi pullus*, inquit, *cùm antequam volare queat, nido e terram decidat, mater velociter raptum in nidum reſtituit: Sic tunc Chri Petro peregit.* Diſce hîc, ſi tentaris, ſi tribularis, ſi cruciaris, plenic ac fiduciâ invocare opem Chriſti, aderit ille in tempore oppo 2. Cor. 10.13. audi Doctorem gentium: *Tentatio vos non apprehendit niſi humana: autem Deus eſt, qui non patietur vos tentari ſupra id, quod poteſtis, ſed faci cum tentatione proventum, ut poſſitis ſuſtinere.*

Fuit autem Petrus quàm maximè à Chriſto reprehenſus in Olivario, cùm ab eo juſſus, ut unà ſecum in oratione vigilaret, Marc. 14.37. in gravem ſomnum delapſus eſt: *Simon dormis? Non potuiſti unâ gilare?* Et nunquid, Domine, & cæteri omnes dormitabant Di Cur ergo ſolus Petrus à te increpatur? Reſp. S. Petrus Chryſ quia cæterorum erat Superior Diſcipulorum S. Petrus, ideo me lis debuiſſet præire exemplo. Sed & alia adhuc ſubeſt ratio, obſerves, rogo: Petrus priùs pro re temporali & caduca, imò liſſimo lucro noctes integras inter labores, & curas inanes pot Luc. 5. 5. figere inſomnis; audi ipſum loquentem: *Præceptor, per totam nc borantes nihil cepimus.* Nunc Chriſto in monte Oliveti orante, c pariter eſſet vigilandum & orandum, ne in aliquam intraret t nem, nec unam horam potuit in oratione pro animæ ſalute imp Marc. 14.37. proinde meritò à Chriſto inculpatus eſt: *Simon dormis?* Et qui hæc & iſta, anime mi? Quomodo tu vigilas in oratione Dei? temporalia potiùs, quàm cœleſtia quæris & curas? Examina cc tiam tuam, an non ſæpiùs ſimilem promeritus ſis increpation *mon dormis?*

5. Graviſſimus autem fuit Petri lapſus in foro Caiphæ, ul Matth. 26 35 ſtum ter negâſſe perhibetur, ubi paulò ante ad eum dixerat: *Etia tuerit me mori tecum, non te negabo.* Et quare, dices, permiſit D S. Aug. f. 24. de Temp. miſerandum in Petro lapſum? Reſp. S. Auguſtinus: *Petrus no cum adjutorio Dei; promiſerat quidem, ſe pro Deo moriturum, ſed quid ſine gratia Dei? Niſi quod fuit Petrus, cùm negaret Chriſtum.* Hîc ſtat dera, quis ac qualis ſis, recedente à te gratiâ divinâ. Sed & hi inſerviebat Petro pro majori humiliatione, animi contritione, c Rom 8.28. imò & pro majori gloria: *Scimus enim, quoniam diligentibus Dei cooperantur in bonum.* Supra quod idem S. Auguſtinus: *Diligentib*

inquit, *omnia cooperantur in bonum, etiam peccata; nam ex caſu humiliores, cautiores, & ferventiores reſurgunt.* O ſi & nos! S. Aug. l. de corr. & grat. c. 5.

Moyſes Hebræorum Dux, ac legifer duriſſimam petram, & verbo & verbere fregit, ut abundantes populo ſitienti ſubminiſtraret aquas: *Loquimini ad petram coram eis, & illa dabit aquas.* Chriſtus plùs, quàm Moyſes duram illam & vacillantem petram, ſupra quam ædificare voluit Eccleſiam ſuam, unico obtutu & aſpectu in ſalutares aquas, & copioſas lachrymas convertit: *Et converſus Dominus reſpexit Petrum, & egreſſus foras flevit amarè.* Ita nimirum ſol, mundi oculus, cùm altiſſimas petras glacie & nive rigentes ardentioribus radiis reſpicit, eas in abundantes aquarum rivos diſſolvit, unde lemma: *Solvit, & vidit.* Num. 20. 8. Luc. 22. 61.

Memorandam de hac veritate nobis exhibent figuram Machabæorum libri, ubi Hebræi, cùm in captivitatem Babylonicam ducerentur, priùs ſacrum ignem in alto, & ſicco puteo abſconderunt. Tandem, cùm longo poſt temporum intervallo ab exilio reverterentur in patriam, & in illa ciſterna ſacrum illum inquirerent ignem, locò ignis craſſam & congelatam invenerunt aquam, quam ſuper altare cum ſacrificio poſitam ſol oriens in ignem ingentem convertit: *Sacrificia, quæ impoſita erant, juſſit Sacerdos Nehemias aſpergi ipſâ aquâ.* Et ecce, ubi *tempus adfuit, quo ſol refulſit, qui priùs erat in nubilo, accenſus eſt ignis magnus, ita ut omnes mirarentur.* Sol juſtitiæ eſt Chriſtus Deus noſter, qui cùm in atrio Caiphæ Petrum olim fideliſſimum Diſcipulum ſuum, & ob ſingularem zelum ignitum, ſed nunc ob trinam negationem propemodum in glaciem & aquam craſſam mutatum, denuo benigno vultu aſpexit, mox in eo extinctum charitatis ignem reaccendit: *Et converſus Dominus reſpexit Petrum.* Et quid factum eſt? *Accenſus eſt ignis magnus*, & cujus anima paulò minùs habitâſſet in inferno, nunc ad ſuaviſſimum JEſu obtutum, & aſpectum plenè ſe colligens errorem agnovit, & ruptis lachrymarum cataractis, culpam ſuam per omnem vitam deploravit: *Divino vidit intuitu*, ait S. Leo, *& patentis animum mox ut reſpexit, erexit.* Ita Struthio, teſte Berchorio, ova ſua, in calido ſabulo collocata, tam diu fixo oculorum obtutu intuetur, donec pullis ſuis intra ovorum ſinum etiamnum recluſis per efficaciam aſpectûs ſui vitam quodammodo impertiatur, unde lemma Picinelli! *Oculis vitam.* O Domine JEſu, reſpice etiam nos iiſdem miſericordiæ oculis, quibus Petrum reſpexiſti in atrio, Matthæum in telonio, Magdalenam in convivio, Publicanum in templo, latronem in patibulo: *Protector noſter aſpice Deus.* Verùm pergamus ad alia. 2. Mach. 1. 21. Luc. 22. 61. S. Leo ſer. 9. de Paſſ. Dom. Berchor. l. 7. c. 17. Pſ. 83. 10.

6. Moyſes diu quondam à Deo petiit: *Oſtende mihi gloriam tuam*, & reſponſum accepit: *Ego oſtendam tibi omne bonum;* quod tunc adimple- Exod. 33. 18.

 tum

tum eſt, quando ſtans ſub foramine petræ non quidem faciem l
tereuntis, ſed ſolummodò poſteriora ejus vidit. Felicior S. P
primus inter Apoſtolos divinitatem Chriſti agnovit, & faciem
ſplendidiorem non duntaxat in monte Thaboræo, ſed quàm
poſt glorioſam Chriſti reſurrectionem primus inter Diſcipulo
catus eſt: Petro ergo, ait Cornelius, quaſi pœnitenti ac lapſo,
Principi Apoſtolorum primò apparuit Chriſtus, ut eum in cav
in qua amariſſimè peccata ſua deplanxerat, conſolaretur, la
Luc. 24. 34 abſtergeret, & in novam ſpem erigeret, unde S. Lucas: *Surre
xus verè, & apparuit Simoni.*

Dices, quare Chriſtus non primò apparuit S. Joanni, qui t
ſtans in Paſſione Dominum ſuum ſecutus eſt, & ſtans ad radic
cis unà cum doloroſiſſima Matre usque ad finem Paſſionis co
ſimè permanſit? Obſerva, anime mi, hîc ſummam benigniſſ
clementiam, dum primò Petro, qui fugerat, & eum negavera
ctabilem reddidit, ut peccatores animaret pœnitentes, & ut o
quantùm æſtimaret pœnitentium lachrymas. Neque exprob
tro admiſſum crimen, ſed blandiſſimè eum conſolatus eſt.
quâ benignitate peccatorem contritum debeas excipere, & q
injuriarum à proximo illatarum oblivisci.

Jo. 21. 15. Interrogavit autem Dominus trina vice Petrum, an ſe
Simon Joannis diligis me? Ad quod Petrus in animo ſincero ac
Domine, tu omnia noſti, tu ſcis, quia amo te. O utinam & ita ſe
ſpondere poſſem pientiſſimo Redemptori meo! *Tu ſcis, quia am*
infelix ego peccator, quàm longè adhuc abſum ab iſto perfect
amo potiùs me & commoda mea, quàm te, ô mi JEſu! Et ſi
que aliquo intenſiore te diligo amore, mox iterum deficio, &
Adjuva me, ô Domine.

7. Ad hanc trinam amoris confeſſionem Petrus à Chriſto d
Jo. 21. 17. ſummus animarum Paſtor: *Paſce agnos meos: paſce oves meas.*
ubi ſupremus totius populi Hebraici Paſtor à Deo erat deſig
eum per deſertum in Palæſtinam ac terram deſiderabilem tr
mox in hoc ſuo regimine ingens onus ſentire cœpit, quod ip
gravius ipſi videbatur; proinde humiliter de tanto conqueſtu
Num. 11. 11. re: *Cur impoſuiſti pondus univerſi populi ſuper me? Nunquid ego conc
hanc multitudinem, vel genui eam, ut dicas mihi: Porta eos in ſinu tuo
tare ſolet nutrix infantulum, & defer in terram; pro qua juráſti patribu*

Verumenimverò longè majus onus Chriſtus impoſuit S
ſucceſſoribus ejus, dum eis curam regendi univerſam Eccleſiam
Jo. 21. 17. davit: *Paſce agnos meos: paſce oves meas,* quas omnes S. Petrus in

paterno, imò & in corde ſuo portavit & pro omnium ſalute, quantùm
potuit, laboravit: *Toti præſidebat Eccleſiæ*, ait Dionyſius Carthuſianus, Dionyſ.
univerſasque oves ſuas imò totum genus humanum Chriſtus ei commiſit, ac ſubdidit. Carth. ſer. 2.
Ex quibus patet, quanto charitatis igne in Deum & proximum flagrave- de Nat. Ap.
rit Petri animus, qui omnes volebat ſalvos facere, unde nec labori, nec
cruori ſuo pepercit. Diſce, ſi curam animarum habes, qualem pro eis
debeas gerere curam. Audi S Bernardum, quare Chriſtus ter repetiè- S. Bernard.
rit τὸ *Paſce.* Et quare ter? Cauſam ſubjungit idem Mellifluus: *Paſce*, ſerm. 2. de
ait, mente, paſce ore, paſce opere. Et quomodo hoc? Reſpondet idem: Reſurr.
Paſce animi oratione, verbi exhortatione, exempli exhibitione. En! habes hîc
ideam veri ac zeloſi animarum Paſtoris. Si verus Petrinus es, imitare
S. Petrum, hic enim eſt Pater tuus, currus Iſraël & auriga eius.

8. Fuit autem primum miraculum, quod S. Petrus poſt S. Spiritus
miſſionem patraverat, quòd claudo illi ab utero matris ſuæ ad portam
ſpecioſam templi Hieroſolymæ rectum greſſum reſtituerit: *Apprehensâ* Act. 3. 7.
manu ejus dextra allevavit eum, & protinus conſolidata ſunt baſes ejus & plantæ,
& exiliens ſtetit, & ambulavit &c. Et quare, dices, primum, quod poſt
Chriſti in cœlum aſcenſum S. Petrus fecerat prodigium, ſanatio prædi-
cti claudi fuit, cùm hæc & plura alia etiam in novo Teſtamento illis
contigerunt in figura? Nota ex S. Ambroſio, D. Petrum primum hoc S. Ambroſ.
edidiſſe miraculum in pedum memorati claudi confirmatione, ut ſic ſerm. 2. de S.
oſtenderet, ſe eſſe fundamentum Eccleſiæ: *Rectè prius pedes ſanat, ut ſicut* Pet. & Paul.
in Eccleſia fidei fundamentum continet, ita in homine membrorum fundamenta con-
firmet &c. Verùm & alia claudicatio membrorum hîc obſervanda eſt:
Usquequò, dicebat quondam Elias ad populum, *claudicabitis in duas partes?* 4. Reg. 18. 21.
Si Dominus eſt Deus, ſequimini eum; ſi autem Baal, ſequimini illum. O quàm
periculoſa eſt hæc claudicatio nunc in virtutem, nunc in vitium! &c.
Sed & hos confirmat S. Petrus juxta illud Chriſti: *Simon, Simon, ecce,* Luc. 22. 31.
Satanas expetivit vos, ut cribraret ſicut triticum: Ego autem rogavi pro te, ut non
deficiat fides tua; & tu aliquando converſus confirma fratres tuos &c.

De Joſue perhibetur, quòd per ſonitum tubarum civitatem Jeri-
chuntinam non tantùm proſtraverit, ſed & ſolo æquârit: *Clangentibus* Joſue 6. 20.
tubis, poſtquàm in aures multitudinis vox ſonitusque increpuit, muri illicò corruerunt.
Hoc & Gedeon fecit, qui per ſonitum tubarum caſtra Madianitarum
evertit, & centum viginti millia hoſtium unâ nocte confudit & fudit:
Omnia itaque caſtra turbata ſunt, & vociferantes, ululantesque fugerunt: Et nihilo- Judic. 7. 21.
minùs inſiſtebant trecenti viri buccinis perſonantes, immiſitque Dominus gladium in
omnibus caſtris, & mutua ſe cæde truncabant.

Plus S. Petrus, quàm Joſue & Gedeon, qui per tubam ſacri Evan-
gelii & verbi Dei cum ſociis ſuis Apoſtolis, quorum ſonus in omnem
terram

terram exiêrat, Regnum Diaboli & idololatriæ evertit; hunc enim finem ipſe, tanquam cæterorum caput, Romam venit, ut ex hac u tanquam totius mundi capite in omnes alias Provincias & Regna fi Chriſtianam diffunderet; unde rectè S. Leo: *Beatiſſimus Petrus Pri Apoſtolici ordinis ad arcem Romani deſtinatur imperii, ut lux veritatis, q omnium gentium revelabatur ſalutem, efficaciùs ſe ab ipſo capite per totum m corpus diffunderet.*

S. Leo in Nat. S. Pet. & P.

9. De Loth obſervat Scriptura, quòd, cùm ex urbe Sodoma e ſus eſſet, mox Pentapolis, exceptâ Segor, igne cœleſti fuerit concre ta: *Igitur Dominus pluit ſuper Sodomam & Gomorrham ſulphur & ignem à mino de cælo &c.* Et quare, dices, ignis ille cœleſtis tamdiu tardavit, nec Loth appropinquaret Segor: *Sol egreſſus eſt ſuper terram, & Lot greſſus eſt Segor?* Reſp. Abulenſis, quòd umbra Loth impediverit cœl illud incendium & conflagrantiam Sodomæ, erat enim perſona i gnis ac longa, hinc longam quoque à ſe in primo ortu ſolis proji bat umbram; *unde Deus*, inquit citatus Abulenſis, *non ſolùm corpori & umbra ejus hanc reverentiam detulit, ne ignis devaſtans magis, umbram co ris tangeret.*

Gen. 19. 24.

Abulenſ. hîc.

Si hoc umbra Lothi, quid dico de umbra S. Petri? Quid po tius S. Petro, ait Mellifluus, cui terra obedivit, dum mortuos redd & mare ſub pedibus ejus ſe calcabile præbuit, qui Simonem Mag Spiritu oris ſui in aëre attigit? Et quia tot infirmi afferebantur à crec tibus, ut Petrus omnes non poſſet tangere, nunquid ſola illius um ad curationem ſuffecit infirmorum? Audi Scripturam: *Magis a augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum, ita ut in pl ejicerent infirmos, & ponerent in lectulis ac grabatis, ut veniente Petro ſaltem bra illius obumbraret quemquam illorum, & liberarentur ab infirmitatibus Concurrebat autem & multitudo vicinarum civitatum Jeruſalem, afferentes ag & vexatos à Spiritibus immundis, qui curabantur omnes.* Vide ex hoc, q modo omnes primi Chriſtiani ſingulariter in S. Petrum oculos ſ defixerint, & quomodo in neceſſitatibus ſuis tum animæ, tum cor ris ad illum tanquam ad patrem ſuum magnâ cum fiduciâ acceſſer erat enim ſupremus theſaurarius gazæ Chriſti, de quo Vates Regi *Conſtituit eum Dominum domûs ſuæ, & Principem omnis poſſeſſionis ſuæ.*

S. Bernard. ſerm. de S. Pet.

Act. 5. 14.

Pſ. 104. 21.

10. Coronidem huic noſtræ Conſiderationi imponat humilis M dochæus, ſed nunc à potentiſſimo Perſarum Rege Aſſuero mirum modum exaltatus; dum enim conjurationem duorum Palatinor contra Regem ſubornatam fideliter revelâſſet, non duntaxat fi illius in Annales regios relata eſt, ſed & Rex præcepit, ut regiis affect honoribus, diademate coronatus, & purpurâ indutus, ac regio eq

impe

impoſitus per Ammanum, ſummum Aulæ miniſtrum per plateas civitatis circumcideretur, qui clamavit: *Hoc honore condignus eſt, quemcunque Rex voluerit honorare.* Eſther. 6. 11.

Age, S. Petre, humilis ſerve ſervorum Dei, & Vicarie Chriſti in his terris fideliſſime! Age, inquam humilis Mardochæe! nunc tempus eſt, ut & tu cum Mardochæo poſt tot exantlatos decumanos labores aliquando exaltèris. Et ecce, equus regius jam paratus eſt, cui imponaris, & corona pretioſiſſimis ornata gemmis te exſpectat, *hoc enim honore condignus eſt, quemcunque Rex voluerit honorare.* Equus ille regius Crux eſt, in quo & qua Rex Regum in monte Calvariæ triumphavit, & tibi ampliſſimam ad ſimilem obtinendam gloriam paravit, hic, inquam, equus te Romæ exſpectat. Et quid ad hoc Petrus? Rogatu Chriſtianorum è carcere Mamertino fugit, licèt Paſſionis cupidiſſimus, ſed non effugit Crucem, dum in via Appia (nunc ante portam S. Sebaſtiani) ei occurrit Chriſtus, ad cujus intuitum Petrus attonitus: *Domine, quo vadis?* & Chriſtus: *Vado Romam iterum crucifigi.* Ex quibus verbis Petrus intelligens voluntatem Domini ſui, de novo Romam ad carcerem ſuum rediit, & paulò poſt, ubi priùs ad columnam marmoream alligatus acerbiſſimè fuit flagellatus, impii Neronis juſſu in monte præalto, ex quo urbi & orbi adhuc peramanter benedicebat ferreis clavis crucifixus eſt, de quo D. Chryſoſtomus: *Gaudeas,* inquit, *Petre, qui ligno crucis fruitus es, & ad Magiſtri ſimilitudinem rectâ quidem figurâ ſicut Dominus noſter, crucifigi voluiſti, ſed magis inverſo capite, veluti è terra ad cælum iter parans. O clavos illos beatos, qui membra illa ſanctiſſima pertranſièrunt. Tu cum omni fiducia in manus Domini animam tradidiſti, qui aſſiduè ei & ejus Sponſa Eccleſia ſerviiſti, qui ferventi ſpiritu Dominum dilexiſti omnium Apoſtolorum fideliſſimus &c.* O beatiſſime Pater! quid reſtat? Niſi ut filii tui, licèt indigni, tibi hodierna luce ex toto cordis affectu gratulemur, humiliter te rogantes:

Cornel. in Jo. c. 13. v. 36.

S. Chryſoſt. hom. in Princip. Apoſtol.

Reſpice de cælo, & vide, & viſita vineam iſtam, quam plantavit dextera tua, &c. Pſ. 79. 15.

CONSIDERATIO XXIII.
De Matre miſericordiæ B. Eliſabetham viſitante.
Pro Feſto Viſitationis B. V.

Intravit in domum Zachariæ, & ſalutavit Eliſabeth, Luc. 1. 40.

I.

POſtquam Beatiſſima & intemerata Virgo Deum & hominem Chriſtum, Spiritu S. cooperante, in puriſſimo utero ſuo concepit, rectà S. Gabriel Archangelus, abſolutâ legatione ſuâ, ad limbum Patrum ſe contulit; & quia cœtus ille SS. Patrum per tot ſæcula ſummis cum deſideriis deſideratum cunctis gentibus exſpectabat, ideo per gratiſſimum Archangeli nuntium dicti Patres miris repleti ſunt gaudiis. Interim SS. Virgo tum ob Divinam Filii Dei Incarnationem in ſe peractam, tum ob inſperatum nuntium, quòd cognata ſua Eliſabetha ex ſingulari dono Dei in extrema ſenectute ſua conceperit filium, miro repleta gaudio, cogitare cœpit, quomodo eam quamprimùm poſſet inviſere, & de tanta gratia divinitùs conceſſa, illi animitùs gratulari. Abiit ergo *in montana cum feſtinatione in civitatem Judæ;* hoc eſt in Hebron, *& intravit in domum Zachariæ, & ſalutavit Eliſabeth.* Et quare cum tanta feſtinatione? Quid, obſecro, Virginem ex ſolitudine ſua tantopere dilectâ extraxit, ut nec aſperitate montium, aut longitudine itineris, vel aliâ moleſtiâ potuerit retardari, quin prodiret in publicum, & ſua S. Eliſabethæ deferret officia? Reſp. Vincentius Brunus, quòd hoc fecerit officioſa ejus & obſequioſa charitas, quæ eam permovit ad ineundam ſpontè hanc viſitationem, & ad tolerandam omnem itineris defatigationem, ut citò per Verbum incarnatum ferret ſuppetias Joanni in utero materno, adhuc in peccato originali exiſtenti, dum eodem momento, quo Virgo ſalutavit Eliſabeth Spiritûs Sancti gratiâ ab hac communi labe mundatus & liberatus eſt: *Antequam exires de vulva, ſanctificavi te, & Prophetam in gentibus dedi te.*

Hadr. Lyr. in Triſag. Mar.

Luc. 1. 40.

Vinc. Brunus in Medit. de h. v.

Jerem. 1. 5.

De Arca Dei refert Scriptura, quomodo per ejus præſentiam domus Obededom, dum tribus menſibus in ea permanſit, mirum in modum à Deo fuerit benedicta: *Nuntiatúmque eſt Regi David, quòd benedixiſſet Dominus Obededom, & omnia ejus propter Arcam Dei.* Arca pietatis & gratiæ

2. Reg. 6. 12.

ai

ait Doctor Seraphicus, Beatiſſima Virgo eſt, in illa aſſervabatur Manna, in hac panis vivus, qui de cœlo deſcendit. Arca Dei manſit in domo Obededom tribus menſibus: De B. Virgine & Matre Dei dicitur: *Manſit autem Maria cum illa quaſi tribus menſibus.* David coram Arca illa fœderis ſaltavit totis viribus, quia teſte S Ambroſio ex illo figurante agnovit figuratum, hoc eſt, SS. Matrem Dei ex germine ſuo naſcituram. Præcurſor Domini exultavit in utero Matris ſuæ præ gaudio, quia & ipſe agnovit præſentiam MARIÆ & Verbi Incarnati &c. O mortales omnes, ſi divinam deſideratis benedictionem, hanc miſericordiæ Matrem in domum veſtram, imò & cor veſtrum recipite, *& obviabit vobis quaſi Mater honorificata.* Plura de hoc myſterio pro conſolatione noſtra audiemus.

S. Bonav. in hymno de B. V.

S. Ambr. ſerm. 25. de Sanct.

Eccl. 15. 2.

2. Anna Elcanæ, quia ex ſingulari Dei miſeratione Samuelem concepit, exultans Deo hymnum ſingularem cecinit; & quia Prophetam in utero concepit, Prophetiæ quoque gratiam participavit, unde compoſuit, & læto animo illud canticum Euchariſticum decantavit: *Exultavit cor meum in Domino meo.* Hoc fecit hodiernâ luce & SS. Virgo ac Mater Chriſti, dum Spiritu ſancto plena ambulans ſuper montana Judææ in ſimile canticum ob conceptum Orbis Meſſiam ſoluta eſt: *Magnificat anima mea Dominum, & exultavit ſpiritus meus in Deo ſalutari meo.* O præſtantiſſimum omnium canticorum canticum! quia divino Spiritu pleniſſimum, quod proinde non immeritò Eccleſia quotidie in officio veſperarum ſolemni ritu decantat, ut pro Verbo Incarnato cum divina Matre Deo Patri gratias agat. O ſi ſimili devotione, ſicut SS. Deipara, illud decantaremus!

1. Reg. 2. 2.

Luc. 1. 46.

Cùm Judith, heroina illa fortiſſima, cum reſecto Holofernis capite in Bethuliam reverteretur, totius populi gratulatione & applauſu recepta eſt, quam Ozias Princeps ſic allocutus fuit: *Benedicta es filia Domino Deo excelſo præ omnibus mulieribus ſuper terram &c.* Ad hoc quoque alluſit cumprimis S. Gabriel Archangelus, dum Virginem in domo Nazarethana ſimili ferè modo ſalutavit: *Ave, gratiâ plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus,* & hodierna luce S. Eliſabetha exclamavit voce magna, & dixit: *Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui.* Quibus verbis alluſit mulier prudentiſſima & à Spiritu Sancto illuminata ad illud Dei oraculum & promiſſum Davidi quondam factum: *De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam, &c.* Et ſubjungit: *Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?* Ecce, Eliſabetha non ſuis arrogavit meritis hanc à SS. Dei parente factam viſitationem, ſed gratiæ inexſpectatæ: *Non ſui meriti, ſed muneris eſſe fatetur divini,* ait S. Ambroſius. En! formam habes, quomodo agere debeas cum SS. Deipara, Domina noſtra, & qua

Judith. 13. 23.

Luc. 1. 28.

Pſ. 13. 11.

S. Ambr. hîc in Luc.

veneratione & altiſſimo humilitatis ſenſu ejus Divinum Filium in SS. Eucharistia excipias, & accipias: *Sancta ſanctè.*

3. Achior & Nabath conſobrini Tobiæ, ubi poſt tot caſus adverſos viderunt tot exinde proſperos Tobiæ ſucceſſus, cum gaudio venerunt eum viſitantes, & ei congratulantes de omnibus bonis à Deo ipſi & domui ejus exhibitis: *Venerunt conſobrini Tobiæ gaudentes ad Tobiam, congratulantes ei de omnibus bonis, quæ circa illum oſtenderat Deus.* Et quis dicet, quomodò ſibi invicem congratulatæ ſint duæ illæ Matres ſanctiſſimæ, MARIA & Eliſabeth, de tam mirando rerum ſucceſſu? Hæc, quia matrona erat grandæva, prudens & ſancta, à Deo edocta optimè cognoſcebat arcanam Verbi Incarnationem in ſua cognata factam, unde præ inſolito gaudio exclamavit: *Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?* Et illa viciſſim eam ſalutavit: *Pax tecum &c.* O pax, quæ exſuperat omnem ſenſum! O ſi tali pace frueretur cor noſtrum & conſcientia noſtra! *O peccatores,* ſubintrat hîc citatus Brunus Aſceta devotiſſimus, *erigite animos, & nolite deſperare, ſi enim tanta eſt MARIÆ charitas, ut dignata ſit viſitare Eliſabeth, eique licèt multò inferiori ſervire, non dedignabitur quoque ad vos ſolandos & juvandos venire: nec unquam veniet vacua, quia ſecum defert fructum ſui ventris, hoc eſt, JEſum Salvatorem noſtrum, vitam noſtram, & omne bonum noſtrum, beati, qui viſitantur à MARIA. beati, qui obviam eunt MARIÆ, nam ſicut ſcriptum eſt: Qui inveniet illam, inveniet vitam & ſalutem à Domino.*

Tob. 11. 20. — Brunus in Medit. hoc feſto.

4. Jam intelligo, qualem ſitim quondam Rex David in arce & ſpelunca Odolla habuerit, dum coram ſuis militibus non abhorruit publicè exclamare: *O! ſi quis mihi daret potum aquæ de ciſterna, quæ eſt in Bethlehem.* Erat tunc temporis intervallo Bethlehem, patria Davidis, in manibus Philiſtinorum, quam optabat ab hoſte extorqueri, & ſibi reddi: omnes enim, vel ſaltem plerique ſuam amant patriam, unde ſitim ſuam de aqua patriæ deſiderabat mitigare; & hic ſenſus litteralis eſt. Sed & aliud hîc latet myſterium. Reſp. Methodius: *Ciſterna Bethlehemitica Davidem refocillans, Maria eſt:* David ergo ſitiebat Chriſtum ex ſtemmate ſuo & Virgine naſciturum, unde dictus Pater ita SS. Deiparam alloquitur: *Tu Bethlemica illa ciſterna, quam velut vitæ refocillatricem David deſideravit, ex qua immortalitatis poculum cunctis emanavit.* Et ecce, Rex potentiſſime! completum eſt votum ac deſiderium tuum, poſt ſex menſes naſcetur tibi Filius David, & Salvator mundi, quem tantoperè deſideraſti. O ſi tali deſiderio anhelaremus ad Chriſtum *deſiderium collium æternorum!*

2. Reg. 23. 14. — Method. orat in Hypapantem. — Gen. 49. 26.

Sed & David per citharam ſuam à Saule Iſraëlitarum Rege infeſtum ejecit Dæmonem: *David tollebat citharam, & percutiebat manu ſua, & refocillabatur Saul, & leviùs habebat.* Et quomodo per citharam? Reſp. S. Bo-

1. Reg. 16. 23.

S. Bonaventura: *Cithara Spiritûs Sancti Maria eſt*, vix enim hæc dulciſona S. Bonav. in
cithara in domo Zachariæ audita eſt: *Pax tibi*, ſine mora à S. Joanne re- Carm. Virg.
ceſſit malignus Spiritus, qui priùs per peccatum originale illum infeſta- lit. A.
verat: *Et factum eſt, ut audivit ſalutationem Mariæ Eliſabeth, exultavit infans* Luc. 1. 41.
(*Joannes*) *in utero ejus, & repleta eſt Spiritu Sancto Eliſabeth.* Adverte hîc:
Vox Virginis, ait Theophylactus, *vox erat incarnati in illa Dei*, ad quam Jo-
annes non ſolùm eodem inſtanti à labe originali purgatus eſt, ſed &
uſus rationis illi fuit acceleratus, ut Chriſtum, Deo revelante, in utero
Virginis incarnatum agnoſceret, humiliter adoraret, ex toto corde di-
ligeret, illique geſtu corporis & inſolito ſaltu exhiberet reverentiam.
O qualem reverentiam nos facimus coram SS. Euchariſtia, ubi idem
Deus & Homo Chriſtus nobis præſens exiſtit! heu quàm tepidi hîc ſu-
mus, & quàm incurii! *Surſum corda.*

5. Hic adimpletum fuit illud Salomonis: *Facta eſt quaſi navis inſti-* Prov. 31. 14.
toris de longè portans panem ſuum. Navis hæc B. Virginem præſignavit, de- Cornel. hic.
portans panem ſuum, id eſt, Chriſtum, panem vivum, panem Angeli-
cum, panem Divinum, qui de cœlo deſcendit. Accurrite filii homi-
num, ut repleamini bonis: *Eſurientes implevit bonis.* Luc. 1. 53.

Hic verificatum fuit illud cœleſtis Sponſi ad Sponſam ſuam pu-
riſſimam: *Venter tuus ſicut acervus tritici vallatus liliis.* Et quare ſicut acer- Cant. 7. 2.
vus tritici? Unum in utero ſuo ſacratiſſima Virgo geſtabat granum, de
quo S. Auguſtinus: *Ipſe Dominus JEſus erat granum mortificandum, & multi-* S. Aug. tr. 51.
plicandum; mortificandum infidelitate Judæorum, multiplicandum fide populorum. in Joan.
Si ergo unum tantùm SS. Virgo in caſtiſſimo utero ſuo portabat gra-
num, quare venter illius à Spiritu Sancto integro tritici acervo com-
paratus eſt? Reſp. Vincentius Regius: *Mater*, inquit, *jam erat omnium no-* Vinc. Reg. di-
ſtrûm, cùm primùm Chriſti eſt affecta Mater, in ipſo enim Chriſto omnes nos conti- greſſ. 1. Mo-
nebamur, & ideò venter ejus acervus tritici dicitur; unum illa in utero geſtabat ral. de Viſit.
*granum, Chriſtum ſcilicet, & tamen continebat acervum; nam propterea venter ejus
acervus dicitur.*

Hic completum fuit illud Regii Vatis: *Veritas de terra orta eſt, & ju-* Pſ. 84. 12.
*ſtitia de cœlo proſpexit: Etenim Dominus dabit benignitatem, & terra noſtra da-
bit fructum ſuum.* Supra quod S. Auguſtinus: Quid eſt veritas, niſi Filius S. Auguſt. in
Dei? Quid eſt terra, niſi caro? Veritas ergo de terra orta eſt, id eſt, hunc Pſ.
Chriſtus de Virgine; hæc enim eſt terra, de qua formatus eſt verus & ſe-
cundus Adam; terra, quæ germinat Salvatorem; terra, de qua eductus
eſt panis vivus; terra, quæ dedit fructum ſuum; terra, quam benedixit
Dominus; terra, de qua dicitur: cecidit ſemen in terram bonam. *Ete-
nim Dominus dabit benignitatem*, hoc eſt, oſtendet miſericordiam ſuam erga
genus humanum per Virginem, unde à S. Gregorio Naz. appellatur:

S. Gregor. Naz. de Chriſto pat. *Generis humani bonum*; per ipſam enim, & in ipſa habet mundus, & ha biturus eſt omne bonum.

3. Reg. 10. 18. 6. Salomon paravit ſibi thronum ex candidiſſimo ebore & auri mundiſſimo, in quo ſedere, & populi cauſas audire conſueverat: *Fec etiam Rex Salomon thronum de ebore grandem, & veſtivit eum auro fulvo nimi*

B. Alb. M. ſerm. de dedicat. Eccleſ. Thronus gratiæ, ait B. Albertus Magnus, eſt Beata Virgo Maria grati plena; unde Apoſtolus: Adeamus cum fiducia ad thronum ejus gra tiæ, Mariæ.

Pſ. 104. 39. Rich à S. Laur. lib. 7. Olim columna nubis & ignis Iſraëlitas deduxit in terram deſid rabilem: *Expandit nubem in protectionem eorum, & ignem, ut luceret eis p noctem.* Supra quod Richardus à S. Laurentio: Maria, ait, hæc colu mna eſt, habet enim duo officia, ut protegat à fervore ſolis juſtitia tanquam nubes; & etiam contra Diabolum, quaſi igneus murus, contra vitia & peccata &c.

Eſther. 8. 4. Hugo Card. in Pſ. 109. 2. Virga illa aurea Aſſueri Regis quondam pacis, reconciliationis, a miſericordiæ ſignum extitit: *At ille ex more Sceptrum aureum protendit m nu, quo ſignum clementiæ monſtrabatur &c.* Per hanc virgam auream Aſſue inquit Hugo Cardinalis, ſignificata eſt Maria, de qua in libro Eſther d citur: Quod extendit contra eam virgam auream, & hoc fecit ſignu clementiæ; ſic Deus B. Virginem nobis dedit, ut ipsâ mediante gratia ejus inveniremus.

Gen. 9. 13. S. Bonav. in ſpec. c. 14. Cant. 8. 10. Finito diluvio fœdus inter Deum, & homines de non ampliùs i ducendis diluvii aquis per iridem, ſeu arcum cœleſtem firmatum e *Arcum meum ponam in nubibus, & erit ſignum fœderis inter me, & inter terra* Per hanc pulcherrimam, & tricolorem iridem, teſte S. Bonaventur præfigurata fuit ſacratiſſima Virgo Maria, ipſa enim eſt *arcus fœderis nubibus cœli*, quæ contulit mundo pacem, unde de ſe ipſa ait: *Inventa ſ coram eo, quaſi pacem reperiens.*

Joſ. 2. 18. Rupert. Alb. hic. Cùm duo illi exploratores à Joſue in civitatem Jericho ſubmiſ apud Rachab diverterent, Jerichuntini rem odorati eos ſtatuerunt a matâ perſequi manu, quibus tamen, ſicut & domui Rachab ſignum ſ lutis fuit funiculus quidam coccineus, quo mediante ſalvabantur in ip urbis excidio immunes: *Si ingredientibus nobis terram ſignum fuerit funicu iſte coccineus, & ligaveris eum in feneſtra, per quam demiſiſti nos &c.* Supra qu pereleganter Rupertus: *Funiculus*, inquit, *coccineus defenſionis noſtræ B. Vi eſt*; quis enim verè Chriſtianus homo ſperavit in eam, & pudore eſt af ctus? Aut quis hominum ejus imploravit maternam interceſſionem, ab ea derelictus eſt? Reverâ nullus unquam ait Eutychianus in vita Theopholi. *Quamobrem ego quoque peccator*, pergit idem, *rogo tuum perenn fontem, ex quo fluunt ad animas noſtras curationes; præbe mihi viſcera curationum c*

CO

CONSIDERATIO XXIV.
e Vita & Virtutibus S. Udalrici Epiſcopi Auguſtani.

Pro Feſto S. Udalrici Epiſcopi.

ortet Epiſcopum ſine crimine eſſe, ſicut Dei diſpenſatorem. Tit. 1. 7.

I.

NOn poſſum capere, quare Elcana in ſacra Scriptura dicatur *Vir unus*; ita enim habet primus Regum liber, & prima illius verba: *Fuit Vir unus de Ramathaim Sophim de monte Ephraim, & nomen ejus Elcana.* Et quare *vir unus?* Nunquid etiam illo temporis intervallo plures in mundo fuerunt viri? Fortaſſe Spiritus Sanctus, eſt Autor S. Scripturæ, ad hoc alluſit, quòd fuerit Vir ſingularis, gius, eximius, juſtus, & ſic quaſi unus ex multis? Reſp. antiquiſſimus genes, ideo Elcanam vocari virum unum, quia ſanctus & juſtus erat; atores enim multiplices ſunt, nunc læti, nunc triſtes; nunc irati, c turbati; ſed Elcana in utraque fortuna permanſit *vir unus*, dum eâ fronte proſpera, & adverſa à Deo accepit: *vir unus* omni tempore. I. Reg. 1. 1. Orig. in hunc loc.

Talis *vir unus* & S. Udalricus Epiſcopus Auguſtanus extitit, unus in & bello unus in ſanitate & infirmitate, unus in vita & morte, ſemin Deum reſignatiſſimus, qui meritò cum Apoſtolo dicere poterat: *humiliari, ſcio & abundare; (ubique & in omnibus inſtitutus ſum) & ſatiari, ſurire; & abundare, & penuriam pati.* Verè fidelis ſervus & prudens, m conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam Auguſtanam, dum quaſi l Deo inſerviebat in innocentia cordis, quaſi Enoch in munditia menquaſi Jacob in laborum tolerantia, quaſi Moyſes in manſuetudine gimine, quaſi Aaron in Pontificali dignitate, & quaſi Elias in ardenlo, illud ſemper animo recolens, de quo omnes Epiſcopos, & anium Paſtores fideliter monet Apoſtolorum Princeps: *Neque ut dominantes in cleris, ſed forma facti gregis ex animo.* S. Udalrico ſuccinit D. lus, hanc Timotheo, Epheſinorum Epiſcopo, dictans regulam: *mplum*, inquit, *eſto fidelium in verbo, in converſatione, in charitate, in fide, & tate.* Et Tito Cretenſium Epiſcopo: *In omnibus præbe te ipſum exemplum* Philip. 4. 12. 1 Petr. 5. 3. 1. Tim. 4. 12. Tit. 2. 7.

plum bonorum operum in doctrina, in integritate, in gravitate. Ita S. U
fidelibus & formam & normam ſe præbuit vivendi, de quo S
ſtite, Diœceſeos Auguſtanæ digniſſimo Patrono, plura hodie nc
currunt exponenda, & utinam pro viribus imitanda.

2. Nobilitas, quò antiquior, eò & præſtantior eſt, præſertin
tutibus, ac egregiis adornetur moribus animique dotibus unde S
Prov. 31. 23. *Nobilis in portis vir ejus &c.* Ex ſimili Nobili, imò illuſtriſſima,
Hierarchia R. P. Corbin Khamm f. 127. & ſeq. quiſſima familia ortum ſuum traxit S. Udalricus Epiſcopus Aug
decimus nonus, à patre Hubaldo Comite Kyburgenſi, Dilingenſi
lingenſi, & matre Thietburga, Burcardi primi hujus nominis Sue
Ducis filiâ, anno Chriſti 890. progenitus. Et, ne malitia in hoc per
mundi ſtadio tractu temporis ejus mutaret intellectum, adhuc
piis Parentibus, velut novus Samuel à matre ablactatus, Dei T.
1. Reg. 1. 28. cultui conſecratus eſt: *Commodavit eum Domino, cunctis diebus, quib
commodatus Domino*, in quem finem ad celeberrimum Cœnobium
miſſus, pio ac religioſo viro erudiendus traditus eſt, ſub cujus di
mirum in modum non tam litteris, quàm & virtutibus profec
Thren. 3. 27. tunc *Sanctuli* nomen promeritus. O quàm *bonum eſt viro, cùm p
jugum Domini ab adoleſcentia ſua!* qui enim huic jugo aſſuetus eſt,
Matth. 11. 30. cilè in adverſis erit patiens! *mitis & humilis corde.*

De Tobia obſervant Sacræ Paginæ, quòd ab infantia in tim
Tob. 1. 8. & in obſervandis mandatis Domini fuerit educatus: *Hæc & ſimil
dùm legem Dei puerulus obſervabat.* Ita S. Udalricus ſub ſancta illa di
ab infantilibus annis Deum timere didicit, illam pulcherrimai
mam ſemper ſibi ante oculos ponens, quam olim Deus Abrahan
Gen. 17. 1. ſcripſit: *Ambula coram me, & eſto perfectus;* unde neque in ætate v
profectâ ab hac via rectâ receſſit, aſpero plerumque cilicio corpi
caſtigans, ſæpiſſimè jejunans, eſúque carnium penitus abſtinens
per nudam terram breviſſimum ſomnum capiens interdum tot
in oratione Dei pervigil. Diſce hîc, quid ſit à teneris bonis aſſ
Prov. 22. 6. moribus & operibus; unde rectè Sapiens: *Adoleſcens juxta viam j
iam cùm ſenuerit, non recedet ab ea.* O anime mi! ſi & tu talibus,
ſanctis à primis vitæ annis fuiſſes educatus, & aſſuetus moribus,
in meliorem evaſiſſes virum. Erige te ipſum, adhuc potes fieri

3. Noluit quondam pretioſiſſimus Orbis Servator Chriſtu
Luc. 8. 16. cerna ardens collocaretur ſub vaſe, aut ſubtus lectum, ut habet S
Matth. 5. 15. neque ſub modio, ut ſcribit S. Matthæus, *ſed ſuper candelabrum*,
Jud. 7. 19. *omnibus, qui in domo ſunt.* Ita fecit Gedeon, qui, licèt aliquantiſper
genis lucernas ſuas abſconderit, eas tamen in tempore opportur
duxit in publicum, quarum ſplendore Madianitas terruit, & in

ab eis reportavit victoriam. Tales lucernæ ſunt viri ſancti, zeloſi & Apoſtolici, qui non debent abſcondi ſub vaſe, ſub lecto, vel ſub modio, ſed poni ſuper candelabrum, ut prædicatione ſua, & ſanctitatis ſplendore aliis præluceant Chriſticolis, imò & mundo univerſo; proinde mox ſubjungit eadem Veritas Chriſtus: *Sic luceat lux veſtra coram hominibus, ut videant opera veſtra bona, & glorificent Patrem veſtrum, qui in cœlis eſt.* Math. 5. 16.

Talis lucerna ſplendens & ardens, ſed adhuc ſub vaſe, & lagenâ abſcondita erat quoque S. Udalricus Comes illuſtriſſimus, dum in juventute ſua tot bonis inſtructus exemplis in dicto S. Galli cœnobio ultrò voluntariam paupertatem, caſtitatem & obedientiam amplexus eſt; & dum habitum monaſticum aſſumere ſtatuit, placuit benigniſſimo Numini, ut hæc lucerna non ulteriùs lateret ſub modio, & in abſcondito, ſed ut poneretur ſuper candelabrum, ut omnibus bono præluceret exemplo, qui in domo Dei tunc erant, & etiamnum ſunt, hoc eſt, in Eccleſia Dei omnibus Chriſti fidelibus, ac præſertim ampliſſimæ Diœceſi Auguſtanæ. Hinc Româ redux unanimi conſenſu, ſingulari Dei providentiâ ita diſponente, Auguſtanæ Eccleſiæ, licèt invitus & reluctans præficitur Epiſcopus, anno Chriſti 923. In qua Pontificali dignitate Apoſtoli monitum exactiſſimè ſemper, quoad vixit, implevit: *Oportet Epiſcopum ſine crimine eſſe &c.* Tit. 1. 7

4. Cum Sennacherib Aſſyriorum Rex Hieroſolymam arctiſſimâ cingeret obſidione, & minaces ac blaſphemas ad Ezechiam Iſraëlitarum Regem miſiſſet litteras, ut civitatem traderet, Ezechias ad Deum in animo contrito & humiliato converſus, meruit audire: *Protegam urbem hanc, & ſalvabo eam propter me, & propter David ſervum meum.* Et quid factum eſt? Illâ nocte venit Angelus Domini, & percuſſit in caſtris Aſſyriorum centum octoginta quinque millia virorum. 4. Reg. 19. 34.

Anno Chriſti 955. numeroſiſſimus, & formidabilis Ungarorum exercitus vaſtaverat Auſtriam, Bavariam, & Sueviam; obſeditque Auguſtam Vind. in qua obſidione S. Udalricus civibus, & incolis unico erat ſolatio ac ſubſidio, unde generale jejunium, precéſque publicas ad placandam Numinis iram indixit; & dum pugnabant fortiter milites præſidiarii ac cives contra hoſtiles aſſultus, interim ſine intermiſſione in Eccleſia Cathedrali B. V. à devoto fœmineo ſexu, Virginibus, orphanis, imò & ab infantibus fiebant cum lachrymis preces ad Deum: *Ne tradas beſtiis animas confitentes tibi, & animas pauperum tuorum ne obliviſcaris in finem &c.* Quibus armis Divus noſter cœlum expugnavit, & exercitum Barbarorum fugavit, ubi de novo illud adimpletum eſt: *Protegam urbem hanc, & ſalvabo eam propter me, & propter David* (Udalricum) *ſervum meum.* Vide ex hoc, quanto in pretio haberi debeant viri juſti & Pſ. 73. 19.

Sancti, cùm propter eos Deus civitatibus, & Provinciis ſceleratis parcere ſoleat. Si decem fuiſſent juſti in Sodomis, non igne cœleſti conflagrâſſent miſeri, unde Deus ad Abraham: *Non delebo propter decem.*

5. Moyſes, ut ſe contra Amalecitas defenderet, Joſue invictiſſimum belli Ducem ad præliandum contra Amalec amandavit, ipſe verò durante hâc pugna cruentâ in montem aſcendit: *Ego ſtabo in vertice collis*, inquiebat, *habens virgam Dei in manu mea.* Per hanc virgam Moſaicam, & victricem communiter Interpretes Dominicam Crucem ſubaudiunt, cujus virtute infernalis Amalec cum exercitu ſuo victus, & ſubjugatus eſt.

Exod. 17. 3.

En! pulcherrimum typum. Paucis poſt annis reverſi ſunt Ungari cum formidabili exercitu in Germaniam, in qua urbes & pagos miſerandâ clade, incendiis, rapinis ac cædibus devaſtârunt. Quid conſilii in re tantopere deſperata? Venit quidem in ſuccurſum Auguſtiſſimus Imperator Otto ſecundus, ſed tantùm cum octo legionibus; *ſed hæc quid ſunt inter tantos?* Et quidem inter tot barbaras inimicas phalanges pluribus hactenus victoriis inſolentes? Non deſpondet animum S. Udalricus Antiſtes Auguſtanus, dum Deo fretus, velut alter Moyſes, non enſe, vel armis ſed virgâ SS. Crucis, quam prius ab Angelo acceperat, munitus, in campo Lyceo occurrit hoſti validiſſimo, & dum interim pugnat Imperator cum hoſtibus, velut Joſue cum Amalecitis, ipſe Moyſen imitatus *Virgam Dei habens in manu ſua*, hoc eſt, Crucem Dominicam cœlitus dono illi miſſam, per virtutem ejuſdem hoſtem Gentilem ingenti ſtrage confudit, vicit, debellavit: *Ecce Crucem Domini, fugite partes adverſæ*, in Cruce enim gloria & victoria.

Jo. 6. 9.

6. Balthaſari Regi temulento, & in convivio vaſa ſacra profananti apparuit manus quædam cœleſtis, vel ex aëre condenſato, prout volunt interpretes, ab Angelo aſſumpta, quæ ei ſcribebat in pariete ſententiam, & ſimul interitum: *In eadem hora apparuerunt digiti, quaſi manus hominis ſcribentis contra candelabrum in ſuperficie parietis aulæ regiæ; & Rex aſpiciebat articulos manus ſcribentis; tunc facies Regis commutata eſt &c.* Sed longè felicior S. Udalricus Præſul Auguſtanus, cui devotiſſimè quotidie celebranti non tantùm adſtiterunt Angeli, ſed & ipſa divina manus ei viſibiliter apparuit, ſacroſancta ejus benedicens, & cum eo Cruces formans; quod, cùm die Paſchæ in Eccleſia Cathedrali Auguſtana ſolemne Miſſæ ſacrificium perageret, ei coram omni præſenti populo accidit; in quem finem, dum calix in ſolemni Miſſa ibidem elevatur, etiamnum hodie à miniſtrante non pulſari ſolet cymbalum. Diſce, homo Chriſtiane, ſacris exhibere venerationem, ac debitam reverentiam: *Sancta ſanctè.*

Dan. 5. 5.

7. Vo-

7. Voluit quondam Deus, ut Aaron rationale cum duodecim gemmis in pectore geſtaret, in quo erat Urim & Thummim: *Portabitque Aaron nomina filiorum Iſraël in rationali judicii ſuper pectus ſuum &c.* Per Urim, ait S. Gregorius, intelligitur doctrina, quæ in Epiſcopo, & quolibet animarum Paſtore neceſſariò requiritur, & per Thummim veritas, ac vitæ integritas, *ut potens ſit exhortari in doctrina ſana, & eos, qui contradicunt, arguere.* Utrumque habuit SS. Antiſtes noſter Udalricus, & *Urim* & *Thummim*, doctrinam & veritatem, ac vitæ integritatem excellentiſſimam; unde amœniſſimâ Suadâ ſuâ Regum, Principúmque animos ad bella paratos mirificè compoſuit, juſtitiam ſemper exactiſſimè obſervavit adminiſtravítque; plures Eccleſias à fundamentis ædificavit; egenorum, viduarum, ac orphanorum, ſingularem curam habuit; peregrinos domi epulô excepit, nummis & veſtibus donavit; & ut mores ſuorum Clericorum, ac laicorum cominus inveſtigaret, ipſe eques, cùm adhuc junior eſſet, ſenex verò curru vectus latiſſimam ſuam Diœceſin viſitando luſtravit, eradicans, & emendans, quod ſcabioſum & Simoniacum erat, & implantans, quod ad honorem Dei proximíque celebat ſalutem. En! quomodo hîc S. Epiſcopus noſter factus ſit forma gregis ſui, & exemplar bonorum operum in omnibus. Audiant, & imitentur hoc Sacerdotes omnes. Exod. 28. 29. S. Greg. 2. p. Paſt. c. 3. Tit. 1. 9.

8. Moyſes permagni æſtimavit oſſa Joſephi, quondam Ægyptiorum Pro-Regis, quæ in exitu Iſraël de Ægypto tranſtulit in Palæſtinam: *Tulit quoque Moyſes oſſa Joſeph ſecum &c.* S. Udalricus aliquoties Romam profectus eſt, ut Sanctorum obtineret Oſſa & Reliquias, quas impetratas maximâ veneratione coluit, Auguſtam tulit, & venerationi fidelium expoſuit, ut tali Sanctorum exemplo animati, ipſi quoque magis in fide, & amore Dei accenderentur. Exod. 13. 19.

Eliſæus viduæ pauperculæ oleô ſuccurrit: *Non habeo, ancilla tua, quidquam in domo mea, niſi parum olei, quo ungar &c.* S. Udalricus oleo ſacro à ſe benedicto ægros, ſurdos, claudos, cœcos & ruptos ungebat, & ſanabat. 4 Reg 4. 2.

Elias mortuum reſuſcitavit ad vitam: *Et converſa eſt anima pueri intra eum, & revixit.* S. Udalricus militem innocentem ob violati thori ſuſpicionem à Comite Rhenano obtruncatum, & è terra erutum per ingens prodigium vitæ reſtituit, qui adhuc 27. annis vitam protraxit in obſequio Dei. 3. Reg. 17. 22.

S. Petrus Apoſtolus poſt Chriſti reſurrectionem ſiccis pedibus ſuper maris undas ambulavit: *Simon Petrus, cùm audiſſet, quia Dominus eſt, tunicâ ſuccinxit ſe, (erat enim nudus) & miſit ſe in mare.* S. Udalricus pari miraculo ſuper lacum Bodamicum ambulavit, & ſicco pede fluvium Jo. 21. 7.

 Tharr

Tharr exundantem in Italia & Vindam in Suevia cum ſuo Capellano transmeavit. Denique, ubi mortem prævidit, ſuper cinerem in figuram Crucis conſperſum obire voluit, ut morientem in Cruce Dominum ſuum imitaretur. O felicem ſortem, ſi talem & tu poteris aliquando ſubire mortem!

CONSIDERATIO XXV.

De S. M. Magdalenæ mirabili Converſione, & Pœnitentia.

Pro Feſto B. Magdalenæ.

Stans retrò ſecus pedes ejus, lachrymis cœpit rigare pedes ejus. Luc. 7. 30.

I.

SI parva licet componere magnis, mihi indigno hodie accidit, quod quondam S. Gregorio M. Pont. Max. & Eccleſiæ Doctori Morali evenit; dum is vice quadam B. M. Magdalenam ad pedes pretioſiſſimi Salvatoris noſtri Chriſti JEſu humiliter provolutam, & amariſſimis lachrymis vitam malè actam deplorantem attentiore mente conſideràſſet, non potuit ſe cohibere ſanctiſſimus Pontifex, quin pariter in ſimiles ardentes profunderetur lachrymas; proinde auream ſuam arripuit pennam, & inter ubertim ſtillantes ex oculis lachrymarum rivulos hæc Orbi Chriſtiano notatu digniſſima reliquit verba, altùm mentibus noſtris imprimenda. *Cogitanti mihi de Maria Magdalena pœnitentia, flere magìs libet, quàm aliquid dicere; cujus enim vel ſaxeum pectus illæ hujus peccatricis lachrymæ ad exemplum pœnitendi non emolliant?* Hoc, inquam (ſi parva licet componere magnis) & mihi indigniſſimo hodierna luce contingit, dum flere magìs libet, quàm aliquid dicere. Et quis eſt, obſecro, ſanæ mentis homo, qui, dum ſe peccatorem, prout eſt, conſiderat, dignum morte, inferno & damnatione ſempiterna, & quòd toties peccando à Deo ſummo bono receſſerit, eúmque graviſſimè ſceleribus ſuis offenderit, quis, inquam, eſt, qui non in ſimiles prorumpat lachrymas, & coram Deo, & Amore ſuo Crucifixo ad ſacratos ejus pedes proſtratus cum pœnitente & lachrymante hac peccatrice exclamet: *Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis*

S. Greg. M. hom 33. in Evang.

fontem lachrymarum, ut defleam diebus ac noctibus innumera delicta mea, quibus te, ô amantiſſime JEſu, toties offendi, & provocavi ad iram?

Olim in veteri lege ſanctæ, ac devotæ mulieres ſpecula ſua Deo dicabant, ut Sacerdotes tabernaculum Domini ingredientes in eis ſe contemplarentur, & ſi quid maculoſum in eis eſſet, per fontem abſtergerent: *Fecit & labrum æneum cum baſi ſua de ſpeculis mulierum, quæ excubabant in oſtio tabernaculi.* Exod. 38. 8. Subintrat hîc Cornelius: Nota, inquit, priſcam devotionem & ritum, quo ſanctæ mulieres, præſertim, cùm ſe totas Dei obſequio dicabant, ſua ſpecula & ornamenta, per quæ ante vanitati, & mundo ſervierant, jam converſæ, ſecum pariter Deo conſecrabant. O felix pœnitens *Maria Magdalena*, cujus nomen per anagramma ſonat: *Mala mea grandia*; tu fuiſti in his terris ſimile ſpeculum, in quo omnes peccatrices animæ ſuas potuerunt intueri, & juxta exemplar emendare, ac eluere maculas. Agite! mortales omnes: nemo mundus à ſorde, neque infans unius diei, in peccatis enim concepti & nati ſumus: *Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, ipſi nos ſeducimus, & veritas in nobis non eſt.* 1. Jo. 1. 8. Ergo, ſi æterna ſalus ſeriæ nobis curæ eſt, hoc ſpeculum hodie, imò ſæpiùs impenſiusque conſideremus, ut, ſi ſecuti ſimus eam errantem, ſequamur & pœnitentem.

2. Duplex via in cœlum eſt, innocentiæ una, altera pœnitentiæ; viam innocentiæ ambulavit Chriſtus orbis Salvator pretioſiſſimus, *qui peccatum non fecit, nec inventus eſt dolus in ore ejus*; 1. Petr. 2. 22. & B. Virgo, ac mater ejus Maria, quæ ab omni culpa originali, & actuali ſemper extitit immunis, atque nonnulli alii Sanctorum, puta S. Joſephus Chriſti Pater nutritius, & S. Joannes Baptiſta, S. Jeremias Propheta, & quibus datum eſt, ut in utero materno à noxa originali ſanctificarentur &c. &c. Sed viam pœnitentiæ plerumque omnes tenere debent, qui ad cœleſtem, & æternam aſpirant beatitudinem, dum nemo mundus à peccato, ſaltem veniali, proinde omnes indigent pœnitentiâ; unde Veritas Chriſtus: *Niſi pœnitentiam habueritis, omnes ſimiliter peribitis.* Luc. 13. 2.

Inter quos pœnitentes, & ſalvatos animos hodie S. Mater Eccleſia in ſingulare ſpeculum proponit M. Magdalenam genere nobiliſſimam, opibus divitem, formæ gratiâ illuſtrem, & quia parentes ejus per immaturam mortem citò ab hoc ſæculo nequam fuerunt ſublati, ideo major ſeſe obtulit licentia, ac libertas deliciis carnis, & mundi hujus immundi vanitatibus indulgendi; unde factum eſt, ut fræna plena cupediis omnibus laxaret, populóque publicum ſcandalum fieret; unde S. Lucas non dubitavit eam appellare peccatricem: *Et ecce mulier, quæ erat in civitate peccatrix.* Luc. 7. 37.

Apoc. 17. 3. S. Joannes olim vidit *mulierem ſedentem ſuper beſtiam coccineam, plenam nominibus blaſphemiæ, habentem capita ſeptem, & cornua decem, & mulier erat circumdata purpurâ & coccino, & inaurata auro, & lapide pretioſo & margaritis, habens poculum aureum in manu ſua, plenum abominatione, & immunditiâ fornicationis ejus.* Per quam mulierem non incongruè Magdalenam, dum adhuc erat in peccaminoſo damnationis ſtatu, poteris intelligere, per beſtiam autem, habentem capita ſeptem, Dæmonium & ſeptem peccata mortalia, quibus erat obſeſſa Magdalena, unde iterum Lucas: *De qua ſeptem Dæmonia exiêrunt.* Hoc eſt, ait V. Beda: Chriſtus ſeptem vitia capitalia ab ea expulerat. Ex quibus colliges miſerabilem Magdalenæ ſtatum, in quo, tanquam Diaboli mancipium, per duodecim annorum ſpatium permanſit, non abſimilis illi Hæmorrhoiſſæ, quæ immundo ſanguinis fluxu duodecim annis laboravit: *Et mulier, quæ erat in profluvio ſanguinis annis duodecim &c.* Sed tandem & mulier illa, & Magdalena optatum invenit remedium. Utraque Chriſtum cœleſtem adiit Medicum: Illa *venit in turba retrò, & tetigit veſtimentum ejus, dicebat enim: Quia ſi vel veſtimentum ejus tetigero, ſalva ero.* Magdalena immundi ſanguinis fluxu in anima laborans pariter acceſſit Chriſtum retrò: *Stans retrò ſecus pedes ejus.* Non enim audebat, ut immunda, ejus audire & intueri faciem. *Et confeſtim ſiccatus eſt fons ſanguinis ejus*, illius in corpore, hujus in anima.

(Margin: Luc. 8. 2. — Marc. 5. 25. — Luc. 7. 38.)

3. Mulier illa Evangelica, quæ decem habebat Drachmas ſeu potiùs gemmas, ubi unam per incuriam perdidit, jacturam tam pretioſæ rei advertens, non ampliùs deſtitit eam tamdiu inquirere, donec tandem illam inveniret; in quem finem evertit & purgavit domum ſcopis, candelam accendit, aquas ſparſit, & inclinata tamdiu quæſivit, donec ſummo animi cum gaudio eam receperit: *Quærit diligenter, donec inveniat:* hanc mulierem pulcherrimè expreſſit Maria Magdalena; perdidit illa drachmam ſuam (pretioſam animam Dei imagine inſignitam) *drachmam Evangelicam*, ait S. Gregorius Nyſſenus, *quam acceperas, & quâ dives effecta fueras, ignavia tua perdidiſti? Pœnitentia lucernam accende. Inclinare diligenter; illam in terrenis affectibus defoſſam conquire; inventam tolle.* Fecit & hoc Magdalena. Et ecce hodie, poſtquam diligenter & usque ad terram inclinata multis profuſis cum lacrymis eam inquiſivit, in domo Simonis Leproſi ad pedes Chriſti JEſu invenit. O quanto animi cum jubilo & inexplicabili ejus gaudio! & quis dubitet, quin Angeli Dei ob tam mirabilem hujus peccatricis converſionem ſingulare feſtum egerint: *Lacryma enim pœnitentium*, ait Mellifluus, *Vinum ſunt Angelorum.* Audi Veritatem: *Ita dico vobis, gaudium erit coram Angelis Dei ſuper uno peccatore pœnitentiam agente.*

(Margin: Luc. 15. 8. — S. Gregor. Nyſſ. orat. in mul. peccat. — S. Bern. in Cant. ſerm. 30. — Luc. 15. 10.)

De S. Joanne Apocalyptico refert Scriptura, quòd aliquando aperto cœli oſtio viderit ſedentem in throno, hoc eſt, Filium Dei, & in circuitu ejus viginti quatuor Seniores ſedentes, *& in conſpectu ſedis tanquam mare vitreum ſimile cryſtallo.* Apoc. 4. 6. Per ſedem illam Chriſti gratiam accipe, de qua Paulus: *Adeamus cum fiducia ad thronum gratiæ, ut miſericordiam conſequamur, & gratiam inveniamus.* Hebr. 4. 16. Per mare autem vitreum ſimile cryſtallo Magdalenam ante hunc thronum proſtratam, & in ſuis natantem lacrymis ſubaudi. Imitemur & nos hoc mare cryſtallinum: *Venite, adoremus, & procidamus ante Deum; ploremus coram Domino, quoniam ipſius eſt mare, & ipſe fecit illud &c.* Pſ. 94. 5.

4. Recordor hîc Joſephi Ægyptiorum Pro-Regis, quàm durè quondam ab initio perfidos ſuos fratres tractaverit, cùm tempore famis frumentum empturi in Ægyptum deſcenderent, quos non duntaxat Regionis exploratores appellavit, ſed etiam, ut fures in carcerem conjici juſſit, ubi miſeri in ſe revertentes ſuam cœperunt agnoſcere perfidiam ac peccata, quæ in innocuum olim Joſephum patraverant; *Deus invenit peccatum noſtrum.* Tandem, cùm omnes ruerent in genua, amaris lacrymis ſuam deflentes iniquitatem & afflictionem, non potuit ultrà ſe cohibere mitiſſimus Joſeph, quin pariter cum illis in lacrymas ſolveretur, proinde elevavit vocem cum fletu, dicens: *Ego ſum Joſeph* - [illegible] 3. *Oſculatúſque eſt Joſeph omnes fratres ſuos, & ploravit ſuper ſingulos.* En! quomodo lacrymæ fratrum Joſephi animum ad compaſſionem & clementiam potuerunt commovere.

Chriſtus plùs quàm Joſeph, ubi Magdalenæ hortatu Marthæ ſororis ad primam concionem venit, ſeverum ab initio erga hanc peccatricem monſtravit vultum, interim de extremo judicio & pœnis inferni ſempiternis diſſerens, quæ peccatores, pœnitentiam in dies differentes, in mundo altero manerent: *Ibunt hi in ſupplicium æternum; juſti autem in vitam æternam.* Matth. 25. 46. Hinc primus timor, pavor & anxietas in corde Magdalenæ; unde finitâ concione ſine mora abiît in Aulam, & in Aula ad interius conclave ſuum, ubi facto mari lacrymarum pretioſa exuit veſtimenta, inaures & armillas, & nigrum ſaccum induta ſedit in amaritudine animæ ſuæ plorans die ac nocte ſua graviſſima, quibus Deum offenderat, delicta; & quia mala ſua grandia agnoverat, ſtatuit ipſum adire cœleſtem Medicum, cum Sponſa dicens: *Surgam & circuibo civitatem; per vicos & plateas, quæram, quem diligit anima mea.* Cant. 3. 2. Et quia intellexit, JEſum amorem ſuum verſari in domo Simonis leproſi, irruit opportune importunè in convivium; advolvitur ſacratiſſimis pientiſſimi Salvatoris pedibus, & quis dicet, quo dolore, quo amore, quibus lacrymis, ſingultibus ac gemitibus? *lacrymis cœpit rigare pedes ejus.* Luc. 7. 38. Hîc vidiſſes

optimum JEſum, quomodo velut alter Joſeph non ſe ampliùs pc
cohibere, ſed elevatâ voce, & non ſine ſubortis piis lacrymis han
nitentem mulierem allocutus ſit: *Ego ſum Joſeph, ego ſum JEſus,* lac
tuæ moverunt cor meum ad clementiam; habes igitur placatum
cem: *Remittuntur tibi peccata; vade in pace.* O lacrymæ, quàm pc
eſtis! Et noſtræ lacrymæ, ô anima Chriſtiana, ubi ſunt?

5. Peccat Adam, & pœnitenti DEus condonat culpam, ſed no
Gen. 3. 19. nam: *In ſudore vultûs tui veſcêris pane &c.* Peccat Eva, ignoſcit De
mox pœnam dictat: *Multiplicabo ærumnas tuas &c.* Peccat David,
nitenti indulget Deus: *Dominus tranſtulit peccatum tuum,* ſed mox pc
2 Reg. 12. 13. addit: *Filius, qui natus eſt tibi, morte morietur.* Peccat Ezechias, oſte
Legatis Regis Babyloniæ theſauros ſuos ex vana quadam gloria
4. Reg. 20. 17. nitet exinde Rex, ſed nihilo ſeciùs illi pœna intimatur: *Ecce, dies v
& auferentur omnia, quæ ſunt in domo tua, &c.* Peccat Jonas inobe
Deo, dolet paulò poſt animitus in perturbato mari, ſed mox in pc
Jonæ 2. 1. illi præparatur vivus carcer: *Et præparavit Dominus piſcem grandem,
glutiret illum.* Peccat & Magdalena, dolet de peccatis, & abſque
à Deo & Homine Chriſto remittuntur illi peccata, non tantùm c
lpam, ſed etiam quoad pœnam, dum proſtrata ad pedes JEſu p
as lucrata eſt indulgentias & pleniſſimum Jubilæum: *Vade in pac*
felicem peccatricem! Et quæ cauſa tantæ gratiæ & inſoliti benefic

Jo. Gerſon. ſerm. de quærendo Dom. p. 4. Obſervat Joannes Gerſon, quod lacrymæ de corde verè co
prodeuntes tantæ ſint efficaciæ, ut ipſi Deo quodammodo imp
ut omnia dimittat, eúmque mitigent, quantumcunque priùs fueri
Jo. Trith. l. 1. hom. 14. cenſus; & Joannes Trithemius: Magna, inquit, eſt utilitas lac
rum, quia nullum eſt tam grave peccatum, quod contritio lac
non deleat comitata. Proinde non ampliùs mirandum eſt,
Deus Adamo & cæteris pœnitentibus remiſerit quidem culpam
S. Ambr. ſerm. 46. non pœnam temporalem, quia, prout obſervat D. Ambroſius, l
mæ contriti animi illis defuerunt, lacrymæ enim veniam non p
lant, ſed merentur; cauſam non dicunt, & miſericordiam conſec
tur. Ex quibus facilè erues rationem, quare pœnitenti Magdale
Chriſto Domino pleniſſimum Jubilæum fuerit inſinuatum: *Rem
tur tibi peccata: Vade in pace,* quia *lacrymis ſuis cœpit rigare pedes ejus;* l
Eſcobar l. 3. Coll. Chr. p. 2. ſect. 3. mæ enim, ait Eſcobar, ſunt compendioſa via ad ſanctitatis vertice
ſi illæ tibi deſunt, ſaltem ploret cor tuum propter offenſum De
ſummum bonum.

Gen. 8. 9. 6. Columba à Noëmo quondam poſt diluvium emiſſa, cùm
inveniſſet, ubi requieſceret pes ejus, reverſa eſt ad eum in Arcam
tenditque manum ſuam, & apprehenſam intulit in Arcam. Colu

ſeducta aſſiduò gemit, & eſt ſymbolum, teſte Bellarmino de gemitu columbæ, pœnitentis animæ ad Dominum ſuum poſtliminiò redeuntis: unde David non aquilæ, non accipitris, non milvi, ſed columbæ à Deo flagitavit pennas: *Quis mihi dabit pennas ſicut columbæ, & volabo, & requieſcam.* Pſ. 54. 7. Supra quod egregiè le Blanc: Gemitus ille columbæ eſt dolor pœnitentium, petentium recipi in Arcam Noë, id eſt, in Eccleſiam, in ſtatum & domicilium juſtorum & in cœlum: Dum corvus, id eſt, impœnitens procraſtinans, adhæret cadaveribus.

Talis columba ſeducta, & ad Noëmum ſuum (Chriſtum) rediens extitit & Magdalena noſtra, dum noluit cum corvo diutiùs adhærere fætidis, ſpurcis & luxurioſis cadaveribus, ſed *ut cognovit, quòd JEſus accubuiſſet in domo Phariſæi, attulit alabaſtrum; & ſtans retrò ſecùs pedes ejus, lacrymis cœpit rigare pedes ejus, & capillis capitis ſui tergebat, & oſculabatur pedes ejus, & unguento ungebat.* Luc. 7. 37. Adverte, *ut cognovit*, avidiſſimè enim ſalutis ſuæ arripuit occaſionem alibi forſan non habituram; & tu, anime mi, tamdiu exſpectas?

De muliere illa Sunamitide, Eliſæi Prophetæ hoſpita, recenſet Scriptura, quomodo in amaritudine animæ ſuæ ad dictum Prophetam venerit, & humi humiliter proſtrata ambos Viri Dei pedes apprehenderit, dicens intra ſe multis cum lacrymis: *Vivit Dominus, & vivit anima tua, non dimittam te.* 4. Reg. 4. 30. Voluit autem Giezi eam amovere, ſed non permiſit Eliſæus: *Dimitte illam; Anima enim ejus in amaritudine eſt.*

En! typum in hodierno Evangelio expletum. Venit Maria Magdalena in amaritudine animæ ſuæ ad JEſum, apprehendit ambos pedes ejus, & intra ſe dicit: *Vivit Dominus, & vivit anima tua, non dimittam te;* & cum Sacra Sponſa: *Tenui eum, non dimittam.* Cant. 3. 4. Voluit quidem Simon Phariſæus eam à Chriſti pedibus amovere, ſed noluit benignus Dominus hanc à ſe abjicere filiam prodigam & oviculam errantem, nunc denuò ad Paſtorem ſuum revertentem, ſed eam paterno defendit affectu: *Dimitte illam: Anima enim ejus in amaritudine eſt*; quia Deum, omne bonum ſuum, tot offendit peccatis, ſed nunc ſuper omnia, & ex toto corde diligit: *Propter quod dico tibi: Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Luc. 7. 47. Charitas enim eſt mors criminum, & vita virtutum.

7. Jam incipiamus Veſperas. Primus in eis Pſalmus ita incipit: *Dixit Dominus Domino meo: Sede à dextris meis, donec ponam inimicos tuos ſcabellum pedum tuorum.* Pſ. 109. 1. Quid hoc eſt; Hunc ipſiſſimum Pſalmum Chriſtus quondam objecit Phariſæis ac Legiſperitis, ut illum ſolverent: *Congregatis autem Phariſæis interrogavit eos JEſus, dicens: Quid vobis videtur de Chriſto? Cujus filius eſt? Dicunt ei: David. Ait illis: Quomodo ergo David in ſpiritu vocat eum Dominum, dicens: Dixit Dominus Domino meo: Sede à dex-* Matth. 22. 41.

teris meis, donec ponam inimicos ſcabellum pedum tuorum? Obſerva hîc cum S. Hieronymo, quomodo Chriſtus hìc Doctores Judæorum expreſsè docuerit, Meſſiam ſeu Chriſtum non eſſe purum hominem, ut ipſi autumabant, ſed eſſe Hominem Deum, ſive ſubſiſtentem in perſona verbi; ita enim interpretari, & intelligere nos oportet prædictum Pſalmum:
Menoch. in hunc loc. *Dixit Dominus*, hoc eſt, Deus Pater, Domino meo, hoc eſt, Filio ſuo incarnato: *Sede à dextris meis*, id eſt: Sede mihi modò à dextris meis, me-
Orig. hic. cúmque nunc quietè in æquali poteſtate regna ſuper omnia; *donec ponam inimicos tuos ſcabellum pedum tuorum*, usque dum in noviſſimo die omnes inimicos tuos, quaſi ſcabellum, ſubjiciam pedibus tuis. Subintrat hîc antiquiſſimus Origenes, qui per inimicos Chriſti peccatores ſubaudit: *Deus*, inquit, *ponit inimicos Chriſti ſcabellum pedum ejus, non ad perditionem, ſed ad ipſorum ſalutem.*

Hæc ad amuſſim hodie in S. Maria Magdalena ſunt adimpleta, vix enim Chriſtus Dominus in ædibus Simonis Phariſæorum Principis diſcubuit, mox venit nota illa in civitate peccatrix pœnitens ac gemens, & ſe ipſam faciens ſcabellum Domini, vim lacrymarum ob admiſſa delicta profudit, confitens publicè Chriſtum verum Deum ac hominem, & qui poteſtatem haberet remittendi peccata; proinde tamdiu ad pedes Chriſti, ut viliſſimum ſcabellum, jacere voluit, donec ab illius ore perciperet illud conſolatione plenum: *Remittuntur tibi peccata, vade in pace.* En! hîc formam habes, anima peccatrix, quomodo pari ratione Chriſti pretioſiſſimi Redemptoris ac Crucifixi amoris tui debeas fieri ſcabellum, non ad perditionem tunc in die judicii, ſed ad tuam ſalutem. Imitare proinde S. Magdalenam ſemper, quaſi ſcabellum ad Chriſti
Luc. 7. 38. pedes ſedentem: Si conſideras hodiernum convivium: *Stans retrò ſecus pedes ejus, lacbrymis cœpit rigare pedes ejus.* Si domum Marthæ ſororis ejus:
Luc. 10. 39. *Sedens ſecus pedes Domini, audiebat verbum illius.* Si ſuſcitationem Lazari
Jo. 11. 32. fratris ejus: *Videns eum, cecidit ad pedes ejus.* Si Chriſtum in Cruce pen-
Cant. 2 3. dentem: *Sub umbra illius, quem deſideraveram, ſedi.* Si ſepulchrum Domi-
Matth. 27. 61. ni: *Erat autem ibi Maria Magdalena, & altera Maria ſedentes contra ſepulchrum.* Si Chriſtum à mortuis reſurgentem: videns JEſum, procum-
Jo. 20. 17. bit ad pedes ejus, & JEſus ad eam dixit: *Noli me tangere, nondum enim aſcendi ad Patrem.*

Ecce ſemper ad pedes Chriſti jacet Magdalena pœnitens. Et tu quid? Petra illa in Cades bis à Moyſe percuſſa (*Gemina percuſſio*, ſubin-
S. Auguſt. tr. trat hîc S. Auguſtinus, *duo ligna Crucis ſignificat*) largiſſimas profudit un-
16. in Joan. das: *Percuſſit petram, & fluxerunt aquæ.* Et cor tuum, ô peccator! du-
Pſ. 77. 20. rus hac petrâ & ſaxo exiſtat? Cervus, ſi vulneratus, vel veneno ſerpentis infectus eſt, in fonte vivo ſalutem ſuam quærit, ac invenit; & tu, ô! anima

anima Chriſtiana, telo peccati ſaucia, ac lethifero infecta veneno, non pari modo cum pœnitente Magdalena ad fontem vivum, de Cruce ex quinque SS. Vulnerum canalibus uberrimè in ſalutem tuam promanantem anhelas?

8. Cæterùm mirantur, & quærunt ſacri Doctores, quare B. Maria Magdalena in hac ſua mirabili converſione nec ullum verbum ad Chriſtum pientiſſimum Salvatorem ſuum effata ſit? An fortaſſe præ doloris interni magnitudine linguam ſuam non poterat ſolvere in voces? Et quare non cum muliere illa Chananæa clamavit: *Miſerere mei, Domine, fili David: Filia mea* (anima mea) *malè à Dæmonio vexatur?* Matth. 15. 22. Cur non cum eadem Chananæa ad pedes Chriſti ad menſam diſcumbentis proſtrata, ſe pauperculo catello comparavit: *Nam & Catelli edunt de micis, quæ cadunt de menſa Dominorum ſuorum?* Matth. 15. 27. Quare non cum filio prodigo filia hæc prodiga dixit: *Surgam, & ibo ad patrem meum, & dicam ei: Pater, peccavi in cœlum & coram te?* Luc. 15. 18. Cur non cum Davide pœnitente exclamavit: *Delicta juventutis meæ, & ignorantias meas ne memineris, Domine?* Pſ. 24. 7. Quare non cum Jacob pedes Chriſti tenens, & lacrymis eos rigans, Divinam benedictionem & abſolutionem petiit: *Non dimittam te, niſi benedixeris mihi?* Gen. 32. 26. Nihil horum ſacra commemorat Scriptura. Et quare ſaltem non clamavit: O Domine JEſu! propitius eſto mihi peccatrici, en! *abyſſus abyſſum invocat*, abyſſus miſeriarum abyſſum miſericordiarum; peccavi, & malum coram te feci, ſed doleo animitùs, quia Deum meum, ſummum ac unicum bonum meum, offendi, ignoſce, Domine, ah ignoſce! impoſterum millies mori deſidero, quàm in talia relabi peccata, proinde à pedibus tuis non diſcedam, donec audiam illa ſummæ conſolationis verba: *Mulier, remittuntur tibi peccata tua.* Nihil, inquam, horum ad pedes Chriſti locuta eſt pœnitens Magdalena, & tamen à benigniſſimo Domino plenariam conſecuta eſt indulgentiam: *Vade in pace.* O Prodigium!

Ad dilucidandum hunc ſacrum conceptum, obſerva, quòd tria in homine loquantur etiam ſine lingua & verbis: imprimis loquitur ſanguis innocenter effuſus, ut Sanguis Chriſti & juſti Abelis: *Quid feciſti? Vox Sanguinis fratris tui clamat ad me de Terra.* Gen. 4. 10. Hebr. 12. 24. Secundò loquitur cor humanum; Annam Samuelis matrem conſule: *Porro Anna loquebatur in corde ſuo, tantúmque labia illius movebantur, & vox penitus non audiebatur.* 1. Reg. 1. 13. Tertiò loquuntur ad Deum lacrymæ noſtræ, unde David ait: *Auribus percipe lacrymas meas*, & Poëta: *Interdum lacryma pondera vocis habent.* Agar interroga, quæ per lacrymas morienti filio à Deo fontem impetravit: *Et ſedens contra, levavit vocem ſuam, & flevit.* Gen. 21. 16. Eſau conſidera, qui per lacrymas benedictionem paternam extorſit: *Cùmque ejulatu magno fleret,* Gen. 27. 38.

motus Iſaac dixit ad eum: In pinguedine terra, & in rore cæli deſuper e
chiam attende per lacrymas mortem fugantem, & vitam ſibi
4. Reg. 20. 3. gantem: *Flevit itaque Ezechias fletu magno &c.* Et nunquid m
vidua in Nain per lacrymas filii defuncti reſuſcitationem à Chı
Luc. 7. 13. petravit? *Quam cùm vidiſſet Dominus, miſericordiâ motus ſuper eam,*
Judith. 7. 18. *Noli flere.* Cives Bethulienſes lacrymæ ab interitu liberarunt:
fletus & ululatus magnus in Eccleſia ab omnibus, & per multas horas una
mârunt ad Deum, dicentes: Peccavimus &c.

Ex his colliges, quomodo & lacrymæ apud Deum voceṁ
& qualiter amariſſimæ, & inſtar rivuli & perlucidi currentes
pœnitentis Magdalenæ ad ſacratiſſimum Cor JEſu, plùs quàm
aliæ linguæ, locutæ ſint, illúdque diviniſſimum Cor ad imper
delictis veniam, & ad elargiendum gratiam ac miſericordiam
rint, & inflexerint, non enim tantum aliquas, ſed ingentem lacr
Luc. 7. 38. copiam profudit, unde Evangeliſta: *Lacrymis cœpit rigare pedes*
ſacratiſſimi pedes JEſu ex itinere erant pulverulenti, quos nil
Pet. Cell. c. 12. lacrymis ſuis abluit, & purificavit: *O lacryma!* acclamat Petru
ſis, *tu portas refringis inferni, vincis invincibilem, ligas omnipotentem,*
es vitiorum, portúſque naufragatorum. Et tu, anime mi, fortaſſe
cam lacrymulam, quòd toties peccatis tuis Dominum ac De
tam protervè offenderis, hactenus profudiſti? ô cautes! ô ru
poralia plangis, & æterna negligis; quid erit aliquando de t
S. Ephrem. ſerm de compunct animi ſaltem S. Ephrem: *Ploremus hîc paululùm, ut non plangamus illic*

9. Olim in Deuteronomio mandavit Deus: *Erit vita tua*
Deut 28. 66 *dens ante te.* Supra quod S Leo: *Chriſtus*, inquit, *eſt vita tua*
S. Leo ſer 8. de Paſſ. *Cruce.* Hæc inquam, vita Chriſtus crucifixus ſemper erit in
ſtris, cujus ſolus aſpectus curare poterit omnia animæ noſtræ
S Aug. in Joan. c. 6. *Fratres,* ſubintrat hîc S. Auguſtinus, *ut à peccatis ſanemur, Chriſtum*
intueamur, quomodo, qui intuebantur ſerpentem aneum in deſerto, n
morſibus ſerpentum. Num. 21. Et quam gratum hoc pretioſiſſi
Barr. in Plan. S c. 2. exerc. 4. tori noſtro, ex eo patet, quòd aliquando ad S. Gertrudem di
lia, qui amanter Crucifixum in vivis intuetur, eum amanter reſpicere
hora mortis dignabitur.

O! quis dicet, quo dolore & amore hanc vitam ſuam
pendenteṁ in monte Calvariæ aſpexerit & contemplata fue
ria Magdalena? Ploravit illa quidem, prout dictum eſt, in d
cipis Phariſæorum peccata ſua ſed nondum tunc temporis gn
to & quàm immenſo Divini Sanguinis pretio Chriſto Domi
ſuo ſtatuta eſſent delicta illa, quæ deplangebat: Verùm, ubi
præſens in Paſſione Chriſtum in Cruce pendentem, & quit

ſanguinis fontes de ſacris ejus vulneribus in ablutionem peccatorum ſuorum, & ad totius mundi ſalutem ſcaturientes, quis, obſecro, explicare poterit, quantum tunc creverit in corde ejus dolor & amor, & quibus lacrymis tam indignam Domini ſui necem deploraverit; proinde, cùm de ligno depoſitus fuit mitiſſimus orbis Redemptor, & pedes ejus clavis perfoſſos potuit contingere & amplecti, non ceſſavit ab oſculis & planctu, donec lacrymæ in illa deficerent. O pientiſſime JEſu! ſimili affectu & amore ac cordis compunctione mihi opus eſſet, ſi te vitam meam in Cruce pendentem intueor. Percute, Domine, duriſſimam petram cordis mei virgâ SS. Crucis tuæ, ut diffluat in lachrymas, quia te, ô ſummum bonum meum, offendi.

Tandem poſt glorioſam Chriſti in cœlos aſcenſionem ſeceſſit B. Magdalena in eremum, ubi 30. annis vitam ſanctiſſimam in aſſidua pœnitentia, & in ſumma auſteritate, herbis ſolummodò & radicibus arborum victitans, tranſegit. Hic verificatum fuit illud: *Columba mea in foraminibus petra, in caverna maceria*, hoc eſt, prout exponit S. Gregorius M. in SS. Vulneribus, & in Corde JEſu erat habitatio ejus, donec tandem inter choros Angelorum ad divinum Sponſum fuerit aſſumpta. O felix pœnitentia! quæ tantam gloriam Magdalenæ peperit. Si ſequi vis, fac nunc dignos pœnitentiæ fructus. Cant. 2. 14.

CONSIDERATIO XXVI.

De Vita, Prædicatione, & Martyrio S. Jacobi Apoſt. Maj.

Pro Feſto S. Jacobi Apoſt. Maj.

Poteſtis bibere Calicem, quem ego bibiturus ſum? dicunt ei: Poſſumus. Matth. 20. 22.

1.

JOſeph Ægyptiorum Pro-Rex olim ad fratres ſuos, in ſumma egeſtate frumentum ab ipſo flagitantes, quaſi ad alienos & ignotos duriùs locutus eſt: *Exploratores eſtis &c.* Non, quaſi eos non amaret, ait S. Gregorius M. imò ad hoc eum compulit ſummus amor, ut eos per adverſa exerceret & ad ſaniora excitaret conſilia. Voluit autem Joſeph quàm maximè adverſis exercere Benjamin juniorem fratrem ſuum, cui occultè calicem ſuum in ſaccum mitti juſſit: *Scyphum* Gen. 42. 14. Gen. 44. 2.

autem meum argenteum, & pretium, quod dedit, tritici. pone in ore ſacci junioris, ut ſic occaſionem captaret, eum quaſi furem tractandi & capiendi, quod & factum eſt, ſed ad bonum Benjamin &c. Ecce mirabilem agendi modum Joſephi Patriarchæ cum fratribus ſuis, quos quidem juſtè ob ſcelus olim in ipſum commiſſum punire poterat. Sed quid, obſecro, peccavit Benjamin frater ejus uterinus & innocentiſſimus, ut eum tan-
S. Ambr. lib. de Joſeph. quam furti reum conſtitueret? Reſp. S. Ambroſius, *Scyphum miſit, ut fratrem, quem diligebat, piâ fraude revocaret, reum ſtatuit rapinæ, ut obſidem teneret gratia &c.* Unde eum tenerrimè amplexans cæteris prætulit fratribus
Prov. 3. 12. &c. O amor! *diligit & corripit.*

Apoc 3 19. Ita prorſus agit Deus cum amicis & dilectis ſuis: *Amat & caſtigat*, duriùs præ cæteris illos tractando, & calicem Paſſionis ſuæ eis propinando, ut eos magis evehere, & exaltare poſſit in æterna gloria. Exemplum hodie habemus in S. Jacobo Apoſtolo Maiore, filio Zebedæi, & Mariæ Salome, fratre S. Joannis Evangeliſtæ, & Chriſti cognato ſecundùm carnem, cui benignus Dominus, quia ambitioni pluſculùm indulſerat, ſed mox correptus reſipuit, calicem Paſſionis ſuæ (ſicut quondam Joſeph ſuo Beniamino) inter omnes Apoſtolos primò in ſaccum mi-
Matth. 20. 22. ſit, interrogans eum: *Poteſtis bibere calicem, quem ego bibiturus ſum?* Audi reſponſum: *Poſſumus.* Obſerva hîc ſpecialem honorem à Chriſto S. Jacobo exhibitum; dum enim ipſemet Dei Filius primus calici Paſſionis ſuæ labia applicuiſſet, inter omnes Apoſtolos dilecto cognato, & Diſcipulo ſuo Jacobo eundem Paſſionis calicem propinavit, & conſi-
Salmer. To. 12. tr. 35. gnavit, *ut illum*, ait Salmeron, *citiùs in cœlum ſubduceret, ut gratum eſſet ſpectaculum ſanctis Angelis ſuis cupientibus jam ſecum aliquem Apoſtolorum Chriſti videre.* Plura impræſentiarum de hoc ſanctiſſimo Viro nobis hodie ſunt dilucidanda.

2. Mirabiliter Deus hominem ad ſe de hoc ſæculo nequam vocare aſſolet. Baruch Propheta commemorat, quàm citò omnes creaturæ
Baruch. 3 33. etiam inanimatæ Deo vocanti & mandanti obediant: *Qui emittit lumen*
Matth. 5. 45. *& vadit, & obedit illi in tremore.* Hoc lumen ſol eſt: *Qui ſolem ſuum oriri facit ſuper bonos & malos;* Obedit autem ſol mundi oculus Deo Creatori ſuo cum tremore, hoc eſt, celerrimè, & ad omnem nutum, ac ſi Dominum, ac Deum ſuum agnoſceret. Poſtea deſcendit Propheta ad ſtellas
S. Bonav. hexam. ſer. 20. ac planetas, dum ſubjungit: *Stellæ autem dederunt lumen in cuſtodiis ſuis, & lætata ſunt; vocata ſunt, & dixerunt: Adſumus; & luxerunt ei cum jucunditate.* Supra quod egregie Sanctus Doctor Seraphicus: *Stellis*, inquit, *anima comparatur, quando vocatur à Deo per inſpirationem, & ipſa currit per deſiderium.*

Talis quoque ſtella fuit S. Jacobus Major in Compoſtella, quàm
Matth. 4. 21. citiſſimè Chriſto vocanti ad mare Galilæum obtemperans: *Et procedens inde*

inde vidit alios duos fratres Jacobum, Zebedæi Filium, & Joannem fratrem ejus in navi cum Zebedæo patre eorum, reficientes retia ſua, & vocavit eos; illi autem ſtatim relictis retibus & patre, ſecuti ſunt eum. Subintrat hîc S. Gregorius Magnus; Ecce, inquit, nulla adhuc Dominum miracula facere viderant; nihil ab eo de præmio æternæ retributionis audièrant: & tamen ad unum Domini præceptum, hoc, quod poſſidere videbantur, obliti ſunt. Quanta nos ejus miracula videmus? quot flagellis affligimur? quantis minarum aſperitatibus deterremur? & tamen vocantem ſequi contemnimus &c. Audis hoc anime mi? Time, ne aliquando audire debeas: *Vocavi, & renuiſti &c.* S. Gregor. M. in hom. hîc. Prov. 1. 24.

3. Tres fideliſſimos ſibi quondam elegit amicos Rex David, qui contempto omni vitæ periculo, per caſtra hoſtilia usque ad ciſternam Bethlehemicam penetrârunt, ut ei deſideratam afferrent aquam: *Irruperunt ergo tres fortes caſtra Philiſtinorum, & hauſerunt aquam &c.* Chriſtus Filius David & plus quàm David, tres quoque peculiares ſibi in vita ſua ſelegit amicos, quos ut plurimùm ſecum voluit habere præſentes, hoc eſt: Petrum, Jacobum & Joannem. Filiam Jairi Principis Synagogæ mortuam ad vitam revocaturus tres prædictos Apoſtolos elegit, ut teſtes eſſent hujus mirabilis reſuſcitationis à mortuis: *Et cùm veniſſet domum, non permiſit intrare ſecum quemquam, niſi Petrum, & Jacobum, & Joannem.* Ubi in monte Thabor transfiguratus eſt, ſolùm his tribus Diſcipulis tanquam ſelectioribus gloriam ſuam oſtendit: *Et poſt dies ſex aſſumit JEſus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus, & duxit illos in montem excelſum ſeorſum, & transfiguratus eſt ante eos.* In monte Oliveti precaturus ad Patrem, & ſuam manifeſtaturus triſtitiam, eosdem Diſcipulos præſentes habere voluit, ut teſtes eſſent ſanguinei ſudoris, quemadmodùm priùs fuerant in monte Thaboræo divini ſplendoris: *Et aſſumpto Petro, & duobus filiis Zebedæi, cæpit contriſtari, & mæſtus eſſe &c.* Obſerva hîc, anime mi, quomodo pretioſiſſimus orbis Redemptor Chriſtus his tribus Apoſtolis tanquam familiaribus ſuis maxima ſecreta manifeſtaverit, atque commiſerit, & quia priùs in Transfiguratione ejus viderunt gloriam, nunc quoque viderent illius agonem & dolorem, & ſic diſcerent, viam ad gloriam eſſe hîc Paſſionem: *Cæteros*, ait hîc Origenes in perſona Chriſti, *ſedere juſſit ut infirmiores, vos ut firmiores volo collaborare mecum in vigiliis & orationibus.* 2. Reg. 23. 16. Luc. 8. 51. Matth. 17. 1. Matth. 26. 37. Orig. in hunc loc.

4. Recordor hîc illius Jacobi Patriarchæ, de quo recenſet Scriptura, quòd à matre ſua Rebecca, quia mitis, lenis, & ſuavis erat moribus, plurimùm fuerit dilectus, cui & benedictionem ſingularem ab Iſaac Patre ſuo obtinuit: *Rebecca diligebat Jacob &c.* S. Jacobus noſter, quantùm à B. Maria Salome Matre ſua, & cognata B. V. MARIÆ fuerit dilectus, ex Gen. 25. 28.

eo

eo patet, quòd pro eo, & filio ſuo juniore CHRISTO Don
Matth.20.21. plicem libellum obtulerit: *Dic, ut ſedeant hi duo filii mei, unus a*
tuam, & unus ad ſiniſtram in Regno tuo.

Sic Bethſabee à Davide Rege, annis, laboribus, & infirm
ſcente, impenſiſſimè poſtulavit, ut non alium Regni Succeſſore
3.Reg.1.16. filium ſuum Salomonem declararet: *Inclinavit ſe Bethſabee, a*
Regem; ad quam Rex: Quid tibi, inquit, vis? qua reſpondens, ait: D
tu juraſti per Dominum Deum tuum ancillæ tuæ, Salomon filius tuus re
me, & ipſe ſedebit in ſolio meo &c. En! alteram Bethſabeam in
Matre filiorum Zebedæi, conditione quidem inferiorem, ſec
tione ſua non minùs audacem: *Dic, ut ſedeant &c.*

Voluit nimirum hæc mulier ſagax, ut filii ſui eſſent in Reg
Gen.41.40. ſti, ut Joſeph ſub Pharaone, Pro-Reges: *Tu eris ſuper domum me*
tui oris imperium cunctus populus obediet, uno tantùm Regni ſolio te
Voluit, illos eſſe, ut Danielem in Regno Darii Perſarum Mo
Dan.14.1. *Erit autem Daniel conviva Regis, & honoratus ſuper omnes amicos ejus.*
illos eſſe, ut Mardochæum ſub Aſſuero potentiſſimo centum &
Eſther.6.11. ſeptem Provinciarum Imperatore, de quo Scriptura: *Hoc hon*
gnus eſt, quemcunque Rex voluerit honorare.

Sed durior fuit Chriſtus huic mulieri, quàm ſperaverat, qu
petebat, & periculoſa: *Neſcitis, quid petatis &c.* Fuit tamen in h
S.Th.Vill. ſer. de hoc Sancto. dita, ſubintrat hîc S. Thomas Villanovanus: *Ad minus in hoc Re*
rum, id eſt, Eccleſia, petitionem illorum impletam videmus, nam Joanni
fuit in Aſia, quæ ad dextram Jeruſalem, & Jacobo in Hiſpania, quæ eſt a
partem &c. Diſce, anime mi, fugere ambitionem, quia Regn
non conſiſtit in honoribus, prælationibus, & dignitatibus terr
in ſequela Chriſti, in contemptu rerum ſæcularium, & in mor
ne immoderatorum affectuum: *Neſcitis, quid petatis,* dicebat
notis illis ſuis amicis ac Diſcipulis, ubi aliis volebant præeſſe.

5. Laudatur in Scriptura zelus Moyſis Hebræorum Duci
deſcendens de monte, & audiens vocem in caſtris cantantium,
Exod.32.19. que vitulum aureum à populo adoratum juſto ſuccenſus zelo:
de manu tabulas, & confregit eas ad radicem montis: arripiénſque vitul
fecerant, combuſſit & contrivit usque ad pulverem, quem ſparſit in aqua
dit ex eo potum filiis Iſraël.

Commendatur & zelus Phinees, filii Eleazari, dum perfodi
Num.25.11. cum muliere Madianitide: *Phinees filius Eleazari Aaron Sacerdot*
iram meam à filiis Iſraël: quia zelo meo commotus eſt contra eos, ut no
lerem filios Iſraël in zelo meo.

Jehu Rex Iſraël, licèt non adeò bonus, multùm tamen co

atur, quia impium ſemen domûs Achab delevit, & Prophetas Baal interfecit, atque idoli illius ædes deſtruxit: *Delevit Jehu Baal de Iſraël &c.* 4. Reg. 10. 28.

Prædicatur & Elias propter zelum ſuum eximium, dum duos illos quinquagenarios ab Ochozia Samariæ Rege ad ſe capiendum ſubmiſſos, igne cœleſti cum ſuis aſſeclis conſumpſit: *Si homo Dei ſum, deſcendat ignis de cælo, & devoret te, & quinquaginta tuos.* 4. Reg. 1. 10.

Conſideremus nunc S. Jacobi, & fratris ejus Joannis zelum. Pergebat Chriſtus ad feſtum Scenopegiæ in Jeruſalem, & miſit nuntios ante conſpectum ſuum, ut in civitate Samaritanorum ſibi, & comitibus pararent hoſpitium ac cibum. Verùm Samaritani, inhumani incolæ, non receperunt eum &c. Altum hîc erat cæterorum Diſcipulorum ſilentium, ſed S. Jacobus & Joannes, filii Zebedæi, ut oſtenderent ſeſe eſſe *Boanerges*, hoc eſt, filios tonitru, ſingulari commoti zelo, quia ſciebant, Chriſtum eſſe Filium Dei, ac proinde infinities majorem Eliâ &c. hanc injuriam igne cœleſti volebant vindicari, unde petiêrunt: *Domine, vis, dicamus, ut ignis deſcendat de cælo, & conſumat illos?* Collige ex hoc, anime mi, inſignem zelum, quo ardebat S. Jacobus noſter, ut Chriſti Domini ſui defenderet honorem. Sed aliter mox fuit edoctus à Chriſto: *Filius hominis non venit animas perdere, ſed ſalvare.* Quod & impoſterùm S. Jacobus fecit, prout patebit ex ſequentibus. Diſce hîc, quisquis es, homo Chriſtiane, zelo diſcreto uti; indiſcretum devita; eſt enim modus in rebus, ſunt certi denique fines, quos ultrà, citráque nequit conſiſtere rectum. Juvat hîc audire S. Iſidorum: *Quidquid*, inquit, *cum diſcretione feceris, virtus eſt; quidquid ſine diſcretione geſſeris, vitium eſt.* Luc. 9. 54. S. Iſidor Soliloq. c. 16.

6. Pergamus ad alia. Jacebat Iſaac Patriarcha præ ſenio & corporis debilitate in lectulo ſuo, ad quem Jacob filius ejus natu minor: *Surge, ſede & comede*, cui ſenex pater: *Accede huc, ut tangam te, fili mi, & probem, utrùm tu ſis filius meus.* Per iſtum attactum in ſacra Scriptura tribulationes, cruces, afflictiones, & calamitates ſignificantur, quibus Deus dilectos, & electos filios ſuos in hac mortali vita probare aſſolet, juxta illud Jobi: *Quia manus Domini tetigit me.* Ecce, manus Domini ſi tangit te, probatio fidei tuæ eſt, & ſignum divinæ electionis. Gen. 27. 19. Job. 19. 21.

Accede & tu, mi Jacob Apoſtole, fili Zebedæi, ut tangat te Chriſtus, qui per Iſaac præfiguratus eſt, te, inquam, conſanguineum ſuum, præ cæteris Diſcipulum dilectum; accede: *Potésne bibere calicem, quem ego bibiturus ſum?* Reſponſio in promptu eſt: *Poſſum* per gratiam Dei. Enimverò bibit calicem Domini, ad omnia adverſa pro amore Chriſti & proximi ſalute perferenda, paratiſſimus. Matth. 20. 22.

Petrus & cæteri Apoſtoli ab initio multùm dubitabant, an ad gentes ſe vellent conferre interim relictâ Palæſtinâ; atque ut magìs anima-

retur Petrus, opus illi fuit revelatione, quam habuit de linteo de cœlo
Act. 10. 13. demiſſo, in quo omnis generis immunda reperiebantur animalia: *Et facta eſt vox ad eum: Surge Petre, occide, & manduca. Ait autem Petrus: Abſit, Domine, quia nunquam manducavi omne commune & immundum. Et vox iterum ſecundò ad eum: Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris &c.* Per immunda illa animalia Petro oſtenſa fuerunt adumbrati gentiles. Verùm S. Jacobo Apoſtolo Majori non opus erat ejuſmodi revelatione, dum primus inter cæteros Diſcipulos omnes poſt miſſionem Spiritûs Sancti per mare & terram firmam usque ad Hiſpaniarum gentes penetravit, ut & illis remotis nationibus fidem Chriſti JEſu crucifixi annunciaret.

7. Generoſi illi milites Gedeonis Iſraëlitarum Ducis, ut hoſtilia Madianitarum everterent caſtra, & ab efferatis illis gentibus inſignem reportarent victoriam, lampades accenſas, cùm inſtaret prælium, volebant tenere manibus, tubásque ſonoras omnes ſimul inflare oribus, quibus terrebant hoſtem, ut ſeipſum in nocte intempeſta in ſumma trucidaret confuſione, in quo tumultuoſo conflictu centum & viginti
Jud. 7. 22. millia occubuerunt: *Inſiſtebant trecenti viri buccinis perſonantes; Immiſitque Dominus gladium in omnibus caſtris, & mutuâ cæde trucidabant &c.*

S. Jacobus Apoſtolus M. ut caſtra inimica Principis infernalis ſubverteret, cumprimis tubam ſacri Evangelii in Judæa, quia potens erat opere & verbo, & exinde in Hiſpaniæ Regionibus inflabat ore, quo novo ac prorsùs inſolito ſonitu multorum Hebræorum, & gentilium perterruit aures & animos, ut ad Deum verum, & vivum, & unigenitum ejus Filium Chriſtum JEſum, & hunc Crucifixum converterentur. Sed & lucernam ardentem in manibus tenuit, hoc eſt, exemplum bonum & bona opera, quæ in concionatore ſummè ſunt neceſſaria, quibus ſuis Neophytis prælucebat; unde Eccleſia de illo in Lectionibus: *Poſt JEſu Chriſti aſcenſionem plurimos ad Chriſtianam fidem perduxit.* Quid ergo mirum, quòd jam tunc infernalium Madianitarum caſtra deſtruxerit, quia ſermo ejus erat tonitru, & vita fulmen?

Gen. 32. 10. Jacobus ille veteris teſtamenti de ſe ipſo gloriabatur: *In baculo meo tranſivi Jordanem iſtum: & nunc cum duabus turmis regredior.* Noſter quoque Jacobus novi teſtamenti Jordanem judicii, & torrentem Paſſionis pertranſiit, & cum duabus turmis, Judæorum videlicet & Hiſpanorum, quas Deo lucratus eſt, in cœleſtem Patriam inter omnes Apoſtolos primus intravit.

8. Sed dices, quare S. Jacobus noſter tanto cum deſiderio, & tam citò ad martyrii anhelavit & properavit coronam? Reſp. quia paucis abhinc annis in monte Thaboræo præſens erat glorioſæ Chriſti Domini

ſui

ſui Transfigurationi, ubi eum audierat cum Moyſe & Elia de exceſſu quidem futuræ Paſſionis ſuæ loquentem, ſed & interim conſiderabat immenſam ejus gloriam, quæ illi animum addidit, omnia impoſterum adverſa pro tam immenſa adipiſcenda gloria, & viſione DEI beatifica æternùm fruendâ læto animo perferendi, proinde ſine mora ad calicem Paſſionis bibendum ſe obtulit: *Poſſumus*, illud S. Pauli ſecum in animo ruminans: *Id enim, quod in præſenti eſt momentaneum, & leve tribulationis noſtræ; ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis.* 2. Cor. 4. 17. Proinde cupiebat ſæpiùs ab hoc ſæculo nequam diſſolvi, & eſſe cum Chriſto; hinc in concionibus ſuis cæteris Chriſti Diſcipulis audientior erat & ferventior, quod audiens Herodes Rex, ut gratiam faceret Judæis, Jacobum à militibus teneri, & incarcerari fecit, mox in illum ferens capitis ſententiam, ut die 25. Martii, quo die & Chriſtus crucifixus eſt, è medio tolleretur: *Occidit autem Jacobum fratrem Joannis gladio: Videns autem, quia placeret Judæis, appoſuit, ut apprehenderent & Petrum.* Act. 12. 2.

De Chriſto pientiſſimo Salvatore noſtro obſervant Sacri Scriptores, quòd peculiari charitate dignatus ſit, complecti proprium ſuum traditorem, unde illum tractavit in menſa per tres annos, & quid ampliùs, non ignorans, quòd per ipſum tradendus eſſet in mortem; In ultima cœna illi ſordidos pedes lavit, linteo exterſit, & oſculatus eſt, ac tandem, cùm nunc in horto ab eo traderetur in manus peccatorum, amiciſſimè eum complexus & allocutus eſt: *Amice, ad quid veniſti?* Ita Matth. 26. 50. & S. Jacobus Apoſt. unus è primariis tribus Apoſtolis, adeóque è columnis Eccleſiæ, Joſiam inimicum, & accuſatorem ſuum peſſimum, qui primus ſummo cum furore & rabie in S. Apoſtolum manibus involavit, cùm nunc ad mortem inter militum catervas duceretur Apoſtolus, videns illum de longè ſummo amore, & animi teneritudine amplexatus eſt, atque ſanctitate ſua, & conſtantia ita obſtupeſecit, ut illum non tantùm ad Chriſtum converterit, ſed & Martyrem effecerit. Juvat hîc audire S. Clementem Euſebium: *Is ſanè*, inquit, *qui eum ad tribunal duxerat, cùm martyrium ſubiturum cerneret, eâ re motus, & ſe Chriſtianum eſſe ultrò confeſſus eſt. Ducti ſunt igitur ſimul uterque. Ille verò in itinere petiit, ut ignoſceretur ſibi à Jacobo. Hic cùm parumper deliberâſſet: Pax tibi, inquit, & oſculatus eſt eum: atque ita ſimul uterque decollatus eſt.* S. Clemens Euſeb. l. 2. hiſt. c. 9. Ecce, quomodo dilectio inimicorum lydius lapis ſit ad dignoſcendos filios Dei; *Diligere inimicos*, ait Mellifluus, *magis divinum eſt, quàm humanum.* S Bern. l. de Paſſ. D. c. 11.

Audiens Centurio, quòd Chriſtus in Cruce pro ſuis inimicis & crucifixoribus orâſſet: *Pater, dimitte illis*, mox in alium hominem converſus eſt, unde publicè exclamavit: *Verè hic homo Filius Dei erat.* Marc. 15. 39. Et quid tu facis in tali puncto? Si offenderis, quid dicis? O quàm ſunt diſſimiles cogitationes & affectus noſtri &c.

9. Cæterum commendatur in Canticis Aminadab Prince Juda, qui tempore Moyſis in tranſitu maris rubri, ubi cætei trepidabant, mare virgâ Moſaicâ diviſum ingredi, primus poſt cum tribu ſua & quadrigis illud ingreſſus eſt, & ita heroico cæteris animum fecit, ut ſine ulteriore formidine per maris und
Cant. 6. 11. ſequerentur; unde de illo Sponſa: *Anima mea conturbavit me pr drigas Aminadab.*

Quod olim in exitu Iſraël de Ægypto fuit Aminadab ir decim tribus Iſraël, hoc in novo Teſtamento extitit S. Jacobı inter duodecim Apoſtolos, qui aliquando judicaturi ſunt duod bus Iſraël; hic dum vidit Moyſen, Chriſtum Dominum ſi mare rubrum Paſſionis ſuæ tranſeuntem, mox ille ſequi volu mus inter cæteros Apoſtolos ſecutus eſt; quod videns Petrus, mediatè poſt Jacobum captus & incarceratus eſt, altero poſt capitis pœna damnandus, tantâ cum lætitiâ & animi ſolatio h tis acceptavit ſententiam, ut illa nocte ultimâ ſuaviter inter ca
Act. 12. 6. dormiens flocci curaret omnes hujus mundi pœnas: *Erat Petru inter duos milites &c.* Diſce hîc, quale ſolatium ſit homini ve ſtiano, ſi mentem & conſcientiam habet ſecuram, tum talis hor per paratus eſt vivere, vel mori, prout Deus noverit magis exp majore SS. Nominis ſui gloria.

Jud. 16. 30. 10. De fortiſſimo Samſone dicit Scriptura: *Multò plures moriens, quàm ante vivus occiderat.* Hoc quoque de S. Jacobo v dicere poſſumus, quòd multos in Judæa & Samaria vivens vi rit, & ad Chriſti fidem per ſuam prædicationem & exemplum perduxerit, ſed moriens multò plures & ferè innumeros in Hiſp Regnis à morte peccatorum ad meliorem vitam ſuſcitavit.

Rem miram accipe. Cùm aliquando S Apoſtolus adhu extra civitatem Cæſar-Auguſtanam in Hiſpania juxta ripam Ib ſederet triſtis & amarè plorans, quòd tam paucas ad Deum r animas, advertit ſubitò clareſcere cœlum, vocéſque Angeloru diît: *Ave gratiâ plena &c.* Erat autem tunc temporis B. Virg viva in Jeruſalem; dum ergo Apoſtolus adhuc hæret attonit ipſam ſacratiſſimam Virginem Angelorum miniſterio in clariſſ be apportatam, quæ hunc dilectiſſimum cognatum ſuum affec materno conſolata eſt, ne ex paucitate Neophytorum adeò c retur, hoc enim Deum ad majorem nominis ſui gloriam, & meritum, ac Dominici calicis participationem permiſiſſe & or futurum autem, ut à morte & Paſſione illius hoc Regnum ampli totum quantum ad fidem Catholicam converteretur, duraturu

fidei ſuſceptæ conſtantia usque ad mundi finem. Quibus dictis Virgo videri deſiit, rursúsque Angelorum manibus Hieroſolymam translata eſt. Jacobus autem optimè conſolatus in illo loco in honorem SS. Dei genitricis primum templum ædificare cœpit, & perfecit; exinde Dei nutu de novo Hieroſolymam profectus eſt, ubi martyrii palmam meruit inter omnes Apoſtolos primus accipere, cujus ſacrum corpus Diſcipuli de nocte ſuſtulerunt, & ad littus maris properantes, navim divinitùs præparatam invenerunt, in quam deſcendentes Deo duce feliciter in Gallicia applicuerunt, ubi in honorem illius ampliſſimum templum ædificârunt, peregrinorum undequaque confluentium devotione glorioſiſſimum.

De Eliſæo Propheta commemorat Siracides: *Mortuum prophetavit corpus ejus.* Et quomodo, dices, mortuum Eliſæi corpus poterat prophetare? Reſp. quòd mortuus mortuum reſuſcitaverit, prout patet 4. Reg. 13. 20. Ita, ſubintrat hîc Dionyſius Carthuſianus, mortuum corpus S. Jacobi Compoſtellani adhuc hodie prophetare ſolet: *Qui poſt mortem ſuam tam multa & magna, tam præclariſſima, ſolique Omnipotenti poſſibilia fecit miracula, inter quæ etiam plures ſuſcitavit defunctos &c.* An non igitur hîc jure meritò de S. Jacobo dicere poſſumus illud Iſaiæ Prophetæ: *Ipſum gentes deprecabuntur, & erit ſepulchrum ejus glorioſum.* Quid ergo reſtat, niſi ut huic glorioſiſſimo Apoſtolo, qui toties Hiſpanos ſuos albo vectus equo contra Maurorum incurſus defendit, ex animo gratulemur, eúmque impensè rogemus, ut & nobis in ſuprema illa lucta, ex qua pendet æternitas, adeſſe dignetur &c.

Eccl. 48. 14.

Dionyſ Carth in ſerm. de S. Jac.

Iſa. 11. 10.

CONSIDERATIO XXVII.

De S. Anna, Matre B. V. Mariæ digniſſima.

Pro Feſto S. Annæ.

Multæ filiæ congregaverunt divitias, tu ſupergreſſa es univerſas. Prov. 31. 29.

I.

PEr me licet: Laudent Hebræi ſuam Saram, quæ multarum gentium mater eſſe meruit, dum Iſaac filium ſuum in ſenectute genuit; unde monet Iſaias: *Attendite ad petram, unde exciſi eſtis, & ad cavernam laci, de qua præciſi eſtis;* & ſtatim myſterium explicans ſubdit: *Attendite ad Abraham patrem veſtrum, & ad Saram, quæ peperit vos &c.* Iſa. 51. 1.

Laudent, & ſupra aſtra extollant Bethulienſes ſuam Judith, præclaram natalibus, ætate juvenem, pulchritudine mirabilem, divitiarum contemptricem, pietate præſtantem, cujus eximia forma cum pari certabat virtute, proinde à Deo ad hoc heroicum facinus, ut de Holoſerne
Judith. 15. 10. triumpharet, & Iſraëlem à perditione liberaret, electa eſt: *Benedixerunt eam omnes una voce, dicentes: Tu gloria Jeruſalem, tu lætitia Iſraël, tu honorificentia populi noſtri &c.*

Extollant Judæi ſuam Eſther ob ſingularem in Deum timorem, animi puritatem, ſinceram in populum ſuum charitatem, orationis & jejuni ſtudium conſpicuam, ac præſertim, dum Deo confidens ſe ſe ultrò pro populi ſalute mortis objecit periculo, Amanum hoſtem gene-
Eſth. 8. 16. ris ſui infenſiſſimum repreſſit, & Iſraëlem ſervavit illæſum: *Judæis autem nova lux oriri viſa eſt, gaudium, honor & tripudium &c.*

Commendent Idumæi ſuam Salome fortiſſimam ſeptem fratrum Machabæorum Matrem, quæ ſicut Abraham ſuum Iſaac, ſic ipſa ſeptem
2. Mach. 7. 20 filios Deo animô plusquam virili immolavit: *Supra modum autem Mater mirabilis, & bonorum memoria digna, quæ pereuntes ſeptem filios, ſub unius diei tempore conſpiciens, bono animo ferebat, propter ſpem, quam in Deo habebat, ſingulos eorum hortabatur voce patria fortiter &c.*

Laudent denique Romani ſanctam ſuam Felicitatem & Symphoroſam, Martinam & Agnetem, Priſcam & Praxedem, Cæciliam & Franciſcam, Panormitani ſuam Agatham, Veneti ſuam Luciam, Florentini ſuam Magdalenam de Pazzis, Bolognienſes ſuam Catharinam, Cæſarienſes ſuam Dorotheam, Colonienſes ſuam Urſulam, Viterbienſes ſuam Roſam, Paduani ſuam Juſtinam, Auguſtani ſuam Afram & Hilariam; Ego autem hodie ſummis laudum præconiis celebro ſanctam Annam B. Virginis Mariæ digniſſimam Matrem, & Chriſti Filii Dei aviam, cujus nec nomen laude vacat, dum *gratiam* ſignificat; de cujus ergo laudibus, quia ſecundam non habet, plura hodie occurrunt conſideranda.

2. Tres Annæ à Spiritu Sancto ob egregias virtutes ſingulariter in Sacra commendantur Scriptura. Prima, eſt Anna Mater Samuelis Prophetæ, quæ fervore orationis ac multis lacrymis tota in Deum reſignata tandem poſt diuturnam ſterilitatem ſuam partum felicem ac filium impetravit, cui nomen *Samuel* indidit, quod idem eſt, ac *poſtulatus à Deo.*
1. Reg. 1. 20. Ita Scriptura: *Vocavítque nomen ejus Samuel, eò quòd à Deo poſtulâſſet eum.* Et hoc in ſingularem memoriam, ut quoties hoc ſuum nomen audiret: *Samuel, Samuel,* vel illius recordaretur & memor eſſet beneficii, quòd à Deo per miraculum voventi & lacrymanti matri fuerit donatus, & idcirco ſeipſum, quòd eſſet, Deo donaret, ac redderet.

Altera

Altera Anna, Mater extitit Tobiæ junioris & uxor ſenioris, de quo
cer Codex: *Cùm verò factus eſſet vir, accepit uxorem Annam de tribu ſua, ge-* Tob. 1.9.
itque ex ea filium, nomen ſuum imponens ei, quem ab infantia timere Deum do-
it, & abſtinere ab omni peccato. Hæc Anna commendatur à ſedula cura
optima filii educatione, & quòd quotidie iêrit ad opus textorium,
ıercedémque laboris ad alendam in captivitate familiam applicaverit:
nna verò uxor ejus ibat ad opus textrinum quotidie, & de labore manuum ſua- Tob. 2.19.
m victum, quem conſequi poterat, deferebat.

Tertia Anna Filia Phanuelis à S. Luca commendatur ob inſignem
ıſtitatem tum virginalem, tum conjugalem, tum etiam viduialem.
uit autem hæc Anna grandæva & ſenex, prophetiæ dono illuſtris, &
ı templo, cùm Chriſtus infans æterno Patri à Virgine Matre præſen-
retur, hæc orationibus & jejuniis Deo die ac nocte inſerviens, ſuper-
niebat, laudans cum S. Simeone & benedicens Deum ob datum na-
ımque orbis Meſſiam Chriſtum: *Et loquebatur de illo omnibus, qui exſpe-* Luc. 2.39.
ctabant redemptionem Iſraël.

Verùm de S. Anna Genitricis Dei Matre, & Chriſti orbis Redem-
toris digniſſima Avia, jure merito dicere poſſumus illud Sapientis:
ulta filiæ congregaverunt divitias, tu ſupergreſſa es univerſas. Erat autem hæc Prov. 31. 29.
Anna à piis & ex regali proſapia oriundis parentibus in Bethlehem in
cem progenita, cujus pater erat Archos, & Mater Emerentiana, qui
ınc unicam & unicè dilectam filiam ſuam jam trimulam Deo T. O. M.
templo Hieroſolymæ dicabant, in quo inter cæteras Virgines, velut
na inter ſtellas in oratione ferventiſſima usque ad annum ætatis de-
mum quintum commorata eſt. Paulò poſt pro more veteris Syna-
gæ erat S. Joachimo adoleſcenti æquè diviti, nobili, ac pio deſpon-
ta, cum quo in pacifico ac caſtiſſimo conjugio vivebat, de quo Bea-
ſima Virgo hæc ad S. Brigittam dixit: *Filius meus conjugium patris mei &* Lib. 6. Revel.
latris tantâ caſtitate conjunxit, ut tunc non inveniretur caſtius conjugium, ut nun- cap. 9.
am convenire vellent, niſi juxta legem ſolummodò causâ ſuſcitandi prolem, & vo-
ıtas in eis mortua erat; ex charitate divina & verbo Angeli convenerunt carne,
n ex concupiſcentia; & quia intra viginti annorum ſpatium optatam
on obtinebant prolem, ideo ambo à Sacerdote tanquam maledicti à
eo cum oblationibus ſuis in templo fuerunt rejecti. Patientiſſimè
nbo hanc ferebant injuriam in Dei voluntatem penitiſſimè reſignati,
quia, ait S. Vincentius Ferrerius, *habuerant patientiam in verecundia ſibi* S. Vinc. Ferr.
ta à Sacerdote, ſtatim habuerunt promiſſionem, & obtinuerunt habere prolem. cit. à Manſ.
ı quem finem S. Gabriel Archangelus à Deo ad S. Annam miſſus eſt, diſc. 5.
ıi eam hiſce verbis in horto ſuo orationi vacantem eſt conſolatus:
ı timeas Anna, amica Dei altiſſimi, exaudita ſunt preces tuæ, & fructus ventris S. Vinc. Fer.
tui ſer. de Nat. V.

tui gratus in oculis Dei, ex te enim naſcetur Virgo admirabilis, in qua totus latabitur mundus &c. O anima Chriſtiana! lætare cum S. Anna, eique gratulare tantam excellentiam, quia pariet filiam, quæ erit mundi deſiderium, & cunctorum ſæculorum negotium. Diſce inſuper ab ea patientiam, ſi injuriàris, ſi contemneris, ſi cruciaris, ſi mortificaris, ſi infirmaris, ſufficiat tibi ſolum habere amicum Dei, etiamſi totus tibi adverſetur orbis,

3. De Jeremiâ recenſent Sacræ Paginæ, quòd à Deo jam in utero materno, antequam prodiret in lucem, fuerit ſanctificatus. cui benignus Deus peccatum originale jam tunc remiſit, eique gratiam ſanctificantem infudit. Jer. 1, 5. *Priusquam te formarem in utero, novi te, & antequam exires de vulva, ſanctificavi te.* Eandem gratiam in matris utero obtinuit S. Joannes Baptiſta, dum eodem momento, quo exultavit in utero materno, ab originali labe à Deo purgatus, & ſpiritu prophetiæ repletus, atque in præcurſorem Domini electus eſt, unde mater ejus Eliſabeth ad ſalutationem Mariæ exclamâſſe fertur: Luc. 1, 44. *Ecce enim, ut facta eſt vox ſalutationis tuæ in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo &c.*

Prætermitto hîc S. Joſephum Chriſti patrem nutritium, & S. Moyſen, quos nonnulli SS. Patrum pari ratione cenſent in utero matris ſanctificatos, quæ gratia fortâſſe aliis inſignioribus Sanctis ac Dei amicis contigit, ſed hi omnes non ſine originali noxa erant concepti; aſt de B. Virgine ac Dei Genitrice Maria canit Eccleſia: *Sola ſine exemplo placuiſti Domino noſtro JESU Chriſto,* dum eam ex ſpecialiſſimo privilegio voluit ſtatim in primo animationis inſtanti in utero S. Matris ſuæ Annæ ab omni originali delicto præſervare. Audi rurſus B. Virginem ad S. Brigittam loquentem: Revel. l. 1. c. 9. *Cum anima mea ſanctificaretur, & corpori conjungeretur, tanta matri meæ advenit lætitia, ut impoſſibile eſſet dictu &c.* Et quis dubitet, quin Beatiſſima Anna tunc temporis cum Anna illa Samuelis matri exclamaverit: 1 Reg. 2, 1. *Exultavit cor meum in Domino, & exaltatum eſt cornu meum in Deo meo; dilatum eſt os meum ſuper inimicos meos, quia lætata ſum in ſalutari ſuo.* Diſce hic, anime mi, quomodo verum, ſolidum ac limpidiſſimum animæ noſtræ gaudium in ſolo Deo conſiſtat: gaudeant alii in delitiis & voluptatibus terrenis, in divitiis & facultatibus, in exhibitis honoribus & mundi vanitatibus &c. Dicamus nos cum S. Anna: Habac. 3, 18. *Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo JEſu meo.*

4. De Arca illa fœderis enarrant litteræ, quanto olim in honore à ſanctiſſimis Viris fuerit habita; David Iſraëlitarum Rex eam ſolemni pompâ ex domo Aminadab tranſtulit in domum Obededom: 2. Reg. 6. 10. *Divertit eam in domum Obededom Gethai, & habitavit Arca Domini in domo Obededom Gethai tribus menſibus: & benedixit Dominus Obededom & omnem domum*

ejus,

ejus, id eſt, ait Cornelius, proſperavit, & magnis opibus, rerumque copiâ eum ſubitò cumulavit. Omnia hæc illis olim contingebant in figura: *Arca ſacra*, ait S. Joannes Damaſcenus, *& animata Dei viventis Maria eſt*, *Arca undique auro convecta* hæc, in quam, myſtica Arca non duntaxat tribus, ſed novem menſibus in utero S. Annæ, ac dein pluribus annis in ejus domo commorata eſt; quantis ergo putas benedictionibus ac donis cœleſtibus S. Anna à DEO cumulata eſt? unde Eccleſia orat: *DEUS, qui beatæ Annæ gratiam conferre dignatus es, ut Genitricis unigeniti Filii tui mater effi-ceretur, &c.* O ſanctiſſima Domina! ſufficit, te filiam habuiſſe ipſam SS. Deiparam; quantùm, obſecro, tibi orbis univerſus obligatus eſt! *Benedicti ſunt*, ait S Bonaventura, *Pater & Mater, qui Mariam genuerunt. Benedictus eſt venter, qui te, ò Maria, portavit, & benedicta ubera, quæ te lactaverunt.* S. Damaſc. ſerm. 2. de Nat V. S Bonav. in Pſ. 127.

Jacob Patriarcha, ubi quondam cum Angelo per integram ferè noctem colluctatus eſt, manè ſurgentem auroram videns, mox ab illo dimiſſionem petiit: *Dimitte me, jam enim aſcendit aurora.* Hanc quoque auroram in ſacro Epithalamio obſervârunt Angeli; unde ad ſe invicem admirabundi dicebant: *Quæ eſt iſta, quæ progreditur quaſi aurora conſurgens?* Nolite mirari Spiritus cœleſtes & ſuperni, aurora hæc conſurgens veſtra Regina ac Domina eſt: *O Beata Virgo*, ſubintrat hìc S Bonaventura, *tu es aurora de ſole procedens & ortum ſolis præveniens. & in lumine ſolis diem annuncians.* Exorta eſt autem hæc myſtica aurora, quando S. Anna manè ſurgente aurorâ ſanctiſſimam hanc filiam ſuam Mariam enixa eſt, & mundo peperit: *Clarè enituit*, ait S. Brigitta, *in Annæ utero aurora conſurgens, quando in eo Mariæ corpuſculum extitit, cujus ortum videre Angeli tantopere deſiderabant.* Gen 32, 26. Cant. 6, 9. S. Bonav. in Spec. Vir c. 93. In Revel. ſer. Ang. 1.

5. Anna Elcanæ uxor, ubi ablactavit filium ſuum Samuelem, memor voti eum triennem Deo in templo præſentavit, ut ibi non tam ætate, quàm & virtute ac ſapientiâ coram Deo & hominibus creſceret: *Et adduxit eum ſecum, poſt quam ablactaverat, in vitulis tribus, & tribus modiis farinæ, & amphora vini, & adduxit eum ad domum Domini in Silo. Puer autem erat adhuc infantulus; & immolaverunt vitulum, & obtulerunt puerum Heli.* Eodem ferè modo à S. Anna Beatiſſima Virgo MARIA tunc trimula in templo Hieroſolymitano Deo oblata ac præſentata eſt, ut in ſacro loco die ac nocte Deo ſuo in ſanctitate & juſtitia coram ipſo inſerviret, ac jugiter in ejus ſtaret conſpectu. Et cùm introiret hæc ſanctiſſima Matrona in templum Domini, in hæc verba cum Pſalte Regio labia ſua ſolviſſe fertur: *Introibo in domum tuam in holocauſtis. Reddam tibi vota mea, quæ diſtinxerunt labia mea.* Amabat quidem S. Anna hanc filiolam ſuam tenerrimè, quia ei erat unica ac ſumma voluptas, proinde optabat eam domi habere ſemper, non ignora, hanc ſuam Natam aliquando fore Meſſiæ Matrem; ita enim ab Angelo edocta fuit, ſed præferebat rei 1 Reg. 1. 24. Pſ. 65, 13.

ſuæ rationes Dei, magiſque Deo placere, quàm ſibi indulgere ſtudens, nihil ſibi reliquit, ſed totum, quod habuit, Deo obtulit. O ſi & nos ita, cum Deo ageremus, & quotidie voluntatem noſtram ei in acceptabile conſecraremus holocauſtum! *O par beatum!* exclamat Joannes Damaſcenus: *O par beatum, Joachim & Anna! vobis omnis creatura obſtricta eſt: per vos enim, donum omnium donorum præſtantiſſimum Creatori obtulit, nempe caſtam matrem, quæ ſola Creatore digna erat.*

S. Damaſc. orat. 1 de nat. B.V.

Abraham, quia munificus in pauperes, & hoſpitalis in peregrinos extitit, meruit in ſenectute ſua ex ſterili conſorte habere filium, & cum eo largiſſimam benedictionem: *Ponam buccellam panis, & confortate cor veſtrum, poſtea tranſibitis.* De SS. Conſortibus, Joachimo & Anna, refert Vita, quòd facultates ſuas, quæ amplæ fuerant, in tres partes diſtribuerint, quarum unam egenis ac miſeris, alteram peregrinis ac hoſpitibus, tertiam in obſequium templi & cultûs divini promovendi deſtinârunt, quod reliquum erat, in ſuſtentationem domûs & familiæ ſuæ applicabant, hinc ſimilem gratiam & benedictionem, ſicut olim Abraham, imo longè majorem à Deo omnis boni largiſſimo remuneratore impetrârunt, dum eis filiam donavit, quæ ſola inter omnes digna Creatore ſuo fuit; hinc meritó uterque conſors poterat illud dicere Sapientis, cum SS. Filiam ſuam contemplabantur: *Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa, & innumerabilis honeſtas per manus illius.* Diſce hîc, anime mi, impoſterum te liberaliorem erga pauperes & peregrinos exhibere; *qui enim parce ſeminat, parce & metet; qui ſeminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet;* præſertim te liberalem exhibe, ſi in templo cultus divinus patitur eclipſin.

Gen. 18, 5. Sap. 7, 11. 2 Cor. 9, 6.

6. Cæterùm Siracides omnibus parentibus ſalutare ſuggerit conſilium, quomodo filias ſuas, cùm ad annos nubiles pervenerint, juveni honeſto ac ſenſato tradant in matrimonium: *Trade filiam, & grande opus feceris, & homini ſenſato da illam.* O felices illos parentes, qui filiabus procurant maritos pios ac ſapientes! ita Noëmi nurui ſuæ Ruth procuravit Booz, virum opibus, pietate ac prudentiâ præſtantem: *Tulit itaque Booz Ruth, & accepit uxorem &c.* Hoc & S. Anna fecit ſuperiore illuſtrata Spiritu, dum enim SS Filia hactenus in templo Deo Angelica inſerviens puritate pro more illius gentis à Sacerdote ad matrimonium cum juvene æquè nobili, ac probo invitaretur, & S. Anna percepiſſet, quòd ſors in expoſitione virgarum cecidiſſet ſuper Joſephum de ſimili regia Davidis proſapia oriundum, juvenem ſenſatum, ſanctum ac piiſſimum, libentiſſimè annuit, exſpectabat enim redemptionem & ſalutem Iſraël, proinde meruit videre JEſum benedictum fructum dulciſſimæ filiæ ſuæ Mariæ, ita Durlandus Carthuſianus; *Filium Dei ex ſua Filia incarnatum co-*

Eccl. 7, 17. Ruth. 4, 13. Durland.

gnoſce-

ere, atque adorare meruit. O! quis dicet. quò animi cum Jubilo & men- Cath de S.
olatio? Hic verificatum fuit illud Veritatis: *Si enim duo ex vobis conſen-* Anna
t ſu er terram de omni re, quamcunque petierint, fiet illis à Patre meo. Duo Matt. 18, 19.
unt B. Virgo Maria, & SS. Mater ejus Anna, in medio eorum JE-
conſiſtit, proinde non poterit eſſe repulſa, ſi ad Patrem pro nobis lo-
ntur tria hæc amoris inſignia: Hoc S. Annæ Privilegium eſt, ait Manſ. in
tiſſimus Manſius, nulli unquam creaturæ participatum, nec uſque Prompt. ſacro
que ulli participale unquam, nimirum, quòd Filium Dei nepotem diſc. 4.
m habuerit; & quidem, tametſi Chriſtus etiam Joſephi denomine-
filius, hic tamen in ejus generationem nec quicquam influxit, utpote
Spiritu Sancto cooperante conſummata fuit, qui puriſſimos virgi-
s uteri ſanguines ad hunc divinum conceptum permovit: at verò S.
na filiæ ſuæ corpus illud, & ſanguinem ſubminiſtraverat, è quo ſacro-
cta & immaculata Humanitas Altiſſimi formata fuit. Hæc Manſius.
uid, obſecro, excellentius de hac ſanctiſſima Matrona dicere pote-
? Manet ergo: *Multæ filiæ congregaverunt divitias, tu ſupergreſſa es univerſas.* Prov. 31, 29.
ax gratia & vana eſt pulchritudo: mulier timens Deum, ipſa laudabitur.

Et ſi verum es, prout veriſſimum eſt, quòd arbor cognoſcatur ex
ctu, ita ipſa Veritas Chriſtus: *Ex fructibus eorum cognoſcetis eos. Nunquid* Matth. 7, 16.
gunt de ſpinis uvas aut te tribulis ficus? quis autem melior unquam fru-
s in his terris fuit, quàm JEſus Dei & Mariæ Filius, de quo S. Eliſa-
ha Mater Præcurſoris: *Et benedictus fructus ventris tui?* Ex hoc ſubin- Luc. 1, 42.
t S. Joannes Damaſcenus, quàm ſancti fuerint Parentes ſacratiſſimæ
ginis Mariæ: *Profectò*, inquit, *ex ventris veſtri fructu immaculati agnoſcimi-* S Damaſc.
quemadmodum Chriſtus quodam loco dixit: Ex fructibus eorum cognoſcetis eos. Orat 1 de nat.
uales fructus tu profers, anime mi, bonos an malos? Examina te, ne B. V.
uando audire debeas: *Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excide-* Matth. 7, 19.
, & in ignem mittetur. Sed progrediamur ulteriùs.

7. Venit hìc mihi in mentem Joſeph, dilectus ille Jacobi Patriar-
æ filius, de quo Scriptura commemorat: *Iſraël autem diligebat Jo-* Gen 37, 3.
h ſuper omnes filios, eò quòd in ſenectute genuiſſet eum: fecitque ei tunicam poly-
tam. Et qualis, dices, hæc erat tunica polymita? Et quare Pater ſoli
ſepho filio ejusmodi fieri voluit veſtem? Obſerva Scripturam,
ia Pater eum diligebat, ideò hâc tunica talari Joſephum donabat;
l quare tunicâ polymitâ, id eſt, variâ, & liliis diverſi coloris varie-
ta? Advertit & notat hìc S. Chryſoſtomus, quòd Jacob filio ſuo
ectiſſimo talem veſtem oblongam, & variis coloribus contextam
raverit fieri, quaſi prophetando diceret: Talis, ò mi Joſeph, erit
a tua lætis & adverſis, conſolationibus & tribulationibus mixta:
dit ei tunicam polymitam, id eſt, varii coloris; lætis triſtia permiſcentur: S. Chryſoſt.

hom. 8. in Matth. 2. *quod certè in Sanctis omnibus facit Deus, quos neque tribulationes neque jucunditates ſinit habere continuas, ſed tum de adverſis, tum ex proſperis juſtorum vitam quaſi admirabili varietate contexit.*

Ita quoque Deus cum S. Anna digniſſima Filii ſui Avia diſpoſuit, cui & ſimilem tunicam polymitam procuravit, id eſt, varias tribulationes ei immitendo, quas tamen benignus Deus diverſis rurſum temperavit conſolationibus. Magna hæc erat illi tribulatio, per annos viginti optata carere prole, & quòd hanc ob cauſam à Sacerdote in templo, tanquam à Deo maledicta, fuerit cum oblationibus rejecta; ſed benignus Deus mox alia conſolatione eam animabat, dum ei Angelum ſubmiſit, feliciſſimam illi prolem annunciantem: Antioch. in Bibliotheca vet. Patrum. *Promeruit*, ait Antiochus, *accipere Sanctam Virginem Mariam Matrem Dei, quæ omnium hominum, & etiam Angelorum eſt præſtantiſſima.* Magna inſuper hæc erat ei adverſitas, dum inaudiit, & quòd impius Herodis gladius paſſim in innocentes ſæviret infantes, & quòd dulciſſima filia cum JEſu puerulo, nepote ſuo, & S. Joſepho de nocte intempeſta fugerint in Ægyptum, ubi per ſeptem annorum ſpatium degebant in exilio; ſed rurſus gaudium, rurſus ſupervenit ſolatium, dum hanc ſanctiſſimam familiam ſanam, ac incolumem de novo vidit in terra Iſraël adventantem, ubi impoſterùm ſedem ſuam Nazarethi in domo S. Annæ (ubi & Verbum incarnatum eſt) figebant; hîc poterat JEſus, ab exilio redux, meritò ad S. Annam Aviam dicere: Matt. 25, 35. *Nudus eram, & operuiſti me, hoſpes, & collegiſti me.* Sed paulò poſt ſuccedit iterum alia tribulatio, dum S. Anna ætatis ſuæ anno 72. ægrotare & ob dolores, ac ſenium lecto affigi cœpit; ſed conſolabatur eam mitiſſimus JEſus tunc octodecim annorum juvenis, ſtans ad ejus lecticam cum SS. Matre ſua, inter quorum manus S. Anna in voluntatem Dei reſignatiſſima piiſſimam animam ſereno vultu in manus æterni Patris tradidit, quam interim Angeli ad limbum Sanctorum ſunt comitati: ſacrum autem examine corpus ejus ab amicis in valle Joſaphat terræ mandatum eſt. Hic adimpletum fuit illud Davidis: Pſ. 115, 5. *Pretioſa in conſpectu Domini mors Sanctorum ejus.* O felicem ſortem, ſic poſſe occumpere mortem! O ſanctiſſima Chriſti Avia! ò ſancta Anna! impetra & nobis clientibus tuis aliquando poſt hujus vitæ curſum ſimilem beatam ſortem & mortem.

8. Et quid ulteriùs dico de te, S. Anna, quam SS. Prophetæ tot ante ſæculis in ſpiritu prævidebant, deſiderabant & exſpectabant in ſubſidium generis humani naſcituram? Ideo *David ſaltabat totis viribus ante* 2 Reg. 6, 14. *Dominum*, hoc eſt, ante Arcam fœderis Domini, quia tunc juxta opi- S. Ambr. ſerm. nionem S. Ambroſii *prævidebat in ſpiritu Mariam de germine ſuo Chriſti thala-* 25. l. 160. *mo ſociandam*, germen autem hoc non erat aliud, quàm S. Anna ex regia Da-

avidis ſtirpe oriunda, de quo germine nata eſt Maria, & de illa na-
is eſt JEſus, qui vocatur Chriſtus.

Lugebat Ezechias Rex, cùm ab Iſaia ipſi intimata fuit ſententia: *Diſpo-* Iſa. 38, 1.
domui tuæ, quia morieris tu, & non vives. Hinc dolore & mœrore plenus
d parietem templi ſeſe convertit, *& flevit Ezechias fletu magno.* Et quare
deò ploravit Ezechias? Fortaſſe quia tunc erat iuvenis triginta novem
nnorum, junioribus enim ſine dubio mors videtur acerbior, quam
nibus? Cauſam ſubjungit Euſebius & Cornelius: *Flevit ergo, quia non* Cornel. hic
abebat prolem, ex qua naſceretur Chriſtus, Abrahæ & Davidi promiſſus. Ecce! v 3.
uanto deſiderio pientiſſimus ille Rex deſideraverit eſſe ſecundùm car-
em in Genealogia Chriſti, in qua erant 14. Patriarchæ, 14. Reges &
4. Principes virtute inſignes, in qua Genealogia ſingulariter excellit
Anna. Audiamus S. Thomam Villanovanum ita de laudibus B. V. lo- S. Th. Vill.
uentem: *Quid ultra,* inquit, *requiris in Virgine? ſufficit tibi, quòd Mater* to. 2. ſer. 2.
ei eſt. Subinfero ego: *Quid ultra requiris in S. Anna? ſufficit tibi, quòd* de Nat. B. V.
Mater Mariæ Dei Genitricis eſt. M.

Hanc S. Annam prævidit & Iſaias Propheta, dum de Chriſto ventu-
o ita vaticinatus eſt: *Et egredietur virga de radice Jeſſe, & flos de radice ejus* Iſa. 11, 1.
ſcendet, & requieſcet ſuper eum ſpiritus Domini. Virga hæc juxta mentem S. Corn. hic.
Hieronymi, & aliorum SS. Patrum Maria eſt, flos Chriſtus, radix autem
Jeſſe S. Annam denotat, ex hac enim radice pullulavit hæc virga myſtica,
ex virga flos campi, qui eſt Chriſtus Deus noſter.

9. O ſanctiſſima Chriſti Avia! Si JEſus eſt illud granum frumenti
pro ſalute noſtra mortificandum & vivificandum: *Niſi granum frumenti* Jo. 12, 24.
dens in terram mortuum fuerit, ipſum ſolum manet; ſi autem mortuum fuerit, mul-
m fructum affert, tunc beatiſſima Virgo Mater, filia tua, eſt illa fœcun-
a, & virginea ſpica, ex qua illud myſticum frumenti granum prodiit;
u verò, ò Beatiſſima Anna, es ille ager fertiliſſimus, & à Deo benedi-
us, ex quo hæc ſpica, & ex illa ſpica dictum frumenti granum ad ſum-
am usque altitudinem excrevit.

Si JEſus nepos tuus eſt dulcis ille Cypri botrus usque ad ſupremam
nguinis ſtillam in torculari Crucis expreſſus: *Botrus Cypri dilectus meus* Cant. 1, 13.
ihi in vineis Engaddi, tunc Beatiſſima filia tua Maria, eſt illa vitis fœcun-
, quæ *quaſi vitis fructificavit ſuavitatem odoris!* Tu autem, ò ſanctiſſima Ma- Eccl. 24, 23.
na, es illa vinea, ex qua uterque incrementum ſumpſit. Matth. 13, 45.

Si JEſus eſt negotiator ille Evangelicus, quærens bonas margaritas,
inventâ unâ pretioſâ margaritâ abiit, & vendidit omnia, quæ habuit,
emit eam; tunc intemerata filia tua Maria eſt primaria illa, quam in- S. Cyrill. hom.
nit, & redemit margarita, ita S. Cyrillus: *Sit tibi, Sancta Dei Mater, laus,* contra Neſtor.
es enim pretioſa margarita orbis terrarum. Tu autem, ò pientiſſima Do-

mina, S. Anna, es felix illa & puriſſima maris concha; quæ talem edidit margaritam.

Gen. 2, 9. Si JEſus eſt benedictus fructus ventris Mariæ, Beatiſſima Virgo eſt arbor vitæ in medio paradiſi ſituata, & ex qua divinus ille fructus crevit, & in lucem prodiit; tu verò Sancta Anna, es ille *paradiſus voluptatis*, in Gen. 3, 24. quo plantatum eſt illud lignum vitæ. *Anna*, ait Breviarium Gallicanum, *in his terris conſervatione, ſanctitate vitæ, morum honeſtate ſe exhibuit paradiſum Dei.*

Si denique JEſus eſt ille Angelus magni conſilii, qui quondam Moyſi in rubo ardente, & incombuſto apparuit, eumque & Populum Iſraeliticum Exod. 3, 2. conſolatus eſt: *Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de medio rubi; & videbat, quòd rubus arderet, & non combureretur;* tunc intemerata Virgo, & Genitrix Maria eſt ille rubus ab omni peccato immunis, & illæſus, ac incombuſtus, in cujus medio apparuit ipſe Dei Filius; unde Eccleſia canit: *Rubum, quem viderat Moyſes incombuſtum, conſervatam agnovimus tuam laudabilem Virginitatem: Dei Genitrix, intercede pro nobis.* Tu verò, S. Anna Chriſti Avia, es illa terra ſancta, quæ rubum ardentem, ſed imcombuſtum permanentem germinavit. Quid igitur reſtat, niſi ut concludamus cum Trithemio: *Quicunque ergo pondere peccatorum premitur, ad ſinum* Trithem. de laud. S. Annæ. *Matris Annæ fidenter confugiat; Anna enim gratia dicitur, ac ſecundùm nomen ſuum gratiam impetrare non deſinet.* Elige eam in Matrem, & ſenties juvamen, Amen.

CONSIDERATIO XXVIII.

De Quinque SS. Martyribus, Valentino, Ludovico, Fortunato, Laureato, & Candida, V. M. quorum Sacra Corpora in Templo S. Crucis Biberbaci religiosè aſſervantur.

Pro Feſto dictorum SS. Martyrum.

Spectaculum facti ſumus Mundo, & Angelis, & Hominibus. I. Corinth. 4. 9.

I.

NOn aberravit ille à veritatis ſcopo, qui hunc modum univerſum theatro magno comparavit, in quo, velut in aliqua comœdia, diverſæ exhibentur perſonæ, & actiones ad erudiendum, & do-

delectandum populum. Hic perſonam gerit Summi Pontificis, Cardinalis, Epiſcopi; ille Imperatoris, Regis, Principis; iſte belli Ducis, mercatoris, militis; alius civis, agricolæ, morionis, mendici &c. Tandem finitâ actione quilibet ſuam deponit perſonam; qui bene ſe geſſit, à cunctis laudatur, & commendatur ſpectatoribus; qui verò male, pro mercede non aliud, niſi vituperium reportat, & aſelli titulum.

Auguſtum Potentiſſimum Imperatorem, ſub quo pacifico Principe Chriſtus naſci voluit, conſulamus, qui, cùm per annos quadraginta Romano præfuiſſet Imperio, tandem moriturus, teſte Suetonio, amicos & aulicos ſuos ad ſe convocari voluit, quibus ambitioſo apparatu Cæſaris lecticam circumſtantibus dixit: *Satiſne commodè perſonam noſtram hac ſcenâ, hoc theatro egimus?* Bene, bene, reſpondebant amici; benè & commodè, Auguſtiſſime Imperator! Tum ille: *Valete, & plaudite*, & reductis cortinis ſuam efflavit animam. Hæc eſt mundi ſcena & theatrum, & ſic tandem deſinit noſtra miſeria, & caduca omnia. Sueton. in vita Imper.

Altiùs erigamus animos, mentiſque oculos, & inſpiciamus theatrum, ſeu potiùs amphitheatrum, quod in hodiernum uſque diem Romæ videre eſt, in quo tot SS. Martyrum millia inter tot gentilium perſecutiones in primitiva Eccleſia *ſpectaculum facti ſunt mundo, & Angelis, & hominibus*, imò ipſi Deo, qui eorum ſpectabat agonem & forte certamen, inter quos generoſos Chriſti milites, & athletas fortiſſimos meritò, & noſtri quinque numerandi ſunt glorioſiſſimi Martyres, videlicet S. Valentinus, S Ludovicus, S. Fortunatus, S. Laureatus, & S. Candida V. & M. quorum Tranſlationis feſtum hodierna luce in hâc Eccleſiâ noſtrô Crucifixo Salvatori ſacrâ ſolemni cum ritu celebramus, de quorum vita & forti pro Chriſto certamine plura impræſentiarum conſiderabimus. 1 Cor. 4, 9.

2. Joſeph Jacobi Patriarchæ filius olim mundo, & Angelis, & hominibus ſpectaculum factus eſt, dum perfidi fratres ejus illum miſerunt in ciſternam veterem, & tunicam illius fœdè laceratam, & in ſanguine hædi intinctam ad patrem remiſerunt: *Vide, utrum tunica filii tui ſit?* Joſeph noſter, ait S. Proſper, Chriſtus eſt, & tunica ſeu veſtimentum ejus ſunt SS. Martyres, ò quàm fœde vulneribus lacerati! & tamen ſunt tunica, & veſtimentum Chriſti. O Pater æterne! *Vide, utrum tunica filii tui ſit?* Gen. 37, 32. S. Proſper. de promiſſionib. p. 1. c. 27.

Sponſus ille cœleſtis mirè commendat, & dilaudat ſponſam ſuam à genis ejus rubicundis & purpureis, quas fragmini mali Punici aſſimilat: *Sicut fragmen mali Punici, ita gena tua, abſque eo quod intrinſecus latet.* Et quare hoc? Reſp. V. Beda, quòd per Sponſam illam debeat intelligi Eccleſia, per genas autem illius fragmini mali Punici ſimiles SS. Martyres, qui in proprio ſanguine inſtar corticis mali Punici rubricantur, ſed fracto malo interior apparet granorum candor: *Oſtendit*, ait Beda, *colorem* Cant. 4, 3. V. Beda c. de SS. MM.

Puni-

Punicum in genis Eccleſia, cùm prima & eminentiora ejus membra, id eſt, Martyres ſancti, ſanguinem fuderunt pro Chriſto.

Pereleganter & breviter SS. Martyrum mortem & ſortem definivit Vates Regius, dum martyrium eorum calici ſalutari, & inebrianti comparavit: *Calicem ſalutaris accipiam &c*, & in alio loco: *Calix tuus inebrians quàm præclarus eſt?* Supra quod egregiè S. Auguſtinus: *Hoc calice* inquit, *inebriati ſunt Martyres, quando ad Paſſionem euntes ſuos non agnoſcebant. Quid tam ebrium, quàm non videre uxorem flentem, non filios, non parentes?* Et hoc ob amorem Chriſti JEſu Crucifixi.

Pſ. 115, 13. Pſ. 22, 5. S. Auguſt. in Pſ. 22.

Et ecce, tales fuerunt & noſtri quinque SS. Martyres, qui velut tunica Joſephi fuerunt lacerati, & in proprio ſanguine intincti, ac velut malum Punicum ſeu granatum diſrupti, non curantes ampliùs, amore JEſu Crucifixi inebriati, iſta ſæcularia & mundana, carnem & ſanguinem; hinc gaudentes ibant à conſpectu Concilii ad locum ſuplicii, & theatrum crudelitatis, quoniam digni habiti ſunt pro nomine JESU contumeliam, imò & mortem pati. O Chriſtiani! ſi verè Chriſtiani eſtis, lætamini hodie cum SS. iſtis Martyribus, eoſque rogate, ut lumem vobis ad cognoſcendam iſtam veritatem à Deo impetrent, & imitandi voluntatem.

Act. 5, 41.

3. Vidit quondam S. Joannes beſtiam mirabilem, grandem & immanem, quæ de mari aſcendit & habebat cornua decem: *Et vidi de mari beſtiam aſcendentem, habentem capita ſeptem & cornua decem.* O portentum! ò crudele, & hactenus inviſum monſtrum! Et quid, dices, ſibi voluit hæc cruenta & horrida beſtia? Reſp. Alcazar, per beſtiam hanc intelligi debere Imperium Romanum Ethnicum, & idololatriæ deditum, quod Eccleſiam Chriſtianam primis annis acerrimè exagitavit per ſeptem, vel prout aliis meliùs arridet, per decem perſecutiones.

Apoc. 3. 1. Alcazar hic in Apoc.

Prima fuit ſub Nerone, qui prima Eccleſiæ capita Petrum & Paulum interfecit. Secunda ſub Domitiano, qui Joannem in ferventis olei dolium miſit. Tertia ſub Trajano, qui S. Ignatium M & Epiſcopum in Amphitheatro leonibus devorandum objecit. Quarta ſub Antonino, qui plurima Chriſtianorum millia trucidari juſſit, ſub quo paſſi ſunt S. Polycarpus, S. Felicitas cum filiis &c. Quinta fuit ſub Septimio Severo, ſub quo paſſus eſt S. Victor & alii. Sexta fuit ſub Julio Maximo, ſub quo paſſi ſunt S. Pontianus & Anterus Pontifices &c. Septima fuit ſub Decio, immaniſſimo Tyranno, ſub quo paſſi ſunt S. Fabianus, S. Cornelius &c. Octava fuit ſub Valeriano, ſub quo Martyrium obiêrunt S. Laurentius, Cyprianus &c. Nona fuit ſub Aureliano, ſub quo S. Felix Papa, & Agapitus &c. Et decima, quæ fuit ſæviſſima, ſub Diocletiano & Maximiano, ſub quibus paſſus eſt S. Sebaſtianus, & fere innumeri alii

Cornel. hic

per-

ꝛ Romanum Imperium diſperſi, ita ut ſub illorum regimine uno
enſe ſeptendecim mactarentur Chriſtianorum millia, ubi Chriſtiani
on aliter æſtimati ſunt, quàm *ſicut oves occiſionis.* Audite de his tempori- S. Aug in
eloquentem S. Auguſtinum: *Quanta mala*, inquit, *paſſi ſunt Martyres*, Pſ. 127. v. 6.
*anta tormenta, ſqualores carcerum, ſtricturas catenarum, ſævitias ferarum, ar-
rem flammarum, aculeos contumeliarum &c.* quis dicet?

Vide ex his, & conſidera, quænam fuerint prædictæ immaniſſimæ
ſtiæ decem cornua, nimirum decem iſtæ perſecutiones, de quibus di-
mus, in Eccleſia Dei primitivâ per Luciferum excitatæ, in quibus ta-
en ſanguis Martyrum fuit ſemen Chriſtianorum; ſub qua ultima
rſecutione, etiam quatuor Sanctorum noſtrorum Martyrum, hoc
t, S. Valentinus, S. Ludovicus, (ambo cum proprio nomine in lapide
ciſo) S Fortunatus, & S. Candida Martyrii meruerunt obtinere pal-
am, quia juxta authentica teſtimonia cum S. Sebaſtiano M. in eadem
ypta, & cœmeterio poſt exantlatum martyrium cum proprio ſanguine
o Chriſto effuſo fuerunt ſepulti; S. Laureatus verò in cæmeterio S.
yriacæ M. cum S. Laurentio M. à piis Chriſtianis fuit terræ mandatus,
: quibus patet, quod paſſus ſit ſub perſecutione Valeriani, h. e. octavâ.

4. Venit hîc mihi in mentem Sereniſſimus ille, ac ſtrenuiſſimus Fam. Strada
inceps, & belli Dux, Alexander Farneſius, de quo Famianus Strada, Hiſt. Belg. l. 5.
iod, cùm arcta obſidione urbem & munimentum Aldernard in Bel-
ocingeret, publicè in caſtris ſuis menſam parari juſſerit opiparam, ad
uam nonnullos ſuorum Generalium & Officialium, ut ſic magis eo
l pugnam animaret, & acueret, peramicè invitavit. Et ecce, cùm læti
ſident menſæ, ab obſeſſis Aldernardenſibus è vallis & aggeribus belli-
diriguntur, & exonerantur tormenta, quorum ferreis glandibus uni
nerali menſæ aſſidenti demeſſum eſt caput, alii per alios ſubſequentes
ombardarum pilos ſauciatum brachium, tertio transverberatum pe-
us, & quia menſa & fercula humano erant conſperſa cruore, fugienti-
us cæteris, ſolus in menſa impavidus remanſit Princeps Sereniſſimus
armenſis Alexander Farneſius, qui abinde nec latum unguem diſceſſit,
ide de eo Strada: *Qui nec ſedem, nec vultum mutavit.*

Vos alloquor, glorioſiſſimi Martyres, SS. Valentine, Ludovice,
rtunate, Laureate, & Candida, quid vobis tunc videbatur in immani
i Tyranni perſecutione, in qua vinculis ferreis conſtricti, ducti eſtis ad
riſſimam quæſtionem, à queſtione ad cataſtas & verbera, à verberi-
s ad lanienam cruentam & graviſſimam, in qua nullo modo ceſſiſtis
pliciis, ſed vobis potiùs ſupplicia ceſſerunt, unde rectè de vobis: *Qui
ſedem, nec vultum mutâſtis*, unde, obſecro, talis ardor, talis amor & ani-
i robur ad martyrium, dum finem doloribus, quem tormenta non
bant, coronæ dederunt?

Hebr. 12, 2. Audite reſponſum: *Aſpiciebant in Auctorem fidei & conſummatorem Jeſum, qui propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit Crucem, confuſione contemptâ.* Ex cujus conſideratione omnis dolor levis, omnis cruciatus lenis, omnis pœna dulcis illis videbatur; proinde ſeſe invicem inter ipſa animabant ſup-
Rom. 8. 18. plicia, illud Apoſtoli decantantes: *Non ſunt condigna Paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.* O bone JEſu: quid non amore tui fecerunt glorioſiſſimi iſti Martyres? Et nos, quàm parum adhuc pro tuo honore laboravimus! Eja milites Chriſtiani, adhortor vos verbis
1 Petr. 2, 21. Apoſtolicis! *Chriſtus paſſus eſt pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut ſequamini veſtigia ejus.* Ad quid ergo ſtatis otioſi?

5. Magnam quondam ſibi laudem apud poſteros meruerunt tres illi robuſtiſſimi milites, qui caſtra hoſtilia Philiſtinorum penetrantes,
2 Reg. 12, 16. David ſitienti deſideratam deferebant aquam: *At ille noluit eam bibere, ſed libavit Domino, dicens: Propitius ſit mihi Dominus, ne faciam hoc: num ſanguinem hominum iſtorum, qui profecti ſunt, & animarum periculum bibam?* & ſubdit Scriptura: *Hæc fecerunt tres robuſtiſſimi.*

Non tres, ſed quinque ejuſmodi robuſtiſſimos heroës vobis hodie monſtro, animæ Chriſtianæ, qui contemnentes terrena omnia, & cuncta vitæ pericula, ac ſæviſſima tormenta, Chriſto filio Davidis in cruce ſitienti: *Sitio*, non ſudorem tantùm, ſed & proprium libârunt ſanguinem, pro illius honore & amore ad ſupremam uſque ſtillam profuſum: *Calicem Domini biberunt, & amici Dei facti ſunt.* Teſtes ſunt quinque illorum ampullæ, ſeu vaſa vitrea ac teſtacea, congelato & concreto, imò adhuc purpureo eorum ſanguine repleta, quæ ad ſacra eorum corpora in cœmeterio S. Caliſti P. M. & Cyriacæ ſunt inventa, tanquam veriſſimum exantlati martyrii ſignum, & quòd ſua capita pro more Romanorum ſubjecerint Tyrannorum gladio. Vide ex his, & mente attentiore perpende primorum Chriſtianorum pietatem, quanti etiam in medio perſecutionis ardore æſtimârint SS. Martyrum reliquias, diſce imitari illorum zelum, fidem, conſtantiam & cultum erga SS. Martyres.

Hebræi in exitu Iſraël de Ægypto, quia carnales erant, juſſi ſunt vaſa aurea & argentea ex ſingulari Dei diſpenſatione, ab Ægyptiis mutuò accipere, ſed Moyſes oſſa S. Joſephi Patriarchæ & quondam Vice-Regis
Exod. 13, 9. cunctis præferebat theſauris ac opibus: *Tulit quoque Moyſes oſſa Joſeph ſecum &c* Cùm Lazarus mendicus plenus ulceribus, & ab omnibus derelictus, obdormiſſet in Domino, Angeli ulceroſum ejus corpus portârunt in
Luc. 16, 22. ſinum Abrahæ: *Factum eſt autem, ut moreretur mendicus, & portaretur ab Angelis in ſinum Abrahæ.* Et quare, dices, tot Angeli, convenerunt ad corpus hujus pauperis ferendum? Nunquid unus ſuffeciſſet Angelus, ut quondam
Dan. 14, 35. cum Habacuc factum eſt; *Et aprehendit eum Angelus Domini in vertice ejus, &*

por-

[..]tavit eum capillo capitis ſui, poſuitque eum in Babylone ſupra lacum in impetu [..]itûs ſui? Reſp. S. Chryſoſtomus: Licet unus Angelus ſuffeciſſet ad [..]c pauperem portandum, convenerunt tamen plures, ut chorum [..]itiæ facerent, gaudet enim unusquisque Angelorum tantum onus [..]gere, quod pro gloria Dei multa tulerat. Diſce rurſus, æſtimare & [..]nerari Sanctorum Corpora & eorum reliquias, inſiſtendo eorum [..]ſigiis & pietati: *Solennitates enim Martyrum*, inquit Auguſtinus, *exhor[..]iones ſunt martyriorum, ut imitari non pigeat, quod celebrare delectat &c.* [..]ota *imitari.* S. Chryſoſt. hom. de Lazaro. S. Auguſt. ſerm. 47. de Sanctis.

6. S. Paulus, ut Hebræos recens ad Chriſtum converſos in fide cor[..]boraret, & inter tot primitivæ Eccleſiæ pericula ac perſecutiones ad [..]lerantiam animaret, illis heroica veterum Patrum ante oculos poſuit [..]empla, ut & illi ea imitantes, ad ſpem cæleſtis gloriæ acquirendæ ex[..]arentur. Et ſubjungit exinde exempla SS. Martyrum: *Alii*, inquit, *[..]libria & verbera experti, inſuper & vincula & carceres, lapidati ſunt, ſecti ſunt, [..]tati ſunt, in occiſione gladii mortui ſunt: circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, [..]tes, anguſtiati, afflicti, quibus dignus non erat mundus: in ſolitudinibus errantes, [..]montibus & ſpeluncis, & in cavernis terræ. Et hi omnes teſtimonio fidei probati.* Hebr. 11, 36. [..]de hîc, anime mi, & conſidera, quàm emphaticè S. Apoſtolus SS. Mar[..]rum vitam & pœnas deſcribat, quæ omnia & noſtris quinque SS. Mar[..]ribus, Valentino, Ludovico, Fortunato, Laureato, & Candidæ poſ[..]nt applicari. Vidi ego Romæ, & non ſine ſacro horrore & commiſera[..]ne ad S. Sebaſtianum in via Appia, præeunte lumine, eorum cata[..]mbas & cavernas, in quibus habitabant in vita & poſt glorioſum con[..]mmatum agonem à primis Chriſtianis fuerunt ſepulti. Habent ca[..]tumbæ iſtœ ad S. Caliſtum appellatæ (in quibus centum & ſeptuagin[..] quatuor millia SS. Martyrum ſepulta ſunt) ſuas plateas & cameras, ac [..]a diverticula, adinſtar Labyrinthi quaquaverſum ad plura millaria [..]que ad mare ſe extendentia, in quibus latibulis ſubterraneis, & ſummo [..]bore excavatis, inter tot decumanas perſecutiones SS. Martyres inſtar [..]parum & ferarum habitabant. Ibi SSmi Pontifices Miſſas celebra[..]nt, Chriſtianis prædicabant, SS. Euchariſtiâ reficiebant, & verveſcente [..]rſecutione ad Martyrium, ſi opus fuerit, pro Chriſto ſubeundum, ſuos [..]imabant, & diſponebant Candidatos. Et quia neque ibidem ſatis tu[..]m à furore Gentilium nacti ſunt locum, prout patet ex vita S. Stephani [..]pæ & Martyris, cujus memoria in Breviario Romano 2. Auguſti agi[..]r, cui SS. Pontifici in ſua ſede in illis catacumbis caput fuit abſciſ[..]m, ideo multi SS. Martyres, tanquam generoſi leones ex antris ſuis [..]umpentes, ultrò ſeſe offerebant tortoribus ad martyrium. Ita nimi[..]m videbant primi ſanctiſſimi Præſules Eccleſiæ, & glorioſiſſimi Marty-

res, *quibus dignus non erat mundus, egentes, anguſtiati, & afflicti, in ſolitudinibus errantes, in montibus & ſpeluncis, & in cavernis terra*, & hoc ob ſpem beatæ reſurrectionis & vitæ æternæ obtinendæ; ideo *tradiderunt corpora ſua propter Deum ad ſupplicia, & meruerunt habere coronas perpetuas &c.*

Ex hoc ergo Cæmeterio S. Calixti prædicta SS. Martyrum Corpora, hoc eſt, S. Valentini, & S. Ludovici cum proprio ſanguine & nomine in ſaxo inciſo, & S. Fortunati M. cum integro vaſe ſanguinis teſtaceo ad latus ejus cæmento incruſtato, & S. Candidæ non tantùm cum illius ſanguine pro Chriſto effuſo, & in vaſe vitreo conſervato, ſed etiam cum lucerna lapidea artificiosè elaborata, in qua lumen perpetuum more illius ætatis ſtudebant conſervare, ex mandato Summi Pontificis Innocentii XI. fuerunt conſuetis cum cæremoniis eruta, & extracta, & à Sacra Congregatione Indulgentiarum, ſacrarumque Reliquiarum recognita, & approbata, unà cum corpore S. Laureati M. ex Crypta S. Cyriacæ ad S. Laurentium in Germaniam miſſa, & cum ſolemniſſima tranſlatione & proceſſione in templo S. Crucis Biberbaci propè Auguſtam Vindelicorum Anno 1687. appoſita; ubi auro, argento, pretioſis veſtibus, gemmis & margaratis ornata, in hodiernum usque diem ſpectantur, & à fideli populo magnâ veneratione coluntur. *Sic nimirum honorabitur, quemcunque Rex voluerit honorare.*

7. Salomonem Regem ſapientiſſimum in lectulo ſuo quieſcentem
Cant. 3, 7. ſexaginta ſtipabant & cuſtodiebant fortiſſimi milites: *En! lectulum Salomonis ſexaginta fortes ambiunt ex fortiſſimis Iſraël, omnes tenentes gladios, & ad bella doctiſſimi.* Septuaginta legunt: *Sexaginta potentes ex potentiſſimis.* Chariſſimi, obſecro vos tanquam advenas & peregrinos, attollite non tam corporis, quàm mentis veſtræ oculos, & conſiderate in hac Eccleſia Dei Amorem veſtrum Crucifixum JEſum ſub holoſerico & pretioſo bal-
Matt. 12, 42. dachino, velut in lectulo ſuo indormientem & quieſcentem: *Ecce plus hìc quàm Salomon:* perpendite in ſuper hìc circumſtantes quinque hos SS. Martyres, tanquam fortiſſimos Chriſti milites, omnes tenentes gladios, & ad bella doctiſſimos; Nunquid & hìc dicere poſſumus: En! lectulum Salomonis quinque fortes ambiunt ex fortiſſimis Iſraël, omnes tenentes gladios, & ad bella doctiſſimi. Si vultis apud hunc ſapientiſſimum & divinum Salomonem invenire acceſſum, & ſingularem obtinere gratiam, ite, ad hanc Salvam Guardiam, impetrabit vobis deſideratam audientiam.

Apoc. 7, 9. Vidit quondam S. Joannes turbam innumeram ex Gentibus ſtantem ante thronum Dei cum ſtolis albis & palmis, laudantes Deum & Agnum: & cùm peteretur, quinam hi eſſent, reſponſum eſt, illos ex magna veniſſe tribulatione, laviſſeque ſtolas ſuas, & eas dealbaviſſe in ſanguine

Agni,

Agni, idcirco dignos eſſe factos, ut ſtarent ante thronum Dei & Agni: *Et clamabant voce magna dicentes: Salus Deo, qui ſedet ſuper thronum, & Agno &c.*

Per hanc turbam magnam Lyranus SS. Martyres à Diocletiano occiſos, intelligit, qui ſingulis menſibus 17. millia Chriſtianorum peremit, & ſi placet hunc multiplicare numerum per decem annos, quibus hæc duravit perſecutio, reperies vicies centena millia, hoc eſt, duos milliones Martyrum eſſe pro Chriſto ſolùm ab illo immaniſſimo Tyranno occiſos. Et hi omnes ac innumeri alii cum noſtris Quinque SS. Martyribus, Valentino, Ludovico, Fortunato, Laureato & Candida (quorum Sacra Corpora in hac Eccleſia jam nunc ſtant cum palmis ante thronum Dei & Agni Eucharistici ac Crucifixi) per omnem æternitatem decantabunt Deo laudem, totisque præcordiis, quòd è tantis tribulationibus fuerint liberati, ſuas Deo gratiarum actiones perſolvent; juxta Exemplum Moyſis, dum poſt tranſitum maris rubri, ſubmerſo in eo Pharaone & omni exercitu ejus, magna & læta voce illud decantavit: *Cantemus Domino, glorioſe enim magnificatus eſt: equum & aſcenſorem dejecit in mare.* Ita nunc in cœlo canunt noſtri SS. Martyres. Exod. 15, 1.

O! immenſa bonitas & liberalitas Chriſti Domini noſtri, qui tantâ gloriâ & coronâ breves afflictiones noſtras ſolet remunerari, quod optimè expreſſit Gentium Doctor Paulus: *Quod in præſenti eſt momentaneum & leve tribulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis;* ubi rectâ notat *τὸ æternum gloriæ pondus*, tanta enim eſt ejus magnitudo ac dulcedo, ut nec ab homine, nec ab Angelo capi & explicari poſſit. Quis ergo cum prædictis SS. Martyribus non ſtrenuè in obſequio divino laboret? Quis non libenter in hac vita momentaneas & exiguas has ferat tribulationes? Si ita oportuit pati Chriſtum, & ita intrare in gloriam ſuam, quale cœlum tibi Deus pinget? 2 Cor. 4, 17.

8\. Et quid ulteriùs dicam de vobis, magnanimi Martyres, & Chriſti teſtes fideles? Refert Plinius, & ipſa probat experientia, ſi cervis ingens tranſeundem eſt flumen, qui robuſtior illorum eſt, prior aquas torrentis ingreditur, quem ſequitur ſecundus, caput ſuum tergo prænatantis tanquam infirmior imponens: ſecundum ſequuntur tertius & cæteri longo ordine ſemper caput ſuum in præcedentis tergo reponentes, & ſic facili conatu alternis laboribus nixi, ad ripam perveniunt. Chriſtus Dominus à Sponſa comparatur cervo: *Similis eſt dilectus meus hinnulo cervorum;* Hic velut cervus fortiſſimus primus Paſſionis torrentem eſt ingreſſus, quem mox ſecuti ſunt cæteri generoſi cervi, hoc eſt SS. Martyres, inter quos noſtri non erant infimi, & quia prior cervus Chriſtus majus portavit onus, reliqui ſuper eum capita ſua imponentes, feliciter ad æternitatis portum tranſnatârunt: *Multi Martyres*, ait S. Auguſtinus, Plinius l. 8. c. 32. Cant. 2, 9. S. Aug. in

multa tormenta paſſi ſunt, ſed nihil ſic elucet, quomodo caput Martyrum; hic melius intuemur, quod illi experti ſunt, ab illo enim omnem gratiam, vires & virtutem tam crudelia patiendi tormenta participârunt.

De ovibus conſtat, cùm ad profundas veniunt aquas, quæ illis ſunt transmittendæ, quòd nulla velit eſſe prior, quæ ſe tanto committat periculo; Aſt ſi una ſemel flumen eſt ingreſſa, mox reliquæ gregatim, magnoque impetu ſequentur, quibus rectè pro lemmate inſcribes: *Omnes pendemus ab una, &c.* Mitiſſimus Redemptor noſter ab Iſaia manſuetæ ovi
Iſa. 53, 7. aſſimilatur: *Sicut ovis ad occiſionem ducitur;* horrebant quidem cæteræ oves, periculoſum hoc Martyrii flumen ingredi, ac tanta pro cœlo pati; ſed ubi agnus ille divinus ipſe primus immiſſus eſt in mare rubrum, vel in torrentem Paſſionis, *quia ipſe voluit*, ſine mora ſecutæ ſunt innumeræ aliæ oves; hoc eſt, undecim SS Martyrum milliones, Chriſtum ſuum ducem læto animo per cuncta diſcrimina & ſupplicia ſequentes. Audite P. Ignatium M. & Ep. publicè coram Trajano Imperatore, ſenatu & populo Romano, cùm nunc in Amphitheatro leonibus eſſet obji-
S. Hieron. to. 1, de Scriptor. Eccleſiaſt. pag. 273. ciendus, exclamantem: *Ignis, crux, beſtia, confractio oſſium, membrorum diviſio, & totius corporis contritio, & tota tormenta Diaboli in me veniant, tantùm ut Chriſto fruar.* O Chriſtiani! diſcite hîc, ſi quinque horum SS. Martyrum coram intuemini Reliquias, imitari illorum fidem firmam ac conſtantem, ſpem in Chriſti meritis fundatam, & amorem ſincerum erga Crucifixum veſtrum amorem, ſimilia quoque tormenta, ſi opus fuerit, pro
Apoc. 5, 12. Chriſto pati, quia *dignus eſt Agnus, qui occiſus eſt, accipere virtutem & divinitatem, & ſapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem &c.*

9. De Elephante referunt, quòd viſo ſanguine non formidet amplius cruenta mortis pericula, ſed potiùs acuatur & accendatur in prælium, in quem finem uva, vel vinum rubrum à botris expreſſum illi ante certamen proponitur, ex cujus aſpectu concitatus effervescit in pu-
1 Mach. 6, 34. gnam, hinc in primo Machabæorum libro legitur: *Elephantis oſtenderunt ſanguinem uvæ & mori, & accendendos eos in prælium.* Chriſtus Dominus uvæ
Cant. 1, 13. & Cypri botro comparatur: *Botrus Cypri dilectus meus mihi*, qui in paſſione & in torculari Crucis uſque ad ſupremam ſanguinis ſtillam pro ſalute noſtra expreſſus eſt; hunc, inquam, divinum botrum conſiderantes SS. Martyres noſtri, ſicut generoſi elephantes animati, ad cruentum prælium contra Diabolum, mundum, carnem, idololatriam, peccatum, imò contra ſeipſos & proprium amorem ineundum, animoſè ruebant, in qua pugna ad ultimam cruoris guttam decertabant, de quibus rectè Guido Vanninus: *Dant animos plaga, ſanguis quoque robur adauget.* Diſce hic cum SS. Martyribus in omni tribulatione ad Chriſtum pro te patientem & Crucifixum confugere, & ille ſuggeret vires ad omnia iſta adverſa æquo animo

mo toleranda & ſuperanda. *Nihil enim*, ait S. GregoriusMagnus, *adeò* S. Gregor. M. in Epiſt.
durum eſt, quod non æquanimiter toleretur, ſi paſſio Chriſti ad memoriam revocatur. Pſ. 115. 5.

Ex quibus omnibus hactenus enarratis colligere poſſumus, quàm ſit *pretioſa in conſpectu Domini mors Sanctorum ejus.* Ubi obſerva, quòd quidem mors Sanctorum omnium in conſpectu Dei ſit pretioſa & valoris inæſtimabilis, ſed præcipuè mors SS. Martyrum ob excellentiam charitatis, ob remiſſionem totius culpæ & pœnæ, ob perfectam Chriſti imitationem, ob laureolam martyrio debitam, & gloriam æternam ac immenſam, quam proprio ſanguinis pretio, ut imitatores Redemptoris ſui, de congruo ſibi comparârunt: *Beati, qui habitant in domo tua Domine,* Pſ. 83. 5. *in ſæcula ſæculorum laudabunt te.*

10. Davidi, ubi Goliam, monſtrum illud immane, ſingulari duello devicit, in urbem revertenti victori, & caput arrogantis illius Philiſtæi à ſe perempti, geſtanti, cives & filiæ Hieruſalem procedebant obviam cum diverſis hymnis & canticis, lætâ voce decantantes: *Percuſſit Saul mille, &* 1 Reg. 18. 5. *David decem millia.* O! quàm glorioſus fuit ille triumphus, quem quinque noſtri SS. Martyres, Valentinus, Ludovicus, Fortunatus, Laureatus & Candida adornârunt in cœleſtem Hieruſalem, dum devicto infernali Goliâ, immaniſſimo Tyranno, & debellatis vitiis ac idolis, ut glorioſi victores ac triumphatores inter Angelorum choros ſunt ingreſſi! Saul in perſona Tyrannorum percuſſit mille, ſed David in perſona iſtorum SS. Martyrum percuſſit decem millia. Hic adimpletum fuit illud, quòd Apoc. 3. 21. priùs antea Chriſtus illis prædixerat: *Qui vicerit, dabo ei ſedere mecum in throno meo: ſicut & ego vici, ſedi cum Patre meo in throno ejus.*

Coronidem huic noſtræ Conſiderationi imponat ſapientiſſimus Rex Salomon, de quo recenſent Cantica: *Ferculum fecit ſibi Rex Salomon* Cant. 3. 9. *de lignis Libani: columnas ejus fecit argenteas, reclinatorium aureum, aſcenſum purpureum.* Quæres hic, quid per hoc mirabile ferculum nobis fuerit præſi- Corn. hic. gnatum? Reſp. Per Salomonem Chriſtum ſubaudi, per ferculum ejus ſeu currum triumphalem, SS. Crucem, in hac enim de peccato, morte, Diabolo, & inferno triumphavit. Per columnas argenteas deſignantur Chriſti virtutes, humilitas, patientia, obedientia &c. Per reclinatorium aureum ejus magnanimitas &c. Et per aſcenſum purpureum totius ſanguinis ejus effuſio. Ita Cornelius, ſed S. Gregorius M. per *reclina-* S. Gregor. M. *torium aureum* locum Beatorum & cœleſtium gaudiorum intelligit, per hic apud aſcenſum verò purpureum SS. Martyres & martyrium eorum: *Ad hoc,* Cornel. inquit, *reclinatorium multis laboribus pervenitur, multis tribulationibus aſcenditur, ita ut ſi neceſſe fuerit, etiam ſanguis effundi permittatur. Ideo aſcenſus rectè purpureus eſſe dicitur: dum enim ſancti quinque Martyres propter vitam æternam corpora ſua ad ſupplicia tradiderunt, dum flagella, aculeos, ignes, gladios & alia innumerabilia*

tormenta patienter pertulerunt, nonne ad reclinatorium iſtud, ad beatam ſcilicet vitam per aſcenſum purpureum aſcenderunt; Gratulemur itaque animitùs SS. Martyribus noſtris, qui per aſcenſum purpureum ad cœleſte Regnum aſcenderunt, & nunc cum Chriſto regnant in æternum.

CONSIDERATIO XXIX.

De Theſauro Indulgentiarum ex Chriſti Meritis &c.

Pro Feſto S. Portiunculæ.

Vel in aliis indulgentiis plenariis.

Infinitus theſaurus eſt hominibus, quo qui uſi ſunt, participes facti ſunt amicitiæ Dei, propter diſciplinæ dona commendati. Sap. 7, 14.

I.

ELapſo quondam in Ægypto fertilitatis ſeptennio, agebatur nunc annus ſterilitatis ſecundus, ubi annona in mundo inter mortales cœpit eſſe cara & rara; quapropter Jacob Patriarcha decem ſuorum filiorum in Ægyptum ablegare ſtatuit, ut ibidem neceſſaria ad vitam ulteriùs conſervandam frumenta coëmerent, quos proinde ad ſe convocavit, & quia deſides adhuc erant
Gen. 42, 2. in quærendo pane, eos hiſce ſeriis verbis allocutus eſt. *Quare negligitis? Audivi, quòd triticum venundetur in Ægypto: deſcendite, & emite nobis neceſſaria, ut poſſimus vivere, & non conſumamur inopia.* Quod ſalutare patris conſilium ac monitum, ubi fratres audierunt, mox ſeſe ad iter cum jumentis parârunt, & à Joſeph fratre ſuo tunc Regis vices in Ægypto gerente, quotquot conſiderabant, gratis impetrabant frumenta.

Animæ Chriſtianæ! venundatur (ut ita dicam) etiam in terra noſtra hodierna die frumentum Electorum, & theſaurus indulgentiarum ac gratiarum planè immenſus, nec opus eſt, ut deſcendatis ad eum obtinendum in terram Ægypti, & regionem remotiſſimam, ſed venite unà mecum ad Eccleſiam hanc N. N. ubi ſine pretio & abſque ullo argento aut auro poteſtis vobis emere, ut poſſitis æternùm vivere: *Quare ergo negligitis? deſcendite, & emite vobis neceſſaria, ut poſſitis vivere, & non conſumamini*

ni inopia. Theſaurus autem iſte omnibus ſufficiens, non alius eſt, quàm Indulgentiæ plenariæ, quas ad preces S. Franciſci Seraphici Chriſtus Dominus omnibus illis utriusque ſexûs in perpetuum benigniſſimè conceſſit, qui contriti & confeſſi, ac Sacrâ Synaxi refecti Eccleſiam, quam Portiunculam appellant, devotè viſitaverint &c. quas indulgentias exinde Summi Pontifices ad omnes Eccleſias hujus Sacri Seraphici Ordinis in orbe Chriſtiano dilatârunt.

Cùm anno Chriſti 1711. die 19. Septembris Francofurti ad Mœnum Auguſtiſſimus, ac Potentiſſimus Carolus VI. à Sereniſſimis S.R.I. Electoribus in Romanorum Imperatorem ſolemniſſima cum pompa coronaretur, ſparſerunt Proceres in vulgus pecunias, & numiſmata recenti Cæſaris effigie inſignita. Prôh qualis ac quantus tunc erat populorum concurſus! Ex altera parte per plures horas fons generoſo manabat vino, interim panes candidiſſimi, & pannus cum avena & ingenti tauro aſſato populo tradebantur diripiendi. Hîc vidiſſetis mirabile certamen, in quo multi fuêre ſauciati, & vix non pedibus obtriti, qui tamen nullum ex hoc hauſerunt commodum. En! proſtat hodie in hac Eccleſia imenſus gratiarum theſaurus, ex quo omnes poſſunt divites fieri. *Venite igitur, & emite* Iſa. 55. 1.
absque argento, & absque ulla commutatione theſaurum nunquam deficientem in cœlis. De quo plura in præſenti adjuvante Numine explanabimus.

2. Quòd in Eccleſia Dei vera & Orthodoxa extet adhuc theſaurus planè infinitus ex abundantibus meritis, & ſatisfactionibus Chriſti Dei Filii, B. V. & Sanctorum ejus, qui theſaurus nunquam exhauriri poterit, quia infinitus, apud omnes Catholicos in confeſſo eſt; Et ratio ſuffragatur, quia Chriſtus Dominus nullâ pro ſe indigebat ſatisfactione, utpote qui peccatum non fecit, nec facere potuit, & qui una pretioſiſſimi Sanguinis ſui ſtillâ millenos mundos potuiſſet redimere, dedit pro lytro & redemptione noſtra ultimam; hinc tam copioſam redemptionem nobis applicari voluit per ſuum Vicarium, cui dixit: *Quodcunque ſolveris ſuper* Matth. 16, 19.
terram, erit ſolutum & in cœlis. Ubi obſervandum, hanc promiſſionem eſſe generalem, per quam ſummo Pontifici ſucceſſori ſuo, & in his terris ſupremo Vicario, omnem neceſſariam poteſtatem commiſit ad ingreſſum fidelibus ſuis in cœlum plenè aperiendum, ex quibus ſequitur, quòd etiam illi dederit poteſtatem non tantùm à culpa, ſed etiam à pœnâ ſolvendi temporali, relictâ poſt remiſſam culpam & pœnam æternam, nam & hæc, prout eſt communis SS. Patrum & Theologorum aſſertio, quamdiu remiſſa non eſt, remoratur nos ab ingreſſu cœli.

Ex quibus colliges, quòd per indulgentiam homini verè diſpoſito Tirinus de
remittatur etiam pœna debita in foro Dei, ſeu in purgatorio, vivis enim Indulg. &
in ſtatu gratiæ exiſtentibus, & opera ab Eccleſia præſcripta ritè adim- Layın. &c.

plentibus indulgentiæ applicantur per modum abſolutionis, ſeu juridicæ relaxationis debiti factæ auctoritate clavium Eccleſiæ, defunctis autem per modum ſuffragii; Eſt ergo ſecundùm mentem Theologorùm indulgentia *remiſſio pœna temporalis Deo debita, qua fit extra Sacramentum per applicationem ſatisfactionis Chriſti & Sanctorum.*

3 His præmiſſis, abundè rerum conſideranti patet, qualis ac quantus ſit theſaurus animæ verè pœnitenti, poſſe lucrari indulgentias plenarias. dum non ſolùm in Confeſſione Sacramentali abſolvitur à culpa, ſed & per indulgentias ſimul à pœna. Et hic eſt ille theſaurus in

Matth. 13, 44 agro abſconditus, de quo refert S. Matthæus: *Simile eſt regnum cælorum theſauro abſcondito in agro, quem qui invenit homo, abſcondit, & pra gaudio illius vadit, & vendit univerſa, qua habet, & emit agrum illum.*

S Franciſcum Seraphicum conſule, qui pro hoc ſpirituali obtinendo theſauro omnia dedit, omnia impendit; & quia erat zelator animarum ferventiſſimus, jugibus lachrymis earum apud Deum flagitabat converſionem & ſalutem. Audiit is aliquando de nocte intempeſta Angelum monentem: *Surge citò Franciſce, & ad Eccleſiam propera, ibi te Chriſtus cum Matre ſua, & magna Angelorum multitudine exſpectat.* Adeſt repentè Franciſcus, cui in genua humiliter provoluto Chriſtus gratiam, quam vellet, benignè offert; & ille quid petiit? Fortaſſe cum Salomone Sapientiam? An divitias aut honores? An dignitates aut gloriam mundanam? An æqualem cum filiis Zebedæi in Regno cœleſti ſedem? Minimè gentium, ſed ſupplex & acclinus petiit indulgentias plenarias omnibus illis, qui confeſſi & contriti Eccleſiam ſuam Portiunculam devotè viſitaverint &c.

O virum ineffabilem! Noverat videlicet ille, quid pretioſiſſimus orbis Salvator Chriſtus per omnem vitæ curſum pro animarum fecerit

Col. 1, 3. ſalute, de quo dicitur: *In quo ſunt omnes theſauri.* His tamen non ob-

Philip. 2, 7. ſtantibus, *exinanivit ſemetipſum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis,* & hoc propter unicam, ſi oportuiſſet, ſalvandam ani-

Gal. 2, 20. mam. unde S. Paulus: *Tradidit ſemetipſum pro me!* Supra quod melli-

S. Bern. ſer. 41. in Cant. fluus: *Qui eadem charitate, qua pro omnibus, mortuus eſt pro ſingulis.* Ideo ſe viti comparavit, & nos palmitibus: *Ego ſum vitis, vos palmites;* Vitis, quò magis inciditur & patitur, eò magis vivaciores, floridiores ac fæ-

Jo. 15, 5. cundiores redduntur palmites, *illius enim livore ſanati ſumus.* Ideo in Cru-

Iſa. 53, 5. ce vehementer de ſiti conqueſtus eſt: *Sitio;* & quid ſitivit, qui paulò an-

Jo. 19, 28. te in templo clamabat: *Si quis ſitit, veniat ad me!* Reſp. S. Bernardus:

Jo. 7, 37. *Noſtram ſalutem;* & S. Drogo: *Sitio, quid veſtram fidem, & veſtrum gau-*

S. Bern. & S. Drogo de Sacram. *dium; plus animarum veſtrarum, quàm corporis mei cruciatus me tenet.* Ideo circa horam nonam clamavit voce magnâ: *Deus meus, Deus meus, ut quid*

...liquiſſime? Reſp. S. Bonaventura: *Chriſtus tanto deſiderio exarſit patiendi,* Dom. Paſſ.
...tribus horis in Cruce exſaturari non potuerit, ſed expetierit in ea pati usque ad Matth. 27.46.
...m mundi. Ideo clamans exſpiravit, & ut refert Apoſtolus: *Cum cla-*
re valido & lacrymis; Cauſam ſubjungit prædictus Mellifluus: *Flevit* S. Bonav. de
...ſtus in Cruce, quia cùm Paſſio ſua ſufficeret redemptioni omnium, profuit in re- med. paſſ.
...ptionem paucorum. Ideo latus ſuum crudeli militis lanceâ aperiri ſibi Hebr. 5. 7.
...luit, ut in hoc quoque ſummum, ac planè immenſum animarum
...lum oſtenderet, ex hoc enim Sacratiſſimo pectore prodiit theſaurus S. Bern. C. 6.
...orſus inæſtimabilis, quô abundè redempti & ſanctificati ſumus, ni in Paraſc.
...rum *SS. Sacramenta Eccleſia,* ait S. Auguſtinus, *ſine quibus ad vitam, quæ* S. Aug ſerm.
...a eſt vita, non intratur. Hæc, inquam, & ſimilia non ignorabat Sera- 120. in Jo.
...icus Franciſcus, unde ingenti ſemper zelo cum Crucifixo Amore ſuo
...imarum ſitiebat ſalutem. pro quibus talia, ac tam indigna Chriſtus
...ſſus eſt, hinc non ceſſavit, neque ulli pepercit labori, donec illas plena-
...s ab ipſo Deo & Homine Chriſto impetraret Indulgentias. Diſce
hoc, ſi non pari, ſaltem majori, quàm hactenus uſus es, impoſte-
...m zelo animarum procurare ſalutem, quia *iuſtificatio impii,* ait S. Th. p. 2.
...octor Angelicus, *eſt maximum opus Dei,* & S. Antiſtes Hipponenſis: q. 113. a. 9.
...ajus opus eſt ex impio juſtum facere, quàm creare cœlum & terram. Juvat S. Auguſt.
...am hîc audire S. Jacobum Apoſtolum: *Fratres mei,* inquit, *ſi quis* tract. 72. in
...vobis erraverit à veritate, & converterit quis eum, ſcire debet, quoniam, qui Joan.
...verti fecerit peccatorem ab errore viæ ſuæ, ſalvabit animam ſuam à morte, & S. Jacob. 5. v. 20.
...eriet multitudinem peccatorum.

4. Sed noli mihi dicere, anime mi, cum illo Paralytico, triginta & ...to annis ad piſcinam Probaticam in infirmitate ſua fatiſcente, & vix ...m in grabato ſuo computreſcente: *Hominem non habeo, ut, cùm turbata* Jo. 5. 7. *...rit aqua, mittat me in piſcinam.* Noli, inquam, hoc mihi dicere, en! ...nnia ad ſalutem animæ tuæ ſunt parata. Piſcina hæc ſaluberrima ... vera pœnitentia, & pleniſſima indulgentia; mota eſt autem hæc ...ſcina ſpiritualis ab ipſo magni conſilii Angelo Chriſto; ſed & ho-...minem habes, qui te in hanc mittat piſcinam; En! zeloſos & indefeſſos ...onfeſſarios hîc circumſedentes, qui auxiliares peccatrici animæ tuæ ...benti animo præbebunt manus. Quid igitur reſtat, niſi ut in hanc ...ſcendas piſcinam, ſi ab infirmitate animæ tuæ vis ſanari: *Hæc eſt,* S. Th. Villa-...quit S. Thomas Villanovanus, *illa piſcina ſalutis, in qua, quicumque ægrotus* ...er. de fer. *...cunque infirmitate lotus fuerit, procul dubio curabitur, & ſanabitur, piſcina ſci-* 6. poſt Dom. *...ſt lachrymarum, & pœnitentia.* 1. Quadr.

Prodigus ille, qui uno anno cunctas facultates ſibi à parentibus deli-...as epulando, potando, ludendo, ſcortando conſumpſerat, facta in illa ...egione fame validâ, & ipſe cæpit egere. Verùm, quia non placuerunt

 huic

huic Nobili ſiliquæ fabarum inanes, & leguminum folliculi, quibus corpus non reficitur, ſed oneratur, proin pecorum ſunt potiùs quàm hominum pabula, ideo in ſe reverſus, ne omnino maleſuedâ periret fame, ſtatuit quantocyus ad Patrem reverti: *Surgam, & ibo ad Patrem meum, & dicam ei: Pater peccavi &c.* Quem cùm de longe adventantem optimus parens conſpicatus eſt fame confectum, laceratum, ſqualidum, plorantem, & ejulantem, intimis commotus viſceribus de filii ſui indoluit miſeria, & accurrens cecidit ſuper collum ejus, & oſculatus eſt eum, mandavitque ſervis, ut ſine mora afferrent ſtolam primam, eique prætioſum annulum in manus mitterent. Verùm, quid agis, optime Pater? quomodo, obſecro, os tam ſordidum & immundum poteras oſculari, & amplexari borcarium tam obſcœnum? Et quid ſibi voluit ſtola illa prima, ſeu veſtis uſque ad talos demiſſa, & quidem pretioſiſſima, & annulus aureus in manu filii tam immorigeri? quare non potiùs hunc lurconem validô baculô à domo tua abegiſti, cum Iſaia dicens: *Recede à me, non appropinques mihi, quia immundus es?*

Luc. 15. 18. (margin) — Iſa. 65. 5. (margin)

En! pulcherrimum typum pœnitentis, & à mundo immundo ad Deum revertentis animæ: *Oſculatur os,* ait Os Aureum, *per quod emiſſa de corde confeſſio pœnitentis exierat;* ſtolâ primâ eum veſtit, & ornat, hoc eſt, *priſtinâ gratiâ,* & annulo, id eſt, teſte S. Auguſtino, *Spiritûs Sancti pignore.* En! quantùm Deus, qui ſub hoc clementiſſimo Patre præſignatus eſt, gaudere ſoleat ſuper uno peccatore pœnitentiam agente: *Dico vobis,* ait ipſa Veritas Chriſtus, *quòd ita gaudium erit in cœlo ſuper uno peccatore pœnitentiam agente.* Supra quod egregiè Didacus Stella: *Obſerva,* inquit, *quòd non loquitur hîc Chriſtus de pœnitentiam cogitante, ſed de pœnitentiam agente, multi enim procraſtinant pœnitentiam &c.* O mortales & peccatores omnes, quid moras veſtræ trahitis converſionis! quare hîc totâ die ſtatis otioſi? Ecce in his plenariis indulgentiis & Jubilæo primam poteſtis obtinere innocentiam, à lepra animæ veſtræ purgari, in gratiam priſtinam cum Deo reſtitui & à culpa, & à pœna abſolvi: *Ite, oſtendite vos Sacerdotibus &c.* Ite, ite.

S. Chryſoſt. hîc apud Cornel. — Luc. 15. 7. — Did. Stella hîc. — Luc. 17. 14. (margin)

5. Comitabar ego aliquando, tanquam Pater ſpiritualis, hominem maleficum ad patibulum, ut in illo admiſſorum lueret pœnas ſcelerum. Cùm jam jam proximus eſſet ille homuncio tormentorum loco & morti, venit repentè & ex inſperato ab Illuſtriſſimo Judice & loci Dynaſta per curſorem hæc gratia: *Vitam huic malefico eſſe donatam.* Revixit miſer ad hanc tam lætam vocem, qui paulò ante præ anguſtiis, mox ſecuturæ mortis, & divini judicii imminentis, adhuc vivens mori videbatur.

Ezech. 18. 20. Homo Chriſtiane! ſi in peccato exiſtis mortali, vivens mortuus es: *Anima, quæ peccaverit, ipſa morietur,* ſingulisque momentis magis magisque mor-

morti ſecundæ, & inferno appropinquas. Sed ecce, annuntio tibi hodie gaudium magnum: Vita æterna tibi donata eſt, ſi fructus egeris dignos pœnitentiæ, & ſi has plenarias ritè lucratus fueris indulgentias: *Cùm averterit ſe impius ab impietate ſua, quam operatus eſt, & fecerit judicium & juſtitiam, ipſe animam ſuam vivificabit? conſiderans enim, & avertens ſe ab omnibus iniquitatibus ſuis, quas operatus eſt, vitâ vivet, & non morietur.* Idem v. 27.

Ita eſt: *Non morietur.* Cùm ob excitatam ab Abſolone perſecutionem graviter eſſet David Rex afflictus, & maiora adhuc ob peccatum cum Bethſabæa commiſſum timeret pericula & ſupplicia à Deo juſtiſſimo ſcelerum vindice ſibi affligenda, amaris lachrymis miſerias ſuas à luxuriæ peccato exortas, deplorare cæpit, unde Pſalmum illum trigeſimum ſeptimum de pœnitentia compoſuit: *Domine, ne in furore tuo arguas me &c.* & verſu 6. addit: *Putruerunt, & corrupta ſunt cicatrices meæ. - - Miſer factus ſum. - - & non eſt ſanitas in carne mea.* Quid, quæſo, Regem hunc adeò in corpore & anima afflixit? Pſ. 37. 1.

Rem per ſimilitudinem propoſito noſtro non incongruam dilucidemus. Eſt quidam, qui gravi & periculoſo in pectore laborat apoſtemate, ſingulisque momentis ob inflammationem, & corruptionem interni vulneris exſpectat mortem. Interim advenit Medicus, morbos fugare peritus, applicat medicinam, rumpit Apoſtema, & putredo ac ſanies incipit effluere. O quanto ægrotantis cum gaudio & ſolatio! ſi enim illud non fuiſſet ruptum apoſtema, de infirmantis actum fuiſſet vitâ.

Et nunquid omne peccatum lethale ſimile eſt ejusmodi apoſtemati? ſi non erumpit per ſeriam pœnitentiam, de vita peccatoris æterna actum eſt. Unde rectè S. Gregorius Magnus: *Quid*, inquit, *eſt peccatorum confeſſio, niſi quadam vulnerum ruptio, quia peccati virus ſalubriter aperitur in confeſſione, quod peſtiferè latebat in mente.* S. Greg. M.

Tali quoque apoſtemate David laborabat in mente; unde factum eſt, ut malè obducta cicatrix putreſceret, fœtoremque omnibus inhalaret, donec tandem per veram pœnitentiam, & publicam peccatorum confeſſionem, quam in illo Pſalmo univerſo terrarum orbi fecerat, apoſtema hoc fuit diſruptum, & ipſe audire meruit: *Dominus quoque tranſtulit peccatum tuum: non morieris.* 2 Reg. 12. 13.

Anima Chriſtiana! ſi ſimili laboras apoſtemate, & ſi has præſentes deſcupis lucrari indulgentias; en! paratam medicinam, ſi veram ac ſalutarem vis agere pœnitentiam. Adſunt & Medici, ac Patres ſpirituales in ſacro tribunali te exſpectantes, qui tuis libenter pro poſſibili medebuntur animæ vulneribus. Quid ergo moras trahis? aut pœnitendum, aut ardendum tibi erit. Audi prædictum S. Gregorium. *Vita noſtra*, in- S. Greg. M. hom. 2. ſub

 quit,

Evang. in fine, col. 315. D. tom. 2. quit, *ad tempus amareſcat in pœnitentia, ne æternam amaritudinem ſentiat in vindicta. Perpendo Petrum, conſidero latronem, aſpicio Zachæum, intueor Mariam, & nihil in eis aliud video, niſi ſpei & pœnitentiæ exempla.* Imitare & tu illas perſonas, ſi vis veras à Deo lucrari indulgentias.

Exod. 25. 17. 7. Olim præceperat Deus Moyſi Hebræorum Duci. *Facies propitiatorium de auro mundiſſimo*; quod idem eſt, quàm locus placationis & miſericordiæ, ibi enim Deus Moyſi apparens, & cum eo loquens, placabatur, & propitiabatur populo. Sed dices, quare non etiam Deus in veteri Teſtamento, vel etiam in novo, locum & domum juſtitiæ erigi mandavit? Reſp. Oleaſter: *Nuſquam legimus, Deum in hoc mundo inſtituiſſe locum juſtitiæ, qua reos puniret, ſed cùm ſit clemens, domum, quâ peccatis noſtris propitiatur, inſtituit non unicam, ſed penè infinitas, quot enim ſunt Eccleſiæ, tot ſunt domus propitiationis.* Et quid aliud eſt inſignis hæc Eccleſia, in qua hodie ad obtinendas pleniſſimas indulgentias convenimus, quàm locus placationis & miſericordiæ, in qua anima pœnitens de novo cum Deo ſuo reconciliatur? Verè de hoc ſacro loco dicere poſſum: *Hodie ſalus domui huic facta eſt.* Videte vos, & curate, ut ſitis filii Abrahæ, interim ego pergo ad alia.

(Oleaſt. hîc. — Luc. 19, 9.)

Venerat aliquando ad Chriſtum Dominum Princeps cujuſdam Synagogæ in regione Galilæa, humiliter cadens ad pedes ejus, & rogans: *Domine, filia mea modò defuncta eſt; ſed veni, impone manum ſuper eam, & vivet.* Annuit benignus Dominus, & invocatus in propria perſona comparere ſtatuit: *Et ſurgens JEſus ſequebatur eum.* Et ecce, cùm veniſſet in domum illius Archi-Synagogi, ejecta turba, non permiſit intrare ſecum quemquam, niſi Petrum, & Jacobum, & Joannem, & patrem & matrem puellæ, ipſe autem tenens manum ejus clamavit, dicens: *Puella ſurge: & reverſus eſt ſpiritus ejus, & ſurrexit continuo.* In qua miranda reſuſcitatione obſervat S. Lucas, quod Chriſtus Dominus mox parentibus illius puellæ præceperit, ut huic filiæ ſuæ aliquid ad manducandum apponerent: *Et juſſit illi dari manducare.* Et quare hoc? Fortaſſe, ut magis hæc ſuſcitatio vera eſſe appareret?

(Matth. 9. 18. — Luc. 8 54.)

Reſpondent in hunc Scripturæ locum S. Bonaventura, V. Beda, & Simon Caſſianus: Quod Chriſtus hîc fecit corporaliter, debere etiam intelligi ſpiritualiter; unde per memoratam filiam illam mortuam, & reſuſcitatam animam hominis in peccatis mortuam, & per pœnitentiam reviviſcentem, ſubaudiunt: *Filia tua*, ait Doctor Seraphicus, *eſt anima tua defuncta per culpam, cui manus Chriſti imponitur per gratiam.* Præcepit autem parentibus ejus, ut mox aliquid ad manducandum huic ſuæ à mortuis ad vitam reſuſcitatæ filiæ præberent; ſupra quod dictus Caſſianus: *Poſt pœnitentiam peccatorum, inquit, poſt primam reſurrectionem, poſt virtutis exercitium, jubetur, ut Sacramentum Corporis, & Sanguinis Chriſti apponatur.*

(S. Bon. hîc. — Caſſ. l. 5. c. 14.)

Omnis

Omnia hæc adimpleri cernimus in præſenti hoc jubilæo, & indulgentiis plenariis, ubi anima in peccatis mortua, per merita Chriſti, & virtutem pœnitentiæ de novo reſuſcitatur ad vitam ſpiritualem. Et ſuggerit V. Beda: *Si quis à ſpirituali morte reſurrexit, cæleſti neceſſe eſt mox pane ſatietur, & divini ſcilicet verbi, & ſacroſancti altaris particeps effectus.* V. Beda in Lucam.

7. David, cùm aliquando vehementiùs in caſtris ſiti torqueretur, publicè coram ſuis exclamaſſe fertur militibus. *O! ſi quis mihi daret potum aquæ:* Ecce ſine mora tres generoſi per medios irruperunt hoſtes, eique deſideratum attulerunt potum. Sitit & Filius David in Cruce: *Sitio.* Et quid ſitit? Reſp. Oſorius, converſionem noſtram, pœnitentiam noſtram, lachrymas noſtras &c. Eja! irrumpamus & nos per medios hoſtes, omnesque vincamus difficultates, ut hunc deſideratum potum Chriſto deferamus, & ſic præſentes impetremus indulgentias. 2 Reg. 23. 15. Jo. 19. 28. Oſor. fer. 6. Dom. 3. Quadr.

Eliezer, cùm laſſus & defatigatus ex itinere ad fontem ſederet, nec haberet, quô hauriret aquam, ita ſecum diſcurrebat: *Igitur puella, cui ego dixero: Inclina hydriam tuam, ut bibam, & illa reſponderit: Bibe, ipſa eſt, quam præparaſti, Deus, ſervo tuo Iſaac.* Gen. 24. 14.

Plùs hîc in Cruce, quàm Eliezer ad fontem. Rebecca decora nimis, virgoque pulcherrima celeriter tunc depoſuit hydriam ſuper ulnam ſuam, & dedit Eliezer potum, ex quo ille agnovit: Hæc erit ſponſa Domini mei Iſaac. O anima chara! ſi vis eſſe ſponſa Chriſti, crucifixi amoris tui, præbe ſitienti potum, & quidem ex fonte cordis tui contriti & humiliati promanantem, cibus enim ejus, ait Mellifluus, & potus, pœnitentia tua eſt; proinde rectè S. Chryſologus de pœnitente Magdalena, quòd nulla Chriſto apponi potuiſſent fercula delicatiora & lautiora, nec potus pretioſior, quàm dum *lachrymis cæpit rigare pedes ejus.* Audiamus illius S. Patris verba: *Neque enim accubuit pocula ſaporata melle, floribus adorata ſumpturus, ſed pœnitentis lachrymas ex ipſis oculorum fontibus potaturus. Deus delinquentium gemitus eſurit, ſitit lachrymas peccatorum.* Et in hoc principaliter conſiſtit verum Jubilæum, & noſtræ hodiernæ indulgentiæ plenariæ, in quibus benè ſummi Pontificis, & Chriſti Vicarii in his terris ſunt verba obſervanda: *Omnibus utriusque ſexûs Chriſti fidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, ac ſacra communione refectis &c.* Obſerva: *Verè pœnitentibus.* S. Bern. ſer. 11. in Cant. 7. 38. Luc. S. Chryſol. ſerm. 93.

8. Agite mortales omnes: Hodie de novo illud verificatur: *Quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis.* Sinite, ut murmurent Phariſæi, & contemptores ejusmodi indulgentiarum, & gratiarum Apoſtolicarum, non enim venit Filius hominis, ut perderet hominem, ſed ut ſalvaret; ideo Petro dixit: *Paſce oves meas* Ex quibus verbis docent Theologi, & ſingulariter Suarez, quòd S. Petro, ejusque Succeſſoribus à Chriſto Domino data ſit poteſtas largiendi fidelibus indulgentias. Ho- Luc. 15. 2. Jo. 21. 17. Suarez tr. de indulg.

Zach. 13. 1. Hodie fons ille, de quo Zacharias vaticinatus eſt, *patet domui Jacob, & habitantibus Jeruſalem, in ablutionem peccatoris.* Per quem fontem rectè Haymo miſericordiam Dei ſubaudit.

Hodie verificatur illud, quod ſervo illi Evangelico accidit, qui, Matth. 18. 26 cùm non eſſet ſolvendo, Dominum ſuum humiliter rogavit: *Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi;* & ſequitur, ò immenſam pientiſſimi Salvatoris noſtri clementiam! *Miſertus autem Dominus ſervi illius, dimiſit eum, & debitum dimiſit ei.*

Hodie Joſeph fratres ſuos priùs perfidos venditores, ſed nunc pœ- Gen. 45. 15. nitentes, in priſtinam recipit gratiam, eiſque plurimùm miſerando ex animo reconciliatur; *Oſculatus eſt Joſeph omnes fratres ſuos &c.*

Luc. 10. 34. Hodie Samaritanus ille verè pius, & clemens, peccatori ſaucio non oleum & vinum, ſed ipſum proprium in animæ vulnera infundit ſanguinem, & infundendo curat: *Et appropinquans alligavit vulnera ejus.*

Hodie mitiſſimus Redemptor ad fontem Jacob ſedet, ingenti cum deſiderio exſpectans Photinam mulierem Samaritanam, hoc eſt, pec- Joh. 4. 7. catricem animam tuam: *Venit mulier haurire aquam.*

Hodie ſalutaris pœnitentia novum & lætiſſimum feſtum excitat Luc. 15. 7. Angelis Dei in cœlis: *Gaudium erit ſuper uno peccatore pænitentiam agente;* Si ſuper uno, quantò magis ſuper multis? Ex quibus patet, quantùm Deus & omnes Angeli ejus ſitiant peccatoris pœnitentiam.

Luc. 15. 5. Hodie bonus ille Paſtor ovem ſuam perditam, ſed nunc inventam, S. Ambroſ. in Lucam. *imponit in humeros ſuos gaudens.* Supra quod S. Ambroſius: *Ovis illa, quæ perierat in Adam, levatur in Chriſto: Humeri Chriſti Crucis brachia ſunt: illic peccata mea depoſui, in illa patibuli nobili cervice requievi.*

Luc. 15. 8. Hodie denique adimpletur & verificatur illa pulcherrima parabola de muliere Evangelica, quæ, cum drachmam ſuam perdidit, lucernam accendit, & domum everrit, quærendo diligenter, donec illam amiſſam inveniat drachmam. Mulier hæc Sapientia Divina eſt, vel ſi mavis, Eccleſia Dei Sancta & Catholica, quæ hanc lucernam plenarum Indulgentiarum accendit, ut drachma amiſſa, hoc eſt, anima tua in peccatis deperdita inveniretur. Congratulemur ergo cum Angelis Dei omnibus illis, qui hodierna luce, præmiſſa vera contritione & confeſſione ad Evchariſticam menſam in conſcientia pura acceſſerunt, & præſcripta à Summo Pontifice opera bona adimplerunt.

Sed adhuc unum neceſſarium eſt. Cùm Chriſtus paralyticum illum, qui triginta & octo annis in infirmitate ſua ad piſcinam probaticam ſub porticu jacebat ab omnibus deſertus, nunc verbo vitæ ſanâſſet, eumque paulò poſt in templo inveniſſet Deo pro recuperata ſa- Jo. 5. 14. lute gratias agentem, ad eum de novo converſus dixit: *Ecce ſanus factus*

ſus, noli ampliùs peccare. Hoc & ego vobis hodiè dico, & pro coronide hujus Conſiderationis inculco: Ecce ſani facti eſtis, nolite ampliùs peccare, & dabitur vobis corona vitæ; Ite in pace.

CONSIDERATIO XXX.

Amor JESU S. Afræ Martyri dulces reddit flammas.

Pro Feſto S. Afræ Martyris.

Proba me, Domine, & tenta me, ure renes meos, & cor meum. Pſalm. 25. 2.

1.

PUlcherrimam ac notatu digniſſimam pretioſiſſimus orbis Salvator Chriſtus Judæis diſcobolis propoſuit parabolam: Erat pater, inquiebat, qui duos filios habuit, quibus mandavit, ut ſeſe in ſuam conferrent vineam, eamque pro viribus excolerent, ut dignos ſuo tempore ex illa poſſet recipere fructus; primus patri reſpondit: *Nolo*, ſed mox facti pœnitens, ac dolens de inobedientia, ſe reſolvit, ſe operatum iturum in vineam, quod & ſtrenuè fecit: *Poſtea autem pœnitentiâ motus, abiit;* alter verò, cùm à patre audiiſſet: *Vade hodie, operare in vinea mea*, principio quidem promptum ſe ad omnem laborem exhibuit, ſed opere nihil implevit: *At ille reſpondens ait: Eo Domine, & non ivit.* Hanc, inquam, parabolam Chriſtus Dominus in Dominica Palmarum, ubi quaſi Rex Meſſias aſinâ vectus cum triumpho Jeroſolymam ingreſſus eſt, quod expulſos ementes & vendentes è templo, Principibus Sacerdotum, Scribis ac Phariſæis propoſuit ſolvendam: *Quis ex duobus fecit voluntatem patris?* Ad illi reſpondebant: *Primus;* tum mitiſſimus Servator JEſus. *Amen, dico vobis, quia Publicani & meretrices præcedent vos in Regnum Dei.* Et quare hoc?

Matth. 21. 29.

Matth. 21. 31.

Rationem ſubjungit ipſa Veritas Chriſtus: *Venit*, ajebat, *ad vos Joannes in via juſtitiæ, & non credidiſtis ei; Publicani autem & meretrices crediderunt ei.* Ex quibus Chriſti verbis facilè etiam intelliges, quisnam per filium primum & ſecundum fuerit deſignatus. Obſerva: Memorati Sacerdotum Principes, Scribæ & Phariſæi videri volebant legis zelatores, cùm tamen reipſa eam non implerent, unde gravem in ſe Dei omnipotentis

provocabant offenſam & iram; & hi fuerunt præfigurati per filium ino bedientem, qui quidem patri dixit, ſe iturum in vineam, & tamen non ibat; per alterum verò filium, qui mox ſuam retraxit voluntatem, & in vineam, eam operaturus, ſe lubens contulit, deſignantur Publicani & peccatores, qui cognitâ veritate ſeriò ad frugem redeunt, dignosqu pœnitentiæ fructus faciunt, & hi præcedent ejusmodi hypocritas i
Matth. 21. 32. Regnum Dei: *Amen dico vobis, quia Publicani & meretrices præcedent vos i Regnum Dei.*

Tales Publicani pœnitentes extiterunt cumprimis S. Matthæus Zachæus & plures alii, cum quibus Chriſtus ſubinde, ut eorum lucrifi
Luc. 5. 30. ceret animas, ſolebat manducare, inter meretrices autem converſi præeminet S. Maria Magdalena, nobili quidem proſapiâ progenita, ſe
Luc. 7. 37. pluribus vitiis gravida, hinc nominatur à S. Luca, *Mulier in civitate pe catrix*, quam ideo permiſit Chriſtus ad tempus in ſordibus volutari l bidinis, ut in ea depuranda magis vim gratiæ ſuæ oſtenderet, dum ean voluit exhibere peccatoribus omnibus vivum pœnitentiæ exempla ne ob criminum enormitatem de venia deſperent, ſed potiùs in im
Pſ. 144. 9. menſa Dei confidant benignitate ac miſericordia, quia *miſerationes e ſuper omnia opera ejus.* Hujus peccatricis exemplum ſecuta eſt & S. Ma Ægyptiaca, S. Pelagia & ſexcentæ aliæ, inter quas meritò etiam num ramus S. Afram Martyrem, mulierem paganam & peccatricem publ cam in civitate Auguſtana, cujus hodie diem feſtum per ampliſſimam Diœceſin Auguſtanam ſolenniter celebramus, de cujus miranda con verſione, vita & martyrio plura in præſentiarum conſiderabimus.

2. Cùm Deus T. O. M. in principio non æternitatis, nec ævi, ſe temporis ex nihilo creâſſet cœlum & terram, obſervat mox Scriptur
Gen. 1. 2. quòd terra tunc adhuc fuerit innanis ac vacua: *Et tenebræ erant ſuper faci abyſſi*, quia caligo occupabat omnia, & usque ad cœlum ſeſe extendeb empyreum, donec tandem immenſus Deus eodem adhuc die, hoc e primo, lucem quandam produxerit, ſine qua omnia creata & creand manſiſſent inviſibilia: *Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta eſt lux &c.* Co lige ex hoc, Lector prudens, quàm confuſum chaos tunc fuerit tot terrarum orbis, antequam Deus procreaverat lucem; ſed ubi lu producta eſt, mox mundus aliam venuſtiorem ac ſereniorem indu faciem.

Tale confuſum chaos erat in animo Afræ de regia quidem gen Cypria oriundæ, ſed ab ineunte ætate à parentibus Gentilibus Sacris im puræ Veneris dicatæ; verè tunc erat Afra *terra inanis & vacua, & tene bræ erant ſuper faciem abyſſi*, quia verum Deum ac Creatorem cœli & terr neque Filium ejus unigenitum Chriſtum JEſum nondum agnovera

que verbulum de vera & orthodoxa fide audierat, proinde volutaba- de malo in malum, de una peccati abyſſo in alteram, donec tandem prima lux oriri viſa eſt, dum ex Hiſpania Auguſtæ Vindelicorum ad- nit S. Narciſſus Epiſcopus Gerundenſis, ob immaniſſimam Diocle- ni Imperatoris in Chriſtianos perſecutionem profugus, cujus operâ ſanctitate primum fidei radium, ac tandem perfectum in doctrina riſti lumem accepit. O qualis ac quanta eſt illa gratia, habere lu- en veræ fidei! age proinde, anime mi, ſæpiùs Deo gratias, quòd ſis ejus adſcriptus Eccleſiam, & quòd non inter Gentiles, Paganos, Ju- :os & Hereticos natus ſis; roga cum Apoſtolis ſæpius & impenſiùs: *mine, adauge nobis fidem*, quid enim prodeſt, ſi Catholicè credas, gentiliter vivas? Sit ergo tibi deinceps fides principium rectè vivendi, omnium operum amuſſis ac regula. Luc. 17. 5.

3. Sed accidit hic S. Narciſſo Epiſcopo in converſione S. Afræ & ciarum ejus, ut quondam S. Petro Apoſtolo, cui in meridie eſurienti s quoddam, ſeu potiùs linteum magnum, continens omnia generis as mundas & immundas, è cœlo demiſſum eſt: *Et facta eſt vox ad eum: rge, Petre, occide & manduca. Ait autem Petrus: Abſit, Domine, quia nunquam nducavi omne commune & immundum.* Aſt mox aliam de cœlo audivit cem: *Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris.* Per quas eſcas im- undorum animalium ac ſerpentium S. Petro præfigurata fuit con- rſio Gentilium, qui à Judæis tanquam immunda cenſebantur ani- antia! inter quos gentiles primò à S. Petro converſus eſt Cornelius enturio, de quo rectè S. Ambroſius: *In Eccleſia*, inquit, *primum Deo ani- l ex Gentibus Centurio Cornelius eſt immolatus;* quia per ſanguinem Chriſti, ta loquitur antiquiſſimus Irenæus) omnia ſunt purificata; ſanguis im hujus immaculati agni abſterſit legem veterem cum omni ſua mmunditie. Actor. 10. 13. S. Ambroſ. ſerm. 10. Irenæus lib. 3 c. 12.

Simile quid & S. Narciſſo Epiſcopo Gerundenſi accidit; dum enim greſſus eſſet Auguſtam Vindelicorum circa annum Chriſti 302. illo ſo tempore, ubi in Chriſtianos crudeliſſima ſæviebat perſecutio, ne- ſciens, in quo diverteret loco, in ædibus Afræ mulieris paganæ & notæ npudicitiæ cum Felice ſuo Diacono exceptus eſt, quæ rata, illos turpi- dinis ſtudio eò deflexiſſe, cœnam paravit opiparam. O Sancte Nar- ſſe! *Surge, occide, manduca*, ecce immundi hic tibi præparantur cibi: *uadrupedia & ſerpentia terræ.* Interim toto corpore vultu, oculiſque in ælum intentis ſe componit ad orationem S. Epiſcopus, totamque no- tem in hymnis & Dei laudibus pervigil cum Diacono inſumit, ubi cla- ſſima lux cœlitùs demiſſa illuminabat habitaculum; quod cùm vidiſ- t Afra Gentilis & luparum coriphæa, inſolitâ Epiſcopi ſanctitate ſtupe-

facta, & ſalutari timore ac dolore correpta, multis profuſis cum lacrymis ad ejus ſeſe pedes abjecit, & ultro confeſſionem generalem ſuorum depoſuit delictorum, quam animitùs dolentem ac pœnitentem Sanctus Antiſtes benignè conſolatus eſt, hanc interim ruminans cum S. Petro
Act. 10. 34. ſententiam: *In veritate comperi, quia non eſt perſonarum acceptor Deus, ſed in omni gente, qui timet eum, & operatur juſtitiam, acceptus eſt illi.* Diſce hîc à S. Afra pœnitente valvas cordis tui non occludere, cùm tibi gratiarum
Apoc. 3. 20. ſol, Chriſtus, illucet: *Ecce, ſto ad oſtium, & pulſo*, ſed veraci ac ſerio dolore tua inſectare vitia, divinæque gratiæ jacturam tuis repara lacrymis:
Rom. 6. 21. *Quem enim fructum habuiſti, in quibus nunc erubeſcis?*

4. De Proto-parentibus noſtris obſervat Scriptura, eos tunc primùm in paradiſo aperuiſſe oculos ſuos, poſtquam mandatum Dei prævaricati ſunt, fructumque prohibitum de arbore ſcientiæ boni & mali
Gen. 3. 7. deguſtârunt: *Et aperti ſunt oculi amborum.* Quid hoc eſt? Ergo antea non videbant? Imò verò quàm maximè videbant: *Vidit igitur mulier, quòd bonum eſſet lignum ad veſcendum, & pulchrum oculis aſpectuque delectabile: & tulit de fructu illius & comedit, deditque viro ſuo, qui comedit.* Quare ergo Scriptura dicit, quòd poſt admiſſum peccatum mox ſuos aperuerint oculos? *Et aperti ſunt oculi amborum:* Reſp. Cornelius: Adverterunt, quantum bonum juſtitiæ originalis amiſerant, & in quantum peccatum ac malum
S. Aug. lib. 14. de Civit. Dei c. 17. ceciderant; & S. Auguſtinus: Aperti ſunt oculi amborum, non ad videndum, ſed ad diſcernendum inter bonum, quod amiſerant, & malum, in quod ceciderant, dum nunc clariſſimè videbant, quòd ſerpens infernalis ipſis porrexerit pomum, & interim ſurripuerit paradiſum, unde lemma: *A malo omne malum.*

O! quàm cæca hactenus fuit Afra noſtra, quæ etiam apertis oculis nihil videbat, dum inſano & impuro amori dedita, rectà, velut equus indomitus, quotidie magis magiſque properebat ad inferni barathrum.
Job. 31. 12. O! dolendam venereorum mancipiorum cæcitatem, dum unicâ, momentaneâ ac ſpurciſſimâ carnis voluptatulâ gaudia perdunt ſempiterna: *O ignis usque ad perditionem devorans, & omnia eradicans genimina!* Sed tandem vidit Afra noſtra, *& aperti ſunt oculi ejus*, quando S. Narciſſum concionantem audivit, & ex eo ſcelerum ſuorum gravitatem intellexit, ubi dolens, ac gemens ultrò impudicitiæ labem confeſſa eſt: *Ad tantæ humilitatis vocem*, ait Scriptum Auguſtanum, *Narciſſus protinus JEſu Chriſti bonitatem verbis leniſſimis ipſi explicavit, hortatusque, ut, impudico & flagitioſo vitæ genere relicto, Chriſti gratiam quæreret:* quod & ſtrenuè per reliquum vitæ
Pſ. 76. 11. curriculum fecit, cum Pſalte Regio ſæpiùs ingeminans: *Dixi, nunc cœpi*,
Rom. 8. 36. & cum S. Paulo: *Quis me ſeparabit à charitate Chriſti?*

5. Diſce

5. Diſce hîc à S. Afra pœnitente, anima Chriſtiana, dum eam ad
pedes S. Narciſſi ob offenſum Deum vim lacrymarum profundentem
conſideras, de tuis quoque peccatis verè pœnitere, & pedes Chriſti JE-
ſu crucifixi lacrymis tuis abluere. O! ſalutares pœnitentis animæ la-
crymæ, vos eſtis aquæ fauſtiſſimi diluvii, quibus non mergitur, ſed ab-
ſtergitur à ſordibus animus carnis ſpurcitie fœtidus: *Conſumptaque eſt* Gen. 7. 21.
omnis caro &c. Vos eſtis aquæ maris rubri, in quibus oportet nos mer-
gere ſuperbum Pharaonem & omnem exercitium ejus, hoc eſt, arro-
gantem Dæmonem & vitia noſtra ejus ſuggeſtione nobis inſtillata:
Et involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Vos eſtis illa puriſſima & limpi- Exod. 14. 27.
diſſima lympha, quæ cum impetu fluit ex petra contriti cordis, ſi priùs
virgâ directionis à divina gratia fuerit percuſſa, unde David: *Percuſſit* Pſ. 77. 20.
petram, & fluxerunt aquæ. Vos eſtis illud fluentum Jerichuntinum, ab
Eliſæo amaro quidem, ſed ſalubri ſale conſperſum, quo mediante ab-
lata eſt omnis mors & ſterilitas: *Hæc dixit Dominus, Sanavi aquas has, &* 4 Reg. 2. 21.
non erit ultrà eis mors, neque ſterilitas. Vos eſtis aquæ illæ recens ex puteo
Chananæo hauſtæ, ſed nunc per contritionem pœnitentis animæ in
optimum vinum converſæ, quo mediante exhilarantur Angeli, & re-
conciliatur Sponſus: *Dicit eis JEſus: Implete hydrias aquâ &c.* Vos deni- Jo. 2. 7.
que eſtis illa ſaluberrima aqua, de qua vaticinatus eſt Jeſſæus Vates: *Et* Pſ. 148. 4.
aquæ omnes, quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Domini. Aquæ iſtæ, quæ
ſuper cœlos ſunt, ait S. Chryſologus, non ſunt aquæ elementares, aut
pluviales, ſed lacrymæ verè pœnitentis animæ, quas Deus in conſpectu
ſuo ponere aſſolet, juxta illud Davidicum: Poſuiſti lacrymas meas in
conſpectu tuo: *Ecce*, inquit, *quomodo mutatur ordo rerum, pluviam terræ* S. Chryſ.
cœlum dat ſemper, & nunc rigat terra cœlum, imò & ſuper cœlos, & ſuper Dominum ſerm. 96.
*imber humanarum proſilit lacrymarum, ut juxta Pſalmiſtam & de aquis fletuum can-
tetur illud: Et aquæ omnes, quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Domini.*

6. De Rahab Jerichundina commemorat Sacer Codex, quàm inſi-
gni charitate exceperit duos illos Hebræos exploratores, quos Joſue
Belli Dux ſtrenuiſſimus juxta ac pientiſſimus in civitatem Jericho Jor-
dani vicinam, ut eam explorarent, amandavit; ſed Rex Jerichuntinus
rem odoratus mox dictos exploratores, utpote linguâ & habitu peregri-
no ac moribus diverſos, per armatos milites perſequi cœpit, *Miſit Rex* Joſ. 2. 3.
*Jericho ad Rahab dicens: Educ viros, qui venerunt ad te, & ingreſſi ſunt domum
tuam; exploratores quippe ſunt, & omnem terram conſiderare venerunt.* Et quid
ad hoc ſollicita Rahab? *Tollensque mulier viros abſcondit, operuitque eos ſti-
pulâ lini, quæ ibi erat.*

En! perelegantem typum Auguſtæ Vindelic. in ædibus S. Afræ Valent. Leuſ.
adimpletum; dum enim Cajus, urbis illius Gubernator, homo Genti- in vitis SS. p.
Aug.

 lis

lis &Chriſtiani nominis hoſtis infenſiſſimus intellexiſſet, quòd ibidem
in habitu peregrino adventâſſent duo Iberi, Epiſcopus unus, alter Dia-
conus, ſine mora armatum militum cuneum illuc amandavit, qui eos
comprehenderent, & Tyranno ſiſterent examinandos, ac puniendos.
Et quid in hoc rerum diſcrimine S. Afra nunc recèns baptizata & Chri-
ſtiana? *Tollensque mulier viros abſcondit, operuitque eos ſtipulâ lini, quæ ibi erat;*
donec milites re infectâ aliò diſceſſerint. Et ut S. Narciſſo de vita ob
Chriſtiani nominis profeſſionem periclitanti magis adhuc conſuleret,
eum cum Sancto Diacono de nocte intempeſta ad matrem ſuam Hi-
lariam perduxit, ubi in ampla domo magno cum gaudio omnium do-
meſticorum exceptus eſt; & quia promptos ad Evangelicam ample-
ctendam veritatem invenit, totam familiam poſt indictum ſeptem die-
rum jejunium ſacro baptiſmatis fonte abluit, atque ab eis dæmonem
horribili ſpecie illis apparentem fugavit; quibus peractis S. Epiſcopus
poſt novem menſium ſpatium, intra quod tempus domum Hilariæ in
Eccleſiam conſecravit, S. Dionyſium primum Auguſtanorum Epiſcopum
conſtituit, & plurimos ad cognitionem Dei, ac veræ fidei perduxit, de
novo in Hiſpaniam reverſus eſt, ubi paucis poſt annis Gerundæ pro
Chriſto in fidei confeſſione tribus vulneribus, ſcilicet in gutture, in
Martyrol. humero & in ſurâ vulneratus, glorioſus Martyr in Domino occubuit,
Rom. 1. Aug. S. Felix verò ejus Socius & Diaconus poſt diverſa tormentorum genera
2 Tim. 3.12. Gerundæ in Hiſpania tamdiu juſſus eſt laniari, donec invictum Chriſto
ſpiritum redderet. Ecce quomodo *omnes, qui piè volunt vivere in Chriſto*
JEſu, perſecutionem patiuntur. Qualis tibi hîc eſt animus? an & tu para-
tus es, talia pro Chriſto pati?

7. Recordor hîc naviculæ S. Petri aliquando per totam ferè no-
ctem usque ad vigiliam noctis quartam in feris maris fluctibus jactatæ.
Tandem illi in auxilium venit mitiſſimus Salvator JEſus ſuper maris
Matth. 14.33. fluctus ambulans, & ſedans graviſſimam tempeſtatem: *Qui autem in*
navicula erant, venerunt, & adoraverunt eum, dicentes: Verè Filius Dei es. Per
hanc Petri naviculam tot decumanis procellis agitatam meritò SS. Pa-
tres Eccleſiam Dei primitivam intelligunt, quam primis trinis ſæculis
varii perſecutionum fluctus & Tyranni crudeliſſimi exagitabant, inter
quos præeminebat Diocletianus Chriſtiani Sanguinis gurges, qui per
univerſum Romanum Imperium omnes Chriſtianorum Eccleſias dirui,
ſacros codices comburi, & Chriſtianos, ſi non Chriſti fidem abjurâſſent,
atrociſſima morte è medio tolli præcepit, quod crudeliſſimum man-
datum anno Chriſti 303. etiam Auguſtæ Vindelicorum fuit publi-
catum.

Agedum S. Afra! macta eſto virtute, nunc tua res agitur, tempe-
ſtas

ſtas & perſecutio grandis te manet; Verùm confide in Deo, *ipſe enim* Iſ 67. 36.
dabit virtutem & fortitudinem plebi ſuæ: Benedictus Deus. Interim adſunt milites, Afra evocatur ad quæſtionem, & ſi renitens fuerit, ad torturam. Siſtitur proinde mulier inermis Cajo Romano Judici: Et tùnc, inquiebat, es illa Afra Cyprio & Regio ſanguine prognata, hactenusque ſacris Deæ Veneris dicata? quæ, obſecro, te faſcinavit inſania, ut Deos noſtros contemneres? & Chriſtum ſectareris crucifixum? aut fidem muta, & Chriſtum nega, aut atrociſſima experièris pœnarum tormenta. Et quid ad hoc fulmen & tonitru Tyranni S. Afra? Superiore illuſtrata ſpiritu generoſo animo reſpondit Tyranno: Fateor, Chriſti miſericordiæ & gratiæ me eſſe indigniſſimam, quia diu corpus meum, licèt ignorans, ad illius abuſa ſum offenſam; ſed quia Chriſtus Dominus meus etiam *peccatores recipit*, & ideo venit in mundum, ut peccatores ſalvos faceret, Luc. 15. 2.
ideo non deſpero, & ab ipſo quoque in animo contrito & humiliato veniam exſpecto. Et quid moraris, Judex Romane & Gentilis? Ecce ſtatutum eſt cum Chriſto JESU, & pro Chriſto JESU vivere & mori: Mihi vivere Chriſtus eſt, & mori lucrum. Luc. 19. 10. Philipp. 1. 21.

Ad hanc inexſpectatam reſponſionem excandeſcens Judex hanc iniquiſſimam ferebat ſententiam, ut S. Afra palo alligata, in inſulâ quadam Lyci ab urbe Auguſtana ſesqui horâ diſtitâ, & urbi Fridbergæ in Bavariæ finibus vicinâ, viva combureretur; quâ auditâ ſententia S. Afra nullo modo expavefacta eſt, ſed læta inter truculentos lictores feſtinabat ad ſupplicii locum, interim in via non ſine amorificis in cœlum lacrymis ad Deum & hominem Chriſtum pro omnium ſalute crucifixum hanc orationem ingeminans: O Domine JEſu Chriſte, verus & omnipotens Deus, qui non veniſti vocare Juſtos, ſed peccatores ad pœnitentiam: promiſſiones tuæ veræ ſunt, tu enim dixiſti: *Si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis, quæ operatus eſt, vitâ vivet, & non morietur: Omnium iniquitatum ejus, quas operatus eſt, non recordabor.* Accipe nunc pœnitentiam paſſionis meæ, & per hunc ignem temporalem corpori meo præparatum libera me ab igne gehennæ, cujus flamma non extinguetur in æternum. Dum hæc mulier illa fortis effatur, pretioſis ſpoliatur veſtibus (cujus pecunias & gemmas jam priùs in cœleſtes theſauros manus pauperum deportaverant) Exinde alligatur palo catenis, ſubjiciuntur ligna arida & ſarmenta, quibus mediantibus ſuccenſus eſt ignis magnus, in quo conſiſtens Sancta Martyr, velut nova Phœnix, hæc ultima edidit ſuſpiria: *Gratias tibi ago, Domine JEſu Chriſte, qui me dignatus es pro nomine tuo ſacrificari: Tibi offero & dedico me ipſam in holocauſtum, qui pro ſalute totius mundi in ara Crucis voluiſti fieri acceptabile ſacrificium, juſtus pro injuſtis, bonus pro malis, benedictus pro maledictis; qui cum Patre & Spiritu Sancto* Ezech. 18. 21. Dionyſ. de Luxenb. in vitis SS. die 5. Auguſt.

vivis

vivis & regnas Deus in ſæcula ſæculorum. Hæc ultima & ſuprema Martyris Auguſtanæ in igne erant verba, quibus clara adhuc voc tis inter fumum & ignem ſanctam Deo tradidit animam, cuju corpus ab ignis incendio non admodum læſum S. Hilaria ma gna, Eunomia & Eutropia ejus famulæ & in martyrio paulò p cum Sacerdotibus Dei noctu in monumentum ſecundo ab urb rio intulerunt, quod nobile corpus nunc Auguſtæ in Baſilica S.

Eſth. 6. 9. miraculis clarum requieſcit: *Sic honorabitur, quemcunque Rex honorare.*

8. Hîc conſideratis conſiderandis, noli ampliùs eſſe ſollici

Prov. 31. 10. ſapientiſſime! in quibus tandem finibus terræ mulier fortis ſit r da: *Mulierem fortem quis inveniet?* Et ecce, hæc mulier fortis eſt. Fortis fuit illa Debbora Prophetiſſa, olim ſub palma ſede pulumque electum Dei judicans, quæ ducem Jabin, hoſtem I fenſiſſimum, cooperante Barac, in monte Thabor generosè pre

Judic. 4. 9. *Surrexit itaque Debbora & perrexit cum Barac in Cades &c.* Fortis fu dum per tempora & cerebrum Siſaræ clavum ferreum adegit,

Judic. 4. 21. in tabernaculo ſuo dormientem occidit: *Tulit itaque Jahel ux clavum tabernaculi, aſſumens pariter & malleum, & ingreſſa abſconditè & tio poſuit ſupra tempus capitis ejus clavum, percuſſumque malleo defixit in uſque ad terram.* Fortis fuit illa mulier in Thebes, quæ in obſidi jus oppidi, cùm Abimelech Tyrannus turrim munitiſſimam op

Judic. 9. 53. intenderet, fragmine lapidis molaris ei caput contrivit: *Et mulier fragmen molæ deſuper jaciens illiſit capiti Abimelech, & confregit ejus &c.* Fortis fuit Judith, quæ totis conniſa viribus gladium

Judith 13. 9. lum Holofernis, altùm tunc in lecto ſtertentis, impegit, ſecun arrogantiſſimum caput ab humeris reſecuit: *Apprehendit com ejus: & percuſſit bis in cervicem, & abſcidit caput ejus.* Fortis fuit illa in obſidione Abelæ civitatis, quæ per prudentiam ſuam obſi ſolvit, Joab Belli ducem placavit, & caput Sebæ, ſeditionem

2 Reg. 20. 22. Davidem moventis, ut per muros ad Joab projiceretur, procura *greſſa eſt ergo ad omnem populum, & locuta eſt eis ſapienter, qui abſciſ Seba filii Bochri projecerunt ad Joab.*

Sed ad quid umbras enarro? Fortior fuit S. Afra Prot Auguſtana, dum ſe ipſam vicit, mundum contempſit, omnes p amores valere juſſit, Diabolum ſubjugavit, Tyrannum illuſit ipſum crudeliſſimum ignis incendium formidavit. ſed læta ob a

Dan. 13. 35. Domini ſui JEſu Chriſti in ardentem rogum inſiliit: *Erat enim fiduciam habens in Domino*, qui in pœnis eam non dereliquit, ſec

1 Cor. 4. 9. tiſſimam holocauſti hoſtiam accepit, & idcirco *ſpectaculum facta eſ*

ngelis & hominibus. Ecce. quomodo *una mulier fecit confuſionem in domo* Judith. 14.16.
abuchodonoſor, hoc eſt, in Regno Diaboli: Et hæc, ſapientiſſimè
lomon, eſt mulier illa fortis.

9. Sed unde tantus in fœmina animus? Olim mandaverat Deus,
ignis in altari ſemper arderet *Ignis autem in altari ſemper ardebit. . . .* Lev.6.12.
is eſt iſte perpetuus, qui nunquam deficiet in altari Per quem ignem ſacrum
perpetuum rectè charitas Dei & proximi intelligitur, qui in altari cor-
s noſtri jugiter ardere debet, & nunquam extingui: hoc igne accenſi
ebant duo illi Diſcipuli e villa Emauntica Hieroſolymam regreſſi:
nne cor noſtrum ardens erat in nobis? Hic, inquam, ſacer ignis ardebat Luc. 24.32.
oque in corde Divæ Afræ, quia Deum ſuper omnia dilexit, pro quo
am, ſanguinem, & omnia temporalia expoſuit, proximum autem
ut ſeipſam dilexit, cui ante ſuum agonem omnes facultates diſtribuit,
ſic ſe magis expeditam ad tantum redderet certamen. Et hic du-
x amor fuerunt duæ alæ, quibus inſtructa hæc myſtica aquila noſtra
. Afræ anima) è flammis evolans ſe levavit in cœlum.

Olim cùm Romæ exequiæ Imperatorum in campo Martio ſolen- Kiſel. p. 4.
, ſed Gentili cum ritu celebrarentur, Romani ingentem inſtar Phari conc. 78.
usdam erigebant pyramidem, in cujus apice aquila, avium Regina,
ra conſidebat, ſed funibus inferiùs nonnihil alligata, quibus per ignem
mbuſtis, aquila libera & à vinculis ſoluta, velut de morte victrix, de
mmis in aëra evolabat, defuncti Imperatoris animam, prout au-
nabant, ſecum deferens in cœlum.

Aquila iſta imago eſt glorioſiſſimæ animæ S. Afræ Protomartyris
guſtanæ, dum ex ardenti Rogo rectà evolavit in cœlum. Quid er-
nunc ſupereſt, niſi ut huic Sanctæ Patronæ noſtræ ex animo con-
tulemur. Tu, ò S. Afra, es ovis illa perdita, ſed à bono Paſtore Luc. 15.4.
riſto JEſu inventa, quam lætus in humeros ſuos ſuſcepit, & ad cœleſte Luc. 15.8.
ile deportavit. Tu es illa drachma regia & amiſſa, ſed hodie per Luc. 15.20.
ernam accenſam reperta. Tu es filia illa prodiga, à Cyprio Regno pe-
grè in Regionem longinquam, hoc eſt, usque Auguſtam Vindelico-
m proficiſcens, ſed quia pœnitens rediiſti ad Patrem, Crucifixum JE-
m, ideo hodie ab illo expanſis brachiis benigniſſimè in gratiam re-
pta es. Vive nunc cum illo in cœlis, quem in terris toto corde di-
lexiſti, & eſto memor noſtri, ut, qui te ſecuti ſumus errantem,
ſequamur & pœnitentem dignosque pœni-
tentiæ fructus faciamus.

(o)

CONSIDERATIO XXXI.

De S. Laurentii M. vita, generoſo ago ac Triumpho.

Pro Feſto S. Laurentii M.

Probâſti cor meum, & viſitâſti nocte: igne me ex. nâſti, & non eſt inventa in me iniquitas. Pſ. 1 r.

JAm olim in publica diſputatione in aula Regia potentiſſim narchæ Darii hoc problema propoſitum fuit, quidnam in
3 Esdræ 3. 10. orbe terrarum ſit cenſendum fortiſſimum? Primus in han ſententiam: *Forte vinum;* Lothum conſule virum juſtum, q cèt luctuoſum illud Pentapoleos evaſerit incendium, vi
Gen. 19. 32. men obrutus & ſuperatus eſt: *Veni, inebriemus eum vino &c.* Noë perfectus, ubi plùs vini generoſi, cujus naturam & vehementian diluvium ignoraverat, in vinea ſua recens exculta potavit, in tab
Gen. 9. 21. culo ſuo nudatus & protervè à filio Cham illuſus eſt: *Bibensque vin ebriatus eſt, & nudatus &c.* Holofernes ſopitus vinô, à fœmina c
Judith. 12. 20. ſus vitam & animam perdidit: *Et jucundus factus eſt Holofernes a* (Juditham) *bibitque vinum multum nimis &c.*

Secundus in hoc enodando problemate: Quidnam fortiſſi in mundo jure merito haberi debeat, in hanc declinavit ſenten
3 Esdræ 3. 11. *Fortior eſt Rex;* quam opinionem ſuam multis probavit argum quòd Rex ſub poteſtate ſua & terram teneret & immenſum mare. Provincias quàm plurimas ac prædivites, ſubditos ferè innumero ercitum validiſſimum ac potentiſſimum ad omnem Regis nutu
3 Esdræ 4. 7. ratum: *Et ipſe unus ſolus, ſi dixerit, occidite, occidunt, ſi dixerit, rem remittunt &c.*

3 Esdræ 3. 12. Tertius hanc tenebat ſententiam: *Fortiores ſunt mulieres;* Et n inferebat, *Mulieres genuerunt Regem & omnem populum &c.* Et quis pr
Gen. 3. 12. tior Adamo? ſed mulier decœpit eum: *Mulier, quam dediſti mihi ſ dedit mihi de ligno, & comedi.* Quis ſanctior Davide? nonne vir erat ſ dùm cor Dei? ſed mulier ſeminuda in horto, quam poſt mer ambulans in ſolario ex adverſo ſui palatii conſpicatus eſt, ejus ocu

mentem rapuit: *Viditque mulierem ſe lavantem &c.* Quis fortior Samſo- 2 Reg. 11. 2.
ne? ſed una laſciva mulier hunc Coloſſum confudit, ſtravit, & in
manus hoſtiles tradidit: *Abiit quoque in Gazam, & vidit ibi mulierem meretri-* Judic. 16. 1.
cem, ingreſſusque eſt ad eam &c. Quis ſapientior Salomone; Sed vir ſapien-
tiſſimus per mulieres factus eſt ſtultiſſimus: *Cumque jam eſſet ſenex, depra-* 3 Reg. 11. 4.
vatum eſt cor ejus &c.

Tandem in hanc ſolemniſſima diſputatione regia ſurrexit Zorobabel, & reſumens breviter cæterorum argumenta ſententiam definitivam
dedit: *Vinum iniquum, iniquus Rex, iniqua mulieres, iniqui omnes filii homi-* 3 Esdræ 4. 37
num. . . . Sed veritas manet, & invaleſcit in æternum, & vivit, & obtinet in ſæcula ſæculorum. Et omnes populi clamaverunt, & dixerunt: Magna eſt Veritas, & prævalet.

Cæterùm, ſi tunc temporum intervallo vixiſſem, & huic fuiſſem præſens diſputationi, cum bona illorum venia dixiſſem, illum in mundo eſſe fortiſſimum, qui ſe ipſum ſcit vincere. Multi multa vicerunt regna, & quid dico, Regna? etiam orbem terrarum, & hunc penè univerſum. Alexandrum Magnum conſule, Auguſtum Octavianum & ſexcentos alios; ſed quid inde? quia ſe ipſos vincere non poterant, ideo miſerrimâ morte interièrunt. Audi Poëtam Chriſtianum benè ad rem noſtram dicentem:

Fortior eſt, qui ſe, quàm qui fortiſſima vincit
Mœnia, nec virtus altiùs ire poteſt.

Talis fuit S. Laurentius Archi-Levita Romanus & Chriſti Martyr glorioſiſſimus, qui non duntaxat ſeipſum, ſed mundum, carnem, vitia, Diabolum, Tyrannum, ipſumque infernum vicit, de cujus generoſa fortitudine & glorioſo certamine plura hodie conſiderabimus. Attentum requiro animum.

2. Ita eſt: *Generatio rectorum benedicetur; & generatio ſancta nepotes* Pſ. 111. 2.
eorum. Recti erant parentes S. Laurentii M. cujus pater appellatus eſt Eccl. 44. 12.
Orentius, Mater Patientia, Uxamæ in Regno Arragoniæ oriundi, ambo ſancti, ambo juſti coram Domino; quid igitur mirum, quòd partus ſequatur ventrem & parentem? proinde à primis & teneris annis in omni ſanctitate & juſtitia erat educatus; & eluxit jam tunc in ejus adoleſcentia tantus erga fidem noſtram Catholicam zelus, ut contemptis bonis terrenis, ſenſualibusque commoditatibus, ultrò patriam, parentes, hæreditatem, amicos, & quicquid delitiarum ejus floridæ ætati mundus poterat objicere, reliquerit, ac Romam ſeſe contulerit, ut hac magnificentiſſima urbe & orbis capite, ubi tunc temporis immaniſſima

Gentilium in Chriſtianos ſæviebat perſecutio, Religionem ve viribus, &, ſi opus foret, proprio quoque ſanguine tueretur: Sixto II. Pont. Max benigne exceptus, mox ob virtutum ſin ſplendorem Archidiaconus creatus, & tandem theſaurarius S. ſiæ conſtitutus eſt, in qua dignitate omnibus Chriſticolis, velu ſuper candelabrum poſita, peculiari ſanctitate, omnique virtutu

S. Laurent. Juſtin. ſerm. de hoc Sancto re præluxit; hinc teſte S Laurentio Juſtiniano, *SS. Martyrum cir ptas, Sanctorum lavabat pedes, cæcorum aperiebat oculos, lucrabatur an ſto, atque flagrabat amore martyrii &c.* Et, quia in omnes erat ber

Job. 31. 18. miſericors, meritò cum patientiſſimo illo Jobo dicere potera *ſantia crevit mecum miſeratio, & de utero matris egreſſa eſt mecum.*

Tob. I. 4. De Tobia ſeniore commemorat Scriptura: *Cumque eſſet j hil tamen puerile geſſit in opere*, ſed ſenem agebat moribus jam in ip tute, viam veritatis ſectando, idololatras vitando, & veri Nun tum pro viribus promovendo; hinc nullis parcebat ſumptibu ptivos ſolaretur fratres, eorum fami & paupertati ſuccurreret, e vera conſervaret religione, ne ad idola Aſſyriorum deflexerer *omnia, quæ habere poterat, quotidie concaptivis fratribus* (Iſraelitis) *q ejus genere, impertiret.* En! inſignem typum, quem S. Laurentius A conus Romæ ad amuſſim implevit, dum nil unquam puerile opere, ſed inter Gentiles immaculatam agebat vitam, plures eo ter quos erat S. Hypolitus, & Romanus, & alii, ad fidem orth convertit, Chriſtianos ob metum tormentorum in fide v confortavit, peregrinos hoſpitio ſereno vultu excepit, eoru humiliter lavit, eorumque egeſtati pecuniâ, operâ & conſilio ſ proinde rectè hodie S. Mater Eccleſia de illo canit illud Dav

Pſ. 111. 8. *Diſperſit, dedit pauperibus: juſtitia ejus manet in ſæculum ſæculi* En! ar quàm inſigne hic habes exemplum S. Laurentium in amore imitandi. Si vis aliquando in mortis tuæ agone audire & expe

Pſ. 40. 4. conſolatione plenum: *Dominus opem ferat illi ſuper lectum dol* nunc audi & ſequere: *Beatus, qui intelligit ſuper egenum & paupere mala liberabit eum Dominus.*

3. Sed progrediamur ulteriùs. Cùm inſtaret quondam graviſſimum bellum, & Rex Syriæ & Rex Samariæ uno fœder jam copias ſuas in conſpectu Jeruſalem collocâſſent, ut eam obſ & poteſtati ſuæ ſubjicerent, venit Iſaias Propheta in occurſum eumque ac populum Judaicum ex parte Dei conſolatus eſt, audito hoſtium rumore adeò timerent, Deum enim certò certi

Iſa. 7. 4. ipſis laturum, & urbem ac Regionem ab interitu conſervaturu *timere*, dicebat Iſaias ad Regem Achaz, *& cor tuum ne formidet*

caudis titionum fumigantium iſtorum in ira furoris Raſim Regis Syriæ & filii Romeliæ &c.

Pereleganter hæc verba Iſaiæ Prophetæ applicari poterunt D. Laurentio S. R. Eccleſiæ Archidiacono, nunc à militibus Romæ tento, & ob profeſſionem fidei Catholicæ in ſqualidum carcerem detruſo: *Noli timere*, Sancte Laurenti, *& cor tuum ne formidet à duabus caudis titionum fumigantium iſtorum.* Duæ iſtæ caudæ titionum, qui igne extracti quidem fumigant, ſed mox extinguuntur, erant Decius Imperator, Chriſtiani nominis hoſtis infenſiſſimus, & illo infeliciter extincto, Valerianus Imperator & Tyrannus immaniſſimus, qui duo infernales titiones, ſibi invicem in regimine Imperii ſuccedentes, Chriſtianos non tantùm Romæ, ſed & in omnibus Imperii finibus acerrimè perſecuti ſunt, verè *titiones fumigantes.*

Agedum Sancte Laurenti! nunc tua res agitur. Valerianus, quò ſenior, eò nequior, quia jam ſeptuageſimum agebat ætatis annum, ſpe theſauri Eccleſiaſtici rapiendi illectus, omnibus viribus eò allaboravit, ut S. Archi-Levitam & Eccleſiæ theſaurarium vel ſub ſpe præmii & honoris, vel per atrocitatem immaniſſimorum tormentorum vinceret; in quem finem Laurentio præſente omne genus inſtrumentorum, quibus hactenus SS. Martyres erant excarnificati, proferri jubet, cum minis atrocibus, quòd, ſi non Chriſti fidem abnegaret, cuncta iſta in ſuo corpore experiretur inſtrumenta. Et quid horum aſpectus potuit apud S. Laurentium? ſtabat interritus, non vacillans, non effugia aut latebras quærens, ſed agonem ſuum Deo commendans, ad Tyrannum dixit: *Infelix! has epulas ego ſemper optavi; hæc enim tibi quædam tormenta ſunt, nobis verò gloria.* Ad quod excandeſcens Imperator, eum crudeliſſimè virgis & bacillis cædi jubet; ſuſpenditur exinde in aëre, latera ejus laminis ignitis aduruntur, iterato cæditur plumbatis glandibus, corpus ejus in equuleo diſtenditur, & ſcorpionibus ferreis laceratur. Et quid ad tantam ac cruentam lanienam S. Martyr? *Ego*, inquiebat, *in nomine Domini JEſu Chriſti non formido tormenta tua.* Et cùm crederetur præ atrocitate pœnarum ac dolorum brevi animam acturus, audita eſt vox de cœlo à circumſtantibus, imò & ab ipſo Valeriano, quæ clarè hæc verba ingeminavit: *Adhuc multa certamina tibi debentur Laurenti!* Quod audiens Romanus nobilis miles, & ſimul videns Angelum pulcherrimum S. Martyri adſtantem, & ipſe in Chriſtum credidit, ac poſtea martyrii palmam obtinere meruit; Valerianus autem ira & furore percitus in hæc verba prorupit: *Arte magica victi ſumus*, & juſſit S. Laurentium à cataſta ſolvi, & de novo in carcerem detrudi. O gratia Divina, quid potes! Laurentius inter omnes pœnas laudat & benedicit Deum, Sur. in vita.

 Deum,

Deum, nos, cùm muſca nos pungit, in mille effundimur maledicti
Ubi, obſecro, patientia noſtra? ubi tolerantia in adverſis? Ubi ſ
Hebr. 12. 4. Chriſtum JEſum, & hunc crucifixum? heu nos deſides, & vere mi
quibus objicit Gentium Doctor Paulus: *Nondum enim usque ad ſan*
reſtitiſtis &c. Et tamen, & tamen ah - -

4. De Ieremia Propheta recenſet Sacer Codex, quomod
Jer. 18. 2. quando à DEO miſſus fuerit ad domum figuli: *Surge, & deſcende*
mum figuli, ut ibidem conſideraret opera ejus, & vaſa, quæ ex luto
ciebat, & quomodo ea cremaret, ac probaret in igne. Et quare
Fortaſſe Deus per hoc humiliare voluit Ieremiam & nos, ut in illa
li officina noſtram penſaremus originem, utpote ex luto factam
Eccl. 27. 6. & alia hîc ſubeſt ratio. Audi Eccleſiaſticum: *Vaſa figuli probat forna*
homines juſtos tentatio tribulationis. Quemadmodum vaſa, quæ rectè
perata, & conglutinata ſunt, in igne perdurant, eòque conſolidantu
tribulatio probat, & oſtendit, qualis ſit juſtus; ſi enim conſtans
durat in tentatione, oſtendit, ſe in juſtitia eſſe fundatum; ſi vacill
animo cadit, hoc ipſo oſtendit inſtabilitatem ſuam, quia, prout loq
Luc. 8. 13. Veritas: *Ad tempus credit, & in tempore tentationis recedit.*

Act. 9. 15. Non ſic Laurentius, non ſic, ſed ut *vas electionis*, quod portare
men JEſu coram Gentibus & Regibus, ſe in omni vita, ac præſertim
in carcere Mamertino paravit ad omnem tentationem, ignèmque
bationis fortiter ac conſtanter usque ad ſupremum vitæ halitum
ſtinendum, ſecum perpendens ac ruminans illam auream D. Pauli
Rom. 8. 18. tentiam: *Exiſtimo enim, quòd non ſunt condigna paſſiones hujus temporis ad*
ram gloriam, quæ revelabitur in nobis.

Tres illi Pueri, Sidrach, Miſach & Abdenago, quia erectam N
chodonoſoris ſtatuam auream adorare recusârunt, juſſu Regis ad
nacem ardentem, ut in ea concremarentur, condemnati ſunt. Ve
illi nequaquam formidoloſi aut expaveſacti ſunt, ſed animo planè
neroſo ad dictam flammantem properârunt fornacem, in quam,
in amœniſſimum hortum, liliis, roſis ac floribus vernantem, ing
Dan. 3. 24. ſunt: *Et ambulabant in medio flammæ, laudantes Deum, & benedicentes Do*
ſiquidem Angelus Domini deſcendit de cœlo, qui excuſſit flamm
ignis, eòsque in medio flammæ ſervavit illæſos.

Non aliter S. Laurentius feſtinabat ad ignem & ſuccenſos ca
nes, unde Tyranno generosè reſpondit: *Deum meum colo, illi ſoli ſervio*
ideo non timeo tormenta tua; ad quod impius Valerianus os ejus lapid
contundi juſſit, Sanctus autem Martyr magis ex eo confirmatus, ri
dicebat: *Gratias tibi ago, Domine.* Interim affertur lectus ferreus,
eo cubet Laurentius: *Et allatus eſt lectus ferreus inſtar craticulæ, & in eo*

dus extenſus, & pruna ei ſubſtrata, furcisque ferreis illum compreſſerunt; & dum Imperator inſiſtebat, ut S. Martyrem vel ſic per tormentorum vim ad idolis ſacrificandum permoveret, reſpondit Laurentius: *Ego me obtuli Deo ſacrificium in odorem ſuavitatis.* Et ecce, dum in lecto illo ferreo extenſus lento igne urebatur, benignus Deus, qui non patitur nos tentari ſupra id, quod poſſumus, ad ejus conſolationem miſit Angelum ſuum, qui linteô ſudorem frontis, ſanguinem vulnerum & plagas corporis abſtergebat, ſanctúmque martyrem ad æternæ gloriæ coronam invitabat. Vide ex his, anime mi, quàm carò S. Laurentio ſteterit cœlum; & nos pro illo adipiſcendo quid facimus?

5. Videtur mihi S. Laurentius, ut quondam Elias Prophetarum zeloſiſſimus, Deo T.O.M. in publico campo ſuum litans ſacrificium; qui, ut Baalitis & idololatris ante Baalem genua incurvantibus verum demonſtraret Deum, altare erigi juſſit, in quo holocauſtum Deo concremandum collocavit, & quia ignis, intactis Baalitarum ſacrificiis, ſolùm ſuper holocauſtum Eliæ delapſus eſt, & illud totaliter conſumpſit, ideo exclamavit omnis populus: *Dominus ipſe eſt Deus; Dominus ipſe eſt* 3 Reg. 18. 39. *Deus.* Ita, inquam, videtur mihi S. Laurentius, qui, ut idololatras Romæ ad verum Deum & unigenitum ejus Filium Chriſtum JEſum perduceret, atque à cultu idolorum ad verum fidei lumen converteret, ipſe ſacrificans, ut Elias, & quod plùs eſt, etiam ipſum ſacrificium, Deo in conſpectu Imperatoris & populi Romani immolandum, & per ignem concremandum fieri voluit, ſupra quod ſacrificium mox ignis de cœlo (puta Spiritûs Sancti gratia) delapſus eſt, intùs ipſum accendit, ut foris non curaret corporis incendium. Et ſicut ignis major devorat minorem, ſic ignis divini amoris, quo cor ejus æſtuabat, devoravit minorem, hoc eſt, ignem externum, quô eum torquebant idololatræ; hinc rectè S. Leo: *Segnior fuit ignis, qui foris ardebat, quàm qui intùs accendit*, unde S. Leo ſerm. factum eſt, quòd plures cruentum & miſerandum ſpectantes agonem, de S. Laur. ſpiritu ſuperiore illuſtrati ad verum Deum fuerint converſi, cum prædictis illis Iſraëlitis exclamantes: *Dominus ipſe eſt Deus; Dominus ipſe eſt Deus*; & ſic ſanguis SS. Martyrum factus eſt ſemen Chriſtianorum.

De Petro commemorat Scriptura, quòd in atrio Caiphæ ad ignem quidem in medio fori accenſum acceſſerit, & quia frigus erat, ſe ſe ad prunas calefecerit, ſed inde tepidior ac frigidior, quàm antea erat, receſſerit. *Stabant autem ſervi & miniſtri ad prunas, quia frigus erat, & calefaciebant ſe; erat autem cum eis & Petrus ſtans, calefaciens ſe.* Jo. 18. 18. Et quomodo, dices, calefaciens ſe? *Ad ignem ſtetit*, ſubintrat hìc S. Auguſtinus *ſed Deum* S. Aug. ſerm. *negavit, & timore frigido congelavit*, quia ter Dominum ſuum vano perter- 117. de Temp. ritus timore negavit: *Non novi hominem.* Verùm S. Laurentius ſuper arden-

ardentes prunas collocatus, Deum & hominem Chriſtum JEſum p
blicè ſine ulla formidine confeſſus eſt, de illo canit Eccleſia: *In craticul.*
Deum meum non negavi, & ad ignem applicatus, te Dominum JEſum Chriſtum co
*Joh. 4. 18 *feſſus ſum.* Vide ex hoc, quantùm proſit nobis charitas in Deum ſincer
Perfecta charitas, ait Dilectus Chriſti Diſcipulus, *foras mittit timorem.*

6. Recordor hic Samſonis, fortiſſimi quondam Philiſtinorum d
mitoris, de quo recenſet Judicum liber, quomodo tranſiens per vinea
Tamnathæ leonem obvium habuerit, quem ſola manu apprehenſu
in fruſta diſcerpſit, in cujus ore poſt aliquot dies per eandem vineam i
Jud. 14. 8. greſſus examen apum, & dulcem mellis favum reperit: *Et examen ap.*
in ore leonis erat & favus mellis. Illuſtriſſimus Cæſar Baronius S. R. E. C.
dinalis in præfatione ad Martyrologium Romanum aſſerit per leone
illum rugientem præfiguratos fuiſſe Tyrannos, & Eccleſiæ Orthodo
perſecutores, qui, licèt tanquam furibundi leones Sanctos Martyres pe
ſecuti ſint, in tormentis tamen eorum glorioſi Chriſti athletæ favum m
lis invenerunt, hoc eſt, gratiam & Dei gloriam. Hunc ergo mel
favum etiam in ignita craticula ſua prælibavit S. Laurentius Marty
ideo omnia tormenta illi dulces videbantur epulæ, unde ad Tyrannu
S. Aug. tr. 27 in Joan. liberè dixit: *Has epulas ego ſemper optavi*; de quo & S. Auguſtinus: *Be*
inquit, *manducaverat & biberat*, hoc eſt, SSmâ Euchariſtiâ ante hu
cruentum agonem ſe munierat, hinc *tanquam illâ eſcâ ſaginatus, & i*
calice ebrius tormenta non ſenſit.

Cæterùm Chriſto pretioſiſſimo Redemptori noſtro glorioſè
mortuis reſurgenti SS. Apoſtoli obtulerunt favum mellis unà cum pa
Luc. 24 42 te piſcis aſſati: *At illi obtulerunt ei partem piſcis aſſati, & favum mellis.* Fav
mellis indulcorare ſolet cibos amaros & inſipidos: ſic gratia Dei omn
noſtras amaritudines; per piſcem verò aſſatum intelligitur ipſe Chriſt
in ligno Crucis verè pro nobis affixus, & igne amoris divini aſſatus. S
& per eundem piſcem aſſatum rectè ſubaudies S. Laurentium in ferre
ac ignita craticula pro amore Chriſti aſſatum, unde ulteriùs de illo r
fert Vita, quòd Tyranno tunc præſenti ultrò partem carnis ſuæ aſſata
& igne excoctam obtulerit: *Aſſatum eſt jam, verſa*, & manduca.

Sed unde tantus Laurentio animus, quem nulla tormentorum v
potuit ſuperare, & quò atrociùs cruciabatur, eò jucundiùs exultabat
igne? ne mireris, ait Mellifluus, aſcendit enim anima illius, & quaſi c
lumba ſe recepit in foraminibus petræ, & in caverna maceriæ, hoc e
in vulneribus Chriſti, & in perforato latere Crucifixi amoris ſui; i
ergo commorans ſua non ſenſit vulnera, licet toto corpore unum vu
S. Bern. ſer 6 nus erat, quia anima magis eſt, ubi amat, quàm ubi animat: *Enimve*
in Cant. ad fin. ſunt verba prædicti Doctoris Mellifui, *non ſentit ſua, dum illius vulnera i*
tuet.

tur. Stat Martyr tribudians, toto licèt lacero corpore, & rimante latera non ... o, non modò fortiter, ſed alacriter ſacrum carne è ſua circumſpicit ebullire cruo... Ubi ergo tunc anima Martyris? Nempe in tuto, nempe in petra, nempe in ... eribus JEſu, vulneribus nimirum patentibus ad introëundem &c. En! quid ſit mmorar in vulneribus Chriſti JEſu Crucifixi: *in omnibus adverſitatibus,* S. Antiſtes Hipponenſis, *non inveni tam efficax remedium, quàm vulnera ... riſti, in iis dormio ſecurus, & requieſco.* Et nunquid & tu, ò mi ...ctor. S. Aug. in Matth. c. 21 22.

7. Patientiſſimus Job, ubi à Dæmone à planta pedis usque ad ver...tem capitis innumeris plagis, & ulceribus fuerat percuſſus, in his ta...en omnibus & decumanis doloribus non deſpondebat animum, ſed ...tabat, ac humiliter à Deo flagitabat, ut in proprio ſuo lectulo mori, animam in manibus Dei Creatoris ſui poſſet contradere: *In nidulo ... moriar, & ſicut palma multiplicabo dies.* Job. 29. 18 Pagninus & paſſim alii, ac ...ſertim textus Græcus legunt: *Sicut Phœnix multiplicabo dies.* Et cur ...ut Phœnix? Reſp. notum eſſe de Phœnice, prout ſcribit Pierius, quòd ...iipſi ex odoriferis cinnamoni bacillis, ac ſentibus lectulum mortua...m ſoleat ſternere, in quo recumbens, ſi ſol meridianus ardentioribus ...diis nidum accendit, ipſa inter flammas moriens triumphalem ſibi ...ſum canit, dum paulò poſt ex cinere rediviva reſurgit, unde lemma: *... flammis morior, & orior &c.*

Quidquid ſit hoc de Phœnice; talis tamen erat Phœnix S. Lau...entius noſter in lectulo ſuo igneo inter flammas moriens, & oriens in ...itam æternam. Ita Reverendiſſimus Paulus Areſius Dertonenſium Epi...opus: *Admirabilis nidus Phœnicis,* inquit, *mihi ante oculos objicitur, in quo, ut* Areſius hoc ...*naſcatur, ſe voluntariè hac avis comburit: Ita S. Laurentius, ut novam & glo-* feſto n. 16. ...*rioſorem vitam ſortiatur, voluntariè & hilariter moritur: Quare meritò cum Job ...cere poteſt. In nidulo meo moriar, & ſicut Phœnix multiplicabo dies.* O Chri...iani! quis nolit ad horam pati, & hìc modicùm ardere cum S. Lau...entio, ne æternum aliquando debeat ſuſtinere incendium?

8. Elias Propheta, quamprimùm currum igneum, à quo vehere...tur in cœlum, conſpicatus eſt, promtiſſimè illum conſcendit: *Cùmque* 4 Reg. 2. 11. ...*pergerent, & incedentes ſermocinarentur; ecce, currus igneus, & equi ignei diviſe...runt utrumque, & aſcendit Elias per turbinem in cœlum.* Bone Deus! ergo ...lias non formidavit currum illum igneum, & equos igneos? & nun...quid adhuc in carne erat humana, adeòque homo paſſibilis? *Igneus cur-* S. Chryſoſt. ...*rus,* ait S. Chryſoſtomus, *congruebat igneo Eliæ animo ad eum vehendum in* hom. 1. de ...*cœlum.* Elia. Et quare igneus currus? Subintrat hic S. Baſilius: *Cœleſtis itineris* ...*menſus erat, ideo non timuit ignem,* S. Baſil. de nec pedem ab illo flammante retraxit Elia. vehiculo, ſed alacer & promtus in illud inſilivit, & ſic hoc curru igneo, Corn. hic

ait hîc Cornelius, non tantùm de Achab, Jezabele & Idololatris, ſe & de morte, ipſoque igne triumphavit.

En pulcherrimum typum! Pari modo S. Laurentius curru ſuum igneum (craticulam ardentem, in qua aſſabatur) nequaquam e horruit, ſed generoſo illum animo conſcendit, non ignorans, illu eſſe eundem cum Elia currum, quô mediante veheretur in cœlun

reſius de S. Laur. n. 14. Juvat hîc iterum audire memoratum Reverendiſſimum Areſium: *Cra ticula S. Laurentii*, ait, *currus triumphalis vocari poteſt, in quo poſitus ad cœlu evectus fuit, & igne quaſi purpurâ amictus corona Martyrii in capite inſignitus, gl rioſè de Mundo, Tyranno, Diabolo, ac carne propria triumphavit.* Elias Eliſe Diſcipulo ſuo in paradiſum raptus in ſingularem amoris teſſeram pa

2 Reg. 2. 13. lium ſuum reliquit: *Et levavit pallium Eliæ, quod ceciderat ei.* Hoc & S Laurentius fecit, dum pallium exuſtæ ſuæ carnis, & ſacri corporis ſ reliquias nobis Romæ in Agro Verano reliquit, ſpiritu autem ad cœ los & usque in conſpectum Altiſſimi aſcendit, à quo triplicem aureolan Doctoris, Virginis, & Martyris accepit. Elias Eliſeo dilecto ſuo D ſcipulo, cùm raperetur in paradiſum, duplicem ſpiritum reliqu O utinam S. Laurentius nobis tepidis Chriſticolis ſimilem quoqu duplicem reliquiſſet ſpiritum, ut ardentiore & intenſiore amoris ign amaremus Deum, unde canit Eccleſia: *Excita, Domine, in Eccleſia tu ſpiritum, cui Beatus Laurentius Levita ſervivit, ut eodem nos repleti ſtudeamu amare, quod amavit, & opere exercere, quod docuit.*

Quid nunc reſtat, niſi ut S. Laurentio glorioſiſſimo Chriſt Martyri ex animo congratulemur: Eja fortiſſime Athleta! vici ſti, ſuperâſti Tyrannos, mundum, carnem, Diabolum, peccatum ac te ipſum; proinde te meritò fortiſſimum prædicamus, quia t ipſum viciſti, in quo perfecta conſiſtit victoria; Nunc tu glorioſu cum Deo regnas in cœlo, & inimici tui ardent in inferno, illi in pœ nis, tu in deliciis. Reſpice, obſecro, de cœlo, & in nobis tepidis divini amoris ignem accende, ut Deum ſuper omnia diligentes, ſic tranſeamus per iſta temporalia, ut non amittamus æterna.

CON-

CONSIDERATIO XXXII.

De Matre Miſericordiæ in Cœlum aſſumpta.

Pro Feſto Aſſumpt. B. M. V.

Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Luc. 10. 42.

1.

JAcob Patriarcharum decus, ubi ex filiis ſuis ex Ægypto in terram Chanaan cum frumentis, & muneribus redeuntibus intellexit, quòd Joſeph filius chariſſimus, quem jam pridem extinctum credebat, adhuc viveret, in univerſo Ægyptiorum Regno dominaretur, & quòd inſuper ab illo vocaretur in terram Ægypti, ut tantæ gloriæ, honoris, & divitiarum eſſet particeps, quaſi de gravi ſomno evigilans, attonitus ac ſtupens præ lætitia, & admiratione tam boni nuntii ſe ipſum ampliùs capere non potuit, unde vitali ſpiritu ceſſante quaſi in deliquium incidit. Tandem ubi plauſtra & jumenta, omnèmque apparatum à Joſepho ſibi ſubmiſſum vidit, *revixit ſpiritus ejus, & ait: Sufficit* Gen. 45 27.
mihi, ſi adhuc Joſeph filius meus vivit; vadam, & videbo illum, antequam moriar.

Anima Chriſtiana; perpende & attentiore mente conſidera, quale fuerit gaudium, mentìsque jubilum Sacratiſſimæ Virginis, & Genitricis Dei Mariæ nunc annum ætatis ſuæ 72. agentis, dum illi Gabriel Archangelus fauſtiſſimum illud nuntium tantopere deſideratum tulit, nunc tandem ex hoc ſæculo ad cœlum eſſe migrandum: *Deſiderium ha-* Philipp. 1. 23
bens diſſolvi, & eſſe cum Chriſto. O beatiſſima! tunc in veritate revixit ſpiritus tuus, dum cum Jacobo Patriarcha jure merito poteras dicere: *Sufficit mihi, ſi adhuc filius meus vivit, vadam, & videbo illum, antequam moriar.* Et ecce, figura completa eſt, dum Matri, præ amoris in Deum dulcedine, ac teneritudine morienti aſtitit ipſe Filius millenis ſtipatus Angelis, cujus ſanctiſſimam animam ipſe ſuſcepit, & ad cœlum, ô quanto cum jubilo, evexit. Audiamus Mellifluum: *Quis*, inquit, *cogitare ſufficiat, quàm glorioſa* S. Bern. ſer. 1.
hodie mundi Regina proceſſerit, & quanto devotionis affectu tota in ejus occurſum de Aſſum pt.
cæleſtium legionum prodièrit multitudo; quibus ad thronum gloriæ canticis ſit deducta; B.V.
quàm placido vultu, quàm ſerena facie, quàm divinis amplexibus ſuſcepta à Filio, &

ſuper omnem exaltata creaturam; cum eo honore, quo tanta Mater digna fuit; cum ea gloria, qua tantum decuit Filium &c. O pientiſſima Domina! Verè optimam partem elegiſti, quæ non auferetur à te in æternum. Plura de hac glorioſiſſima Aſſumptione, & exaltatione, B. V. M. nobis hodie occurrunt conſideranda.

2. David Iſraëlitarum Rex, ubi omnes ſuos debellavit inimicos, & nunc in pace & quiete univerſum ejus Regnum erat conſtitutum, obſervat Scriptura, quòd recordatus ſit Arcæ Teſtamenti, quæ interim religiosè in domo Obededom aſſervabatur; (2 Reg. 6. 11) hanc ergo ut in ſuum transferret palatium, ut majori ibidem afficeretur honore, feſtum admodùm ſolenne inſtituit, diverſo muſicorum inſtrumentorum concentu celebrandum; ipſe autem Rex cum toto populo abiit ad Arcam illam fœderis ſummâ cum lætitia, jubilo & gratulatione in domum ſuam Regiam adducendam: (2 Reg. 6. 2.) *Surrexitque David, & abiit, & univerſus populus, qui erat cum eo de viris Juda, ut adducerent Arcam Dei, ſuper quam invocatum eſt nomen Domini exercituum, ſedentis in Cherubim ſuper eam &c.* Et in alio loco commemorat Scriptura: (1 Paral. 15. 28.) *Univerſus Iſraël deducebant Arcam fœderis Domini in jubilo, & ſonitu buccinæ, & tubis, & cymbalis, & nablis, & citharis concrepantes.* Et ſequitur in libro ſecundo Paralipomenon: (2 Paral. 5. 7.) *Et intulerunt Sacerdotes Arcam fœderis Domini in locum ſuum, id eſt, ad oraculum templi, in Sancta Sanctorum ſubter alas Cherubim &c.*

En! pulcherrimum typum hodie in Aſſumptione SS. Deiparæ adimpletum; hæc enim juxta S. Joannem Damaſcenum (Jo. Damaſc. de Dormit. B. V. Orat. 2.) per Arcam illam fœderis adumbrata eſt, quàm hodie Rex Regum Chriſtus inter feſtivos Angelorum, ſupernorùmque civium applauſus, & dulciſſimos eorum concentus cum anima & corpore glorificato in cœleſtem Jeruſalem, & in Sancta Sanctorum tranſtulit, cui ipſe Dominus, prout quondem Rex Salomon Matri ſuæ, obviam proceſſit: (3 Reg. 2. 19) *Et ſurrexit Rex in occurſum ejus, adoravitque eam;* interim alternantibus Angelorum choris illud Canticorum ſuaviſſimâ voce concinentibus: (Cant. 8. 5.) *Quæ eſt iſta, quæ aſcendit de deſerto deliciis affluens, innixa ſuper dilectum ſuum?*

Obſerva hîc, prudens Lector, *τὸ innixa ſuper Dilectum ſuum.* Ivit ergo SS. Mater Dei in cœlum, non ſicut Elias in curro igneo: (4 Reg. 2. 11) *Ecce currus igneus, & equi ignei diviſerunt utrumque; & aſcendit Elias per turbinem in cœlum.* Non ſicut Henoch: (Gen. 5. 24.) *Ambulavitque cum Deo, & non apparuit, quia tulit eum Dominus;* videlicet in paradiſum terreſtrem. Non ſicut Eſther Regina ad Aſſuerum Regem duabus inclinata; & innixa ancillis introducta: (Eſth. 15. 5.) *Cùmque regio fulgeret habitu, & invocaſſet omnium Rectorem & Salvatorem Deum, aſſumpſit duas famulas, & ſuper unam quidem innitebatur, quaſi præ deliciis & nimia teneritudine corpus ſuum ferre non ſuſtinens, altera autem famularum ſequebatur*

De-

Dominam, deſluentia in humum indumenta ſuſtentans &c. Sed ibat in cœlum *innixa ſuper dilectum ſuum*, innixa ſuper Filium proprium, & omnipotentiam ejus infinitam; unde de ea citatus Mellifluus: *Super hunc innititur Mater illa felicisſima, & in aureo reclinatorio divinæ Majeſtatis recumbens, inter Sponſi, imò Filii ſui brachia requieſcit &c.* Ad Matrem ſuam Bethſabee prudentiſſimus Rex Salomon dixit: *Pete, mater mea: neque enim fas eſt, ut avertam faciem meam.* Plùs Chriſtus, quàm Salomon, qui non confundet & pudefaciet faciem Matris ſuæ; illam ergo adeamus, & per ejus interceſſionem omnia ad animæ, corporisque ſalutem neceſſaria impetrabimus. S. Bern. ſerm. de Aſſumpt. B. V. M. 3 Reg. 2. 20.

3. Benedictus Deus & homo Chriſtus, ut fideles ſuos ad aſſiduam ſtimularet vigilantiam, & bonorum operum ſtudium, de quibus aliquando deberent reddere rationem, ipſe judicii extremi ideam paulò ante Paſſionem ſuam eorum oculis ſubjicere voluit; nam mox poſt biduum captus, & occiſus eſt, prout patet Matthæi 26. 2. Sunt autem verba Veritatis ſequentia ſtylo ferreo cordibus noſtris inſculpenda: *Cùm autem venerit Filius hominis in Majeſtate ſua, & omnes Angeli cum eo, tunc ſedebit ſuper ſedem Majeſtatis ſuæ; & congregabuntur ante eum omnes gentes, & ſeparabit eos ab invicem, ſicut paſtor ſegregat oves ab hædis, & ſtatuet oves quidem à dextris ſuis, hædos autem à ſiniſtris. Tunc dicet Rex his, qui à dextris ejus erunt: Venite benedicti Patris mei, poſſidete paratum vobis Regnum à conſtitutione mundi; eſurivi enim, & dediſtis mihi manducare; ſitivi, & dediſtis mihi bibere; hoſpes eram, & collegiſtis me; nudus, & cooperuiſtis me; infirmus, & viſitâſtis me; in carcere eram, & veniſtis ad me &c.* Sta hîc, & perpende anime mi! Matth. 25. 31.

Quis, obſecro, in hac terra & mortali vita hæc ſeptem miſericordiæ opera magis adimplevit, quàm SS. Virgo & Mater Chriſti? Hæc enim eſurientem JEſum pane & cibis aluit; ſitientem lacte proprio potavit; hoſpitem in hac terra collegit; nudum veſtibus cooperuit; infirmum in Paſſione viſitavit, in carcere vinctum conſolata eſt; ac tandem eum in Cruce mortuum ſepeliri curavit. Hinc jure merito inter omnes Electos ipſa hodie prima ante extremum judicii diem à dulciſſimo Filio ſuo audire meruit: *Veni benedicta Patris mei, poſſide paratum tibi regnum à conſtitutione mundi; eſurivi enim, & dediſti mihi manducare &c. &c.* Collige ex hoc, anime mi, ſenſum aliquem moralem, ut ad exemplum B. Virginis, & Matris DEI hæc ſeptem ſecteris miſericordiæ opera, ſi pariter cum illa hanc aliquando benignam diſcupis à Chriſto Judice audire ſententiam: *Veni benedicte Patris mei &c. &c.*

4. Sed pergamus ad alia. Eſther, ſive Ediſſa, ſic appellata propter inſignem corporis & animi pulchritudinem, inter omnes Virgines ſola placuit Aſſuero potentiſſimo Perſarum Monarchæ, quam in Reginam & Regni conſortem eligeret: *Erat enim formoſa valdè, & incredibili* Eſth. 2. 15.

 pul-

pulchritudine, omnium oculis gratioſa, & amabilis videbatur; Pulchrior Maria
Cant. 4. 7. non tantùm corpore, ſed & mente: *Tota pulchra es amica mea, & macula non eſt in te*, ideo præ omnibus Virginibus, ac Mulieribus à cœleſti Rege in digniſſimam cœli Reginam evecta eſt: *Et adamavit eam Rex plùs quàm omnes mulieres, & poſuit diadema Regni in capite ejus.* Quod hodie adimpletum eſt.

Judith Heroina fortiſſima, quæ Holofernem Aſſyriorum Ducem, & gentis Hebraicæ hoſtem infenſiſſimum vicit, debellavit, decollavit, mirum in medum in univerſo orbe exaltata eſt. cui victrici de caſtris hoſtilibus in civitatem Bethuliam redeunti cives obviam facti lætiſſimâ
Jud. 15. 10. voce & jubilo acclamârunt: *Tu gloria Jeruſalem, tu lætitia Iſraël, tu honorificentia populi noſtri.* Plus Maria, & incomparabiliter plùs ac fortior, dum non hominem mortalem ac debilem, ſed ipſum infernalem Ducem,
Job. 41. 24. de quo Job teſtatur: *Non eſt ſuper terram poteſtas, quæ comparetur ei, qui factus eſt, ut nullum timeret*, glorioſè ſuperavit, & caput ejus contrivit, ideo hodie meritò exaltata eſt ſuper omnes Angelorum choros, qui illi cœlum ingredienti ſucclamabant omnes, ut olim cives Bethulienſes ſuæ liberatrici Judithæ: *Tu gloria Jeruſalem &c.*

Quantùm fuerit axaltata Bethſabee à ſapientiſſimo Rege, & filio
3. Reg. 2. 19. Salomone, ſatis luculenter Sacræ perhibent Paginæ: *Poſitusque eſt thronus matri Regis, quæ ſedit ad dexteram ejus.* Verùm longè excellentiori modo hodie exaltata eſt ſancta Dei Genitrix. Bethſabee Mater fuit Regis terreni; Maria autem Mater DEI & ſimul hominis. Bethſabee Mater erat Regis peccatoris, Maria Regis peccatores juſtificantis & redimentis. Bethſabee Mater fuit illius, qui inter duas fœminas fecit judicium, MARIA Mater illius, qui judicaturus eſt vivos & mortuos. Bethſabee tantùm in præſenti exaltata, & ad dextram filii collocata, ſed Maria
4 Reg. 10. 5. regnabit cum filio in æternum, *cujus regni non erit finis.* O pientiſſima Domina! Verè optimam partem elegiſti. Sed recordare, obſecro, &
3 Reg. 10. 2. clientum tuorum! *Ecce ſervi tui ſumus: quodcunque juſſeris, faciemus.*

5. De Regina Saba ſcriptum eſt: *Et ingreſſa Jeruſalem multo cum comitatu, & divitiis, camelis portantibus aromata, & aurum infinitum nimis, & gemmas pretioſas, venit ad Regem Salomonem &c.* Quantò nobilior ac illuſtrior fuit hodie ille comitatus, & ingreſſus in cœleſtem Jeruſalem Magnæ illius Reginæ & Imperatricis cœli & terræ, Mariæ? Quis, obſecro, divitias ejus & theſauros, quibus à Filio copioſiſſimè comulata eſt, ac varia pretioſiſſima virtutum aromata, & aurum refulgens perfectiſſimæ illius charitatis poterit enarrare? Præ inſolito gaudio jubilabant Electi omnes, & ſingulatim novem Angelorum chori, accinentes hujus divinæ Matris, ac Virginis laudes, eò quòd ipſorum genuiſſet Regem, vitamque

in

in hac terra duxerit Angelicam: *Omnes ei aſcendenti aderant*, ait S. Joannes Damaſcenus, *ſplendenti facie ſpiritus; nullus enim ordo, ex quibus non plurimi deſcenderint ad Virginem aſcendentem.* Et Andreas Cretenſis, *Univerſus cœli exercitus deſuper volitans, ad ſpectaculum confluebat admirabile &c.* S. Damaſc. in orat. de dorm. B. V. Andr. Cret. Orat. 2. de B. V.

Hîc occurrebant obviam Reginæ ſuæ Sancti Patriarchæ, inter quos primus generis humani parens Adam: Te, inquiebat, ô Domina, prævidi jam in paradiſo, quando poſt miſerrimum lapſum meum ad ſerpentem dicebat Dominus ac Deus meus: *Inimicitias ponam inter te & mulierem, & ſemen tuum, & ſemen illius: ipſa conteret caput tuum.* Gen. 3. 15.

Noë, vir juſtus & perfectus in generatione ſua, ſumma cum lætitiâ occurrens Reginæ ſuæ dicebat: Te prævidi, ô potentiſſima, in Arca mea, quam jubente Domino fabricatus ſum, ut in ea ſalveretur genus humanum: *Fac tibi Arcam &c.* Tu enim per Arcam illam præfigurata es. Gen. 6. 14.

Te prævidi, dicebat Abraham, & exultavi, ut viderem diem adventûs tui & Meſſiæ, ac Verbi ex te incarnandi; unde ô Beatiſſima! tu ipſa olim læta in tuo Cantico ſuper montes, & colles ambulans decantâſti: *Sicut locutus eſt ad Patres noſtros, Abraham & ſemini ejus in ſæcula*, ideo & Veritas Chriſtus dulciſſimus Filius tuus: *Abraham Pater veſter exultavit, ut videret diem meum: Vidit, & gaviſus eſt.* Luc. 1. 55. Jo. 8. 56.

Te pariter in ſpiritu prævidi, ô pientiſſima! dicebat Jacob, quando ſcalam illam mirabilem conſpicatus ſum à terra usque ad cœlum pertingentem, *& Dominum innixum ſcalæ dicentem mihi: Ego ſum Dominus, Deus Abraham patris tui:* Tu enim per illam ſcalam præſignata es. Gen. 28. 13.

Te quoque in umbra proſpexi, aiebat Moyſes, in rubo illo ardente & incombuſto, quia *apparuit mihi Dominus in flamma ignis de medio rubi: & videbam, quòd rubus arderet, & non combureretur.* Per rubum autem iſtum conſervatam agnovimus tuam laudabilem Virginitatem, ſancta DEI Genitrix. Exod. 3. 2.

Te pariter agnovi, & prævidi, ô Regina totius univerſi! ſucclamabat fortiſſimus Gedeon, quando vellus meum de nocte intempeſta in area expandi, in quod ſolum ros de cœlo deſcendit, ſiccâ interim remanente universâ terra: *Et de nocte conſurgens, expreſſo vellere, concham rore implevi &c.* Ros autem ille in vellere quid aliud denotabat, quàm Chriſtum in Virgine? Jud. 6. 38.

6. Venerunt ſimiliter in occurſum & Sancti Prophetæ aggratulantes Virgini. Iſaias ſacrorum Vatum Princeps dicebat Beneveneris mihi, ô Domina mea, Virgo & Mater, Mater & Virgo, ego per divinam revelationem jam pridem te prævidi in ſpiritu, unde de te vaticinatus ſum: *Ecce, Virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabitur nomen ejus Emanuel.* Iſa. 7. 14.

Venit

Venit & Jeremias, Dominam ſuam Hyperduliæ cultu humiliter
Jer. 31. 22 adorans; & nunquid dicebat, de te jam olim vaticinatus ſum: *Creavit Dominus novum ſuper terram, fœmina circumdabit virum &c.* Vir autem iſte non erat alius, quàm Chriſtus Filius tuus, vir jam à primo conceptionis inſtanti perfectiſſimus, quem in puriſſimo utero tuo, ô puriſſima, per novem menſes circumdediſti Deum & Hominem.

In hujus ſacratiſſimæ Deiparæ occurſum pari modo feſtinabat Ezechiel Propheta, exclamans præ inſolito mentis jubilo: Jam video
Ezech. 44. 2. prophetiam meam ad amuſſim eſſe adimpletam, dum quondam dixi: *Porta hæc clauſa erit, non aperietur, & vir non pertranſibit per eam; quoniam Dominus Deus Iſraël ingreſſus eſt per eam.* Hæc porta tu eras, ô ſanctiſſima DEI Genitrix! in qua ſedit Princeps Chriſtus Dominus meus; ipſe enim ſolus ingreſſus eſt per eam &c.

Quid dico de Davide Rege, cùm Mariam filiam ſuam ex ſanguine ſuo progenitam tantopere in cœlo vidit exaltatam? hic ſine dubio omnes invitabat Angelorum exercitus, & beatorum ſpirituum multitudinem ad debitas Deo & SS. Deiparæ laudes celebrandas, unde ipſe
Pſ. 131. 8. præcinebat: *Surge, Domine, in requiem tuam, tu, & Arca ſanctificationis tuæ.* Et cùm hæc fierent, viginti illi & quatuor Seniores coronas ſuas depoſuerunt ante thronum Dei, hoc eſt, ante potentiſſimam cœli Reginam; in hac enim, velut in Regio throno ipſe Deus requievit. Hîc audiſſes,
Apoc. 7. 12. anime mi, communem in cœlo omnium vocem: *Benedictio & claritas, & ſapientia, & gratiarum actio, honor & virtus, & fortitudo Deo noſtro. Gau-*
Apoc. 19. 7. *deamus & exultemus, & demus gloriam ei, quia venerunt nuptiæ Agni, & uxor ejus præparavit ſe.*

7. De Aſſuero Rege dicitur, quòd propriis manibus dilectam ſuam
Eſth. 2. 17. Eſther coronaverit: *Et poſuit diadema Regni in capite ejus.* Chriſtus Rex Regum propriis quoque manibus ſanctiſſimam ſuam matrem coronare voluit, & quidem diademate tam nobili ac pretioſo, ut nullis ho-
Apoc. 12. 1. minum linguis, imò nec Angelorum poſſit explicari: *Et in capite ejus corona ſtellarum duodecim.*

Hîc adimpleta fuit illa viſio admiranda dilecti illius Chriſti Diſci-
Ibidem. puli, & Mariæ filii S. Joannis: *Signum magnum*, inquit, *apparuit in cælo: Mulier amicta ſole, & luna ſub pedibus ejus, & in capite ejus corona ſtellarum duodecim:* Obſerva: dicitur Maria *amicta ſole*, hoc eſt, Chriſto, qui eſt ſol juſtitiæ, & ſplendor æternæ gloriæ, & quemadmodum Sol plùs aliis omnibus reſplendet corporibus cœleſtibus; ita Virgo glorioſiſſima & meritorum gratiâ & gloriæ ſplendore cæteras omnes antecellit creaturas. Sol inſuper eſt miſericordiæ ſymbolum, lucem ſuam communicans omnibus, malis æquè ac bonis; ità B. Virgo per miſericordiam ſuam opi-

opitulatur omnibus, tam juſtis, quàm peccatoribus. *Et luna ſub pedibus ejus*, hoc eſt, Eccleſia militans, quam non terit pedibus, ſed fulcit ornat, uetur & ſuſtentat ſuis precibus ac meritis: *Et in capite ejus corona ſtellarum duodecim*. hoc eſt, duodecim illius virtutes inſignes, quæ tanquam corona ſplendidiſſima ejus adornant, & coronant caput.

Prima fuit Puritas: *Quomodo fiet iſtud? quoniam virum non cognoſco?* Luc. 1. 34.
Secunda Prudentia: *Cogitabat, qualis eſſet iſta ſalutatio*, & in alio loco: *Et* Luc. 1. 29.
Mater ejus conſervabat omnia verba hac in corde ſuo. Tertia Modeſtia: *Turbata* Luc. 2. 51.
eſt in ſermone ejus. Quarta Humilitas: *Ecce ancilla Domini. Reſpexit* Luc. 1. 29.
humilitatem ancillæ ſuæ. Quinta Obedientia: *Fiat mihi ſecundùm verbum* Luc. 1. 48.
tuum. Sexta Charitas in Deum & proximum: *Exſurgens autem Maria* Luc 1. 38.
abiit in montana cum feſtinatione, in civitatem Juda: & intravit in domum Zacha- Luc. 1. 39.
riæ, & ſalutavit Eliſabeth Septima Gratitudo: *Magnificat anima mea Do-* Luc. 1. 46.
minum, & exultavit ſpiritus meus in Deo ſalutari meo. Octava paupertas: Luc. 2. 7.
Peperit Filium ſuum primogenitum, & pannis eum involvit, & reclinavit eum in præ- Luc. 2. 48.
ſepio: quia non erat eis locus in diverſorio. Nona Patientia: *Pater tuus & ego* Luc. 2. 35.
dolentes quærebamus te; & in alio loco: *Et tuam ipſius animam pertranſibit gla-* Io. 2. 3.
dius. Decima Pietas: *Vinum non habent.* Undecima Conſtantia. *Sta-* Io. 19. 25.
bat juxta Crucem JEſu Mater ejus &c. Duodecima Miſericordia: *Mulier,* Sophron de laud. B. V.
ecce Filius tuus &c. O! anima mea, has ſatage imitari Virginis virtutes, & coronam pretioſam, duodecim ſtellis ornatam, poſuiſti ſuper caput ejus: *Amate Mariam*, ait Sophronius, *quam colitis; colite, quam amatis; quia tunc verè colitis, & amatis, ſi imitari velitis.*

8. Prævidit quondam in ſpiritu Rex coronatus cœleſtem Regem & ſpecioſum præ filiis hominum immensâ gloriâ, Majeſtate & honore coronatum, ad cujus dexteram ſtabat Regina quædam in veſtitu deaurato, circumdata varietate, ſeu vario ac pretioſiſſimo ornatu: *Ad-* Pſ 44. 10.
ſtitit Regina à dextris tuis &c. Et quare, dices, hæc Regina cœli non ſedens à dextris Filii, ſed ſtans deſcripta eſt?

Adverte: Sedere judicantis eſt, ſtare autem adjuvantis; hinc in ſuo cruento agone S. Stephanus Proto-Martyr Chriſtum Dominum non in ſolio, tanquam Judicem ſedentem, ſed ad dextram Patris ſui ſtantem, hoc eſt, ſe adjuvantem vidit: *Ecce video cœlos apertos, & Filium hominis* Act. 7. 55.
ſtantem à dextris virtutis Dei. Et hæc cauſa eſt, ait Ubertinus Caſalius, quòd B. Virgo & Mater ac Sponſa ſummi Regis ſtans, ſeu adſtans ad dextram Filii in cœlo, & non ſedens dicatur, quia ſtare adjuvantis eſt. Adſtat ergo ad ſuccurrendum nobis contra Dæmonis inſultus & ejus tentationes. Adſtat ad intercendum pro nobis contra indignationem Filii. Adſtat ad excuſandos defectus infirmitatis noſtræ. Adſtat, ut nobis impetret divinam gratiam, eamque efficacem ac finalem. Adſtat de-

nique, ut beatum nobis finem, ac felicem mortem obtineat: *Cunctis la-*
Ubert. Caſ. l. 4. Arb. vitæ c. 39. *tantibus*, ait citatus Caſalius, *adſtitit Regina à dextris Filii, dum ſedet ad dex-*
tram Regis. Hæc eſt dextra miſericordia, in qua placuit Regina noſtra regnare, ut poſſet miſeris miſericorditer ſubvenire.

De potentiſſimo Rege Aſſuero, centum viginti ſeptem Provinciarum Domino, refert Scriptura, quòd Regina Eſther, cùm eam in regio ornatu, & pretioſiſſimo ornatam diademate, ad ſe ingredientem
Eſther 5. 3. obſervâſſet, mox dimidium Regni ſui in donum obtulerit: *Quid vis, Eſther Regina? quæ eſt petitio tua? etiamſi dimidiam partem Regni mei petieris, dabitur tibi.* Regnum Chriſti, ſubintrat hìc Joannes Gerſon, Cancellarius Pariſienſis, juxta Vatem Regium in duas partes dividitur, videlicet in
Pſ. 61. 12. poteſtatem judiciariam & miſericordiam: *Duo hæc audivi, quia poteſtas Dei eſt, & tibi, Domine, miſericordia.* Reſervata igitur ſibi iuſtitiâ, Chriſtus alteram Regni ſui partem, quæ eſt miſericordiæ, SS. Matri ſuæ dedit ad-
Jo: Gerſon. tr. 4. in Magnific. miniſtrandam, unde meritò Mater miſericordiæ appellari ſolet: *Poteſtate Domino remanente*, ait Gerſon, *ceſſit quodammodo miſericordia pars Chriſti Matri, ſponſæque regnanti.* Quis ergo fidelium ad hanc digniſſimam Dei Matrem & Reginam miſericordiæ non ſingulari cum fiducia accedat?
Eccleſia in miſſ. Vig. Unde rectè de eâ Eccleſia: *Quam idcirco de præſenti ſæculo tranſtuliſti, ut pro peccatis noſtris apud te fiducialiter intercedat;* O pientiſſima! etiam pro meis;
S. Bonav. in ſpec. lect. 5. *quia Eſther noſtra es*, inquit S. Bonaventura, *qua tantam gratiam coram Rege æterno impetrâſti, quòd per hanc non ſolum ipſa ad coronam perveniſti, ſed etiam generi humano morti addicto ſubveniſti.*

9. In principio, quando Deus creavit cœlum & terram, & omnia, quæ in eis ſunt, Moyſes quoque mentionem ingerit, quòd Deus T. O. M antequam plueret ſuper terram, fontem aliquem, ſeu ingentem aquarum abyſſum produxerit, qui tanquam Nilus exundans terræ ger-
Gen. 2. 9. mina inundando rigavit: *Fons aſcendebat è terra, irrigans univerſam ſuperficiem terræ.* B. Albertus Magnus per hunc fontem è terra ſurſum aſcen-
B. Alb M. in Bibl Mar. l Gen. dentem & terram univerſam irrigantem, B. Virginem in cœlum aſcendentem intelligit: *Fons*, inquid, *id eſt, Maria aſcendit in aſſumptione de terra miſeriæ & tenebrarum, irrigans gratiâ, veniâ, gloriâ univerſam ſuperficiem terræ.*

Exod. 14. 16. Olim præcepit Deus Moyſi Hebræorum Duci: *Tu autem eleva virgam tuam, & extende manum tuam ſuper mare, & divide illud, ut gradiantur filii Iſraël in medio mari per ſiccum &c.* Per hanc virgam elevatam, ac tantorum prodigiorum operatricem Laurentius Chryſogonus ſacratiſſi-
Laur. Chryſogon. in Mund. mam Virginem in cœlum elevatam ſubaudit: *Virga iſta*, inquit, *ad cujus elevationem præparabatur via populo Dei, eſt glorioſa Maria, cujus patrocinio omnis penè amaritudo populi dulcoratur, dividitur, & ſiccatur.* Et quemadmo-

admodum per eandem virgam Moſaicam de novo elevatam, totus Mar.diſc.22.
Pharaonis exercitus in profundum maris præcipitatus, & ſubmerſus eſt; n.57.
Et involvit eos Dominus in medüs fluctibus &c. Ita ad elevationem Virginis Exod. 14.27.
in cœlum univerſus exercitus infernalis confuſus, & in abyſſum tenebrarum detruſus eſt; proinde rectè cum ſapientiſſimo Rege de ea dicere poſſumus: *Una cùm ſit, omnia poteſt.* Sap.7.27.

10. Si potuit quondam prudens illa Thecuitis linguæ ſuæ ſuadâ iratum placare Davidem Regem, ut filium ſuum Abſalonem fratricidam, & morte dignum ab exilio revocaret, atque priſtinæ paternæ gratiæ reſtitueret: *Ecce, placatus feci verbum tuum &c.* 2 Reg. 14.21.

Si potuit Abigail ſuâ blandiloquentiâ & muneribus eundem Davidem, tum belli Ducem irâ nimiâ ſuccenſum, & cædes ſpirantem, adeò mitigare, ut omne exitium à domo ſua averteret: *Vade pacificè in domum tuam: Ecce, audivi vocem tuam, & honoravi faciem tuam &c.* 1 Reg. 25. 35.

Si potuit Bethſabee pro filio ſuo Salomone ab eodem Rege Davide opportuno alloquio ſuo impetrare Regnum Iſraël & Juda: *Salomon* 3 Reg. 1.30.
filius tuus regnabit poſt me, & ipſe ſedebit ſuper ſolium meum pro me; ſic faciam hodie &c.

Si potuit Rebecca dilecto filio ſuo Jacob ab Iſaac patre brevi morituro fauſtiſſimam illam obtinere benedictionem: *Det tibi Deus de rore cœ-* Gen. 27.28.
li, & de pinguedine terræ, abundantiam frumenti & vini &c.

Qualem, obſecro, benevolentiam à dulciſſima Matre JEſu, imò & noſtra Matre nunc in cœlo ſuper omnes Electos exaltata, & in ſolio gloriæ ad dextram Filii collocatâ, poſſumus exſpectare, ſi illius opem fideliter & conſtanter imploraverimus; Certè non negabit ſe Matrem, modo filii non negent ſe filios. Audiamus S. Bonaventuram: *Sicut, ô* S. Bonav. l. 1.
Beatiſſima, omnis à te averſus, & deſpectus neceſſe eſt, ut pereat, ſi omnis ad te Phar. c. 5.
converſus, & à te reſpectus impoſſibile eſt, ut intereat.

Ad Saram conjugem ſuam quondam Abraham, cùm ob declinandam famem in Ægyptum proficiſcens de vita periclitaretur, dixiſſe fertur: *Novi, quòd pulchra ſis mulier: dic ergo, obſecro te, quòd ſoror mea ſis, ut be-* Gen. 12.11.
nè ſit mihi propter te, & vivat anima mea ob gratiam tui. O pientiſſima Virgo! Hoc & ego, & nos omnes ad te hodie, coram Majeſtate tua humiliter in genua provoluti, uno ore dicimus: Novi, & novimus omnes, quòd pulchra ſis mulier; dic ergo, quòd ſoror noſtra ſis, ut benè ſit nobis propter te, & vivat anima noſtra ob gratiam tui.

Finio cum Mellifluo: Ecce jam, quibus potuimus votis, aſcendentem te ad Filium deduximus, & proſecuti ſumus ſaltem à longe, Virgo benedicta. Sit pietatis tuæ, ipſam, quam apud Deum gratiam inveniſti, notam facere mundo, reis veniam, medelam ægris, puſillis corde ro- S. Bern. ſ. 4. de Aſſumpt. B. V.

 bur,

bur, afflictis conſolationem, periclitantibus adjutorium, & liberationem ſanctis tuis precibus obtinendo. In hac quoque die ſolemnitatis, & lætitiæ dulciſſimam Mariæ nomen cum laude invocantibus ſervulis per te, Regina clemens, gratiæ ſuæ munera largiatur JEſus Chriſtus, Filius tuus, Dominus noſter, qui eſt ſuper omnia Deus benedictus in ſæcula, Amen.

CONSIDERATIO XXXIIII.

De Vita & glorioſo Agone S. Bartholomæi Apoſt.

Pro Feſto S. Bartholomæi Apoſt.

Elegit undecim ex ipſis, quos & Apoſtolos nominavit, Simonem, quem cognominavit Petrum, & Andream fratrem ejus, Jacobum & Joannem, Philippum & Bartholomæum. Luc. 6. 13.

I.

UT video, & in quantum cupio, numerus duodecimus in S.
Gen. 46. 8. Scriptura felix eſt numerus. Duodecim quondam DEUS elegit Patriarchas, qui plantaverunt, & ædificârunt duodecim tribus Iſraël. Duodecim Duces juſſu Dei ſelegit ſibi
Num. 1. 16. Moyſes, qui cæterarum tribuum Iſraël erant Principes: *Hi nobiliſſimi Principes multitudinis per tribus & cognationes ſuas, & capita exercitus Iſraël.* Duodecim duriſſimos lapides Joſue de medio Jordanis alveo tolli, eosque poni juſſit in loco caſtrorum in monumentum filio-
Joſue 4. 3. rum Iſraël in æternum: *Vocavitque Joſue duodecim viros, quos elegerat de filiis Iſraël, ſingulos de ſingulis tribubus, & ait ad eos: Ite ante Arcam Domini Dei veſtri ad Jordanis medium, & portate inde ſinguli ſingulos lapides in humeris veſtris, juxta numerum filiorum Iſraël.* Duodecim leunculos aureos Salomon Regum ſapientiſſimus juxta thronum ſuum collocari voluit, qui latus ſti-
3 Reg. 10. 20. parent, & eſſent cuſtodes fortiſſimi Regii ſui ſolii: *Et duodecim leunculi ſtantes ſuper ſex gradus hinc atque inde; non eſt factum tale opus in univerſis Regnis &c.* Duodecim exploratores Moyſes ex mandato Dei olim ablegavit ad conſiderandam promiſſionis terram, qui poſt 40. dies palmitem

n cum ingentis magnitudinis botro, aliiſque raris fructibus, in pecu-
tæ fertilitatis ſignum ad caſtra referebant: *Miſit ergo eos Moyſes ad con-* Num. 13. 18.
ſiderandam terram Chanaan &c.

Omnia hæc illis contingebant in figura, quæ in hodierna Apoſtolo-
m electione fuerunt adimpleta, ubi Chriſtus, præmiſſa per noctem ad
trem oratione, mane facto duodecim elegit, & creavit Apoſtolos, per
os plantavit, & ædificavit Eccleſiam; illi enim ſanctiſſimi Viri, &
poſtoli fuerunt præſignati per dictos duodecim Patriarchas, Prophe-
s, Exploratores, leunculos & lapides fundamentales, quibus domus
ei fundata, atque ædificata eſt: *Præcepitque Rex, ut tollerent lapides grandes,* 3 Reg. 5. 17.
lapides pretioſos in fundamentum templi, & quadrarent eos &c.

Videtur mihi hodie pientiſſimus orbis Servator Chriſtus ut provi-
s quidam paterfamilias, qui oves ſuas è cætero grege ſelectas, & ſuæ
ſtinatas ovili, rubeâ quâdam notâ, ſeu Cruce rubicundâ in fronte no-
re aſſolet, ut à reliquis diſtinguantur, & eò faciliùs, ut propriæ, agno-
antur. Ita, inquam, & Chriſtus bonus paſtor mihi videtur, dum ex
nni turba ſolummodò duodecim ſibi ſelegit oviculas peculiares, ſeu
poſtolos, quos omnes Crucis ſigno notavit, dum omnes pro eo Cru-
m & mortem ſubiêrunt, inter quos hodie præeminet S. Bartholo-
æus, de quo plura in præſenti.

2. De Nabuchodonoſore, potentiſſimo Aſſyriorum Rege, re-
nſent Sacræ Paginæ, quomodo ſuos convocaverit Miniſtros, tum auli-
s, tum bellicos, & cum eis conſilium ſecretum habuerit, quomodo
as ſibi poſſet ſubjugare gentes, & ita orbis obtinere monarchiam: *Vo-* Judith. 2. 2.
cavitque omnes majores natu, omnesque Duces & bellatores ſuos, & habuit cum eis
myſterium conſilii ſui, dixitque, cogitationem ſuam in eo eſſe, ut omnem terram ſuo
ſubjugaret imperio. Hoc in Chriſtum quadrat, ait Tirinus, duodecim ho-
s eligentem, & creantem Apoſtolos, tanquam Miniſtros aulicos & ſe-
etioris conſilii arbitros, ac bellatores fortiſſimos, quorum operâ
omnem terram ſuo ſubjugaret imperio, & dulci jugo; inter quos & Bartholo-
æum vocavit ortu Galilæum, & conditione piſcatorem, qui Cappa-
ocibus, majori Armeniæ, & Indis legem Chriſtianam annuntiaret,
hriſtique imperio omnem illam ſubjugaret terram.

Erat autem mitiſſimus Salvator, antequam duodecim deſignaret, &
ligeret Apoſtolos, *pernoctans in oratione Dei*, ut eis orando ad Patrem Luc. 6. 12.
atiam, ac ſpiritum ingentem ad tantum Apoſtolatûs munus ritè ob-
ndem, orbemque terrarum ad Deum convertendum impetraret.
oc orationis exercitium à divino ſuo Magiſtro apprimè didicit S. Bar-
olomæus, de quo refertur, quòd centies de die, & centies de nocte ad
eum oraverit, ac ſic Apoſtolica ejus vita quodammodo continua

quædam fuerit oratio. De reliquis Diſcipulis ſuis lamentatur Chri
Matth.26 40. *Non potuiſtis unâ horâ vigilare mecum?* Sed S. Bartholomæo peculiari
cedit gloria & prærogativa, quòd centies in die, & centies in noc
Deum oraverit, & ſic ſemper mente in Deum elevatus fuerit, o
S. Aug. ſ 22. ad Fratres. enim eſt elevatio mentis in Deum: *Orans Jeremias*, ait S. Au
nus, *conſortabatur in carcere. Daniel inter leones exultat. tres pueri in ſ
tripudiant, Job in ſterquilinio triumphat de Diabolo &c.* Et S. Bartholor
per virtutem orationis morbos inſanabiles curavit, leproſos mu
vit, cæcis viſum reſtituit, claudos ambulare fecit, mortuos ſuſcit
innumeros ad fidem Orthodoxam convertit; & ſicut quondam ju
Tobias hortatu Angeli per cor piſcis exenterati, ſuper carbones a
Tob.6.8. ſos poſitum, & per fumum eius fugavit Dæmonem: *Cordis ejus pa
lam, ſi ſuper carbones ponas, fumus ejus extricat omne genus Dæmoniorum ſi
ro ſive à muliere, ita ut ultra non accedat ad eos.* (Ubi obſervandum,
per fumum iſtum Lyranus & alii ardentem orationem rectè in
gant, per quam fugatur omne genus Dæmoniorum.) Ita S. Bart
mæus per ferventem orationem ſuam mirum ſemper in Dæmone
perium exercuit, quos non duntaxat in idolis Gentilium compe
ſed & hoſpites à pluribus corporibus, quæ invaſerant, ejecit, & in
cum miſit. Tanta vis & virtus ferventis orationis eſt. Et nos n
heu quàm tepidi, diſtracti & perfunctorii in noſtris orationibus ſu
quid ergo miramur, quòd nihil impetremus? Hinc rectè S. Chry
S. Chryſol. ſerm. 43. gus: *In tentationem vadit, qui ad orationem non vadit.*

3. Occurrit hîc mihi invictiſſimus, ac glorioſiſſimus populi I
litici Dux Joſue, qui Jerichuntem civitatem, cùm Arcam fœderi
ſeptem dies circum duxit, tandem per buccinas Sacerdotum, &
Joſ. 6.20. ſonitum tubarum ruentibus muris expugnavit: *Igitur omni populo
ferante, & clangentibus tubis, poſtquam in aures multitudinis vox, ſonituſque
puit, muri illico corruerunt; & aſcendit unuſquiſque per locum, qui contra ſe
ceperuntque civitatem &c.* Deus bone! quàm admirabilis hic erat m
per clangorem tubarum expugnandi Jerichuntem? Quare Joſue
bellica applicabat inſtrumenta, puta, arietes militares, tormenta, b
bardas, gladios, haſtas, ſagittas? &c.

Simile quid fecit Gedeon Dux Jſraëlitarum fortiſſimus, qui
trecentis viris de nocte intempeſta in innumeros irruit Madianita
clangens tubis, lagenarumque comploſione eorum caſtra ſubv
Jud.7.18. *Quando perſonuerit tuba in manu mea, vos quoque per caſtrorum circuitum cla
& conclamate, Domino & Gedeoni.* Hæc & ſimilia illis quondam facta
in figura. Sed quid, dices, per ejuſmodi tubarum ſonum, urbem
ſtra inimicorum ſubvertentium, nobis præfiguratum eſt?

Reſp. S. Auguſtinus, quòd per dictas clangentes tubas Jerichuntem caſtra Madianitarum evertentes, nil aliud ſubaudiri debeat, quàm ædicatio Verbi Divini; perſonante enim prædicatione Apoſtolorum ſucceſſorem ejus, mundi ſuperbia cum ſuis turribus & vitiis collapſa : *Sicut*, inquit, *tunc canentibus tubis muri illi ciciderunt, ita & nunc oportet*, S. Auguſt.
ivitas mundi, id eſt, ſuperbia cum ſuis turribus, avaritiâ ſcilicet, invidia atque ſer. 106. de
uria, ſimul cum populis, id eſt, omnibus concupiſcentiis malis aſſidua Sacerdotum Temp.
ædicatione deſtruatur, atque diſpereat. Non ergo oportet, ut Sacerdotes in Eccle- taceant, ſed audiant Dominum dicentem: Clama, ne ceſſes, quaſi tuba exalta cem tuam, & annuntia populo meo ſcelera eorum.

Hoc comprimis fecit S. Bartholomæus Chriſti Apoſtolus ad inſtar bæ in extremis Indiæ citerioris & majoris Armeniæ partibus, vocem am exaltans, & magna cum virtute Regibus & Gentibus Verbum Dei ædicans, per quam myſticam tubam, velut alter Joſue, vel Gedeon, undi muros deſtruxit, & innumerabiles peccatores ad pœnitentiam nvertit, ita ut Dæmon Divinâ coactus virtute de illo dicere debuerit: *òd vox ejus quaſi tuba vehemens erat Spirit. Sancti, cum Chriſti fidem prædicaret &c.*

Hæc tuba ſpiritualis excitavit & Polymium Regem, & Armeniæ oceres, quos à cultu idolorum cum duodecim civitatibus & vicinis gionibus ad Deum verum & vivum, & ad Filium ejus Chriſtum JE- m mirabiliter perduxit: *Erant enim verba illius quaſi ignis, & quaſi malleus* Jer. 23. 29.
nterens petras. Diſce hîc, anime mi, quòd *non auditores legis juſti ſunt apud* Rom. 2. 13.
um, ſed factores legis juſtificabuntur.

4. Daniel, vir deſideriorum & Propheta magnanimus, cùm ei Rex lthaſar purpuram, torquem & tertium in Regno ſuo locum promitte- t, ſi Scripturam manu Dei in ſuperficie parietis exaratam legeret, & terpretaretur, generoſum dedit reſponſum: *Munera tua ſint tibi, & dona* Dan. 5. 17.
mûs tua alteri da: Scripturam autem legam tibi, Rex, & interpretationem ejus ndam tibi. Moxque liberrimo Dei ſpiritu Regi ſua exprobavit vitia, òd cor ſuum contra Deum elevaverit, impios patris mores ſecutus , idola laudaverit & adoraverit, & idcirco morte & interitu eſſe di- ium, hoc enim ſignificare tria illa verba Divinâ manu in pariete ſcri- a: *Mane, Thecel, Phares.*

Talem Danielem ſe exhibuit & noſter S. Bartholomæus, dùm om- nes temporales divitias, corporis voluptates, & mundanos honores neroſo animo contempſit; dum enim Polymius Armeniæ Rex ei ultos camelos, auro, argento, gemmis ac margaritis pretioſis onuſtos ſignum gratitudinis peculiaris ei ſubmiſiſſet, eò quòd regiam ſuam fi- m à Stygio liberaſſet tortore, S. Apoſtolus liberè reſpondit: *Ego nihil* S. Antonin.
ndani requiro, non enim ignorabat, quæ olim à Chriſto Magiſtro ſuo ſer. de hoc
au- Sancto.

Matth. 19.24. audierat, & didicerat: *Faciliùs eſt, camelum per foramen acûs tranſire, quàm divitem intrare in Regnum cælorum.* Per quem divitiarum contemptum S. Bartholomæus ſibi aditum paravit & invenit apud Regem, quem exinde cum univerſo Regno Chriſto lucratus eſt. Diſce ex hoc, anime mi, quomodo, & qualiter omnia iſta terrena ſint deſpicienda, ut Chriſti
Philipp. 3. 8. gratiam inveniamus, & vitam conſequamur æternam. *Veruntamen exiſtimo*, ait Apoſtolus, *omnia detrimentum eſſe, propter eminentem ſcientiam JEſu Chriſti Domini mei, propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror, ut ſtercora, ut Chriſtum lucrifaciam.*

Jacob Patriarcha ubi advertit, quòd in familia ſua adhuc eſſent aliqua idola & idololatræ, & quòd Rachel fugiens aurea patris ſui Labani furata fuerit idola, ea confracta, vel liquefacta ſubter terebinthum defo-
Gen. 35. 4. dit, & ſic totam ſuam familiam idolis expurgavit: *Dederunt ergo ei omnes Deos alienos, quos habebant, & in aures, quæ erant in auribus eorum, at ille infodit ea ſubter terebinthum.* Parciùs mi Jacob, cur aurea iſtorum idolorum fruſta non in meliores familiæ convertiſti uſus? quare non ſaltem ea erogâſti in pauperes? ℞. Typotius & alii, ne ullam impoſterùm domeſtici ejus haberent occaſionem & anſam poſtliminió redeundi ad priſtinam idololatriam. Per terebinthum autem Crux Dominica adumbrata eſt, per quam idolorum cultus & inania Deorum ſimulacra deſtructa ſunt: *Te-*
Typot. in Iſagog. *rebinthus*, inquit, *ea arbor eſt, ſub qua infodit Patriarcha Jacobus ſigna. Crux, inquam, quæ unius Dei cultu idolomaniam obruit ſalo & ſolo, reſinam fundit ita ſalubrem animæ huic, ut illa corpori &c.* Hoc & S. Bartholomæus fecit, dum deſtructis gentilium idolis Crucem erexit, & magna virtute Chriſtum Crucifixum barbaris illis gentibus prædicavit. Inter iſta idola adorabatur in Armenia famoſum illud idolum nomine Aſtaroth, per quod Dæmon ſua dabat oracula, & populum miſerè decipiebat, quo deſtructo & dejecto, S. Apoſtolus multorum gentilium ac præſertim ſacrificulorum odia in ſe concitavit, qui ipſum apud Aſtyagem impiiſſimum Regem accuſârunt, â quo mox tentus, & carceri mancipatus eſt.

5. Agedum generoſe Chriſti athleta, S. Bartholomæe; Agedum jam tempus eſt, ut te ad cruentum ac horrendum pares agonem, quia ſpectaculum factus es mundo, Angelis & hominibus. Joſeph, caſtiſſimus ille Jacobi Patriarchæ filius maluit pallium ſuum demittere, quàm
Gen. 20. 10. gratiam divinam perdere, & impudenti mulieri conſentire: *Qui relicto in manu ejus pallio, fugit, & egreſſus eſt foras.* En! redivivum hodie Joſephum in ſancto ac caſtiſſimo Apoſtolo Bartholomæo, qui potiùs pallium, plùs dico, pellem corporis ſui vivus dare & derelinquere voluit, quàm ut gratiam Dei amitteret, & impiis idolorum cultoribus conſen-
Lud. Gran. tiret: *Pro ſempiterna vita*, loquitur in perſona hujus S. Apoſtoli Ludovi-

cus

Granatenſis, *qua mortem neſcit, qua lacrymas ignorat, qua malorum* ſerm. de S.
ium expers, & bonorum omnium compos eſt, corporis mei pellem tribuam, Ap. Barth.
ıortalitatis veſtem illicò pro ea percepturus, itaque libenter me carnificibus ex-
iandum prabeo, & crucifixo Domino meo pellem offero.

Job inter tot adverſos caſus poſtquam omnia amiſerat, *ſurrexit &* Job. 1. 20.
'it veſtimenta ſua, & tonſo capite corruens in terram, adoravit, & dixit: nudus
eſſus ſum de utero matris mea, & nudus revertar illuc. Ubi obſervandum,
òd Job veſtimenta ſua non ex aliena ſciderit impatientia (Prout be-
advertit S. Jo. Chryſoſtomus) ſed potiùs ex generoſa & heroica reſo-
ione, quâ ſe totum Deo ad omnia perferenda tormenta paratum ex-
ɔuit, ut, ſi opus foret, & ita Divinæ placeret Majeſtati, etiam pellem &
nnia corporis membra pro Deo lubenti animo vellet conſecrare, un-
mox addit Scriptura: *In omnibus his non peccavit Job labiis ſuis, neque ſtul-*
u quid contra Deum locutus eſt. Ecce alterum Jobum in S. Bartholo-
æo, qui amore Dei non ſolùm omnia terrena reliquit & contempſit,
l & ipſe, cùm nunc ferreis virgis eſſet flagellandus, & poſt hanc cruen-
n lanienam Cruce affigendus, in qua vivus excoriaretur, ipſe ſibi
iùs exuit & ſcidit ſua veſtimenta, non ex indignatione, ſed ex ſincera
intima in Dei voluntatem facta reſignatione, cum Vate Regio in cœ-
m ingeminans: *Quoniam ego in flagella paratus ſum.* Pſ. 37. 12.

Jonathas, ut amorem ſuum erga Davidem probaret: *Diligebat enim* 1. Reg. 18. 4.
u quaſi animam ſuam, quid fecit? *Exſpoliavit ſe Jonathas tunica, quâ erat*
lutus, & dedit eam David, & reliqua veſtimenta ſua, usque ad gladium & ar-
u ſuum, & usque ad balteum. Plùs S. Bartholomæus, quàm Jonathas,
ım in ſignum vehementis in Deum amoris non ſolùm veſtes & tuni-
ım, ſed & ipſam pellem dedit & vitam, plùs daturus etiam pro inimicis
is, ſi plùs habuiſſet; hîc in veritate ad impletum fuit illud Veritatis:
ajorem charitatem nemo habet, quàm ut animam ſuam ponat quis pro inimicis
is.

6. Olim præcepit Deus, ut victimæ & holocauſta detractâ priùs
elle ſibi in altari à Sacerdotibus litarentur: *Detracta pelle hoſtia.* Ita Levit. 1. 6.
gnus matutinus & veſpertinus quotidie manè & veſperè communi-
us populi impenſis Deo oblatus, priùs excoriari debuit, exinde veru
gneo erat affixus, lentoque igne in ara toſtus, & ſic in gratiſſimam ho-
ɔcauſti hoſtiam à Deo acceptabatur: *Hoc eſt, quod facies in altari; Agnos* Exod. 29. 38.
niculos duos per ſingulos dies jugiter &c. Talis agnus veru ligneo Crucis
fixus quoque Bartholomæus extitit: *Fuit excoriatus,* ait S. Thomas, S. Th. Vill.
Deo tanquam verus agnus in holocauſtum offerretur. ſer. de S. Barth

Jacob ovibus inter Labanum & ſe dividendis virgas populeas &
nygdalinas ex parte decorticatas in canali, ex quo bibebant aquas, pro-

poſuit, ex quarum aſpectu factum eſt, ut & oves ſimiles & variegatos
Gen. 30. 38. conciperent fœtus: *Poſuitque eas in canalibus, ubi effundebatur aqua, ut, cùm veniſſent greges, ante oculos haberent virgas &c.* Per dictas virgas variegatas, ita ut ex parte eſſent candidæ & rubicundæ, doctiſſimus Quareſmius Chriſtum flagellatum & crucifixum ſubaudit, ibi enim erat candidus & rubicundus candidus per innocentiam, & rubicundus per paſſionem, ex cujus aſpectu & conſideratione oves Chriſtianæ ad æternam gloriam
Quareſm. to. 1. c. 6. ſect. 3. deſtinatæ ſimiles virtutum fœtus oportet concipere: *Si Chriſtum Dominum,* ait, *electam virgam de radice Jeſſe nudatam, & decorticatam, in totique partibus*
Hebr. 12. 2. *rubicatam, & livore aſperſam contemplabimur, fieri haud poterit, quin ſui memoriam menti noſtræ non imprimamus, & ſanctos Paſſionis fructus pariamus.*

Hunc vitæ & fidei authorem ac conſummatorem JEſum, qui propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit Crucem, confuſione contemptâ, ſibi imitandum propoſuit magnanimus noſter, atque glorioſiſſimus de mundo, carne & Dæmone triumphator Bartholomæus, qui confuſione contemptâ ſuſtinuit flagra, opprobria, Crucem, excoriationem & mortem acerbiſſimam, dum primò flagellatus, poſtea capite deorſum poſito, & pedibus recto itinere ad cœlum verſis, in patibulo ſuſpenſus hærens per omnia membra à planta uſque ad verticem pelle fuit nudatus, & vivus incredibili cum dolore excoriatus, ut demonſtraret orbi, quàm anguſta ſit via, quæ ducit ad vitam, & quàm difficilis ſit illis in cœlum
Lud. Granat. ſer. de S. Barth. §. 4. ingreſſus, qui hìc cutem ſuam & ventrem curant: *Tyrannus*, ait citatus Granat. *atrociſſimum hoc ſupplicii genus nunquam ante viſum. Sathana inſtigante excogitavit, quod & acerbitate ſua, & novitate & diuturnitate Apoſtolum immaniſſimè cruciavit:* ſed quia ad petram, unde exciſus erat, attendit, hoc eſt, ad Chriſtum flagellatum & crucifixum, ideo etiam glorioſe triumpha-
Matth. 11. 12. vit: *Mentis oculis*, pergit idem Granatenſis, *in Crucifixi Domini ſui imaginem defixis, incredibili mentis alacritate triumphat.* Diſce rurſus ex hoc, qualiter
Gen. 37. 23. *regnum cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud.* Obſerva: Non vinolenti, ſed violenti. Qualis es tu?

7. Cæterùm, quod ovis inter lupos eſt, hoc quondam innocens Joſeph adoleſcens inter perfidos fratres fuit, vix enim à patre amandatus ad illos in Dothaim pervenit, mox eum tunicâ nudaverunt talari, & polymitâ, miſeruntque eum in ciſternam veterem, ubi tunicam ejus variegatam intinxerunt in ſanguine hædi, & fœdè dilaceratam remiſe-
Gen. 37. 32. runt ad patrem: *Vide, utrum tunica filii tui ſit, an non? quàm cùm cognoviſſet pater, ait: Tunica filii mei eſt, fera peſſima comedit eum, beſtia devoravit Joſeph.* En! typum hodie in S. Bartholomæo impletum, dum non duntaxat candidâ ſuâ tunicâ, quâ indutus ſolebat incedere, à perfidis fratribus, quos ad Chriſtum volebat convertere, fuit privatus, ſed & ipſa corpo-

ris

ris pelle miſerandum in modum ſpoliatus, quam ſanguinolentam pellem corpori detractam nobis hodie oſtendit & exhibet Eccleſia: *Ecce fera peſſima*, hoc eſt, beſtialis Barbarorum crudelitas, *devoravit filium meum Bartholomæum.*

Et ecce mirabilem, & hactenus nunquam viſum, vel auditum Prædicatorem. Chriſto, pretioſiſſimo Redemptori noſtro, Crux facta eſt cathedra, in qua brevem quidem, ſed virtute præſtantiſſimam fecit concionem ſeptem tantùm verbis conſtantem. Similem verè concionem & D. Bartholomæus fecit, ubi enim excoriatus, & vinculis ſolutus fuit, teſtatur S. Vincentius Ferrerius, cum circumpoſitâ circa collum ſanguinolentâ ſuâ pelle velut ſtolâ ſacerdotali admirantibus omnibus locum eminentiorem, quaſi pulpitum conſcendiſſe, & Chriſtum crucifixum, juſtis vitam ſempiternam, & impiis pœnas æternas in gehenna ipſis præparatas prædicâſſe: *Ibunt hi in ſupplicium ſempiternum, juſti autem in vitam æternam.* S. Vinc. Ferr. ſer. de S. B. P. Dirheimb. S. J. conc. 1. Matth. 25. 46.

O mirabilem Prædicatorem! Modicum ſed bonum. Qua finita breviſſima; ſed emphatica concione juſſu immaniſſimi Tyranni capite truncatus eſt, & ſacrum corpus ejus terræ mandatum. Verùm, cùm impii Gentiles cernerent, quòd Chriſtiani ex finitimis locis accurrerent, ſacras ejus reliquias venerandi cauſa, erutum corpus ejus plumbeæ arcæ concluſum in mare projecerunt; ſed benedictus Deus, *qui cuſtodit omnia oſſa eorum, & unum ex his non conteretur*, hanc quoque plumbeam molem non permiſit interire, ſed manu Angelicâ ad inſulam Siciliæ Liparam direxit, ubi Chriſtiani à Deo moniti has ſacras reliquias magnâ cum veneratione exceperunt, & magnificum templum in ejus honorem ædificârunt, quod ſacrum pignus ſucceſſu temporis Beneventum, & tandem per Ottonem II. Imp. Romam translatum eſt, ubi hodierna adhuc die in Inſula Tyberina S. Bartholomæi appellata, in marmorea tumba requieſcit. *Sic honorabitur, quemcunque Rex voluerit honorare.* Greg. Turon. in vita. Pſ. 33. 21. Eſth. 6. 9.

8. Collige ex his, anime mi, quanta ſupremæ civitatis debeant eſſe gaudia, pro quibus oportuit ipſum Chriſtum tam indigna pati, & ita intrare in gloriam ſuam. Conſidera inſuper omnes Apoſtolos, SS. Martyres & Electos univerſos, quoniam nemo eorum venit ad lucem, niſi per Crucem. Et tu ſolus ſine Cruce eò cogitas pervenire? Abſit: *Ego diſpono vobis*, ait Chriſtus, *ſicut diſpoſuit mihi Pater meus Regnum.* Pater meus diſpoſuit mihi Regnum cæleſte & æternum per labores & dolores, per humilitatem & Crucem, ita & ego vobis diſpono, ut per ſimilem humilitatem, labores, ærumnas, perſecutiones, mortificationes, dolores & Crucem ad idem Regnum perveniatis: *Si quotidie*, inquit S. Auguſtinus, *nos oporteret tormenta perferre, ſi ipſam gehennam longo tempore tolerare, ut Chriſtum in gloria ſua videre poſſemus, libentiſſimè omnia hæc ſubire deberemus.* Luc. 24. 26. Luc. 22. 29. S. Aug. in Manuali.

Jacobum Patriarcham animabat quondam pulchritudo Rachelis,
Gen. 29. 20. ut propter eam patientiſſimo animo cunctos perferret labores: *Videbantur illi pauci dies præ amoris magnitudine* Et cur nos non animet formoſiſſima illa Rachel, cœleſtis gloria, quæ poſt exantlatos in hoc mundo labores & dolores nobis parata eſt in ſponſam?

Davidem excitavit ad plures periculoſas pugnas cum Philiſtæis in-
1 Reg. 18. 23. eundas ſpes præmii: *Num parvum*, ait, *videtur vobis, generum eſſe Regis? Ego autem ſum vir pauper & tenuis*, proinde pugnabo & decertabo alacriter cum hoſtibus, ut ad illam perveniam dignitatem & coronam. Anima Chriſtiana, En! potes fieri amica, imò ſponſa Dei tui in cœleſti Re-
S. Greg. hom. 37. in Evang. gno; ſed adverte: *Ad magna præmia perveniri non poteſt, niſi per magnos labores &c.* Si aſpiras ad coronam, pare te ad pugnam.

Jobo, ubi omnia perdidit, & nunc innumeris ſcatens ulceribus ſederet in ſterquilineo, animos addidit ſpes futuræ & æternæ gloriæ ac vitæ: Licèt, dicebat intra ſe, modò omnibus ſim exutus bonis, licèt à capite meo usque ad plantas pedum exiſtam ſaucius, & à Diabolo ulcere peſſimo percuſſus: licèt caro mea ex ſanie ulcerum penitùs computreſcat, & à vermibus depaſta minutim diffluat, hoc tamen mihi eſt ſola-
Jo. 19. 26. tio: *Rurſus circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo DEUM Salvatorem meum.*

Hæc, inquam, ſpes æternæ vitæ, & eſſe cum Chriſto, hodie etiam animabat in mediis tormentorum fluctibus S. Apoſtolum Bartholomæum, ut æquo, alacri & generoſo animo conſtanter usque ad finem
Rom. 8. 18. acerbiſſimos martyrii ſui toleraret cruciatus, *exiſtimans, quòd non ſunt*
2 Cor. 4. 17. *condigna paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. Et quod in præſenti eſt momentaneum, & leve tribulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis.* Obſerva, quòd Apoſtolus dicat: *æternum gloriæ pondus.* O quàm immenſa merces & præmium! O homo Chriſtiane, audis iſta, atque perpendis? Erige igitur te, & anima te ipſum: ſi in hoc mundo tentaris, ſi mortificaris, cruciaris, infirmaris, & mille obrueris calumniis, ærumnis, doloribus &c. ſuſpice cœlum, & ibi regnantem intuere, non enim tibi eripitur vita, ſed mutatur in meliorem atque æternam.

Coronidem huic imponat Conſiderationi Elias Propheta, qui cùm nunc in cœlum igneo curru raperetur, in ſignum peculiaris amoris Eli-
4 Reg. 2. 13. ſæo pallium ſuum reliquit: *Levavit pallium Eliæ, quod ceciderat ei.* Hodie S. Bartholomæus in curru igneo S. Crucis, in quo erat ſuſpenſus & decorticatus, cœlos aſcendit, & quid nobis reliquit? Pallium ſuum, ſeu pellem, quàm ego modò divido, & tres ex ea partes facio: *Frænum* pro
Jac. 3. 3. illis, qui linguam ſuam domare non poſſunt: *Si equis*, ait S. Jacobus,

fræ-

frana in ore mittimus ad conſentiendum nobis &c. Quare ergo linguam noſtram domare non poſſumus? Facio ex ea etiam *cingulum* pro illis, qui ſtatum ſuum, ad quem creati ſunt, non exactè & purè ſervant, juxta illud: *Sint lumbi veſtri præcincti &c.* Supra quòd Gregorius: *Lumbos præcingimus, cùm carnis luxuriam per continentiam coarctamus.* Facio denique ex eadem pelle & *tympanum*, cum lemmate: *Percuſſum reſonat.* Sic adverſa, quæ nos præmunt, ad Deum ire compellunt; opus eſt, ut percutiamur adverſis. Cætera pro me colligo, & finio. Luc. 12. 34. S. Greg. hom. 13. in Evang.

CONSIDERATIO XXXIV.

Contra Dæmones Inimicos dedit nobis Deus Angelos Cuſtodes.

Pro Feſto SS. Angelorum Cuſtodum.

Angeli eorum ſemper vident faciem Patris mei. Matth. 18. 10.

I.

QUi vel primis labiis ſacram Scripturam & Theologiam deguſtavit, non ignorabit, credo, qualiter mundus iſte à millionibus Dæmonum infeſtetur, & inquietetur; ubique ſunt illorum technæ, & in omni loco ac tempore nobis iſti tartarei inſidiantur inimici, ut in laqueum nos inducant, ad peccata pelliciant, & in æternum perdant. Vidit hoc quondam S. Antonius ille magnus, quòd ipſe ſol, mundi oculus, præ multitudine Dæmonum, in perniciem animarum noſtrarum vigilantium fuerit obſcuratus, unde rogavit Dominum: *Quis evadet?* Et reſponſum accepit: *Humilis.* Vita S. Ant. M.

Figuram, imò Hiſtoriam de hac veritate capeſis ex illo dæmoniaco, de quo S. Marcus commemorat, quòd adeò ferox & indomitus extiterit, ut, licèt vinctus compedibus, ligatus catenis ferreis, eas tamen velut ſtuppæ fila confregerit; proinde in domibus ampliùs contineri non potuit, ſed in deſerta loca ab immundis ſpiritibus agitatus, ſpeluncas & cadaverum incolebat monumenta. Pertanſiit illas aliquando benigniſſimus JEſus, ad quem occurrit miſer ille energumenus, adorans eum, & clamans voce magnâ dixit: *Quid mihi & tibi, JEſu, Fili Dei altiſſimi? adjuro te per Deum, ne me torqueas.* Interrogavit autem eum Dominus: Marc. 5. 7.

minus: *Quod tibi nomen?* & reſpondit miſer? *Legio mihi nomen eſt, quia multi ſumus.*

Sto hìc ad confeſſionem Diaboli attonitus, quod integra legio, hoc eſt, ſex millia, ſexcenti ſexaginta ſex Dæmonum in ruinam unius hominis conſpiraverint, & tot crudeliſſimi tortores ejus corpus infeſtaverint; unde non ſine peculiari cauſa Chriſtus ex eo nomen ſciſcitatus eſt: *Quod tibi nomen eſt?* O Domine, nunquid jam antea perfectum habebas eorum numerum? quare ergo eum inquirebas? Sed obſerva: omnis

De la Nuza in Feſto S. Mich. Chriſti actio noſtra fuit inſtructio; ideo quæſivit, ait de la Nuza, ut circumſtantes, imò mundus univerſus ex hoc intelligerent, quanto Dæmones ardeant nobis nocendi deſiderio, & quot ſimul maligni ſpiritus ad unius hominis ruinam conſpirent &c. O Domine JEſu! quis hìc cum S. Antonio Magno non exclamet; *Domine, quis evadet?*

Verùm non deſpondeamus animum, vel de noſtra diffidamus ſalute, conſtituit enim benignus Deus SS. Angelos cuſtodes & Tutelares noſtros, quorum unus mille, & duo fugent decem millia; unde Va-

Pſ. 90. 11. S. Bern. in hunc Pſ. tes Regius: *Angelis ſuis Deus mandavit de te, ut cuſtodiant te in omnibus viis tuis.* O mira & magna dignatio, & verè dilectio charitatis! Quis enim? quibus? de quibus? quid mandavit? Audiemus in præſenti conſideratione.

1 Petr. 5. 8. 2. Quemadmodum Diabolus adverſarius noſter tanquam leo rugiens in terra circuit, quærens, quem devoret, ita & Angeli tutelares ac cuſtodes noſtri in circuitu timentium Dominum ambulant, ut nos à

P. 33. 8. S. Bonav. in 2 diſt. 11. malignis iſtis defendant prædonibus, unde Vates Regius: *Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos.*

Habet autem quilibet homo à Deo ſuum Angelum tutelarum, qui juxta mentem S. Banaventuræ à primo inſtanti infuſionis animæ illi à benigno Numine deputatur, ut in utero hominem defendat, ne malignus Dæmon eum extinguat, in partu adjuvet, ne pereat, ad Baptiſmum promoveat, ut in novam & æternam renaſcatnr vitam, in toto vitæ curſu, inter tot tentationum aſſultus cuſtodiat, ac præſertim in ſupremo illo agone, ex quo pendet æternitas, potenter protegat, ut ad ultimum ſuum finem, qui Deus eſt, securè perveniat &c. Ex quibus vides, anime mi, quantùm obligatus ſis Angelo tuo Cuſtodi.

Gen. 3. 24. Olim conſtituit Deus ante paradiſum terreſtrem Cherubinos vigilantiſſimos, qui cuſtodiebant viam ligni vitæ: *Collocavit ante paradiſum voluptatis Cherubim, & flammeum gladium, atque verſatilem, ad cuſtodiendam*

Barrad. ſup. cap. 2. Luc. *viam ligni vitæ.* Supra quod egregiè Barradius: *Iter illud*, inquit, *cuſtodiebant Cherubini, ne quis ad arborem vitæ poſſet pervenire, ejusque fructum decerperet: noſtrum iter cuſtodiunt Angeli, ut ad arborem vitæ Chriſtum perveniamus, fructumque*

quæ illius ſuaviſſimum decerpere poſſimus. En! ſedulam illorum curam, ac diligentiam in ſuos clientes & exercitam, & exercendam.

3. Jacob Patriarcha, cùm fugiens furorem Eſau fratris ſui, in Meſopotamiam proficiſceretur, in via dormiens Deum ſcalæ innixum conſpicatus eſt, per quam & Angeli aſcendebant, & deſcendebant, ipſum conſolantes: *Viditque in ſomnis ſcalam ſtantem ſuper terram, & cacumen illius* Gen. 28. 12.
tangens cœlum: Angelos quoque Dei aſcendentes, & deſcendentes per eam. Ecce Jacob dormiebat, ſed Angeli ad eum à Deo miſſi non dormiebant, ſed magna curâ circa eum vigilabant, nunc aſcendentes in cœlum, nunc rurſus ad eum in terram deſcendentes. Et quare hoc, audi Mellifluum: *Beati illi Spiritus aſcendunt per contemplationem, deſcendunt per compaſſio* S. Bern. ſ. 12.
nem, ut cuſtodiant te in omnibus viis tuis. Aſcendunt ad vultum ejus; Deſcendunt in Conv.
ad nutum ejus: quoniam Angelis ſuis mandavit Deus de te: nec tamen vel deſcendendo viſione gloriæ defraudantur, quia ſemper vident faciem Patris.

Cùm vidiſſet quondam Deus, quòd omnis caro corruperat viam ſuam, ſtatuit juſtiſſimus ſcelerum vindex univerſali diluvio hunc mundum delere univerſum; in quem finem mandavit Noëmo, ut Arcam ſibi & ſuæ fabricaret familiæ, in qua ſalvaretur genus humanum. Et ecce, cùm nunc cuncta animalia ſecundùm ſpecies ſuas in Arcam fuiſſent introducta, obſervat Scriptura, quod ipſe Dominus oſtium Arcæ concluſerit, & ejusdem claves durante diluvio ſecum retinuerit: *In-* Gen. 7. 16.
cluſit eum Dominus de foris. Et quare hoc officium oſtiarii non commi- Camelat. in
ſit Angelis? ℞. inſignis quidam Doctor in hunc Scripturæ locum com- ſylva nova
mentans: quia Angeli ſunt valdè benigni ac miſericordes, unde com- diſc. 6.
paſſione moti erga ſuos clientes, periclitantibus de vita illico aperuiſſent Arcæ januam, & quilibet Angelus Cuſtos hominem cuſtodiæ ſuæ commiſſum intromiſiſſet in Arcam, adeoque divina juſtitia non fuiſſet ſortita ſuum effectum &c. En! benignum animum S. Angeli Cuſtodis tui; Exod. 23. 21.
Obſerva eum, & audi vocem ejus, nec contemnendum putes: quia non dimittet, cùm peccaveris, & eſt nomen meum in illo.

4. Et, ſi placet ulteriùs progredi, Pentapolim conſiderare, ad quam delendam à Deo mane miſſi ſunt Angeli. Verùm, antequam illam ſubverterent, priùs ad Abrahami tabernaculum in ipſo fervore diei diverterunt, ubi per plures horas morati ſunt. Tandem ad veſperam
converterunt ſe inde, & abiêrunt Sodomam &c. Et quare, dices, non citiùs An- Gen. 18. 22.
geli iſti hoc divinum executi ſunt mandatum? Cur talis mora, ut etiam
inviti trahantur ad vindictam? ℞. Eſcobar: *Totum diem exſpectârunt,* Eſcob mir.
utrùm Deus parceret civitatibus propter Abraham. Et Abulenſis hìc: *Unde* Chriſti c. 1.
expectant? ut videant, ſi fortè Dominus Abrahæ precibus placaretur. En! miram obſervat. 4.
SS. Angelorum erga nos charitatem, & quàm ægrè, ſi debeant, nos puni-
nire

nire ſoleant. O anime mi! ubi eſſes, ſi te Angelus tuus Cuſtos hactenus inter tot rerum diſcrimina, tentationes Dæmonis, carnis & mundi
S. Bern. ſ. 2. in Vig. Nat. Dom. inſultus non ab interitu conſervaſſet? *O! ſi cognoſceremus & nos*, ſubintrat hîc S. Bernhardus, *quomodo exſpectant, & quantum deſiderant* (Angeli) *adventum noſtrum, quàm ſollicitè quærunt, quàm libenter audiunt bona de nobis; quomodo diſcurrunt medii inter nos & Deum; fideliſſimè portantes ad eum gemitus noſtros, & ipſius nobis gratiam devotiſſimè reportantes.* Ita citatus Mellifluus.

De eisdem Angelis refert Scriptura, quomodo Loth cum uxore ſua, & duabus filiabus vi quadam ab incendio Sodomorum eripuerint:
Gen. 19. 17. *Eduxeruntque eum, & poſuerunt extra civitatem; ibique locuti ſunt ad eum, dicentes: Salva animam tuam.* Fortaſſe, anime mi, propter tua demerita jam pridem habitâſſes in inferno, niſi Angelus Cuſtos tuus adjuvâſſet te, & eruiſſet te de medio Sodomorum. Gratias proinde age Deo tuo, quia toties tibi miſit Angelum ſuum in ſubſidium.

5. Varias quondam in aula Darii Regis Satrapæ Danieli pio ac juſto ſubornârunt inſidias, donec tandem innocens in lacum leonum miſſus ſit, ex quo tamen paulò poſt illæſus exivit. Et quis, obſecro eum
Dan. 6. 22. conſervavit incolumem? Audi ipſum loquentem: *Deus meus miſit Angelum ſuum, & concluſit ora leonum, & non nocuerunt mihi.*

Judith formoſa quidem, ſed fragilis ac inermis mulier, hoſtilia Aſſyriorum ingreditur caſtra; capitur à militibus, & ad Holofernem ducitur, quem de nocte generoſo auſu & animo interfecit, per cujus necem non duntaxat patriam ſuam ab hoſtili incurſu liberat, ſed & victoriam nullis unquam ſæculis ſatis decantandam obtinet. O Deum immortalem! unde tantus animus mulieri imbelli? Ipſa loquatur:
Jud. 13. 20. *Cuſtodivit me Angelus ejus hinc euntem, & ibi commorantem, & inde revertentem.*

Erat deſertus in deſerto Elias: Foris pugnæ, intùs timores; Jezabel minabatur illi mortem, fugit, & ſub Junipero indormit, poſtulans
3 Reg. 19. 4. à Deo mortem: *Sufficit mihi Domine, tolle animam meam.* Et quis eum confortavit, ac ſuaviſſimo pane refecit? En! Angelus Cuſtos adſtitit ad latus ejus, ſubminiſtrans ei panem ſubcinericium, in cujus cibi fortitudine ambulavit usque ad montem Dei Horeb &c. Vide, quàm ſolliciti ſint SS. Angeli Cuſtodes noſtri in procuranda tam corporis, quàm Animæ noſtræ ſalute; proinde rectè monet Mellifluus, ut & illis in omni
S. Bern. ſ. 12. in Pſ. 90. loco debitam exhibeamus venerationem; *In quovis angulo Angelo tuo reverentiam habe; Tune audeas illo præſente, quod vidente me non auderes?* Abſit. Conglomeremus argumenta.

6. Et quid ignorat, quòd Angelus Cuſtos Agar in deſerto nimiùm afflictam benignè conſolatus ſit, eique fontem monſtraverit, quo ſe & filium

filium morientem refecit: *Vocavitque Angelus Dei Agar de cælo, dicens: Quid agis Agar? noli timere: exaudivit enim Deus vocem pueri &c.* Gen. 21. 17.

Angelus Cuſtos Jacobum inſtruit, qualiter in ovibus per virgas variegatas, in canalibus aquarum poſitas, poſſit peculiare poſt tantam exantlatam apud Labanum ſervitutem capeſſere lucrum: *Tollens ergo Jacob virgas populeas, virides & amygdalinas, & ex platanis, ex parte decortavit eas &c.* Gen. 30. 37.

Angelus Cuſtos ut fratres nos amat, ac ſincerè diligit: *Dixitque Angelus: Tobia frater, ſcis, quemadmodum reliquiſti patrem tuum: ſi placet itaque tibi, præcedamus, & lento gradu ſequantur iter noſtrum familia &c.* Tob. 11. 2.

Angelus Cuſtos increpat nos per bonas inſpirationes, dum contra legem Dei peccamus; unde Iſraëlitis quondam in viſibili forma apparuit, eosque propter ingratum erga Deum animum in concione publica verbis tam efficacibus redarguit, ut omnes præſentes in largiſſimas ſolverentur lachrymas: *Cumque loqueretur Angelus Domini hæc verba ad omnes filios Iſraël, elevaverunt ipſi vocem ſuam, & fleverunt &c.* Jud. 2. 4.

Angelus Cuſtos ſummo afficitur gaudio ob converſionem noſtram ad Deum: *Ita dico vobis: gaudium erit coram Angelis Dei ſuper uno peccatore pœnitentiam agente.* Luc. 15. 10.

Angelus Cuſtos adjuvat nos in tentationibus, miſeriis, calamitatibus & anguſtiis. Tobiam ſeniorem cæcum conſule, ad quem Angelus: *Forti animo eſto; in proximo eſt, ut à DEO cureris.* Juvat hìc iterum audiri Doctorem Mellifluum: *Quoties graviſſima cernitur urgere tentatio, invoca Cuſtodem tuum, Ductorem tuum, Adjutorem tuum in opportunitatibus, in tribulatione inclama eum, & dic: Domine, ſalva nos, perimus.* Tob. 5. 13. S. Bern. in Pſ. 90.

Angelus Cuſtos Diaboli inſidias detegit: *Audi me, oſtendam tibi, qui ſunt, quibus prævalere poteſt Dæmonium*; & ab ejusdem Dæmoniis inſultu nos potenter defendit. Sic Tobiam juniorem à cete invadente eripuit: *Apprehende branchiam ejus, & trahe eum ad te &c.* Imò & eundem generis humani hoſtem in deſerto alligavit ut canem, qui latrare quidem poteſt, mordere non poteſt, niſi accedentem ad ſe. Tob. 6. 16. Tob. 6. 4. Tob. 8. 3.

Angelus denique Cuſtos in cunctis nos tuetur periculis. Sic Moyſen infantem in fiſcella ſcirpea in Nilo expoſitum defendit; Jonam in profundo maris in ventre ceti conſervavit, & eripuit; Petrum è carcere & catenis liberavit: *Nunc ſcio verè, quia miſit Dominus Angelum ſuum, & eripuit me de manu Herodis.* Lazarum mendicum in mortis lucta non deſeruit, eumque in ſinum Abrahæ transportavit; verbo: *Bonis omnibus per eum repleti ſumus.* Quid igitur reſtat, niſi ut illi grati ſimus? Exod. 2. 3. Jonæ 2. 11. Act. 12. 11. Luc. 16. 22. Tob. 12. 3.

Quam mercedem dabimus ei? aut quid dignum poterit eſſe beneficiis ejus?

CONSIDERATIO XXXV.

De Gaudio totius univerſi ob Nativitatem B. V. MARIÆ.

Pro Feſto B. V. Natæ.

Nativitas tua, Dei Genitrix Virgo, gaudium annuntiavit univerſo mundo. Eccleſia in Brev. Rom.

I.

Baron. in Martyrol. die 25. Dec.

NOn ſine ſingulari divina Providentia Beatiſſima Virgo ac Mater Chriſti intemerata in menſe Septembri anno à mundo condito juxta Baronium quinquies milleſimo centeſimo octuageſimo quarto à S. Anna in lucem edita eſt, pro hac enim decertabant omnes mundi ætates, anni, tempora, menſes & dies; proinde erat negotium omnium ſæculorum, videre aliquando digniſſimam Deiparentem, per cujus tandem adventum prima mundo ſalus apparuit.

Gen. 3.15.

Ad hanc Nativitatem jam primâ mundi ætate ſuſpirabat Adamus, primus generis humani parens, quia poſt lapſum ſuum, cùm de paradiſo ejiceretur in exilium, à Deo audivit: *Ipſa conteret caput tuum*, videlicet ſerpentis antiqui, cujus aſtu protoplaſti erant ſeducti.

Gen. 6.14. S. Bern. de Verb. Apoſt.

Hanc nativitatem ſecundâ mundi ætate ſummis expetebat votis Noë, vir juſtus in generatione ſua, qui arcam ante diluvium ex mandato Dei conſtruxit, in qua ſalvaretur genus humanum: *Fac tibi arcam &c.* Arca autem illa, ait Mellifluus, per quam naufragium evadimus, præfigurabat Mariam, per quam multi ab æternæ damnationis ſalvantur diluvio.

Luc. 1. 54.

Ad eandem illibatæ Virginis Nativitatem anhelabat in tertia mundi ætate Abraham Patriarcha glorioſiſſimus, & omnium credentium Pater, de quo ipſa Virgo ſanctiſſima in ſuo Magnificat: *Sicut locutus eſt ad Patres noſtros Abraham, & ſemini ejus in ſæcula;* Obſerva, *Patres noſtros*, per quos intelliguntur omnes Patriarchæ, quibus hæc promiſſio à Deo facta eſt, Chriſtum ex eorum ſemine naſciturum, quales fuerunt Abraham, Iſaac, Jacob, Judas & cæteri in genealogia Chriſti deſcripti.

Hunc

Hunc Sacratiſſimæ Deiparæ ortum in quarta mundi ætate ardentiſſimis exſpectabat votis Moyſes. Hebræorum Dux ac Legifer, dum in deſerto rubum incombuſtum vidit: *Vadam, & videbo viſionem hanc ma-* Exod. 3. 3.
gnam. Aaron frater ejus per virgam ſuam Amygdalinam ſubitò ac mirabiliter floreſcentem, ac fructus germinantem: *Invenit germinaſſe virgam.* Num. 17. 8.
Gedeon per vellus ſuum in area nocte ſerenâ expanſum, in quod ſolum ros cœleſtis abundantiſſimè deſcendit: *Ponam hoc vellus lanæ in area &c.* Judic. 6. 37.

Hanc nativitatem animitùs exoptabant in quinta mundi ætate SS. Prophetæ omnes, qui de hac SS. Virgine olim prophetabant: Da- 2 Reg. 6. 14.
vid ſaltavit totis viribus coram Arca fœderis, quia per eam, ait S. Ambroſius, prævidebat in ſpiritu Mariam de germine ſuo Chriſti thalamo S. Ambr. ſer.
ſociandam. Iſaias exultavit præ gaudio, ubi in umbra tantùm hujus 25. de Sanct.
intemeratæ Virginis ortum prævidit: *Et egredietur virga de radice Jeſſe, &* Iſa. 11. 1.
flos de radice ejus aſcendet, & requieſcet ſuper eum Spiritus Domini &c. Jeremias, ubi hoc myſterium de Virginis ortu, & Incarnatione Verbi à Spiritu Sancto illi revelatum eſt, ſe ipſum non ampliùs præ admiratione capiens, exclamavit: *Crevit Dominus novum ſuper terram: fœmina* Jer. 31. 22.
circumdabit virum. Et ſic de aliis prophetis. Tandem in ſexta mundi ætate advenit deſiderata, & deſideratus cunctis gentibus; proinde meritò hodierna Virginis Nativitas gaudium annuntiavit univerſo mundo, ex illa enim [illegible]s eſt ſol juſtitiæ, Chriſtus Deus noſter, qui ſolvens maledictionem [illegible]dit benedictionem, & confundens mortem, donavit nobis viam [illegible]piternam.

2. Vide[illegible]us nunc, quomodo & ſinguli anni menſes pro hac SS. Virginis Nat[illegible]ate decertârint. Januarius humiliter ſupplicabat Deo: Ego nome[illegible]habeo à *janua*, dum januam cujuslibet anni claudo & aperio: M[illegible]a autem eſt *janua cœli*, ergo mihi illius debetur ortus & Nativitas. [illegible]ruarius dicebat: Ego nomen teneo à Febra Gentilium Deâ, qu[illegible]pud veteres extirpatrix æſtimata eſt vitiorum, cui Romani accenſis [illegible]gulis annis inſerviebant luminibus: Maria verò non ſolùm vitiorum [illegible]t domitrix, ſed & *lumen indeficiens.* Ergo ejus ad me pertinet Eccl. 24. 6.
Nativit[illegible] Martius à Marte & bello nomen ſortitur, Maria autem eſt [illegible]na, *terribilis ut caſtrorum acies ordinata.* Ergo &c. Aprilis no- Cant. 6. 3.
[illegible]bet ab aperienda terra, dum poſt rigidam hyemis ſtationem de novo ſe parat ad optatos progerminandos fructus: Maria autem appellatur terra benedicta & promiſſionis, de qua Prophetæ vaticinati ſunt: *Aperiatur terra, & germinet Salvatorem.* Ergo &c. Majus eſt flo- Iſa. 45. 8.
rum menſis, in quo incipiunt floreſcere omnia: Maria autem eſt *flos* Cant. 2. 1.
campi &c. Junius odoriferis abundat candidis & rubicundis roſis: Maria autem eſt *Roſa myſtica*, & ſicut *Roſa in Jericho.* Julius vernantibus & Eccl. 24. 8.

Cant 2.1. argenteis redolet liliis, Maria verò eſt *lilium convallium.* Auguſtus
Cant. 7.2 turget, & ſuperbit frumento: Maria autem eſt *acervus tritici vallatu.*
Eccl. 24.23 September variis exuberat fructibus? Maria genuit benedictum
ctum ventris ſui JEſum. October redundat botris & vino: Mari
vitis fructificavit ſuavitatem odoris. November à feſto Sanctorum om
incipit: Maria autem eſt *Regina Sanctorum omnium.* Tantem acce
ad thronum gratiæ December menſium ultimus: Ego, inquiebat
lium habeo, qui ſub me, hoc eſt 25. hujus ex hac SS. Virgine in
dum naſcetur, ergo mihi præ aliis menſibus jure merito debetur
Nativitas illius divinæ Matris, quia *partus ſequitur ventrem.*

Verùm inter omnes iſtos menſes hanc ſingularem à Deo ob prærogativam ſolus September, ut octavo illius in lucem ſub a tempus à B. Anna naſceretur tot Angelorum & mortalium vo optata Virgo. Primò, quia juxta mentem Carthagenæ, & ali graviſſimorum Auctorum, hoc menſe terreſtris paradiſus crea Maria autem eſt paradiſus, in quo plantatum eſt lignum vitæ, C Deus & Salvator noſter; Unde à Doctore Mellifluo vocatur *Pa Dei;* à S. Bonav. *Paradiſus voluptatis;* & à Ruperto *Paradiſus cæleſ quo omnia gratiarum germina.* Secundò, quia Menſis September ap tur *Menſis beneficentia, menſis fructuum:* ita Roſignoli; Maria autem tulit benedictum fructum ventris ſui, & vinum germinans Vir hinc rectè B Petrus Damianus: *Meritò B. Virgo ſub ipſo vindemiaru pore naſcitur, ut nova gratia muſtum exprimatur, & totius ſæculi fructus com* Tertio, nata eſt Sacratiſſima Deipara, dum ſol ex ſigno leonis p diacum diſcurrens, ingreſſus eſt ſignum Virginis; ubi obſervan quòd ſol in ſigno leonis ſit ardentiſſimus, ſed ingrediens ſignum nis, mirum in modum mitigetur. Ita, ſubintrat hic S. Antoninus, ſtitiæ Deus noſter in veteri Teſtamento erat ut leo rugiens, Deus num, puniens terribiliter peccatores; ſed intrans in uterum Virgi tus factus eſt benignus, ſuavis & humanus. Quartò, quia hoc juxta opinionem antiquiſſimorum Auctorum Eva Mater noſtr verſo generi humano irreparabile damnum intulit. Maria autem bat reddere almo germine, quod Eva triſtis abſtulit. Hinc r Epiphanius: *Eva mortis cauſa facta eſt hominibus, per ipſam enim mors eſt in mundum, MARIA verò cauſa vitæ, per quam genita eſt nobis vit* pientiſſima! Quantum obligatus eſt tibi mundus univerſus, *quia vitas tua,* ait citatus B. Damianus, *præcipuum præbuit hominibus ga dum humana extitit ſalutis exordium.*

Vide Tirin. & alios in Chronico Sacro.
S. Bern. de præcat. ad Virg.
S. Bonav. in Spec c 2.
B. Dam. ſer. 3. de Nat. B V.
S. Antonin. 4. p tit 15. c. 21.
S. Epiphan. l. 3 hær. 78.
B Dam. ſer 2. de Nat. B. V.

3. Ingens erat gaudium in univerſa terra, ubi poſt annos tr menſes ſex ad orationem Eliæ Prophetæ, tandem nubecula de

lediterraneo aſcendit, quæ optatas poſt tantam ſiccitatem mundo de-
it pluvias: *Ecce Nubecula parva quaſi veſtigium hominis aſcendebat de mari.* 3 Reg. 18 44.
Hodie nubecula illa parva prodiit, & primâ vice in terris viſa eſt,
ium B. Virgo in lucem nata eſt. *Revelavit Deus Eliæ*, ait Joannes Hie- Jo. Hieroſol.
oſolymitanus, *quòd quadam infantula, ſcilicet B. MARIA per illam nubeculam* de Inſtit. Mo-
ſignificata fuit, quæ licet adhuc parvula, & gracilis nubecula, ſed paulò nach. c. 32.
poſt magis magisque dilatata ſaluberrimas mundo tulit pluvias, *& terra*
dedit fructum ſuum.

Cùm Judith heroina fortiſſima, cæſo Holoferne, rediret victrix in
Bethuliam civitatem ſuam, univerſæ genti ſuæ ineffabilis lætitiæ
cauſa fuit: *Benedixerunt eam omnes unâ voce dicentes: Tu gloria Jeruſalem, tu* Judith. 15. 10.
lætitia Iſraël, tu honorificentia populi noſtri; eris benedicta in æternum, & dixit
omnis populus, fiat, fiat. Hodie nata eſt puella, imò Virgo & Heroina
fortiſſima, cœleſtis illa Judith Maria, quæ jam à primò Conceptionis &
Animationis ſuæ inſtanti, atque hodie iterum in Nativitate ſua de in-
fernali Holoferne triumphavit; ideo jure meritò cum populo Bethu-
lienſi illi unâ voce acclamemus, & congratulemur: *tu gloria Jeru-*
ſalem &c.

Cùm olim in deſerto populo Iſraëlitico paſtus deficeret, cœlum il-
lis miſit, & grandinavit manna, ſed non niſi in aurora, quando ros ce-
cidit ſuper terram: *Manè quoque ros jacuit per circuitum caſtrorum; cumque* Exod. 16. 13.
operuiſſet ſuperficiem terræ, aparuit in ſolitudine minutum, & quaſi pilo tuſum, in
ſimilitudinem pruinæ ſuper terram. Quòd cùm vidiſſent filii Iſraël, dixerunt ad
invicem: Manhu? &c. Obſerva, anime mi, Manna non cecidit niſi in
aurora: *Maria*, ait Hugo à S. Victore, *aurora, & vera roris gratiæ prænuncia* Hugo à S.
fuit, per ſuaviſſimum enim Manna gratia Dei intelligitur, quam hodie Vict. ſ. 34.
hæc aurora myſtica, vel *auro rorans* ſecum tulit, unde S. Joannes Da-
maſcenus: *Hac aurora*, inquit, *Mariâ natâ diuturnum illud bellum, quod no-* S. Damaſc.
bis cum Creatore erat, ſublatum eſt, per hanc nobis cum eo reconciliatio ſancita, pax- Orat. 2. de
que & gratia donata eſt. dormit. V.

4 Quam pretioſum quondam thronum ſapientiſſimus Rex Salo-
mon ſibi juſſerit fabricari, Sacræ litteræ ſatis luculenter demonſtrant: 3 Reg. 10. 18.
Fecit etiam Rex Salomon thronum de ebore grandem, & veſtivit eum auro fulvo ni-
mis &c. B. Petrus Damianus ſymbolicè per hunc elegantiſſimum thro- B. Dam. in ſer.
num B. Virginem hodie in lucem natam ſubaudit: *Fecit*, ait, *thronum*, de nat. B. V.
uterum videlicet intemeratæ Virginis, in quo ſedit illa Majeſtas &c. Subintrat
hic S. Antoninus Archiepiſcopus: *Ad thronum ejus*, inquit, *ſcilicet Virgi-* S. Antonin.
nem Mariam, in qua quievit, accedamus cum fiducia, ut miſericordiam & gratiam p. 4. tit. 15.
conſequamur in tempore opportuno. c. 14 § 7.

Olim ad Loth, ne cum ſuis periret domeſticis in incendio Sodo- Gen. 19. 17.

 mæ,

mæ, ab Angelo dictum eſt: *In monte ſalvum te fac.* Hodie præparatus fuit
Andreas Creteuſ ſerm. 2. Aſſ. ille mons: *Mons*, ait Andreas Creteuſis, *de quo abſciſſus eſt lapis ſine manibus: Mons, in quo beneplacitum eſt Deo habitare.* Si igitur vis, anima Chriſtiana, ab æterno liberari incendio: *In monte ſalvum te fac*, hoc eſt, in monte pietatis, & in potenti auxilio ac protectione B. Virginis ac Dei Genitricis Mariæ, ipſa enim eſt mons umbroſus, mons ſublimis, mons coagulatus, & mons Domini in vertice montium.

Claudus ille, & toto corpore contractus per plures annorum tractus jacuit Hieroſolymis ad portam ſpecioſam, ut ibidem ab introëuntibus in templum ad vitæ ſuſtentationem colligeret eleemoſynam: *Et*
Act. 3. 2. *quidam vir, qui erat claudus ex utero matris ſuæ, bajulabatur, quem ponebant quotidie ad portam templi, quæ dicitur ſpecioſa.* Gaudete infirmi ac miſeri, hodie hæc porta ſpecioſa primò mundo apparuit, ad quam ſedentes ſalu-
S. Ephrem. Orat. de laude B. V. tem & miſericordiam à Deo conſequemini: *Maria enim*, ait S. Ephrem. *porta cœlorum eſt;* & Eccleſia in hymno: Porta lucis fulgida; Et Gloſſa: *Cœli ſpecioſa porta eſt B. Virgo Maria, de qua cantat Eccleſia: Felix cœli porta. Per hanc portam venit Dei Filius ad redimendum, & per eam deducit nos*, ſcilicet ad glorificandum.

5. Anguſtiati erant Iſraëlitæ de Ægypto exeuntes, dum ante ſe habebant mare rubrum nunc tranſeundum, & à tergo Pharaonem, & ho-
Exod. 14. 16. ſtes Ægyptios inſequentes. Quid in hac re tantopere deſparata conſilii? Ad Moyſen populi ducem à Deo dictum eſt: *Tu autem eleva virgam tuam, & extende manum tuam ſuper mare, & divide illud, ut gradiantur filii Iſraël in me-*
S. Bern. ſer. ſup. Miſſ. *dio mari per ſiccum &c.* Et factum eſt ita. Per hanc virgam Moſaicam tantorum prodigiorum operatricem S. Bernardus B. Virginem ſubaudit, hæc enim erat in figura virga illa ſublimis, virga virtutis Dei, & virga germinans florem Chriſtum.

Gen. 40. 9. Pincerna ille cum Joſepho in obſcuro ſedebat carcere, inter ſpem & metum conſtitutus; Somniabat aliquando de viſa vite: *Videbam coram me vitem &c.* Bene, inquiebat Joſeph, hæc vitis tuæ ſalutis indicium
Hugo ſer. 55. eſt, recordabitur enim Pharao miniſterii tui, & reſtituet te in gradum priſtinum. Vitis iſta, ait Hugo de S. Victore, adumbrabat SS. Deiparam,
Eccl. 24. 23. quæ de ſe ipſa dicit: *Ego quaſi vitis fructificavi &c.* Reſpirate deſolati, adhuc ſpes ſupereſt veſtræ ſalutis: *Ad Mariam recurrite*, ait prædictus Mellifluus,
S. Bern. ſer. 28. in Cant. *exaudietur enim ipſa pro reverentia ſua: exaudit utique Matrem Filius.*

Vidit quondam Iſaias Propheta cœlum apertum, & in eo ipſum Deum in throno magnificentiſſimo reſidentem, cui Seraphim acclamabant alternis decantantes vocibus: *Sanctus, Sanctus, Sanctus;* & dum hæc fiebant, vidit idem ſacer Vates unum de Seraphim ad ſe volantem,
Iſa. 6. 6. *& in manu ejus calculus, quem forcipe tulerat de altari &c.* Et qualis hic, obſecro,

ſecro, erat calculus, ſeu carbo candens & accenſus, quo Angelus Iſaiæ tetigit & mundavit labia? ℞. Cornelius, fuiſſe gemmam carbunculum, nam in cœleſti templo & altari, ubi hæc vidit Iſaias, omnia ſunt pretioſa, imò pretioſiſſima. Sed quare hanc brunam ignitam Angelus aureâ forcipe tulit de altari? cur non digitis? cur non volâ manu? non enim illi erat metuenda digitorum aut manuum combuſtio, quia Angelus erat? ℞. S Baſilius, & Cyrillus, & alii, hoc Angelum, ob ſingularem reverentiam, per carbonem enim illum, ſeu potiùs carbunculum ignitum fuiſſe præſignatum humanitatem in verbo: *Sicut enim ignis unitur carboni, & carbo igni: ſic humanitas unita eſt Verbo, ut Verbum Incarnatum ſit quaſi carbo ignitus.* Opus autem hic erat cœleſti illi Seraphino aureâ quâdam forcipe, quæ hunc teneret illæſa flammantem carbunculum, ſupra quòd egregiè S. Anaſtaſius Sinaita: *Forceps autem Chriſti per duas pinaculas eum tenens, eſt intemerata ejus Mater;* hæc enim iratum & accenſum Deum tenuit, & hodie jam in nativitate ſua placavit, proinde meritò & jure juxta mentem Eccleſiæ *glorioſo Virginis Mariæ ortum digniſſimum recolamus, ut ipſa pro nobis intercedat ad Dominum noſtrum JEſum Chriſtum.* S. Baſil & S. Cyril hic apud Cornel. S. Anaſtaſ Sin. l. 8. Hexamer.

6. Venerat aliquando ad Eliſæum Prophetam mulier quædam deſolata, atque à creditore ſuo propter facta priùs à viro ſuo debita in tantum afflicta, ut etiam duos illi filios in pignus & obſides ſtatuerit vi eripere. (Ita enim apud Hæbreos quondam moris erat, ut pro debitis parentum filios abducerent in ſervitutem.) Hæc, inquam, paupercula & deſolata vidua venerat ad Eliſæum, quærens non tam prudens conſilium, quàm & charitativum ſubſidium, ad quam Eliſæus: *Dic mihi, quid habes in domo tua;* cui illa: *Non habeo ancilla tua quidquam in domo mea, niſi parum olei, quo ungar*, ſcilicet poſt mortem, ante ſepulturam, quæ unctio apud Hebræos olim erat frequens & uſitata: Vade, replicabat Propheta, & pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vaſa vacua, & non pauca, ego enim efficiam, ut omnia oleo impleantur. Ivit mulier, paravit vaſa, clauſit oſtia, infudit oleum, & infundendo ſemper creſcebat oleum, donec repletis vaſis omnibus tandem ſteterit oleum. 4 Reg. 4. 2.

Stat & hîc ſermo meus, omnia enim hæc illis quondam contingebant in figura, ſcripta ſunt autem propter nos. S. Auguſtinus per oleum illud intelligit charitatem, quæ non minuitur erogando, ſed potiùs ſui diffuſione ſemper accreſcit *Si univerſo mundo*, inquit, *largiri volueris, tibi nihil deficit. imo non ſolùm non deficit, ſed omnium illorum, quibus largitus fueris, iterum tibi multipliciter creſcit. Verbi gratiâ: Unum panem charitatis habebas: ſi homini dediſſes, ipſum ſolum haberes. Mille hominibus dediſti, mille panes acquiſiſti.* Et rationem ſubjicit: *quia tanta eſt poſſeſſio charitatis, ut ſingulis tota ſit, & omnibus integr eſſe poſſit. Ergo & aliis dediſti, & tu nihil perdidiſti: Imò non ſolùm* S. Aug. ſer. 206. de Temp.

lùm non perdidiſti, ſed ſicut jam dixi, quidquid aliis à te collatum eſt, tu pliciter aquiſiſti: Ita hanc figuram applicat S. Auguſtinus, qui per rem illam ſubaudit Eccleſiam.

S. Benav. in Spec. B. V. lect 7. Verùm adhuc aliud hic latet myſterium. Juvat hîc ad propo noſtrum audire Doctorem Seraphicum: *Mulier iſta*, inquit, *eſt bujus mulieris vaſa ſunt affectus & effectus, deſideria & beneficia, quæ omnia ſericordia plena ſunt in Maria: Sed certè, quia ad multiplicationem olei vaſa vicinorum non pauca collecta fuerunt; ideo etiam per vaſa illa omnes ſignari qui plenitudinis miſericordiæ Mariæ participes ſunt*; Maria enim, juxta fluum, omnibus ſinum ſuum miſericordiæ aperuit, ut ex plenit ejus accipiant univerſi.

Quis ergo non æſtimet, non diligat, non revereatur talem tam Dei Matrem, hodie in ſubſidium totius univerſi in lucem n cujus nec nomen ſine myſterio: *Oleum effuſum nomen tuum;* hoc e Rupertus Abbas: *Effuſum ergo eſt oleum, id eſt, nomen tuum, quia proc ſecreto ſubſtantiæ tuæ verbum tuæ fortitudinis cum ſuavitate miſerationis.* faustiſſima! dies, in quo Adam hactenus ſedens in tenebris, & in bra mortis incepit reſpirare: *Hæc jam naſcitur*, ait D. Sergius, *& ipſa mundus renaſcitur, ac renovatur.* Et S. Laurentius Juſtinianus, Pa cha Venetus: *Nempe*, inquit, *in ejus ortu lætati ſunt cœli, decantaverunt laudes Deo, promulgata eſt pax humanæ ſpeciei cœpit aboleri opprobrium, at gatis tenebris, quæ totum occupaverant orbem, radios ſuos rutilans aurora dit &c.* O! Chriſtiani omnes, gaudete hodie cum S. Anna, quia tale liam nobis peperit, quæ mundo pariet ſalutem. Gaudete miſeri flicti, quia hodie nata eſt Conſolatrix afflictorum. Gaudete infir ægri, quia hodie in mundum genita eſt ſalus infirmorum. Gaudete catores terræ, quia hodie in lucem venit Refugium peccatorum. dete omnes, qui Chriſto nomen dederunt, quia hodie apparuit lium Chriſtianorum. Exclamemus igitur cum S. Eccleſia: *Spes ſalve &c.* & cum S. Joanne Damaſceno: *Salve ſpes deſperatorum, & generis noſtri reſocillatio.*

Cant. 1. 2.

Rup. hîc.

D. Serg. Hieroſ. orat in Nat. B. V.

S. Laur. Juſt. ſer. hodiern.

7. Speravit quidam Aman, cùm Aſſuerum Regem ſibi offe vidiſſet, in potenti interceſſione Eſtheris Reginæ, ad cujus genu plex provolutus, ab ea vitam ſibi donari poſtulavit: *Aman quoque xit, ut rogaret Eſther pro anima ſua, intellexit enim à Rege ſibi paratum* Verùm nihil impetravit miſer ab illa Regina, ſed potiùs culpam & nam ſibi adauxit, dum mox raptus eſt ad patibulum. Non ſic ſacr ma cœli Regina, non ſic Maria, quæ longè meliori jure, quàm patientiſſimus Job, de ſe dicere poterat: *Quia ab infantia mea crevit miſeratio, & ab utero matris meæ egreſſa eſt mecum.* Et quis unquam p

Eſth. 7. 7.

Job. 31. 18.

to

torum in animo contrito & humiliato ad illam venit, & repulſam paſſus eſt? *Confuge*, inquit S. Antonius Paduanus, *ad ipſam peccator, quia ipſa eſt civitas refugii: ſicut enim quondam Deus, ut dicitur Num. 35. ſeparavit civitates, ſeu urbes refugii, ad quos confugerent, qui nolentes homicidia perpetrarent, ſic nunc miſericordia Domini refugium miſericordiæ pravidit etiam voluntariis homicidiis*, hoc eſt, enormibus peccatoribus convertere ſe nunc volentibus, SS. Matrem ſuam. S. Ant. Pad. Dom. 3. Quadr.

Speravit & Andonias filius Davidis in patrocinio Bethſebeæ Reginæ, quæ ad Salomonem ingreſſa pro eo rogare cœpit: *Petitionem unam parvulam ego deprecor à te, ne confundas faciem meam: Detur Abiſag Sunamitis Adoniæ fratri tuo uxor.* Sed mox repulſam paſſa eſt: *Poſtula ei Regnum*; unde confuſa à throno filii receſſit, quia nihil impetravit, dum adhuc eodem die Adonias juſſu Regis per manus Banaiæ interfectus eſt. Non ſic B. Virgo & mundi Domina, non ſic Maria, non enim auditum eſt à ſæculo; quòd à throno Divini Filii ſui aliquando confuſa receſſerit, cùm pro ſalute noſtra preces fudit; proinde rectè Mellifluus: *Securum ô homo! acceſſum habes ad Deum, ubi Mater ante Filium, & Filius ſtat ante Patrem, Mater oſtendit Filio pectus & ubera, & Filius oſtendit Patri latus & vulnera, nulla ergo ibi poterit eſſe repulſa, ubi tot concurrunt amoris inſignia.* 3 Reg. 2. 20. S. Bern. ſerm. 2. de Aſſumpt. B. V.

8. Speravit & Siſera Dux Jabin, ubi à Debora & Barac exercitus ejus profligatus eſt, in fuga ſua à Jahel optatam tutelam & protectionem, quæ eum perhumanè quidem invitavit: *Intra ad me, Domine mi, ne timeas*, nulli hîc ſunt armati, hoſtes nulli, quorum extimeſcas gladios, *quæ aperuit utrem lactis, & dedit ei bibere.* Sed dum ſomnum capeſſeret, ab eadem Jahel ferreo tabernaculi clavo, per tempora ejus adacto, occiſus eſt. O! vanas hominum ſpes, nolite ſperare in Principibus, multò minùs in fallacibus mulieribus, ſed potiùs in Domino: *Qui timetis Dominum, ſperate in illum: & in oblectationem veniet vobis miſericordia. Reſpicite filii nationes hominum, & ſcitote, quia nullus ſperavit in Domino, & confuſus eſt.* Ita quoque nullus ſperavit in miſericordia & potentiſſimo ſanctiſſimæ Matris ejus patrocinio, & ab ea derelictus eſt; ita prædictus Doctor Mellifluus: *Tu*, inquit, *peccatorem, quantumlibet fœtidum, non abhorres, non deſpicis, ſi ad te ſuſpiraverit, tuumque interventum pœnitenti corde flagitaverit: Tu illum à deſperationis barathro, pia Mater, retrahis, ſpei medicamen aſpiras, foves, non deſpicis, quousque horrendo Judici miſerum reconcilies &c.* Judic. 4. 18. Eccl. 2. 9. S. Bern. in deprecat. ad B. V.

Inter opera quartæ diei, quæ Deus à mundi exordio in ſolatium totius univerſi produxit, non minima ſunt ſol & luna, de quibus Scriptura: *Fecitque Deus duo luminaria magna, luminare majus, ut praeeſſet diei, & luminare minus, ut praeeſſet nocti.* Senſum hic habemus litteralem clarum ac planum de creatione ſolis & lunæ. Verùm ego myſticum inquiro. Gen. 1. 16.

juvat hîc audire Hugonem Cardinalem, qui per luminare majus C
Malach. 4. 2. ſtum ſubaudit, verum juſtitiæ ſolem, de quo Malachias: *Orietur vo*
mentibus nomen meum ſol juſtitia, & ſanitas in pennis ejus, hoc eſt, in radiis g
ejus, vel in expanſis in Cruce brachiis illius, ubi ſanitas magno illi æ
to jacenti, id eſt, mundo univerſo per Redemptionem facta eſt. E
luminare majus præeſt diei, hoc eſt juſtis, quibus ſuam gratiam pr
& gloriam. Sed luminare minus præeſt nocti, per quod lumina
Cant. 6. 9. Virgo hodie in mundum nata intelligitur, quæ *pulchra eſt ut luna*, &
eſt nocti, hoc eſt, peccatoribus, & in umbra mortis ſedentibus.
Hugo Card. de laude B. V. citatus Hugo Cardinalis: *Duo*, inquit, *fecit Altiſſimus luminaria*, *lum*
majus, hoc eſt, Chriſtus, ut praeſſet diei, id eſt, juſtis; luminare minus, id eſt,
Maria, ut praeſſet nocti, hoc eſt, peccatoribus. O peccatores! erigite v
ſpem, ad quid æternùm vultis perire miſeri? adhuc gratiarum M
vivit & Domina, per quam ſine dubio acceſſum invenietis ad Chriſt
qui quidem in ſacro Evangelio ſuo octo docuit beatitudines. hodi
Prov. 8. 34. men nova vobis promittitur: *Beatus homo, qui audit me, & qui vigi*
fores meas quotidie, & obſervat ad poſtes oſtii mei, qui me invenerit, inveniet v
& hauriet ſalutem à Domino.

Hebr. 9. 4. S. Amadeus ho. 1. 9. O! fortunatum diem: Hodie præparata fuit illa Arca, *in qua*
aurea habens manna. Urna aurea, ait S. Amadeus, eſt Maria; aure
integritatem vitæ, aurea per plenitudinem gratiæ, quæ manna in
ſconditum habuit, hoc eſt, Panem Angelorum, qui de cœlo deſce
& dat vitam mundo. Hodie poſt longiſſimum peccatorum diluvi
quod inundaverat omnem terram, venit tandem myſtica illa
Gen. 8. 11. ſanctorum Patrum exoptata columba *portans ramum oliva virentibus*
Ramus ille olivæ, quem naufrago mundo protulit, dulciſſimus ej
lius & orbis Redemptor fuit, unde de illa hodie Evangeliſta: *De qua*
eſt JEſus, qui vocatur Chriſtus. Hodie lignum vitæ de novo cœpit flo
re, ſub cujus umbra Adam ſe quondam à facie Dei profugus in
Gen. 3. 8. diſo abſcondidit: *Et abſcondit ſe Adam & uxor ejus à facie Domini Dei in*
S. Ephrem. Orat. de SS. Deipara. *ligni paradiſi.* Arbor illa, ait S. Ephrem, erat SS. Deiparæ umbra
portunum peccatoribus perfugium. Hodie denique vinea uberr
S. Jo. Dam. Orat. 1. de Nat. B. V. ait S. Jo. Damaſcenus, ex Anna pullulavit, atque ſuo tempore
ſuaviſſimam protulit, nectar mortalibus fundentem in vitam æter
hoc eſt, Chriſtum JEſum pro totius mundi ſalute in torculari Cr
S. Th. Villan ſer. 3 de Nat. B. V. ut verum Cypri botrum exprimendum. Quid igitur reſtat? Au
Thomam Villanovanum: *Sicut pulli*, inquit, *volantibus deſuper milvis a*
lina alas recurrunt; ita nos ſub velamento alarum tuarum abſcondimur, ne
aliud refugium, niſi te, tu ſola es unica ſpes noſtra, in qua confidimus, tu ſola
trona noſtra, ad quam omnes aſpicimus &c. Succurre ergo miſeris &c.

C

CONSIDERATIO XXXVI.

De Propitio JESU, in Cruce pro noſtra ſalute exaltato.

Pro Feſto Exaltationis S. Crucis.

Et ego, ſi exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipſum. Jo. 12. 32.

I.

SEreniſſimus aſtrorum Princeps, fons luminis, & mundi oculus Sol non duntaxat ad ſe trahere aſſolet vapores & nebulas terræ, ſed & eos in ſecunda aëris regione in optatam excoquit pluviam, quâ terra ſterilis, æſtuque torrida non tam humectatur, quàm & fæcunda redditur; unde lemma de ejusmodi à Sole lentè exco- a pluvia, terramque impinguante: *Senſum labendo opimat.*

Magnes ſeu lapis Magneticus mirabili quâdam ſympathiâ ac virtute cultâ ad ſe ferrum trahit, illudque in aëre in ſublimi ſuſpendit, ac ſu- ntat; unde refert S. Auguſtinus, quòd cautes Magneticæ in ima India vigia, ſi clavis ferreis ſunt compacta, in medio curſu ſiſtant, deti- ant, & ad ſe attrahant. Et ſi gravibus Auctoribus fidem habemus: gduni in Gallia tantæ virtutis paucis adhinc annis aſſervabatur Ma- es, qui equitem cataphractum ad ſe de terra rapiebat in altum; unde mma Petrarchæ: *Contra ſtar non poſſo.* S. Aug lib. 21. de civit. c. 4.

Succinum, ſeu Electrum virtute admodùm mirabili, tranquillâ & avi ad ſe paleas attrahit, quàm maximè autem virtutem ſuam exerit at- ctivam, ſi priùs attritu manuum calefactum eſt; proinde lemma: *abam, ſi caleam.*

Et nunquid vilis vermiculus hamo piſcatorio affixus ad ſe in flumi- allicit, trahitque piſciculos, ut turmatim ad eſcam devorandam af- ant; ſed quia hamum aduncum & tenacem non vident ipſi capientes piuntur, & capti capienti fiunt in prædam, hinc lemma; *Dum ca- , capior.*

Ramum viridem, ait citatus S. Auguſtinus, *oſtendis ovi, & trahis illam. ces puero demonſtrantur, & trahitur; & quòd currit, trahitur, amando trahi- , ſine læſione corporis trahitur, cordis vinculo trahitur.* Oſtendis avaro au- m, & validiſſimè trahitur, unde rectè Poëta: S. Aug. tract. 26. in Joan.

Quod ferro Magnes, humanis cordibus aurum eſt,
Conſenſu tacito ferrea corda trahit.

Sed ad quid iſta enarro? O pientiſſime JEſu! O amor crucifixe! Tu es myſticus ille juſtitiæ Sol in Cruce pro omnium ſalute exaltatus, in qua traxiſti omnia ad te ipſum, ac præſertim vapores terræ. hoc eſt, pec-
3 Reg. 18. 45. cata hominum, quæ Sanguinis tui pluviâ aluiſti: *Et facta pluvia grandis.*

Tu ille magnes amoris, qui etiam ferrea ad te in Cruce attraxiſti, & etiamnum trahis peccatorum pectora; ſic quondam lignum ab Eliſæo
4 Reg. 6. 6. præciſum ex imo fluminis gurgite ferrum ad ſe traxit, & natare fecit: *Præcidit ergo lignum, & miſit illuc, natavitque ferrum.*

Tu Succinum & electrum electiſſimum, qui neque paleas & infimam ſpernis hominum conditionem, ſed eos blande de Cruce ad te
Matth. 11. 28. invitas: *Venite ad me omnes &c.* Tu ille vermiculus tenerrimus: *Ego autem ſum vermis, & non homo*, qui tanquam eſca Crucis hamo ſuffixus, alli-
Pſ. 12. 7. cis & trahis ad te piſces maris, hoc eſt, homines, de quibus Habacuc: *Fa-*
Habac. 1. 14. *cies hominis quaſi piſces maris.* O felices illi piſces, qui hac ſæpiùs fruuntur, & capiuntur eſcâ.

Tu Paſtor ille bonus, qui ovibus tuis, quas pretioſo ſanguine redemiſti, ramum oſtendis viridem, hoc eſt, diverſa exhibes beneficia, ut illas trahas ad te *non vi, ſed amore.* Tu Pater ille amantiſſimus, qui ſubinde filiis tuis exhibere ſoles nuces, quæ in medio Crucem præ ſe ferunt, interim tamen ſub duro cortice ſuavem nucleum tegunt, ut, quos ſalvare non potes per beneficia, per Cruces ad te trahas. Tu denique au-
Cant. 5. 11. rum optimum: *Caput ejus aurum optimum.* O! avari, imò, ò! mortales omnes! venite ad crucifixum amorem veſtrum, & emite vobis hoc au-
Apoc. 3. 18. rum absque ulla commutatione: *Suadeo tibi emere à me aurum ignitum, pro-*
S. Aug. l. 8. *batum, ut locuples fias.* Audi S. Auguſtinum: *Projice te ſecurus in eum, noli*
Conf. c. 11. *metuere, non ſe ſubtrahet, ut cadas, qui idcirco de terra exaltatus eſt, & per ipſam Crucem diſtentus, ut omnia trahat ad ſeipſum.* Plura de hac veritate in præſenti conſiderabimus.

2. Tria ſunt animalcula, quæ orbi imperant univerſo: 1. *Agnus.* 2. *Cygnus.* 3. *Apis.* Agnus ſubminiſtrat ſuam pellem, ex qua conficitur ſubtile pergamentum, in quo Summus Pontifex ſuas bullas, Potentiſſimus Imperator ſua diplomata, & alii Reges ac Principes ſua ſolent ſcribere & edere mandata. Cygnus ad hoc opus grande ſubminiſtrat pennam, quâ ejuſmodi Monarchæ propriâ manu ſolent ſubſcribere, & apis ceram ad recipiendum ſigillum. Hæc tria ſi concurrant, quis ſub-

ubditorum eorum reſiſtet mandatis? Ita vidimus nuperrimè, hoc eſt, nno 1714. die 6. Martii Raſtadii ad Rhenum, ubi tandem pax alma poſt uodecennale cruentum bellum inter Auguſtiſſimum Imperatorem arolum VI. & Imperium Romanum, & ex altera parte inter potentiſſmum Galliarum Regem Ludovicum XIV. mediantibus Sereniſſimis ucibus, Eugenio de Subaudia, & Marchione de Villars &c. ſolemnier fuit concluſa, confirmata, & ſtabilita. Sed quomodo? Agnus ad anc almam pacem ſuam dedit pellem, cygnus pennam, & apis ceram d ſigillum.

Altius nunc erige mentis tuæ oculos, anima Chriſtiana! Bella, bel-, horrida bella, ſæpiùs in veteri Teſtamento cœlum inter & terram ìere exorta: terra pugnabat contra cœlum innumeris vitiis, & cœlum ontra terram innumeris ſuppliciis. Anno à condito mundo 1656. *rrupta eſt terra coram Deo, & repleta eſt iniquitate,* cujus malitia aſcendit usque Gen. 6. 11. d cœlum; & quid factum eſt? cœlum ſuas aperuit cataractas, *& delevit* Gen. 7. 23. *nem ſubſtantiam, quæ erat ſuper terram ab homine usque ad pecus.*

Paulo poſt Pentapolis, ſeu terra Sodomitarum, & Gomorrhæorum contra cœlum ſuperbum erexit caput, & contra illud integra vitiom armabat agmina: *Et peccatum eorum aggravatum eſt nimìs.* Sed cœlum Gen. 18. 20. lphureo imbre peſſimorum illorum hominum *ſubvertit civitates, & nem circa regionem, univerſos habitatores urbium, & cuncta terræ virentia.* Gen. 19. 25.

Interroga Pharaonem cum Ægyptiis, quàm periculoſum ſit, contra Deum & cœlum bellum gerere: *Et viderunt Ægyptios mortuos ſuper littus* Exod. 14. 13. *ris, & manum magnam, quam exercuerat Dominus contra eos.*

Interroga Regem Senacherib, quàm durum ſit contra ſtimulum lcitrare, & in cœlum peccare, dum unâ nocte univerſus illius exercius ab Angelo ad internecionem deletus eſt: *Factumque eſt igitur in nocte illa,* 4 Reg. 19. 35. *it Angelus Domini, & percuſſit in caſtris Aſſyriorum centum octoginta quinque lia &c.*

Interroga Iſraëlitas, in deſerto ob murmurationem contra Domim & Moyſen ignitis ſerpentibus caſtigatos: *Quamobrem miſit Dominus in* Num. 21. 6. *lum ignitos ſerpentes &c.* Samariam, ſævâ & maleſuadâ fame ob peccata nitam: *Factaque eſt ſames magna in Samaria &c.* Judæam, tempore Dadis peſte & epidemica lue mulctatam: *Immiſitque Dominus peſtilentiam in* 4 Reg. 6. 25. *aël, de manè usque tempus conſtitutum: & mortui ſunt ex populo à Dan usque* 2 Reg. 24. 15. *rſabee ſeptuaginta millia virorum.*

Lege, ſi placet, ulteriùs ſacras Scripturas, & pluribus in locis inves, quòd bellum ſemper fuerit pœna peccati. Levit. 26. 24. Deut. .49. Judic. 2. 13. Iſaiæ 5. 25. Jerem. 5. 15. Et quis tandem cœlum er & terram pacem compoſuit? Audi Apoſtolum: *Unus enim* 1 Tim. 2. 5.

Deus, unus & mediator Dei & hominum, homo Chriſtus JEſus, qui dedit nem ſemetipſum pro omnibus. Et quemadmòdum, qui duos inter confligentes vult reconciliare, ſe medium cum ſua haſta, ai in arena interponit, & utrumque ad amicitiam componit, ac c
Col. 1. 20. ita Chriſtus Dominus cœlum inter & terram cum pertica Cr
Jer. 11. 19. tit: *Pacificans per ſanguinem Crucis, ſive quæ in terris, ſive quæ in cœlis*
Inſtrumentum pacis & ipſe fecit; ipſe enim *quaſi agnus qui ducitur ad victimam*, dedit pellem ſuam locò pergamenti, i caracteres, quot vulnera divini in nos amoris inſignia: penna
Iſa. 49. 16. locò cygni ſubminiſtravit. quia *in manibus ſuis deſcripſit te.* Si militer pro majori robore oppoſuit, dum miles crudeli lanceâ aperuit, & SS. cor JEſu immitti ferro ſignavit; hic adimpletu
Cant. 8. 6. lud: *Pone me ut ſignaculum ſuper cor tuum, ut ſignaculum ſuper brachi* ut ſic totus figatur in tuo corde, qui pro te paſſus eſt in Cruce, corde tantùm, ſed in brachio, hoc eſt, in operatione. Vide h conſidera, anima Chriſtiana, Crucifixi JEſu tui immenſum ir
Col. 2. 14. rem, dum *delevit, quod adverſùs nos erat, chirographum decreti, quo trarium nobis, & ipſum tulit de medio, affigens illud Cruci.* Quid e rependemus amori?

3. O! quàm benè igitur egiſti Adam proto-parens noſter, admiſſum delictum mox ad paradiſi medium cum tua conſ
Gen. 3. 8. fugeris: *Abſcondit ſe Adam & uxor ejus à facie Domini Dei in medio lig* Et quare, dices, non ad alium aſyli locum ſe contulit? ℞. anti
Orig. hom. 1. in Geneſ. Origenes: *Impulſu quodam primi parentes ad arborem ſe contulerunt, vetur, jam tunc unicum perfugium in arbore Crucis eſſe conſtitutum.* Fi hoc vitæ lignum prima figura SS. Crucis, in qua ſalus mundi pore pependit, & morte ſua mortem Adami omniumque po ſuperavit; unde S. Mater Eccleſia in Officio S. Crucis: *Hæc gniſſima, in medio paradiſi ſituata, in qua ſalutis Author propria mo omnium ſuperavit.* O anima Chriſtiana! ſi hos proto parentes es errantes, ſequere & pœnitentes, & in omnibus neceſſitatibu
Cant. 2. 3. tutius aſylum, quàm ſub umbra Crucifixi JESU invenies: *Sub lius*, ait Sponſa, *quem deſideraveram, ſedi, & fructus ejus dulcis gutt*

Quàm benè & tu feciſti, ò Noëme! quod Arcam tibi fab
Gen. 6. 14. in qua à diluvio cum familia tua conſervareris incolumis: *cam de lignis lævigatis.* Irridebant quidem eum vicini & ipſi fabri lignarii, qui fabricabant Arcam, quòd ſtulto labore to hac conſtruenda Arca deſudaverit? verùm, ubi diluvium u terrarum orbem inundare cœpit, tunc primùm aperti ſunt
Gen. 7. 21. pientium, tum omnes volebant eſſe in Arca, ſed ſerò nimis

ique eſt omnis caro, quæ morabatur ſuper terram. Proinde rectè huic Arcæ oëmicæ pro lemmate inſcribes: *Nulla ſalus extra.*

Per hanc Arcam Noëmicam Eccleſia Dei ſanctam Crucem ſubau-t, quam in hymno de Cruce *Arcam mundo naufrago* appellat; ſicut enim ꞉tra Arcam Noëmicam nulla homini ſalus fuit, ita extra Crucem ılla ſalus mundo eſſe poteſt. O Chriſtiani, quid agitis? quare in cundo diluvio æternùm perire vultis? Ah miſeri! En! parata vobis t ſalutis Arca, Crux Dominica, quare non ad hanc confugitis? Co-mba illa Noëmica, *cum non inveniſſet, ubi requieſceret pes ejus, reverſa eſt ad* Gen. 8. 9.
n in Arcam, aquæ enim erant ſuper univerſam terram: extenditque manum, & prehenſam intulit in Arcam. En! plùs hic in Cruce, quàm Noë in Arca, ii pariter manus ſuas extendit, ut te animam (columbam fugitivam) S. Bern. ſer.
prehenſam inferat in Arcam: *Ubi tuta,* quærit S. Doctor Mellifluus, 61. in Cant.
naque ſecuritas, niſi in vulneribus Salvatoris? tanto illic ſecurior habitas, quantò potentior eſt ad ſalvandum: Fremat mundus, premat corpus, Diabolus inſidie-r, ne time, quia in foraminibus petræ ſecura es. In Arca illa Noëmica pauci intaxat homines fuerunt ſalvati, ſed per S. Crucem omnes redempti nt, unde Poëta:

Arca Noë cedat: Crux eſt nunc Arca ſalutis;
Illa Salus paucis: pluribus iſta fuit.

4. Jacob, ubi ſuper duros indormiens lapides ſcalam illam mirabi-m usque ad cœli cacumen pertingentem conſpicatus eſt, per quam Angelos Dei aſcendentes, & deſcendentes, & tandem ipſum *Dominum* Gen. 28. 12.
ixum ſcalæ vidit, ſtupore & inſolito gaudio plenus exclamavit: *Verè minus eſt in loco iſto: non eſt hic aliud, niſi domus Dei & porta cœli.* Et quo-odo porta cœli? ℟. S. Auguſtinus, quòd per ſcalam iſtam Crux Do-inica fuerit præſignata: *Dominus,* inquit, *ſcalæ incumbens eſt Chriſtus in uce pendens.* Et iterum: *Crux ſcala cœli eſt, per quam Chriſtus hominem lapſum* S. Aug. ſerm.
vit ad Patrem. Imò non tantùm ſcala, ſed & ipſa porta cœli eſt, per 19. de Temp.
m enim Chriſtus Dominus primus ad cœlum aſcendit, & portam bis aperuit, quomodo pariter per Crucem venire poſſimus ad lu-m. Audi rurſus Poëtam:

Monſtrat ſcala viam, Divûm qua limina ſcandas:
Omnibus hîc Crux eſt lactea ad aſtra via.

onſolabatur autem Jacobum, quòd viderit *Dominum innixum ſcalæ,* & aque manu ſcalam tenentem; & quare hoc? ℟. Oleaſter, *ut oſtende-ret,* Oleaſt. hic in Gen.

ret, neminem ad eum ire poſſe, niſi ille tenuerit viam ejus, ſcalamque ſuſtentaver. ergo in aſcenſu tam gravi & arduo nos animaret, ipſe Crucifixus J nobis iſtam cœli ſcalam tenet, ut eò alacriùs viam Crucis aſcendan

S. Bern. tr. de Paſſ. D. N. c. 44. & teneamus. Audi S. Bernhardum; *En*, inquit, *ſtat Dominus JEſu tuus, expanſis manibus ſimul & pedibus perforatis, capite inclinato, & nudo co in Cruce: conſortare nunc, & elevare, anima mea miſera & infirma: non eu elevatus in Crucem, ut ſe difficilem praberet accedere ad eum volentibus, ſed m ut omnibus poſſet paratior inveniri.*

5. Et nunquid afflictus quærit ſolatium, & in rebus arctis a lium? Afflicta erat Agar cum filio ſuo Iſmaël è domo Abrahami r

Gen. 21. 15. ejecta, profuga & in deſerto fame ac ſiti preſſa; & quid fecit? *A puerum ſubter unam arborem, qua ibi erat, & abiit; ſeditque è regione procul, q tùm poteſt arcus jacere, dixit enim: Non videbo morientem puerum, & ſeden tra levavit vocem ſuam, & flevit.* Et quare, dices, in extrema illa nece te & penuria Agar prolem ſuam ſubter unam arborem collocavit

S. Iſid. in hunc loc. abiens divinæ reliquit Providentiæ? ℞. S. Iſidorus: Ex inſtinctu di hoc contigiſſe, omnia enim illis contingebant in figura; arbor au illa nihil aliud, quam Crucem Dominicam præſignavit, ſub qua d lata Mater cum moriente filio optatum juvamen & ſolamen inve nam mox apparuit eis Angelus mœrentes conſolans, & fontem aperiens, ex quo ambo recreati ſunt, unde lemma Picinelli: *In de non deſerta.*

Afflictus erat David, cùm vehementiſſima & Epidemica lues c tatem ſuam regiam & Solymeam vaſtare cœpit. Et quid conſilii i tam periculoſa? David, ut iratum Numen ſibi redderet propitium populo placabilem, in aream Areuna aſcendit, ubi Altare ſub nudo lo erexit, in quo pacifica ſacrificia & holocauſta pro ſua & Regni ſa

2 Reg. 24. 25. obtulit: *Et adificavit ibi David Altare Domino, & obtulit holocauſta pacifica propitiatus eſt Dominus terra, & cohibita eſt plaga ab Iſraël;* ſiquidem Angel qui tunc temporis ſtricto gladio populum feriens in aëre videbatur, morâ fulminantem enſem retraxit, & in ſignum reconciliationis De inter & hominem eundem in vaginam miſit: *Sufficit, nunc contine ma tuam.* Et quomodo, obſecro, unica hæc Davidis oblata victir Deum, juſtiſſimum omnium ſcelerum vindicem, tam citò placare terat? cui pro lemmate inſcribimus: *Victima grata Deo.*

Collige, prudens Lector, ex figura figuratum, & ex umbra ve tem, nam per hanc, & ſimiles victimas olim in lege pro publica po li ſalute Deo T. O. M. immolatas, ordinariè Chriſtus Dominus tempore in Ara Crucis pro nobis immolandus præfigurabatur. Ju labantur autem ejuſmodi victimæ & holocauſta per modum Crucis

pa

panſa, videlicet divaricatis cruribus & toto eorum corpore expanſo,
ut per hæc, ait Cornelius, *ſignificaretur Chriſtus, qui quaſi victima expanſus ma-* Corn. in Lev.
ctatus eſt in Cruce pro Redemptione hominum; in qualibet ergo beſtia ita diſtentâ, cap. 1. v. 5.
quaſi in imagine vivâ, repræſentabatur Chriſtus Crucifixus, & in Cruce pari modo di-
ſtentus. Et hæc victima ſola placavit Deum. Diſce, quonam ſit fu- S. Chryſoſt.
giendum in rebus auguſtis & penè deſperatis: *Crux Chriſti*, ait Os aureum, To. 5. ſer. 8.
Dei in homines odium reſtinxit; Deum cum hominibus reconciliavit, terram cœlum
effecit, homines cum Angelis miſcuit, mortis arcem munitiſſimam diruit. Fuge
ergo, anime mi, in omni adverſitate & tribulatione tua ad Crucifixum
JEſum, & ibi invenies eum propitium.

6. Progrediamur ulteriùs. Cùm juſtiſſimum Numen ad preces
zeloſiſſimi Prophetæ Eliæ impiam Iſraëlitarum Regionem tribus annis,
& ſex menſibus ob enorme idololatriæ ſcelus ſiccitate, ſterilitate, ac fa-
me caſtigaret, interim Eliam Thesbithen juxta torrentem à corvis paſci
voluit, qui quotidie illi panem & carnem manè & veſperè deferebant.
Poſthæc eundem divinum Vatem ad mulierem viduam in Sarephta
amandavit, ut ab illa vitæ neceſſaria reciperet: *Cùmque veniſſet ad portam* 3 Reg. 17. 10.
civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens ligna, & vocavit eam, dixitque ei: Da
mihi paululum aquæ in vaſe, ut bibam: cumque illa pergeret, ut afferret, clamavit
poſt tergum ejus, dicens: Affer mihi, obſecro, & buccellam panis in manu tua, quæ re-
ſpondit: Vivit Dominus Deus tuus, quia non habeo panem, niſi quantùm pugillus ca-
pere poteſt farinæ in hydria, & paululum olei in lecytho. En! colligo duo ligna, ut
ingrediar, & faciam illum mihi & filio meo, ut comedamus & moriamur.

Miraberis, prudens Lector, quòd hæc mulier paupercula adeò ſolli-
cita fuerit de duobus ſibi lignis ante mortem ſuam colligendis: quid
ſibi volunt hæc duo ligna viduæ Sarephtanæ: quibus ſuam ſupremam
ſolari expetebat inopiam ac calamitatem? *En*, inquiebat ad Prophe-
tam, *colligo duo ligna*, quibus pro lemmate affigo: *Afflictis ſpes unica rebus.* Rup. Abb. de
Subintrat hic Rupertus Abbas: Benè, ait, hæc derelicta & inops vidua Trinit. l. 5.
in extrema ſua neceſſitate hæc duo ligna transverſa colligebat, quia per c. 7.
illa Crux Dominica non obſcurè prælignata eſt, quæ ex duobus lignis,
uno erecto, & altero transverſo eſt compoſita, & unicum miſeris mor-
talibus ſolet eſſe ſolatium, ac tunc præſertim, dum ad alteram vitam
migrandum eſt: *En*, inquit Rupertus in perſona hujus viduæ, *colligo*
duo ligna, & meam conſolor inopiam, amplectens duo ligna Crucis; in qua unica
ſpes vitæ meæ eſt repoſita. Juvat hic, quoque audire D. Auguſtinum: S. Aug. ſerm.
Ideo, ait, *duo ligna colligebat, quia in typo Eliæ Chriſtum excipiebat. Duo ligna* 101. de Temp.
volebat colligere, quia Crucis myſterium deſiderabat cognoſcere, Crux enim Domini
Salvatoris duobus lignis aptata eſt, ideo duo ligna colligebat vidua illa, quia in illum,
qui in duobus lignis pependit, creditura erat Eccleſia. Dixit ergo vidua illa, colligo

duo ligna, & faciam cibum mihi, & manducabimus, & moriemur. Verum eſt, fratres dilectiſſimi! nemo in Chriſtum Crucifixum credere merebitur, niſi huic ſæculo moriatur &c.

7. Elias, ut furorem impiæ Jezabelis declinaret, in vaſtiſſimum Syriæ deſertum confugit, in hac arida, & petroſa ſolitudine refugium ſuum ſubter unam Juniperum quæſivit: *Cùmque veniſſet, ut ſederet ſubter unam Juniperum, petivit animæ ſua, ut moreretur, & ait: Sufficit mihi, Domine, tolle animam meam: neque enim melior ſum, quàm Patres mei, projecitque ſe, & obdormivit in umbra juniperi &c.* O felix requies ſub umbra juniperi! Mox enim acceſſit ad eum Angelus, qui tetigit eum, & dixit ei: *Surge, comede, grandis enim tibi reſtat via.* Liceat mihi huic Prophetæ ſub umbra juniperi dormienti aliquod lemma affigere: *Hic optata quies.* Vel: *Non eſt hac tutior umbra.*

3 Reg. 19. 4.

Cæterùm Juniperus ſerpentes fugat, & *infeſta infeſtis* eſt; calidæ & ignitæ naturæ eſt; cariem & vetuſtatem non ſentit; ſaluberrimas baccas progignit, & tempore peſtis miſeris, & ægris mortalibus præſentiſſimum remedium exiſtit. Et quid dico? Juniperus perfectiſſimè Crucem Dominicam adumbrat, ſerpentes enim infernales fugat, ignem amoris divini in nobis accendit, cariem & vetuſtatem non ſentit, quia veræ particulæ SS. Crucis in igne remanent illæſæ: fructus ſalutiferos progerminat omnium virtutum & gratiarum, ac denique contra animæ peſtem, hoc eſt, peccatum, efficaciſſimum remedium eſt; quis enim peccabit, qui Crucifixum JEſum ſibi ob oculos ponit?

Vide nunc cauſam, quare Elias in perſecutione Jezabelis ad juniperum confugerit: *Elias*, ait Rupertus Abbas, *confugit ad vivificum Crucis lignum, illic ambit mortem, illic feſtinat commori Chriſto &c.* Diſce ex hoc, anima Chriſtiana, ſi mœrore, perſecutione, ac tentatione pulſaris, ſi ubique mala te premunt, ſi infirmitas, ſi tandem ipſa mors imminet; quòd nullibi ſecuriorem mentis quietem, ac ſolamen poſſis invenire, quàm ſub umbra Crucifixi JEſu, unde Vates Regius: *Sub umbra alarum tuarum protege me.*

Rup. Abb. lib. 5. in Reg c. 20.

Pſ. 16. 8.

8. De Bohemiæ Proceribus commemorant annales Cataloniæ, quòd deſtituti legitimo Regni ſui hærede ad Guilielmum Gaſtonem Cataloniæ Principem ſeſe contulerint, à quo unum ex duobus filiis ejus in Regem Bohemiæ poſtulârunt, quibus prudentiſſimus Cataloniæ Gubernator reſpondit, ſe quidem juſto hoc Bohemorum deſiderio eſſe contentum, nolle autem ipſis Regem ex duobus filiis præſcribere; eligerent proindè ipſi unum, quem vellent. Quid hac in re Proceres & Legati Bohemiæ? Concilio initio, manè cùm adhuc duo iſti candidati in lecto dormirent Principes, cubiculum in ſummo ſilentio intrant, illo-

Car. Vanh. in Cornucop. conc. 20.

orumque vultum, phyſiognomiam, ac corporis compoſitionem ſol-
itè conſiderant, ubi inter alia obſervabant, quòd Guilielmus, major
tu, apertis, alter verò, cui nomen Gualto, clauſis fortiter manibus in-
rmiret; hoc ubi viderunt Legati, non diu cunctati Guilielmum in Re-
m & Principem Bohemiæ decernunt, utpote qui apertis indormiſſet
anibus, judicantes, hunc Regno eſſe digniſſimum, qui apertis mani-
s Regiam in ſomno præſagiiſſet liberalitatem.

Homo Chriſtiane! veni mecum, & ducam te ad ſimilem quendam
eraliſſimum Principem in purpureo lectulo ſuo apertis manibus dor-
ientem. Rex hic tuus Crucifixus JEſus eſt, quem expanſis & apertis
anibus, inclinatoque capite in florido Crucis lectulo dormientem
nſpicis. Et quid hoc aliud nobis inſinuat, quàm ejus immenſam &
rè Regiam liberalitatem, qua omnibus ipſum inquirentibus mitem
atque benignum exhibere aſſolet: *Qua enim major*, ait Oleaſter, *poteſt* Jacob. 1. 5.
miſericordia, quàm manum ſemper extenſam habere ad levandum & dandum?
quo S. Jacobus: *Qui dat omnibus affluenter, & non improperat.*

Imò non ſolùm manus in Cruce extendi, ſed & fortiter clavis fer-
s eas affigi voluit, ut ſic majorem adhuc nobis adderet fiduciam,
ſemper in noſtrum beneficium apertas manus conſervaturum. Id-
cò

Jonathas Princeps Regius, ut demonſtraret ſuum erga Davidem
morem tenerrimum, ſe ipſum veſtibus exſpoliavit, easque Davidi
nico ſuo integerrimo conſignavit: *Diligebat enim eum quaſi animam ſuam.* 1 Reg. 18. 3.
us hìc in Cruce, quàm Jonathas in aula, qui, ut demonſtraret erga nos
dignos infinitum ſuum amorem, coram immenſa hominum multi-
dine, imò & Angelorum *amarè tunc flentium*, in Calvario monte veſti- Iſa 33. 7.
entis ſuis ſe exſpoliavit, & nudus in Ara Crucis in victimam pacifi-
m ſe pro noſtra, omniumque ſalute obtulit: *Oblatus eſt, quia ipſe vo-* Iſa. 53. 7.
, ubi peccatoribus mox generalem delictorum veniam & indulgen-
m (ſi & ipſi velint) promulgavit: *Pater, dimitte illis.* Audi Apoſto- Luc. 23. 34.
m: *Donans nobis omnia delicta, delens, quod adverſùs nos erat, chirographum*
reti, quod erat contrarium nobis, & ipſum tulit de medio, affigens illud Cruci. Col. 2. 13.
uid igitur reſtat; niſi ut ſequamur ſalutare Divi Pauli monitum:
deamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ, ut miſericordiam conſequamur, & Hebr. 4. 16.
atiam inveniamus in auxilio opportuno; thronus autem iſte gratiæ non
ius eſt, quàm Chriſtus JEſus, & hic Crucifixus, in quo, & per quem
unica noſtra eſt ſalus, vita & reſurrectio noſtra, cui proinde cum
Patre & Spiritu Sancto ſit omnis honor
& gloria.

CONSIDERATIO XXXVII.

De mirabili vocatione S. Matthæi, Apoſt. & Evangeliſtæ.

Pro Feſto S. Matthæi Apoſt.

Vidit hominem ſedentem in telonio, Matthæum nomine, & ait illi; ſequere me. Et ſurgens ſecutus eſt eum. Matth. 9. 9.

I.

Berchorius l. 7. c. 17. SI Berchorio, viro doctiſſimo credimus, Struthio in deſerto ova ſua in calido ſabulo collocata, tamdiu fixo oculorum intuetur obtutu, donec tandem pullis intra ovorum ſinum recluſis per efficaciam aſpectûs ſui impertiatur vitam, unde lemma Picinelli: *Oculis vitam.* Plùs efficaciæ & virtutis oculi pientiſſimi Salvatoris noſtri Chriſti JEſu, qui unico obtutu labeſcentem, imò jam lapſum Petrum, ut aſpexit, erexit: *Et converſus Dominus reſpexit Petrum, & egreſſus foras flevit amarè.* (Luc. 22. 61.)

Sic unicus pientiſſimi JEſu intuitus Zachæum in arbore ſtantem, & utroque extenſo ad ramos brachio Crucem ſeu crucifixum formantem (prout obſervat Theophylactus) mirabiliter ad ſe vocavit, & in alium hominem mutavit, ut non duntaxat malè parta reſtitueret, ſed & promptus impoſterum, relictis temporalibus divitiis, viam mandatorum Dei curreret: *Suſpiciens JEſus vidit illum, & dixit ad eum: Zachæe, feſtinans deſcende.* (Luc. 19. 5.)

Alia vice vidit JEſus turbam variis vexatam moleſtiis, defatigatam & famelicam, & mox illius calamitati miſertus, omnem populum panibus ac piſcibus abundè refecit, & eorum languidos ac infirmos curavit: *Et exiens vidit turbam multam, & miſertus eſt eis, & curavit languidos eorum &c.* (Matth. 14. 14.)

Imò nec in Cruce inter ſuprema tormenta oculi JEſu, ut quondam oculi Iſaac & Heli caligaverant; ideo latronem in ligno pendentem, Centurionem ex adverſo ſtantem, & piam turbam ad cruentum ſpectaculum præſentem benignis, licèt moribundis & in ſanguine natantibus oculis reſpexit, & erexit: *Percutientes pectora ſua revertebantur &c.* (Gen. 27. 1. 1 Reg. 3. 2. Luc. 23. 48.)

Proinde valde benè egit Pater ille, qui filium ſuum lunaticum &
emoniacum ad Chriſtum, cùm poſt transfigurationem de monte Tha-
or in campum deſcenderet, adduxit, demiſſe eum rogans, quatenus be-
gno oculo hunc ſuum calamitoſum filium dignaretur aſpicere: *Ma-* Luc. 9. 38.
ler, obſecro te, reſpice in filium meum. Supra quod egregiè Titus Boſtren- Tit Boſtr. in
: *Sapiens*, inquit, *videtur hic eſſe ad ſalutem.* Unde & Vates Regius: *Aſpi-* cat. 8. Tho.
n me, & miſerere mei; & in alio loco: *Faciem tuam illumina ſuper ſervum* Pſ. 118. 132.
m; non enim oculi mitiſſimi JEſu filiorum poſſunt intueri miſe-
m, quin eorum tangantur commiſeratione; hinc Rupertus Abbas
ulos Servatoris noſtri appellat *feneſtras ſalutis, & patentes miſericordiæ* Rup. Abb. in
nas. cap. 6. Joann.

Et quid dico? Nunquid hodie unius oculorum obtutus, quo pre-
ſiſſimus orbis Redemptor Matthæum ad menſam pecuniariam ſe-
ntem aſpexit, Publicanum in Apoſtolum, corvum in columbam,
nem in agnum, ferrum in aurum, & peccatorem terrenis immerſum
ris in Evangeliſtam convertit: *Vidit hominem ſedentem in telonio, Mattha-* Matth. 9. 9.
nomine, & ait illi: ſequere me. Et ſurgens ſecutus eſt eum? Ingens miracu-
n, & planè mutatio dextræ Excelſi, unde audet dicere S. Doctor An-
licus: *Juſtificationem impii majus opus eſſe, quàm cælum & terram creare.* S. Th. 1. 2.
ura de hac miranda vocatione, & Chriſti ſequela, quam usque ad q. 113. a. 9.
æ finem conſtanter tenuit S. Matthæus Apoſtolus & Evangeliſta,
die nobis occurrunt perpendenda, & utinam etiam pro viribus imi-
nda.

2. Mirabilis quondam erat vocatio Eliſæi, filii Saphat divitis agri-
læ, qui duodecim boum jugis ſuos conſueverat colere agros; ad
em cùm veniſſet Elias Prophetes, ut eum ad ſe ſequendum vocaret,
que inſtituti participem faceret: *Miſit pallium ſuum ſuper illum, qui ſtatim* 3 Reg. 19. 29.
ictis bobus cucurrit poſt Eliam. Et ut animi ſui monſtraret promptitudi-
m, ex toto corde Deum ſequendi, & vocationi ſuæ illicò correſpon-
ndi: *Tulit par boum, & mactavit illud, & in aratro boum coxit carnes, & dedit*
ulo, & comederunt. Bone Deus! quare Eliſæus aratrum ſuum confre-
:, & ad coquendas carnes adhibuit? Nunquid alia ligna erant ad manus
agro? ℟. Cornelius: Eliſæus, quia feſtinabat, & geſtiebat illicò ſequi Cornel. hic.
iam, idcirco uſus eſt aratro pro lignis ad coquendas carnes boum.
edit ergo typum & exemplum nobis, ut Dei vocationem illicò, reſo-
è & conſtanter ſequamur. Audiamus & Abulenſem: Eliſæus, inquit, Abulenſ. hic.
hil voluit ſibi reliquum manere in ſæculo, ut liber & expeditus tranſiret
tus ad Dominum, idcirco aratrum & boves conſumpſit, qua in re
emplum dedit Religioſis, ut idem faciant.

En! perelegantem typum, quem hodie perfectè adimplevit Mat-

thæus, homo dives & telonarius Cæſareus Capharnai ad littus
Galilææ, ubi naves & merces appellebant, ad menſam pecuniaria
dens; ubi cùm tranſiret mitiſſimus orbis melioris Reparator Chr
Matth. 9 9 ejus benignè miſertus, eum ad ſui ſequelam vocavit: *Sequere me.*
hîc, & conſidera ſuaviſſimum Cor JEſu, dum Matthæum publica
& apud Hebræos infamem peccatorem non duntaxat ad gratiam
etiam ad ſuam vocavit familiam, ac intimam amicitiam, & Apo
Apoc. 3. 20. tum. O! quoties nos vocat Deus ad meliorem vitam: *Ec*
ad oſtium, & pulſo: ſi quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi januam,
bo ad illum, & cœnabo cum illo, & ipſe mecum, & nos aure ſurdâ pertranſ
& non curamus vocem Domini!

Et ſurgens ſecutus eſt eum. Et ſicut Eliſæus Eliæ & cæteris ami
vicinis fecit grande convivium, ita & Matthæus, qui & Levi (erat
Luc. 5. 29. binomius) fecit Chriſto, Apoſtolis, publicanis ac vicinis *convivium*
gnum, ut diem natalis ſui, quâ Chriſto natus eſt, cum gaudio celeb
& exinde liberiore animo, relictis omnibus, Chriſtum ſequeretur.
hîc audire propria illius verba, quæ quondam S. Matthæus ad S. I
1 Rev. c. 129. tam dixit: *Voluntas mea talis erat eo tempore* (telonii) *quòd neminem*
dare volui, ſed deſiderabam invenire viam, quâ ſepararem me ab officio iſto,
corde adhærerem Deo ſoli. Prædicante igitur amatore meo JESU Chriſto
inflammabatur ſicut ignis verbum vocationis ſuæ in corde meo, ſic dulciter ſap
verba ſua mihi, quòd de divitiis & honoribus non plùs cogitabam, quàm de
imò mihi magis flere placuit, & gaudere, quòd Deus meus tantillum & tantu
catorem vocare voluit ad gratiam. Adhærens quoque Domino meo, verba
dentiùs cœpi infigere cordi meo, quæ noctè & die, quaſi cibum ſuaviſſimum g
cogitabam. Hæc S. Matthæus ad B. Brigittam de ſua converſione,
Malphi ad ejus ſepulchrum oraret.

3. Sed progrediamur ulteriùs. Ambulabat aliquando Ch
Dominus non animi gratiâ, ſed ut ad ſequelam novos ſeligeret
pulos, juxta mare Galilææ, & ſtans in littore vidit Simonem Pet
& Andream fratrem ejus mittentes retia ſua in mare, ad quos cùm
Matth. 4. 19. pauca dixiſſet: *Venite poſt me, faciam vos fieri piſcatores hominum;*
promptiſſimum illorum animum: *At illi continuò relictis retibus*
ſunt eum.

Venit aliâ vice idem mundi Servator Chriſtus ad idem ma
tus, & ad emporium opulentum, totiuſque Judææ celeberrimum
eſt, Capharnaum, ubi invenit Matthæum, non retia in mare m
tem, ut piſces caperet, ſed ut comprehenderet aurum & argentum
Matth. 9. 9. telonium ſedentem; ad quem hæc duo tantùm effatur verba: *S*
me; & quid accidit? *Surgens ſecutus eſt eum.* Sic umbra ſequitur

corpus, ſic ferrum magnetem, ſic palea ſuccinum, ſic pullus gallinam,
ſic agnus ſuam matrem. Sta hic, & penſa, Lector prudens, quis in hac
Chriſti ſequela ſit maiorem aſſecutus laudem, meritum ac gloriam?

Reſpondetur; Utramque hanc vocationem fuiſſe planè mirabi-
lem, ſed maiori dignam æſtimatione & merito S. Matthæi; Petrus
enim, & Andreas, & filii Zebedæi mox in ſimili vocatione ſequentes,
pauca, & non niſi vilia reliquerunt; retia enim illorum jam jam erant
paſſim ſciſſa, unde illa reficiebant, proinde modici fuère valoris. Ve-
rùm, quod Matthæus reliquit, aurum erat pretioſum, & hoc in valde
conſiderabili quantitate; & quemadmodum arbor, ſi paucas habet ra-
dices, facili labore & conatu evellitur de terra præ illa, quæ profundas
jam egit radices, ſic alii Apoſtoli, quia viles ac paucas in hoc mundo
habuerunt radices, & modica poſſidebant bona, faciliùs Chriſtum vo-
cantem ſecuti ſunt; ſed Matthæus in theſauris & divitiis accumulandis
jam radices egerat, proinde majore hîc opus erat ſtimulo: *Radix enim* 1 Tim. 6. 10.
omnium malorum eſt cupiditas. Et quibus rerum conſideranti ſatis lucu-
lenter apparet, quòd maius fuerit miraculum converſio & vocatio Mat-
thæi, quàm cæterorum Apoſtolorum piſcatorum. Collige ex hoc,
anima Chriſtiana, quòd Chriſtus non Matthæi ſacculos, ſed animam
quæſièrit, ſic prima tibi cura ſit, ſalvare animam tuam, & illorum, quo-
rum tibi peculiaris cura commiſſa eſt: *Quò plures ſocios,* ait D. Chryſoſto- Hom. 40.
mus, *quiſque ducet in cœlum, eò erit beatior.* ſup. ep. 1. ad Cor.

4 Venit hic mihi in mentem *Filius Timæi Bartimæus cæcus*, quem S.
Auguſtinus aſſerit, quòd priùs fortunæ bonis affatim fuerit cumulatus, Marc. 10. 46.
ſed tandem ſua felicitate dejectus in magnam inciderit miſeriam, dum
cæcus factus in via publica ſedens danem mendicare fuit coactus. Hic,
inquam, cæcus, cum à turba prætereunte aure bibulâ percepiſſet, JEſum
Nazarenum mox in Jericho venturum: *Clamavit dicens: JESU, Fili Da-* Luc. 18. 38.
vid, miſerere mei. Increpabant autem illum turbæ, ut taceret: Ipſe verò
multò magìs clamabat: *Fili David, miſerere mei.* Et quare, dices, adeò cla-
mavit cæcus ille Bartimæus, quò magìs obſtrepebat turba? ℟. Lucas Luc. Burg.
Burgenſis: *Obſerva vigilantiam hujus, quòd ſimulac audiverit adventantem tur-* hîc.
bam, ſine mora clamaverit, ne fortè elaberetur JEſus Jericho. Audis hoc? Cùm
tranſit JEſus, & te vocat ad meliorem ac perfectiorem vitam, ſine mora
audiendus eſt, ne fortè elabatur, & ſecundò non redeat, & ſic tu illius
fruſtreris gratiâ.

Adverte, prudens Lector, hîc ſingularem conceptum. Cùm mi-
tiſſimus Dominus ad pœnitentiam convertere voluit notam illam mu-
lierem Samaritanam, nomine Photinam, obſervat Evangeliſta: *Fatiga-* Joh. 4. 6.
tus ex itinere ſedebat ſic ſupra fontem. En! venator animarum zeloſiſſimus
hanc

hanc lupam ſedens exſpectabat. Sed ubi ad frugem reducere volu Matthæum, locupletiſſimum publicanum ac telonarium Cæſareum

Matth. 9. 9. non ſedens illum exſpectabat, ſed per modum tranſeuntis vocabat: *Cùm tranſiret inde JEſus, vidit hominem ſedentem in telonio, Matthæum nomine, & ait illi: ſequere me; & ſurgens ſecutus eſt eum.*

Obſerva hîc duplicem Dei & hominis Chriſti vocantis modum Photinam exſpectans exſpectavit, ſed apud Matthæum publicanum in telonio ſedentem pertranſiit, quaſi per tranſennam illum ad ſe vocan-

Didac. Stella in Luc 5. do: *Sequere me;* Audi pro doctrina morali Didacum Stellam ſupra illa verba: *Cùm tranſiret inde JEſus*, ita diſcurrentem, *Tunc enim tranſit JEſus, & in tranſitu peccatorem videt, quando eum vocat per internam inſpirationem, non facit in eo manſionem, donec inſpiratio opere impleatur.* Et paulò poſt ſubjungit, additque aculeum: *Sicut Matthæus*, inquit, *ſequens ſuo convivio detinuit illum, diſcamus detinere JEſum, ne prætereat. Væ illis, juxta quos iterum atque iterum JEſus tranſit, & non detinetur!* Ah! quoties fortè apud te tranſiit, anime mi, monendo, inſpirando, docendo &c. & tu non detinuiſti eum? quid ergo fiet de te?

5. Venit aliquando ad Chriſtum Dominum devotus quidam ju-

Marc. 10. 17. venis, genu flexu adorans eum ac rogans: *Magiſter bone, quid faciam, ut vitam æternam percipiam?* Ad quem benignus Dominus: *Præcepta noſti!* At ille: *Magiſter, hæc omnia obſervavi à juventute mea.* JEſus autem intuitus eum blando ac ſuavi vultu, manumque ejus apprehendens, & arridens, quia *dilexit eum*, ad illum dicebat: *Unum tibi deeſt: vade, quæcunque habes, vende, & da pauperibus, & habebis theſaurum in cœlo; & veni, & ſequere me.* Per quæ verba dictum adoleſcentem ad perfectionis viam, ſuique ſequelam blandè invitabat, ſed miſer, cæteroquin bonus juvenis, occulto laborabat & tenebatur animi morbo, quia ſuas amabat poſſeſſiones ac divitias, hinc *contriſtatus in verbo abiit mœrens*, & prout obſervat anti-

Matth. 19. 22. quiſſimus Origenes ex Evangelio Hebræo S. Matthæi: *Cœpit dives ſcalpere caput ſuum, & non placuit ei... Tum JEſus converſus dixit Simoni Diſcipulo ſuo*

Cornel. hic. *ſedenti apud ſe; Simon fili Jona, faciliùs eſt, camelum intrare per foramen acûs, quàm divitem in Regnum cœlorum.* Vide ex his, quàm difficile avari ac divites ſuas relinquant opes, quibus quodammodò in hoc ſæculo ſunt agglutinati, apud quos etiamnum verificatur illud veritatis: *Ubi enim eſt the-*

Matth. 6. 21. *ſaurus tuus, ibi eſt & cor tuum.*

Ex quibus colliges generoſum ac planè heroicum S. Matthæi ani-

Luc. 5. 28. mum, dum ad unicam Chriſti vocantis vocem: *Sequere me*, cunctas

B. Petr. Dam. opes, ac poſſeſſiones ſuas reliquit, contempſit, ac pauperibus diſtribuit

ſer. 1. de S. & pauper pauperem ſecutus eſt Chriſtum: *Relictis omnibus ſecutus eſt eum*

Matth. Audi in hanc rem Petrum Damianum ita diſcurrentem: *Mox ut vocan-*

t

ſe Salvatoris audivit Imperium, non cunctatus eſt, non ſua diſponendi quæſivit lucias, non amicorum communicanda conſilia, ſed illicò divitias ſprevit, carna-m affectuum nexus abrupit, ſicque ſolutus poſt Chriſti veſtigia lætus & impiger peravit.

6. Ita ſecutus eſt armiger ſuum Jonathan, ſervus fideliſſimus ſuum incipem, & miles ſuum Ducem, qui ſuo Domino per præruptos pe-rum ſcopulos contendenti comes adhæſit individuus, & cum eo in ſtris Philiſtinorum ingentem edidit ſtragem: *Dixitque ei armiger ſuus:* 1 Reg. 14. 7.
omnia, quæ placent animo tuo; perge, quò cupis, & ero tecum, ubicumque vo-ris.

Ita ſecutus eſt Ethai Davidem Regem ſuum, cum à facie Abſolo-ſfugam arriperet, & in exilium, relictâ civitate Solyma, flens ac plo-ns per montem Olivarium cum paucis ſuorum contenderet: *Vivit* 2 Reg. 15. 21.
ominus, & vivit Dominus meus Rex: Quoniam, in quocumque loco fueris, Do-ne mi Rex, ſive in morte, ſive in vita, ibi erit ſervus tuus.

Ita ſecutus eſt eundem Iſraëlitarum Regem Siba, qui in dicto exilio 2 Reg. 16. 1.
gi ſuo cum duobus aſinis, ducentis panibus, & centum alligaturis æ paſſæ, & centum maſſis, palatharum & utre vini oneratis in occur-m venit, ut Regem profugum ab itinere laſſum, & domeſticos ejus mites reficeret: *Dixitque Siba: Oro, ut inveniam gratiam coram te, Domi mi Rex.*

Plùs S. Matthæus, qui Chriſtum Dominum ac Regem ſuum gene-ſo ſemper animo tum in vita, tum in morte ſecutus eſt; in vita qui-m, dum *relictis omnibus ſurgens ſecutus eſt eum;* & quidem in ſumma pau- Luc. 5. 28.
rtate, qui priùs abundaverat auro ac divitiis; in ſumma humilitate, m ſe ipſum in Evangelio vocabat publicanum, hoc eſt, peccatorem blicum; in ſumma obedientia, cum Paulo dicens: *Domine, quid me* Act. 9. 6.
facere? Unde usque ad ultimos terræ fines Evangelium prædicandi ula penetravit, ubi & vitam ſuam Deo conſecravit. O anima Chri-ana! Vis & tu ſequi Chriſtum? En! vocat mundus, ſed in quem fi-m? ut decipiat; vocat caro: ſed cur? ut fœdet; vocat Dæmon, ut rdat, accurritur undique. ait Stella. Vocat Chriſtus, ut ſalvet, & uci ſequuntur. *Si quis vult poſt me venire,* adhortatur nos veritas, *abneget* Stella in Luc.
etipſum. Obſerva peculiaria Chriſti verba: *Si quis vult,* quaſi nullus 9. 23.
oc velit, aut rarus.

7. Ad domum & officinam figuli nunc cum Jeremia deſcendamus, i præcepit Deus, ut opera illius attentiore mente perpenderet. Et id factum eſt? *Ecce ipſe faciebat opus ſuper rotam, & diſſipatum eſt vas, quod* Jer. 18. 4.
faciebat de luto manibus ſuis: converſusque fecit illud vas alterum, ſicut placue-in oculis ejus, ut faceret, Ingens hìc latet myſterium. Vas primum ſu-

per rotam confractum, ex quo luti ſordidi fruſto figulus reflectendo & circumgyrando totum exinde pulchrum, novum & honorificum vas confecit, denotabat tunc temporis Judæos, tanquam vas figuli, confractos, & in captivitatem propter delicta ſua diſperſos, quos tamen Deus, ſi dignos pœnitentiæ fructus egerint, paratus erat tanquam vas gloriæ & honoris de novo in gratiam recipere; & ſubjungit Dominus ad noſtram doctrinam ac ſalutarem Dei timorem in nobis excitandum; *Nunquid ſicut figulus ipſe, non potero vobis facere, domus Iſraël, ait Dominus? ecce ſicut lutum in manu figuli. ſi vos in manu mea, domus Iſraël.*

Et quid dico? Nunquid Matthæus ante ſuam converſionem erat vas iræ, vas ſordidum, vas Domino inutile? Sed vide potentiam Creatoris ac Salvatoris tui, dum ex eodem luto & vaſe ignominiæ confecit vas gloriæ, vas electionis, vas in honorem ſibi & univerſo orbi terrarum: *Converſusque fecit illud vas alterum, ſicut placuerat in oculis ejus, ut faceret:*

B Petr. Dam ſer. de S. Matt. Unde rectè de illo B. Petrus Damianus: *Inter omnes*, ait, *planè Sanctos, qui cœleſti gloria de triumphato mundo victoria titulos intulerunt, B. Matthæus mihi videtur inſignis atque conſpicuus, & quemadmodum inter eos dignitatis obtinere primatum, atque ut clariùs dicam, nemo poſt Chriſtum eſt, cui magis debeat ſancta univerſalis Eccleſia: nam quod mundus vivit, hæc eſt cauſa, quia lux nobis Evangelica corruſcavit.* Et ſubdit: quia ipſe *tanquam dux vexillum ſequentibus prætulit, ſuoque exemplo, ut ſcriberent, incitavit.*

Gen. 12. 1. 8. Ad Abraham quondam à Deo dictum eſt: *Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui, & veni in terram; quam demonſtrabo tibi.* Mirè hîc Deus exercitavit obedientiam, & acuit fidem Abrahæ, dum voluit, ut promptè in omnibus obediret, Deumque vocantem ſequeretur, quod & fecit ſtrenuè, dum per totam exinde vitam in Chanaan peregrinatus eſt.

Plùs fecit S. Matthæus Apoſtolus & Evangeliſta Chriſti, dum ad duo

Matth. 9. 2. Salvatoris noſtri verba: *Sequere me*, non tantùm parentes, amicos, domum, divitias, patriam, opulentiſſimum vectigal, commoditates, & cuncta mundi oblectamenta, ſed & ſe ipſum reliquit, ac ſine ſacculo ac pera in terram alienam, barbaram ac remotiſſimam, imò ad usque ultimum terræ profectus eſt, ſolùm ut Chriſtum lucrifaceret, & animas errantes doctrinâ ac ſanctitate vitæ ad cœlum reduceret.

Judith, vidua illa Hebræa & vitæ ſanctitate & rerum geſtarum gloriâ inſignis, ubi populus ex ſpoliis Aſſyriorum ditatus ei tanquam victrici grato animo pretioſiora offerebat, omnia illa reſpuit, imò & eorum

Judith. 16. 23. oblita eſt: *Porro Judith univerſa vaſa bellica Holofernis, quæ dedit illi populus, & conopeum, quod ipſa ſuſtulerat de cubili ipſius, obtulit in anathema oblivionis.* Sto hîc attonitus, quare prudentiſſima illa heroina nihil illorum pretioſorum

m voluerit acceptare, & apud ſe retinere? & nunquid Principes, ac
lli Duces, dum victores ab acie recedunt, ejusmodi trophæa præfer-
a pretioſa in obtentæ victoriæ memoriam in domo ſua retinere &
licitè aſſervare aſſolent? ℞. Paulus Areſius Dertonenſium Epiſco-
s: *Conſultiùs fore, reputabat prudentiſſima mulier, à ſe omnem occaſionem au-* Areſius diſc.
re iſtius, quod in Holofernis exercitu geſtum erat, ut nunquam ei vanam gloriam 27. n. 17.
ſuperbiam parare poſſet, vel blandientium recordaretur verborum, amoroſorum-
affectuum, quos illi Holofernes exhibuerat.

Ita quoque fecit S. Matthæus, qui uno temporis momento ob amo-
m JEſu omnia terrena ac pretioſa reliquit, omniumque divitiarum
rum, & quas adhuc corradere poterat, oblitus *obtulit in anathema ob-* Metaphraſtes
luis; unde poſt Chriſti aſcenſionem docuit cumprimis Hebræos & & Sur. in vita.
læſtinos, quibus & ſacrum Evangelium primus linguâ Hebraicâ ſcri-
t, ut quò non poterat pervenire ſermone, ſcripto perveniret, hinc in
nem terram exivit ſonus ejus. Exinde in Ægyptum profectus eſt, ubi
erè ac intrepidè Chriſtum efferatis illis gentibus prædicavit, ac multa
minum millia ad agnitionem veri Numinis & fidei orthodoxæ lu-
en per ingentia prodigia convertit. Tandem usque in Æthiopiam pe-
travit, ubi ab Eunucho Candacis Reginæ, olim à Philippo baptizato,
ſpitio receptus eſt, in quo loco Eccleſiæ Æthiopicæ fundamenta jecit,
esbyteros & Diaconos conſtituit, quotidie ad populum concionem
buit, eorumque infirmos, quacumque detinebantur infirmitate, cu-
vit, & Regium filium Euphronem à mortuis ſuſcitavit, ipſumque Re-
m cum omni familia baptizavit. O felix ille, qui ita annos ſuos ac la-
res impendit in adipiſcenda Dei cognitione, illiusque amorem cor-
us inſerit humanis, non enim, teſte S. Dionyſio Areopagita, majus S. Dion. in
us eſt, imò, *omnium divinarum diviniſſima extat perfectio, cooperatores eſſe* Hierarch.
alutem animarum ad ſuum Creatorem.

9. Daniel vir deſideriorum immanem draconem, quem ut Deum
lebant Babylonii, maſſâ piceâ adipe in pilis mixta interfecit: *Tulit* Dan. 14. 26.
o Daniel picem, & adipem, & pilos, & coxit pariter, fecitque maſſas, & dedit
os draconis, & diruptus eſt draco.

Sanctus Matthæus Apoſtolus, invocato SS. nomine JEſu, & ſigno Petr. de Nat.
rucis facto, duobus horribilibus draconibus, à quibus arte magicâ po- l. 8 c. 100.
li inficiebantur, ultrò obviam venit, quibus præcepit, ut nulli ampliùs c. 202.
ncerent creaturæ: *Et continuò ſine cujusquam læſione per portam urbis egreſſi ſunt.*

Moyſes Dux ac Legifer populum Hebræorum de tenebris Ægy-
iacis eduxit in lucem, & per mare rubrum in Palæſtinam, quibus in
ſerto, cùm ob murmurationem à ſerpentibus ignitis infeſtarentur, pro
no æneum ſerpentem erexit, *quem cùm percuſſi aſpicerent, ſanabantur.* Num. 21. 9.

S. Matthæus Apoſtolus & Evangeliſta Ægyptios & Æthiopes è tenebris infidelitatis, & ex umbra mortis mirabiliter ad fidem adduxit, quos à venenatis ſerpentum morſibus læſos, ſolo Chriſti invocato nomine curavit, eiſque pro ſigno non ſerpentem æneum, ſed qui per ſerpentem illum æneum præfiguratus eſt, hoc eſt, Chriſtum JEſum, & hunc Cruçifixum erexit. Audi pro tua Doctrina & ſolatio S. Auguſtinum: *Fratres, inquit, ut à peccatis ſanemur, Chriſtum Crucifixum intueamur, quomodo, qui intuebantur ſerpentem aneum in deſerto, non peribant moribus ſerpentum.*

Abdias l. 7. Hiſt. Apoſt.

S. Aug. in Joan. c. 6.

10. Zacharias Propheta filius Jojadæ Pontificis à Joas ingratiſſimo Rege, quia veritatem ipſi prædicaverat, quòd dereliquerit Dominum ac Deum ſuum, immani ſacrilegio in loco ſacro inter templum & Altare holocauſtorum occiſus eſt: *Et non eſt recordatus Joas Rex miſericordiæ, quam fecerat Jojada pater illius ſecum, ſed interfecit filium ejus; qui cùm moreretur,* ait: *Videat Dominus, & requirat.* Quam indignam necem & Chriſtus Dominus ingratis Judæis objectavit: *Vt veniat ſuper vos omnis ſanguis juſtus, qui effuſus eſt ſuper terram, à ſanguine Abel juſti, usque ad ſanguinem Zacharia, filii Barachia, quem occidiſtis inter templum & Altare.*

2 Par. 24. 22

Matth. 23. 35.

Hoc idem S. Matthæo Apoſtolo evenit, ubi enim viginti duos annos in Æthiopia in aſſiduis laboribus complevit, non guſtando carnem, ſed herbis ac leguminibus ſolùm victitans, & totus in animarum ſalutem effuſus, tandem intra templum & Altare, jubente impio & ſacrilego Rege Hirtaco, à miniſtris regiis ſub Miſſæ finem, ubi immaculatum Agnum Deo jam immolaverat, & ipſe Deo grata virginitatis victima immolatus, & lanceis confoſſus eſt. Cauſa hujus necis erat, quia Hirtacus Rex Iphigeniam virginem regiam, quam S. Matthæus priùs à morte reſuſcitâſſe fertur, nunc per votum ſponſam Deo ſacram, vi ad matrimonium ſecum ineundum rapere ſatagebat. cui S. Apoſtolus animo & ſermone intrepido reſtitit: *Gravi caſtigatione dignum fore ſervum, qui auferret Regi conjugem, & quoniam Iphigenia ſponſa ſit JEſu Regis, rerum omnium Domini, JEſum inimicum habiturum, quia talia dirimeret ſponſalia.* Sacrum exinde corpus ejus ferreæ arcæ incluſum eſt, atque in mare projectum, ſed Deo mirabiliter protegente, urna illa ferrea natans ſupra maris undas ab omnibus viſa eſt. ex quo miraculo plures gentiles de novo ad Deum vivum & verum converſi ſunt. Denique idem ſacrum corpus Salernum translatum eſt, ubi in hodiernum usque diem magnâ fidelium veneratione & hominum concurſu colitur, cujus civitatis civibus ſæpiùs in neceſſitatibus, ac extremis periculis ſingulari fuit præſidio, præſertim cum anno 1544. die 27. Julii Ariadenus Barbaroſſa Turca, & piratatruculentus, cum ingenti claſſe Salernum venerat, eam civitatem mari adjacentem deprædaturus aut veſtaturus; verùm, quia Salernitani ad

Ambr. Spinol. hoc feſt.

Bagatt. To. 1. l. 2. c. 4. n. 22.

pa-

atrocinium S. Matthæi confugerant, ſereno cœlo mox graviſſima
torta eſt tempeſtas, quæ claſſem Turcicam confregit, & reliquias illius
ıfugam propulſavit.

Imminet & tibi, anima Chriſtiana, tempeſtas valida, ac tunc præ-
rtim, quando anima tua ab hoc ſuo mortali corpore erit diſſolvenda;
nc enim verò magna tibi inſtabit tribulatio, *quia venient dies in te, & cir-* Luc. 19. 43.
undabunt te inimici tui vallo, & coanguſtabunt te undique; non poteris hanc
riculoſam effugere tempeſtatem, proinde dum tempus eſt: *Fac tibi* Luc. 16. 9.
nicos, & cum defeceris, recipiant te in æterna tabernacula. Talis amicus tibi
it S. Matthæus Apoſt. & Evang. ſi virtutes illius imitatus fueris, & ejus
terceſſionem devotè invocaveris &c.

CONSIDERATIO XXXVIII.

)e Protectione, & Patrocinio S. Michaelis Archangeli.

Pro Feſto S. Michaëlis.

Aichaël Archangele, veni in adjutorium populo DEI.
Eccleſia in Brev.

I.

SOlent Monarchæ, & hujus ſæculi Principes duplicis differentiæ habere Miniſtros, qui ipſis inſerviunt, & ad mandata exequenda ſemper ſunt parati. Sunt cumprimis, qui illis in aula, & Regia curia quotidie obſequioſi aſſiſtunt, thronum ejus & latus ſtipant, ac cameralia & alia ſimilia attendunt officia. Sunt & alii Miniſtri bella parati, qui ad Regni defendenda mittuntur fortalitia. & ſiquidem minet bellum, ipſi generosè ſe hoſti opponunt, ut in pace & ordine nſerventur Provinciæ & populi.

Aulam modernam Potentiſſimi, & Auguſtiſſimi Imperatoris no- Caroli Sexti inſpiciamus, cui Miniſtri aulici ſedulâ inſerviunt curâ, ijeſtatem ſui Monarchæ demiſſiſſimè venerantes, & iuſſis obſequen-; & ex altera parte Miniſtros habet, ac Duces generoſos ad quævis la & prelia contra immaniſſimum Turcarum Imperatorem, alios- e Regnorum hoſtes paratiſſimos; Inter quos præeminet Sereniſſi- is & Invictiſſimus Sabaudiæ Dux ac Princeps Eugenius, cujus gene-

roſum animum, pietatem ac victorias miratur orbis univerſus, dum nuper, hoc eſt anno Chriſti 1716. die 5. Auguſti, Solimanni numeroſiſſimum exercitum glorioſiſſimè devicit, & profligavit. Mitto alias victrices eius palmas & victorias &c.

Altiùs erigamus animos. Ita quoque ſupremus totius univerſi Creator & Monarcha DEUS in cœleſti ſua curia & Regno, cujus nunquam erit finis, duplicis differentiæ ſolet habere Miniſtros; primi ſunt,
Dan. 7. 10. Apoc. 12 3. qui aſſiſtunt ei ſemper in cœlo, de quibus Daniel. *Millia millium miniſtrabant ei, & decies millies centena millia aſſiſtebant ei.* Alii autem Angeli poten-
Heb. 1. 14. tes virtute ſunt deſtinati ad præliandum cum Dracone magno, habente capita ſeptem, cujus cauda trahebat tertiam partem ſtellarum cœli &c. Et hi Angeli ſunt *adminiſtratorii ſpiritus, in miniſterium miſſi propter eos, qui hæreditatem capient ſalutis.* Inter quos cœleſtes milites, & Angelos Cuſtodes noſtros ſupremus archiſtrategus, & Princeps eſt S. Archangelus Michaël, qui luciferum ſuperavit; *Quis ut DEUS?* Proinde meritò ſancta Mater Eccleſia ob innumera ab eo accepta beneficia ejus hodie memoriam gratâ mente recolit, de quo cœleſti Principe plura nobis occurrunt conſideranda.

2. Voluit quondam Deus populum ſuum electum ex duriſſimâ ſervitute Ægyptiaca, & graviſſimo Pharaonis jugo in optatam aſſerere libertatem, atque in Palæſtinam, melle & lacte manentem, ſicco pede per mare rubrum & deſertum traducere; & quem Ducem illi aſſignavit?
Exod. 23. 20. *Ecce*, inquit Dominus, *ego mittam Angelum meum, qui præcedat te, & cuſtodiat in via, & introducat in locum, quem paravi, obſerva eum, & audi vocem ejus &c.* Et qualis hic Angelus fuit? an Joſue, quia hic Hebræos in terrum promiſſam introduxit? Reſp. Abulenſis, & alii, Angelum hunc fuiſſe S. Michaëlem, præſidem exercitûs Hebræorum, ille enim præibat eis viam in columna nubis per diem, & ignis per noctem.

Pharao Tyrannus, ubi populum Iſraëliticum abeuntem vidit, cum univerſo exercitu ſuo eos inſecutus eſt; ubi advertit ſcriptura, quòd Angelus in columna nubis ſe inter Hebræos & Ægyptios interpoſuerit: *Tollensque ſe Angelus Dei, qui præcedebat caſtra Iſraël, abiit poſt eos, & cum eo pa-*
Exod. 14. 19. *riter columna nubis.* Et quare hoc? Si S. Michaël, prout dictum eſt, in columna illa nubis & ignis populo Dux in via extitit, quare nunc retrogreſſus eſt, & à tergo exercitûs ſtetit? Obſerva ſollicitam S. Michaëlis Tutelam erga populum ſibi concreditum; ideo agmen tunc claudere voluit, ait Cornelius & alii, ut Hebræos ab Ægyptiis in ſequentibus tutaretur, Ægyptios enim in columna illa tenebroſa confudit & obnubilavit, ne poſſent pergere inſequendo, Hebræos autem in tantùm illuminavit, ut interim poſſent proficiſci, & mare rubrum tranſire &c.

3. Miſit quondam Rex Antiochus Heliodorum, virum potentem cum curſoribus & ſatellitibus Hieroſolymam, ut templum ſpoliaret, & pecunias ibi depoſitas in Regios theſauros transferret. Apparuit autem ei quidam eques vultu minaci geſtuque ſævo, inſidens generoſo equo, & habens arma aurea, cui ſe aſſociabant adhuc duo alii virtute decori, optimi gloriâ, ſpecioſique amictu. qui ſine mora Heliodorum multis afflictum verberibus è templo eliminârunt: *Apparuit illis quidam equus terribilem habens ſeſſorem, optimis imperimentis adornatus &c.* 2 Mach. 3. 25. Et quis fuit ille eques, qui Prætoris officio functus, ſacrilegum Heliodorum acerrimè juſſit flagellare? Reſp. Theodoretus, fuiſſe S. Archangelum Michaëlem, quæ ſicut olim Synagogæ Tutor ac Defenſor extitit, ita nunc eſt Eccleſiæ S. R. Catholicæ Protector digniſſimus.

Mittit Sennacherib Aſſyrius minaces ad Ezechiam litteras, ut ſe dedat, nec ſperet, Dei ope ſe ejus evaſurum manus. Ezechias has in templo Deo offert litteras, humiliter orans, ut ſui populi causâ urbi ſuccurrat. Et quid factum eſt? Angelus unâ nocte Aſſyriorum cædit caſtra, & Sennacherib fugiens interficitur à filiis: *Egreſſus eſt autem Angelus Domini, & percuſſit in caſtris Aſſyriorum centum octoginta quinque millia.* Iſa. 37. 36. Et quis ille Angelus fuit tam fortis ac potens, ut univerſum deleret exercitum? Reſp. Manſius, fuiſſe S. Michaëlem, qui non tam univerſum hoſtilem exercitum momento confecit, ſed & civitatem Hieroſolymam ab arcta obſidione & interitu liberavit.

4. Abraham, à Deo juſſus immolare filium ſuum, ſine mora obedit. Et ecce, dum jam magno animo dextram tollit, & gladium in ejus cervices vibrat, ſiſtitur ab Angelo. *Et ecce Angelus Domini de cœlo clamavit, dicens: non extendas manum tuam ſuper puerum, unde facias illi quidquam &c.* Gen. 22. 11. Et quare hoc? Nunquid Deus omnino eſt immutabilis, non phyſicè duntaxat, ſed etiam moraliter, ita ut ex animi inconſtantia aliud velle non poſſit, quàm quod ſemel decrevit, unde apud Malachiam Prophetam dicit: *Ego Dominus, & non mutor?* cur ergo hîc ſuaſit, imò præcepit Malach. 3. 6. ſacrificium, & poſtea diſſuaſit? Priùs ſerió mandavit, dein per Angelum impedivit; & quæ, obſecro, cauſa, cur hîc Deus ſuam mutaverit ſententiam?

R. S. Auguſtinus: *Affectum tuum inquiſivi, non factum exegi:* Erat ergo benignus Dominus, bona Abrahami & Iſaaci voluntate contentus. S. Auguſt. apud Lippom. in c. 22. Gen. Secundò, univerſa genealogia Chriſti fuiſſet uno ictu extincta, ſicut enim ille, qui ſurculum viridem trunco implantatum deſtruit, totam arborem & omnes ramos ac fructus ejus corrumpit, ita extincto Iſaaco omnes poſteri ex eo naſcituri fuiſſent ſimul extincti, & per conſequens Incarnatio Verbi non fuiſſet completa, quia *Abrahæ dicta ſunt promiſſiones.* Gal. 3. 16.

Ange-

Angelus autem ille, qui hanc immolationem ob bonum totius generis humani impedierat, & romphæam Abrahæ jam incumbentem jugulo unigeniti ſui continuit, non erat alius iuxta Theodoretum, quàm S.
Gen. 22. 16. Michaël Archangelus, hic enim loco Dei Abrahamo promiſit: *Per memetipſum juravi, dicit Dominus: quia feciſti hanc rem, & non pepercisti filio tuo unigenito propter me, benedicam tibi, & multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas cæli, & benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ.* Subintrat hîc Janſenius: *Ubi pro ſemine Abrahæ intelligitur Chriſtus: ſicque verbis illis promiſit Pater Unigenitum ſuum ex ſemine Abrahæ incarnandum.*

5. Cæterùm diſputant ſacrarum litterarum periti, quiſnam primas veſtes Adamo Proto-parenti noſtro, cùm poſt lapſum è paradiſo per Cherubinum ejiceretur, compoſuerit? Si Scripturam conſulimus, ha-
Gen. 3. 21. bet illa: *Fecit quoque Dominus Adæ, & uxori ejus tunicas pelliceas, & induit eos.* Ergo Deus Adæ coriarius & pellium ſutor fuit? Minimè gentium, ſed quod Scriptura hîc recenſet, Angelorum miniſterio factum eſt, ac præſertim S. Michaëlis adjutorio, qui miſertus generis humani protoplaſtos veſtivit non panno, aut purpurâ, vel veſte ſericâ, ſed pellibus crudis animalium, quaſi cilicio, ut nuditatem eorum tegeret, aëris arceret injurias, & ut conſideratione illarum veſtium dignos pœnitentiæ fructus facerent. Addit Moſes Barceſa Epiſcopus Syriæ, S. Athanaſius, & alii, quòd S. Michaël Adamum cum uxore ſua exinde in Judæam traduxerit, ubi illis de inſtrumentis, quibus terra foditur, aratur, colitur,
Gen. 3. 19. ſeminatur, & metitur, providerit, juxta illud: *In ſudore vultus tui veſceris*
Udalr. Dirh. hoc feſto. *pane;* & quod ante mortem, cùm nunc annis nongentis & triginta in gratia Dei conſtanter vixiſſet, illum ad montem, poſtea Calvariæ dictum, traduxerit, ubi illi in ſpiritu oſtendit, quæ & qualia tormenta olim illius Redemptor & novus Adam, Deus & homo Chriſtus, propter contractum apud divinam juſtitiam debitum, pro illo & omni genere humano eſſet exantlaturus, mortiſque chirographum in ligno Crucis deleturus. Vide hic, & conſidera ſingularia beneficia, quæ S. Michaël generi humano contulit, & adhuc conferre aſſolet. Invoca
S. Laur Juſt. ſerm. de S. Mich. eum devotè ac conſtanter, & experieris illius opem: *Non abs re,* ait S. Laurentius Juſtinianus, *S. Mater Eccleſia illum honorat, quem ſui ſpecialem, & proprium novit eſſe cuſtodem, aſſiduum interceſſorem &c. Defendit humiles, pudicos diligit, cuſtodit vitam, regit in via, perducit ad patriam.*

6. Cùm Joſue inviĉtiſſimus Belli Dux in agrum Jerichuntis ſe conferret, ut locum oppugnandæ urbi opportunum ſpecularetur, obviam illi venit vir quidam generoſus evaginatum tenens gladium, ad
Joſue 5. 33. quem Joſue: *Noſter es, an adverſariorum? qui reſpondit: Nequaquam: Sed ſum princeps exercitûs Domini, & nunc venio,* ſcilicet tibi & populo Hebræorum

rum

m in auxilium. Et quis fuit vir ille armatus, quem Joſue pronus in rram adoravit? Reſp. Lyranus, Abulenſis & paſſim alii, illum fuiſſe S. lichaëlem, hic enim eſt Princeps exercitûs Domini, non tam cœleſtis omnium Angelorum, quàm & terreſtris puta, omnium fidelium popllorum, præeſt enim Eccleſiæ Angelicæ in cœlis triumphanti, & Eccle- Chriſtianorum in terra militanti, ut eam contra Dæmonum, & infi- lium inſultus defendat, ac propugnet; proin meritò illius opem omnes iidem Chriſtiani, ſed præſertim duces ac milites in bello invocare de- nt, cum Juda Macbabæo orantes: *Et nunc, Dominator cœlorum, mitte* 2 Mach. 15.
gelum tuum bonum ante nos, in timore magnitudinis brachii tui, ut metuant, 23.
i cum blaſphemia veniunt adverſus ſanctum populum tuum &c.

Erexit quondam Nabuchodonoſor Rex ex auro mirandæ altitudi- ſtatuam, in qua à gentibus voluit adorari; recuſant id tres Pueri, Si- ach, Miſach & Abdenago, unde in ardentem mittuntur fornacem; ſed us mittit Angelum ſuum, qui eos ſervat immunes: *Angelus autem Do-* Dan. 3. 49.
ni deſcendit cum Azaria, & ſociis ejus in fornacem, & excuſſit flammam ignis de nace &c. Et qualis hic Angelus extitit, quem Rex inter tres illos pueros nilem filio hominis conſpicatus eſt? Reſp. Panthaleon Diaconus & l, hunc fuiſſe S. Michaëlem, qui in fornace illa Babylonica flammarum mpeſcuit ardorem, & tres illos Juvenes conſervavit illæſos. Vis, ani- e mi, à flammis gehennalibus & ſempiternis præſervari, ſerva mandata i, & cole impoſterum impenſiùs hunc cœleſtem Principem, quem us conſtituit ſuper omnes animas ſuſcipiendos. Ergò & ſuper tuam.

7. Juvat hìc pro coronide hujus Conſiderationis plura de S. Mi- aële coacervare argumenta. Hic fuit ille Angelus, qui Moyſi pa- Exod. 3. 2.
ndi oves in medio rubi ardentis quidem, ſed incombuſti apparuit, i jam tunc generationem Dei hominis, & immaculatum B. Virginis rtum adumbravit, & præſignavit. Hic fuit ille Angelus, qui vice Dei Exod. 20. 1.
monte Sina legem Hebræis dedit, & Decalogum univerſo populo omulgavit. Hic fuit ille Angelus, qui Habacuc Prophetam cincinno Dan. 14. 35.
itis apprehendit, illumque ex Judæa ſubitò in Babylonem cum pran- transtulit. Hic Baalam pſeudo-prophetam ſtricto gladio terruit, Num. 22. 22.
populo electo malediceret. Hic Gedeonem ex horreo elegit, eique Jud. 6. 12.
randam illam victoriam contra Madianitas obtinuit. Hic Davidem 2 Reg. 24. 16.
rripuit, & ad ſeriam pœnitentiam reduxit, dum ſtricto gladio urbi erosolymitanæ tempore triduanæ peſtis interitum intentavit.

In novo Teſtamento S. Michaël choragus fuit, qui in Nativitate riſti cum multitudine militiæ cœleſtis intonavit, & præcinuit illud ltiſſimum: *Gloria in altiſſimis DEO, & in terra pax hominibus.* Ille poſt Luc. 2. 14.
mium & Satanam devictum juxta mentem Seraphici Doctoris pri-

Matth. 4. 11. mus Chriſto in deſerto adſuit, humiliter miniſtrans ei: *Et ecce Angeli acceſſerunt, & miniſtrabant ei.* Ille Probaticæ piſcinæ aquas commovit, & Joh. 5. 4. ſanctificavit, in figuram Baptiſmi, ita, ut qui primus in illam deſcenderet, ab omni curaretur infirmitate. Ille in monte Olivario ad Chri Luc. 22. 43. ſtum agonizantem venit, cumque conſolatus eſt. *Apparuit autem Angelus de cælo, confortans eum.* Ille in ſepulchro Chriſti à mortuis reſurgenti Matth. 28. 2. grandem illum lapidem removit, milites terruit, quia aſpectus ejus erat ſicut fulgur &c. Ille denique in extremo illo judicii die inflabit tubam 1 Theſſ. 4. 15. illam horrendam: Surgite mortui, venite ad judicium: *In juſſu & in voce Archangeli, in tuba DEI deſcendet de cælo &c.* Nunc maturè te para, ut ibi ſecurus conſiſtas.

CONSIDERATIO XXXIX.

S. Franciſcus, cur tantoperè Agnum, & Alaudam æſtimârit?

Pro Feſto S. Franciſci Seraph.

Interroga jumenta, & docebunt te, & volucres cæli & indicabunt tibi. Job. 12. 7.

I.

MIror, quoties attentiore animo mecum perpendo mirabilem illam ſententiam, quâ olim patientiſſimus Job mortalibus præcepit, ut ad ſcolam irrationabilium animalium ſe conferrent, ut ab illis veram addiſcerent ſapientiam, quâ inſtructi Deo T. O. M. impoſterum meliùs ſervirent: *Interroga,* Job. 12. 7. ait, *jumenta, & docebunt te, & volucres cæli, & indicabunt tibi.* Quid, obſecro, à brutis animantibus, & cœli volucribus ad noſtram poſſumus ſalutem addiſcere?

Prov. 30. 30. Reſp. Enim verò multa. A Leone, *qui ad nullius pavet occurſum,* diſcere poſſumus animi fortitudinem: à Camelo, ſine murmure pondera geſtante, patientiam: à Bove arante & triturante laborem: à Cane domeſtico gratitudinem: à Cervo ſaucio, ad fontem vivum pro medela anhelante, pœnitentiæ lachrymas: à Lepore ſalutarem Dei timorem: à Dama fugam adverſus vitia: ab Elephante obedientiam & perſeverantiam: ab Herinacio, maturè ſibi de victu proſpiciente, providentiam: à Lynce perſpicaciam: à Monocerote corporis & animi puritatem

atem: ab Urſo catulos lambente ſedulam filiorum educationem: à Panthera, ſuavem odorem ſuum longè latéque ſpargente, virtutis odorem. En! cauſam & rationem, quare Job Propheta ad ſcholam irrationabilium pecudum nos ablegaverit: *Interroga jumenta, & docebunt te.*

Sed & *interroga volucres cæli, & indicabunt tibi.* Interroga Aquilam, retortis oculis Solem contemplantem, cum lemmate: *Oculi mei ſemper ad Dominum*, & diſce in præſentia Dei ambulare, juxta illud: *Ambula coram me, & eſto perfectus.* Vide Struthionem, duriſſimum ferrum ſine damno coquentem, & diſce ab eo dura concoquere. Cerne Pelicanum, pectus ſuum roſtrô lancinantem, ut pullos ſuos, ſerpentis veneno enectos, ſanguine ſuo vivificet, & diſce ab eo pro Deo & proximo tuo nec ſanguini parcere. Conſidera gruem, lapidem, ne ſomno capiatur, inter ungues tenentem, & ediſce ab ea vigilantiam. Contemplare Ardeam, ſereno cœlo ſuper lucidas nubes ſe efferentem, & diſce ab ea ſpem ſuam in ſolo Deo collocare. Attende Carduelem, ſpinis & carduis innixam, & tamen ſuaviter canentem, & addiſce ab ea carnis mortificationem. Intuere Ciconiam, parentes ſenio confectos propriis humeris ferentem, & diſce ab illa pium ac gratum erga parentes & benefactores tuos affectum. Reſpice columbam ac turturem omni felle carentem, & diſce ab ipſa manſuetudinem & pacem. Inſpice candidiſſimum Cygnum, priusquam cibum capiat, ſe in aquis abluentem, & diſce ab eo præparationem ad SS. Eucharistiam dignè ſumendam. Contemplare Falconem, qui, dum jejunus eſt, ad quævis ſublimia & ardua ſe elevat, diſce ab eo refrænare gulam, ut mens ſemper ad DEUM ſit elevata. Aſpice Philomelam, ſuaviùs in cavea, quàm liberiùs in ſylva canentem, & diſce, ſi anima religioſa es, libenter intra cœnobii ſepta habitare, & DEUM tuum die noctuque & cantu, & oratione tum vocali, tum mentali laudare. Interroga denique Hirundinem, bacillum ad maris littus colligentem, quô ſi volant ſuper mare feſſa eſt, quaſi naviculâ utitur, donec mediante hoc ligno ad optatum portum perveniat, diſce ab illa Crucem amare, Crucem ſequi, Cruci inniti, ſi per mare magnum & ſpatioſum hujus ſæculi ſecurus ad felicis æternitatis portum diſcupis contingere: *Inſtituit Deus*, ait S. Auguſtinus, *lignum, quô mare tranſeamus, nemo enim poteſt tranſire mare hujus ſæculi, niſi Cruce Chriſti portatus.*

Pſ. 24. 15.
Gen. 17. 1.
S. Auguſt. To. 9. tr. 2. in Joan.

Sed ad quid iſta enarro? Franciſcum Seraphicum, cujus hodie glorioſam memoriam agimus, conſulamus, quare per omnem vitæ ſuæ curſum tanto affectu & amore innocentem agnum & alaudam avi-culam ſit proſecutus? nihil enim magis curabat, & ſtudebat, quàm ut horum duorum animalium mores & virtutes pro poſſibili poſſet imitari.

Job. 12. 7. tari. Eamus & nos ad hanc ſcholam, ut in virtute proficiamus: *I ga jumenta, & docebunt te, & volucres cœli, indicabunt tibi.*

2. Olim in lege veteri mandavit Deus, ut ſingulis diebus ſit immaculati immolarentur agni, unus mane in ortu ſolis, & alter rè in ejusdem occaſu. Fiebat autem hoc ſacrificium, tum matut tum veſpertinum, de quo ſæpiùs Vates Regius meminit, publ communibus populis Iſraëlitici impenſis, ubi priùs Agnus offeren piſcina-probatica erat ablutus, ſerto exinde viridi coronatus, cerdote jugulatus, pelle nudatus, ac ſic veru ligneo affixus, igne aſſatus in altare Deo in odorem ſuavitatis oblatus eſt. E
Exod. 29. 38. erat juge ac perpetuum ſacrificium, de quo Scriptura: *Hoc eſt facies in altari; agnos anniculos duos per ſingulos dies jugiter, unum agn nè & alterum veſperè.*

Omnia hæc illis contingebant in figura, ſcripta ſunt autem p
S. Bern. ſerm. 2. & 4. de Purif. nos: proinde pereleganter S. Bernhardus per primum & matu Agnum Chriſtum infantem intelligit, quomodo à SS. Matre ſu dragеſimo poſt Virgineum partum die Hieroſolymis in templo a Patri in ſacrificium matutinum fuerit oblatus, & per agnum v immolatum idem Mellifluus eundem pientiſſimum Redempt noſtrum ſubaudit, quomodo circa veſperam, ſole jam ad occaſu gente, pro ſalute totius mundi in ara Crucis ſe ipſum Patri ſuo
S. Bonav lib. Medit. vitæ Chriſti c. 78. ſtiam pacificam præſentavit: *Ecce hìc ſum, Pater mi, usque ad Crucem miliare voluiſti pro amore & ſalute generis humani placet, accepto, & pro tibi offero, quos dediſti mihi, & fratres eſſe voluiſti; accepta igitur, & tu & deinceps placabilis eſto mei amore, & omnium maculas veteres abſterge, & ab eis &c.* Et hoc eſt, ad quos S. Franciſcus Seraphicus peculiari attendit, dum ferè aſſiduo in corde & ore ſuo ruminabat illa aur
Jo. 1. 29. Præcurſoris Domini verba: *Ecce Agnus Dei, qui tollit peccata* hinc cùm aliquando agnum innocuum à lanione ad macellum, dem jugularetur, raptare vidit, memor illius Divini Agni, de q
Jer. 11. 19. remias: *Et ego quaſi agnus manſuetus, qui portatur ad victimam*, mox giſſimas lacrymas effuſus eſt, nec priùs deſtitit, donec prece, & illum agnum jam morti deſtinatum redemerit, quem ſecum d aſportavit, & benè habuit, illius mores accuratè obſervans, qu propoſuit impoſterùm pro viribus imitandos.

3. Solet autem agnus ut plurimùm in ſtabulo naſci & morar Agno Divino Chriſto JEſu placuit, non in alio loco in publica
Pſ. 48. 13. dire lucem, quàm in ſtabulo, in quo inter jumenta in præſepio re voluit, ut hominem perditum, qui ſicut jumentum apud Deum eſt, ibidem quæreret. De S. Franciſco recenſet vita, quòd, cùm

ejus, Pica nomine, per dies aliquot ob partum in ſummo verſaretur vitæ periculo, à peregrino quodam, qui Angelus credebatur, admonita fuerit, ut, ſi à concepto partu feliciter vellet expediri, in ſtabulum ſeſe reciperet, ubi inter jumenta feliciſſimum partum edidit, & ſuper fœno & palea depoſuit; quam exinde in ſacro baptiſmate Joannem vocari voluit, ſed quia puer gracilis erat ac docilis, & linguam Gallicam faciliimo perdiſcebat conatu, ideo eum pater, Petrus nomine, de familia Mariconi, & Mercator Aſſiſiis in Italia Franciſcum appellare conſuevit, quod nomen uſque ad felicem obitum S. Franciſco adhæſit. Refert Marchantius in Candelabro myſtico de Baptiſmo, quòd ab Angelo de ſacro fonte fuerit ſuſceptus.

Agnus manè, cum à ſomno ſurgit, aut veſpere, cùm ſuper paleam recumbit, ſemper priùs genua ſua inflectere aſſolet, quaſi Deo creatori ſuo humiles ob recepta beneficia referret gratias. Hunc laudabiliſſimum morem & S. Franciſcus à teneris annis imitatus eſt, offerens ſe & omnia ſua genibus flexis benigniſſimo DEO ſuo quotidie; unde & agnum iſtum, quem à lanione & morte redemerat, edocuit, ut durante SS. Miſſæ ſacrificio ſine ullo murmure & ſtrepitu genua ſua humiliter flecteret, quaſi Deum & hominem Chriſtum præſentem in altari agnoſceret. Aliâ vice, cum S. Viro oblata fuiſſet ovicula, eam ob innocentiæ & ſimplicitatis amorem grato animo accepit, quam monuit, ut ab omni offenſa fratrum abſtineret, & laudibus divinis intenderet, quod ovicula illa exactè obſervans ſemper, cùm Fratres in choro cantantes audierat, & ipſe Eccleſiam intravit, & ante altare B. V. humiliter proſtrata balatu ſuo, quantùm potuit, SS. Deiparam ſalutavit? O Chriſtiane! *Interroga jumenta, & docebunt te.* Si adeſt hora, ut de ſomno ſurgas, monet Angelus: *Surge velociter*; & Eccleſiaſticus: *Hora ſurgendi non te tricet*; & ſapientia æterna: *Qui manè vigilant ad me, invenient me.* Proinde imitare manè & veſperè agniculum, & cum eo in genua provolutus Deum tuum humiliter adora, & ad SS. Cor JEſu tuam intentionem tanquam ad ſalutis ſcopum dirige. Ita Heliotropium ad primos ſolis orientis radios ſe pandit, & conchæ maris ad primum ſolis exurgentis conſpectum ſeſe aperiunt, ut rorem cœli accipiant; ſerò olim & tardiùs ſurgentibus Manna ab exiguo ſolis radio calefactum tabeſcebat.

In annal. Minorum an. 1221.
Job. 11. 7.
Act. 12. 8.
Eccl. 32. 15.
Prov. 8. 17.

4. Agnus gratus eſt ſuo benefectori, & miſericors in hominem pauperem, dum illi lanam præbet & pellem, quibus ſe veſtiat, & nuditatem tegat, atque à frigore ſe tueatur. De S. Franciſco recenſet vita, quòd, cum die quodam hominem pauperculum, eleemoſynam à ſe flagitantem, præter conſuetudinem repuliſſet, mox in ſe reverſus ei largiſſimam impertivit eleemoſynam, ſtatuitque ex illo tempore, ſe nemini

impoſterùm ob amorem Chriſti eleemoſynam negaturum, & quia Evangelicæ perfectionis erat cupidiſſimus, quidquid habuit, pauperibus erogavit, ut pauper pauperem Chriſtum ex eo liberiore ſequeretur animo; hinc nudus in ſuæ converſionis principio coram Antiſtite Aſſinate, etiam rejectâ patris togâ, apparuit, & nudus in conſummatione de hoc
Job. 1. 21. mundo exire voluit, illud Jobi ſecum ingeminans: *Nudus egreſſus ſum de utero matris meæ, & nudus revertar illuc.*

Agnus ex centum millibus ovium, quæ paſcuntur in campo, matrem ſuam ex voce & balatu agnoſcit, unde ingenti anhelatione & impetu ad illam currit, ut ab ea optato paſcatur lacte. Venit S. Franciſcus primis converſionis ſuæ diebus in templum S. Damiani Aſſiſii, ubi pia Crucifixi Salvatoris colitur imago quatuor affixa clavis, ad quam cum appropinquat, audit ex ore Crucifixi Amoris ſui hanc clariſſimam vocem: *Franciſce, Franciſce!* Stat attonitus ad hanc Chriſti ad ſui ſequelam vocantis vocem novus commilito; & ſicut quondam Moyſes paſcens in deſerto oves Jethro, à Domino in rubo ardente, & incombuſto vo-
Exod. 3. 4. catus eſt: *Vocavit eum de medio rubi, & ait: Moyſes, Moyſes!* Supra quod egregiè Cornelius; *Verbum DEI in rubo, eſt Verbum DEI in Cruce, quia utrobique inter ſpinas.* Ita, inquam, & S. Franciſcus à Chriſto JEſu Crucifixo vocatus eſt: *Franciſce, vade, & repara domum meam.* Intellexit hanc Divini Agni ac Domini ſui vocem Divus ille, unde mox Romam profectus, ut & matris ſuæ Eccleſiæ vocem & voluntatem obediens ovicula audiret, ab Innocentio III. tunc S. Petri claves tenente & vices gerente in ſomnis viſus eſt collabentem Lateranenſem Baſilicam, omnium Eccleſiarum
S. Bonav. in vita c. 3. matrem ſuis ſuſtinere humeris: *Proximam jam ruina*, ait S. Bonaventura, *quam quidam homo pauperculus, modicus & deſpectus proprio dorſo ſubmiſſo, ne caderet, ſuſtentabat Eccleſiam.* Et ecce, cùm eum Summus Pontifex conquiſitum ad ſe accerſiri juſſiſſet: *Verè*, inquiebat, *hic eſt, qui opere & doctrinâ Chriſti ſuſtentabit Eccleſiam.* Vide hîc, atque conſidera, quomodo Deus ſemper humiles elegerit ad ſumma in Eccleſia DEI expedienda &
S. Hieron. l. 2. Ep. 19. ad Celant. perficienda negotia, divites ac ſuperbos dimiſit inanes: *Nihil eſt*, ait D. Hieronymus, *quod nos ita & hominibus gratos, & DEO facit acceptos, quàm ſi vita meritò magni, humilitate infimi ſimus.*

5. Agnus vilibus ac macilentis eſt contentus paſcuis: pinguia illi nocent, & cum herbas deguſtat, eas non deglutire, ſed ruminare aſſolet, proinde apud omnes gentes inter munda reputatus eſt animalia; hinc
Lev. 11. 3. & ipſe Deus: *Omne quod habet diviſam ungulam, & ruminat in pecoribus, comedetis;* habet autem Agnus diviſam ungulam, ruminatque cibum. En! typum in S. Franciſco expletum, qui plerumque ſolo duntaxat pane & aqua erat contentus, rariſſimè coctis veſcens cibis, quibus ad guſtum cor-

orrumpendum miſcebat cinerem, ut mortis memoriam jugiter ante culos haberet, & ruminando in animo Chriſti paſſionem, Crucis ortificationem in corpore ſuo aſſiduò portaret; hinc nuda terra illi ctus fuit; & lignum duriſſimum illi locò pulvinaris inſerviebat, me-ior ſemper crucifixi amoris ſui, qui pro homine indigno tam indigna rre dignatus eſt. Diſce hîc tuam refrænare gulam, & corporis ſectari ortificationem, ne tibi prævaleat inimicus & domeſticus homo: *De- homo*, ait S. Bonaventura, *corpus ſuum mortificare, & ſicut Magiſter piſto- m in Cruce ſuſpendi.* S. Bonav. ſer. 2. Dom. infra oct. Epiph.

Agnus manſuetus eſt, & patiens in adverſis, & dum ligatur, ac ton-tur, vel ad victimam rapitur, non reclamat, ſed patienter cuncta ad-rſantia ſuſtinet. Conſidera ex altera parte porcum, tonde illum, & perieris, cujus toni ſit ejus grunnitus. De S. Franciſco refert vita, iòd patientiſſimi ſemper animi extiterit; unde cùm malediceretur, on maledixit; cùm à pueris ſacco cinereo indutus, luto & lapidibus nquam fatuus impeteretur; os non aperuit; cùm à proprio parente do-iincarceratus pluribus afficeretur plagis, non contradixit; cum Aſſi-fune collo innixo ad publicum juſtitiæ & ſupplicii locum traheretur, acido animo irriſiones ac contumelias ſuſtinuit, ſe conformans in mnibus Chriſto, dicens cum S. Petro: *In hoc enim vocati eſtis, quia & riſtus paſſus eſt pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut ſequamini veſtigia ejus.* 1 Petr. 2. 21.

6. Agnus humilis eſt, qui non adinſtar capræ ad meliores carpendos buſculorum flores & ſurculos in altum aſcendit, ſed humum reſpi-ens gramina & herbas ſeligit, & dum eas ruminat, cœlum reſpicit, qua-gratias ſuo Creatori ac Benefactori acturus. S. Franciſcus, juxta exem-ar Agni illius immaculati & incontaminati inter latrones ſuſpenſi, in m ſe demiſit humilitatis abyſſum, ut omnium peccatorum maximum coriphæum ſe palam profiteretur, unde corpus ſuum non aliter ac ju-entum tractabat, dicens cum Vate Regio: *Ut jumentum factus ſum apud te;* Pſ. 27. 23. nc fune quodam ligatus, tuniculâ, cinere aſperſâ malè veſtitus, capite nu-s, corpore extenuatus, pedibus diſcalceatus, facie pallidus ac macilen-s, oculiſque terram defixis incedebat, ſe viliſſimum ſemper reputans rræ vermiculum, ac indignum, quem terra ferret, unde factum eſt, ut iam latroni peſſimo in patibulo pendenti ſe poſthabuerit, & cùm à S. Bonav. c. 6. vitæ. atre quodam comite in itinere interrogaretur, quòd latroni tam ſce-rato ſe poſtponeret, & quòd hoc ſalvâ conſcientiâ dicere non poſſet; eſpondet humiliter Chriſti ſervus: *Si quantumcunque ſceleratum, homi-m tantâ fuiſſet Chriſtus miſericordiâ proſecutus, arbitror ſanè, quòd multò, quàm , Deo gratior eſſet.* O qualis eſt noſtra humilitas! quàm longè adhuc ſtamus: Recumbe, recumbe, anime mi, in noviſſimo loco, quia non

no-

nocet, ait devotiſſimus Kempenſis, ſi te omnibus poſtponas, noce tem, ſi vel uni te præponas.

Agnus pacificus eſt, non lites amat & iurgia, ſed pacem, unde
Pſ. 37. 15. incongrue illi pro lemmate inſcribes illud Davidicum: *Non habet* *gationem.* Chriſtus, agnus ille Divinus nil magis dilexit, quàm pa hinc ad impium Herodem ire non recuſavit, ut pacem inter illu
Luc. 23. 12. Pilatum componeret: *Nam antea erant inimici ad invicem &c.* Ita S. ciſcus Seraphicus pacis & unitatis ſemper erat amantiſſimus, quan que inplantare & conſervare illi animus fuit. Miſſis aliis hoc unum bis ſerviat exemplum.

Chron. Minor. lib. 10. c. 29. Lupus quidam immanis, & fame rabidus, Eugubium urbem in bria antiquiſſimam obſederat, ut nec quiſquam ingredi vel egred nec comitatus quidam auderet. Audiit fortè hoc S. Franciſcus, & u cem inter cives & rabidum illum lupum conciliaret, ſe inter utrar partem mediatorem interpoſuit, ſignoque Crucis ferocientem luam combeſcuit quæ non aliter, ac ſi eſſet mutata in agnum, ad S pedes ſe proſtravit, & juſſa in urbem ultrò ſecuta eſt. Pacis con nes erant, ut lupus impoſterùm nulli civium inferret injuriam, & injuriarum obliti lupo neceſſaria præberent alimenta. Quod pa ſine mora ex utraque parte firmatum eſt, dum lupus in ſignum fœ ſanctiſſimo Viro dextrum porrexit pedem, & cives lætitiâ exilie benedicebant Dominum, miram innocentiam ac ſanctitatem i Franciſco intuentes, & ubique eam deprædicantes. O! quoties tingere aſſolet, ut homo homini fiat lupus, ſi poteris ejuſmodi inir
Matth. 5. 9. & litigantes reconciliare partes, quæſo, nulli parce labori, quia *Bea cifici, quoniam filii Dei vocabuntur.*

7. Agnus, prout Auctor eſt Plinius, in Inſula Ponto, ad plurim abſinthio paſcitur, quam herbam licet guſtui amaram, tamen dulci
Lib. I. Chron. c. 103. mellis inſtar libare ſolet: unde lemma: *Dulceſcit amarum.* S. Fran Seraphico nihil dulciùs erat, quàm amariſſimam Domini ſui pa nem diu noctuque meditari, & cum aliquoties menſe integro vic facultate eſſet privatus, ſedens dies totos in tenebris nil aliud cogita quàm paſſionem Chriſti, unde ad fratrem quemdam cum in afflict filiali affectu conſolantem dixit: *Ex Chriſti patientis memoria tantùm h voluptatis, ut, ſi ad finem usque mundi vitam mihi protrahendam ſcirem, aliam lectionem ad jucundiſſimam animi relaxationem eſſem deſideraturus.* I ex hoc, anima deſolata & afflicta, qualem ac quantam nobis parer leat conſolationem Chriſti patientis meditatio; proinde rectè mo
S. Gregor. M. in Epiſt. ille Eccleſiæ Doctor S. Gregorius M. *Nihil*, inquit, *adeò grave, quo æquanimiter toleretur, ſi Chriſti paſſio ad memoriam reducatur.*

Agnus, ne perdatur, & ex aliis prom:ſcuis dignoſcatur ovibus, à Pa-
tfamilias rubâ Cruce notari ſolet, unde lemma: *Signatur, ne perdatur.*
Franciſcus, ut cognoſceret orbis, cui eſſet militaturus, & ad quem per-
ieret Patremfamilias, à Deo in utero materno rubeâ Cruce notatus
!, quâ inſignitus in hanc lucem prodüt. Felix es, ſi tali te ſigno notet
EUS.

Agnus, licèt ſit timidus, & ad quemlibet canis latratum fugiat, ſi ta-
en arietem gregis ducem præcedentem videt, generosè eum ſequitur,
amſi per vaſtum & periculoſum flumen ſit tranſeundum; unde lem-
a: *Omnes pendemus ab uno.* D. Franciſcus Seraphicus, ubi agnum illum
vinum attentiore, prout ſolebat, animo contemplatus eſt, de torren-
Paſſionis in via bibentem, imò ipſum rubrum Paſſionis mare transna-
ntem, mox & ipſe, licèt antea fuerit ſemper pavidus, juxta illud Sa-
:ntis: *Beatus homo, qui ſemper eſt pavidus*, generoſo tamen animo eum ſe- Prov. 28. 14.
tus eſt; unde mare Mediterraneum penetravit, ut in Syria & Ægypto
ganos ac Gentiles ad Chriſtum animarum paſtorem converteret, ut
tatam martyrii palmam obtineret! ſed voluit benignus DEUS, ut
artyr fieret amoris, dum per duorum annorum curriculum, quaſi
ucifixus vixit, ab ipſomet Chriſto in monte Alverniæ in Crucem
tus, & ſacris ſuis ſignatus vulneribus.

8. Agnus denique, prout doctiſſimus Quaresmius & Cornelius à
pide benè obſervant, quinque ſanguinolenta & ſtigmata & cicatrices
corpore ſuo perpetuò geſtat: *Ut vero*, ait Quaresmius, *expreſſior eſſet* Quaresm.
ius Chriſti Domini figura, voluit natura moderator & rector, ut in anterioribus to. 10. c. 8.
ii pedibus apparerent ſtigmatum & biantia foramina, plagas manuum ac pedum ſect. 10.
maculati Agni Chriſti repræſentantia, ut curioſi obſervaverunt, & non diſſimile ha-
e in pectore aſſeverant, & velleris elevatum floſculum, ubi ſignum eſt. Juvat Cornel. à Lap.
c etiam audire Cornelium: *Neſcio*, inquit, *quid vulnerum perpetuò gerant* in Matth. 26.
ut in mediis pedum volis, non abſimili modo, quo Salvator noſter ex Cruce refer- 19.
t in manibus, & pedibus fixuras clavorum &c.

En! mirabilem ac planè perfectiſſimum typum in D. Franciſco ex-
eſſum; cum enim in latere montis Alvernæ oraret, & quadrageſi-
am S. Michaëlis Archangeli jejunaret, vidit quondam manè Seraphi-
ım de cœlo ad ſe deſcendentem, ſplendidum ac ſex alas habentem,
iontemque penitùs inflammantem. Modus autem impreſſionis ſti-
natum erat ſequens, quem hîc ſubjungo: " Appropinquante autem" Hadr. Lyræus
Seraphino) vidit inter alas Chriſtum JEſum crucifixum, cujus hæc ad" de Chr ſto
verba ferebantur: Para te, Franciſce, faciam enim in te mirabilia ho-" Pat apud me
e. Et ille, tu ſcis Domine, quia paratus ſum ad omnia mandata tua." f. 202.
unc Chriſtus extendit manum ſuam dexteram ſuper beati Franciſci"

"manum dexteram, ad cujus contactum Franciſcus vulneratus in ma-
"nu doloroſa voce exclamavit: O Domine JEſu, & cecidit in terram
"reſpiciens Chriſtum; qui ſtupenti ait: Surge Franciſce, extende aliam
"manum, & fecit conſimili modo in ſiniſtra manu ejus, & iteratò ille ceci-
"dit. Ad quem Dominus iterum ait: Surge Franciſce, ſurge, & para te.
"At ille: Domine mi, paratus ſum, & Dominus poſuit pedes ſuos ſuper
"pedes Franciſci, & ille plagatus repentè clamavit, & cecidit in terram.
"Tandem dixit ei iterum Dominus: Franciſce, ſurge, ſurge, ut perfi-
"ciam in te, quæ diſpoſui mirabilia. Franciſcus ait: Domine, quis pote-
"rit ſuſtinere dolores? cui Dominus: quid tu feciſſes, ſi verbera, acu-
"leos, ſpinas, punctiones, alapas, ſputa, aliasque pœnas, quas ego pro
"hominibus ſuſtinui, excepiſſes? Surgens tunc Franciſcus ait: Quid ju-
"bes, mi Domine; paratus ſum. Tunc Chriſtus amplexus eum, latus
"ſuum junxit lateri beati Franciſci, & ſtatim impreſſit plagam lateralem.
"Tunc Franciſcus exclamavit: O pie JEſu! ceciditque in terram quaſi
"mortuus, & Chriſtus in cœlum diſparuit &c. Hucusque Adrianus Ly-
ræus è Societate JEſu. Vide hìc, atque perpende eximium amorem, quo JEſus crucifixus in Franciſcum, & Franciſcus viciſſim in JEſum ferebatur, qui rectè ex illo tempore dicere poterat: *Vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Chriſtus, cujus ſtigmata in corpre meo porto.* O! ſi nos eadem ſacra ſtigmata ſaltem in animo per devotam meditationem portaremus. (Gal. 2. 20. Gal. 6. 17.)

9. Diutius, quàm penſavi, in explicatione hujus typici & myſtici agni moratus ſum, Nimirum: *Interroga jumenta, & docebunt te, & volucres cœli, & indicabunt tibi*, inter quas ſolùm alaudam conſulo, quâ mirè olim S. Franciſcus delectabatur. (Job. 12. 7.)

Alauda cumprimis nomen habet *à laude* Dei, unde eam SS. Pater ſæpiùs ad Dei laudes ſecum concinendas ſolebat invitare, quæ turmatim ad ejus imperium apparuit, & ſuavi concentu Creatorem ſuum laudavit. Diſce, ſi religioſa es anima; aſſiduo cantu, ac pſalmodiâ, & præſertim ſanctitate vitæ laudare Deum, quia in hunc finem vocata es. (Cornel. in Matth. 6. 26.)

Alauda cinereum habet colorem, & criſtam inſtar galeri in capite geſtat. Tali habitu & caputio uſus eſt & S. Franciſcus, voluitque Minoritas ſuos tali inſigniri & indui veſtimento, ut ſemper memores eſſent illius: *Memento homo, quia cinis es &c.*

Alauda nidum ſuum inter vepres & dumeta collocat, ut eò ſecurior vivat contra omnes hoſtiles incurſus. Hoc eſt S. Franciſcus fecit, in vepribus ſe volutando, ut ſenſualem in ſe penitùs extingueret amorem. Quid tu hìc facis?

Alauda in paupertate ſua vivit contenta, & ſi granum frumenti reperit, directo curſu in altum ſe levat, & pro beneficio grata Deum alito-
rem

n voce canorâ, volans per gyrum, laudat S. Franciſcus in ſumma pau-rtate ſua erat contentiſſimus; Deo pro acceptis beneficiis gratiſſimus, ſæpius inter orandum ac contemplandum in aëre & exſtaſin raptus, ıdans animitùs cum alauda Deum. Imitare, & diſce laudare Deum.

Alauda, ſi fertur in ſublimi volatu in aëra, expanſis alis ſuis Cru-n formant, & obſervat admodum R. P. Athanaſius Kircherus, quòd quando alauda laudem Crucifixo JEſu his clariſſimis verbis in aëre ıtillaverit: JESUS CHRISTUS CRUCIFIXUS. En! viam, per am evectus eſt in cœlum S. Franciſcus, unde ut plurimùm, expanſis modum Crucis brachiis, ad Deum & amorem ſuum Crucifixum abat: *JEſus Chriſtus Crucifixus amor meus.* Si tu vis venire in cœlum, ſine uce illuc non poteris pertingere. Kircherus Muſurg. l. I. c. 14. ſ. 5.

Alauda unâ alâ inſtructa volare non poteſt, ſed neceſſariò duæ re-iruntur pennæ, ut ſe poſſit in altum levare. Dextra penna, juxta ellifluum, amor DEI eſt, ſiniſtra amor proximi, his inſtructa S. Fran-ci anima usque ad Seraphinos volavit. Si ſequi diſcupis, anime mi, his alis tibi maturè provide. S. Bern. de diligendo Deo. l. 297.

Alauda denique in magna copia advolans S. Franciſco, dum ſan-ſſimè obiit, cum inſolita jubilatione parentavit. Sanctique laudes & oriam celebravit. Gratulamur & nos tibi hodie, ſanctiſſime Pater! militer te deprecantes: *Reſpice in ſervos tuos &c.* Pſ. 89. 16.

CONSIDERATIO XL.

De Vita, & glorioſo Martyrio SS. Simonis & Judæ Apoſt.

Pro Feſto SS. Simonis & Judæ.

rvus non eſt major Domino ſuo, ſi me perſecuti ſunt, & vos perſequentur. Joan. 15. 20.

I.

MAthatias, vir generoſiſſimus, & in lege DEI ac patria tuenda contra omnes inimicorum & Tyrannorum inſultus con-ſtantiſſimus, cùm nunc morti eſſet proximus, ne aliquan-do poſt obitum ſuum inter filios oriretur diſcordia, pru-dentiſſimè diſpoſuit, ut cæteris præficerentur Simon & Ju-

1 Mach. 2. 65. Judas Machabæus: *Et ecce, Simon frater veſter, ſcio, quòd vir conſi ipſum audite, & ipſe erit vobis pater; & Judas Machabæus, fortis viribus à tute ſua, ſit vobis Princeps militiæ, & ipſe aget bellum populi.*

En! perelegantem figuram hodie in SS. Simone & Juda ſecu nomen & omen adimpletam, quos Chriſtus Dominus nu cœleſtem Patrem iturus, tanquam Patres noſtros, & Eccleſia Duces conſtituit, ac reliquit, qui duo fratres, ait Reverendiſ Areſius Epiſcopus, charitate uniti non inter ſeſe diviſerunt o ſed ambo ſe Patres patriæ & generoſos Belli Duces demonſtrā Hinc de illis hodie S. Eccleſia in ſacro officio commemorat, innumerabiles filios Chriſto JEſu pepererint. Ambo quoque runt militiæ Duces ſtrenuiſſimi, quia Dæmonem hoſtem acerri fugârunt, & proprio ſanguine glorioſiſſimam de eo victoriam r târunt.

Jo. 19. 15. Fuerunt autem Simon & Judas filii Mariæ Alphæi, ſive Cleo quæ cum B. V. & Matre doloroſâ Cruci Chriſti aſtitit; hæc ſancti mulier quatuor filios habuit, è quibus tres à benigniſſimo Salvato Apoſtolatum electi ſunt, videlicet Jacobus Minor, Simon & J quartus fuit Joſeph competitor Matthiæ, cùm ſors Apoſtolatûs c ſuper Matthiam, & hi in Evangelio vocantur Fratres Chriſti, id eſt,

Matth. 13. 55. ſanguinei & affines ejus. Dictus eſt autem Simon *Zelotes*, eò quò vit pro Domino, ita S. Fulgentius, & Judas Thadæus, id eſt, Leor cordatus, animoſus &c. Plura de his glorioſiſſimis Apoſtolis l occurrunt exponenda &c.

2. Ita eſt, fratrum gratia & concordia rara eſt. Abelem &

Gen. 4. 8. num conſidera: *Dixitque Cain ad Abel fratrem ſuum: Egrediamur Cumque eſſent in agro, conſurrexit Cain adverſùs fratrem ſuum Abel, & in eum.* Iſaacum conſule & Iſmaëlem, non rectis oculis ſe invicem

Gen. 21. 9 cientes; *Cumque vidiſſet Sara filium Agar Ægyptiæ ludentem cum Iſaac fili dixit ad Abraham: Ejice ancillam hanc, & filium ejus; non enim erit hære ancillæ cum filio meo.* Jacobum & Eſau interroga, qui in materno

Gen. 25. 22. utero ſuſtinere ſe invicem non poterant; *Collidebantur in utero parvu* Et in ortu, cùm uno partu naſcerentur à Rebecca in lucem, J manu pedem Eſau tenebat, quaſi impedire cupiens, ne primus e ut primogenita, prout poſtea fecit, ei præriperet. Joſeph lic

Gen. 37. 4. nocentiſſimus, fratrum tamen odia evitare non potuit: *Videntes fratres ejus, quòd à patre plùs cunctis filiis amaretur, oderant eum, ne terant ei quidquam pacifice loqui.* David, licet manſuetiſſimus, fra ſuorum invidiam non valuit declinare, à quibus graviter inc tus eſt, quòd ad exercitum Saulis veniſſet, ut contra Goliat

pr

ugnaret: *Quòd cum audiſſet Eliab frater ejus major, loquente eo cum aliis, ira-* 1 Reg. 17.28.
tus eſt contra David, & ait: Quare veniſti, & quare dereliquiſti paucŭlas oves illas
in deſerto: ego novi ſuperbiam tuam, & nequitiam cordis tui &c.

Ex quibus ſatis luculenter apparet, quod jam olim Poëta cecinit:
Fratrum quoque gratia rara eſt. Unde Salome mater filiorum Zebedæi
non ſine cauſa ſibi viſa eſt timere, ne duo filii ſui & fratres uterini Jacobus
& Joannes inter ſe fierent diſcordes, dum à Chriſto Domino non pro
utroque filio dextram ejus, ſed pro unò ſolo, & pro altero ſiniſtram in
regno petiit: *Dic, ut ſedeant hi duo filii mei unus ad dextram tuam, & unus ad ſini-* Matth. 20. 21.
ſtram in regno tuo. Et quare hoc? Reſp. Areſius Epiſcopus Dertonenſis:
Non audebat petere, ut ambo ſederent ab uno latere, cùm metueret, ne inter ſe diſcor-
des fierent, ſed maluit, ut Magiſter illorum Chriſtus medium teneret.

3. Non ſic glorioſiſſimi fratres noſtri Simon & Judas, non ſic, ſed
ſumma inter eos ſemper vigebat charitas fraterna, quia ſemper illorum
erant memores verborum Domini, quæ hodie in Evangelio recitantur:
Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Proinde erant ut Jonathas & David, Jo. 15. 17.
de quibus ſcriptura refert: *Anima Jonathæ conglutinata eſt animæ David, & di-* 1 Reg. 18. 1.
lexit eum Jonathas quaſi animam ſuam. Erant ſicut Abraham & Loth, alter Gen. 13. 8.
alterius portans onera, curas & labores: *Non ſit jurgium inter me, & te, & in-*
ter Paſtores meos, & paſtores tuos: fratres enim ſumus. Erant ſicut Joſue &
Caleb ad regnum Canaan idololatriâ infame explorandum profecti, ut
illud legi Dei ſubjicerent: *At verò Joſue filius Nun, & Caleb filius Jephone,* Num. 14. 6.
qui ipſi luſtraverant terram, ad omnem multitudinem Iſraël locuti ſunt, Terra, quam
circuivimus, valde bona eſt; ſi propitius fuerit Dominus, inducet nos in eam, & tradet
humum lacte & melle manentem. Nolite rebelles eſſe contra Dominum &c.

En! novum Jonathan & David, novum Abraham & Loth, novum-
que Joſue & Caleb, in SS. Apoſtolis Simone Zelote, & Juda Thadæo
deſignatos & expreſſos, dum ſpretis omnibus terrenis, ita diſponente
Divino Numine, profecti ſunt in Chanaan, aliasque orbis remotiſſimas
provincias, idolis & idololatris refertas, ut eas à ſordibus & erroribus ex-
purgarent, cæcos idolomaniæ tenebris caligantes veræ fidei lumine illu-
ſtrarent, Chriſtum & hunc crucifixum prædicarent, eumque tanquam
alterum Cypri botrum in caſtra Chriſtianorum reportarent; hinc fa-
ctum eſt, ut gentes baptiſmi gratiam reciperent, Dæmones effugaren-
tur, innumerabiles converterentur animæ, & ſacrum Evangelium in
barbaris illis & efferatis regionibus mirum in modum inciperet clare-
ſcere; dum S. Simon in Ægypto plura hominum millia ad Deum ve-
rum & vivum convertit, & S. Judas frater ejus in Meſopotamia ſimi-
lem animarum meſſem & ſegetem collegit; unde Eccleſia de illis pau-
cis, ſed emphaticis verbis: *Cùm innumerabiles filios JEſu Chriſto peperiſſent,*

 fidem-

ſidemque in vaſtiſſimis illis regionibus, & efferatis gentibus diſſeminâſſent, doctrinâ & miraculis, ac denique glorioſo martyrio ſimul ſanctiſſimum JEſu Chriſti nomen illuſtrârunt.

4. Nota hîc ingentem ac planè admirabilem animarum zelum, quòd dicti Apoſtoli intra paucos annos tantam hominum multitudinem potuerint ad Deum convertere, nimirum exemplum erant, & gentilium, & fidelium, in verbo & converſatione. Diſce, anime mi, ab his ſanctiſſimis viris, ſi non pari, ſaltem pro poſſibili modo zelari legem Dei, & ſalutem animarum. Joſeph, Vicarius Regius in Ægypto, univerſam regionem circuivit, urbes & pagos luſtrans, an ſuo tempore copioſam ob annos venturos ſteriles poſſet habere meſſem: *Et circuivit omnes Regiones Ægypti; venitque fertilitas ſeptem annorum; & in manipulos redactæ ſegetes congregatæ ſunt in horrea Ægypti.* Plùs quàm Joſeph in S. Simone Apoſtolo, & Chriſti conſanguineo, qui totam Ægyptum in æſtu & gelu, in ſiti & fame pedes perambulavit, ut copioſam animarum ſegetem in illa vaſtiſſima regione poſſet facere, & bonum triticum in horrea Domini invehere; quod & mirabiliter obtinuit; hinc non ſine ſingulari Spiritûs Sancti inſtinctu ab Evangeliſta appellatus eſt: *Zelotes: Et Simonem, qui vocatur Zelotes.*

Gen. 41. 46.

Luc. 6, 15.

Hoc etiam fecit chariſſimus ejus frater, Judas Thadæus, in Meſopotamia. De Eliezer refert Scriptura, quomodo in Meſopotamiam regionem ab Abrahamo hero ſuo miſſus fuerit, ut illic locorum dignam Iſaaco filio ſuo ſponſam inquireret. Tandem, ubi laſſus ex itinere in illa regione advenit, extra oppidum ad puteum conſidens formoſam exſpectavit Rebeccam, ut ſibi ſitienti deſideratam aquam ex hydria præberet hauriendam: *Pauxillum aquæ mihi ad bibendum præbe de hydria tua; quæ reſpondit, bibe, Domine mi; celeriterque depoſuit hydriam ſuper ulnam ſuam, & dedit ei potum.* Ex qua officioſitate, & beneficentia prudens Eliezer non obſcurè agnovit hanc ipſam puellam eſſe ſponſam diviti Iſaaco à Deo paratam: *Inclinavit ſe homo, & adoravit Dominum.*

Gen. 24. 17.

En! alterum Eliezer in S. Juda Thadæo à Chriſto Domino ſuo in Meſopotamiam amandato, ut ibidem animas Chriſti ſponſas quæreret, & converteret. O! quoties ſedebat laſſus, & defatigatus ex itinere, exſpectans, & ſitiens animarum ſalutem: *Sitis Apoſtolorum,* ait hîc Cornelius: *erat deſiderium ſalutis hominum; huic potum præſtant, qui eorum verba audiunt.* Neque illi ſatis fuit, Evangelium Chriſti in ſola hac Meſopotamia ſummo cum fructu diſſeminâſſe, ſed & univerſam peragravit Idumæam, Arabiam, Syriam, Lybiam, ac tandem venit Edeſſam civitatem inclytam in India, ubi dum aulam Regis Abagari intravit, ſcribit S. Bonaventura, eum ſolo vultûs ſui ſplendore totam aulam irradi-

radiâſſe, Regemque, inſanabili infirmitate longo tempore detentum, ſolo tactu ſanaſſe, dans ei non tam vitam corporis, quàm & animæ, ad cujus prædicationem, atteſtante S Antonio, pluribus miraculis confirmatam, plùs quam ſexaginta hominum millia ſacro fonte luſtrata ſunt: Regi verò in donum dedit telam, in qua impreſſa Chriſti facies velut in ſpeculo relucebat, cui Abagarus aureo charactere ſubſcripſit: *Spes nulli imponit, quam quis in te Chriſte ponit.* Et tu, ò animè mi, in quo ſpem tuam ponis?

5. Cùm Apoſtolorum Princeps Petrus in Joppem nunc ad convertendas gentes ſe ſe accingeret, obſervat Scriptura, quòd ad ſuperiora domûs ſeu in tecta, quæ in illis regionibus plana ſunt, & ad ambulandum, ſedendum & orandum accommodata, aſcenderit, ut ibidem liberiùs cœlum intueretur, & à terra oculos ac mentem oraturus ad Deum attolleret. Et ecce, dum orabat in meridie, cecidit ſuper eum mentis exceſſus, ſeu extaſis, in qua vidit cœlum apertum, & deſcendens vas quoddam, velut linteum magnum, in cujus utero erant omnia quadrupedia, & ſerpentes terræ, & volatilia cœli; & facta eſt vox ad eum: *Surge Petre,* Act. 10. 13.
& occide, & manduca.

Quæres hîc, quid per munda & immunda iſta animalia S. Petro, fuerit præſignatum? Reſp. Judæi & Gentiles: Judæi quidem per munda, & Gentiles per immunda. Voluit autem benignus Deus, ut ex utriſque conflaretur una Eccleſia, cujus typus fuit Arca Noëmica, in qua ex omni genere pacificè cohobitabant animalia; ideo Petro præcepit: *Occide, & manduca,* hoc eſt; Occide in gentibus infidelitatem & vitia, ut in eis vivat Chriſtus, fides & virtus, & in Judæis, ut & ipſi ſocietati Eccleſiæ in lege gratiæ ſub capite Chriſto in unum adunentur corpus.

Hoc mandatum quàm maximè obſervârunt SS. Apoſtoli noſtri Simon Zelotes, & Judas Thadæus, dum non duntaxat Judæis, ſed & gentibus efferatiſſimis Evangelium Chriſti prædicârunt, ut & illas barbaras nationes in unam coadunarent Eccleſiam. Proinde cum S. Petro illos oportuit devorare peccata hominum. Serpentes erant Ægyptii, & abominabiles quidem, quia & ſerpentes, & crocodilos adorabant, hos comedit S. Simon Zelotes. Serpentes erant Meſopotamii & Indi, & hos devoravit Thadæus. Serpentes & immunda animalia erant Perſæ & Babylonii, quos & illi, eodem tempore in Perſide convenientes, ambo devorârunt, convertentes eos verbô vitæ ad pœnitentiam & ad Deum verum & vivum; ac unicum Dominum noſtrum JEſum Chriſtum. Hîc verificatum fuit illud Oſeæ: *Peccata populi mei comedent;* & Oſeæ 4. 8.
illud Veritatis: *Ecce ego mitto vos, ſicut oves in medio luporum.* Matth. 10. 16.

6. Multa quondam ſigna fecit Dominus per manus ſervorum
ſuo-

ſuorum, Moyſis & Aaron, inter quæ primum fuit converſio virgæ Aaronis in ſerpentem; ſecundum, converſio aquarum Ægypti in ſanguinem per attactum ejusdem Virgæ Aaronicæ; tertium, multitudo ranarum, cyniphum, & graviſſimarum muſcarum. & ſic de cæteris, de quibus in
Exod. 7. 10. Exodo per plura agitur capitula. Unde de illis Vates Regius; *Miſit Deus ſigna & prodigia in medio tui Ægypte, in Pharaonem, & in omnes ſervos ejus.*
Pſ. 134. 9. Nec minora Dominus per venerabiles ſervos ſuos Simonem & Judam in Perſide patravit prodigia, dum duobus illis fratribus, hoc vaſtiſſimum regnum ingredientibus, mox idola, quæ priùs hominibus, ea colentibus, dabant reſponſa, omnino facta ſunt muta. Dæmones ab obſeſſis pellebantur corporibus, ægri ſanitati reſtituebantur; leproſi mun-
Beſſæus ſer. de his SS. dabantur, mortui reſuſcitabantur, & prout refert Petrus Beſſæus juſſu S. Simonis ſeptuaginta hominum cadavera tempeſtate hauſta, mare ad littus effudit, quos omnes S. Apoſtolus miraculo planè mirando vitæ reſtituit. Juvat hîc audire S. Jo. Chryſoſtomum pro alia reflexione
S. Chryſ. hom. 33. in Matth. c. 10. morali: *Si velis, inquit, ſigna videre, extermina abs te omne delictum, & vidiſti quod cupiebas, magnus enim Dæmon peccatum eſt, quod, ſi abs te abjeceris, major tu mihi eris, crede, quàm qui Dæmonia ejiciunt.*

7. Cùm Paulus & Barnabas Lyſtram veniſſent, oblatus illis fuit homo infirmus, ex utero matris claudus, cujus fidem cùm in ſpiritu vidiſſet Paulus: dixit magnâ voce: *Surge ſuper pedes duos rectus.* Et ecce claudus ille ſine mora in pedes ſe erexit, exilivit, & ambulavit, laudans
Act. 14. 9. Deum: *Turba autem, cùm vidiſſent, quod fecerat Paulus, levaverunt vocem ſuam Lycaonicè dicentes: Dii ſimiles facti hominibus, deſcenderunt ad nos; & vocabant Barnabam Jovem, Paulum verò Mercurium &c.*

Simile quid ſanctis noſtris Apoſtolis Simoni & Judæ accidit. Cùm enim Perſæ vidiſſent, tot ab illis fieri miracula, & quòd omnia terrena deſpicerent, atque dona pretioſa oblata ultrò recuſarent. exclamaverunt cum Rege Satrapæ: *Iſti ſunt Dii, latentes in humana effigie.* Dionyſius Carthuſianus recenſet, quòd, cùm Rex Abagarus copioſum aurum S. Thadæo, eò quòd lepram ejus curâſſet, offerret, Apoſtolus reſponderit: *Si noſtra dereliquimus, quomodo accipiemus aliena?* Et belli Dux Babyloniæ, cùm ambos interrogaſſet: quare tam longinquo, diuturno, periculiſque pleno itinere in tam remota & extera adveniſſent regna? reſponderunt: *Pro veſtra ſalute advenimus.* Ecce, quid à nobis Sacerdotibus, præſertim curam animarum gerentibus, requirat Deus: *Redemptor noſter,*
Gen. 14. 21. ait S. Gregorius M. *à Sacerdotis officio non quærit aurum, ſed animas: Da mihi animas,* dicebat quondam Rex Sodomorum ad Abraham, *cætera tolle tibi;* proinde cùm S. Paulo & veris animarum curatoribus, ac legis Divinæ zelatoribus contenti ſimus, ſi habemus ad vitam honeſtè ſuſten

tan

tandem neceſſaria: *Habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti ſimus; nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & laqueum Diaboli, & deſideria multa inutilia, & nociva, quæ mergunt hominem in interitum, & perditionem.* 1 Tim. 6. 8.
Cave Domine Paroche, qui magis pecunias, quàm animas tuæ fidei & curæ commiſſas quæris, ne & tibi hoc accidat.

8. Cæterùm mandavit Dominus Chriſtus, ut diſcipuli ſui, cùm ad alienas, Evangelium prædicandi cauſâ, tranſirent Provincias, ſemper primùm populo & domui, in quam intrarent, pacem apprecarentur: *Pax huic domui*, ſine pace enim vivere, eſt malè vivere. Ideo pretioſiſſimus orbis Servator in hunc mundum venit, ut Deum inter & homines & Angelos pacem conciliaret: *Et in terra pax hominibus.* Ideo mitiſſimus Dominus ad Herodem ire voluit, ut inter Pilatum & ipſum pacem componeret: *Nam antea inimici erant ad invicem.* Ideo ad Apoſtolos dixit in diverſas nunc orbis partes diſpergendos: *Ecce ego mitto vos ſicut agnos inter lupos*, quia nullum animal magis pacificum, quàm agnus, in media irruens pericula, ſi ducem habet præeuntem; unde illud Vatis Jeſſæi & S. Pauli: *Æſtimati ſumus ſicut oves occiſionis.* En! typum veri animarum Paſtoris & Viri Apoſtolici. Hinc & S. Franciſcus Xaverius nunc proficiſcens in Indiam amicis ſuis flentibus dicebat: *Mercatores tantis impendiis & periculis navigant in Indiam, prodigi vitæ mercium temporalium ſtudio; Ego non ibo eòdem Dei & animarum cauſa?* Videlicet habebat illud Jeſſæi Vatis præmeditatum: *Anima mea in manibus meis ſemper.* Matth. 10. 12. Luc. 2. 14. Luc. 23. 12. Luc. 10. 3. Rom. 8. 36. Pſ. 118. 109.

Redeo ad SS. Apoſtolos noſtros Simonem & Judam, quos Dominus tanquam agnos miſit inter lupos, ut ex lupis agnos facerent; hinc voluit, ut Gentilibus ſemper priùs pacem annuntiarent, & apprecarentur; de quibus recenſet S. Antonius, quòd, cùm veniſſent in Perſidem, & Indiam, ut populos illos, inter quos horrendum bellum gliſcere cœpit, pacificarent, ad Baradach Belli Ducem, ſe ſe Babyloniæ ad cruentum prælium accingentem, dixerint: *De terra longinqua, ſcilicet Judææ venimus, volentes pacem facere inter vos, Perſas, & Indos, & noli timere, ò dux, quia pax huc nobiscum intravit, & cras hora diei tertiâ legati Indorum ad te venient, & tuæ poteſtati ſubjicientur cum pace.* Et ita factum eſt, altero enim die, quem Rex Perſarum, & prædictus Dux belli avidiſſimè exſpectabant, duo promiſſi advenerunt legati ex India, pacem à Perſis petentes, & feliciter obtinentes. S. Anton. 1. p. tit. 6. c. 14.

9. Mugil, ſeu Cephalus, piſcis marinus, facili conatu à piſcatoribus capitur, dum de nocte ad proram navigii clarum lumen ſtatuunt, ad quod Cephali ſine mora veniunt, & nativo impulſu verſùs lumen in navim proſiliunt, & ſic ingenti numero à piſcatoribus non ſine jucundo ſpectaculo comprehenduntur. Piſcatores erant SS. Simon & Ju-

das, & quidem piſcatores hominum, lumen, quod accendebant.
Chriſtus, qui illuminat omnem hominem venientem in hunc
dum; vel ſi mavis, erat lumen illud lux Evangelica, quam in ol
nocte & caligine tenebrarum inter barbaras gentes, & inter idolo
accendebant, & prædicabant. Et ecce innumeri Cephali, id eſt h
nes, mediante hoc lumine capti ſunt: *Innumerabiles filios JEſu Chri
pererunt.* Ita hodie Eccleſia.

O glorioſiſſimi cœli Principes SS. Simon & Juda, fratres ſe
concordes & utiliſſimi, qui nihil aliud per omnem vitæ curſum,
DEI honorem & proximi inquirebatis ſalutem, quibus ego vos
bus ulteriùs extollam? Ego, inquam, peccator miſerrimus, qui
dam Romæ in Vaticano gratiam habui, ſupra tumbam veſtram,
ſacra veſtra recondita ſunt corpora, primam miſſam celebrandi?
bus, inquam vos laudibus efferam?

Vos præſignati eſtis per duas illas ſonoras & argenteas tubas,
olim Deus fieri curavit, ad populum in caſtris convocandum, ad
cia ſibi diebus feſtivis ac Sabbathinis peragenda, & ad bella contra
Num. 10. 2. cos cienda: *Fac tibi duas tubas argenteas ductiles, quibus convocare poſſi
tudinem &c.* Supra quod Eminentiſſimus Cardinalis Hugo: *Pr
ba eſt verbum prædicationis, ſecunda eſt exemplum boni operis.* Utrumqu
runt SS. Apoſtoli noſtri, dum in omnem terram exivit ſonus e
unde de illis Dionyſius Carthuſianus: *Fideliſſimè & infatigabiliter
mani ſalvatione generis laboraverunt,* & verbi Dei prædicatione, & boni
exemplo omnibns præluxerunt, de quibus jure merito poſſum
Apoc. 11. 4. re: *Hi ſunt duæ olivæ, & duo candelabra in conſpectu Domini terræ ſtantes:*
bonorum operum fertiliſſimæ, quia multum fructum attulerunt
cleſia Dei in converſione Judæorum, & exinde Gentilium; &
duo candelabra in conſpectu Domini lucentia, qui & charitatis p
dine, & ſcientiæ luce univerſam Eccleſiam illuſtrârunt. Hinc ſu
perè à SS. Patribus commendatur illa Epiſtola Canonica, quam S
dæus in Perſide ad fideles omnes Græcè ſcripſit, quia tunc tempo
gua Græca maximè erat communis, & latiſſimè patebat; de q
S. Hieron ad Paulin. ſtola S. Hieronymus aſſerit: *Brevem eſſe, & longam, brevem in verbis,
in ſententiis, ut rarus ſit, qui in ejus ca.utiat lectione.* Lege, anime mi,
flexione morali iſtam Canonicam Epiſtolam, & invenies, quo
dogmaticè multa aſtruat, nimirum SS Trinitatis, incarnationis
demptionis Chriſti myſterium fidem Orthodoxam, futuri
timorem, fugam blaſphemiæ, ſuperbiæ, avaritiæ, luxuriæ, i
doli, & adulationis, perſonarum acceptionis &c. & è contrar
ceat, quomodo in fide teneamus conſtantiam, in omni neceſſi

orationem confugiamus, charitatem ſectemur &c. Ecce in paucis multa, & in uno nucleo Homerum: *Hoc fac, & vives.*

10. Olim prudentiſſimus Rex Salomon duas columnas fortiſſimas, ac longè pretioſiſſimas, ex ære fuſas, & auro puriſſimo veſtitas in primo veſtigio Sanctuarii conſtituit, in quibus juxta Vilalpandum expenſi fuerant 95. Milliones, cui uni nomen dedit *Jachim*, & alteri *Booz*, hoc eſt: *Sapientia & fortitudo.* Audiamus textum: *Et ſtatuit duas columnas in porticu templi, cumque ſtatuiſſet columnam dexteram, vocavit eam nomine Jachim: ſimiliter erexit columnam ſecundam, & vocavit nomen ejus Booz.* Ad quid iſtæ columnæ, quas Salomon baptizavit nomine Jachim & Booz: ſapientia, & fortitudo? Reſp. & dico: Vos, vos eſtis, ô glorioſiſſimi Apoſtoli, Simon Chananæe, & Juda Thadæe, fratres venerandiſſimi, per iſtas duas pretioſas adumbrati columnas; per ſapientiam enim veſtram, & fortitudinem, velut robuſtiſſimæ columnæ erexiſtis, & ſuſtinuiſtis Eccleſiam Dei in tot remotiſſimis ac barbaris nationibus. 3 Reg. 7. 21.

Loquatur hîc Euphroſymon, quem Apoſtoli, tanquam Reverendiſſimi Epiſcopi ordinârunt in Diaconum, à peſſima quadam puella, & cujusdam Ducis filia diffamatum, quaſi ſibi vim intuliſſet, & ex quo filium quendam ſuſcepiſſet; quæ res Neophytos in fide ſummè afflixit. Sed quid SS. Apoſtoli? Infanti ante paucas horas in lucem edito præceperunt: *Dic infantule in nomine Domini JEſu, ſi Diaconus iſte hoc præſumpſit?* quid exſpectas? Mox infans unius diei reſpondit: *Hic Diaconus caſtus & ſanctus, nec unquam carnem coinquinavit.* Et cùm urgerent parentes, quisnam ille eſſet fornicator, ut eum morti traderent? Reſponderunt Apoſtoli: *Nos innocentes abſolvere decet, nocentes prodere non decet.* En! ſummam illorum ſapientiam, & perfectam charitatem in proximum: *Charitas*, ait S. Petrus, *operit multitudinem peccatorum.* S. Antonin. in Chr. p. 1. tit. 6. 14. 1 Petr. 4. 8.

Sed & videamus illorum fortitudinem. Cùm templum illud magnificentiſſimum à ſapientiſſimo Rege Hieroſolymis ædificaretur, voluit Deus ut omnes lapides, qui ad hanc fabricam erant applicandi, priùs dolarentur, & ad juſtam menſuram quadratam perficerentur: *Domus autem cùm ædificaretur, de lapidibus dolatis, atque perfectis ædificata eſt.* Per hanc domum Eccleſia Dei adumbrata fuit, ædificata ſuper fundamentalem & angularem lapidem Chriſtum JEſum; per lapides autem dolatos SS. Apoſtoli intelliguntur, de quibus Eccleſia in Dedicationis hymno antiquo: *Tunſionibus preſſuris expoliti lapides ſuis coaptantur locis, per manus artificis diſponuntur permanſuri ſacris ædificiis.* 3 Reg. 6. 7.

Tales lapides dolati & ſecti, atque pro fundamento Eccleſiæ poſiti, erant & noſtri SS. Apoſtoli Simon & Judas. Lapis quadratus,

ſi qua vertitur, nunquam cadit, ſed ſemper ſtat erectus; ſic o fortuna proſpera, vel adverſa dictos SS. Apoſtolos ſtantes inv dum enim Angelus apparens illis optionem daret, an diutiùs d rarent vivere, ut plures animas lucrarentur, an citò ad optatam
Manſ. diſ. 5. n. 10. tyrii coronam pervenire? Reſponderunt Apoſtoli: *Exorandam eſſe nam miſericordiam, ut & illos convertere, & nos ad martyrii palmam perduc gnetur.* Diſce, quomodo in omnibus, præſertim in adverſitatib ſanctiſſimæ Dei voluntati committas.

De Iſaia Propheta refert Martyrologium Romanum 6. Jul *Judaa S. Iſaia Propheta, qui ſub Manaſſe Rege ſectus in duas partes oc*
Hebr. 11. 37. Quòd ſanè acerbiſſimum tormentum fuit in homine ſene 126. a rum. Et ad hoc alludit Gentium Doctor: *Secti ſunt.* Vel ut S. ronymus legit: *Serrati ſunt*, & quidem ſerra ligneâ, ut crudelio pœna: Addit Ribadineira: Dum Simon ſecaretur, & Judas fu percuſſus ſpiritum DEO redderet, ſerenum & innube cœlum nus nubibus fuiſſe involutum, ex quibus fulgura & fulmina, ter idola cum Sacrificulis dejecerunt; quorum SS. corpora Xerxes E loniorum Rex ad ſuam urbem tranſtulit, & in eorum honorem magnitudinis templum ædificavit, demum Romam tranſlati ubi in Vaticano à piis fidelibus illuc voti causâ confluentibus pi luntur &c. Quid nunc reſtat, niſi ut animitùs vobis gratulemu Apoſtoli, viciſtis, &c.

CONSIDERATIO XLI.

De Deſiderio ad cœleſtem, & ætern Patriam.

Pro Feſto omnium Sanctorum.

Gaudete, & exultate, quoniam merces veſtra co eſt in cœlis. Matth. 5. 12.

I.

Tob. 5. 12. Q*Uale gaudium mihi erit, qui in tenebris ſedeo?* Dicebat quo ſenior Tobias ad Archangelum Raphaëlem, quaſi di qua ratione queam gaudere, qui in hoc mundo omni

deſtitutus vivo, & in tenebris miſeram ac triſtem vitam ago, ac inſuper ignoro, an odio, vel amore dignus ſim? *quale gaudium mihi erit?* Eccl. 9. 1.
Hoc & ego vobis dico, ò Chriſtiani! quale gaudium nobis erit, qui in tenebris ſedemus? Ambulamus in hoc mundo, quamdiu hoc mortale circumferimus corpus, in tenebris & umbra mortis, extorres à patria cœleſti, expoſiti millenis animæ & corporis periculis, *neque habemus hîc* Hebr. 13. 14.
manentem civitatem, ſed futuram inquirimus; Ergo aſpiremus cum Tobia ad altiora, ad cœleſtia, ad ſempiterna bona, ad quæ æternùm fruenda à benigniſſimo Numine ſumus creati. *O patria noſtra*, exclamat D. Auguſti- S. Aug. in. Pſ.
nus, *patria ſecura, à longè te videmus, ab hoc mari te ſalutamus, ab hac valle ad te ſu-* 121.
ſpiramus, & nitimur lacrymis, ſi quo modo ad te perveniamus.

Conſolamus hac in re Davidem, Iſraëlitarum regem potentiſſimum juxta ac ſanctiſſimum, qui in hac mortali vita nulla re temporali, quantumvis pretioſâ, potuit exſaturari. Accepit illum Deus de poſt fœtantes oves, deditque ei gratiam, ut Goliam immanem illum gigantem ſterneret, atque ſic immenſam ſibi gloriam pararet. Quid ad hoc David? *Ego verò egenus, & pauper ſum.* Creatus eſt exinde Dux militum, & ditavit eum Rex Saul divitiis multis, cui & propriam filiam Michol deſponſavit. Quid iterum David? *Ego verò egenus, & pauper ſum.* Eligitur Pſ. 69. 6.
tandem poſt interfectum Saulem in Regem Juda & Iſraël, cumulavit- 1 Reg. 18. 2.
que eum Deus gloriâ & honore, ac planè immenſis opibus, ut pro ſolo ædificando templo Salomoni filio relinqueret *auri talenta centum millia,* 1 Par. 22. 14.
argenti mille millia talentorum; hoc eſt, prout Cornelius Computum facit: *Bis mille, & quadringentos milliones aureorum.* Et quid hîc rurſus David? *Ego verò egenus, & pauper ſum;* hinc & moribundus ad Salomonem filium dixit: *Ecce ego in paupertate mea præparavi impenſas domûs Domini, auri talenta centum millia, & argenti mille millia talentorum.* O ſplendida paupertas! Et quare, obſecro, Rex talis ac tantus nullis divitiis, nullis deliciis, nullis honoribus, nec ulla re temporali in hoc mundo potuit ſatiari? Audi ipſum loquentem: Tunc *ſatiabor, cùm apparuerit gloria tua;* & rurſus in alio loco: *Unam* Pſ. 16. 15.
petii à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ Pſ. 26. 4.
meæ: Ut videam voluptatem Domini, &c. O beatiſſimum regnum! ad quod Sancti & Electi omnes tot ſuſpirârunt votis: *Filioli*, ſubintrat hîc Mellifluus, *concupiſcamus in atria Domini, ipſa eſt patria noſtra. Crebrò ſuſpiremus illuc: Adoremus ſaltem, & à longè ſalutemus eam.* Et de hoc deſiderio ad cœleſtem patriam plura hodie occurrunt tractanda: *Gaudete*, ait Veritas Math. 6. 12.
Chriſtus, *& exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cœlis.* Erige animum tuum, ò Lector? vel Auditor!

2. Heu nos miſeros! Imitamur ſtrenuè Jonam Prophetam, ſuper cujus caput in æſtu ardentis ſolis aſcendit vireſcens hedera: *Et lætatus eſt* Jonæ 4. 6.

Jonas ſuper hedera lætitiâ magnâ. Et quid paulò poſt accidit? *Paravit Deus vermem aſcenſu diluculi in craſtinum; & percuſſit hederam, & exaruit.* En! genuinum typum mundanarum deliciarum. Et quid eſt omnis hujus mundi voluptas, quàm ſimilis hederæ? Lætantur divites lætitiâ magnâ ſub umbra hederæ ſuæ, divitiarum, pecuniarum, prædiorum &c. Lætantur voluptuoſi, guloſi & ebrioſi ſub umbra ſuarum deliciarum & menſarum. Lætantur ambitioſi, arrogantes, ſuperbi ſub umbra honorum, vanæ gloriæ,

Prov. 14. 13. reſpectuum humanorum &c. Et quid tandem? *Extrema gaudii luctus occupat*, & in alio loco: *Omnis potentatus brevis vita.* Surſum igitur corda,

Eccl. 10. 11. Chriſtiani! Surſum corda? cœlum ſuſpicite, & ibi regnantem conſiderate, in cujus gloriæ pondere eſt torrens voluptatis, *& fluminis impetus lætificat civitatem Dei.* O! quam dulce, quam ſuave, quàm ſublime gloriæ

Pſ. 45. 5.

pondus tunc erit nobis ipſe Deus! O! beatiſſime Moyſes! nunquid de

Exod. 33. 19. facto apud te impletum illud cernis, & experiris: *Oſtendam tibi omne bonum.* O! beati Spiritus, & animæ juſtorum, an non merces veſtra eſt magna nimis, magna nimis, magna nimis, quia ipſe Deus eſt merces veſtra. Abrahamum conſulamus, ad quem olim Deus, quia fortiter ſe geſſiti fide, ſpe, charitate, patientiâ, obedientiâ, &c. hæc conſolandi cauſa

Gen. 15. 1. dixit: *Noli timere Abraham, ego protector tuus ſum, & merces tua magna nimis.* Quis ergo non aſpiret ad Deum, & ad cœleſtem patriam, in qua tantum charorum numerus nos exſpectat? Si juxta mentem Boëtii M. *Beatitudo eſt ſtatus bonorum omnium aggregatione perfectus, ſine admixtione ullius mali*, in quo omnes Electi cum pleniſſima deſiderii ſatietate quieſcunt ſecurè in æternum; quare ergo lætamur cum Jona ſuper hederam mox perituram? *Surſum corda*, ô filii hominum; ad Deum & ad cœlum aſpirate.

3. Miror, quoties attentiore animo contemplor Joſephum illum veteris Teſtamenti, quòd æquô ſemper animo tot ſuſtinere ac tolerare potuerit adverſa. Invidebant illi fratres omnes, quòd à patre pliùs amaretur; hinc illi machinabantur necem, & interitum, in quem finem

Gen. 37. 19. eum in veterem quondam miſerunt ciſternam: *Ecce ſomniator venit; venite, occidamus eum, &c.* In quibus tamen adverſitatibus Joſephus nunquam animo decidit. Quomodo, dices, hoc poſſibile fuit in juvene tam tenerè educato? Rationem aſſignant S. Cyrillus Jeroſolymitanus & S. Chryſoſtomus: Ideo Joſephum omnia adverſa tuliſſe *fortiter, & manſuetè*, quia infallibiliter confidebat in viſo ſomnio ſuo, quomodo tandem à Deo eſſet exaltandus, & Princeps Regni conſtituendus: Sperabat à Deo, ait Cornelius, ſemper meliorem ſortem, nec dubitans, hac viâ per adverſa exaltatum iri. O Chriſtiani! Si unicum ſomnium de temporali regno Joſephum poterat in omnibus conſolari adverſi

S. Cyrill. l. 4. de orat. S. Chryſ hom. 62.

omnia heroico perferret animo; quanto magis nos excitare debet re-
ıum illud cœleſte & æternum, quod nobis promiſit, & immenſo ſan-
ıinis ſui pretio comparavit Chriſtus Deus & Salvator noſter, ut pro illo
ɔtinendo, quidquid adverſi eſſe poteſt, æquo & hilari animo feramus?
uanto labore, ait S. Auguſtinus, *digna eſt merces, quæ non habet finem? Ad* S. Aug. in
mpus laboras, in æternum non laborabis. Brevis eſt moleſtia tua, æterna erit Pſ. 26.
atitudo. Ad modicum pateris, ſine fine gaudebis. O immenſa gloria!

4. De Jacob Patriarcha recenſet S. Ambroſius, quod in diuturno S. Ambr. l. 2.
ɛilio ſuo inter tot curas & labores, inter anguſtias & perſecutiones ſem- de Jacob.
ɛr ſeſe reputaverit beatum: *An non beatus Jacob, etiam cùm patriam relinque-
t? Imò planè beatus? qui dura exilii ſuſcepit, ut fratris mitigaret iracundiam &c.*
t quomodo beatus inter tot conſtitutus calamitates? An non ipſe
icit: *Die noctuque æſtu urebar, & gelu? fugiebatque ſomnus ab oculis meis?* Et Gen. 31. 40.
ımen beatus? Ita, ita, ſubjungit idem Sanctus Eccleſiæ Doctor: Jacob
eatus fuit, quia vidit ſcalam à terra usque ad cœlum pertingentem, per
uam Angeli aſcendebant, & deſcendebant, in ſupremitate autem ſcalæ
idit ipſum Dominum ſcalæ innixum, quæ viſio illi omnem indulcora-
at laborem; quoties enim hujus recordabatur ſcalæ & gloriæ cœleſtis,
mne illi onus, perſecutio, & calamitas per omnem vitæ curſum vi-
ebatur dulcis, grata & accepta: *Meritò itaque*, pergit citatus S. Ambro-
us, *eum Divina ubique comitata eſt gratia, ut, & cum dormiret, beata vita munus
cquireret: Videbat enim futurorum myſteria, & Divina audiebat oracula &c.*
t nunquid, anime mi, hæc conſideratio futuræ aliquando gloriæ &
ıercedis te excitare debet ad magis amandum Deum, & ut illi pro o-
nnibus viribus inſervias? *Quid dabitur viro*, dicebat quondam David, 1 Reg. 17. 26.
ım adhuc puer paſtoritius, *qui percuſſerit Philiſtæum hunc, & tulerit oppro-
rium de Iſraël?* Et cùm audiiſſet: *Virum ergo, qui percuſſerit eum, ditabit Rex
ivitiis magnis, & filiam ſuam dabit ei, & domum patris ejus faciet absque tributo in
ſraël*, mox generoſo accenſus ſpiritu intra ſe dicebat: Quid moror? Ur-
os & leones interfeci, & quare non etiam hunc Philiſtæum? Agedum,
ſume animum, aut vincendum, aut moriendum mihi erit in arena,
igna enim hæc merces eſt. Stabo igitur, & pugnabo, & ſi mille oporte-
et impendere & exponere vitas, digna hæc merces eſt. Hoc fac & tu,
nime mi; excita te ipſum, ſta ſupra te ipſum, ſi tentaris, contemneris,
amaris, mortificaris, cruciaris, infirmaris cum Jacob, & Davide, cœ-
ım cogita ac mercedem planè infinitam quam hodie promiſit veri-
s: *Gaudete, & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cælis.* Matth. 5. 12.

5. Idumæus ille Propheta patientiſſimus Job, licèt unà die omnia
erdiderit bona & prædia, proles, & opes, oves, & boves, camelos & aſi-
os, & Deo permittente à Satana toto corpore à capite usque ad talos
peſſi-

peſſimis ulceribus, morbisque fuerit percuſſus, in his tamen omnibus miſeriis ac calamitatibus ſtabat fortiter, ut cautes Marpeſia, invictus Jobi animus, unde de ſe ipſo ait: *Etiamſi occiderit me, in ipſo ſperabo* Et quid, quæſo, ſperabat Job? Audiamus ipſum loquentem. *Scio, quòd Redemptor meus vivit. & in noviſſimo die de terra reſurrecturus ſum, & rurſum circumdabor pelle mea. & in carne mea videbo Salvatorem meum, quem viſurus ſum ego ipſe, & oculi mei conſpecturi ſunt, & non alius: Repoſita hæc eſt ſpes mea in ſinu meo.* En! ſpes & deſiderium æternæ vitæ & gloriæ obtinendæ, beatiſſimo Job cunctos indulcorabat mœrores, leniebat dolores, & decumanos mitigabat cruciatus! & licèt Dæmon in vexando & affligendo illo, laxatis ſibi à Deo habenis, omnes ſuas exercuerit vires, ſpes tamen vitæ æternæ & ſummi boni adipiſcendi Jobum conſtanter conſolabatur, & ad incredibilem animabat patientiam.

Job. 19. 25.

Sed obſervandum hîc eſt, quòd Job dicat: *Quem viſurus ſum ego ipſe, & oculi mei conſpecturi ſunt, & non alius.* Et quare non alius? Ergo, ô beatiſſime Job, nullus alius, excepto te, videbit Deum Salvatorem ſuum in æterna illa felicitate, & feliciſſima æternitate? Hanc difficultatem explicat textus Hebraicus, qui locò ly *alius* legit *non aliter*; proinde ſenſus eſt: Quem viſurus ſum ego ipſe, & oculi mei (mentis non corporis) conſpecturi ſunt, *& non aliter* quam per Cruces, tribulationes, & adverſitates; proinde ſine in me furere Diabolum, pereat hoc corpus mortale; mihi ſufficit in æternum poſſe videre Deum Salvatorem meum: *Beati*, ait Doctor Seraphicus, *& ter beati, multoties beati, qui beatâ illa potiuntur requie, quemadmodum miſeri, & ter miſeri, & infinitè miſeri, qui à beatitudine illa ſe ipſos abjiciunt.*

S. Bonav. l. 4. Pharetræ c. 50. p. 198.

6. Roboremus hanc veritatem per varios Sacræ Scripturæ conceptus. Jacob Patriarcha, cujus mentionem priùs fecimus, ubi de nocte intempeſta usque ad auroram cum Angelo Dei colluctatus: *Ecce vir luctabatur cum eo usque mane*; finitâ luctâ ingenti affectu & deſiderio benedictionem ab Angelo flagitavit: *Non dimittam te, niſi benedixeris mihi*, quam benedictionem non duntaxat Angelus ei impertiit, ſed & inſuper nomen ejus *Jacob* in nomen *Iſraël* commutavit: *Nequaquam Jacob appellabitur nomen tuum, ſed Iſraël.* Et quare Angelus ille, qui perſonam Dei geſſit, nomen Jacob in Iſraël mutare voluit? Ratio eſt, quia τὸ nomen Jacob idem denotat, quàm *certator, & luctator*; quia ergo Jacob egregiè cum Angelo illo decertavit, & luctatus eſt, quaſi palæſtrita in palæſtra, ideo mutatum eſt nomen ejus in *Iſraël*, quod idem eſt, quàm *videns Deum.* Collige pro te, anime mi, ſenſum moralem: Si vis aliquando eſſe verus Iſraël, & *videns Deum* per omnem æternitatem in viſione illa beatifica ac fruitiva, nunc eſto *Jacob*, bellator & luctator fortis contra te ipſum,

Gen. 32. 24.

ipſum, contra pravos habitus tuos, contro Dæmonem, mundum, carnem &c. *Nam & qui certat, in agone, non coronabitur, niſi legitimè certaverit.* 2 Tim. 2. 5.

Sanctam illam & cœleſtem civitatem Jeruſalem dilectus ille Chriſti Diſcipulus in exilio ſuo non in forma rotunda, vel ovali, vel triangulari, ſed in quadro fundatam vidit: *Civitas in quadro poſita eſt.* Et quare Apoc. 21. 16. in quadro, ſeu in forma quadrangula? Fortâſſe, quia urbes quadratæ commodiores, pulchriores, & perfectiores ſunt? Reſp. doctiſſimus Aretas in hunc locum: Civitas quadrangularis figuram Crucis repræſentat, qui ergo ad hanc S. Civitatem, Jeruſalem novam & cœleſtem, diſcupit venire, non aliam viam, quâm Crucis inveniet: *Circuire poſſum, Domine,* S. Droga de ait S. Droga, Epiſcopus Hoſtienſis, *cœlum, & terram, & mare, & aridam,* Sacra n. Dom. *& nuſquam te inveniam, niſi tantùm in Cruce.* Et quid deinde? *Sic oportuit* paſſionis. *pati Chriſtum, & ita intrare in gloriam ſuam.* O infinita! ò immenſa gloria!

Et hoc eſt, quod pretioſiſſimus orbis Redemptor Chriſtus Diſcipulis ſuis in ultima cœna, dum ſupremum ad eos habebat ſermonem, pro teſtamento reliquit: *Et ego diſpono vobis, ſicut diſpoſuit mihi pater meus* Luc. 22. 29. *regnum &c.* Et quomodo, dices, Pater cœleſtis dilectiſſimo Filio ſuo regnum cælorum diſpoſuit, an per honores, & mundi gaudia? Minimè gentium, ſed per Crucem, labores & dolores &c. Ita & *nos oportet*, ait Act. 14. 21. S. Præco Tarſenſis, *per multas tribulationes intrare in Regnum Dei.* Priùs Calix Paſſionis nobis eſt epotandus, antequam cum filiis Zebedæi ad dextram vel ſiniſtram in regno DEI ſedere volumus. Granum frumenti, priusquam panis fiat, & in menſa Domini ponatur, multa priùs debet ſuſtinere & perpeti adverſa. Non nitet ferrum, niſi multo uſu confricatum. Non ſpirant aromata, niſi conterantur. Ut linum tela, & lana pannus fiat, & centones ſubtilis papyrus, variè priùs tribulantur: *Attende Chriſtum,* ait S. Auguſtinus, *pati venit, ſed & glorificari:* ſic & nos, S. Aug. ſerm. *ſi commortui ſumus, & convivemus, ſi ſuſtinemus, & conregnabimus.* O! beatiſſi- de verbis mum regnum, *quod DEUS præparavit diligentibus ſe*, ſubintrat hîc iterum Dom. D. Auguſtinus, *fide non capitur, ſpe non attingitur, charitate non comprehendi-* S Aug. l. 22 *tur, acquiri poteſt, æſtimari non poteſt. Effugit omnem ſermonem, atque omnem* de civit. Dei. *ſenſum humanæ mentis excedit illa gloria.*

7. Pro hoc fortunatiſſimo regno obtinendo generoſi Machabæi nulla formitabant ſupplicia, nullos quantumvis decumanos horrebant cruciatus, ignes, ſartagines, equuleos nullos, ſed propter ſpem æternæ vitæ omnia contemnebant tyrannorum tormenta; hinc intrepidè ad Antiochum Regem idololatram dicebant; *Tu quidem ſceleſtiſſime, in præ-* 2 Mach 7. 9. *ſenti vita nos perdis, ſed Rex mundi defunctos nos pro ſuis legibus in æterna vitæ reſurrectione ſuſcitabit &c.*

S. Paulus pro hoc cœleſti Regno acquirendo Antiochiæ lapidatus, vir-

virgisque cæſus, & benè occiſus, naufragia plura pertulit, in carceribus abundantiùs, in plagis ſupra modum, in mortibus frequenter, unde &
1 Cor. 15. 31. de ſe ipſo dixit: *Quotidie morior &c.* In his tamen omnibus periculis, laboribus & curis pro Eccleſia Dei ædificanda ſuſceptis & exantlatis, ſe ipſum ſemper animabat. *Non ſunt condigna Paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.* Imò & tribulationes ſuas omnes flocci & nihili æſtimavit, ſe ipſum conſolans: *Momentaneum hoc & leve, æternum gloriæ pondus operatur in nobis.* Audis hoc?
2 Cor. 4. 17.

Heroica illa mater Machabæorum, cui nomen Salome, quæ ſeptem filiis ſuis & Magiſtra fidei, & Dux ad Martyrium extitit, cujus ſeptemplicem triumphum quotannis ſancta recolit Eccleſia, ubi jam ſex filios conſpicata eſt pro fide conſumptos, ad filium natu minimum converſa, animo plusquàm maſculo eum Hebraico ſermone, & patria voce in tormentis adhortata eſt, ut cœlum cogitaret, cœlum ſuſpiceret,
2 Mach. 7. 28. & ibidem regnantem intueretur: *Peto, nate, ut aſpicias ad cœlum, &c.* Hoc & ego vobis dico, animæ Chriſtianæ, animæ deſolatæ, animæ afflictæ: *Peto, ut aſpiciatis ad cœlum*, ſi tentatio vos invadit, ſi adverſa ſunt toleranda, ſi injuriæ coquendæ, ſi ingruit omne malum, ſi ipſa mors & imminens judicium: *Peto, ut aſpiciatis ad cœlum*; non enim vobis vita eripitur, ſed mutatur in melius, dignum enim his omnibus etiam collectivè ſumptis miſeriis ac cruciatibus, quos unquam pertulerunt SS. Martyres, dignum eſt cœlum.

Et nunquid S. Stephano Proto-Martyri lapides torrentis dulces videbantur, dum impavidus inter hoſtes ſtetit, & ſaxeum imbrem excepit immobilis? Cauſam aſſignat Scriptura, quia immenſa illa cœleſtis, quam ſperabat gloria, omnes illos, quos patiebatur, indulcorabat dolores:
Act. 7. 55. *Intendens in cœlum vidit gloriam DEI, & JESUM ſtantem à dextris DEI, & ait: Ecce video cœlos apertos, &c.* En! patria noſtra cœlum eſt, terra verò exilium & carcer. O Chriſtiani! Ad altiora nati ſumus; hîc dura, hîc fortia, hîc, ſi oportet, etiam cruenta ſunt ſuſtinenda Martyria, tantùm ut
S. Auguſt. in Pſ. 32. Chriſto fruamur: *Cum attenderis*, ait S. Auguſtinus, *quid ſis accepturus, omnia tibi erunt vilia, quæ pateris, nec digna æſtimabis, pro quibus illud accipias. Nam utique fratres pro æterna requie labor æternus ſubeundus eſſet, æternam felicitatem accepturus, æternas Paſſiones ſuſtinere deberes; ſed ſi æternum ſuſtineres laborem, quando venires ad æternam felicitatem? Ita fit, ut temporalis neceſſariò ſit tribulatio tua, quâ finitâ, venias ad felicitatem infinitam.*

8. De pretioſiſſimo Redemptore noſtro Chriſto ex ſacris abundè patet Paginis, quòd in monte Olivario in tantum imminentem exhorruerit Paſſionem, Crucem ac mortem, ut pavor ille ex omnibus ejus
Luc. 22. 43. membris ſanguineum extorſerit ſudorem: *Et factus in agonia, prolixiùs orabat;*

bat; & factus eſt ſudor ejus ſicut guttæ ſanguinis decurrentis in terram. Apparuit autem de cœlo Angelus confortans eum. Et quomodo, dices, Chriſtum in agonia illa confortavit? An fortaſſe pretioſi nectaris poculum mœſto præbuit, prout Scriptura jubet: *Date ſiceram mœrentibus, & vinum his, qui* Prov. 31. 6.
amaro ſunt corde? An aquas confortativas, vel pretioſa unguenta de nardo piſtico infirmæ humanitati adhibuit, prout paulò ante Maria Magdalena in convivio? Nihil horum fecit cœleſtis ille Nuntius ac Legatus, ſed Chriſto patienti, & in Agonia tunc conſtituto immenſam illam cœleſtem gloriam, mercedem ac retributionem æternam, quam conſummatâ Paſſione ſacratiſſima humanitas ejus, & omnes prædeſtinati eſſent recepturi, efficaciter propoſuit; unde ſequitur, quod ſubdit Paulus: *Propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit Crucem confuſione contempta.* Hebr. 12. 2.

Et hoc eſt, quod Dominus JESUS dilectis ſuis Apoſtolis Petro, Jacobo, & Joanni, dum in monte Thaboræo coram illis transfiguratus eſt, & unicum duntaxat radium cœleſtis & divinæ gloriæ ſuæ illis oſtendit, quaſi ſub obedientiæ præcepto mandavit, ne ullum verbulum de hac glorioſa transfiguratione ante Chriſti Reſurrectionem mundo manifeſtarent: *Nemini dixeritis viſionem, donec Filius hominis à mortuis re-* Matth. 17. 9.
ſurgat. Et quare hoc ſigillum ori eorum Chriſtus impreſſit?

Simile quid accidit Iſaiæ Prophetæ, cùm enim aliquando DEUM vidiſſet in ſolio Majeſtatis ſuæ ſedentem, & Angelos mirabili, ac ſuaviſſimâ melodiâ Triſagion cantantes, mox ad eum miſſus eſt unus de Seraphinis, qui calculo ignito ejus os & labia ſigillavit: *Volavit ad me unus de* Iſa. 6. 6.
Seraphim, & in manu ejus calculus, quem forcipe tulerat de Altari, & tetigit os meum. Et quare Angelus os hujus Prophetæ pretioſo calculo, quaſi ſigillo munivit, dum vix quendam divinæ gloriæ radium conſpicatus eſt? Inter alias rationes etiam hanc aſſignant SS. Patres, & Interpretes, ideo ori ejus appoſitum eſſe ſigillum, ne loqueretur de hac gloria cœleſti, cujus ſpeciem, ſeu umbram tantùm per tranſennam viderat; unde interrogatus Propheta de hoc myſterio, reſpondit: *Secretum meum mihi:* quaſi Iſa. 24. 16.
diceret, ait S. Hieronymus: Non poſſum cuncta narrare, quæ vidi, hæret lingua mea faucibus meis, impoſſibile enim eſt, de hac immenſa gloria dignè loqui, excedit omnium vires &c. Hic adimpletur illud Davidis: *Ego dixi in exceſſu meo: Omnis homo mendax.* Obſerva *in exceſſu meo,* ſeu Pſ. 115. 2.
in exſtaſi mea, quâ in cœlum aliquando in animo meo raptus fui, in quo exceſſu mirabilia & arcana vidi, proinde judico, & exclamo coram univerſo orbe terrarum: *Omnis homo mendax*, quia quidquid de eſſentia divina & infinita ejus gloria dicit, minùs dicit: *Non licet homini loqui*, dice- 2 Cor. 12. 2;
bat quondam S. Paulus, quæ ac quanta præparaverit Dominus gaudia diligentibus ſe; imò non poterit loqui, quia hìc *omnis homo mendax.* Et

Qq 2 Qui-

quibus hactenus enarratis rationem capies, quare Dominus dictis Diſcipulis Petro, Jacobo & Johanni prohibuerit, ne de transfigurati in monte Thabor factâ, ante reſurrectionem ſuam aliquid propalar *Nemine dixeritis viſionem, &c.* Reſp. S. Hilarius, quod memorati Apo li tunc temporis intervallo, quia nondum à Spiritu S. fuerant illuſtı omninò fuiſſent inepti & incapaces, ut vel minimam partem tantæ riæ potuiſſent explicare, proinde illis altum ſilentium indixit; ſi e Petrus ubi tantùm ſtillam hujus cœleſtis gloriæ delibavit, mox pra ſolito gaudio abſorptus & admirabundus exclamavit: *Domine, bonu hic nos eſſe, &c.* Quid dixiſſet, ſi de ipſo pleniſſimo voluptatis hau Oceano; Subintrat hîc S. Auguſtinus: *Vix ſtillam dulcedinis,* ait, *ille guſt & omnem aliam faſtidivit dulcedinem, quid putas, dixiſſet, ſi magnam illam mu dinem dulcedinis divinitatis guſtaſſet, quam abſcondit Deus timentibus ſe?*

S. Hilar. hîc in Matth.

S. Aug. in. ſol c. 22.

9. De Regina Saba recenſent Sacræ paginæ, quòd, cùm ingreſſa fi Jeruſalem, & vidiſſet ſapientiſſimum Regem Salomonem in ſua gl & circumſtantes Principes, ac Illuſtres, divitias, potentiam, Regiam mum, pulcherrimum ordinem, & ornatum aſſiſtentium Miniſtro non ampliùs præ ſtupore in ea remanſerit Spiritus: *Non habebat ultr ritum, &c.* Hinc in illa memorabilia prorupit verba: *Non credeban rantibus mihi, donec ipſa veni, & vidi oculis meis, & probavi, quòd media par nuntiata non fuerit: Major eſt ſapientia & opera tua, quàm rumor, quem audivi. viri tui, & beati ſervi tui, qui ſtant coram te ſemper.* Si tanta fuit gloria Salo nis terreſtris & mortalis, quid erit illius cœleſtis & immortalis, qui eſt quàm Salomon? *Si admirata eſt,* commentatur in hunc locum S. mas Villanovanus, *mortalis mortalem, quid putas, faciet anima, quæ ex ca tate Babylonis ſubitò in cœleſtis Jeruſalem opulentiam rapitur? Non Principis dam terreni, ſed omnipotentis Dei domum, potentiam, miniſterium, pulchr nem, gloriam intuitura.*

3 Reg. 10. 7.

S. Th. Vill. ſ. de S. Mich.

Ubi Salomon anno ætatis ſuæ vigeſimo à Sadoc Sacerdote ſum & Nathane Propheta in Regem pacificum Iſraëlis in monte Gihon inunctus (qui mons Gihon monti Calvariæ vicinus eſt, in quo Chr *pax noſtra*, regnavit à ligno) univerſus populus, cùm novum Rege ſuo diademate & pretioſiſſimo ornatu conſpicatus eſt, in inſol prorupit gaudium: *Et dixit omnis populus: Vivat Rex Salomon. Et aſcend verſa multitudo poſt eum, & populus canentium tibiis, & lætantium gaudio mag inſonuit terra à clamore eorum.* Anima Chriſtiana! ſi tantâ quondam l populus ille Hebraicus fuit perfuſus, ut ipſa terra præ tanto reſonar bilo; quale, obſecro, erit gaudium beatarum mentium, & Electoru cœleſti illo & pacatiſſimo Regno, quando Regem Regum, & pacif illum Salomonem, olim cruentis redimitum ſpinis, nunc inæſtim

Eph. 2. 14.

3 Reg. 1. 39

coronâ gloria coronatum in altiſſimo gloriæ ſuæ throno inter Angelorum myriades videbunt regnantem? O immenſum, ò ineffabile gaudium, videre Deum, & poſſe frui Deo in æternum! Tunc, ait dilectus ille Diſcipulus, *ſimiles ei erimus, quia videbimus eum, ſicut eſt.* Tunc *inebriabuntur* 1 Jo. 3. 2.
Electi *ab ubertate domûs tuæ.* Tunc cor noſtrum & caro noſtra exaltabunt Pſ. 15. 2.
in Deum vivum. Tunc *fulgebunt juſti ſicut ſol in Regno Patris eorum.* Pſ. 83. 8.
Tunc *gaudium Beatorum*, ait Angelicus, *erit perfectè plenum & ſuperplenum.* Matth. 13. 43.
Tunc *exultabit Jacob, & lætabitur Iſraël.* O Chriſtiane, ſi vis eſſe tunc Pſ. 13. 7.
Iſraël, id eſt, videns Deum, nunc eſto Jacob, certa & labora cum illo, Gen. 29. 20.
Jacob ſervivit pro Rachel ſeptem annis, & tamen Liam lippam priùs debuit accipere in uxorem. Lia illa lippa vita præſens eſt, Rachel decora, vita futura & beata in cœlis. *Si ergo delectat mentem magnitudo præmiorum, non deterreat certamen laborum, ad magna quippe præmia perveniri non poteſt, niſi per magnos labores*, opportunè ad rem loquitur Magnus ille Gregorius. Juvat etiam hîc audire S. Auguſtinum: *Tanta*, inquit, *eſt dulcedo futuræ gloriæ, ut ſi una gutta in infernum deflueret, totam damnatorum amaritudinem dulcoraret.* Quis ergo tali Domino, ac tanto remuneratori non libenter inſerviat? Quis non libenter cuncta ſuſtineat adverſa, ut ad illam optatiſſimam patriam, & immarceſcibilem coronam perveniat? Elias ex hoc exilio ad cœleſtem anhelans patriam, non horruit equos igneos, & currum igneum, ſed mox generoſo animo illum aſcendit currum, in quo raptus eſt in paradiſum: *Et aſcendit Elias per turbinem in cælum*: Audis, animemi, & intelligis, *per turbinem?* 4 Reg. 2. 11.

S. Greg. ſer. 37. in Ev.
S. Aug. ſer. de Beat. cœl.

CONSIDERATIO XLII.

De Animabus in Igne purgante adhuc luentibus.

Pro Feſto Animarum.

Sancta, & ſalubris eſt Cogitatio, pro Defunctis exorare, ut à peccatis ſolvantur. 2 Mach. 12. 46.

I.

JEphte nonus Iſraëlitarum Judex, cùm ingruente bello votum feciſſet, ut, ſi ipſe victor ex cruenta rediret pugna, eum, qui primus è domo ſua eſſet occurſurus, DEO T. O. M. in ſignum grati animi vellet immolare, victori domum venienti prima occurrit unica filia, Saila nomine, quam pater quaſi voti reus imperterritam

tam DEO ſacrificavit, & corpus exanime cum reſecto capite ir
collocavit, ubi in holocauſtum concrematum eſt, cinere in urna
Jud. 11. 39. to: *Exinde mos increbuit in Iſraël, & conſuetudo ſervata eſt, ut poſt anni c.*
conveniant in unum filiæ Iſraël, & plangant filiam Jephte Galaaditæ diebus qu

Si jam olim virgineus Iſraëlitarum chorus tanto cum luctu n
riam & anniverſarium ſuæ dilectæ Jephtiadis ſolebat celebrare,
magis S. Mater Eccleſia ſolemni cum ritu ac luctu celebrare deb
moriam piorum Manium in Chriſto defunctorum, ſed adhuc à
ſti patria exulantium, & in igne purgante, quia nihil coinquinat
Apoc. 21. 27. trabit in Regnum cœlorum, detentorum? Proinde meritò poſt
Omnium Sanctorum hodierna die inſtitutum eſt feſtum comm
tionis Animarum per univerſum Chriſtianum Orbem obſerva
ut unanimiter in illarum conſpiremus auxilium Animarum.

Pientiſſimum, juxta ac patientiſſimum Jobum à Sathana n
to corpore peſſimo ulcere percuſſum, & in ſterquilinio in ſummi
ribus ſedentem tres præcipui viſitârunt amici, ut eum in tanta ca
Job. 2. 12. te conſolarentur, de quibus Sacra Pagina commemorat: *Cumqu*
ſent procul oculos ſuos, non cognoverunt eum, & exclamantes ploraverunt,
veſtibus ſparſerunt pulverem ſuper caput ſuum in cœlum, & ſederunt cum eo
ſeptem diebus, & ſeptem noctibus, & nemo loquebatur ei verbum: Videbant
lorem eſſe vehementem. O Chriſtiani! Levate hodie oculos veſtro
potiùs eos deprimite in profundam illam purgatorii abyſſum, il
bitis non Jobum aliquem, ſed chariſſimos parentes, amicos, & l
ctores veſtros inter crudeles flammas ſepultos; conſiderate, d
eorum eſſe vehementem, quia ignis ille ad tempus purgans id
S. Aug. ſer. 41. de Sanctis. quod ignis in æternum crucians: *Eodem igne*, ait D. Auguſtinus,
tur electus, & cruciatur damnatus. Ergo currite velociter, & miſ
opem ferte, quia manus Domini non ferrea, ſed ignea tetigit illa

2. Ubi Proto-Parentes noſtri ob admiſſum in DEUM cri
amœniſſimo paradiſi viridario fuerunt eliminati, obſervat Sc
quòd mox ad ingreſſum illius terreſtris paradiſi Cherubinus fue
natus, qui flammeo gladio, atque verſatili homines ab ingreſſu il
Gen. 3. 24. radiſi arceret: *Collocavit ante paradiſum Cherubim, & flammeum gladiu*
verſatilem. Ad quid, obſecro, ille gladius ignitus, & verſatilis a
tam paradiſi?

Rup. Abb. l. 3. in Gen. c. 13. Reſp. Rupertus Abbas in hunc locum, quòd per flammeu
gladium recte ignis purgatorii ſubaudiri debeat, ut, qui ad cc
1 Cor. 3. 13. aſpirant paradiſum, priùs per ignem illum purgantem tranſean
meum gladium, inquit, *atque verſatilem ante paradiſum eſſe collocatum, ut*
deinceps admittendi ſunt illuc, tranſeant per examinatorium ignem. Et

quod alluſit gentium Doctor Paulus. *Uniuscujusque opus manifeſtum erit; es enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur: Et uniuscujusque opus quale ignis probabit.* O bone DEUS! Quid de me erit, quando ignis ille Pſ 14. 2.
ea probabit opera? Parce Domine, ah parce ſervo tuo, quia non
tificabitur in conſpectu tuo omnis vivens.

De Jona Propheta refert ſacer Codex, quòd peractâ in Ninive con-
one de civitate egreſſus contra Orientem ſederit, ut videret finem, quid
idem accideret civitati; & quia circumeundo, & prædicando ſub ar-
nte ſole, & ipſe æſtu laborabat, ideo ſibi umbraculum ædificavit, ſub
jus umbra nonnihil à laboribus quieſceret. Verùm mox paravit Deus
rmem, qui virentem percuſſit hederam, quæ ſine mora exaruit, & de-
lit: *Et cùm ortus fuiſſet ſol, præcepit Dominus vento calido & urenti: Et percuſſit* Jonæ. 4. 8.
ſuper caput Jonæ, & æſtuabat, & petivit anima ſua, ut moreretur, &c.

En! ſummam Jonæ impatientiam, dum exiguum ſolis ardorem
n poterat ſuſtinere, ſe potiùs optaverit feſtinam ſubire necem, quàm
itiùs ſub ardente ſedere Phœbo. Sed ad quid iſta enarro? O mi Jona!
lus non es, plures nunc habes ſocios, qui, ſi illis promitterentur Regna,
mperia, nec per unum quidem horæ quadrantem digitum ardenti
idelæ poſſent inferre, & tamen iſti delicatuli magnis quotidie paſſibus
infernum properant. O populе ſtulte & inſipiens! *Utinam ſaperent,* Deut. 32. 29.
noviſſima providerent. Audite Iſaiam: *Quis poterit de vobis habitare cum
devorante: Quis habitabit ex vobis cum ardoribus ſempiternis?* Sunt & alii, imò Iſa. 33. 14.
ìm plurimi, qui nec horrent, nec formidant purgantes ignes, unde in
iiales noxas quotidie ruunt, nec ſeriò ſtudent, qualiter & leves exceſſus
periculoſi, & ad graviores ſternant viam. O Chriſtiane! Per ſalu-
anima tuæ rogo te, ut omni ſtudio etiam minimas caveas culpas,
a divinis certus es oraculis, etiam verbum otioſum purgantibus mul-
tum iri flammis: *Ille purgatorius ignis,* ait S. Auguſtinus, *durior erit, quàm quid-* S. Auguſt.
poteſt in hoc ſæculo pœnarum videri, aut cogitari, aut ſentiri. En! pœnam ſenſûs. ſerm. 4 pro Def.

3. Sed præcipuè conſideranda eſt pœna damni, quæ eſt carentia di-
æ viſionis, quæ animas illas infelices ſuper omnem modum affligit.
de hac ſcribit S. Chryſoſtomus: *Decem millia quis proponat gehennarum,* S. Chryſoſt.
tale eſt, quale eſt, beatâ gloriâ excidere. Et hic cruciatus eſt omnium hom 13. in
viſſimus animabus in purgatorio exiſtentibus, vel momento carere Matth.
inâ ac beatificâ viſione, nam *ſpes, quæ differtur, affligit animam.* Prov. 13. 12.

Abſolonem conſule, qui licet mediante Joab in gratiam Davidis
gis fuerit receptus, & ab exilio revocatus, cùm autem intellexiſſet: *Fa-* 2 Reg. 14. 24
n meam non videat, adeò contriſtatus eſt, ut mori potiùs optaret, quàm
tiùs vivere, & non videre faciem patris ſui; proinde in has prorupit
ces: *Obſecro ergo, ut videam faciem Regis, quod, ſi memor eſt iniquitatis meæ,
dat me.* Um-

Umbram audiſti, anime mi! Finiti enim ad infinitum nulla eſt proportio, dum longè majori cum deſiderio anhelant, & ſuſpirant animæ illæ purgantes ad videndam faciem DEI, in quam deſiderant Angeli proſpicere, quàm olim Abſolon poſt exilium videre faciem patris ſui; in hac enim viſione fruitiva DEI conſiſtit unica, & formalis illarum beatitas: *Tam enim dulcis*, ait Mellifluus, *eſt Dominus JEſus guſtantibus eum, tam ſuavis ad complectendum, ut brevis ejus abſentia ſit doloris maximi.*

S. Bernh. hom. in f. Oct. Epiph.

Iſraëlitæ illi in captivitate Babylonica per annos ſeptuaginta detenti, quoties recordabantur Sionis, in amaras prorumpebant lachrymas, unde juxta flumina Babyloniæ ſedentes ſuum lugebant, & deplorabant exilium, dicentes: *Super flumina Babylonis illic ſedimus, & flevimus: Dum recordaremur tui, Sion.* Et quare, dices, Hebræi iſti captivi tantoperè ſuam deplorabant calamitatem? Fortaſſe, quia nimirum erant defatigati ex laboribus in lateribus faciendis? Aut, quia muros Babyloniæ tam amplos cum ſuis munitionibus debebant extruere, & ſicut jumentum agros colere? Vel ſaltem ob animi dolorem, ex tot ac tantis collectum ærumnis? Sed nihil horum Iſraëlitas illos captivos ad fletum poterat commovere. Aliam ſubjungit cauſam Vates Jeſſæus: *Cùm recordaremur tui, Sion,* erant enim longiſſimo terrarum tractu ſeparati ab amantiſſima ſua Jeruſalem, civitate perfecti decoris, quam dulciſſimam patriam ſuam, quia videre, & illam intrare non licebat, amariſſimis deplangebant lachrymis.

Pſ. 136. 1.

Collige ex hoc, anime mi, dolorem & mœrorem animarum illarum à cœleſti Jeruſalem exulantium, dum non duntaxat feliciſſimâ illâ terrâ carent, perpetuò lacte & melle manante, ſed & ſummo Bono, quod eſt ipſe Deus, in cujus viſione, & fruitione unica illarum conſiſtit beatitudo, & æterna felicitas, unde hujus negatio & carentia eas vehementiſſimè affligit: *Quando veniam*, ſuſpirabat quondam in ærumnis ſuis Propheta Regius, *& apparebo ante faciem DEI?* Et quia moram patiebatur videndi hoc ſummum & immenſum Bonum, ſubjungebat: *Fuerunt mihi lachrymæ meæ panes die ac nocte: Dum dicitur mihi quotidie: Ubi eſt Deus tuus: Hæc recordatus ſum, & effudi in me animam meam: Quoniam tranſibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.*

Pſ. 41. 3.

4. Mortuus eſt pauperrimus Lazarus, & portatus eſt ab Angelis in ſinum Abrahæ; mortuus eſt & dives Epulo, & à Dæmonibus ſepultus eſt in inferno; ô profundum ſepulchrum! & ecce vir in illum tormentorum locum dives ille, ſed nunc infortunatiſſimus, deſcendit, mox ſummis & ineffabilibus tum ardentiſſimæ ſitis, tum gehennalis incendii ardoribus cruciare cœpit; unde elevans oculos ſuos in tormentis, vidit Abraham de longè & Lazarum in ſinu ejus, & ipſe clamans dixit: *Pater*

Luc. 16 24.

Abra-

miſerere mei, & mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti ſui in aquam, et linguam meam, quia crucior in hac flamma. Sed miſerrimo illi da-nquam DEI inimico, etiam unica iſta aquæ guttula, quam tam in flammis petierat, denegata eſt in pœnam Talionis; ubi um eſt illud: *Per quæ quis peccat, per hæc & puniatur*, & qui priùs egentiſſimo micam panis negaverat, nunc deſiderans unicam lam nil impetrat: *Juſtus es Domine, & rectum judicium tuum.* Sap. 11, 17.

rum enim verò longe feliciores ſunt animæ purgantes, & in ar-s flammis jacentes, licèt enim graviſſima ſuſtineant tormen-ipſas juvare non poſſint; poſſumus tamen nos illis ſuccurrere, à nobis ſummis gentibus unicam flagitant guttulam. Intin-rgo, Chriſtiani chariſſimi, extremum digiti in fontibus ac us Salvatoris, ac præſertim in diviniſſimo Corde JESU, & illis ine pretioſiſſimi Redemptoris noſtri feramus optatum auxi-hil enim magis illis prodeſt, quàm Divini Sanguinis & meri-hriſti crucifixi applicatio.

hoc eſt, quòd dilectus ille Chriſti diſcipulus in Inſula Pathmos vit, dum vice quâdam turbam magnam ſtolis albis amictam ad n gloriam introëuntem conſpicatus eſt, & cùm quæſitum eſſet: *i? & unde venerunt?* Reſponſum ab uno de Senioribus accepit: Apoc. 7, 14 *mi venerunt de tribulatione magna, & laverunt ſtolas ſuas, & dealbaverunt guine Agni.* Cæterùm doctiſſimus Pineda per hanc turbam ma-ndidiſſimis ſtolis condecoratam, & in Sanguine Agni ab omni orde dealbatam rectè purgantes fidelium animas intelligit; il-veniunt de tribulatione magna, quando à pœnoſo & ignito rii carcere per Sanguinem Divini Agni in SS. Miſſæ ſacrificio , & à noxis dealbatæ, nunc ad cœleſtem & ſempiternam gloriam ntur triumphantes: *De tribulatione*, ait Pineda, *venerunt purgatorii* Pineda in *nt ſtolas ſuas in Sanguine Agni, qui percipitur in altari per Eucharistiæ ſacrifi-* hunc loc. t hæc eſt cauſa, quòd Sacerdos in SS. Miſſæ ſacrificio Hoſtiam atam paulò poſt elevationem in tres partes dividere ſoleat: Ra-aſſignat S. Chryſoſtomus: *Tres*, inquit, *partes hoſtiæ fiunt à Sa-* S. Chriſoſt. *altari. Prima ad deſignandum, quòd hoc ſacrificium offeratur ad hono-* ſerm. 27. in *& Sanctorum in cælo, ſecunda ad ſalutem viventium, tertia, quæ in calicem* quadrag. *, ad liberationem purgantium in purgatorio.*

Pulcherrima hîc mihi occurrit quæſtio, jam olim in ſacra Divi ci familia inter doctos ventilata, an melius ac fructuoſius ſit o-acrificare pro vivis, an pro mortuis? Erant, qui cum Bertrando Hiſtoria S. nt, expedire magis, orare & ſacrificare pro vivis, utpote de ſalu-Dominici p. I. erna periclitantibus, quàm pro mortuis, & in igne purgante ad- l. 1. c. 27.

huc luentibus, quia piæ illæ animæ in gratia DEI obiêrunt, & de ſalute ſua ſempiterna, licet nunc ad tempus patiantur, ſemper certæ ſunt. Huic opinioni ſe fortiter oppoſuit Benedictus, ex eodem ſacro Ordine vir religioſiſſimus, aſſerens, & per plura confirmans argumenta, quòd oratio illa longè magis exiſtat meritoria, quæ à Chriſtianis pro defunctorum animabus purgantibus, quàm pro vivis offertur peccatoribus, quam veritatem per inſigne quoddam problema magis dilucidavit.

Sunt, inquiebat, ante templi fores duo mendici, unus ſanus, robuſtus, & integer viribus, qui, licèt laborando panem lucrari poſſet, ex deſidia tamen vitam traducit inertem, pluribusque obnoxiam vitiis; alter mendicus reverà pauper eſt, membris non duntaxat deſtitutus, ac plenus ulceribus, & inſtar Jobi in ſterquilinio, deſertus ab omnibus, neque ipſe potens eſt, ut ſe adjuvet, ſed aliorum piorum Chriſtianorum exſpectat & rogat auxilium? cui nunc mendicorum priùs eleemoſynam nos oportet elargiri? Sano, an ægro? Reſpondebat Bertrandus: *Utique debili:* ad quod Benedictus: *Debiles ſunt defuncti, qui ſe ipſos juvare nequeunt.* Ergo illis priùs ſpiritualis eleemoſyna eſt porrigenda: Iſti enim ſunt in purgatorio catelli iſti miſeri famelici, qui ſub menſà Domini ſummo cum
Matth. 15. deſiderio cadentes exſpectant micas: *Nam & catelli edunt de micis, quæ cadunt*
27. *de menſa Dominorum ſuorum.* Iſti ſunt ille Lazarus plenus ulceribus, præ foribus divitum quotidie ſplendidè epulantium jacentes, & nec micam
Luc. 16, panis unicam obtinentes: *Et nemo illi dabat.* Iſti ſunt ille Joſeph, in ciſter-
21. nam veterem miſſi ac detruſi, ad quam ingrati fratres ſedentes manducabant panem cum lætitia, nullâ prorſus fratris ſui captivi & anguſtia-
Gen. 37 ti habitâ curâ: *Miſeruntque eum in ciſternam veterem, quæ non habebat aquam* &c.
24. Iſti ſunt Paralyticus ille miſerrimus, qui propter graviſſimam paralyſin ſe ipſum movere non poterat, ut ad Chriſtum veniens adjuvaretur, ſed alieno opus habebat adjutorio, & charitate, proinde in lecto
Marc. 2. mitiſſimo orbis Servatori præſentatus eſt, ut ab eo ſanaretur, à quo &
5. corporis, & animæ ſalutem accepit: *Cùm vidiſſet JESUS illorum fidem, ait paralytico: Fili, dimittuntur tibi peccata tua.* Iſti denique ſunt ille claudus ad portam templi ſpecioſam ſedens, & opem ab introëuntibus demiſsè
Actor. 3. 5, flagitans: *At ille intendebat in eos, ſperans, ſe aliquid accepturum ab eis.* Clau-
Hebr. 9, dus ille mendicus à S. Petro Apoſtolorum Principe adjutus eſt: *in No-*
22. *mine JESU Chriſti Nazareni ſurge.* Vade, & fac ſimiliter, dona pauperculis illis manibus SS. Nomen JESU, SS. Vulnera, Crucis merita, Sanguinem pretioſiſſimum, *ſine quo non fit remiſſio*, &c.

6. Revertor ad Jonam, ſed nunc in mare miſſum, & à ceto abſorptum, in quo mox anguſtiæ eum ad Deum redire, & SS. Nomen ejus humiliter invocare compulerunt, proinde pulchro carmine in abyſſo pe-

lagi,

lagi, & in medio ventris balænæ Deum laudare, & impenſiſſimè invocare cœpit: *Et oravit Jonas ad Dominum Deum ſuum de ventre piſcis.* Verùm nec Jon. 2. 2.
primo, nec ſecundo die per orationem ſuam à Deo aliquid impetravit, donec tandem die tertio votum fecerit, quòd ſine mora poſt liberationem ſuam ex hoc vivo carcere victimam pacificam, & ſacrificium laudis in templo Hieroſolymitano Deo T. O. M. vellet offerre: *Ego autem in voce laudis immolabo tibi, quæcumque vovi, reddam pro ſalute Domino.* Et ecce mox ſequitur: *Et dixit Dominus piſci; & evomuit Jonam in aridam.* En! perelegantem typum hîc habes, quid incruentum poſſit efficere Sacrificium pro liberatione animarum ex purgatorio, quæ hactenus in abyſſo terræ inter tot tormentorum fluctus velut in quodam ceto fuerunt incluſæ. Sancta quidem, & bona eſt oratio cum eleemoſyna, & jejunio, ſed ſummi, imò infiniti valoris eſt SS. Miſſæ ſacrificium, in quo diviniſſima Hoſtia DEO Patri offertur pro ſalute defunctorum. Juvat hîc audire S. Bernhardinum: *Miſſa eſt*, inquit, *majus bonum, quod poſſit fieri* S. Bernh.
pro animabus, propter communicationem corporis Chriſti; nam una Miſſa eſt ſufficiens evellere omnes animas de purgatorio. tom. 4. ſer. 15.

Daniel, ubi idolum Bel, & draconem deſtruxit, ab ingratis Babyloniis in lacum leonum miſſus eſt, ut à voracibus illis beſtiis unguibus diſcerptus devoraretur, in quo lacu usque ad diem ſeptimum indemnis permanſit. Interea Habacuc Propheta in Judæa coxerat pulmentum, & intriverat panes in alveolo, ibatque in campum, ut ferret meſſoribus, quem in via apprehenſum Angelus Domini in vertice, & in capillo capitis portavit, poſuitque in Babylone ſupra lacum in impetu ſpiritûs Dan. 14.
ſui: *Et clamavit Habacuc, dicens: Daniel, ſerve DEI, tolle prandium, quod miſit* 30.
tibi DEUS. Quæres, quid per hoc prandium fuerit præſignatum, ſiquidem omnia in figura contingebant illis? Reſp. Seraphicus Doctor: *Panes, quos Habacuc contriverat in alveolo, ductu Angelico tranſmittuntur Da-* S. Bonav.
nieli in lacum leonum. Hic eſt panis Corporis Chriſti, qui cùm pro defunctis of- ſerm. 6. in
fertur, tunc in locum purgatorii tranſmittitur per effectum. Cœn. Dom.

7 Filii illi Prophetarum tempore famis collegerunt colocynthidas, & cucurbitas agreſtes, quibus maleſuadam ſatiare cupiebant famem, ſed cùm deguſtâſſent cibum tam inſipidum, amarum, imò peſſimum, quia veneno infectum, exclamârunt: *Mors in olla.* Cui malo citò 4. Reg 4.
obviavit Eliſæus Propheta: *Afferte*, inquit, *farinam; cumque tuliſſent, miſit* 40.
in ollam & ait: Infunde turba, ut comedant; & non fuit ampliùs quidquam amaritudinis in olla.

Mors in olla, mors in olla, exclamant omnes purgantes animæ, quia non habent, nec aliud ſentiunt, niſi amaritudines omni morte amariores; ſed potes, anime mi, indulcorare hanc mortis ollam, & igne furoris Domini ſuccenſam, ſi illuc miſeris pauxillum farinæ, hoc eſt, panem

Angelorum omne delectamentum in ſe habentem, qui omnem pœnarum amaritudinem in optatum convertet dulcorem; unde non absque ſingulari cauſa in Miſſa de Requie legitur Evangelium :
Joan. 6. 51. *Ego ſum panis vi-*
Tob. 4. 18. *vus, qui de cœlo deſcendi, ſi quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum*, huncin-
Tob. 4. 10. quam, divinum panem ſuper ſepulturam juſti conſtitue, & *præmium bonum tibi theſaurizas in die neceſſitatis.*

Semper Sacra Scriptura permagni æſtimavit, & ut opus DEO gratiſſimum, hominique mortali proficuum eſſe dixit, ſi quis cadavera defunctorum honeſtæ mandâſſet ſepulturæ. Davidem conſulamus, qui, ubi intellexit, quòd viri Jabes Galaad ſepeliſſent Saul in bello occiſum, eos ſummoperè ob hoc ſpeciale charitatis opus commendavit, & Legatos ad eos miſit, qui nomine Regis ſui illis gratias agerent,
2. Reg. 2. 5. & inſinuarent: *Benedicti vos Domino, qui feciſtis miſericordiam hanc cum Domino veſtro Saul, & ſepeliſtis eum; & nunc retribuet vobis quidem Dominus miſericordiam; & veritatem, ſed & ego reddam gratiam.* &c. Idem charitatis opus ſummoperè extulit Archangelus Raphael, dum ad Tobiam dixit:
Tob. 12. 12. *Quando orabas cum lacrymis, & ſepeliebas mortuos, & derelinquebas prandium tuum, & mortuos abſcondebas per diem in domo tua. & nocte ſepeliebas eos, ego obtuli orationem tuam Domino.* Ex quibus patet, opus valde meritorium eſſe, Deoque pergratum, ſepelire cadavera mortuorum; quid ergo erit defunctorum curare animas, pro eis orare, ſacrificare, communicare, jejunare, eleemoſynas elargiri, hanc vel illam offerre mortificationem, indulgentias lucrari, &c. imò juxta exemplum S. Gertrudis, & aliorum Sanctorum, omnia ſua bona donare opera, ut eò citiùs de purgatorio liberatæ ad æternam perveniant lætitiam?

8. David gratus fuit erga claudum Miphiboſeth Saulis filium, cum quo fecit miſericordiam, menſamque ſuam regiam ad dies vitæ obtulit:
2. Reg. 9. 7. *Ne timeas, quia faciens faciam in te miſericordiam, & tu comedes panem in menſa mea ſemper.* Gratiores erunt animæ, quas tuâ induſtriâ & pietate è purgantibus flammis liberâſti, & præmiſiſti in cœlum ad cœleſtes Agni dapes. Gratus erat Joſue erga Rahab, quæ per funiculum duos exploratores Iſraëlitas ſalvavit: *Rahab verò meretricem & domum patris ejus,*
Joſ. 6. 25. *& omnia quæ habeat, fecit Joſue vivere, & habitaverunt in medio Iſrael usque in præſentem diem, eò quòd abſconderit nuntios, quos miſerant, ut explorarent Jericho.* Longè majorem gratitudinem erga te præ ſe ferent animæ illæ purgantes, quas ex luſtrali igne liberatas in cœlum transvexiſti; ac tunc præſertim ſuam demonſtrabunt gratitudinem, quando Jericho, hoc eſt, corpus tuum deſtruetur, ne in ſimilem tormentorum locum venias, aut citò ab illo expediaris. Gratus erat Abdemelech Jeremiæ Prophetæ, quem in lacum cænoſum demiſſum, cum ſociis ſuis funibus extraxit:

Et

Et extraxerunt Jeremiam funibus, & eduxerunt eum de lacu. Purgatorium lacus Jer. 38. 13.
eſt non cænoſus tantùm, ſed & igneus, ſulphureus ac profundiſſimus, in
quem immerſæ ſunt animæ purgantes, donec ad ultimum quadrantem
debitum ſuum apud DEum ſolvant. Imitare Abdemelech, & funibus,
hoc eſt, SS. Roſario, &c. miſeras illas extrahe animas, & erunt tibi in
æternum pro accepto beneficio gratiſſimæ: *Beatus, qui intelligit ſuper ege-* Pſ. 40. 1.
num & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus.

9. Imitare pro dictorum coronide exemplum pretioſiſſimi Salva-
toris tui JEſu, qui cùm Lazarum amicum ſuum à mortuis diſcuperet re-
ſuſcitare, ſolicitè inquiſivit de ejus ſepulchro: *Ubi poſuiſtis eum?* Bone JE- Joa. 11. 34.
ſu! ad quid interrogas? nunquid omnia nuda & aperta ſunt oculis tuis?
Sciſti, exclamat hic admirabundus S. Auguſtinus, *quia mortuus ſit, & ubi ſit
ſepultus, ignoras?* Reſp. S. Gregorius Magnus: *Omnis Chriſti actio noſtra fuit
inſtructio*, unde ipſe ait: *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita* Joa. 13. 15.
& vos faciatis. Voluit proinde mitiſſimus Dominus, ut & nos interroge-
mus de mortuis noſtris amicis: *Ubi poſuiſtis eum?* ut ſimili modo, ſaltem
pro noſtro poſſe, illis ſuccurramus. Vocavit autem Lazarum *amicum*,
qui tamen tunc temporis nondum erat in Paradiſo, neque in inferno,
quia amicus Dei erat, & ſic per conſequens erat in loco tertio, hoc eſt, Bonh. ſer 6.
ait doctiſſimus Bonherba, in purgatorio. Diſce, memor eſſe amico- poſt. Dom.
rum tuorum, quia *ſancta & ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare, ut à pec-* 4. quadr.
catis ſolvantur. 2. Mach. 12. 46.

Denique quærunt Sacri Doctores, quare Chriſtus Dominus in mor-
tem venditus ſit 30. argenteis, qui faciunt juxta computum Cornelii 15.
florenos: *At illi conſtituerunt ei 30. argenteos?* Cauſam hujus venditionis Matth. 26. 15
Chriſti ſatis luculenter declarat S. Matthæus, ubi aſſerit, quòd Judâ
ſuſpensô Sanguinis illius Divini pretio emptus fuerit ager pro ſepultu-
ra peregrinorum, qui Hieroſolymam venientes ibi moriebantur: *Con-* Matth. 27. 7.
ſilio autem inito, emerunt ex illis agrum figuli in ſepulturam peregrinorum. En!
JEſus pretium ſanguinis ſui applicat in commodum defunctorum, & a- S. Chryſoſt.
nimarum purgantium, & ideo etiam poſt mortem SS. latus ſuum ape- & S. Chryſo-
rire voluit, *ex quo*, teſte S. Chryſoſtomo, *Sanguis fluxit in animarum præſi-* log. ſerm. 123
dium purgantium. Et tu quid impoſterum facis pro anima-
ram in purgatorio exiſtentium ſa-
lute? quid?

CONSIDERATIO XLIII.
De vita, & glorioſa morte S. Martini E-ſcopi Turon.
Pro Feſto S. Matini Epiſcopi.

Nemo lucernam accendit, & in abſcondito ponit, n ſub modio: ſed ſuper candelabrum, ut, qui in diuntur, lumen videant. Luc. II. 33.

I.

NOn ſine ſingulari cauſa pretioſisſimus orbis Salvator Chi in hodierno Evangelio Viros Apoſtolicos lucernæ ac comparavit, qui non ſub modio condi, ſed altè in can bro poni debeant, ut & alii, qui in domo DEI ſunt, luc ctitatis, & fulgore virtutum eorum illuſtrentur: *Neque* Matth. 5. 15. *dunt*, ait Veritas, *lucernam & ponunt eam ſub modio, ſed ſuper candelabri luceat omnibus, qui in domo ſunt.* Talis lucerna primò ſub modio p & exinde ſuper candelabrum in domo DEI publicè collocata, & tata, ut ſplendore ſanctitatis ſuæ univerſa Eccleſia DEI omnibus p ceret Chriſtianis, fuit S. Martinus Epiſcopus Turonenſis, qui prin juvenili ſtatu in caſtris Juliani Imperatoris Apoſtatæ militem egit, de in deſerto Monachum, ac tandem in Eccleſia Epiſcopum irrepre Joa. 5. 35. ſibilem, de quo verificatum fuit illud: *Ille erat lucerna lucens, & arden* dens charitate & zelo, lucens exemplo virtutum, quo & alios ad D convertit: *Magnus*, ait S. Laurentius Juſtinianus, *erat Martinus* S. Laur. Juſt. ſerm. de S. Mart. *etſi exiguus corpore: qui cæleſtium amore ſuccenſus jugi cogitatione ferebat DEUM.* Plura hodie de ſanctisſimi Viri hujus laudibus occurrunt ponenda & conſideranda.

2. Venerunt aliquando ad S. Joannem Baptiſtam, in ripa Jord pœnitentiam prædicantem, etiam milites & quidem non pauci, conſcientià moti & compuncti, ab illo ſanctiſſimo Præcurſore Do ni petebant conſilium, quidnam debeant facere, ut ſalventur? *Interr* Luc. 3. 14. *bant autem eum & milites, dicentes: Quid faciemus & nos?* Audiebant en Joannem in vitia detonantem, & gehennam eis minitantem; quibus Præcurſor: *Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis; & contenti eſ ſtipendiis veſtris.*

T

Talis miles, ſicut Joannes præſcripſit, erat S. Martinus, qui filius parentum Gentilium duodecim annos natus, clam & inſciis parentibus Eccleſiam Chriſtianorum acceſſit, inſtanter petens, ut Catechumenis mereretur accenſeri; poſtea ſub Juliano Imperatore ad militiam ob generis nobilitatem aſſumptus, ſtrenuè in caſtris & bello ſe gerebat, ſequens prædictum S. Joannis monitum: *Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis, & contenti eſtote ſtipendiis veſtris*; Non ergo inferebat moleſtias ruſticis, ut alii ſolent facere milites, ſed de ſtipendiis propriis vivebat; & quia *Caſtra* nomen habent à *Caſto*, caſtiſſimum ſe ſemper in mente, verbo & opere exhibuit, virginitatemque perpetuam, teſte Pepino & aliis, per omnem vitam ſervavit. O! quàm alius eſt nunc mundi immundi hujus ſtylus, præſertim inter milites, & petulantem ac immorigeram Juventutem! Moyſes, ubi rubum illum ardentem, & in igne prorſùs illæſum conſpicatus eſt, attonitus exclamavit: *Vadam, & videbo viſionem hanc magnam, quare non comburatur rubus*? Vides hîc in S. Martino militem juſtum, caſtum, &c. ac ſuis contentum ſtipendiis, & quòd plùs eſt, in igne maligno poſitum, & tamen illæſum! O viſio magna! Pepin. in ſer. de hoc S. Exod. 3. 3.

3. David de ſe ipſo loquitur: *Tanquam prodigium factus ſum multis, & tu adjutor fortis*. Et quomodo, dices, ac quando David tale portentum, ac prodigium factus eſt? Reſp. Lyranus, & Cajetanus: In adoleſcentia ſua, quando interficiebat urſos, & leones, Goliathum mactabat, & Philiſtæos iteratis vincebat præliis. Verùm majus prodigium nobis factus eſt S. Martinus juvenis, dum tanquam miles nobilis in adoleſcentia & juventute ſua tres ſuos infenſiſſimos animæ hoſtes, hoc eſt, Mundum, carnem, & Diabolum ſuperavit, & tanquam miles fortis Chriſti JEſu debellavit. *Sed tu adjutor fortis*, ô mi DEUS! qui hunc ſervum tuum fidelem ab infantia cuſtodîſti, ne inter tot pericula & tentationum fluctus periret? unde rectè cum eodem Pſalte dicere poterat; *Dominus mihi adjutor: non timeo, quid faciat mihi homo*; hinc generoſo ac intrepido animo ad Imperatorem dixit: *Ego ſigno Crucis non Clypeo protectus, aut galea, hoſtium cuneos penetrabo ſecurus*. Diſce, anime mi, hîc modum contra tres hoſtes tuos dimicandi. Invoca cum Davide & S. Martino, ſi immineat aliqua tentatio, gratiam Divinam, & dic cum caſtiſſimo Joſepho: *Quomodo hoc malum poſſum facere, & peccare in DEUM meum*. Pſal. 70, 7. Pſ. 117, 6. Gen. 39, 9.

De Jonatha non ignoramus, quomodo exſpoliaverit ſe tunicâ, quâ erat indutus, & eam dederit David. S. Martinus adhuc miles chlamydem ſuam militarem gladiô, quo erat præcinctus, per medium diviſit, ut hac veſte pauperculum hominem præ frigore tremulum ac nudum contegeret; unde à Chriſto nocte ſequente cum Angelis ſibi apparente hanc dulcem vocem audire meruit: *Martinus adhuc Catechumenus hac me* 1. Reg. 18, 4.

veſte

veſte contexit: Vide hîc, & conſidera, quàm benè illud impendatur, quidquid pauperi porrigitur. Subintrat hîc S. Chryſoſtomus: *Eja*, inquit, *chariſſimi, hodie oſtenditur, qualiter ſit ars artium quæſtuoſiſſima eleemoſyna.*

S. Chryſoſt. hom. 33. ad populum.

4. Vidimus hactenus S. Martinum militem, nunc ut Monachum conſiderabimus. David cum immani gigante Golia pugnaturus, priùs arma, quibus à Saule Rege erat indutus, depoſuit, ut ſic expeditior ad pugnam curreret. *Non poſſum ſic incedere, quia non uſum habeo, & depoſuit ea.* Suſpirabat S. Martinus noſter jam à primis adoleſcentiæ annis ad ſerviendum Deo viventi in aliqua eremo, ubi familiariùs cum eo poſſet agere, ad militiá tamen adactus humiliter obediit parentibus, & in ipſa militia potiùs Monachum, quàm militem egit. Tandem omnino pertæſus omnium ejusmodi vanitatum & negotiorum ſæcularium ſtatuit aut Chriſto ex toto corde ſervire, aut non ampliùs vivere; unde arma ſua militaria coram Imperatore depoſuit, & pauper pauperem Chriſtum ſequi cœpit, non ignorans, quòd pretioſiſſimus hic Salvator noſter, antequam in Calvario monte Crucem aſcenderet, priùs ſe veſtimentis ſuis exuerit, & ad pedes Crucis ea abjecerit. S. Martinus nunc Chriſti miles ad Crucem provolaturus, priùs veſtes militares depoſuit, & nudus nudum Chriſtum ſequi voluit, ut ipſi mundus, & ipſe mundo eſſet crucifixus; proinde, quidquid erat in mundo, ipſi nauſeare cœpit, ut Chriſtum lucrifaceret.

1. Reg. 17. 39.

Ad Lothum, cùm nunc Pentapolis igne cœleſti eſſet concremanda, dictum eſt ab Angelo ductore, *Salva animam tuam: noli reſpicere poſt tergum, nec ſtes in omni circa Regione: Sed in monte ſalvum te fac, ne & tu ſimul pereas.* Hoc ſibi ab Angelo ſuo tutelari dictum putabat S. Martinus, dum adhuc curis ſæcularibus erat intricatus; unde relictâ Sodomâ montem elegit, ac deſertum & horridum locum & in eo ſpeluncam in ſaxo excavatam pro cella ſua, ubi cum aliis piis Monachis & anachoretis ſanctiſſimam vitam in cinere & cilicio, atque in aſſiduis jejuniis & ad DEUM precibus per plures annos duxit. Ita quoque Elias deſertum petiit Jezabelem fugiens, & cùm ſubter unam Juniperum indormiret, ab Angelo conſolatus eſt: *Et ecce, Angelus Domini tetigit eum, & dixit illi: Surge, & comede.* En! alterum Eliam in S. Martino, dum Jezabelem (Mundum) fugit, conſolationem à cœlo habere meruit, *quem Angeli*, ait Nadaſius, *& Angelorum Regina, SS Petrus & Paulus, ac SS. Agnes & Thecla inviſere.* Sic nimirum, ubi deſunt humana auxilia, ac ſolatia, incipiunt adeſſe divina. Diſce à S. Martino amare ſolitudinem, ut eò liberiùs cum DEO poſſis agere. *O ſolitudo, tu ſola beatitudo!*

Gen. 19. 17.

3. Reg. 19. 5.

5. Sed nunc tempus eſt, ut lucerna iſta ardens & lucens non ampliùs ſub modio, ſed ſuper candelabrum ponatur, ut luceat omnibus

qui

qui in domo, hoc eſt, in Eccleſia Dei ſunt. Electus igitur Martinus, licèt invitus, in Epiſcopum Turonenſem, mox ſecurim ad radicem arboris poſuit, ut idololatriam tunc magna ex parte adhuc in orbe regnantem, in diœceſi ſua pro viribus eradicaret. Elias aram Baal idoli, & cultores ejus ingenti zelo deſtruxit, verumque Dei viventis & omnipotentis cultum in Regnum Iſraëliticum introduxit: *Quod, cùm vidiſſet omnis populus, cecidit in faciem ſuam, & ait: Dominus ipſe eſt Deus.* Hoc fecit & S. Martinus noſter nunc factus Epiſcopus Turonenſis, de quo Manſius: *Innumera templa unà cum falſis, quæ in iis colebantur, ſimulacris funditùs evertit*; & populus videns ſuum errorem, verumque Deum agnoſcens exclamavit: *Dominus ipſe eſt DEUS.* 3. Reg. 18. 39

Abel innocens & juſtus in ſignum grati animi Deo ac Domino ſuo obtulit in Ara ſacrificium de primogenitis gregis ſui, & ſubdit textus: *Reſpexit Dominus ad Abel, & ad munera ejus.* Et quomodo, dices, ac quo ſigno Deus declaravit, quòd ſibi placeret ſacrificium Abelis, non autem Caini; Reſp. communiter SS. Patres, Deum hoc igne de cœlo in ſacrificium Abelis, non autem Caini miſſo, declarâſſe. Obſerva: S. Martinus, Epiſcopus nunc factus, cùm incruentum Deo offerret ſacrificium, aliquoties viſum eſt, quòd in ſpecie ignis deſcenderit Spiritus Sanctus: *Dum ſacramenta offerret*, ait Vita, *globus igneus apparuit ſuper caput ejus.* O! ſi tali ſpiritu omnes Sacerdotes in Eccleſia Dei eſſent imbuti! Sed quæ tepiditas modò? O tempora! ô mores! Et hoc in ſacrificando. Gen. 4. 4.

6. Regium Salomonis thronum non cervi aut lepores, ſed duodecim cuſtodiebant leones. Idem Rex ordinavit, ut lectulum ſuum ſexaginta fortes ex fortiſſimis Iſraël ambirent, omnes tenentes gladios, & ad bella doctiſſimi. Thronus & lectulus hic Salomonis Eccleſiam adumbrant, quam non cervi & lepores, ſed fortiſſimi leones ac Duces ambiant ac defendant, neceſſe eſt? ſunt autem hi Duces non alii, quàm Reverendiſſimi Præſules, ac Epiſcopi zeloſi, inter quos præeminet S. Martinus Epiſcopus Turonenſis, qui Eccleſiam ſuam, ac oves concreditas, contra omnes inimicorum, & hæreticorum aſſultus tum doctrinâ, tum ſanctitate vitæ fortiter, ut leo, defendit, ac domum Dei, velut alter Simon Oniæ filius Sacerdos magnus, in vita ſua ſuffulſit, & in diebus ſuis corroboravit templum? unde nullam poteſtatem ſæcularem, nec ipſum Imperatorem timuit: *Nunquam* ait Clichto, *pertimuit ſummos Reges atque Imperatores vel reprehendere, ſi errâſſent, vel admonere ſalutis*? hinc Imperatoriæ Majeſtati Capellanum ſuum in menſa anteponere non dubitavit. Discant hîc Sacerdotes, quomodo rectè agendo nullam poteſtatem ſæcularem timere debeant. 3. Reg. 10. 20. Cant. 3. 7. Eccl. 50. 1. Clichto in f. de hoc S.

Quid dico de S. Martini miraculis? Chriſtus tres mortuos ſuſcitavit

ad vitam, Lazarum quatriduanum de ſepulchro, adoleſcentem in Naim de feretro, & filiam Jairi Principis Synagogæ de lectulo. Sanctiſſimus Antiſtes noſter pariter in vita ſua tres mortuos ad vitam revocavit, inter quos erat unus adhuc Catechumenus, qui ſine Baptiſmo ex hac mortali vita diſceſſit, pro quo cùm ad DEUM oráſſet S. Martinus, mirabiliter revixit mortuus, ſtupentibus omnibus, qui aderant, quem mox S. Epiſcopus ſacro Baptiſmatis fonte abluit, qui exinde adhuc per plures annos ſub diſciplina S. Martini ſupervixit. Juvat hic audire S. Bernhardum: *Suſcitavit*, inquit, *Martinus tres mortuos, quot nimirum legerat, Salvatorem ſuſcitâſſe; reddidit viſum cæcis, ſurdis auditum, mutis loquelam, claudis greſſum, aridis ſoſpitatem. Evaſit divinâ virtute pericula, proprii corporis obice flammas repulit, immanem ſacrilega machina molem, columnâ pari è cælo deſcendente proſtravit, lepróſum mundavit oſculo, oleo paralyticum curavit, Dæmones vicit; Angelos vidit, &c.* En! præclariſſimum Teſtimonium Mellifluí Doctoris de S. Martino.

Sulpitius in vita S. Mart. c. 5.

S. Bern. in ſer. de hoc S.

Supereſt, ut nunc beatiſſimum ejus obitum inſpiciamus. David, cùm nunc eſſet jam provectæ ætatis, pertæſus vitæ, & ærumnarum humanarum, ſæpiùs optavit: *Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus eſt.* Et S. Paulus ſatur vitæ ſuæ exclamavit: *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?* Patientiſſimus Job multoties ſecum ingeminavit: *Tædet animam meam vitæ meæ.* S. Martinus noſter, prout obſervat S. Thomas Villanovanus, jam pedes in paradiſo poſuerat, & libenter retrahit, ut fratribus ſuis ſerviat; litus optatum diu jam ſecurus tenebat, & amore filiorum redit ad pelagus, atque pro dilectis ovibus, velut bonus Paſtor iterum exponitur naufragio: *Domine, ſi adhuc populo ſum neceſſarius, non recuſo laborem, fiat voluntas tua.* Tandem jam animam agens, viſo Cacodæmone: *Quid*, inquiebat, *adſtas cruenta beſtia? Nihil in me, funeſte, reperies*, placidè in Domino exſpiravit. Et ecce, mox exultans Angelorum chorus viſus eſt ejus animam ſuſcipiens, & lætus DEO laudes decantans. O Præſul ſanctiſſime, interpone etiam pro nobis tuas ad Deum preces, ut beſtia illa cruenta in articulo mortis nihil in nobis inveniat, &c.

Pſ. 119 5.
Rom. 7. 24.
Job. 10. 1.

S. Th. Villanov. ſer. de S. Mart.

CON-

CONSIDERATIO XLIV.

;ultus conſtans B. V. Mariæ ſignum prædeſtinationis noſtræ.

Pro Feſto Præſentationis B. V. Mariæ.

Qui me invenirit, inveniet vitam, & hauriet ſalutem à Domino. Prov. 8. 35.

I.

PLura ſunt ſigna prædeſtinationis noſtræ. 1.) Timor Domini,
juxta illud Davidis: *Beatus vir, qui timet Dominum.* 2.) Verbum Pſ. 111. 1.
Dei libenter audire: Ita ipſa Veritas Chriſtus: *Beati, qui audiunt* Luc. 11. 28.
Verbum Dei, & cuſtodiunt illud. 3.) Adverſa patienter tolerare,
quibus promittit Chriſtus: *In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras.* Luc. 21. 19.
) Miſericordia in pauperes, ita rurſus atteſtante Domino: *Beati miſeri* Matth. 5. 7.
rdes, quoniam ipſi miſericordiam conſequentur. 5.) Inimicis facilè ignoſcere,
orare pro eis, juxta exemplum Chriſti: *Pater, dimitte illis.* 6.) No- Luc. 23. 34.
ſſimorum ſedula meditatio, prout monet Sapiens: *In omnibus operibus* Eccl. 7. 40.
is memorare noviſſima tua, & in æternum non peccabis. 7.) Fuga peccati, juxta
ud Proverbiorum: *Sapiens timet, & declinat à malo.* 8.) Amor & me- Prov. 14. 16.
ıoria Paſſionis Dominicæ, de quo D Paulus: *Aſpicientes in Auctorem*
lei, & conſummatorem JESUM, qui propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit Crucem con-
ſione contemptâ. Recogitate eum &c. 9.) SS. Sacramentorum uſus & Hebr. 12. 2.
:rata participatio; audi Veritatem: *Ego ſum panis vivus, qui de cœlo deſcen-* Joan. 6. 51.
: Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. 10.) Et cultus devo-
s & conſtans B. V. Mariæ, de qua Sapiens vaticinatus eſt: *Qui me invene* Prov. 8. 35.
:, inveniet vitam, & hauriet ſalutem à Domino. Et de hoc ultimo præde-
nationis ſigno, hoc eſt, de peculiari cultu, & veneratione SS. Dei
ıræ hodie plura dilucidabimus, quia Præſentationem ejuſdem in tem-
o hodierna die factam, in libro de doloroſa Matre jam pluribus expli-
vimus.

2. Proponebat quondam Iſaias Propheta Regi Achaz ex parte Dei,
ſignum à Domino eligeret: *Pete tibi ſignum à Domino Deo tuo.* Achaz, Iſa. 7. 11.
:et impius, non tamen auſus eſt ejuſmodi ſignum & prodigium à
eo petere: *Non petam, & non tentabo Dominum;* proinde Iſaias ultrò ſi-
ıum illi offert: *Propter hoc dabit Dominus ipſe vobis ſignum: Ecce Virgo con-*

cipiet, & pariet filium, & vocabitur nomen ejus Emanuel. Ex quibus verbi videtur, quòd B. Virgo jam tunc temporis miſeris mortalibus à Propheta deſignata ſit tanquam ſignum ſalutis, & prædeſtinationis futurorum, qui eam impenſè colunt, & ut Matrem DEI, ac ſuam venerantur? unde B. Alanus de Rupe: *Habentibus devotionem ad hanc Deiparam, ſignum eſt ordinationis & prædeſtinationis permagnum ad gloriam.*

B. Alan. de Pſa 'it. V. c. 41

Et quid dubitas, anime mi? Ipſa enim eſt ſignum illud magnum quod S. Joanni dilecto Chriſti Diſcipulo in cœlo quondam monſtratum eſt: *Et ſignum magnum apparuit in cælo: Mulier amicta ſole, & luna ſub pedibus ejus, & in capite ejus corona ſtellarum duodecim.* Ipſa eſt myſtica illa & felix ſcala Jacob, cui innixus eſt Dominus, per cujus interceſſionem gratiam nobis ſubminiſtrat ad tam arduum iter usque ad cœlum perficiendum: *Viditque in ſomnis ſcalam ſtantem ſuper terram, & cacumen illius tangens cælum.* Ipſa eſt illa civitas munita à DEO quondam Hebræis deſignata, in qua ſecuri vivere poterant ab omni hoſtili incurſu immunes: *Quare ſedemus? convenite, & ingrediamur civitatem munitam &c.* Supra quod B. Albertus Magnus: *Ipſa eſt civitas, & domus ſalvationis: Convenite celeriter, & ingrediamur civitatem munitam, id eſt, Mariam, munitam in natura, in gratia, in gloria, quia non audemus deprecari Dominum, quem offendimus, ſed ipſa deprecetur & roget, &c.* Ipſa eſt Arca illa gratioſa, & tabernaculum fœderis in mediis caſtris Iſraëlitarum tanquam commune aſylum & propitiatorium collocatum, circa quod omnes duodecim tribus Iſraël per circuitum ſua poſuerunt tentoria: *Singuli per turmas, ſigna atque vexilla, & domus cognationum ſuarum, caſtra metabuntur filii Iſraël per gyrum tabernaculi fœderis.* Ipſa eſt illa Ruth, quæ in oculis divitis Booz gratiam invenit, ut ſpicas ſuperſtites, & à meſſoribus derelictas poſſit colligere: *Abiit itaque, & colligebat ſpicas poſt terga metentium.* Supra quod D. Seraphicus: *Ruth in oculis Booz, Maria in oculis Domini hanc gratiam invenit, ut ipſa ſpicas, id eſt, animas à meſſoribus derelictas colligere ad veniam poſſit. O! verè magna Mariæ gratia, qua multi ex eis ad miſericordiam colliguntur, qui à Doctoribus, & Rectoribus tanquam incorrigibiles relinquuntur.*

Apoc. 12. 1.

Gen. 28. 12

Jer. 8. 14.

B. Albert. M. in Bibl Mar. l. Jer.

Num. 2. 2.

Ruth. 2. 3.

S. Bonav. in Specul. Virg. c. 5.

3. Rem per plures figuras, & conceptus memorabiles explicabimus. Stat Abiathar inter ſpem & metum, quia contra Regem Salomonem cum Adonia conſpiravit, eumque in Regem Iſraël inunxit, ob quam cauſam Adonias per manum Banaiæ occiditur, & Abiathar ad rigoroſum citatur examen & judicium: Quid feciſti? Quare rebellis, & reus læſæ Majeſtatis factus es? Tandem tulit Rex ipſe ſapientiſſimus, ſed in mitiorem partem Abiathar ſententiam: *Vade in Anathoth ad agrum tuum: equidem vir mortis es, ſed hodie te non interficiam, quia portâſti Arcam Domini Dei coram David patre meo, & ſuſtinuiſti laborem in omnibus, in quibus laboravit pater meus.* Oſorius per hanc Arcam fœderis, quam Abiathar quondam portavit, ſacratiſſimam Deiparam

3. Reg. 2. 26

Oſor. ſer 4. de devot. ad B. V. M.

ram ſubaubit: *O quàm multi, inquit, ad infernum jam eſſent truſi, niſi hanc portâſſent Arcam in corde ſuo.* Oportet quoque hîc audire S. Anſelmum: *Cui,* ait, *conceſſum fuerit ſapè dulci ſtudio poſſe cogitare de illa ſanctiſſima Maria, magnum promerendæ ſalutis indicium eſſe conjecto.* Ecce, amare & colere impenſiùs ſacratiſſimam Deiparam, eſt ſignum prædeſtinationis noſtræ. Quid tu hîc facis? & quomodo eam colis & amas? S. Anſelm. de Excell. Virg. c. 4.

4. Poſtquam quinque prudentes Virgines cum ardentibus lampadibus ſuis ad cœleſtis Sponſi nuptias jam erant introductæ, venerunt tandem & reliquæ quinque Virgines, ſed fatuæ dictæ, quia non ſumpſerunt oleum ſecum, pulſantes januam, & inclamantes: *Domine, Domine, aperi nobis*, quibus mox reſponſum fuit: *Amen dico vobis, neſcio vos.* Et quare hoc? & quid peccârunt iſtæ Virgines, quòd æternùm fuerint reprobatæ? Omiſſis aliis rationibus, ſubintrat hîc Mendoza: Videte, inquit, & conſiderate iſtarum Virginum ſtultitiam, Sponſum hunc cœleſtem graviter priùs in vita offendebant, & nunc volunt, ut mox ſibi aperiatur cœli janua, ô dementiam! ſi ſacratiſſimæ Virginis & Matris DEI invocaſſent patrocinium, & dixiſſent: Domina, Domina, fuiſſent probabiliter exauditæ: *Si quemadmodum, Domine, Domine, inclamaverunt, Domina, Domina, illam fortaſſe repulſam non paterentur.* Matt. 25. 11. Mendoza in Reg. 4. Ann. 12.

Ex quibus patet, quàm verum ſit illud S. Gregorii Magni: *Qui tempus congruæ pœnitentiæ perdit, fruſtra ante Regis januam cum precibus venit.* Proinde, dum tempus habemus, operemur bonum, & Matrem miſericordiæ nobis in tempore reconciliemus, ut, cùm defecerimus, recipiat nos ad æterna tabernacula. Nunc, nunc, imitando egregias ejus virtutes illius quæramus amorem, ſi ab ipſa pariter velimus redamari: unde de ſe ipſa dicit: *Ego diligentes me diligo:* non affectu ſolùm, ſed & effectu, nec ſino mihi devotum clientem perire æternùm. S. Gregor. hom. 12. in Evang. Prov. 8. 17.

5. Olim in aula Regia potentiſſimi Perſarum Regis Darii, poſt ſplendidam cœnam omnibus præfectis factam, in conclavi ſuo dormientis, tres ejus principales corporis cuſtodes hoc moverunt problema: Quidnam in orbe fortiſſimum? Num vinum? an Rex? an mulier? diverſimode hac in parte diſputatum, & diſceptatum eſt, & tandem vicit veritas. Mihi videtur, quod Zorobabel non multùm à ſcopo aberraverit, qui aſſeruit, & defendit, mulierem eſſe illud fortiſſimum, quod quærebatur: *Tertius, qui dixerat de mulieribus & veritate, hic eſt Zorobabel, cæpit loqui: Viri, non magnus Rex & multi homines, nec vinum præcellit. Quis ergo, qui dominatur eorum? Nonne mulieres,* &c. 3. Eſdræ 4. 11.

Siſte hîc gradum, anime mi, non enim ſine peculiari cauſa Zorobabel poſt longam habitam diſputationem hanc definitivam dedit ſententiam, mulierem, & veritatem in orbe eſſe illud fortiſſimum, quod

ab omnibus conſiderari & quæri oportet. Veritas autem hæc non
Joan. 14. 6. eſt, quàm ipſe Chriſtus, qui de ſeipſo ait: *Ego ſum via, veritas, & vi*
mulier omnium fortiſſima, quæ ipſum Deum de cœlo ad ſe in te
attraxit, Maria eſt, verè mulier fortis. Fortis Juditha, fortior M
Jud. 14. 16. de Judith ſcriptum eſt: *Una mulier Hebræa fecit confuſionem in domo Re*
buchodonoſor: ecce enim, Holofernes jacet in terra, & caput ejus non eſt
Pſ. 22. 4. Plùs Maria, quæ Ducis infernalis contrivit caput, & fecit confuſi
in caſtris Principis tenebrarum; proinde rectè Vates Regius: *Si*
lavero in medio umbræ mortis, non timebo mala; & quare hoc? Ecce, mo
dit Pſaltes: *Virga tua, & baculus tuus, ipſa me conſolata ſunt*, per bac
S. Thom. Crux, & per virgam B. Virgo intelligitur: *Virga ex Iſraël*, ait S. Th
Opuſc. 8. Aquinas, *eſt B. V. Maria, hanc qui præſentem habet moriens, ſuaviter ex*
Jo. 19. 30. Ideo Chriſtus *inclinato capite tradidit ſpiritum*, & quidem ad partem
tram inclinando, ubi inter filium & latronem ſtabat media ſancti
Mater ejus: *Ex parte Matris ſuæ*, ait Hugo Cardinalis, *quaſi dica*
ipſam veniam petite: ipſa eſt oraculum miſericordiæ, ſæpè enim, quos Ch
ſalvare non poteſt propter ſuam juſtitiam, quia juſtus Judex eſt,
ſalvat per ſuam miſericordiam & interceſſionem. Ex quibus
quòd inter alia prædeſtinationis ſigna non minimum ſit amor &
Oſſuna ſer B. V. Mariæ: *Juxta Crucem*, ait Oſſuna, *facta eſt tanquam Mater o*
28. in Quad *prædeſtinatorum.*

6. Per me licet: Amet Samſon ſuam Dalilam: *Poſthac amavit*
Jud. 16. 4. *rem, quæ habitabat in valle Sorec, & vocabatur Dalila.* Amet Jacob ſuam
chelem, pro qua ſeptem annis indefeſſo ſtudio ac labore inſervi
Gen. 29. 20. *Et videbantur illi pauci dies præ amoris magnitudine.* Amet Sichem ſuam
nam, pro qua obtinenda non abhorruit circumciſionis cultrum:
Gen. 34. 19 *bat enim puellam valde.* Amet Aſſuerus Rex ſuam Eſther. *Et adamav*
Rex plusquam omnes mulieres, habuitque gratiam & miſericordiam coram e
Eſth. 2. 17. vanus, & ſæpè inſanus amor! Amemus nos Deum ſuper omnia
ſimul, & poſt Deum SS. Deiparam Mariam, quia ita eſt volunta
Eccl. 24. 24. Audiamus ipſam per Os Sapientis loquentem: *Ego Mater pulchræ d*
nis, & timoris, & agnitionis, & ſanctæ ſpei, in me gratia omnis viæ & ve
in me omnis ſpes vitæ & virtutis, &c.

Olim Ezechiel conqueſtus eſt, quòd nemo in terra inveniatu
ſe ſe opponat murum, quando Deus juſtus Judex ob demerita mur
Ezech. 13. 5. vult caſtigare, & vindictam de eo ſumere: *Neque oppoſuiſtis murum*
mo Iſraël, ut ſtaretis in prælio in die Domini. Verùm hoc nobis præſt
Deipara, quæ ſæpiùs ſe oppoſuit, & adhuc ſe opponit murum
Cant. 8. 10. Deum puniturum, & Eccleſiam puniendam: *Ego murus, & uber*
ſicut turris, ex quo facta ſum coram eo quaſi pacem reperiens.

Ipſa Veritas Chriſtus Eccleſiam ſuam aſſimilavit vineæ: *Homo erat patersfamilias, qui plantavit vineam, & ſepem circumdedit ei, &c.* Non à ſcopo aberrabo, ſi ſepem vel maceriam dico Mariam, quæ ſuo Patrocinio & potenti protectione ambit & protegit univerſam Eccleſiam, ut ſolet maceria vineam. Audi Eccleſiaſticum: *Ubi non eſt ſepes, diripietur poſſeſſio: & ubi non eſt mulier, ingemiſcit egens.* Mulier hæc onomaſtice Maria eſt. Quàm ergo impensè à nobis colenda & amanda! Mater noſtra eſt, ergo amat filios ſuos, ſi non ſunt degeneres. Domina noſtra eſt, ergo amat ſervos ſuos, præſertim fideles. Os noſtrum, & caro noſtra eſt, ergo ſuos amat fratres & ſorores? *Ego diligentes me diligo.* Matth. 21. 33. Eccl. 36. 27. Prov. 8. 17.

Barac ſibi certam promittebat victoriam adversùs Siſaram, militiæ Regis Jabin Principem, obtinendam, ſi ſecum ad prælium deſcenderit fortis illa ac prudens Debbora, Heroina & Propheriſſa: *Dixitque ad eam Barac: Si venis mecum, vadam: Si nolueris venire mecum, non pergam; qua dixit ad eum: Ibo quidem, ſed in hac vice victoria non reputabitur tibi, quia in manu mulieris tradetur Siſara.* Victoriam & mihi, & tibi promitto, Lector Mariane, ſi nobiſcum fuerit in ſuprema illa pugna, ex qua pendet tota æternitas, Beatiſſima Virgo & Prophetiſſa Maria, quæ, ſi nos nimiùm erimus infirmi, infernalem debellabit & ſuperabit Siſaram: *Si Maria pro nobis*, ait S. Bonaventura, *quis contra nos? & ſi ipſa eſt, qui juſtificat, quis eſt, qui condemnet?* Jud. 4. 8. S. Bonav. in ſpec. B. V. lect. 15 q. 2.

CONSIDERATIO XLV.

De Vita, glorioſo Agone, & Triumpho S. Catharinæ Virg. & Martyris.

Pro Feſto S. Catharinæ V. M.

Veni Sponſa Chriſti, accipe coronam, quam tibi Dominus præparavit in æternum. Eccl. in Brev. Rom.

1.

EXtollant, & laudent alii fortiſſimam Judith, Matronam & genere, & forma nobiliſſimam, cujus eximia forma cum pari pietate & virtute certabat; unde à DEO ad tam heroicum actum electa eſt, ut capitaliſſimum Hebræorum hoſtem Holofernem proprio gladio trucidaret, & Iſraëlem ab interitu liberaret: *Percuſſit bis in cervicem ejus, & abſcidit caput ejus &c.* Ego autem hodie laudo S. Catharinam Coſti Regis Alexandriæ filiam, quæ jam in- Jud. 13. 10.

te-

tenera ætate de mundo, carne, Diabolo, & cruentisſimo Tyranno glorioſisſimè triumphavit, & ideo cum Angelis in paradiſum introivit.

Eſth. 2. 15. Commendent alii formoſam Eſther, de qua Scriptura, *Erat enim incredibili pulchritudine, & omnium oculis gratiſſima, & amabilis.* Ego autem commendo hodie S. Catharinam Virginem & Martyrem, ſpecie mirabilem, præclaram natalibus, ſed tamen divitiarum contemptricem, delicias reſpuentem, & carnis incentiva calcantem, ac unicé amorem ſuum Crucifixum amantem.

Deprædicent alii prudentisſimam Abigail, cui Scriptura hæc duo 1. Reg 25. 3. inſignia attribuit elogia: prudentiam & pulchritudinem: *Eratque mulier prudentiſſima, & ſpecioſa,* &c. Ego verò deprædico S. Catharinam, quæ prudentiam ſimul unà cum eximia corporis & animæ pulchritudine conjunxit, unde meruit, ut à Chriſto DEI filio in Sponſam eligeretur. Plura in hodierna feſtivitate de illa occurrunt conſideranda, &c

2, Olim præcepit Deus, ut ſpecula munda ante tabernaculi fores appenderentur, ut ingredientes in illud tabernaculum, Deum ibidem adoraturi, priùs ſeſe in iſtis ſpeculis inſpicerent, ac maculas corporis, ſi quas haberent, abſtergerent: *Fecit & labrum aneum cum baſi ſua de ſpeculis mulierum, quæ excubabant in oſtio tabernaculi*, &c,

Exod. 38. 8. Tale ſpeculum, & quidem mundisſimum erat etiam S. Catharina, ubi ſacro baptiſmatis fonte juſſu B. V. Mariæ abluta eſt. Rem miram accipe. Erat Catharina regio nata ſanguine, formâ elegantisſima, ſed baptiſmate nondum initiata. Vidit hæc aliquando in ſomno SS. Deiparam, quæ ipſi ſuum dulcisſimum offerebat Filium brachiis inſidentem? ſed reductabatur Filius, & noluit venire ad Catharinam, dicens? eam ideo ſibi non placere, quia non eſſet Chriſtiana ac baptizata. Excitata à ſomno, ne à ſacratisſima Virgine & divino illius Filio repudiaretur, altero die, quia in lege Chriſtiana jam erat inſtructa, & mirâ ſapientiâ prædita, ſacro fonte abluta eſt? ubi de novo ei Chriſtus cum SS. Matre ſua, multis ſtipatus Angelis, apparuit, eam ſibi ſolemniter deſpondens, & ut ſponſæ ſuæ charisſimæ pretioſum annulum digito ejus inſerens.

Hîc adimpletum fuit illud Sapientis de ſapienti Virgine Cathari-Sap. 8 2. na: *Hanc amavi, & exquiſivi à juventute mea, & quaſivi ſponſam mihi eam aſſumere, & amator factus ſum formæ illius.* Conſidera & perpende hîc, anime mi, qualem conſolationem habuerit S. Catharina, ubi experrecta cognovit, non hoc inane fuiſſe ſomnium, ſed verum cum Chriſto ſponſalitium, in cujus evidens ſignum annulum digito inſertum invenit. O! quanto exinde amore flagrare erga JEſum cæpit, cujus honorem, ut vera ſponſa, ſemper quoad vixit, propagavit, & proprio ſanguine defendit, proinde jure merito illud dicere poterat: *Regnum mundi & omnem ornatum*

um ſæculi contempſi, propter amorem Domini JEſu Chriſti, quem vidi, quem amavi, n quem credidi, quem dilexi. Et quomodo tu amas JEſum Sanguineum Sponſum, anima Chriſtiana? O quàm tepidè adhuc! *Duc in altum.*

3. Corvum & Columbam emiſit quondam Noë de Arca, poſtquam diluvium minutum eſt, & Arca ſubſidere & quieſcere in montibus Armeniæ cæpit. Corvus non ampliùs rediit in Arcam, quia vidit & odoratus eſt plura cadavera, quorum eſcâ ſuas quæſierat delicias; hinc apud Hebræos in proverbium tranſiit, ut dicere ſoleant *corvus nuntius*, cùm de nuntio tarde vel nunquam redeunte comparationem facere volunt. Sed columba, quia in terra illa limoſa pedem figere non poterat, nec apud fœtida remanere volebat cadavera, ſine mora in Arcam reverſa eſt: *Quæ cum non inveniſſet, ubi requieſceret pes ejus, reverſa eſt ad eum in arcam.* Corvi ſunt libidinoſi & procraſtinatores omnes, qui libentiùs in cœno peccatorum ſuorum volutari volunt, quàm ut redeant ad Noë, hoc eſt, ad Chriſtum in arcam. Sed columba imago eſt animæ puræ, quæ pedes ſuos non in cœno & cum cadaveribus vult coinquinare, ſed ubi periculum ſubolet, absque mora ad dilectiſſimum ſuum Noëmum, manus in Cruce extendentem, ſolet confugere: *Extendit que manum, & apprehenſam tulit in arcam.* Gen. 8. 9.

Talis columba innocens & pura erat S. Catharina, quæ noluit pedes ſuos coinquinare ejusmodi ſordibus mundanis & carnalibus; unde in omni tentatione citò reverſa eſt in arcam, & ad ſuum Noëmum, manus ſuas in Cruce totâ die expandentem, ubi in foraminibus petræ & caverna maceriæ illius, hoc eſt, in SS. Vulneribus & corde JEſu ſemper tutiſſimum invenit auxilium. O anime mi! ſi tentaris, ſi tribularis, en præſentiſſimum remedium!

4. Laudatur in Scriptura zelus Mathathiæ, cùm vidit Judæos idolis immolantes: *Acceſſit quidam Judæus in omnium oculis ſacrificare idolis ſuper aram in civitate Modim ſecundùm juſſum Regis: & vidit Mathathias, & doluit, & contremuerunt renes ejus, & accenſus eſt furor ejus ſecundùm judicium legis, & inſiliens trucidavit eum ſuper aram.* Esdras Sacerdos, ubi audivit, Hebræos ad idola deflexiſſe, & cum gentibus iniiſſe matrimonia, vehementer doluit: *Cumque audiſſem ſermonem iſtum, ſcidi pallium meum, & tunicam, & evelli capillos capitis mei & barbæ, & ſedi mœrens, &c.* Cùm S. Paulus prædicaret Athenis, & vidiſſet, civitatem ferè totam idololatriæ eſſe deditam, æſtuabat illius animus dolore & compaſſione tam doctæ, & tamen tam cæcæ ac miſeræ civitatis: *Incitabatur ſpiritus ejus in ipſo, &c.* 1 Mach. 2. 23. Esdræ 9. 3. Act. 17. 16.

Audiamus nunc S. Catharinæ Virginis ac Sponſæ Chriſti zelum. Cùm Maximinus Imperator & Tyrannus publico imperâſſet mandato, ut cives & incolæ, omnesque accolæ convenirent Alexandriam, ut

diverſis ibidem ſacrificarent idolis; Catharina certior facta, tantam divini Sponſi ſui injuriam ferre non poterat, ſed ſupra ſexûs & ætatis conditionem delubrum, in quo erat Imperator, audacter ingreſſa eſt, illumque publicè de tam immani impietate redarguit, quòd populum ad colenda & adoranda idola imperio ſuo adduxiſſet, qui potiùs, ut caput cæterorum, ſubditis ſuis primo debuiſſet prælucere exemplo, ut Deum verum & unicum ejus Filium Dominum noſtrum JEſum Chriſtum colerent, & humiliter adorarent: *Hac eſt autem vita æterna, ut cognoſcant te ſolum Deum verum, & quem miſiſti JEſum Chriſtum.* Quam veritatem ſapientiſſimis rationibus Imperatori & populo præſenti demonſtravit, quòd extra fidem Catholicam nulla ſit animæ ſperanda ſalus; Et ſicut illi, qui tempore diluvii extra arcam Noëmi erant, miſerè perierunt, ſic extra veram Eccleſiam neminem poſſe ſalvari; proinde abjicienda eſſe vana illa ſimulacra & idola, de quibus jam olim Vates Regius pronuntiavit: *Simulacra gentium, argentum & aurum, opera manuum hominum: os habent, & non loquentur: Oculos habent, & non videbunt*, & ſic de cæteris &c. Ecce ingentem zelum hujus Sacræ Virginis, dum nullum formidabat periculum, nullum ſupplicium, imò nec mille neces, dummodo honorem Divini Sponſi ſui poterat defendere & augere. Et tu, quid hîc agis. anime mi, cùm opus eſt defendere, tueri & augere divinum honorem? O quàm tepidus adhuc es! conſcientiam tuam inſpice.

Joſ. 17. 3.

Pſ. 113. 12.

5. Holofernes, ubi vidit, & contemplatus eſt ſpeciem Judith fœminæ longè formoſiſſimæ, mox *captus erat in ſuis oculis &c.* Ita Maximinus Imperator cernens tam eximiam Catharinæ pulchritudinem, licèt ab ea priùs fuiſſet objurgatus, mox tamen inſano in eam exarſit amore. Et quemadmodum Herodes filiæ ſuæ ſaltatrici dimidium Regni obtulit: *Et juravit illi, quia, quidquid petieris, dabo tibi, licèt dimidium Regni mei.* Ita Maximinus Imperator Catharinæ non tantùm connubium, ſed & medium imperium præſentavit: *Meum tecum dividam imperium, mecum habebis regna; neque velis, rogo, videre interire tormentis tantam pulchritudinem.* Sed quid ad hæc Amazon illa regia? Reſpoſum audite; *Hæc*, inquit, *quam tu admiraris, pulchritudo, terra eſt & cinis, quam & tempus deſinere facit, & morte tabeſcit, utpote, quæ nihil ſtabile, nihil firmum habet.* O! utinam hæc verba magis caperent moderni temporis virgines: domicellæ, & fœmellæ, quæ theſaurum incomparabilem virginitatis ſuæ, quam in vaſis portant fictilibus, tam parvi pendunt, & tam levem ob cauſam non tam periculo exponunt, quàm & ruinæ proſtituunt: *Omnis autem ponderatio non eſt digna continentis animæ.*

Judith. 10. 17.

Marc. 6. 23.

Sur. in vita.

Eccl. 26. 20.

6. Judith, de quà priùs mentionem fecimus, ubi Holofernem Principem inſigni ſtratagemate ſubegit, & univerſum ejus exercitum confudit:

ſudit, exclamavit Vagao, actum tam generoſum in fœmina admirans: *Una mulier Hebræa fecit confuſionem in domo regis Nabuchodonoſor.* Hoc fecit & Catharina tenera virguncula: *Una mulier Alexandrina fecit confuſionem in domo Regis Maximini;* ubi enim ad imperatoris imperium quinquaginta doctiſſimi Philoſophi erant convocati, ut cum ea de fide diſceptarent, omnes prudentiſſimis rationibus diſputando confudit; & quia verba ad reſpondendum tam validis Virginis argumentis illis non ampliùs ſuppetebant, Chriſtum Dominum publicè confeſſi ſunt, quem & genu flexo adorârunt, ejusque Sacro Evangelio colla ſubmiſerunt unà cum Auguſta Imperatrice, & Prophyrio Belli duce, & ducentis militibus, quos omnes ſapientiſſima virgo tanquam glorioſiſſimos Martyres in cœlum præmiſit. Et quia Tyrannus Catharinam neque blanditiis, neque promiſſis, neque minis de ſententia poterat deducere, amorem in furorem mutans, eam verberibus, plumbatisque côntuſam ad carcerem detrudi juſſit, ut ibidem fame & inediâ conficeretur, aut Chriſtum negaret. Judith. 14. 16.

Elias tempore famis à corvo paſtus eſt: *Corvis præcepi, ut paſcant te.* 3 Reg. 17. 4. S. Catharina, ubi undecim diebus in teterrimo carcere ſine cibo & potu detenta eſt, non à corvo, ſed à candidiſſima quadam columba paſta, & ab ipſo Chriſto JEſu ad conſtantiam animata eſt: *Eſto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* Apoc. 2. 10. Interim paratur rota, acutiſſimis armata mucronibus, quâ virgineum diſcerperetur corpus. De leone, licèt fortiſſimo animalium, refert S. Antoninus Archiepiſcopus Florentinus, quòd ad rotarum ſtrepitum ſoleat expaveſcere, & à ſtatione ſua aufugere. Non ſic Virgo noſtra Alexandrina, non ſic Catharina, ſed generoſo animo, quaſi ad nuptias feſtinaret, ad locum ſuppliciorum deſcendit, ubi brevi ad preces illius rotæ crudelis machina per Angelum diſſoluta & confracta, ipſa verò tenerrima Virgo capite plexa eſt, de cujus collo non ſanguis, ſed lac candidiſſimum, incorruptæ virginitatis teſtimonium, repente promanavit, cujus ſacrum exinde corpus Angeli cum jubilo in montem Sinai deportârunt, ubi adhuc hodie quieſcens è tumulo largum & ſalutiferum miſeris mortalibus ſubminiſtrat oleum.

Quid nunc reſtat, niſi ut animitùs tali ac tantæ gratulemur heroinæ? Veni Sponſa Chriſti, accipe coronam], quam tibi Dominus præparavit in æternum, pro cujus amore ſanguinem fudiſti, & cùm Angelis in paradiſum introiſti. Nunc, nunc caſtis Divini Sponſi tui gaudes amplexibus; nunc Agnum ſequeris, quocunque ierit. nunc omnis horror mortis & dolor abſorptus eſt. O glorioſiſſima Virgo, victrix Diaboli, triumphatrix Tyranni, & gaudium univerſæ terræ; Gratulamur

mur tibi omnes in unum. Viciſti, ſuperâſti omnes tibi adverſantes, & nunc glorioſa in cœlo cum Deo tuo regnas, & in æternum cum eo & Sanctis ejus regnabis in gloria. Reſpice, obſecro, de cœlo, & noſtri quoque memor eſto apud Altiſſimum, ut caſto corde & mundo corpore hîc illi inſerviamus, & tandem cum illo regnemus in æternum.

CONSIDERATIO XLVI.

De vita S. Andreæ Ap. & ejus in Cruce Triumpho.

Pro Feſto S. Andreæ Apoſt.

Propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit Crucem, confuſione contempta. Hebr. 12. 2.

I.

Seneca Ep. 96. RECtè L. Annæus Seneca: *Vita ſine propoſito vaga eſt.* Navigantes, ſi per hoc mare magnum & ſpatioſum hujus mundi ad alias terræ plagas ſe volunt conferre, ad aliquod cœli ſidus curſum dirigant neceſſe eſt, aliàs toto cœlo à portu aberrabunt. Homo Chriſtiane! ſi ad felicem æternæ beatitudinis portum poſt vitæ hujus mortalis curſum cupis pervenire, opus eſt, ut & tibi aliquod cœleſte ſidus proponas, ad quod nitaris, & quod imiteris. Nautæ illi, qui duce Chriſtophoro Columbo Genuenſi ad novum (Areſius Ep. Derton. diſc. 14.) inveſtigandum mundum per varia rerum diſcrimina denique ad lineam æquinoctialem cum tribus navibus venerant, ubi circa polum antarcticum quatuor novas ſtellas in modum Crucis radiantes conſpicati ſunt, inſolito perfuſi gaudio hanc Cœleſtem Crucem ſalutârunt, juxta quam & ſuum direxerunt curſum, ac tandem juvante Numine, ſuperato vaſtiſſimo Oceano, novum mundum invenerunt. Crux ſplendidior cunctis aſtris eſt, & ſimul dux illorum, qui vitam volunt ducere Evangelicam, hoc, inquam, ſidus oportet ut & nos ſequamur, ſi per hunc periculoſum orbis Oceanum ad cœleſtis patria portum ſecuri (S. Chryſ. hom. 55. ſup. Matt.) velimus appellere: *Crux*, ait S. Joannes Chryſoſtomus, *eſt ſpes Chriſtianorum, reſurrectio mortuorum, cæcorum dux, deſperatorum via, claudorum baculus, conſolatio pauperum, refrænatio divitum, navigantium gubernatrix, periclitantium portus.*

Olim

Olim Hebræis, dum ex Ægypto & duriſſima ſervitute Pharaonica in Palæſtinam per varias viarum ambages proficiſcerentur, columna nubis & ignis viam monſtravit, quâ duce ac comite tandem feliciter ad terram illam deſiderabilem, lacte & melle manantem, pervenerunt: *Dominus autem præcedebat eos ad oſtendendam viam per diem in columna nubis, & per noctem in columna ignis, ut dux eſſet itineris utroque tempore.* Exod. 13. 21. Quod olim Hebræis hæc columna nubis & ignis fuit, hoc nobis Chriſtianis eſt Dominica Crux, ita S. Hieronymus: *Crux*, ait, *humani generis columna eſt*, & Dominus præcedens in hac columna eſt ipſe Chriſtus: S. Hieron. in Pſ. 95. *Nubes, quâ Homo*, inquit Cornelius, *& ignis, quà Deus*, ita Moyſes: *Dominus Deus tuus ignis conſumens;* Deut. 4. 24. ſi ergo olim Iſraëlitæ tanta ſedulitate ac indefeſſo ſtudio hanc columnam ducem ſuam ſecuti ſunt; quantò magis nos, qui Chriſtum colimus, laboremus, ut Crucifixum amorem noſtrum ſequamur? Qui teſte Pſalte Regio *ſcapulis obumbrabit tibi, & ſub pennis ejus ſperabis;* per quos Pſ. 90. 4. ſcapulos & pennas SS. Patres ſacratiſſima brachia ejus & manus in Cruce extentas ſubaudiunt: Chriſtus, inquit le Blanc, in Cruce nos obumbrat Le Blanc. hic ſcapulis ſuis, brachiis, & manibus, ſub quibus nos abſcondit, protegit, in Pſ. refrigerat, alit & fovet. Et hoc eſt, quod in his terris fecit S. Andreas Apoſtolus, qui unicè gloriabatur in Cruce Domini N. J. C. unde cum illo *propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit Crucem, confuſione contemptâ.* Plura de hac Hebr. 12. 2. veritate in præſenti conſideratione dilucidabimus.

2. Quanta & quàm eximia olim fuerit templi Solymæi magnificentia, ex eo conjici poteſt, quòd ipſe Deus ideam illius præſcripſerit, & eam Davidi tradiderit, qui exinde moriens illam conſignavit filio ſuo Salomoni, proinde non immeritò hoc templum à cunctis nationibus habitum eſt orbis miraculum, in quo per ſeptem continuos annos ducenta hominum millia & ampliùs laborabant, cujus parietes renitebant auro, ita ut intrantium oculi inſolito fulgore undique occurrente perſtringerentur. Obſervat autem Scriptura, quòd Salomon pro fundamento tanti operis lapides pretioſos ac marmoreos voluerit collocari, qui fabricam omnem ſuſtinerent: *Præcepitque Rex, ut tollerent lapides grandes, lapides pretioſos in fundamentum templi, & quadrarent eos.* 3 Reg. 5. 17.

Omnia hæc illis contingebant in figura, per quod templum allegoricè repræſentabatur Eccleſia militans, & analogicè triumphans in cœlis, cujus utriusque Architectus ipſe Chriſtus eſt, qui pro fundamento primum lapidem pretioſum poſuit S. Andream, licet S. Petrus major ſit dignitate, quia Chriſti in his terris Vicarius, S. Andreas tamen frater Lyran. in Jo. ejus primus ad agnitionem veræ fidei pervenit, & exinde Petrum fra- c. 1. trem ad Chriſtum perduxit: *Hinc prærogativam habuit*, ait Lyranus, *quòd* Pepin. in *fuit primus Chriſti Diſcipulus, primusque, qui Meſſiam promiſſum digito monſtravit.* ſanct. ſerm. 1.

Modus autem vocationis S. Andreæ piſcatoris in Bethſaida oriundi fuit ſequens. Eo tempore, quo Sanctus Chriſti Præcurſor trans Jordanem prædicabat, & baptizabat, ingens ad eum cucurrit hominum multitudo, ut novum hunc audirent concionatorem, & ab eo in Jordanis baptizarentur flumine, inter quos S. Andreas auditâ ejus famâ acceſſit; & cum ſemel S. Baptiſtam terribiliter contra obduratos peccatores in

Matth. 3. 7. concione tonantem audiret: *Progenies viperarum, quis demonſtravit vobis fugere à ventura ira?* & paulò poſt ſuaviter rurſus populum admonentem: *Pœnitentiam agite, appropinquavit enim Regnum cœlorum.* Andreas ſalutari perculſus timore, finitâ concione ad S. Joannem acceſſit, petens humiliter, & non ſine lachrymis ab eo, ut mereretur ejus fieri diſcipulus, quem piiſſimus Pater benignè ſuſcepit, & in omni ſanctitate inſtruxit. Contigit autem, ut paucos poſt dies ipſe pretioſiſſimus orbis Salvator Chriſtus ad S. Joannem tranſiret, quem videns de longè ſanctus Præcurſor genu

Jo. 1. 29. flexo adoravit, extentoque digito diſcipulis ſuis monſtravit: *Ecce Agnus Dei: ecce, qui tollit peccatum mundi: hic, de quo dixi, poſt me venit vir, qui ante me factus eſt &c.* Hoc inſigne teſtimonium, ubi à ſuo Magiſtro audivit Andreas, & inſuper vidit Spiritum Sanctum in columbæ ſpecie ſuper Chriſtum, cùm à Joanne baptizaretur, deſcendentem, ſtatuit relictis omni-

Jo. 1. 37. bus terrenis in toto corde ſequi Salvatorem: *Et audierunt eum duo diſcipuli* (Andreas & Joannes) *loquentem, & ſecuti ſunt JEſum.* O! quoties per internas inſpirationes vocat nos Deus, & nos renuimus? Quoties extendit manum diverſa nobis largiendo beneficia, & non aſpicimus? Quoties increpat nos per adverſa, concionatores, ſacros libros &c, & increpa-

Prov. 1. 24 tiones ejus negligimus? Quid tandem erit de nobis in fine? Audite fulmen: *Vocavi, & renuiſtis &c.*

3. Verùm progrediamur ulteriùs. Acceſſit vice quadam ad Chriſtum pientiſſimum Servatorem noſtrum Scriba quidam & legis peritus,

Matth 8. 19. humiliter petens, quatenus ab eo in diſcipulum ſuſciperetur: *Et accedens unus Scriba ait illi: Magiſter, ſequar te, quocunque ieris.* Verùm mox repulſam hic legis Doctor à Chriſto paſſus eſt, cui per indirectum non aliud dedit reſponſum: *Vulpes foveas habent, & volucres cæli nidos; Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet:* hinc triſtis ille Scriba diſceſſit, qui voti ſui compos factus non eſt. Et quare, dices, homo ille à Chriſto rejectus eſt?

S. Auguſt. de Verbis Domini S. Hieron. hic. Reſp. S. Auguſtinus, S. Hieronymus: *Quid me propter divitias, & ſæculi lucra ſequi vis, cùm nec hoſpitiolum habeam?* Proinde rectè à Chriſto tanquam avarus & ſuperbus rejectus eſt, vult enim perfectionis Magiſter tales diſcipulos, qui toti vacent DEO.

Et talis fuit S. Andreas, qui primus omnium ſecutus eſt Jeſum in humilitate & paupertate, in aſſiduo labore & zelo animarum, in fame & ſiti,

ſiti, in tribulationibus, & perſecutionibus, imò usque ad ipſam Crucis necem, perfectiſſimè adimplens illud Redemptoris noſtri Conſilium: *Qui vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, & tollat Crucem ſuam, & ſequatur me.* Matth. 16.24.
Simon Cyrenenſis portavit quidem Crucem cum JEſu, & poſt JEſum, ſed invitus ac coactus, neque in ea mori voluit, ſed mox in Calvario jugo ſe ſubduxit: *Hunc angariaverunt, ut tolleret Crucem ejus.* Verùm S. Andreas mortificationem jugiter in ſuo corde & corpore portavit, & in ea exſpiravit, ſecutus tanquam fidelis ſervus ſuum Dominum, diſcipulus Magiſtrum, milles ducem, & innocens ovicula ſuum paſtorem. Matth. 27.32.

Eliſæus cùm ſemel ſuam agnovit vocationem, ab Elia patre ſuo ſpirituali non ampliùs voluit ſeparari; dixit illi quidem Elias: *Sede hic, quia Dominus miſit me usque in Bethel;* voluit enim Propheta ſuum occultare raptum, & à ſe dimittere Eliſæum diſcipulum, qui tamen ab illius latere ſapienter noluit diſcedere, ut ſic ejus particeps fieret benedictionis, unde ſubjunxit: *Vivit Dominus, & vivit anima tua, quia non derelinquam te.* 4 Reg. 2. 2.

S. Andreas, ubi S. Joanni Baptiſtæ in deſerto valedixit, protinus, prout dictum eſt, cum S. Joanne Evangeliſta JEſum ſecutus eſt: *Converſus autem JEſus, & videns eos ſequentes ſe, dicit eis: Quid quæritis?* ſubjungit Andreas: *Rabbi, ubi habitas?* En! zelum mirandum hujus Apoſtoli, dum à Chriſto noluit ſeparari; & licèt mitiſſimus Salvator proprium non habuerit hoſpitium aut domum, cupiebat tamen cum Chriſto ſemper eſſe, & ad perfectiorem ab illo inſtrui vitam; & quia nox ingruebat, & jam decima diei hora erat, noluit benignus Dominus eum cum ſocio à ſe rejicere, ſed ſtatim cum eis ſalutis cœpit tractare negotia. Subintrat hìc S. Auguſtinus: *O! quàm beatum diem duxerunt, quàm beatam noctem! Quis eſt, qui nobis dicat, quæ audierint illi à Domino? Ædificemus & nosmetipſi in corde noſtro, & faciamus domum, quò veniat ille, & doceat nos, & colloquatur nobis &c.* Diſce ex hoc, querere Patrem aliquem ſpiritualem, virum prudentem atque fidelem, cui, & cum quo tuas cogitationes, & affectus, bona ac mala communices, nemo enim ſibi ſolus ſapit, & duo oculi plùs vident, quàm unus: Noli ſapere apud temetipſum, monet Sapiens, eſt enim via, quæ videtur homini juſta, noviſſima autem ejus deducunt ad mortem. Audi S. Bernhardum: *Qui in negotio ſalutis æternæ ſe ſibi magiſtrum conſtituit, ſtulto ſe diſcipulum ſubdit.* Jo. 1. 38. S. Auguſt. tr. 7. in Jo. Prov. 14. 22. S. Bernh. ap. Sucquel. Exod. 2. 10.

4. Quomodo Moyſes ab aquis ad aulam Pharaonis fuerit vocatus, luculentum de eo ſacræ Litteræ perhibent teſtimonium. Verùm, ubi à Deo, in rubo ardente & incombuſto apparente, nunc factus vir, de novo ad dictum Ægyptiorum Regem tanquam legatus, ut populum Hebræorum à duriſſima ſervitute dimitteret, denuò miſſus eſt, varias prætendit excuſationes: & tandem ægrè, & non niſi per ſigna ac prodigia

à Deo

Exod. 3. 10. à Deo induci potuit, ut munere ejusmodi fungeretur miſſionis: *Mittam te ad Pharaonem, ut educas populum meum, filios Iſraël de Ægypto; dixitque Moyſes ad Deum: Quid ſum ego, ut vadam ad Pharaonem?*

Jeremias, licèt in ventre Matris ſanctificatus, & tempore Joſiæ à Deo ad prophetandum miſſus, quas, obſecro, excuſationes non habuit, ut
Jer. 1. 6. à tali, ac tam periculoſa eximeretur miſſione? *Ecce*, inquiebat, *neſcio loqui, quia puer ſum ego.*

Ezechiel, cùm ad populum rebellem, & prævaricatores filios Jſraël à Domino eſſet ablegandus, ut eos ab inveteratis peccatis ad Deum verum & unicum, & ab idololatria ad ſinceram converteret pœnitentiam, prævidens innumera incommoda, ac perſecutiones ex omni parte in-
Ezech. 2. 1. gruentes, vehementer expavit: *Et cecidi in faciem meam &c.*

Jonas à Domino in civitatem Ninive miſſus, ut obſtinato huic populo prædicaret interitum, perterritus ex hac legatione navigio fugit in
Jonæ 1. 3. Tharſis: *Deſcendit in Joppen, & invenit navem euntem in Tharſis &c.*

O! quàm longè promptior erat S. Andreas, ab aquis & mari, velut alter Moyſes, à Deo vocatus; quàm longè, inquam, promptior erat ad
Matth. 28 19. exequenda mandata Dei, vix enim audierat: *Euntes ergo, docete omnes gentes &c.* Mox obedientiſſimo ac promptiſſimo animo paratum ſeſe exhibuit, ſine ſacculo & perâ, usque ad extremos fines terræ Evangelii prædicandi causâ ad proficiſcendum? unde de eo commemorat vita: *Innumerabiles homines ad fidem convertit*, plantavit enim Chriſtianam fidem in Scythia, & Thracia, in Bithynia, & Cappadocia, in Epyro, & Albania, denique etiam in Græcia, ubi proprio ſanguine plantavit Eccleſiam Dei, ſalutis animarum ſemper zelantiſſimus.

5. Servus ille Evangelicus, qui à Domino ſuo juſſus fuerat, ut ad cœnam magnam multos invitaret, ſupra modum diligens, & obediens in exequendo hoc Domini ſui mandato extitit; & licèt primâ, ſecundâ, & tertiâ vice ad varias hominum conditiones ab Hero ſuo fuiſſet amandatus, & paucos inveniſſet, qui venerunt ad nuptias, non tamen propterea ſe excuſavit, ſed contra audentior factus, exiit de novo in plateas & vicos civitatis, immo & ad ſepes viarum, ex quibus locis pauperes ac debiles, cæcos & claudos ad cœnam illam magnam introduxit; & ut per-
Luc. 14. 22. fectum ſuum monſtraret zelum, dixit Domino: *Factum eſt, ut imperâſti, & adhuc locus eſt.* En! quomodo ſervus ille Evangelicus honorem ſui Domini, & numerum Electorum zelaverit: *Adhuc locus ſupereſt.*

Hunc fidelem ſervum ac prudentem imitatus eſt S. Andreas Apoſtolus in converſione Judæorum, & Gentilium, dum omnes peramicè ad cœnam illam magnam, & ad cœleſtes invitabat nuptias: Quamprimùm enim Chriſtum ut orbis Meſſiam agnovit, mox ſollicitus de ſalu-

te

fratris extitit, quem ſine mora ad eundem Salvatorem adduxit: *Inve-* Jo. 1. 41.
hic primùm fratrem ſuum Simonem, & dixit ei: Invenimus Meſſiam, & adduxit
u ad JEſum. En! ingentem piſcem, quem ſtatim ab initio S. Andreas
pit, & in retia Salvatoris impulit, qui piſcis tandem piſcatus eſt orbem.
it autem S. Andreas triginta annis & ampliùs, huic lucro & piſcationi
imarum intentus, & non in illis duntaxat, quas diximus, Provin-
s, quibus annuntiaverat Evangelium, verùm etiam in ipſo Crucis
tibulo, ubi per biduum affixus, ſine intermiſſione usque ad ſupre-
um halitum Chriſtum, & hunc Crucifixum circumſtantibus populis
ædicavit.

De Chriſto ait D. Auguſtinus, quòd Crux illi facta ſit Cathedra, in S. Auguſt.
a ultimam ad populum fecit concionem: *Lignum*, inquit, *in quo fixa* Tract. 19. in
nt membra patientis, etiam Cathedra fuit Magiſtri docentis. Ita quoque Joan.
num Crucis S. Apoſtolo facta eſt Cathedra, in qua per biduum adhuc
vens ingentem hominum multitudinem ad agnitionem veræ fidei
rduxit: En! quomodo hic Apoſtolus in animarum procuranda ſalu-
totus fuerit. Diſce imitari illius zelum: *Qui non zelat*, ait S. Auguſti- S. Auguſt.
s, *non amat.* Collige ex hoc, qualis tu ſis zelator animarum? Contr. Adi-

6. De Davide refert Scriptura, quod per citharam ſuam ab obſeſſo man. c. 13.
ge Saul Dæmonem inhabitantem fugaverit: *David tollebat citharam, &*
cutiebat manu ſua, & refocillabatur Saul, & leviùs habebat; recedebat enim ab eo 1 Reg. 16. 23.
ritus malignus. Et quare, dices, adeò Cacodemon iſte Davidis expave-
bat citharam? Rupertus Abbas per hanc citharam accipit prædicatio-
m Evangelii. Venerabilis Beda per eandem citharam Crucem Do-
inicam ſubaudit, in cujus virtute, & prævisis Chriſti meritis, Diabo-
s ab obſeſſo pulſus eſt. Lyranus & Abulenſis per memoratam citha-
m Davidicam orationem devotam intelligunt, dum enim cithariza-
t David, ſimul pſalmos recitâſſe dicitur.

Quidquid ſit hac de re, omnes dictæ expoſitiones bonæ ſunt, & fidei
thodoxæ, ac rectæ rationi conformes. Et quid dico? Exurge de no-
pſalterium & cithara; en! novum Pſaltem S. Andream, qui per ci-
aram ſuam myſticam (hoc eſt, Evangelii prædicationem, Crucis vir-
tem, ac devotam orationem) plura & ſtupenda operatus eſt prodigia.
urbe Nicæa in ſepulchris Gentilium ſeptem horrendi habitabant ma- Corn. hic,
ni ſpiritus, qui in forma rabidorum, ac nigerrimorum moloſſorum Abdias Ep.
ares dilacerabant mortalium. Cùm illuc veniſſet S. Apoſtolus, obvii Babyl. in
facti incolæ rogârunt, ut huic communi malo optatum ferret reme- Vita.
um: *Salus noſtra in manu tua eſt, homo Dei*; Quid hîc Andreas? Tolle-
t citharam ſuam prædicando illis Evangelium, & Chriſtum JEſum,
hunc crucifixum, & factâ oratione ſine mora truculentos iſtos infer-

nales ſpiritus miſit in Orcum; ad quod ſucclamabant populi: *Credimus, JEſum Chriſtum Filium Dei eſſe, quem prædicas.* En! quomodo S. Andreas citharam Davidicam pulſaverit. Pulſa & tu ſimiliter.

In Achaja per ſolum attactum cæcis viſum reſtituit. Nicomediæ juvenem defunctum, quem parentes ad ſepulchrum comitabantur, ad vitam revocavit. Juxta urbem Patras quadraginta homines, per naufragium in irato mari ſubmerſos, ſtans in littore, à mortuis reſuſcitavit. Hungo Pictorum Regi per interceſſionem ſuam pleniſſimam victoriam à Deo obtinuit, ubi, durante cruentiſſimo prælio, Crux fulgida, illius inſtar, quâ S. Apoſtolus pro Chriſti nomine affectus eſt, in aëre apparuit. Mitto quàm plurima alia prodigia, quæ Deus per fideliſſimum ſervum ſuum in his terris operatus eſt. Vide ex hoc, atque perpende, quomodo diligentibus Deum omnia cooperentur in bonum.

Ciacconius de ſignis SS. Cruc. c. 5.

7. Jehu, ad Regium thronum nunc in Iſraël evectus, cùm currum ſuum triumphalem aſcendiſſet, ut omnes impios cultores Baal everteret, in via Jonadab filium Rechab, virum integrum, ac ſanctum ſibi obvium habuit, cui benè precatus, & more Hebræo ſalutans dixit: *Pax tibi,* quem exinde ad ſe, cùm in ſimili forma reſponderet, in currum ſuum levavit: *Cumque abiiſſet inde, invenit Jonadab in occurſum ſibi, & benedixit ei. Et ait ad eum: Nunquid eſt cor tuum rectum, ſicut cor meum cum corde tuo? Et ait Jonadab: Eſt. Si eſt, inquit, da manum tuam, qui dedit ei manum ſuam, at ille levavit eum ad ſe in currum*

4 Reg. 10. 15.

Per Jehu Chriſtum verum Iſraëlitarum Regem ſubaudi, per currum ejus triumphalem ſanctiſſimam Crucem, in hoc enim curru, ait S. Ambroſius, de omnibus ſuis triumphavit hoſtibus. Per Jonadab virum ſanctum ac juſtum S. Andream intellige, hunc enim, quia cor ejus ſemper rectum erat cum Corde JEſu, ad ſe mitiſſimus Salvator levavit in Currum Crucis ſuæ, ut in hoc pariter de cunctis ſuis triumpharet inimicis, ubi adimpletum fuit illud Sapientis: *Simili pœna ſervus cum Domino affectus eſt, & popularis homo Regi ſimilia paſſus.* Et quid tu hactenus paſſus es pro Chriſto?

S. Ambr. l. 10. in Luc. c. 23.

Sap. 18. 11.

Olim præcepit Deus, ut quotidie ſibi agnus immaculatus in altari offerretur in ſacrificium: *Hoc eſt, quod facies in altari, unum agnum mane.* Conſule librum primum Regum, & invenies, quòd Samuel per ejuſmodi agnum immolatum inſignem contra hoſtes Philiſtæos victoriam obtinuerit: *Tulit autem Samuel agnum lactantem, & obtulit illum holocauſtum Domino, & clamavit Samuel ad Dominum pro Iſraël, & exaudivit eum Dominus.* Per hunc Agnum, teſte S. Gregorio M. & Quareſmio præſignatus fuit divinus ille Agnus, qui in Ara Crucis cruento modo ſemel pro ſalute mundi quondam ſe obtulit, & nunc quotidie adhuc offertur incruento modo in quotidiano ſacrificio miſſæ pro ſalute Eccleſiæ. Et

Exod. 29. 38.

1 Reg. 7. 9.

Et hoc eſt, quod B. Andreas Apoſtolus, unus ex primis Eccleſiæ Principibus, apud Ægeam Proconſulem profeſſus eſt: *Ego omnipotenti* In hor. Canonicis Feſt. *Deo, qui unus & verus eſt, immolo quotidie non taurorum carnes, aut hircorum ſanguinem, ſed immaculatum Agnum in altari: cujus carnem poſteaquam omnis populus credentium manducaverit, Agnus, qui ſacrificatus eſt, integer perſeverat, ac vivus.* Diſce hìc à S. Andrea, & priſcis illis Chriſtianis, quo honore, amore, ac veneratione debeas cum SS. Angelis aſſiſtere huic diviniſſimo myſterio, quia ſacrificium illud altaris idem prorſus eſt cum ſacrificio aræ Crucis, non duntaxat in commemorando & repræſentando, ſed etiam, prout Theologi loquuntur, in eſſendo; unde Sancta Synodus Tridentina: *In hoc divino ſacrificio incruentè immolatur, qui in ara Crucis ſemetipſum cruentè obtulit.* Sess. 22. c. 2. Accede proinde cum omni fiducia, fide vivâ, ſpe firmâ, charitate ferventi, & in animo contrito, ac humiliato, quia *ipſe* 1 Joan. 2. 2. *propitiatio pro peccatis noſtris, non pro noſtris autem tantùm, ſed etiam pro totius mundi*: & cur non etiam, pro tuis?

8. De Jeremia Propheta Sacræ perhibent Litteræ, quòd Hieroſolymæ ad portam Benjamin à Jeria ſibi infenſo fuerit comprehenſus, & ad Principes, quos in ſuis concionibus, & vaticiniis priùs acriter perſtringebat, armatá militum manu tanquam transfuga adductus: *Quamobrem irati Principes contra Jeremiam, caſum eum miſerunt in carcerem.* Jer. 37. 14. Lyranus addit, eum dirè flagellis priùs fuiſſe cæſum, antequam cænoſo includeretur ergaſtulo.

Hoc ipſum accidit S. Apoſtolo Andreæ, dum enim liberrimè veritatem Evangelicam in partibus Achaiæ prædicaret, ab Ægea impiiſſimo Judice tentus, ferreis vinculis adſtrictus, & in obſcurum carcerem detruſus eſt, quem exinde ad quæſtionem vocatum, & Chriſtum Crucifixum libere confitentem, truculentus ille Tyrannus, & idololatra à ſeptem carnificibus horrendum in modum flagellari præcepit, *quorum ter* Manſ. hoc Feſt. diſc. 2. *mutata ſunt vices*, ait Manſius, *fuitque percuſſionum grando, qua in hoc innocens & decrepitum corpus exonerata fuit, adeò impetuoſa, ut inde aperta fuerint omnia viſcera ejus, ſanguinis rivulis ex omnibus corporibus partibus copioſè manantibus.* O glorioſiſſime Chriſti athleta! quid hoc eſt? Nunquid hìc appoſitè applicare potero illud Iſaiæ: *Quis eſt iſte, qui venit de Edom, tinctis* Iſa. 63. 1. *veſtibus de Boſra? iſte formoſus in ſtola ſua, gradiens in multitudine fortitudinis ſuæ?* hoc enim ſignificat nomen tuum *Andreas*, quod idem eſt, ait S. Thomas Villanovanus, quàm *Fortitudo.* Vide ex his, anime mi, quomodo hic Divus longe excellentius prædicaverit exemplo, quàm verbo. Imitare, & impoſterum pleniùs opere, quàm voce doce.

Recordor hîc Moyſis, Hebræorum quondam Ducis ac Legi
Cùm nunc pugnandum eſſet contra Amelec in Raphadim in deſe
Moyſes locò ſui Joſue Belli Ducem deſignavit, ipſe verò ad mor
præaltum aſcendit, ubi expanſis ad cœlum brachiis, & mente elev:
Exod. 17. 10. Deum pro obtinenda orabat victoria: *Fecit Joſue, ut locutus erat Moyſ*
pugnavit contra Amelec: Moyſes autem, & Aaron, & Hur aſcenderunt ſupe
ticem collis; cùmque levaret Moyſes manus, vincebat Iſraël, ſin autem paululùm
ſiſſet, ſuperabat Amelec: Manus autem Moyſi erant graves: ſumentes igitur
dem, poſuerunt ſubter eum, in quo ſedit: Aaron autem & Hur ſuſtentaban
nus ejus ex utraque parte. Et factum eſt, ut manus illius non laſſerentur uſq
occaſum ſolis; fugavitque Joſue Ame'ec, & populum ejus in ore gladii.

S. Cyrill. Alex. lib. 3. de Inſt. S. Cyrillus Alexandrinus pereleganter per hanc Moyſis brachio
extenſionem Chriſtum Crucifixum ſubaudit, in monte Calvariæ
nus ſuas in Cruce expandentem, & Amelec, hoc eſt, hoſtem inf
lem Diabolum cum ſuo exercitu debellantem, ac ſuperantem. S
jure merito per eundem Moyſen S. Andream Apoſtolum poſſumus
ligere, dum per biduum in Crucis ligno pendens, & manus exter
perfectiſſimam victoriam adverſus Dæmonem, mundum, carnem
rannum, & idololatriam obtinuit. Juvat hîc audire Dionyſium
Dionyſ. Carthuſ. ſer. 6. thuſianum: *Nequaquam,* inquit, *contremuit: ſed quantùm alii, qui ducun*
mortis ſupplicia, vultu paleſcunt, horrore concutiuntur, verbis deficiunt, &
infirmantur, tantùm felix iſte Apoſtolus Cruce conſpecta vultu refloruit, exult
repletus eſt, verbis invaluit, & corde firmatus eſt, nempe quàm ignita, quàm d
ſima, quàm affectuoſiſſima protulit verba: Salve Crux, quæ in corpore Chriſti de
es &c. O quàm aliter nos Crucem aſpicimus! quomodo ergo co
rificabimur, ſi non compatimur?

℣. *Si Rex Iſraël eſt*, dicebant quondam in monte Golgothæo
nati Pontifices, Scribæ & Phariſæi, dum Chriſtum in ligno Crucis
Matth. 27. 42. xum prætereuntes contemplabantur: *Si Rex Iſraël eſt, deſcendat de*
& credimus ei. Agedum, mitiſſime JEſu! En, nunc tandem ſe
illa toties optata & exquiſita occaſio omnes adverſarios tuos conv
di; hoc autem ſolùm adhuc reſtat, ut deſcendas de Cruce, & ſic o
credent in te &c.

℟. Minimè Gentium, & minimè omnium, priùs enim vid
ſcelerati iſti, quomodo mortuum è ſepulchro reſuſcitâſſet Laza
cernebant inſuper ingentia illa prodigia, quæ in Paſſione & morte
ſti facta ſunt, & tamen non in ipſum credebant, multò ergo mi
Corn. hîc. eum, tanquam Filium DEI credidiſſent, ſi ad petitionem ipſoru
Cruce deſcendiſſet: Noluit Chriſtus, ſubintrat hîc Cornelius,
ſcendere (licèt id facere potuiſſet) irritatus tot Pontificum ſannis,

ex Patris præcepto in Cruce mori debebat, ut nos è morte redimeret. Contemſit ergo impiorum improperia, ut nos idem facere doceret. S. Gregorius aliam ſubdit rationem: *Si*, inquit, *tunc de Cruce deſcenderet, nimirum inſultantibus cedens, virtutem nobis patientiæ non demonſtraret, ſed exſpectavit paululùm, toleravit opprobria, irriſiones ſuſtinuit, ſervavit patientiam, diſtulit admirationem; & qui de Cruce deſcendere noluit, de ſepulchro ſurrexit. Plùs igitur fuit, de ſepulchro ſurgere, quàm de Cruce deſcendere: plùs fuit mortem reſurgendo deſtruere, quàm vitam deſcendendo ſervare.* S. Greg. M. hom. 21. in Evang.

Redeo ad S. Andream Apoſtolum. Ubi Patris in Achaia ad arborem olivæ rectus crucifixus eſt, & nunc duos dies, totitemque noctes ad viginti hominum millia de Chriſti fide peroraſſet, omnemque iſtam multitudinem DEO lucratus fuiſſet, territus Proconſul, & ſeditionem populi metuens, eum de ligno Crucis detrahere conſtituit, ſed prævenit S. Andreas ſublata voce ad Dominum clamans: *Ne permittas, Domine JEſu Chriſte, famulum tuum, qui propter nomen tuum pendeo in Cruce, ſolvi; ſed ſuſcipe, Domine JEſu, ſpiritum meum in Cruce.* Hoc dicens inter cœleſtem ſplendorem ad Deum migravit. O Chriſtiani! Diſcite hic fortiter tenere Crucem, qui in ea perſeveraverit, ſalvus erit.

CONSIDERATIO XLVII.

De Vita exemplari, & prodigiis S. Nicolai Epiſc. Myrenſis.

Pro Feſto S. Nicolai Ep.

Oportet Epiſcopum irreprehenſibilem eſſe. 1. Tim. 3. 2.

I.

PRoponit hodie nobis Sancta Mater Eccleſia S. Nicolaum Epiſcopum Myrenſem, virum omnibus numeris abſolutum, & talem, qualem Doctor Gentium Paulus in Timotheo, & Tito, Diſcipulis ſuis, atque ab ipſo creatis Epiſcopis, requirit, & deſcribit: *Oportet ergo Epiſcopum irreprehenſibilem eſſe.* 1 Tim. 3. 2.

Olim Sacerdos ſummus in veſte poderis, ſeu in tunica hyacinthina in parte extremâ aurea portare ſolebat tintinnabula, rationem litteralem aſſignat Scriptura: *Ut audiatur ſonitus, quando ingreditur & egreditur ſanctuarium in conſpectu Domini, & non moriatur.* Exod. 28. 23. Hinc nec pedem figere poterat, quantumvis mutus, ac ſilens, ut non ab omnibus ejus ad-

verteretur & agnoſceretur præſentia; & hoc ad excitandam in populo
S. Gregor. M. debitam erga Deum, & Sacerdotes ejus reverentiam. S Gregorius
1. Regiſt. Magnus per aurea tintinnabula Sacerdotis bona intelligit opera, mores
ep. 24. enim, & vita illius, omnesque actiones ſunt æra canora, quæ, licèt lingua ſileat, præ omni ſonant tintinnabulo.

Procedente quondam columnâ, quæ per deſertum in terram deſiderabilem ducebat Iſraël, procedebat & populus; ſed quando ſtabat
Exod. 33. 10. illa quieta, populus quieſcebat: *Cernentibus univerſis, quòd columna nubis ſtaret ad oſtium tabernaculi, ſtabantque ipſi & adorabant per fores tabernaculorum ſuorum.* Si Epiſcopus, ſi Prælatus, ſi Superior, ſi Parochus, ſi Concionator pergit in via virtutis, & ſubditi hoc facient; ſin fuerit otioſus ac tepidus, & ſubjecti fient otioſi & tepidi: *Stabantque ipſi.* Quales erant virgæ illæ variegatæ, quas Jacob in canali inter limpidas ſuis ovibus oſtendebat aquas,
Gen. 30. 41. tales quoque oves concipiebant fœtus: *Ponebat Jacob virgas in canalibus aquarum ante oculos arietum, & ovium, ut in earum contemplatione conciperent.* Et nunquid ſubditi majorum ſequuntur exempla, ſeu bona, ſeu mala? Si bonum notant, res ſalva eſt, fecit enim Superior, quod ſuum erat; ſi malum? Ecce opera tua, ò Superior! ſeu bona, ſeu mala, ſunt virgæ, quas contemplantur oves tuæ curæ commiſſæ, proinde ordinariò vi-
Luc. 5. 4. vent, ſicut tu vivis. *Duc in altum*, quicunque tandem es animarum Curator, ſive in ſuperiori, ſive in inferiori gradu conſtitutus, & diſce à S. Nicolao Myræ Epiſcopo, quomodo te gerere debeas, ne ſimul cum ovibus æternùm pereas.

2. Samuel ex Anna Matre ſterili, Elcanæ viri nobilis de Ramathaim conjuge, ex voto natus eſt, quem pia Mater ablactatum per manus Heli Pontificis Deo obtulit, & in ſervum perpetuum ei dedicavit: *Pro*
1. Reg. 1. 27. *puero iſto oravi, & dedit mihi Dominus petitionem meam, quam poſtulavi eum. Idcirco & ego commodavi eum Domino cunctis diebus.* Joanna, Epiphanii viri illuſtris digna conjux, in urbe Patara Provinciæ Lyciæ & minoris Aſiæ, per plures annos in matrimonio ſterilis, ſimilem filium precibus ſuis à
Vit. S. Nicol. Bonitate divina impetravit anno Chriſti 280. quem qui parentes Nicolaum appellabant, & Deo totum in obſequium conſecrabant. *Diuturnâ*, inquit Vita, *laboraverant ſterilitate S. Nicolai parentes, cùm tandem ferventi oratione precibusque filium impetrârunt, qui prodigioſa ſanctitate & Doctrinâ totum illuſtravit orbem.*

De S Joanne Præcurſore Domini applicat S. Mater Eccleſia iſta
Iſ. 49. 1. Iſaiæ Prophetæ verba: *Dominus ab utero vocavit me: de ventre Matris meæ recordatus eſt nominis mei.* Hoc idem perleganter applicare poſſumus S. Nicolao, de quo infante recens nato perhibet S. Methodius, & alii, quòd ipſe Nativitatis ſuæ die, cum obſtetrix, aſſiſtentibus aliis mulieri-

bus,

bus, cum juxta morem in primo abluere vellet balneo, proprio motu ſe in pelvi erexerit, & ſtans ſine adminiculo, elevatis in cœlum oculis ac manibus Deum adoraverit: *Stetit*, ait Dionyſius Carthuſianus, *erectus in pelvi, dum infantulus balnearetur; unde opinari quis poſſet, quòd fortè acceleratus fuit in eo ſupernaturaliter tunc uſus rationis &c.* Dionyſ. Carth. ſer. 2. de hoc S.

3 Jeremias ait, & in ſe ipſo expertus eſt: *Bonum eſt viro, cùm portaverit jugum ab adoleſcentia ſua.* S. Nicolaus jam à primis cunabulis jugum Domini portare cæpit, dum diebus Mercurii & Veneris ſemel duntaxat ſub veſperam lac maternum admiſit, quam conſuetudinem jejunandi per omnem vitam ſervavit. O quàm diſſimilis eſt guſtus & gula noſtra! O Chriſtiani! audite monentem & clamantem Apoſtolum: *Sobriè, & juſtè, & piè vivamus in hoc ſæculo &c.* Thren. 3. 27. Tit. 2. 12.

Patientiſſimus Job in omni tribulatione ſe ipſum ſolatus eſt: *Ab infantia mea crevit mecum miſeratio, & de utero matris meæ egreſſa eſt mecum.* Hoc quoque de S. Nicolao dicere poſſumus, quòd cum eo creverit ab infantia & primis vitæ annis miſeratio in pauperes, dum enim ſtudiis litterarum admotus, inſignes in variis acquirendis ſcientiis, ac præſertim in omni genere virtutum progreſſus feciſſet, jam tunc pater pauperum exſtitit, quæ virtus jam à pueritia ipſum usque ad beatum obitum comitata eſt. Job. 31. 18.

4. Dives Booz valde miſericors fuit erga Ruth pauperculam & verecundam, quæ præ modeſtia & verecundia non audebat petere eleemoſynam, ſed in agro colligebat remanentes ſpicas; unde Booz ſuis præcepit meſſoribus: *De veſtris manipulis projicite de induſtria, & remanere permittite, ut absque rubore colligat & colligentem nemo corripiat.* S. Nicolaus, ubi piè mortuis parentibus ſuis diſpenſator omnium bonorum paternorum factus eſt, ſtatuit, omnem hæreditatem erogare in pauperes, ac præſertim verecundos, qui palam petere, quibus indigebant, non auderent; unde largiſſimè ſubvenit tribus virginibus extremâ paupertate laborantibus, & de integritate pudicitiæ laborantibus, & ne illæ perderent caſtitatem, ipſe aurum perdere voluit; proinde rectè cum Jobo dicere poterat: *Oculus fui cæco, pes claudo, pater eram pauperum:* Oculus, inquam, Divus Nicolaus cæco fuit, dum poſt ſtudia Presbyter factus ignorantes & cæcos in fide docuit, verbum Dei ſummo fructu diſſeminando; baculus fuit claudis, dum vacillantes in fide, præſertim tum temporis inter tot Gentilium Imperatorum & Judicum eorum perſecutiones confortavit, rexit, confirmavitque. Pater quoque pauperum fuit, quos de ſuis nutriebat facultatibus: *O! beatus, qui intelligit ſuper egenum & pauperem.* Ubi obſervandùm, quòd Regius ille Vates non dicat: *Qui ſubvenit*, ſed *qui intelligit ſuper egenum & pauperem*, ille enim quàm proximè appropinquat Ruth. 2. 16. Job. 29. 15. Pſ. 40. 1.

Deo:

Deo: ratio eſt, quia Deus T. O. M. tam benignus eſt, ut nobis indigentibus, licèt ſubinde non petamus, plura tamen ſubminiſtret beneficia,
Matth. 5. 45. gratias, auxilia &c. Adinſtar ſolis, *qui oritur ſuper bonos, & malos, ſuper juſtos, & injuſtos.*

Marc. 1. 35. 5. De Chriſto Domino recenſet S. Marcus: *Et diluculo valde ſurgens, egreſſus abiit in deſertum locum.* In alio loco idem Evangeliſta commemorat, quòd Chriſtus poſt decollationem S. Joannis Baptiſtæ ſuos diſcipulos
Marc. 6. 31. pariter ad deſertum invitaverit: *Venite ſeorſum in deſertum locum, & requieſcite puſillum.* Et quare hoc? Reſp. Cornelius & alii, ut ibidem & ipſe Chriſtus & diſcipuli ejus tum orationi mentali, tum vocali, ac piis exercitiis, utpote à ſtrepitu ſæcularium magis remoti, attentiùs vacarent. En originem Sacrorum Exercitiorum! De S. Nicolao pari modo refert vita, illum in eremo demoratum, ut meliùs & attentiùs Deo poſſet inſervire; in qua dulci ſolitudine usque ad vitæ finem lubentiſſimè permanſiſſet, niſi per divinam revelationem fuiſſet admonitus, ut rediret Myram. Diſce hîc, anime mi, meditationi impoſterùm magis invi-
Pſ. 38. 4. gilare, ſi vis in ſolida virtute proficere: *In meditatione mea*, ait Pſaltes, *exardeſcet ignis.*

Job. 14. 15. 6. Quomodo vocationi divinæ ſit parendum, agnovit benè tolerantiſſimus ille Jobus: *Vocabis me, & ego reſpondebo tibi.* Econtra, quia
Jonæ 1. 3. Jonas Deum vocantem non ſecutus eſt, ſed abiit, *ut fugeret à facie Domini*, fugiens Deum vocantem, incidit in cetum devorantem. Mirabilis illa fuit vocatio, quâ S. Nicolaus à Deo ad munus Epiſcopale vocatus eſt; cùm enim poſt Sacra Paleſtinæ loca viſitata Hieroſolymâ reverteretur Myram, & ibidem Epiſcopi Provinciales de novo conſultarent Epiſcopo Myrenſi eligendo, divinitùs admoniti ſunt, ut eum eligerent, qui poſtridiè manè primùs in Eccleſiam ingrederetur, Nicolaus nomine. Qua obſervatione adhibita in Eccleſiæ janua deprehenſus eſt Nicolaus, & ſummo omnium conſenſu illius loci digniſſimus Antiſtes creatus eſt. Reluctabatur quidem ille, quantùm poterat, dum ſupra majus altare collocaretur, ſed quia voluntatem Dei, & ardens Epiſcoporum ac totius populi ſtudium agnovit, non ſine lachrymis hanc dignitatem accepta-
Pſ. 87. 16. vit, dicens interim cum Pſalmiſta: *Exaltatus autem humiliatus ſum, & conturbatus.*

7. David ſedulam ſuarum ovium, quas ut adoleſcens paſcebat, curam & cuſtodiam habuit, pro quarum ſalute non dubitavit vitam aliquoties exponere, quod ſatis luculenter apparet ex propriis illius verbis,
1 Reg. 17. 34. quæ ad Saul Regem nunc contra Goliathum pugnaturus dixit: *Paſcebat ſervus tuus patris ſui gregem, & veniebat leo vel urſus, & tollebat arietem de medio gregis, & perſequebar eos, & percutiebam, eruebamque de ore eorum, & illi conſurgebant*

ad-

dversùm me, & apprehendebam mentum eorum, & ſuffocabam, interficiebamque: nam leonem & urſum interfeci, ego ſervus tuus. *Erit igitur & Philiſtæus hic incircumciſus quaſi unus ex eis.* Verùm longè major erat ſollicitudo & vigilantia S. Paſtoris noſtri Nicolai in tuendis & regendis Chriſto ovibus, nullus enim labor, nullum corporis incommodum, nullum vitæ periculum illius poterat labefactare animum, quin in omni occaſione ſe generosè leoni infernali, & urſis, hoc eſt, gentilibus & tunc exurgentibus Arianis opponeret; unde indefeſſo ſuo ſtudio, ſudore ac labore plura hominum millia ex faucibus Diaboli eripuit. En! veri animarum Paſtoris perfectiſſimi ideam. Facisne tu ſimiliter?

Ingens erat Eliæ Prophetæ zelus, unius & veri Dei cultum promovendi, & econtra idolum Baal, & illius cultores deſtruendi; unde legitur, quòd, extirpatis falſis prophetis Baal, altare holocauſti Deo vivo & vero erexerit, ſupra quod ignis de cœlo cecidit, & holocauſtum devoravit, quod videns omnis populus exclamavit: *Dominus ipſe eſt Deus, Dominus ipſe eſt Deus.* 3 Reg. 18. 39. Poſtquam S. Nicolaus factus eſt Epiſcopus, adhuc colebatur in Provincia Myrenſi idolum Dianæ, in quem finem ipſe, tanquam alter Elias, zelo religionis incenſus ſtatuit totam ſuam circuire Diœceſin, & hujus idoli cultum cum idololatris gladio verbi Dei & prodigiis extirpare, quod & feliciter perfecit, totamque Regionem ab idolis expurgavit; unde non immeritò tunc omnis populus exclamavit: *Dominus ipſe eſt Deus: Dominus ipſe eſt DEus.*

8. De caſtitate Joſephi, Jacobi Patriarchæ filii, egregium habemus in ſacris litteris teſtimonium: Cùm enim impudica Puthipharis uxor pluries illi eſſet moleſta, eò quòd formoſus erat, & decorus, imò & tandem vim ipſi diſcuperet inferre, relicto pallio in manu ejus, fugit, apud ſe dicens, & in cœlum ingeminans: *Quomodo hoc malum poſſum facere & peccare in Deum?* Gen. 39. 9. En! præſentiſſimum contra libidinis tentationes remedium, timor videlicet Dei, quem Joſeph ubique præſentem venerabatur; & fuga ejuſmodi malæ occaſionis, quia vel ipſe mulieris tactus contagioſus ac venenatus eſt, & non aliter viris, præſertim ſacris, quàm rabidiſſimi canis morſus, & latentis in herba ſerpentis ſibilus fugiendus. Proinde rectè Chriſtianus ille Poëta cecinit:

Quid facies, facies Veneris cùm veneris ante?
Non ſedeas, ſed eas, ne pereas per eas.

De S. Nicolao refert vita, quòd non duntaxat in juventute ſua, ſed & per omnem vitæ curſum fuerit caſtiſſimus, & mulieres non aliter quàm peſtem, & cane pejus & angue fugerit; non enim reputabat ſe Samſone fortiorem, nec Davide ſanctiorem, nec Salomone Sapientio-

rem, qui omnes per mulieres decepti ſunt. Et ſi, ò homo Chriſtiane, non vis pariter ab illis falli ac circumveniri, oportet ut peſtem earum vitare
Eccl. 42. 13. familiaritatem: *De veſtimentis enim procedit tinea, & à muliere iniquitas*; & ſicut difficile eſt, ſtupam approximari igni, & ab eo non comburi, ita pari ratione eſt difficile, virum, quamtumvis pium, familiariter cum formoſa muliere converſari, & non per incentiva libidinis ardere; hinc rurſus
Eccl. 13. 1. ſcriptum eſt; *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea.*

9. Mirabilis erat ille raptus, quo Habacuc Propheta per Angelum ex Judæa in Babylonem uno, ut ita dicam, momento deportatus eſt, ut ibidem Danieli in lacu leonum incluſo deferret prandium: *Dixitque*
Dan. 14. 33. *Angelus Domini ad Habacuc: Fer prandium, quod habes, in Babylonem Danieli, qui eſt in lacu leonum; & dixit Habacuc: Domine, Babylonem non vidi, & lacum neſcio. Et apprehendit eum Angelus Domini in vertice ejus, & portavit eum capillo capitis ſui, poſuitque eum in Babylone ſupra lacum in impetu ſpiritus ſui.* Simile quid accidit cum S. Nicolao: cùm enim nautæ in ſummis jactarentur tempeſtatum anguſtiis, nec ullum ampliùs humanum ſperare poſſent ſubſidium, expanſis manibus ad Deum clamârunt, ut ipſis in ſalutem mitteret Myrenſem Epiſcopum, ut tanti viri ac tantoperè à Deo dilecti patrocinio ac meritis juvarentur. Et ecce, illicò adeſt D. Nicolaus, dum adhuc in vivis exiſtens, inviſibili Angelorum manu illuc translatus, qui hiſce verbis conſolatoriis periclitantes in mari allocutus eſt: *Adſum, quem invocâſtis, in Deo confidite, cujus ego Miniſter advenio*; & arrepto clavo navim ad portum direxit inconcuſſam. O S. Nicolae! periclitamur & nos in hoc mari magno & ſpatioſo hujus mundi immundi, dirige, obſecro, nos in viam & portum ſalutis æternæ &c.

10. De S. Joſepho Ægyptiorum Pro-Rege recenſent Sacræ Paginæ, quàm ſollicitus pater fuerit in conſervando tritico, ne tempore egeſtatis futuræ, quod ſpiritu ſuperiori illuſtratus præviderat, homines fame perirent, qui & invidis fratribus ſuis largâ manu frumentum diſtribui
Gen. 42. 25. mandavit, ut illud in Chanaan perferrent: *Juſſit Miniſtris, ut implerent eorum ſaccos tritico.* Nec minorem curam de ſuis ovibus habuit S. Nicolaus, quas non ſolùm pane in egeſtate ſumma refecit, ſed & triticum illis in annonæ defectu mirabilem in modum procuravit. Ita enim refert vita, quòd adhuc vivens Mercatori prædiviti, qui in Sicilia frumento naves ſuas oneraverat in Hiſpania illud vendíturus, apparuerit, eumque efficaciter adhortatus ſit, ut quantocyùs in Lyciam vela dirigeret, & Myræ in urbe ſua egentibus civibus frumentum divenderet, maximas exinde adepturus divitias. Paruit Mercator, & Provincia Lycia cum ſua Metropoli Myra ab extrema fame & interitû liberata eſt. En! providum patrem & paſtorem ſuæ diœceſeos, dignum, quem imitentur Principes & Epiſcopi, ut non ſolùm de pane vitæ, ſine quo non

vivit

[v]ivit homo, ſed & de temporali, quantùm fieri poteſt, gregi ſuo provi[d]eant: *Beatus, qui intelligit ſuper egenum, & pauperem, in die mala liberabit e[um] Dominus.* Pſ. 40. 1.

Abraham non exſpectavit, ut pauperes ab eo humanitatis peterent [b]eneficia, ſed ipſa eis, ac præſertim peregrinis obviam venit, rogans eos, [u]t apud ſe diverterent; quod ſatis luculenter patet de tribus Angelis, [i]n ſpecie peregrinorum ante domum ſuam tranſeuntibus, quos huma[n]iſſime rogavit, ut unà ſecum cibum caperent: *Cumque elevâſſet oculos, [a]pparuerunt ei tres viri ſtantes propè eum; quos cùm vidiſſet, cucurrit in occurſum [e]orum &c.* Gen. 18. 2. En! alterum Abrahamum in S. Nicolao, qui etiam non ro[g]atus pauperibus pro poſſibili ſubvenit, & futuris ſæculis pulcherri[m]um exemplum reliquit. Unde meritò de illo hodie canit Eccleſia: *Diſperſit, dedit pauperibus: juſtitia ejus manet in ſæculum ſæculi.* Pſ. 111. 27. Et cùm ali[q]uando non haberet, niſi unicum panem in cellario, illum pluribus ope[r]ariis in Eccleſia ſua laborantibus appoſuit, quô omnes abundè refecti [f]unt. Aliâ vice, cum menſæ cum ſuis Clericis aſſideret, nec ad refectio[n]em illorum haberet, niſi modicum vini vaſculum, cunctis infundi [p]ræcepit, ubi vinum mirabiliter adauctum cunctos refecit. Ecce, [q]uam verùm ſit illud Sapientis: *Qui dat pauperi, non indigebit.* Prov. 28. 27. Ex qui[bus], animemi, collige, quomodo eleemoſyna non depauperet, ſed ſummè ditet; proinde valde mirandum eſt, quòd multi divites fideles, cùm fidem habeant, reipſa tamen & factis huic Dei promiſſo non cre[d]ant: *Et numquid frumentum*, ſubintrat hîc S. Baſilius, *cadens in terram lu[c]rum projicienti parit? ſic & panis in eſurientem porrectus multam impoſterùm tibi reddet utilitatem.* S. Baſil. hom. 6.

11. S. Paulus, ubi in Concilio publico Judæorum Hieroſoly[mi]tanis cauſam ſuam & Chriſtianiſmum prudentiſſimis rationibus vo[l]uit defendere, ubi vix loqui cœpit, mandavit Ananias injuſtus Pon[t]ifex, ut ab adſtantibus percuteretur alapis; ſed ille mox retorquebat [a]rgumentum: *Percutiet te DEUS, paries dealbate.* Act. 23. 3. Dixit hoc Paulus [a]uthoritate Apoſtolicâ, & ex zelo juſtitiæ, intentans & prædicens in[j]uſto judici juſtam Dei ultionem. De S. Nicolao refert ulteriùs [v]ita: Cùm Niceno intereſſet concilio tanquam Epiſcopus & Præla[t]us Eccleſiaſticus, in eo Catholicam fidem, ac præſertim Deum unum [i]n eſſentia, & trinum in perſonis contra Arrium & illius ſequaces vali[d]iſſimis argumentis, & Sacræ Scripturæ teſtimoniis accerrimè defendit, [&] ut magis adhuc confunderet Arrium dicentem: Patrem in divinis majorem Filio, & Spiritum Sanctum utroque minorem, ſurrexit intre[p]idus de ſella ſua, & in conſpectu totius Sacri Concilii non ferens [b]laſphemiam, impio Arrio egregiam impegit Alapam: *Percutiet te [D]EUS, paries dealbate;* arripienſque in manus laterem, ſeu coctum

 lapi-

lapidem, naturalibus argumentis & experientiis diſputationem ſuam ulteriùs proſequebatur. *Hanccine*, inquiebat, *tegulam cernitis, tria omninò diverſa in ſe complectentem; conſtat quippe aquâ, argilla & igni: nonniſi tamen unus eſt later. Ad eundem planè modum in arcano, ineffabilique SS. Trinitatis myſterio rem ſe habere vobis perſuadeatis velim, nam in illa quidem tres diſcrepantes perſonæ ſunt, & in relationibus planè oppoſitæ, attamen non niſi unum & eſſentiâ & naturâ Deum conſtituunt, ſubſtantiâ hic unitatem, & relatione cauſante differentias.* Hæc cùm diceret, ſtupebant omnes, qui eum audiebant, & nemo erat, qui poterat reſiſtere ſapientia & ſpiritui, qui loquebatur, niſi ſolùm aliqui Græcorum, qui eum ad tempus aliquod ſuâ privabant mitrâ & pallio, quod tamen utrumque paulò poſt recepit, dum enim Miſſam in honorem B. Virginis, cui erat devotiſſimus, in Pontificalibus vellet celebrare, & ob privationem mitræ & pallii doleret: *Ecce, cunctis videntibus*, ait Antonius Spinellus, *duo Angeli aſtiterunt, quorum unus mitram, alius pallium ſibi divinitus reſtituerunt, & ex tunc reaſſumpſit ſibi cœlitus delata.* Diſce hîc, fidem Catholicam & verbo & facto defendere, & usque ad mortem certa pro juſtitia &c.

Petr. Beſſ. hoc feſto.

Ant. Spin. ex Petro de Natalibus.

12. Multa ſanè ac planè ſtupenda Dominus per S. Petrum Apoſtolum & Vicarium ſuum patravit miracula. de quibus in Actis Apoſtolorum Divus Lucas commemorat, quòd, illo in civitatem aliquam introëunte, paſſim infirmi in vicis & plateis cum lectulis & grabatis fuerint collocati, ut ſaltem umbra illius obumbraret quemquam illorum, & liberarentur ab infirmitatibus ſuis: *concurrebat autem & multitudo vicinarum civitatum, afferentes ægros & vexatos à ſpiritibus immundis, qui curabantur omnes.* De S. Nicolao legitur in hodierna Collecta, quod de nullo Sanctorum legitur, quòd nimirum Deus innumeris eum honoraverit miraculis: *Deus, qui beatum Nicolaum Pontificem innumeris decoráſti miraculis &c.*

Act. 5. 16.

Nautam mortuum ſuſcitavit ad vitam; Oratione ſua varios ſedavit maris motus ac tempeſtates; Vivus adhuc & abſens Conſtantino Imperatori apparuit, & innocentes quoſdam clientes à morte & carcere liberavit. Cùm eſſet Romæ, ubi juxta Tiberim palatium magna ex parte prolapſum erat in flumen, & hinc inde jacebant ruinæ domûs, prætereiens vidit columnam marmoream adhuc integram, ſupra quam Crucis formavit ſignum, dicens: *I columna per hoc flumen usque ad mare, & usque ad urbem Myra te circumfer; nam ibi te uti in Eccleſia mea erectione volo, cùm Dei ope rediero.* Attende hîc, anime mi, ingens prodigium: Columna illa marmorea obedivit voci Sancti hujus Antiſtitis, & per Tiberim usque ad mare Thyrenæum, & per illud usque ad portum Myræ pervenit, ubi paulò poſt rediens ad ſuam diœceſim S. Nicolaus, eam

Ant. Betaillius in vita.

eam in portu invenit columnam Porphyreticam, quam in novo templo ſuo pro fulcro erexit, ubi etiamnum ſpectatur in tanti prodigii perenne monimentum. Mitto quàm plurima alia prodigia, quæ Deus per hunc ſervum ſuum patrare voluit, dum in cunctis elementis mira fecit: Ignem extinxit furentem, aërem rabioſum compeſcuit, fluctus tumentes & inſanos coërcuit, terram fœcundavit &c. quæ miracula in vitis Sanctorum ſpectanda multùm Orthodoxos reddere debent in fide ſtabiles: *Non enim fecit Deus taliter omni nationi, & judicia ſua non manifeſtavit eis.* Pſ. 147. 20.

13. Ad beatum obitum hujus SS. Præſulis Myrenſis venio. Cùm nunc grandævus jam eſſet, virtutibus, doctrinâ, miraculis ac meritis ſummè conſpicuus, de cujus vultu mirabile promicabat lumen, petiit à Deo Salutari ſuo, ut ab hoc miſeræ mortalitatis exilio diſſolveretur, in quem finem levi correptus morbo, ſe Deo & ſanctiſſimæ ejus voluntati in omnibus paratum ſtitit. Et cùm nunc adventâſſet optatus ille & ſupremus vitæ articulus, ex quo pendet omnibus aut felix, aut infelix æternitas, Angelos obvios habuit, ubi læto animo adhuc recitavit illum Pſalmum: *In te, Domine, ſperavi; non confundar in æternum;* & ubi pervenit Pſ. 30. 1. ad illum verſiculum: *In manus tuas commendo ſpiritum meum*, Deo Creatori ac Salvatori ſuo in pace reddidit ſpiritum ſuum. Et quid tot ac tantis vivus à Deo erat illuſtratus prodigiis, nec minoribus eum mortuum Dominus decoravit miraculis, dum mox ex illius ſepulchro pretioſum manna, ſeu pretioſus quidam, & ſalutifer liquor, qui variis & inſanabilibus mederi cœpit morbis, manavit, & etiamnum manat ex marmorea illius tumba, propter quod turmatim illuc ruunt ex omnibus Nationibus populi, ut de hoc ſacro oleo & manna aliquid participent, ſicut & ego recepi: *Benedictus Deus in Sanctis ſuis.*

Quid igitur nunc reſtat, anime mi, niſi ut virtutes hujus SS. Antiſtitis pro omni poſſibili modo imitemur, ſi cum eo pariter in cœleſti gloria â Deo velimus coronari? Portavit ille dulce jugum Domini non ab adoleſcentia tantùm, ſed jam ab infantia ſua; & nos quid in meliori & provecta ætate? Ah nos miſeros! quotidie incipimus, & tamen in ſolida virtute non proficimus. Agnoſcamus aliquando, dum adhuc tempus eſt, miſeriam noſtram, & demerita noſtra amaris deploremus lachrymis. Ille Sanctus, quia magnis pro honore Dei & ſalute proximi perfunctus eſt laboribus, in morte Angelorum choros ſibi obvios habuit congratulantes ei, & concinentes: *Euge, ſerve bone &c. O! pretioſa mors in conſpectu Domini, mors Sanctorum ejus;* Quis igitur tali ac tanto Domino non libenter, & pro omnibus viribus non ſerviat, quoniam omnia inſerviunt ei? *Dixi, nunc cœpi*, & hodie iterum incipio de novo ſervire Deo meo. O S. Nicolae! impetra mihi hanc gratiam & quidem efficacem.

CONSIDERATIO XLVIII.

De B. Virgine ſine omni Macula originali, & actuali.

Pro Feſto Conceptionis B. V. Mariæ.

De qua natus eſt JESUS, qui vocatur Chriſtus. Matth. 1. 16.

I.

PErelegans eſt iſta quæſtio, quam ſancti Patres, & ſacrarum Scripturarum Interpretes producunt in medium; An videlicet adhuc ſuperſit amœniſſimus ille paradiſus terreſtris, in quo primus homo Adam fuit collocatus: *Plantaverat autem Dominus Deus paradiſum voluptatis? &c.* Reſp. S. Juſtinus cum S. Auguſtino, Damaſceno, Thoma Aquinate, & mille aliis, quos citat Viegas, quòd omnino ex peculiari Dei providentia tempore Noëmi in univerſali illo diluvio paradiſus terrenus fuerit ſervatus intactus, eò quòd innocentiæ locus à Deo non maledictus, in quo in hodiernum usque diem quietè, ac ſanctè vivunt Henoch, & Elias, qui ambo Angelorum ope in illum amœniſſimum locum fuerunt transportati, in quo in continua Dei contemplatione usque ad ultima orbis tempora vivent, ubi Henoch Gentibus, & Elias Judæis prædicabunt pœnitentiam &c. Juvat hîc audire Abulenſem: Cùm totus orbis, inquit, aquis diluvii obruitur, paradiſus immunis ſervatur, & licèt aquæ ad majorem aſcenderint altitudinem, paradiſum tamen adinſtar muri cingebant, & intactum conſervabant. Et quare hoc? Ex figura noſce figuratum.

Gen. 2. 8.

Gen. 5. 24. 4 Reg. 2. 11. Abulenſ. q. 15. in Gen. 7.

Per hunc paradiſum S. Joan. Damaſcenus Beatiſſimam, & immaculatam Dei Genitricem MARIAM ſubaudit; *Ad hunc paradiſum*, ait, *ſerpens aditum non habuit*; & ubi peccatum originale, inſtar diluvii totum terrarum orbem inundans, omne mortalium genus devaſtaverat: *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertranſiit*; ſoli ac unicæ SS. Deiparæ nocere non potuit, proinde rectè S. Thomas Aq. *Maria puriſſima fuit, quantùm ad culpam, quia nec originale, nec mortale, nec veniale peccatum incurrit*, & hoc ipſo, quòd Eccleſia hoc feſtum Conceptionis B. V. tanta cum ſolemnitate, & octava per orbem terrarum aſſumpſit celebrandum, omnibus fidelibus ingens, & luculentum adſtruit teſtimonium, eandem B. V. Con-

S. Damaſc. orat. 2. de B. V. dormit. Rom. 5. 12.

S. Thom. Opuſc. 4. de ſalut. Angel.

onceptionem à prima animationis inſtanti fuiſſe ſanctam, & omnis ntagionis expertem, de qua & ſacrum Evangelium hodiernum conidit: *De qua natus eſt JEſus, qui vocatur Chriſtus:* Hoc ſolum ſufficit, ſub- Matth. 1. 16.
rat hîc Celada, dum Matrem Dei dixit, plùs, quàm mille rationes pro s puritate. Plura de hac veritate nobis hodie occurrunt explananda, Celada in Eſth. §. 348.
dilucidanda. Qui MARIAM pro ſua dignitate æſtimat, amat, & co- facilè attentas præbebit aures, quia de tali dilecta nunquam ſatis.

2. Si ſacram Scripturam attentiore perpendimus intellectu, inve- mus, quòd Eva ſola inter mortales omnes in paradiſo terreſtri à Deo Gen. 2. 21.
erit formata, & ex coſta dormientis Adami in mulierem ædificata, A- m autem generis humani Proto-parens extra paradiſum à Deo ex li- o terræ creatus eſt, & exinde primùm ab Angelis translatus in para- ſum, ut operaretur, & cuſtodiret illum. Et cur ſola Eva, dices, in para- ſo in lucem prodiit, cæteris omnibus procul à paradiſo in lucem pro- untibus? Quis non miretur, quòd ſoli Evæ ex univerſa hominum aſſa hic honor à Deo deferatur? An fortaſſe, quia erat *Mater cun-* Gen. 3. 20.
rum viventium.

Minimè Gentium, ſubintrat hîc de Lanuza Epiſcopus Barbaſtrenſis Medulla Cedri Libani: *Crediderim ſanè in gratiam Mariæ, quæ reliquis in* De Lanuza hoc feſto.
cati exilio extra paradiſum naſcentibus, ipſa ſola in paradiſo naſcitur ſanctitatis, i Genitrix poſt futura: Illa, inquam, quæ natura humana, ſed maximè fœmineî ùs infamiam repararet, dum digna DEI Mater eligitur, & hodie in hunc finem maculata concipitur &c. Ita ille Epiſcopus Hiſpanus.

Job, licèt patientiſſimus, ubi conceptionem ſuam, ac diem ſuum talem, inter tot conſtitutus ærumnas, attentiore mente perpendit, la- tis naturæ habenis, & nocti illi, & diei maledixit: *Poſthac aperuit Job os* Job. 3. 1.
m, & maledixit diei ſuo, & locutus eſt: Pereat dies, in qua natus ſum, & nox, in a dictum eſt: Conceptus eſt homo. Ad quid, obſecro, talis impatientia in mine aliàs patientiſſimo? Et cur ortum ſuum adeò execratus eſt? unquid hîc crimen impatientiæ admiſit, cùm tamen de iſtius ſancti- te S. Spiritus hoc luculentum ferat teſtimonium: *In omnibus his non pec-* Job. 1. 22.
vit Job labiis ſuis, neque ſtultum quid contra Deum locutus eſt?

Reſp. Doctor Angelicus: *Maledixit*, inquit, *Job diei iſti propter culpam* S. Th. q. 76. 2. 2.
iginalem, quam naſcendo contraxit; quæ maledictio in omnes homines rtranſiit: *Omnes enim in Adam peccaverunt, & egent gloriâ Dei.* Sed non Rom. 5. 23.
. Deipara, ſemper ab omni originali, mortali, & veniali labe immunis. nedicta ſit igitur illa nox, in qua ſine nulla macula concepta eſt; & be- dictus dies, in qua ſine ulla labe originali nata eſt; proinde rectè S. Ilde- S. Ildephon.
onſus: *Conſtat*, ait, *illam ab omni peccato fuiſſe immunem, per quam non ſolùm* l. de Partu.
ledictio Matris Evæ ſoluta eſt, verum etiam benedictio omnibus condonatur. Virg.

3. Abi-

3. Abimelech non tam Judex, quàm & Tyrannus, nothus Jerobaal ſeu Gedeonis filius, ubi ſeptuaginta fratres ſuos abominando parricidio ſuper unum lapidem occidit, ut ſolus Regno Iſraëlitico potiretur, exercitum ſuum in tres diviſit turmas, quibus turrim, ſeu arcem Sichem grandem, & munitiſſimam, ad quam velut ad ſecurum aſylum plures homines confugerant, obſidione cinxit, & tandem ferro, & igne expugnavit, necatis ibidem mille viris. Abinde cum exercitu ſuo proficiſcens in Thebes, cùm ſimilem excelſam ac munitam turrim conaretur expugnare, propiùs accedens à fortiſſima quadam muliere, è ſummo pinnaculo ingens ſaxum in ipſum projiciente, contritus eſt: *Et ecce, una Mulier fragmen molæ deſuper jaciens illiſit capiti Abimelech, & confregit cerebrum ejus.*

Jud. 9. 53.

Per Abimelech, ſuperbum illum Tyrannum, rectè ſubaudies Diabolum, qui per tres turmas ſuas in orbem immiſſas, hoc eſt, per peccatum originale, mortale, & veniale univerſum genus humanum ſuæ ſubjicere voluit poteſtati. Aſt ubi venit ad turrim Davidicam, ex qua mille clypei pendent, hoc eſt, ad Mariam, ut eam pariter expugnaret, & peccati originalis tabe inficeret, ipſi ab hac fortiſſima Muliere contritus & ſuperatus eſt, ubi divinum illud miraculum adimpletum eſt: *Ipſa conteret caput tuum.*

Cant. 4. 4.

Gen. 3. 15.

Vidit aliquando Nabuchodonoſor Rex inter ſomniandum mirabilem quandam, ac nimìs prægrandem arborem, cujus altitudo usque ad cœlos pertingebat, & aſpectus illius usque ad univerſos terminos terræ. De cujus fructibus omnigenæ paſcebantur beſtiæ, volucres cœli, & quod plus eſt: *Ex ea veſcebatur omnis caro.* Et ecce, dum proceram, frugiferam, ac vireſcentem arborem in medio terræ ſtantem conſiderat, quidnam ſibi velit, & quid portendat, obſervat Rex quendam vigilem, ſeu Angelum fortiter de cœlo clamantem: *Succidite arborem, & præcidite ramos ejus, excutite folia ejus, & diſpergite fructus ejus: verum tamen germen radicum ejus in terra ſinite.*

Dan. 4. 11.

Beſſæus in ſupplemen. hoc feſto.

Petrus Beſſæus inſignis Theologus, & Chriſtianiſſimi Regis Orator, per dictam arborem latiſſimam, naturam humanam intelligit, jam in paradiſo terreſtri à malo Angelo propter peccatum protoplaſtorum, (quod exinde in omne genus humanum pertranſiit) deſtructam, ſuccisſam, vaſtatam, diſſipatam, & exterminatam: *Verum tamen germen radicum ejus in terra ſinite*, per quam radicem ſeu germen, quod ſolum intactum in illo excidio permanſit, SS. Deipara ab omni peccati labe immunis præſignata eſt, de qua Iſaias: *Egredietur virga de radice Jeſſe, & flos de radice ejus aſcendet; & requieſcet ſuper eum Spiritus Domini &c.* Hæc, inquam, radix Jeſſe, ubi tota natura humana, velut prædicta arbor, per culpam hæreditariam lapſa, & collapſa eſt, ſola ac unica in terra indemnis, ac immunis

Iſa. 11. 1.

nis præſervata fuit, ex qua tandem radice ortu eſt *Flos campi,* & *arbor vitæ,* Cant. 2. 1.
qui eſt Chriſtus Deus noſter, per quem ſalvati, & liberati ſumus: *De qua* Matth. 1. 16.
natus eſt JESUS, qui vocatur Chriſtus. Juvat hîc audire Nicolaum Cuſanum:
Sola, inquit, *illa electiſſima Dei Mater hoc habet, quòd in initio eſſendi ſub ne-* Nicol. Cuſ.
quitia maligni deficere nequivit; Puta, quod in creatione rationalis animæ in corpore, lib. 8. in Cant.
& ſeparatione à corpore in poteſtate maligni nunquam fuit; ſola igitur glorioſiſſima 2. v. 2.
Virgo non reperitur tempore ullo peccato originali ſubjacuiſſe.

5. Fecit quondam Moyſes, Dux & Legifer populi Iſraëlitici, non ſine ſingulari divini Numinis inſtinctu *labrum æneum cum baſi ſua de ſpeculis* Exod. 38. 8.
mulierum, quæ excubabant in oſtio tabernaculi, ut, ſi ingredi vellent tabernaculum Sacerdotes, ſe ipſos priùs ante fores in illis lucidiſſimis ſpeculis intueri poſſent, & maculas corporis, ſi quas invenirent, in labro illo æneo abluere.

Pulcherrima eſt hæc figura. Nunquid tale ſpeculum Maria eſt, & quidem ſine omni macula? Ita atteſtatur Sapiens: *Candor enim eſt lucis* Sap. 7. 26.
æternæ, & ſpeculum ſine omni macula. Supra quod D. Ambroſius: *in qua*, inquit, S. Ambr. l. 2.
velut in ſpeculo, refulget ſpecies caſtitatis, & forma virtutis. Speculum au- de Virg.
tem in ſe recipit formam proprii ſui artificis; ita Virgineum illud ſpeculum Mariæ in ſe recepit, atque in caſtiſſimis viſceribus ſuis concluſit proprium ſuum Creatorem: *Qui creavit me, requievit in tabernaculo meo;* Eccl. 24. 12.
Unde & Mater noſtra ſancta Eccleſia de ea cantat: *Quem cæli capere non poterant, tuo gremio contuliſti, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui.*

Vidit quondam dilectus Chriſti Diſcipulus ſignum magnum in cœ- Apoc. 12. 1.
lo: Mulierem amictam ſole, & lunam ſub pedibus ejus, & in capite ejus coronam ſtellarum duodecim habentem; paucis intercalatis addit: *Et Draco ſtetit ante mulierem, quæ paritura erat, ut, cùm peperiſſet, filium ejus devoraret.* Barradius per illum Draconem Herodem intelligit, qui Chriſtum puerum vix in lucem natum enecare, & devorare voluit. Verùm Rupertus Abbas per dictum Draconem magnum & rufum, habentem capita ſeptem, Diabolum, ſeu ſerpentem antiquum ſubaudit, qui Mulieri, hoc eſt, B. Virgini jam jam in animationis inſtanti parabat inſidias, ut eam pariter cum cæteris mortalibus labe inficeret originali:
Draco ſtetit ante mulierem; ſed re infectâ, quia ipſa conculcavit leonem Pſ. 90. 13.
& draconem, & ſuper aſpidem & baſiliſcum ambulavit. Ita enim decebat, dum jam ab æterno ordinata invenit gratiam apud DEUM;
proinde recte ſuper montana Judææ ambulans, lætâ voce & animô Luc. 1. 48.
cantavit: *Beatam me dicent omnes generationes.* Audi ipſum, anime mi, Rup. l. 2. de
præfatum Rupertum: *Stetit quidem Draco ante Mulierem: Serpens namque* vil. verbi
inſidiabatur, ne fieret, quod poſuerat DEUS. At DEUS propoſiti ſui victoriam Dei c. 16.

in poteſtate habens, myſterio à ſæculo abſcondito, immaculatam ſibi Matrem elegerat. Obſerva: *Immaculatam.*

6. Demiratur Orbis univerſus ſumptuoſum illud & magnificentiſſimum templum, quod Salomon quondam Hieroſolymis Deo T.O.M. immenſis impenſis ædificavit, pro cujus fundamento pretioſiſſimam unionem jeciſſe aſſerunt, & alios lapides pretioſos, ut per hoc demonſtraret, quòd non homini, ſed Deo univerſorum Domino exſtrueretur templum, hinc illud ædificium non ſuper fundamenta vilis & abjectæ materiæ, ſed ſuper uniones ac pretioſos lapides collocavit, ex cujus exinde ſtructura, cùm perfecta eſt, adeò ſibi complacuit Deus, ut Scri-

2 Paral. 7. 16. ptura dicat: *Elegi enim, & ſanctificavi locum iſtum, ut ſit nomen meum ibi in ſempiternum, & permaneant oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus.*

S. Damaſc. Orat. 1. de dorm. B. V. S. Ildeph. c. 20. de B. V.

Omnia hæc facta ſunt illis in figura. *Templum Salomonis*, ait S. Damaſcenus, *B. Virgo eſt*, & S. Ildephonſus eam vocat: *Templum unicum Factoris ſui*, in illa enim Verbum, tanquam in centro ſuo, oportebat requieſcere; hinc cùm Deus creavit & fabricavit hoc myſticum templum, jecit non fragilia, aut ob noxæ originalis fœditatem villa fundamenta, ſed ſolida, pretioſa, & ſancta, cum gratiæ ſanctificantis unione, & lapide longe pretioſiſſimo, ut initium vitæ ſic fini foret conforme,

Pſ. 86. 1. unde de eo Vates Regius: *Fundamenta ejus in montibus ſanctis &c.*

Prævidit quondam Sapiens ſuperiore lumine & Spiritu illuſtratus mulierem quandam ſtrenuam ex ſtirpe Regia & Davidica in hunc mundum venturam, quæ tanquam navis mercatoris à longinquo mercimonia ſua, panemque copioſum ad alias indigas Regiones eſſet advectura:

Prov. 31. 14. *Facta eſt, quaſi navis inſtitoris.* Perelegantер hæc Sapientis verba B. V. Mariæ adaptantur, hæc enim, dum mundum ingreſſa eſt, facta eſt ſicut navis inſtitoris, hoc eſt, Salvatoris noſtri, de longe, id eſt, de cœlo portans in utero ſuo panem vivum, hoc eſt, Chriſtum, per quem omnes reficiuntur juſtorum animæ.

Cæleſtin. Sfondrati Card. de Innocentia Vindicata.

Cæterùm de Ferdinando Magellanico referunt, quòd ope navis ſuæ, cui nomen impoſuit *Victoria*, triennii ſpatio per diverſa maria totum orbem luſtraverit; & ubi cæteræ naves fuerunt aut ventorum rabie, aut tempeſtatum fluctibus, aut alliſione ad petram fractæ, ac ſubmerſæ, ſola illa navis *Victoria* ſemper in omni periculo evaſerit *Victrix*, & poſt triennium ſalva Hiſpali, unde exierat, felix rurſùm portum ſubierit, pretioſiſſimis mercibus, auro & aromatibus onuſta. Maria ſine macula concepta talis navis inſtitoris eſt, ſemper victrix, nulliſque ventis, turbinibus, inſidiis, tentationibus, & periculis cedens: *Semper Victrix*, proinde jam à primo animationis inſtanti à periculoſo illo originalis culpæ ſcopulo & naufragio miſericor-

ditet

diter per Deum præſervata eſt; unde meritò hæc navis Victrix hoc lemma tulit. *Expers naufragii.*

7. Venit aliquando Chriſtus Dominus cum Diſcipulis ſuis Capharnaum, ubi ſub urbis porta Romani exactores tributum à Petro exigebant: *Magiſter veſter non ſolvit didrachma:* (Non enim auſi ſunt interpellare Matth. 17. 23. Chriſtum ob ſanctitatis & miraculorum famam, ideo Petro ſeorſim loquebantur) quibus Petrus ait: *Etiam;* & cùm intrâſſent in domum conductam, prævenit eum JESUS dicens: *Quid tibi videtur Simon? Reges terræ, à quibus accipiunt tributum vel cenſum, à filiis ſuis, an ab alienis?* Et reſpondit Petrus: *Ab alienis*, & rurſum Chriſtus: *Ergo liberi ſunt filii &c.*

Tributum peccati originalis, ob primam culpam Proto - Parentum noſtrorum in totum genus humanum derivatum, ſolvere debent omnes, nullus hîc excipitur, nec infans unius diei; ergo & B. Virgo? Reſp. nullo modo, non enim aliena erat, ſed libera ſemper, atque æterni Regis Filia, Mater, Sponſa, adeóque nulli ſubjecta tributo, quod omnes filii Adam debebant, & etiamnum debent ſolvere: *Non enim pro te*, dicebat quondam Rex Aſſuerus ad ſuam Eſtherem dilectam, *ſed pro omnibus hæc lex conſtituta eſt &c.* Eſth. 15. 13.

Ita malum Punicum, quia cum corona naſcitur, Regumque fructus aſſeritur, non ſolvit tributum, quocunque tandem pervenerit: *Sic Beata Virgo*, ſubintrat hîc Eminentiſſimus Cardinalis Sfondrati, *nunquam ſubjecta tributo peccati originalis, & creata cum corona gratia fuit, ut videlicet intelligas, omnium creaturarum, ac etiam ipſius Adami Reginam fuiſſe, ſicque ejus legibus exemptam; nec enim decebat, & Reginam, & ſubjectam eſſe.* Card Sfondrat. de Innocentia vindicata.

8. De Vite recenſet Plinius, quòd tacta fulmine impura habeatur. Plin. l. 14. c. 19. Et nunquid in ſacris Litteris B Virgo comparatur viti: *Ego quaſi vitis fructificavi ſuavitatem odoris!* Eccl. 24. 23. Si illa vitis, ergo botrus eſt Chriſtus Dominus Filius ejus, in torculari Crucis pro ſalute hominum compreſſus: *Botrus Cypri dilectus meus.* Cant. 1. 13. Et hæc Vitis, quæ Deum erat paritura, aliquando maledictionis fulmini fuiſſet ſubjecta? Abſit. Plin. l. 16. c. 13.

Fraxinus arbor præſentiſſimum remedium contra venenatos ſerpentes eſt, cujus umbram vel longiſſimè fugiunt, & abhorrent, quin in ignem potiùs proſilient, quàm ut ad Fraxinum accedant, unde lemma: *Infeſta infeſtis;* vel: *Nocentibus noxia.* Serpens ille infernalis toti generi humano ſtruxit inſidias, ut peccato hæreditario inficeret mortales omnes, quos & infecit. Verùm abhorrebat arborem unam, Fraxinum videlicet, ad quam non auſus eſt accedere, ſed potiùs ſe præcipitavit in ignem Tartareum. Fraxinus B. Virgo immaculata eſt, quâm à morſu ſerpentis antiqui præſervavit Omnipotens. Juvat hîc audire memora-

Card. Sfondrat. loc. cit. moratum Cardinalem Sfondrati: *Quàm Fraxinus*, inquit, *ſerpentis tam Virgo peccati abhorrens: nec illa venenum, nec iſta culpam admittit; & quod natura in arbore, hoc gratia in Virgine fecit.*

Plut. in Vit. Alex. M. Julius Cæſar (ſic nominatus, quia à matris utero cæſus) cùm poſt plura cruenta, & feliciter conſummata prælia in ſenectute bona indulgeret animi gratiâ venationi, aliquando vivam cepit raræ pulchritudinis cervam, & tantopere ab ipſo dilectam, ut mox ei libertatem donaverit; atque ut impoſterùm venatorum inſidias manuſque effugeret, monile deauratum ejus collo alligari mandavit, in quo grandioribus litteris ſcriptum & inſculptum erat: *Noli me tangere, quia Cæſaris ſum.*

Cervæ ejusmodi amabili, & unicè dilectæ, & ſacratiſſima Virgo à
Prov. 5. 19. nobis non incongruè allegoricè aſſimilari poteſt, unde Sapiens: *Cerva
Cant. 8. 14. chariſſima*, & Chriſtus: *Hinnulus cervorum.* Sed cave, venator tartaree, & inſidiator animarum ſceleſtiſſime! Cavè, inquam, ne ad hanc à Deo uno & trino unicè dilectam, & chariſſimam accedas cervam; audis illam jam à longè clamantem: *Noli me tangere, quia Cæſaris ſum*, & æterni Imperatoris filia. Nihil hîc canes immundi, quia inanis eſt omnis im-
Pſ. 40. 10. petus, allatrare quidem ſed mordere eam non poteſtis: *Cadent quidem in reticulo ejus peccatores: Singulariter autem ſum ego, donec tranſeam.*

9. Et quid mirùm, quòd hæc SS. Deipara ab omni originali noxa fuerit præſervata? Nunquid jam ante mundi conſtitutionem electa eſt
Prov. 8. 23. Dei Mater? *Ab æterno ordinata ſum, & ex antiquis, antequam terra fieret. Nondum erant abyſſi, & ego jam concepta eram.* Videlicet in mente, & prædeſtinatione Dei, non ſolùm, ut eſſet ſancta & immaculata, ſed etiam, ut eſſet Mater ipſius Dei Filii, & ideo omnis ſanctitatis. Proinde hodie in feſto ejus Conceptionis Eccleſia non immeritò in ſacrificio Miſſæ hanc legere ſolet Epiſtolam, quia Conceptio SS. Deiparæ principium fuit redemptionis noſtræ humanæ, dum paulo poſt incarnatio Verbi peragenda, & celebranda erat &c.

Propoſuit quondam Veritas Chriſtus dilectis ſuis Diſcipulis memo-
Matth. 13. 46. rabilem quandam de pretioſa margarita parabolam: *Inventâ autem unâ pretioſâ margaritâ, abiit, & vendidit omnia, quæ habuit, & emit eam.* S. Cyrillus
S. Cyrill. Ep. Alex. hom. contra Neſt. B. Virginem ſimili margaritæ comparat: *Sit tibi S. Mater laus: Tu es margarita orbis terrarum.* Et quomodo Margarita? Adverte: Mira ſanè eſt margaritæ in concha, ſeu in conchilio, geneſis & cuſtodia, & licèt fluctuet, atque jactetur inter ſalſas æquoris undas, ventorumque furias, nullum tamen, & nec minimam aquæ ſalſæ guttulam intra ſe admittit. Cui proinde rectè hanc adſcribes gnomam: *Intra uterum jam
S. Bonav. cœleſt. Hie- pura fui.* Hinc non incongruè S. Bonaventura: *Cœli puritatem in ſe habere debuit MARIA, de cujus mundiſſimis particulis illa puriſſima caro Verbi*

cœle-

cœleſtis uvibilis eſt aſſumpta. Juvat hìc quoque audire doctiſſimum Manſium? Licet, inquit, in mari ſalſo hujus ſæculi à ſuis progenitoribus communis culpæ contagio contaminatis nata & concepta fuerit, ipſa tamen ne vel minimam amaritudinis peccati ſtillam in ſe recepit, eò quòd in ſinu animæ ſuæ à cœleſti rore, id eſt, divinâ gratiâ eam præſervante præventa fuerit. Manſ. in Prompt. ſ. diſc. 2. p. 4. c. 9.

10. Iſaias Prophetarum Princeps pulcherrimè de adventu Chriſti, Incarnatione Verbi, & paſſione ejus, vaticinatus eſt, ubi inter alia contemplans perſonam Chriſti, & dignitatem ejus, admirabundus exclamat: *Generationem ejus quis enarrabit? Quia abſciſſus eſt de terra viventium.* Iſa. 53. 8. Ubi obſerva, quòd dupliciter illa Chriſti generatio poſſit accipi, æterna, quia ab æterno illum genuit Pater, cui ſimul coæternus eſt, & humana, dum à Maria Virgine, inoperante Spiritu Sancto, in tempore natus eſt homo, quæ generatio pariter nova, & admirabilis fuit. Et ſubdit Propheta: *Quia abſciſus eſt de terra viventium.* Et quænam illa terra viventium? Reſp. Rupertus, quòd per illam terram debeat accipi SS. Deipara, quæ eſt terra benedicta, ſancta, immaculata, de qua virginea terra in generatione humana Chriſtus abſciſſus eſt. *Hic*, inquit, *rectè intelligitur, quia abſciſſus eſt de terra viventium, de terra, inquam, non morientium, ſive non mortuorum morte peccati quâ omnes in Adam mortui ſunt: Sed de terra viventium, id eſt, terra virginea per ſanctum vivificatum Spiritum abſciſſus eſt.* Rup. Abb. lib. 2. in Iſaiam. Quàm enim fuiſſet inconveniens, ſi Deus Filius, qui in hunc finem in mundum venit, ut peccatum aboleret, ipſe talem aſſumpſiſſet carnem, quæ peccato fuiſſet obnoxia?

Eliezer ſervus primarius Abrahami, cùm ab hero ſuo miſſus fuiſſet in Meſopotamiam, ut dignam filio ſuo Iſaaco ſponſam ſeligeret, videns non tam egregiam formam, quàm & ſedulitatem, benevolentiam & liberalitatem in Rebecca virgine, hoc tacitus apud ſe formavit judicium: *Ipſa eſt mulier, quam præparavit Dominus filio Domini mei;* & dedit ei in aures aureas & armillas &c. Gen. 24. 44.

Elegit Deus ab æterno ex univerſa præviſa mulierum maſſa ſolam Mariam in digniſſimam Filii ſui Matrem: *Ipſa eſt mulier, quam præparavit Dominus filio Domini mei;* Igitur tales illi præparavit dotes ac gratias, quæ tali ac tantæ Dei Genitrici convenirent, & decerent, à ſervitute nimirum peccati, tum originalis, tum actualis, illam eximendo, & omnibus virtutum prærogativis exornando. Quare rectiſſimè in perſona illius ſcriptum eſt: *In plenitudine Sanctorum detentio mea;* ſiquidem in ea fides Patriarcharum, ſpes Prophetarum, charitas Apoſtolorum, fortitudo Martyrum, ſobrietas Confeſſorum, caſtitas Virginum, & puritas Angelorum. Eccl 24. 16.

Card. Sfondrat. loc. cit. Plut. in Vit. Alex. M.

moratum Cardinalem Sfondrati: *Quàm Fraxinus*, inquit, *ſerpentis tam Virgo peccati abhorrens: nec illa venenum, nec iſta culpam admittit; & quod natura in arbore, hoc gratia in Virgine fecit.*

Julius Cæſar (ſic nominatus, quia à matris utero cæſus) cùm poſt plura cruenta, & feliciter conſummata prælia in ſenectute bona indulgeret animi gratiâ venationi, aliquando vivam cepit raræ pulchritudinis cervam, & tantopere ab ipſo dilectam, ut mox ei libertatem donaverit; atque ut impoſterùm venatorum inſidias manuſque effugeret, monile deauratum ejus collo alligari mandavit, in quo grandioribus litteris ſcriptum & inſculptum erat: *Noli me tangere, quia Cæſaris ſum.*

Prov. 5. 19. Cant. 8. 14.

Cervæ ejusmodi amabili, & unicè dilectæ, & ſacratiſſima Virgo à nobis non incongruè allegoricè aſſimilari poteſt, unde Sapiens: *Cerva chariſſima*, & Chriſtus: *Hinnulus cervorum.* Sed cave, venator tartaree, & inſidiator animarum ſceleſtiſſime! Cavè, inquam, ne ad hanc à Deo uno & trino unicè dilectam, & chariſſimam accedas cervam; audis illam jam à longè clamantem: *Noli me tangere, quia Cæſaris ſum*, & æterni Imperatoris filia. Nihil hîc canes immundi, quia inanis eſt omnis impetus, allatrare quidem ſed mordere eam non poteſtis: *Cadent quidem in reticulo ejus peccatores: Singulariter autem ſum ego, donec tranſeam.*

Pſ. 40. 10.

Prov. 8. 23.

9. Et quid mirùm, quòd hæc SS. Deipara ab omni originali noxa fuerit præſervata? Nunquid jam ante mundi conſtitutionem electa eſt Dei Mater? *Ab æterno ordinata ſum, & ex antiquis, antequam terra fieret. Nondum erant abyſſi, & ego jam concepta eram.* Videlicet in mente, & prædeſtinatione Dei, non ſolùm, ut eſſet ſancta & immaculata, ſed etiam, ut eſſet Mater ipſius Dei Filii, & ideo omnis ſanctitatis. Proinde hodie in feſto ejus Conceptionis Eccleſia non immeritò in ſacrificio Miſſæ hanc legere ſolet Epiſtolam, quia Conceptio SS. Deiparæ principium fuit redemptionis noſtræ humanæ, dum paulo poſt incarnatio Verbi peragenda, & celebranda erat &c.

Matth. 13: 46. S. Cyrill. Ep. Alex. hom. contra Neſt.

Propoſuit quondam Veritas Chriſtus dilectis ſuis Diſcipulis memorabilem quandam de pretioſa margarita parabolam: *Inventâ autem unâ pretioſâ margaritâ, abiit, & vendidit omnia, quæ habuit, & emit eam.* S. Cyrillus B. Virginem ſimili margaritæ comparat: *Sit tibi S. Mater laus: Tu es margarita orbis terrarum.* Et quomodo Margarita? Adverte: Mira ſanè eſt margaritæ in concha, ſeu in conchilio, geneſis & cuſtodia, & licèt fluctuet, atque jactetur inter ſalſas æquoris undas, ventorumque furias, nullum tamen, & nec minimam aquæ ſalſæ guttulam intra ſe admittit. Cui proinde rectè hanc adſcribes gnomam: *Intra uterum jam pura fui.* Hinc non incongruè S. Bonaventura: *Cœli puritatem in ſe habere debuit MARIA, de cujus mundiſſimis particulis illa puriſſima caro Verbi*

S. Bonav. eccleſ. Hie-

cœleſtis nubibus eſt aſſumpta. Juvat hìc quoque audire doctiſſimum Manſium? Licet, inquit, in mari ſalſo hujus ſæculi à ſuis progenitoribus communis culpæ contagio contaminatis nata & concepta fuerit, ipſa tamen ne vel minimam amaritudinis peccati ſtillam in ſe recepit, eò quòd in ſinu animæ ſuæ à cœleſti rore, id eſt, divinâ gratiâ eam præſervante præventa fuerit. (Marchi, p. 4. c. 9. Manſ. in Prompt. ſ. diſc. 2.)

10. Iſaias Prophetarum Princeps pulcherrimè de adventu Chriſti, Incarnatione Verbi, & paſſione ejus, vaticinatus eſt, ubi inter alia contemplans perſonam Chriſti, & dignitatem ejus, admirabundus exclamat: *Generationem ejus quis enarrabit? Quia abſciſſus eſt de terra viventium.* (Iſa. 53. 8.) Ubi obſerva, quòd dupliciter illa Chriſti generatio poſſit accipi, æterna, quia ab æterno illum genuit Pater, cui ſimul coeternus eſt, & humana, dum à Maria Virgine, inoperante Spiritu Sancto, in tempore natus eſt homo, quæ generatio pariter nova, & admirabilis fuit. Et ſubdit Propheta: *Quia abſciſus eſt de terra viventium.* Et quænam illa terra viventium? Reſp. Rupertus, quòd per illam terram debeat accipi SS. Deipara, quæ eſt terra benedicta, ſancta, immaculata, de qua virginea terra in generatione humana Chriſtus abſciſſus eſt. *Hic*, inquit, *rectè intelligitur, quia abſciſus eſt de terra viventium, de terra, inquam, non morientium, ſive non mortuorum morte peccati quâ omnes in Adam mortui ſunt: Sed de terra viventium, id eſt, terra virginea per ſanctum vivificatum Spiritum abſciſſus eſt.* (Rup. Abb. lib. 2. in Iſaiam.) Quàm enim fuiſſet inconveniens, ſi Deus Filius, qui in hunc finem in mundum venit, ut peccatum aboleret, ipſe talem aſſumpſiſſet carnem, quæ peccato fuiſſet obnoxia?

Eliezer ſervus primarius Abrahami, cùm ab hero ſuo miſſus fuiſſet in Meſopotamiam, ut dignam filio ſuo Iſaaco ſponſam ſeligeret, videns non tam egregiam formam, quàm & ſedulitatem, benevolentiam & liberalitatem in Rebecca virgine, hoc tacitus apud ſe formavit judicium: *Ipſa eſt mulier, quam præparavit Dominus filio Domini mei;* & dedit ei in aures aureas & armillas &c. (Gen. 24. 44.)

Elegit Deus ab æterno ex univerſa præviſa mulierum maſſa ſolam Mariam in digniſſimam Filii ſui Matrem: *Ipſa eſt mulier, quam præparavit Dominus filio Domini mei;* Igitur tales illi præparavit dotes ac gratias, quæ tali ac tantæ Dei Genitrici convenirent, & decerent, à ſervitute nimirum peccati, tum originalis, tum actualis, illam eximendo, & omnibus virtutum prærogativis exornando. Quare rectiſſimè in perſona illius ſcriptum eſt: *In plenitudine Sanctorum detentio mea;* ſiquidem in ea fides Patriarcharum, ſpes Prophetarum, charitas Apoſtolorum, fortitudo Martyrum, ſobrietas Confeſſorum, caſtitas Virginum, & puritas Angelorum. (Eccl. 24. 16.)

Prov. 9. 1. Agite mortales omnes: Hodie divina *Sapientia ædificavit ſibi domum, excidit columnas ſeptem &c.* Domus iſta alia non eſt; quam domus aurea B. V. Maria, hanc domum myſticam ipſe Deus fundavit, ornavit, & ſuffulſit ſeptem fortiſſimis columnis, id eſt, ſeptem Spiritûs Sancti donis. Hodie arca fœderis de lignis Setim incomputribilibus compa-
Exod. 25. 10. ctâ, & puriſſimo auro veſtita eſt: *Arcam de lignis Setim compingite &c.* Quòd lignum amuletum eſt contra venenatos ſerpentes, eoſque à ſe longè repellit; ita hodie ſerpens antiquus, ne originali toxico animam B. V. Mariæ inficeret, à Spiritu Sancto longiſſimè ab ea repulſus eſt:
Pſ. 45. 5. *Non accedet ad te malum &c.* Hodie *ſanctificavit tabernaculum ſuum altiſſimus*, in quo ſuo tempore habitaret cum hominibus. Hodie thronus pretioſiſſimus ex puriſſimo auro & ebore candidiſſimo præparatus eſt, in quo
3 Reg. 10. 20. requieſceret, qui plùs eſt quàm Salomon: *Non eſt factum tale opus in uni-*
Cant. 3. 7. *verſis Regnis.* Hodie adimpletum eſt illud: *Sicut lilium inter ſpinas, ſic ami-*
Pſ. 90. 11. *ca mea inter filias.* Hodie *Angelis ſuis mandavit de te, ut cuſtodiant te in omni-*
Cant. 3. 7. *bus viis tuis.* Hodie *lectulum Salomonis ſexaginta fortes ambiérunt &c.* O! lectulus ſemper floridus, cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis &c. Quid igitur reſtat, niſi ut valde æſtimemus hanc SS. Deiparam, eique animitus gratulemur, ut DEUM pro nobis exoret, ut dignè & caſte vivamus &c.

CONSIDERATIO XLIX.

De Exſpectatione Partûs B. V. Mariæ.

Quod Feſtum celebratur 18. Decembris.

Ecce Virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabitur Nomen ejus Emanuel. Iſa. 7. 14.

I.

SOlet ſancta Mater Eccleſia his ultimis ſeptem Adventûs diebus ſingulariter eſſe occupata, quomodo dignum Meſſiæ & Regi ſæculorum in carne humana in mundum venturo præparet habitaculum & obſequium: ad hoc enim nos hactenus excitavit digniſſimus præcurſor Domini: *Parate viam Domini*, & Iſaias
Luc. 3. 4. Propheta: *Beati omnes, qui exſpectant eum.* Modum autem, quo hunc
Iſa. 38. 18. noſtrum excipiamus Salvatorem, ſubminiſtrat Apoſtolus. *Ut abnegantes*
Tit. 2. 12. *impietatem, & ſæcularia deſideria, ſobriè & piè vivamus in hoc ſæculo: exſpectan-*

tes

us beatam ſpem, & adventum gloriæ magni Dei, & Salvatoris noſtri JEſu Christi. En! modum, quomodo ad feſta ventura præparare te debeas.

Et quid dico? Ecce ſtat ante fores Eccleſiæ Mulier quædam prægnans, aſpectu & moribus venerabilis, ac vir ætate quidem profectus, ed juſtus ac pius; hi petunt à nobis, animæ Chriſtianæ, diverſorium, quia hactenus hac rigidâ hyemis ſtatione non poterant invenire, ubi locorum tuti diverterent. Et nunquid huic Dominæ proximæ partui lu- Ad Philem. ventes in veſtris ædibus concedetis hoſpitium? *Para mihi*, ſcribebat v. 22. quondam D. Paulus ad Philemonem? *hoſpitium: Nam ſpero orationes veſtras donari me vobis.* Para & tu, anime mi, in corde tuo dignum hoſpitium, quo JESUM, MARIAM & S. Joſephum brevi ad te venturos dignè ſuſcipias. Et hi exſpectant te foris.

Et unde hoc mihi, dicebat quondam S. Eliſabetha in introitu MARIÆ Luc. 1. 43. prægnantis in domum ſuam, *ut Mater Domini mei veniat ad me?* Et exclamavit magnâ voce, & dixit: *Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui.* Exclamemus & nos pariter cum illa. O pientiſſima Domina! Virgo, & Mater, Mater, & Virgo, ipſo Deo gravida, atque jam partui proxima; Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui, de quo David promiſſum factum eſt: *De fructu ventris tui ponam* Pſal. 131. 11. *ſuper ſedem tuam.* O! quanto tempore te exſpectavimus: Negotium hoc erat ſæculorum omnium, & ecce jam completi ſunt dies, proinde læti hanc Dominam cum benedicto fructu ventris ſui ſuſcipiamus, de cujus Exſpectationis feſto plura hodie occurrunt explicanda, & conſideranda.

2. Plura ſunt ſacra Emblemata ac ſymbola, quibus SS. Virgo DEI Verbô gravida pulcherrimè adumbrari poteſt: 1. Globulus Bombycinus, cum lemmate Italorum: *Chi mi formò, nel ſeno mio ripoſa*, quod idem eſt: *Qui me formavit, in ſinu meo requieſcit.* 2. Concha, in qua pretioſa latet margarita, cum inſcripto: *Cœleſti rore fœcunda.* 3. Struthio, ovum ſuum fixis oculis intuens, cum epigraphe: *Donec egrediatur.* 4. Spica triticea, grano frumenti plena, cum gnoma: *Fert, quo reficimur.* 5. Lampas ſuſpenſa, & ardens, lemma ſubjunctum habens: *Lucem utero gerit.* 6. Atlas orbem ferens, cui inſcriptionem junges: *Portantem omnia portat.* 7. Iris, ſeu arcus cœleſtis amæniſſimus, addito lemmate: *Circumdat immenſum.* 8. Aurora rutilans, quam ſequitur proximè ſol oriens, hoc lemmate inſignita: *Parturiet ſolem.* Omitto plura.

Et ita eſt, ô pientiſſima Virgo! Aurora es, valde rutilans, in utero tuo includens, & brevi parturiens ipſum juſtitiæ ſolem, qui eſt Chriſtus Deus noſter, cujus faciem nunc deſiderat univerſa terra. Iris es, circumdans immenſum Deum, quem cœli & terra capere non poſſunt, tu gremio comprehendis. Atlas, in ſacratiſſimo utero tuo portans, qui

tri-

tribus digitis appendit molem terræ. Lampas es inextinguibilis, ex qua promanat, & reſplendet lux illa, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Spica triticea es, quæ, quò plenior, eò & onuſtior ac humilior, per quod frumenti granum totus terrarum orbis refectus eſt. Struthio es, feliciſſimum partum tuum attenta conſiderans mente, oculosque tuos aſſiduò in Deum, quem utero geris, unicè defigens: *Donec egrediatur ut ſplendor Juſtus ejus, & Salvator ejus ut*
Iſa. 62. 1. *lampas accendatur.* Concha es, inæſtimabilem in te gerens & abſcondens margaritam, quâ inventâ Mercator ille Evangelicus vendit omnia, quæ habuit, & emit eam. Bombyx tandem es, in cujus ſinu placidè requieſcit tenerrimus vermiculus, Filius David, qui de ſe ipſo teſtatus eſt: *Ego*
Pſ. 21. 7. *autem ſum vermis, & non homo.* O ſacratiſſima Virgo, ac Domina totius
S Bonav. in Stim. amor. p. 3. cap. 19. univerſi, quantùm tibi obligatus eſt totus terrarum orbis, Quàm benè igitur de te ſcripſit Seraphicus: *Nam pro miſeris mater Dei facta es, miſericordiam genuiſti, & tibi miſerendi officium eſt commiſſum.*

3. Progrediamur ulteriùs. Mirantur & quidem haud immeritò plures ſanctorum Patrum, quare SS. Evangeliſtæ tam parci fuerint in conſcribendis laudibus ſacratiſſimæ Virginis & Dei Genitricis Mariæ? Chriſti actiones glorioſas, ortum, vitam, paſſionem, mortem, ſepulturam, reſurrectionem & aſcenſionem ejus in cœlum emphaticè deſcripſerunt, de beatiſſima autem Virgine & Matre illius digniſſimâ vix pauca verba mortalitati humanæ conſignârunt. Et quare hoc? Reſp. S.
S. Thom. Vil. ſerm. 2. de Nat. Virg. Thomas Villanovanus: *Sancti Evangeliſtæ de ejus laudibus ſilent, quoniam ineffabilis eſt magnitudo, ſatis fuit de ea dicere: De qua natus eſt JEſus.* Hæc Maternitas eſt terminus divinæ omnipotentiæ; unde D. Anſelmus:
S. Anſel. & S. Th. Aq. de B. V. laud. *Hoc ſolum de ſancta Maria Virgine prædicare, quod Dei Mater eſt, excedit omnem celſitudinem, quæ poſt Deum dici, vel cogitari poſſit*; & hæc Maternitas eſt *Non plùs ultra.* Ex hoc enim, teſte Angelico, quòd eſt Mater Dei, habet quandam dignitatem infinitam ex bono infinito, quod eſt Deus, & ex hac parte non poteſt aliquid fieri meliùs eâ. Collige ex hoc, anime mi, quantùm æſtimare, venerari, ac diligere debeas hanc divinam Matrem, præſertim, dum eam contemplaris Deo & Verbo gravidam. Pergo ad alia. Adam homo primus, ubi de limo terræ à Deo erat formatus, in
Gen. 2. 8. paradiſum terreſtrem translatus eſt; *Plantaverat autem Dominus Deus paradiſum voluptatis à principio* (hoc eſt, die tertio mundi) *in quo poſuit hominem, quem formaret.* Chriſtus, Adam ſecundus, non alium ſibi elegit paradiſum, quàm puriſſimum uterum ſacratiſſimæ Matris ſuæ, in quo no-
S Proclus de laud B. V. vem menſibus ceu in amæniſſimo paradioſo commoratus eſt: *Hæc eſt,* ait S. Proclus Archiepiſcopus Conſtantinopolitanus loquens de SS. Deipara, *ſecundi Adami paradiſus, in quo per Incarnationem fuit poſitus, ut operaretur*

ur videlicet, *& cuſtodiret illum*, quæ verba pereleganter exponens Ri-
ırdus à S. Laurentio: *In paradiſo uteri B. V. Mariæ*, inquit, *poſitus eſt* Rich. à S.
iſtus in Incarnatione, *quando mulier circumdedit virum*, *ut operaretur in ea ſa-* Laur. lib 8.
ıditatem, *& cuſtodiret illaſam virginitatem.* de laud. B. V.

4. Vates Regius ſuperiori Spiritu illuſtratus, ubi admirandam hanc Pſ. 37. 17.
:rbi Incarnationem prævidit, ſtupore plenus exclamavit: *Deus autem*
x noſter ante ſæcula operatus eſt ſalutem in medio terræ. Et quomodo in me-
› terræ? & quod eſt illud centrum ſeu medium terræ? Reſp. prædictus
:hardus: *Maria centrum mundi dicitur*, *quia ex omni parte mundi omnibus ad* Rich. loc. cit.
ı recurrendum in omnibus ſuis neceſſitatibus, *ſicut omnes circumferentiæ recurrunt*
centrum. Juvat hîc audire pro majori dilucidatione Mellifluum, qui
r illud terræ medium caſtiſſimum Virginis uterum accipit, *Tunc*, in- S. Bern. ſer. 2.
it, *jam operabatur ſalutem noſtram in medio terræ, in utero videlicet Virginis Ma-* de Pentecoſte.
, *quæ mirabili proprietate terræ medium appellatur.* Et ut magis oſtenderet
:aturarum omnium lineas hoc ſpectare centrum, ad Mariam ferri,
›x pro ſolatio noſtro addidit: *Ad illam enim ſicut ad medium*, *ſicut ad Ar-*
ı Dei, *ſicut ad rerum cauſam*, *ſicut ad negotium ſæculorum*, *reſpiciunt*, *& qui in*
'o habitant, *& qui in inferno*, *& qui nos præceſſerunt*, *& nos qui ſumus*, *& qui ſe-*
ıntur, *& nati natorum*, *& qui naſcentur ab illis*; *illi*, *qui ſunt in cælo*, *ut reſtau-*
ntur, *& qui in inferno*, *ut eripiantur*; *qui præceſſerunt*, *ut Prophetæ fideles invenian-*
', *qui ſequuntur*, *ut glorificentur.* *Ideo beatam te dicunt omnes generationes*, *Dei*
nitrix, *Domina mundi*, *Regina cœli*, *quia omnibus generationibus vitam & glo-*
m genuiſti. *In te enim Angeli lætitiam*, *juſti gratiam*, *peccatores veniam invene-*
t in æternum. *Meritò in te reſpiciunt oculi totius Creaturæ*, *quia in te*, *& per te*
igna manus Omnipotentis, *quidquid creaverat*, *recreavit.* Hucusque Melli-
ıus, & melliflue pro noſtro omniumque Chriſtianorum ſolatio.

5. Et quid ulteriùs dico de te, ò beatiſſima! De Salomone ſapien- Cant. 3. 9.
ſimo Rege dicitur: *Ferculum fecit ſibi Rex Salomon de lignis Libani: Columnas*
ı fecit argenteas, *reclinatorium aureum*, *aſcenſum purpureum*: *media charitate*
ıſtravit propter filias Jeruſalem. Ubi obſervandum, quòd ferculum à
:rbo *fero* dicatur, proinde ejusmodi Salomonis ferculum, quod magnis
ıpenſis ſibi fieri curavit, geſtamen erat, quo Rex vel à bajulis ſuccol-
ntibus, vel equis aut mulis per plateas ferebatur. Cæterum non quæ- Cornel. hîc.
ı hîc litteram, ſed ſenſum. Reſp. Cornelius, quòd B. Virginis uterus
ſinus fuerit ferculum auguſtiſſimum, ferens & bajulans Verbum In-
rnatum, in quo quaſi in throno & ſolio regali conſedit, *qui plùs eſt quàm* Matth. 12. 42.
lomon, ſuamque charitatem in orbem diffudit. Columnæ fuerunt
ıo brachia beatæ Virginis, quibus ſtringebat Chriſtum. Reclinato-
ım ejus pectus, ſupra quod ſuaviter requieſcebat Deus & homo Chri-
ıs. *Media charitate conſtravit propter filias Jeruſalem*, quia Chriſtus, qui eſt

amore amplecteretur pauperes, cujus meritis aliquoties frumentum auctum eſt. Tandem auditâ ex ore Crucifixi mortis ſuæ horâ, ſine mora pecunias, omnemque ſuppellectilem ſuam in pauperes diſtribui juſſit, ne quidem proprio lectulo ſibi retento, quem ab illo, qui priùs dederat, mutuum habuit. Obiit anno 1555. Cujus feſtum celebrat Eccleſia 18. Septembris.

Mitto hîc alios Thomas celeberrimos: Thomam Kempenſem, qui aureum illum librum de imitatione Chriſti compoſuit. Thomam Morum, Angliæ Cancellarium, qui pro juſtitia ſub Henrico 8. intrepidus carnifici collum præbuit. Thomam Lermam, zeloſiſſimum Verbi Dei prædicatorem, & tandem cæcum effectum, ſed cùm Miſſam celebrare diſcuperet, quòd quotidie factum, ſemper videns effectus eſt. Thomam Florentinum, Ord. Minorum, qui prunas accenſas illæſus portavit, aves obſequentes, & cervos ſibi inſervientes habuit &c. Inter quos omnes Thomas ſingulariter præeminet S. Thomas Apoſtolus, de quo plura hodie impræſentiarum conſiderabimus.

Bagatta p. 2 f. 125. n. 15.

2. Ethai vir egregius, cùm David Rex à facie impii & rebellis Abſolonis per montem Olivarium fugam capeſſeret, ultrò ſe comitem illi obtulit, ut cum ipſo aut viveret, aut moreretur: *Vivit Dominus, & vivit Dominus Rex; Quoniam in quocunque loco fueris, Domine mi Rex, ſive in morte, ſive in vita, ibi erit ſervus tuus.*

2 Reg. 15 21.

Thomas Galilæus à retibus ad Chriſtum vocatus, in cujus ſchola mirum in modum profecit; cùm aliquando Chriſtus ex Bethabara in Bethaniam ad ſuſcitandum Lazarum ſe conferret, & cæteri Diſcipuli valdè formidarent, ne una cùm Chriſto in Judæa caperentur, & occiderentur. *Dicunt ei Diſcipuli: Rabbi, nunc quærebant te Judæi lapidare, & iterum vadis illuc?* Solus Thomas animoſior omnibus reſpondit: *Eamus & nos, & moriamur cum eo.* Supra quod Venerabilis Beda: Ecce, inquit, præ omnibus ſocios hortatur, ut eant, & moriantur cum JEſu; in quo magna ejus apparet conſtantia, fortitudo animi, & amor in JEſum, dum Dominum ſuum, velut Ethai Davidem, in omni periculo, etiam contemptâ morte, fideliter ſequi voluit: *Offert ergo ſe,* ait S Cyrillus, *pro Chriſto certæ morti, hanc enim imminere putabat: Quod inſigne fuit fortitudinis ejus eximiæ atque amoris in Chriſtum ſingularis argumentum.*

Jo 11 8. Jo. 11. 16. Beda hic. S. Cyrillus hic apud Cornelium.

Cùm pretioſiſſimus orbis Salvator Chriſtus in cæna ultima Apoſtolos ſuos creâſſet Sacerdotes: *Hoc facite in meam commemorationem,* illoſque ſacrâ refeciſſet Synaxi, ſuaviſſimum cum illis inſtituit colloquium, ut eos in fide adhuc vacillantes magis erudiret, & ad quævis ardua & adverſa pro Deo perferendâ animaret. Inter alios autem ſermones

Luc. 22. 19.

mones & hunc immiſcuit: *Quia vado parare vobis locum, & ſi abiero, & præ-* Jo. 14. 2.
paravero vobis locum, iterum venio, & accipiam vos ad me ipſum, ut, ubi ſum ego, & vos ſitis, & quò ego vado, ſcitis, & viam ſcitis. Ad quem diſcurſum primus inter Diſcipulos in cænaculo ſurrexit Thomas, ſciens aliquid obſcurè & confuſè, neſciens tamen diſtinctè, & in particulari, quidnam Chriſtus per hunc ſermonem voluerit inſinuare, proinde ex illo humiliter ſciſcitatus eſt? *Domine, neſcimus quò vadis, & quomodo poſſumus viam ſcire?* Ad quem Chriſtus paucis, & emphaticis verbis: *Ego ſum via, & veritas, & vita,* ſupra quod S. Antiſtes Hipponenſis: Si vis ambulare, videlicet ex hac terra ad cœleſtem patriam: *Ego ſum via.* Si falli non vis in hoc perverſo mundo: *Ego ſum veritas.* Si mori non vis æternum: *Ego ſum vita.* Juvat etiam hîc audire Mellifluum: *Sequamur,* inquit, *Domine te, per te, ad te, quia tu es via, veritas, & vita: Via in exemplo, veritas in promiſſo, vita in præmio.* Ecce, quomodo per Thomæ interrogationem Deus & Homo Chriſtus ſumma nobis revelaverit myſteria: *Non vos ſeducit,* ſubintrat hîc S. Hilarius, *qui via eſt, nec illicit per falſa, qui veritas eſt, nec in mortis relinquit errore, qui vita eſt.* Age ergo, anime mi, & S. Thomæ Apoſtolo gratias age, quia ipſe ab ore Veritatis primâ vice hanc graviſſimam excepit, & audire meruit ſententiam, nobis omnibus ſummè proficuam: *Ego ſum via &c.*

S. Aug. hîc.
S. Bern. ſ. 2. de Aſcenſ.
S. Hilar. l. 7. de Triuit.

3. Paucis abhinc annis ibam cum ſocio Sacerdote peregrinatum ad montem Sanctum Andex, & abinde Polingam ad Thaumaturgum Crucifixum, ante annos 900. per cervam in ſylva in venatione Thaſſilonis Bavariæ Ducis pedibus è terra erutum, & etiamnum hodie quotidianis beneficiis conſpicuum. Cum ergo huic ſacro loco appropinquarem, vidi in patenti campo columbam candidam, ſolitariam, & à grege ſuo aberrantem, lætam tamen, & nunc huc, nunc illuc circumvolitantem, quam illico duo inſecuti, & extremè perſecuti ſunt rapaces milvi, per varios gyros ac meandros in aëre illam vellicantes, mordentes, deplumantes, & vix non in fruſta dilacerantes. Et ecce, dum hæc ſpectans ego jam opinabar, actum eſſe de hac ſolitaria columba, ſubitò illa ex rapacibus accipitrum unguibus ſe expediens evaſit libera, rectoque volatu tremula ad antrum quoddam, ſeu forame[n co]nfugit, ubi accipitrum minas feliciter potuit eludere; cui columbæ tantopere ab hoſtibus agitatæ pro lemmate inſcribo: *Hoc tuta ſub antro.*

Ecce hæc facies eſt animæ noſtræ, quàm perſequitur quotidie infernalis accipiter, ut eam rapiat, & perdat; unde Oſee Propheta: *Et factus* Oſee 7. 11.
eſt Ephraim quaſi columba ſeducta non habens cor: Ægyptum invocabant, ad Aſſyrios abiêrunt. Tales ſunt, qui malas occaſiones peccatorum, familiaritatem mulierum, & ſocietatem pravorum ſociorum non vitant, donec tandem corruant in ſcelera & gehennam: quid enim ſtolidius, quàm

 relictâ

relictâ ſocietate ſanctâ, ſua ſponte Aſſyrio, hoc eſt, Dæmoni ſe dedere, & ſic ſeipſum præcipitare in ruinam ſempiternam? Verè S. Auguſtinus: *Quid eſt miſerius miſero non miſerente ſe ipſum?*

S. Aug. l. 1. Confeſſ. 13.

Talis columba ſeducta erat Thomas, hoc enim ſignificat ejus nomen *Thomas*, *Columba*, & quia à ſocietate cæterorum Apoſtolorum per octiduum à reſurrectione Chriſti ſe ſubtraxit, verè per incredulitatem ſuam in laqueum Diaboli, & ungues accipitris infernalis incidiſſet, niſi adhuc maturè ad Diſcipulorum collegium rediiſſet, ubi tutum aſylum *in foraminibus petræ, & caverna maceriæ*, hoc eſt, in SS. Vulneribus Chriſti JESU invenit: *Ubi tuta*, ait S. Bernhardus, *firmaque ſecuritas; niſi in Vulneribus Salvatoris? tantò illic ſecurior habitas, quantò ille potentior eſt ad ſalvandum. Premat mundus, premat corpus, Diabolus: ne time, quia in foraminibus petræ ſecura es.*

Cant. 2. 14. S. Bern. ſ. 21. in Cant.

4. Reminiſcor hîc illius optimi Patris, qui filium ſuum, antehac immorigerum & prodigum, ſed nunc ab exilio ad patriam ſuam, & à peccatis ad frugem redeuntem, vultu animoque benigno accepit. Hîc verificatum fuit illud proverbium in accipiendis hoſpitibus accommodatum: *Ille dat multum, qui dat benignum vultum.* Advenit, inquam de regione longinqua prodigus ille filius, & dum Pater illum à longè vidit, tam miſerum, ſqualidum, lacerum, lachrymantem, & vix præ fame oſſibus hærentem, intimis commotus viſceribus, de ſui filii miſeriâ, quaſi de ſuâ animitùs condoluit: *Cùm autem adhuc longè eſſet, vidit illum Pater, & miſericordiâ motus eſt.* Et quid ſequitur? *Accurrens cecidit ſuper collum ejus, & oſculatus eſt eum.* O! pientiſſime Pater, quid agis? nodoſum potiùs fuſtem arripe, & tergum illius inunge, aut carceribus eum trade, quia non alio dignus eſt honore. Sed mitiùs egit optimus ille parens, dum plùs honoris huic filio ſuo pœnitenti exhibuit, quàm filio maiori, qui ſemper domi manens Patrem nunquam offenderat. Et quare hoc? rationem addit ipſe Pater: *Quia mortuus erat, & revixit; perierat, & inventus eſt.* Ita quoque Chriſtus Thomæ Apoſtolo ſuo nunc ad frugem revertenti, & ſeriò pœnitenti, plùs amoris & honoris detulit, quam cæteris Diſcipulis; de nullo enim legitur, quòd Dominus ſacratiſſimum Cor ſuum exhibuerit, & omnimodam facultatem dederit ex hoc divinitatis theſauro, quidquid luberet gratiarum & donorum extrahendi *Affer manum tuam, & mitte in latus meum*, quàm S. Thomæ; & licèt ſecundùm mentem Angelici Doctoris Divus Thomas Apoſtolus viſis ſacris Vulneribus ob reverentiam à tactu voluerit abſtinere, & ad pedes diviniſſimi Magiſtri ſui ſe abjiciens, errorem ſuum amaris deplorârit lachrymis, Chriſtus tamen pro ſuo in hunc Diſcipulum affectu, manum ejus ultrò arripuit, eamque ſingulis plagis ſuis ex ordine admovit, unde totus colliqueſcens

Luc. 15. 20

Jo. 20. 27. S Th. Aq. 3. p. q. 54. a. 4. ad 2.

ſcens amoris igne exclamavit: *Dominus meus, & Deus meus.* Sic nimirum ovicula illa, quæ aliquando è faucibus & dentibus lupi rapacis erepta eſt, longè ſuavior & gratior eſt guſtui humono, quàm illa, quæ ſimile periculum non experta eſt. O! quantùm gaviſus eſt optimus ille Paſtor, dum tandem poſt longos labores & ſudores invenit oviculam illam perditam, quæ in deſerto à reliquo grege ſeparata aliàs periiſſet; non punivit eam, non baculo percuſſit, non diris & aſperis verbis tractavit, ſed ſummâ cum benignitate excepit: *Imponit in humeros ſuos, & veniens domum convocat amicos & vicinos, dicens illis: Congratulamini mihi, quia inveni ovem, quæ perierat.* Luc. 15. 5. Hodie hoc in S. Thoma Apoſtolo verificatum eſt, dum ovicula illa perdita à bono Paſtore non duntaxat inventa, ſed etiam è luporum infernalium faucibus erepta ac redemta eſt, aliàs inter præcipitia infidelitatis æternùm peritura. Ah! ſi tale gaudium DEUS & Homo Chriſtus de invento uno peccatore verè pœnitente; quare ergo te illi tanto tempore ſubtrahis, ò anime mi? Si ſecutus es Thomam errantem, quare non etiam illum ſequeris pœnitentem? Dic proinde cum illo ex animo contrito & humiliato, proſtratus ante pedes Crucifixi amoris tui: *Dominus meus, & Deus meus.* Magnos ſuos affectus ille paucis concluſit verbis, quia nec dolor de peccatis, nec amor in JESUM plura illum loqui patiebantur. Quid tu?

5. Dura erat illa petra, ex qua Moyſes, Dux & Legiſer Iſraëlitici populi, copioſas quondam ope portentoſæ virgæ ſuæ produxit aquas: *Percuſſit petram, & fluxerunt aquæ.* Durior hac petra erat Thomas incre- Pſ. 77. 20. dulitate ſua: venit enim ad eum Maria Magdalena, annuntians ei glorioſam Chriſti à mortuis Reſurrectionem: *Vidi Dominum, & hæc dixit* Jo. 20. 18. *mihi &c.* Quid ad fauſtiſſimum hoc nuntium obſtinatus Thomas? *Non credam.* Venit Petrus, & vix præ inſolito gaudio ſe ipſum capiens dicit Thomæ: *Surrexit Dominus verè.* Quid rurſus Thomas? *Non credam.* Ve- Luc. 24. 34. nerunt & cæteri Apoſtoli omnes, hæc læta referentes: *Vidimus Dominum.* Joa. 20. 25. Quid ad iſta incredulus Thomas? *Niſi videro in manibus ejus fixuram clavorum, & mittam digitum meum in locum clavorum, & mittam manum meam in latus ejus, non credam.* O durum cor! ò ſaxeum pectus! Venit tandem ipſa melioris mundi origo Chriſtus poſt octiduum clauſis januis in cænaculum, ubi & Thomas cum cæteris Diſcipulis præſens fuerat, & converſus ad Thomam ait: *Pax tibi Thoma, infer digitum tuum huc, & mitte in manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum, & noli eſſe incredulus, ſed fidelis.* Quid hîc exſpectas anime mi? *percuſſit petram, & fluxerunt aquæ.* Percuſſit Chriſtus virgâ virtutis ſuæ, & virgâ Crucis ſaxeum cor Thomæ, monſtrans illi SS. vulnera, latus apertum, & dulciſſimum Cor ſuum: *& fluxerunt aquæ;* aquæ videlicet lachrymarum de petra illa duriſſima:

ſima: *Non credam, non credam.* Unde amore divino ſaucius, & novitate rei attonitus, cùm cicatrices glorioſas pretioſiſſimi Salvatoris ſui tangeret, manumque in latus divinum mitteret, totus colliqueſactus amoris igne, clamavit: *Dominus meus, & Deus meus*; quibus verbis profitebatur illum, qui paulò ante tantâ cum ignominiâ crucifixus fuerat, non tantùm ſuum, omniumque creaturarum eſſe Dominum, ſed & ipſum Deum. O! beati digiti, ò! manus felices, quæ ad intima usque Redémptoris noſtri penetrârunt viſcera, ipſumque Cor JEſu attigerunt, in quo ſunt omnes divinæ ſapientiæ theſauri. Diſce hîc, anime mi! quid tibi poſt tales ac tantos lapſus tuos, quibus gehennam, vel ſaltem purgatorium meruiſti, ſit impoſterum agendum, & quàm ſollicitus eſſè debeas de malis compenſandis, & ferventiùs bona agendi. *Noli eſſe incredulus, ſed fidelis.*

6. Paralyticus ille, qui triginta & octo annis Hieroſolymis ad piſcinam probaticam, quinque porticus habentem, jacebat infirmus, meritò ſibi gratulari poterat, quia in Chriſto invenit illum hominem, qui
Joa. 5. 7. tam diuturnis, & deſperatis adhuc mederi poterat malis: *Hominem non habeo, ut, cùm turbata fuerit aqua, mittat me in piſcinam.* Cæterùm aquæ hujus probaticæ piſcinæ fuerunt rubræ, denſæ, & ſanguine victimarum, quæ in illam ex atrio templi per canales ſubterraneos fluebant, immixtæ, in qua piſcina & illud lignum erat, ex quo Crux Chriſti fabricata eſt.
S. Th. Vill. & S Ant. Pad. fer. 6 poſt. 1. Dom. Quad. Omnia hæc illis facta ſunt in figura: Piſcina Paſſionem Chriſti præfigurabat, quinque autem porticus, in quibus jacebat multitudo magna languentium, quinque ejus SS. Vulnera præſignabant; Ita S. Thomas Villanovanus: & S. Antonius Paduanus: *Piſcina eſt Paſſio Chriſti, quinque porticus quinque vulnera ejus &c.*

Ad hanc piſcinam myſticam hodie venit, & mox ſanatus eſt ægrotus quidam magnus, qui in periculoſam animæ inciderat paralyſin; & hic erat Thomas incredulus & obſtinatus; quamprimùm enim Ange-
Iſa. 9. 6. lus Domini, hoc eſt, *magni conſilii Angelus*, Chriſtus Dominus in hanc piſcinam per Paſſionem ſuam deſcendit, & nunc ut glorioſiſſimus de morte, Diabolo, & peccato triumphator reſurrexit, de novo in gratiam infirmantis Thomæ hanc ſalutiferam movit piſcinam, & *ſanatus*
Theophyl. in Joa. 20. S. Bern ep 54. S. Chryſoſt in Gloſſ ad c. 1. Act. Ap. *eſt.* Audi Theophylactum: *Vide*, inquit, *quomodo propter unum hominem Thomam non dedignatus eſt ita condeſcendere Dominus, & latus oſtendere, ut ſalvet animam unam.* Supra quod S. Thomas Villonovanus: *Diſcant Prælati, quàm commiſſis ovibus ſollicitudinem exhibeant, ſi pro una ſola Dominus apparuit; omnis ſollicitudo, omnis labor unius animæ negotio minor eſt.* Plùs S. Bernhardus: *Magna res anima, quæ Chriſti ſanguine redempta eſt &c.* Et S. Chryſoſtomus: *Unius animæ ſalus tanti eſt, ut ob hanc Filius Dei fieret homo, tantaque pateretur.*

7. Venit

7. Venit aliquando ad pientiſſimum Salvatorem noſtrum, cùm ad-
n hac mortali verſaretur carne, adoleſcens quidam non infimæ ſor-
: legis bene peritus, petens ab eo, quâ ratione vitam poſſet obtinere
ıam: Chriſtus aſſignabat illi mandotorum divinorum obſerva-
:m; & quia perfectiora adhuc poſtulabat, ei ſuggeſſit, ut opes & fa-
tes ſuas diſtribueret pauperibus, ut in cœlo theſaurum inveniret
ļuam periturum. Ille hoc audiens, abiit triſtis, quia multas habe-
oſſeſſiones, ex cujus diſceſſu Chriſtus aliud elicuit argumentum,
l divites ægrè, & valde difficulter ſalventur: Unde converſus ad
ɔulos ſuos dixit: *Faciliùs eſt, camelum per foramen acûs tranſire, quàm di-* Matth. 19. 24.
intrare in Regnum cœlorum. O fulmen! ò tonitru horrendum! Au-
ò divites, S. Jacobum Domini fratrem: *Agite*, inquit, *nunc divites,* Jacob. 5. 13.
te ululantes in miſeriis veſtris, quæ advenient vobis. Divitiæ veſtræ putrefactæ
& veſtimenta veſtra à tineis comeſta ſunt. Aurum & argentum veſtrum
uavit, & ærugo eorum in teſtimonium vobis erit, & manducabit carnes ve-
ſicut ignis. Theſaurizâſtis vobis iram in noviſſimis diebus. Si hoc eſt
divitibus, nolo eſſe dives ego, ſed potiùs DEUM meum rogo
illo Sapiente: *Mendicitatem, & divitias ne dederis mihi: tribue tantùm* Prov. 30. 8.
meo neceſſaria. Ergo, dices, divitibus quodammodo præcluſum eſt
ıum cœlorum?

Reſp. Minimè gentium, quia mox addit benigniſſimus orbis Ser- Matth. 19. 26.
r: *Apud homines hoc impoſſibile eſt: apud Deum autem omnia poſſibilia ſunt.*
oportet, ut audiamus ad majorem tanti myſterii dilucitationem S. Paſchaſ. in
tum Paſchaſium, ita ſuper illa prædicta Chriſti verba: *Faciliùs eſt, ca-* cap. 19.
n per foramen acûs tranſire &c. piè ac ſolidè commentantem; *Per* Matth.
, inquit, *Chriſtus intelligitur perforatus in Paſſione: per quod utique fora-*
omnia ad ſe, & poſt ſe trahit. Ergo & divites, & peccatores terræ per
ita Chriſti merita adhuc poterunt ſalvari, ſi dignos pœnitentiæ
us volunt facere. Et quemadmodum acus beneficio vulneris ſeu
minis ſui ſecum filum trahit, quò vult, ita Vulnera pientiſſimi Sal-
ris noſtri, ac præſertim apertum & vulneratum Cor ejus Thomam
dulum ſuaviſſimè ad ſe attraxit, in æternum non ampliùs ab illo
randum, dum enim manum ſuam in latus JEſu impoſuit, ac ſi fi-
in foramen acûs ingereret, ab illa acu ſuaviſſimè attractus, ad quæ-
ue adverſa impoſterum pro Chriſto perferenda paratum ſe exhi-
. Sic nimirum ab aucupe attrahitur falco, ſi illi de longè cor mon-
; ſic trahitur puer, ſi nuces illi exhibes; ſic trahitur ovis, ſi ramum
lem ei oſtendis; ſic trahitur piſcis in flumine, ſi vermiculum in ha-
ppenſum conſpicatur; non vi trahitur, ſed amore illius eſcæ; ſic
nes ad ſe trahit ferrum: O ſacratiſſimum & diviniſſimum Cor

JEſu! tu eras ille magnes, qui ferreum cor Thomæ ad te traxiſti. O anima peccatrix! quouſque adhuc reſiſtes divinæ voluntati? quoties te ad ſe trahere voluit benigniſſimus Deus per tot inſpirationes, adhortationes, libros ſanctos &c. & tu adhuc renuis venire? quouſque claudicabis in duas partes? Evigila tandem, ut quid ſopore gravi ſupprimeris? Apoc. 3. 20. *Ecce ſtat ad oſtium, & pulſat*; & tu quid?

8. Memorabile illud eſt, quod à viris fide dignis, ac præſertim à Joanne Boccatio de fontibus admirandis recenſetur, quòd in Epiro reperiantur ejuſmodi fontes, quorum aquæ iſtius ſunt naturæ, ac tanti caloris, ut, ſi extinctæ faces in ejuſmodi immergantur fontes, illico ad contactum de novo accendantur. Naturæ hoc eſt prodigium & arcanum, ſed ad noſtrum conceptum peraccommodum. Vidiſti ſæpius, Lector optime, quomodo in ſacra hebdomade Paſſionis Dominicæ in Matutino illo & veſpertino in candelabro trigono omnes deleantur candelæ accenſæ, unâ ſolummodo exceptâ, quæ B. Virginem, ac Matrem doloroſam præſignat; dum enim omnes Diſcipuli, relicto Chriſto, fugiebant, ipſa ſola perſeverabat immobilis, & lumen fidei minimè in ea extinctum eſt, de qua Sapiens: *Non extinguetur in nocte lucerna ejus.* Sed extinctum erat lumen fidei in Thoma Apoſtolo incredulo, & obſtinaci: Prov. 31. 18. *Non credam: non credam.* Hodie ille venit ad fontem vivum, & fax per turbinem Paſſionis extincta de novo accenſa eſt; erat autem ille fons amoroſus & calidiſſimus non alius, quàm SS. Cor JEſu, verè fons gratiarum & miſericordiarum, de quo vaticinatus eſt Zacharias Propheta: Zach. 13. 1. *In die illa erit fons patens Domui David, & habitantibus Jeruſalem, in ablutionem peccatoris*; Iſa. 12. 3. & longè ante ipſum Iſaias Vatum divinorum Princeps: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.* Et ecce! vix hunc fontem Thomas tetigit, mox novo divinæ charitatis igne accenſus exclamavit: *Dominus meus, & Deus meus.* Ecce, quomodo hîc Thomas humilis, & pœnitens priorem ſuam damnaverit incredulitatem, & hoc magno fidei, ſpei, & charitatis affectu, & quomodo ſe totum Chriſto JEſu Crucifixo conſecraverit in ſervum perpetuum. O anime mi! quando tu aliquando hoc facies, ut nihil tibi in mundo immundo ſapiat, niſi ſolus JEſus? Dicis quidem, & promittis in ſingulis tuis confeſſionibus: *Dominus meus, & Deus meus!* & tamen, prô dolor! idem ſemper permanes, hoc eſt, tepidus, & perſunctorius, & utinam non omnino luridus.

9. Ubi ſol refulſit in aquam illam craſſam, quam Nehemias ex illo puteo hauriri juſſerat, in quo priùs tempore belli ignis ſacer fuit abſconditus, mox refulgente ſole verſa eſt illa aqua congelata in ignem ma-
2 Mach. 1. 22. gnum: *Et tempus affuit, quò ſol refulſit, qui priùs erat in nubilo, accenſus eſt ignis magnus, ita ut omnes mirarentur.* Aqua craſſa & congelata erat cor

Tho-

Thomæ: *Non credam*; ſed ubi illi refulſit ſol ille juſtitiæ, qui eſt Chriſtus Deus noſter, ignis in pectore illius accenſus eſt magnus, ita ut omnes mirarentur; proinde non dubitavit usque ad extremum terræ potiùs volare per donum agilitatis, quàm excurrere, ut Chriſtum efferatis illis Gentibus annuntiaret; hinc de illo affirmat ex S. Petro Chryſologo Sylveſter Prieras, ſolùm hunc Apoſtolum univerſum terrarum orbem percurriſſe, ſacrum Evangelium omnibus annuntiando, dum accepto Spiritu Sancto mox in Orientem profectus eſt, ubi tres Magos ſacro Baptiſmatis fonte abluit, in fide Orthodoxa pleniùs inſtruxit, & prædicationis ſocios & adjutores effecit. Inde ad Regiones Septentrionales ſe contulit, unde reverſus in meridiem tranſiit, ubi Abyſſinios docuit; poſtea in Perſidem, Mediam, Parthiam, Hyrcaniam, Scythiam, & alias regiones profectus eſt, ubique Chriſtum & hunc crucifixum Gentibus prædicans, & ſtupenda patrans prodigia. Hinc Gad, fratrem Gondophori Indorum Regis, à mortuis reſuſcitavit, ut ſibi ferret Apoſtolicæ innocentiæ Teſtimonium. Super prunas ardentes diſcalceatus ambulavit. In ardente fornace illæſus permanſit, & velut tres illi pueri Babylonici, Deo & Crucifixo amori ſuo laudes decantavit. Ingens flumen, velut alter Eliſeus Jordanem, ſicco pede pertranſiit, dum ad ejus adventum ſeſe in duas dividens partes, ei ſecurum iter præbuit. Melloperè prægnandi mole arborem, quam plures hominum, & elephantes multi ne quidem è loco movere poterant, obſequentem ſibi habuit, dum eam cingulo ſuo per decem milliaria traxit, & ad novi templi ſtructuram Chriſto erigendam applicavit, ubi & vaticinium hoc edidit: Cùm mare illac pertingeret, affuturos, qui, quam ipſe nunc, eandem fidem de Crucifixo JESU prædicarent, quod per S. Franciſcum Xaverium S. J. completum eſt. Denique innumeris ex idololatria & impietate ad Chriſtianam religionem adductis, Apoſtolatûs honorem glorioſâ martyrii coronâ decoravit, dum ante Crucem Sacram Thomam precantem impii ſacrificuli ſagittis primùm, tum crudeli lanceâ trajecerunt, ut adimpleretur illud: *Amor pares facit, aut invenit*; Amor illius erat JESUS, & hic Crucifixus, ideo etiam in morte ei deſiderabat eſſe conformis. O glorioſiſſime Apoſtole: Congratulamur tibi &c.

Sylv. Prier. in aurea Roſa.

S. Chryſoſt. hom. 2. in Matth.

Bagatt. p. 2. f. 536. n. 1.

S. Vincent. f. de S. Th.

(o)

CONSIDERATIO LI.
De Chriſto Domino à Virgine in mundum nato.
Pro Feſto Nativitatis Chriſti.

Annuntio vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus eſt vobis Salvator &c. Luc. 2. 10.

I.

QUem ſancti Patriarchæ in veteri quondam Teſtamento tot deſiderabant votis, quem Prophetæ Sancto Spiritu illuſtrati toties orbi denuntiabant venturum, quem omnes animæ juſtæ, ac piæ ardentiſſimis exſpectabant deſideriis, ecce ipſe hodie à Virgine in antro Bethlemico in lucem natus eſt:
4 Reg. 7. 9. *O! dies boni nuntii.*

Obſederat quondam Benadad Rex Syriæ Samariam civitatem, quam per longam obſidionem ad extremam usque inopiam, & maleſuadam famem redegerat. Placuit autem divini Bonitati tantis Hebræorum miſeriis imponere finem, unde Syros per ſpectra immiſſa terrefecit, ut abjectis omnibus, etiam pretioſis, de nocte aufugerent, & tentoria ſua, ac civitatem obſeſſam relinquerent. Erant autem, prout obſervat Scriptura, ibidem quatuor viri leproſi juxta portæ introitum,
4 Reg 7. 3. ita invicem inter ſeſe diſcurrentes: *Quid hic eſſe volumus, donec moriamur? Sive ingredi voluerimus civitatem, fame moriemur: ſive manſerimus hic, moriendum nobis eſt: Venite ergo, & transfugiamus ad caſtra Syriæ: ſi pepercerint nobis, vivemus: ſi autem occidere voluerint, nihilominus moriemur.* Et ecce, dum dicti viri ad hoſtilia venerunt caſtra, nullum ampliùs invenerunt hominem, quâ captatâ optimâ occaſione; aliqua tentoria auro, argento, & veſtibus cœperunt ſpoliare, & ſaturatâ fame, revertentes in urbem Samariam læti exclamârunt: *Hac dies boni nuntii eſt.* Audiêrunt hoc cives, & erumpentes ad divitem prædam, magnam ſimul annonæ, & panum copiam receperunt, quibus poſt tantam exantlatam famem abundè refecti ſunt: *O! dies boni nuntii.*

Obſedit tenebrarum Princeps in antiquo Teſtamento cum exercitu ſuo non ſolùm Samariam, ſed & totum terrarum orbem. Pauci tunc erant juſti, ſed propemodum omnis caro corruperat viam ſuam. Audi

Pſal-

ſaltem de ſuo ævo lamentantem: *Corrupti ſunt, & abominabiles facti ſunt* Pſ. 52. 2.
iniquitatibus: non eſt, qui faciat bonum. Erat igitur tunc in univerſo orbe
mes ſpiritualis maxima: *In orbe univerſo fames prævaluit*, quia in toto or- Gen. 41. 54.
e panis deerat, videlicet panis ille verus & vivus, qui eſt Chriſtus Do-
inus & Deus noſter. *O dies boni nuntii!* hodie per adventum & Nativi-
tem hujus benigniſſimi Salvatoris noſtri non duntaxat tenebrarum
rinceps cum exercitu ſuo fugatus eſt, ſed & Bethlehemicum horreum
ertum (obſerva: Bethlehem idem eſt, quàm domus panis) per
em divinum panem, qui de cœlo deſcendit, totus terrarum orbis mi-
m in modum refectus eſt. *O dies boni nuntii!* audite Archangelum ad
ſtores loquentem: *Evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo,* Luc. 2. 10.
*ia natus eſt vobis Salvator, qui eſt Chriſtus Dominus, in civitate David; & hoc
bis ſignum: Invenietis Infantem pannis involutum, & poſitum in præſepio &c.*
ura audiemus in præſenti.

2. Pulcherrimè ſibi correſpondent & veteris & novi Teſtamenti
ginæ, illud repræſentat *Figurans*, hoc *Figuratum.* Adamum primum
minem conſidera immediatè à Deo creatum, ac productum ex terra
rgine, nullâ pluviâ, aut ſemine priùs fœcundata: *Formavit igitur Do-* Gen. 2. 7.
mus Deus hominem de limo terræ. Hodie ſecundus Adam Chriſtus Do-
inus è terra virginea prodiit in lucem, ut illud repareret, quod prior
ſtruxit. Juvat hìc audire Mellifluum: *vehementer quidem nobis, dilectiſſimi,
mus & mulier una nocuêre: ſed gratias Deo, per unum nihilominus virum, &* S. Bern. de
lierem unam omnia reſtaurantur &c. verb. Apoc.

Noë fabricavit Arcam, in qua ab interitu ſalvaretur genus huma- c. 12. ſign.
m: *Fac tibi Arcam.* Per Arcam hanc V. Beda humanitatem Chriſti magnum.
elligit, quam Verbum aſſumpſit, in qua ſalvaret à ſecundo diluvio & Gen. 6. 14.
rna morte genus humanum. V. Beda hîc.

Cùm Hebræi primò in deſerto vidiſſent Manna, attoniti exclamâ-
nt: *Manhu? quid eſt hoc? ignorabant enim, quid eſſet, quibus ait Moyſes: Iſte* Exod. 16. 15.
panis, quem Dominus dedit vobis ad veſcendum. Et ecce, hac nocte virgina-
germinavit terra, cœlique aperti ſunt, & panis vivus, confirmans cor
minis, decidit in terram: *Manhu? quid eſt hoc?*

In ſacro Epithalamio comparatur virgineus Mariæ uterus acervo
ici, ſed tamen vallato liliis: *Venter tuus ſicut acervus tritici, vallatus liliis.* Cant. 7. 2.
r acervum tritici Mariæ fœcunditas, per lilia autem ejus Virginitas in- Dionyſ.
igitur, quæ hodie peperit Salvatorem mundi, verum ac vivum fru- Carth. de
nti granum, & tamen Virgo in ævum permanſit. laud. Virg.

Porta Orientalis olim in templo ſoli patebat Principi, cui diebus
bathi aperiebatur, ut in ea conſiſtens ſpectaret Sacrificia, eum tamen
licebat illi tranſire: *Porta hæc*, ait Ezechiel, *clauſa erit, non aperietur, &* Ezech. 44. 2.

 vir

vir non tranſibit per eam: quoniam Dominus Deus Iſraël ingreſſus eſt per eam, eritque clauſa Principi: Princeps ipſe ſedebit in ea. Per hanc portam juxta mentem S. Auguſtini MARIA deſignata eſt, per hanc in Incarnatione Ingreſſus eſt Dominus Deus Iſraël, ex ea carnem aſſumens, & hodie in Nativitate per eam egreſſus eſt, portâ tamen clausâ, & illæſâ ejus virginitate.

S. Aug. ſer. 2. de Nat.

Gen 22. 18. Gal. 3. 16.

3. Vultis plura? Abrahamo quondam promiſſum fuit: *Benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ*, hoc eſt, in Chriſto ex ſemine ejus naſcituro. Et ecce hodie completum eſt; Unde factâ hac promiſſione, meritò Abraham præ gaudio exultavit, prævidens in ſpiritu hunc diviniſſimum Infantem ex Virgine ſuæ ſtirpis naſciturum: *Abraham Pater veſter exultavit, ut videret diem meum: vidit, & gaviſus eſt.* Imò & hodie poſt bis mille annos vidit in limbo exiſtens per Angelum inſtructus, natum eſſe Salvatorem mundi, quem tot priùs deſiderabat ſuſpiriis: *Avidiſſimè exſpectans*, ait Cornelius, *Chriſtum liberatorem ad ſuam & ſociorum Patrum conſolationem, ac leniendam tam longam anxiamque Chriſti exſpectationem.*

Jo. 8. 56.

Corn. in Jo. 8. 56.

Jacob Eſau fratrem ſuum iratum fugiens, ne ab illo occideretur, in Meſopotamiam ſe contulit, ubi in via dormiens vidit Deum innixum ſcalæ, ſe conſolantem, & Angelos Dei aſcendentes & deſcendentes per eam: *Et Dominum innixum ſcalæ.* Per hanc ſcalam, ait Rupertus Abbas, Incarnatio Verbi repræſentata eſt, per varios gradus, hoc eſt, generationes, tandem de cœlo deſcenſuri, & naſcituri. Et ecce, hodie in Nativitate Chriſti iſta viſio completa eſt, Dominus enim, quem Jacob ſcalæ innixum viderat, ipſe de cœlo deſcendit, ut nos miſellos per Crucem & Paſſionem ſuam ab hac terra tranſmitteret & elevaret in cœlum. *O dies boni nuncii!*

Gen 28. 13. Rup. hic.

Moyſes, paſcens oves Jethro in deſerto, à Domino in rubo ardente & incombuſto vocatus eſt: *Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de medio rubi &c.* Hodie hæc figura adimpleta eſt. Audi Eccleſiam: *Rubum, quem viderat Moyſes incombuſtum, conſervatam agnovimus tuam laudabilem virginitatem, Sancta Dei Genitrix.* Dei enim Filius in SS. Virgine conceptus, & hodie in lucem natus, illæſa ejus virginitate, per illam perſonam divinam, in ardente rubo apparentem, præfiguratus eſt; ita Theodoretus & alii.

Exod 3. 2.

4. Amariſſimè quondam flebat Rex Ezechias, quando illi ab Iſaia Propheta ex parte Dei intimatum eſt: *Diſpone domui tuæ, quia morieris tu, & non vives;* & ſubjungit Scriptura: *Et flevit Ezechias fletu magno.* Sed ad quid, obſecro, ille ploratus in Rege aliàs generoſiſſimo? fortaſſe, quia juvenis erat triginta novem annorum, juvenibus autem mors videtur acerbior? *Certè*, ſubintrat hîc S. Hieronymus, *juſtus erat Ezechias, & corde perfecto iturus erat ad Dominum, igitur plorare non debuit?* Reſp. Euſebius in Canticum Ezechiæ: *Jure lugebat, quia à ſerie Nativitatis Chriſti ex ſemine David ſuturam ſuam poſteritatem excluſam dolebat.* Et

Iſa. 38. 1.

S. Hier. to. 2. adverſ. Pelag. c. Eſa 38.

Et ſequitur: *Et convertit Ezechias faciem ſuam ad parietem, & oravit ad Dominum.* Et quare, dices, faciem ſuam in oratione vertit ad parietem? cur non in cœlum? Reſp. S. Gregorius Magnus, convertiſſe Regem ægrotum faciem ſuam ad parietem, hoc eſt, ad humanitatem Chriſti, ejusque tot ſuſpiriis deſideratam, & per tot ſæcula exſpectatam Nativitatem, quia *ipſe ſtat poſt parietem noſtrum.* Et ecce, hodie ægrotantis illius Regis completum eſt deſiderium: *Propter hoc ſciet populus meus nomen meum: quia ego ipſe, qui loquebar, ecce adſum.* Vide hîc, & conſidera, anime mi, quibus Votis ac ſuſpiriis olim Patriarchæ & Prophetæ, Reges ac Principes hanc Chriſti Redemptoris ſui deſideraverint Nativitatem: *Utinam dirumperes cælos, & deſcenderes &c.* Proinde rectè S. Leo Papa hodie in ſecundo Nocturno: *Salvator noſter, dilectiſſimi, hodie natus eſt, gaudeamus; neque enim fas eſt, locum eſſe triſtitiæ, ubi natalis eſt vitæ; Una cunctis lætitiæ communis eſt ratio: quia Dominus noſter peccati mortisque deſtructor, ſicut nullum à reatu liberum reperit, ita liberandis omnibus venit. Exultet Sanctus, quia propinquat ad palmam: Gaudeat peccator, quia invitatur ad veniam: animetur Gentilis, quia vocatur ad vitam &c.*

Iſa. 38. 2. Cant. 2. 9. Iſa. 52. 6. Iſa. 52. 6. S. Leo Papa ſerm. 1. de Nat. Dom.

5. Moyſes Dux ac Legifer, ubi quadraginta diebus ſuaviſſimè in monte Sinai cum Deo egit, digreſſus ab hoc divino colloquio, & deſcendens de monte advertit, radiantem ſe habere vultum. Ne autem ob hos promicantes faciei radios populus Iſraëliticus à ſuo arceretur colloquio, velo vultum obtexit: *Impletisque ſermonibus poſuit velamen ſuper faciem ſuam, & tunc loquebatur ad filios Iſraël omnia, quæ ſibi fuerunt imperata.* Exod. 34. 3.

Ecce plùs hîc in præſepio, quàm Moyſes in montis faſtigio, quia ipſe adeſt, qui olim cum Moyſe & Prophetis locutus eſt: & quia *non videbit me homo, & vivet*, faciem Dei carnis velo contexit, & velavit, ut in his terris inter homines ambulans faciliùs cum eis loqui poſſet, atque converſari. Exod. 33. 20.

Samueli quondam, ubi Bethlehem ingreſſus eſt, à Senioribus oppidi dictum fuit: *Pacificusne eſt ingreſſus tuus?* qui ſine mora reſpondit: *Eſt pacificus: ad immolandum Domino veni, ſanctificamini, & venite mecum.* Anima Chriſtiana! Conſidera admirabilem illum ingreſſum, quo filius Dei in mundum, & in uterum Virginis, & exinde in Bethlehem, & de Bethlehem in ſtabulum, ac præſepe venit. Et nunquid hîc pari ratione ad eum dicere poſſumus: *Pacificusne eſt ingreſſus tuus*, ô pientiſſime JEſu! an veniſti nos perdere, & gladium mittere? Minimè gentium, reponit dulciſſimus Salvator: *Filius hominis non venit animas perdere, ſed ſalvare?* ideo Proclamari juſſit ab Angelis: *Pax hominibus bonæ voluntatis*; ſed *ad immolandum Domino veni*, me ipſum aliquando in Ara Crucis pro ſalute univerſorum Deo Patri meo in Hieruſalem immolando; *Sanctificamini* ergo, & 1 Reg. 16. 4. Luc. 9. 56.

venite

venite mecum ad aſpera, ad dura, ad Cruces, & Paſſiones, quia non eſt alia ad Cœlum via, quàm *per Crucem ad lucem.* Anima Chriſtiana! erige te
Iſa. 9. 6. in ſpem; *Ecce Parvulus natus eſt nobis, & Filius datus eſt nobis, & factus eſt principatus ſuper humerum ejus, & vocabitur nomen ejus, Admirabilis, Conſiliarius, Deus*
S Bern. ho. *fortis, Pater futuri ſæculi, Princeps pacis.* O qualis parvulus: *Studeamus effi-*
3. ſup. Miſ. eſt. *ci*, ſubintrat hîc Mellifluus, *ſicut ille Parvulus; diſcamus ab eo, quia mitis eſt, & humilis corde, ne magnus Deus ſine cauſa factus ſit Homo parvulus; quia niſi efficiamini ſicut Parvulus iſte, non intrabitis in Regnum cælorum.*

6. Viderat quondam in quiete Nabuchodonoſor Rex mirabilem quandam ſtatuam ex diverſis metallis compactam, quam lapillus è monte ſublimi cadens, & ferreos, fictileſque pedes ejus tangens, uno con-
Dan. 2. 34. trivit momento: *Abſciſſus eſt lapis de monte ſine manibus: & percuſſit ſtatuam in pedibus ejus ferreis, & fictilibus, & comminuit eos.* Lapis iſte, ait S. Auguſtinus, Hieronymus, & communiter SS. Patres, Chriſtus eſt, hodie de monte, hoc eſt, de B. Virgine ſine manibus abſciſſus, quia ſponte ſua, nulliſque intervenientibus manibus in mundum deſcendit, quia mox primum impetum in ſuperbam mundi ſtatuam fecit, eamque humilitate
1 Cor. 10. 1. ſua ſolo æquavit: *Petra autem erat Chriſtus.*

Moyſes ardentiſſimis ſuſpiriis divinam expetebat videre faciem:
Exod. 33. 18. *Oſtende mihi gloriam tuam*; cui Dominus: *Non poteris videre faciem meam*; hoc eſt, eſſentiam divinam, prout vult S. Hieronymus, ſed *videbis poſteriora mea*, per quæ poſteriora Verbi æterni humanitas & Nativitas, vita & paſſio deſignata eſt; & hanc expetebat videre Moyſes. Et quid dico? *Vidit & gaviſus eſt.* Ubi? in monte Thabor; ibi vidit humanitatem Chriſti, ſplendorem ejus, & gloriam Paſſionis, per quam Regnum cœ-
Matth. 17. 3. leſte nobis reparavit: *Et ecce; apparuerunt eis Moyſes & Elias &c.*

Duos Cherubinos olim fieri voluit Deus, propitiatorium in Arca
Exod. 25 18 fœderis ſtipantes: *Duos quoque Cherubim aureos, & productiles facies ex utraque parte oraculi*, ſeu propitiatorii. Per quod propitiatorium ſignificatus eſt
Rom. 3, 21. Chriſtus: *Quem propoſuit Deus*, ait Apoſtolus, *propitiationem per fidem in ſanguine ipſius;* alii legunt *Propitiatorem.* Et ecce, hodie Propitiator mundi factus eſt, non conſiſtens inter duos Cherubinos, ſed inter duo bruta animantia, bovem & aſinum: ſic & mori voluit inter duos latrones in Cruce, ut ſignificaret, Regnum ſuum non conſiſtere in deliciis & voluptatibus, non in faſtu, gloriâ, & pompâ, non in palatiis & opibus, ſed in Cruce, cujus præſepium typum geſſit, & in mundi contemptu; un-
Matth 8. 20. de ipſe dixit: *Vulpes foveas habent, & volucres cæli nidos: Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet.* Nimirum *propter nos egenus factus eſt, cùm eſſet*
2 Cor. 8. 9. *dives, ut illius inopiâ nos divites eſſemus.*
Pſ. 28. 6. 7. Hodierna fauſtiſſima die adimpletum eſt illud: *Dilectus, quemadmodum*

odum filius unicornium. Unicornis tardus eſt ad iram, & ſumendam vindictam, ſed ſi laceſſitur, homines & beſtias ut ſtipulam conſumit, ni ſe mediatricem interponat Virgo quædam caſta ac pudica, cujus unico ſpectu ſinuque ejus omnis mitigatur ferocia: *Quid Filio Dei ſimilius?* exclamat, & interrogat Divus Thomas Villanovanus, *quàm filius unicornium? captus eſt & ipſe amore Virginis, & Majeſtate oblitus, carnis vinculis irretitus: unde in Canticis quaſi capturam ſuam prævidens, ex amore ad Virginem clamat:* S. Th. Vill. conc. 4. de Nat. Chriſt. *Averte oculos tuos à me, quia ipſi me avolare fecerunt.* Veni hodie, anima Chriſtiana, ſi deſolata es, ad hunc divinum Unicornem in ſinu Virgineæ Matris ſuæ placidè requieſcentem, & impetrabis, quidquid volueris. Olim quidem appellabatur *Deus ultionum*, verùm nunc in lucem natus Deus & homo, totus, ut ita dicam, à ſeipſo mutatus eſt, & amari nunc magis vult, quàm timeri; ita S. Chryſologus: *Dominum mutavit in Patrem, & ab eo tempore amari maluit, quàm timeri.* Pſ. 93. 1. S. Chryſol. ſerm. 7.

Conſidera, anime mi, in quâ miſerabili ſtatu tunc in veteri Lege verſaretur genus humanum. Erat ſimile luctuoſæ illi Sunamitidi, cujus unicus immatura morte extinctus erat filius. O quot lachrymis ejus miſerandam deploravit mortem & ſortem! proinde feſtinavit ad Eliſeum, ad pedes ejus ſeſe abjiciens, ut tantis malis ferret remedium. miſit ille famulum ſuum cum proprio baculo, ut puerum à funere revocaret ad vitam. Sed fruſtra hic tentavit omnia, donec tandem ipſe Propheta venerit: *Et aſcendit, & incubuit ſuper puerum &c.* Et quid factum eſt? *Oſcitavit puer ſepties, aperuitque oculos &c.* 4 Reg. 4. 34.

En! pulcherrimum typum hodie in gente humana jam deplorata, à Chriſto nato à morte reducta ad vitam, adimpletum. Miſit is priùs famulum ſuum Moyſen cum baculo, & tabulis lapideis, miſerat, & alios Prophetas, ſed nemo his deſperatis poterat ſuccurrere rebus. Tandem hodie ipſe Filius Dei in mundum venit, ſuper mortuum hoc corpus ſe incurvans, & accipiens eandem naturam, usque ad præſepe & Crucem ſe humilians. Et ecce, revixit mortuum humanum genus. Juvat hic audire S. Antiſtitem Hipponenſem: *Venit,* inquit, *Eliſeus, & aſcendit in cœnaculum, quia venturus erat Chriſtus, & conſcenſurus Crucis patibulum. Inclinavit ſe Eliſeus, ut puerum reſuſcitaret: humiliavit ſe Chriſtus, ut mundum in peccatis jacentem erigeret. Miſit Eliſeus oculos ſuper oculos, manus ſuper manus. Videte fratres, quantùm ſe vir ille perfectæ ætatis contraxit, ut parvulo mortuo, & jacenti congrueret. Quod enim Eliſeus in puero præfiguravit, hoc in toto genere humano Chriſtus implevit.* S. Aug. ſ. 206. de Temp. Audi Apoſtolum dicentem: *Humiliavit ſemetipſum, factus obediens usque ad mortem; quia parvuli eramus, parvulum ſe fecit; quia mortui jacebamus, priùs ſe adhuc inclinavit: quia & revera fratrem nemo poteſt jacentem erigere, ſi ſe noluerit*

venite mecum ad aſpera, ad dura, ad Cruces, & Paſſiones, quia non eſt alia ad Cœlum via, quàm *per Crucem ad lucem.* Anima Chriſtiana! erige te
Iſa. 9. 6. in ſpem; *Ecce Parvulus natus eſt nobis, & Filius datus eſt nobis, & factus eſt principatus ſuper humerum ejus, & vocabitur nomen ejus, Admirabilis, Conſiliarius, Deus*
S. Bern. ho. 3. ſup. Miſ. eſt. *fortis, Pater futuri ſæculi, Princeps pacis.* O qualis parvulus: *Studeamus effici*, ſubintrat hîc Mellifluus, *ſicut ille Parvulus; diſcamus ab eo, quia mitis eſt, & humilis corde, ne magnus Deus ſine cauſa factus ſit Homo parvulus; quia niſi efficiamini ſicut Parvulus iſte, non intrabitis in Regnum cælorum.*

6. Viderat quondam in quiete Nabuchodonoſor Rex mirabilem quandam ſtatuam ex diverſis metallis compactam, quam lapillus è monte ſublimi cadens, & ferreos, fictileſque pedes ejus tangens, uno con-
Dan. 2. 34. trivit momento: *Abſciſſus eſt lapis de monte ſine manibus: & percuſſit ſtatuam in pedibus ejus ferreis, & fictilibus, & comminuit eos.* Lapis iſte, ait S. Auguſtinus, Hieronymus, & communiter SS. Patres, Chriſtus eſt, hodie de monte, hoc eſt, de B. Virgine ſine manibus abſciſſus, quia ſponte ſua, nulliſque intervenientibus manibus in mundum deſcendit, quia mox primum impetum in ſuperbam mundi ſtatuam fecit, eamque humilitate
1 Cor. 10. 4. ſua ſolo æquavit: *Petra autem erat Chriſtus.*

Moyſes ardentiſſimis ſuſpiriis divinam expetebat videre faciem:
Exod. 33. 18. *Oſtende mihi gloriam tuam*; cui Dominus: *Non poteris videre faciem meam*; hoc eſt, eſſentiam divinam, prout vult S. Hieronymus, ſed *videbis poſteriora mea*, per quæ poſteriora Verbi æterni humanitas & Nativitas, vita & paſſio deſignata eſt; & hanc expetebat videre Moyſes. Et quid dico? *Vidit & gaviſus eſt.* Ubi? in monte Thabor; ibi vidit humanitatem Chriſti, ſplendorem ejus, & gloriam Paſſionis, per quam Regnum cœ-
Matth. 17. 3. leſte nobis reparavit: *Et ecce; apparuerunt eis Moyſes & Elias &c.*

Duos Cherubinos olim fieri voluit Deus, propitiatorium in Arca
Exod. 25. 18. fœderis ſtipantes: *Duos quoque Cherubim aureos, & productiles facies ex utraque parte oraculi*, ſeu propitiatorii. Per quod propitiatorium ſignificatus eſt
Rom. 3, 25. Chriſtus: *Quem propoſuit Deus*, ait Apoſtolus, *propitiationem per fidem in ſanguine ipſius*: alii legunt *Propitiatorem.* Et ecce, hodie Propitiator mundi factus eſt, non conſiſtens inter duos Cherubinos, ſed inter duo bruta animantia, bovem & aſinum: ſic & mori voluit inter duos latrones in Cruce, ut ſignificaret, Regnum ſuum non conſiſtere in deliciis & voluptatibus, non in faſtu, gloriâ, & pompâ, non in palatiis & opibus, ſed in Cruce, cujus præſepium typum geſſit, & in mundi contemptu; un-
Matth. 8. 20. de ipſe dixit: *Vulpes foveas habent, & volucres cæli nidos: Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet.* Nimirum *propter nos egenus factus eſt, cùm eſſet*
2 Cor. 8. 9. *dives, ut illius inopiâ nos divites eſſemus.*
Pſ. 28. 6. 7. Hodierna fauſtiſſima die adimpletum eſt illud: *Dilectus, quemad-*

modum

dum filius unicornium. Unicornis tardus eſt ad iram, & ſumendam vindictam, ſed ſi laceſſitur, homines & beſtias ut ſtipulam conſumit, ni ſe
ediatricem interponat Virgo quædam caſta ac pudica, cujus unico
pectu ſinuque ejus omnis mitigatur ferocia: *Quid Filio Dei ſimilius?*
clamat, & interrogat Divus Thomas Villanovanus, *quàm filius unicor-* S. Th. Vill.
um? captus eſt & ipſe amore Virginis, & Majeſtate oblitus, carnis vinculis irretitus: conc. 4. de
de in Canticis quaſi capturam ſuam prævidens, ex amore ad Virginem clamat: Nat. Chriſt.
verte oculos tuos à me, quia ipſi me avolare fecerunt. Veni hodie, anima
hriſtiana, ſi deſolata es, ad hunc divinum Unicornem in ſinu Virgineæ
latris ſuæ placidè requieſcentem, & impetrabis, quidquid volueris.
lim quidem appellabatur *Deus ultionum*, verùm nunc in lucem natus
eus & homo, totus, ut ita dicam, à ſeipſo mutatus eſt, & amari nunc
agis vult, quàm timeri; ita S. Chryſologus: *Dominum mutavit in Pa-* Pſ. 93. 1.
m, & ab eo tempore amari maluit, quàm timeri. S. Chryſol. ſerm. 7.

Conſidera, anime mi, in quâ miſerabili ſtatu tunc in veteri Lege
rſaretur genus humanum. Erat ſimile luctuoſæ illi Sunamitidi, cujus
icus immatura morte extinctus erat filius. O quot lachrymis ejus miſerandam deploravit mortem & ſortem! proinde feſtinavit ad Eliſeum,
pedes ejus ſeſe abjiciens, ut tantis malis ferret remedium. miſit ille
mulum ſuum cum proprio baculo, ut puerum à funere revocaret
vitam. Sed fruſtra hic tentavit omnia, donec tandem ipſe Propheta
nerit: *Et aſcendit, & incubuit ſuper puerum &c.* Et quid factum eſt? *Oſcita-* 4 Reg. 4. 34.
puer ſepties, aperuit que oculos &c.

En! pulcherrimum typum hodie in gente humana jam deplora-, à Chriſto nato à morte reducta ad vitam, adimpletum. Miſit is
iùs famulum ſuum Moyſen cum baculo, & tabulis lapideis, mirat, & alios Prophetas, ſed nemo his deſperatis poterat ſuccurrere re-
is. Tandem hodie ipſe Filius Dei in mundum venit, ſuper mor-
um hoc corpus ſe incurvans, & accipiens eandem naturam, usque
præſepe & Crucem ſe humilans. Et ecce, revixit mortuum huma-
im genus. Juvat hìc audire S. Antiſtitem Hipponenſem: *Venit,* S. Aug. ſ. 106.
quit, Eliſeus, & aſcendit in cœnaculum, quia venturus erat Chriſtus, & de Temp.
*enſurus Crucis patibulum. Inclinavit ſe Eliſeus, ut puerum reſuſcitaret: hu-
liavit ſe Chriſtus, ut mundum in peccatis jacentem erigeret. Miſit Eliſeus ocu-
ſuper oculos, manus ſuper manus. Videte fratres, quantùm ſe vir ille per-
ta ætatis contraxit, ut parvulo mortuo, & jacenti congrueret. Quod enim
iſeus in puero præfiguravit, hoc in toto genere humano Chriſtus implevit.* Au-
Apoſtolum dicentem: *Humiliavit ſemetipſum, factus obediens usque ad mor-
m: quia parvuli eramus, parvulum ſe fecit; quia mortui jacebamus, priùs ſe
ndiens inclinavit: quia & revera fratrem nemo poteſt jacentem erigere, ſi ſe no-*

luerit inclinare. Quod autem puer oſcitavit ſeptiés, ſeptiformis gratia S. Spiritûs oſtenditur, qua humano generi, ut reſuſcitetur, in adventu Chriſti tribuitur.

8. Paralyticus ille Evangelicus in trigeſimum octavum usque annum ad piſcinam probaticam lecto affixus decubuit, hominem non habens, qui eum, cùm aqua ab Angelo mota eſt, miſiſſet in piſcinam: *Hominem non habeo.* Et obſervat dilectus ille Chriſti Diſcipulus, quòd ibidem, tanquam in hoſpitali grandi, jacuerit *multitudo magna languentium, cæcorum, claudorum, aridorum, exſpectantium aquæ motum &c.* O qualis miſeria!

Jo. 5. 7.

Per prædictum Paraliticum genus humanum ſubaudi, non duntaxat per triginta octo annos, ſed per plura ſæcula, & mundi ætates infirmum, & in infirmitate ſua vix non contabeſcentem, unde quotidie ingemuit: *Hominem non habeo*, id eſt, Deum & hominem Chriſtum, qui me ſolus à paralyſi mea poteſt ſalvum facere. Et ecce, hodie in hoc mundo prima vice apparuit Medicus ille divinus, qui animæ noſtræ morbos ſanaturus advenit, & infirmitates noſtras ipſe in Cruce portabit: *Venit*, inquit S. Auguſtinus, *de cælo magnus Medicus, quia per totum mundum ubique jacebat ægrotus.* Quid enim tunc erat Mundus totus in maligno poſitus, quàm probatica illa piſcina plena miſeriis, *in qua jacebat multitudo magna languentium*, & quilibet homo poterat dicere: *Hominem non habeo.* Opus ergo fuit, ut in piſcinam deſcenderet non Angelus, qui nos à languoribus noſtris redimere non poterat, ſed ipſe magni conſilii Angelus, Deus & Homo Chriſtus. Noli proinde dicere, anima peccatrix, miſera & deſolata; *Hominem non habeo*; Ecce, Verbum caro factum eſt, & hodie habitavit in nobis. Nunc invoco creaturas omnes, ut una mecum gratias agant divinæ Majeſtati: *Agamus ergo, dilectiſſimi*, ait S. Leo Papa, *gratias Deo Patri, per Filium ejus in Spiritu Sancto, qui propter multam charitatem ſuam, qua dilexit nos, miſertus eſt noſtri &c.* Lege, ſi placet, ſecundum hodiernæ feſtivitatis Nocturnum, & plura ad propoſitum invenies.

S. Aug. ſup. Joan.

S. Leo Papa ſerm. 1. de Nat. Dom.

9. Hodie adimpletum eſt illud de Viatore Jerichuntino à latronibus graviter ſauciato & deſpoliato. Præteriit quidem ſecùs viam Sacerdos & Levita, audientes illius vulnerati lamenta, & videntes ejusdem miſerias, ſed dereliquerunt eum. Tandem venit optimus Samaritanus, qui condolens, & miſertus tantarum calamitatum, pauperculi illius ſedulam curam egit, vinumque & oleum in vulnera ejus infudit: *Videns miſericordiâ motus eſt, & appropinquans alligavit vulnera ejus, infundens oleum & vinum, & imponens &c.* Per Jerichuntinum illum primus homo, vel ſi mavis, quilibet homo peccator adumbratus eſt, qui, dum peccat graviter, ait Mellifluus, *incidit in latrones, id eſt, in Diaboli manus.* Nemo hic poterat

Luc. 10. 33.

S. Bern. Ep. 236.

[illegible]t juvare, & tam deſparatis ſuccurrere rebus, nec Angelus, nec Moy-
neque Elias, aut alius Prophetarum: *Sacerdos & Levita*, ait S. Augu- S. Aug. in
us, *qui pertranſeunt, Sacerdotium & Miniſterium veteris figurant Teſtamenti*, Gloſſa.
vulnera languentis mundi monſtrantur, ſed non curantur. Oportuit igitur, ut
iret ipſe verus & cœleſtis Samaritanus, qui eſt Chriſtus Deus noſter.
cce, hodie apparuit ipſe in ſtabulo inter duo jumenta medius, ut
ninem, qui peccando ſicut jumentum apud Deum factus eſt, *Ut ju-* Pſ. 72. 23.
mentum factus ſum apud te, quæreret, & ſalvaret, atque proprio ſanguine
igis curaret.

Natus eſt autem juxta fontem, ceu ciſternam Davidicam, quia ipſe
ons vitæ, ſcaturiens in vitam æternam: *Aquam, quam ego dabo ei, fiet in* Jo. 4. 14.
ns aqua ſalientis in vitam æternam. Natus eſt juxta portam Bethlemi-
, quia ipſe eſt porta unica, per quam poſſumus intrare ad vitam:
ſum oſtium: Per me ſi quis introierit, ſalvabitur: & ingredietur, & egredietur, &
a inveniet. Natus eſt ſecus viam, quæ ducit in civitatem David, quia
de ſe ait: *Ego ſum via, & veritas, & vita: Nemo venit ad Patrem, niſi per me.* Jo. 14. 6.
us eſt non in civitate in aliquo diverſorio, vel palatio, ſed in publico
po, quia ipſe eſt *flos campi*, proſtans omnibus, qui eum volunt Cant. 2. 1.
ere, flos autem horti & urbis clauſus eſt; proinde recte Diez: *Ho-* Diez de
Divinus Redemptor, flos campi, in domo ſine januis naſcitur, ut ad eum omnibus Nat. Dom.
t aditus. Natus eſt in ſolſtitio hyemali, ubi breviſſimus eſt dies, ſed
prima ſequenti nocte uno ſolet excreſcere momento, quia *illum*,
it aſſerit S. Præcurſor, *oportet creſcere, me autem minui*; ille crevit in Jo. 3. 30.
ce, alter autem minutus eſt capite. Natus eſt mediâ nocte, cùm
tium tenerent omnia, & nox in ſuo curſu medium iter haberet,
nipotens Sermo tuus de cœlo à regalibus ſedibus venit, ut eò ma- Sap. 18. 14.
i illis Judaiſmi & gentilitatis tenebris lux vera, qui Chriſtus eſt, re-
deſceret, & tandem univerſum illuſtraret orbem. Natus eſt, cùm
eſſet in univerſo mundo ſub Auguſto Octaviano, Romanorum
eratore, quia ipſe eſt *Princeps pacis*, & non diſſenſionis; unde Apo Iſa. 9. 6.
s: *Ipſe eſt pax noſtra.* Natus eſt in Bethlehem, quam civitatem ſuæ Epheſ. 2. 14.
legit nativitati, Jeroſolymam verò paſſioni, quia Bethlehem ſignifi S. Gregor.
omum panis, prout aſſerit S Gregorius Magnus, ipſe autem erat hom. 8. in
vitæ & frumentum Electorum. Natus denique eſt in loco abje- Evang.
mo & humillimo, ut damnaret mundi faſtum, & noſtram ſuper-
. O! mortales omnes evigilate.

En! Rex cœli & terræ in viliſſimo pecudum hoſpitatur ſpelæo,
infans in ſtabulo, Rex Regum in præſepio inter bruta medius in
na paupertate, & vos inhiatis opibus, honoribus, voluptatibus?
Dei, dicebat quondam Urias ad David, *& Iſraël & Juda habitant* 2 Reg. 11. 11.

in papilionibus, & Dominus meus Joab, & ſervi Domini mei ſuper faciem terræ manent: Et ego ingrediar domum meam, & comedam, & bibam, & dormiam cum uxore mea? Per ſalutem tuam, & per ſalutem animæ tuæ, non faciam rem hanc. Utinam hoc omnes dicerent Chriſtiani: Filius Dei incarnatus, & ſanctiſſima Mater ejus & D. Joſephus habitant, in ſtabulo, & ſuper faciem terræ manent? & ego vacabo deliciis? Nullo modo faciam rem hanc.

Paraverat quondam rex Saul convivium, ad quod etiam David erat invitatus, qui tamen non comparuit, ſed in Bethlehem interim profectus eſt, ut ibidem in patria ſua cum fratribus ſuis Deo protectori ſuo ſolemne pararet ſacrificium. Indignatus Rex propter ejus abſentiam ex
1 Reg. 20. 27. filio ſuo Jonatha cauſam ſciſcitatur: *Cur non venit filius Iſai nec heri, nec hodie ad veſcendum?* Cui Jonathas: *Rogavit me obnixè, ut iret in Bethlehem, & ait: Dimitte me, quoniam ſacrificium ſolemne eſt in civitate; & ob hanc cauſam non venit ad menſam Regis.* Hoc fac & tu, anime mi, ſi de his ſacris diebus mundus invitat ad convivia, ad epulas, ad compotationes, ad ſaltus ad luſus, ad recreationes, dic cum Davide: *Dimitte me, quoniam ſacrificium ſolemne eſt in Bethlehem;* illuc ibo cum paſtoribus, ut videamus Verbum,
Quericus ſerm. 2. de Nat. Dom. quod factum eſt, quod fecit Dominus, & oſtendit nobis: *Ecce,* ait Quericus Abbas, *offertur tibi JEſus, curre obviis manibus, expande ſinum, devotionem tuam tam affectus probet, quàm actus. Filium, qui tibi natus eſt, ſpe magna venerare, ſuſcipe fide, amplexare charitate:* Terrena omnia ex corde tuo expelle, ut ibi loco præſepii offerre poſſis cor purum, cor devotum, cor latum, &
2 Cor. 6. 11. dic cum Apoſtolo: *Cor noſtrum dilatatum eſt,* ò JEſu! ad te amandum.

CONSIDERATIO LIII.

S. Stephanus plenus gratia fortiter pro cœlo pugnat.

Pro Feſto S. Stephani Proto-Martyris.

Lapidabant Stephanum, invocantem & dicentem: Domine JESU, ſuſcipe ſpiritum meum. Act. 7. 58.

1.

PUlcherrima eſt illa quæſtio, quam proponit Nicolaus Lyranus, celebris quidam ſacrarum Litterarum Interpres, ſuper illa Jacobi Patriarchæ vaticinantis verba: *Non auferetur Sceptrum de Juda,*
Gen. 49. 10. *& dux de femore ejus, donec veniat, qui mittendus eſt, & ipſe erit exſpectatio*

pentium. Ex quibus verbis hoc deducit argumentum: Quare ſceptrum
:orona hæreditaria Regni Iſraël potiſſimùm in tribum Juda, & non
lliam translatum eſt? Et reſpondet, quòd in exitu de Ægypto, ubi
oyſes Dux populi mare rubrum primus ingreſſus eſt, Aminadab Prin-
s hujus tribus Juda inter omnes ſecundus fuerit, qui mare rubrum
ravit, Moyſemque audacter ſecutus ſit; Trepidabat enim tunc popu-
, ubi Moyſes per virgam ſuam mare rubrum in plures diviſit partes:
i *diviſit mare rubrum in diviſiones.* Ægyptii premebant eos à tergo, aquæ Pſ. 135. 13.
utraque parte à dextris & à ſiniſtris populo vadum introëunti mini-
antur interitum, igitur præ formidine Moyſen non audebant ſequi.
er quos tamen omnes audentior ac generoſior unus extitit Amina-
, ex tribu Juda oriundus, & ejusdem tribûs Princeps, qui ſuorum
tribulium ſpectans horrorem, eos de novo erexit in ſpem in Deo
o, optimo ac maximo collocandam. Atque ſic primus Moyſen per
ſatum mare rubrum, erecto vexillo tribus ſuæ (in quo leo adum-
tus erat) ſecutus eſt, quem præeuntem mox reliquæ tribus Iſraël per
mas & familias ſecutæ ſunt, & ſic feliciter, demerſo cum exercitu ſuo
araone, ad portum maris, & denique ad terram promiſſionis perve-
unt.

Per Moyſen D. Auguſtinus Chriſtum ſubaudit, qui primus mare ru-
m paſſionis ſuæ ingreſſus eſt, ut nobis iter ad cœleſtem Palæſtinam
deret. Per Virgam Moſaicam, multorum prodigiorum operatri-
n, dominicam Crucem intellige. Hærebant hîc in ſequela omnes:
rus eſt hic ſermo, & quis poteſt eum audire? *Sequere me*, per inopiam, Matth. 9. 9.
miam, perſecutionem, tribulationem, mortificationem, flagella,
ucem, mortem &c. Et ecce, hodiernâ luce novum Aminadab, qui
er omnes Sanctos in lege gratiæ ſecutus eſt per mare rubrum paſſio-
pretioſiſſimum Salvatorem ac ducem ſuum Chriſtum JEſum. Et
s eſt iſte, & laudabimus eum? Audi S. Maximum: *Mortem, quam* S. Max. in ſer.
vator dignatus eſt pro nobis pati, hanc S. Stephanus primus reddidit Salvatori. de SS. &
Emiſſenus: *Beatus, qui fumantem Dominicam victimam Sanguinis primus ho-* Emiſſ. de
avit recenti ſacrificio paſſionis; ſiquidem eodem anno, quo Chriſtus pro S. Steph.
bis paſſus eſt, & D. Stephanus mortem pro Chriſto pertulit. Plura
hoc S. Proto-Martyrè nobis hodie exponenda occurrunt.

2. De Naboth viro probo & juſto recenſent ſacræ litteræ, quomo-
innocens propter vineam ſuam à majoribus ſuis hæreditatem & ac-
tam, dolo impiiſſimæ Jezabelis Reginæ, quaſi blaſphemus in Deum
Regem Achab accuſatus, à Concilio falſo & ſubornatô ad mortem
nnatus, & à populo lapidatus ſit: *Benedixit Naboth Deum & Regem quam-* 3. Reg. 21. 13.
us eduxerunt eum extra civitatem, & lapidibus interfecerunt. En! perele-

gantem typum in S Stephano Proto-martyre & viro innocentiſſimo adimpletum, qui velut alter probus Naboth ab impia Synagoga, quæ per Jezabelem adumbrata eſt, hodie propter vineam, hoc eſt, Eccleſiam Dei, & quaſi blaſphemias contra legem Dei, & Moyſem dixiſſet, extra
Act. 7. 56. civitatem ejectus, & à veſano populo lapidibus obrutus eſt: *Impetum fecerunt unanimiter in eum, & ejicientes eum extra civitatem lapidabant.*

Videtur mihi D. Stephanus, & quondam pius ille & laborioſus Ja-
Gen. 27. 41. cob, quem Eſau frater mirum in modum perſecutus eſt: *Oderat ergo ſemper Eſau Jacob pro benedictione, quâ benedixerat ei pater, dixitque in corde ſuo: Venient dies luctûs patris mei, & occidam Jacob fratrem meum;* & hæc & cauſa fuit, quòd paternam domum deſereret, & velut exul à patria in Meſo-
Gen. 28. 10. potamiam ſe conferret: *Igitur egreſſus Jacob de Berſabee pergebat Haran, Cumque veniſſet ad quemdam locum; & vellet in eo requieſcere poſt ſolis occubitum, tulit de lapidibus, qui jacebant, & ſupponens capiti ſuo dormivit in eodem loco.* Sed nunquam ſuaviùs dormiebat Jacob, quàm reclinatus ſuper lapides, vidit enim in ſomnis ſcalam ſtantem ſuper terram, & cacumen illius tangens cœlum; Angelos quoque Dei aſcendentes, & deſcendentes per eam, & Dominum innixum ſcalæ, dicentem ſibi: *Ego ſum Dominus Deus Abrahàm patris tui, & Deus Iſaac: terram, in qua dormis, tibi dabo &c.*

Hæc figura pulcherrimè in S. Stephano expreſſa eſt. Jacob, ſeu Iſraël idem eſt, ac *videns Deum;* S. Stephanus *vidit gloriam Dei.* Jacob plures à fratre ſuo Eſau ſuſtinuit perſecutiones. S. Stephanus à Judæis falſis fratribus varias injurias, contumelias, verbera, ipſamque cruentiſſimam necem. Jacob poſt ſolis occaſum de lapidibus ſibi lectulum ſtravit, in quo dulciter indormit. S. Stephanus, poſtquam in Cruce occidit ſol juſtitiæ Chriſtus Deus noſter, lapides ſibi collegit, in quo duriſſimo lectulo ſuaviter obdormivit in Domino: *Et lapides torrentis illi dulces videbantur.* Jacob Dominum innixum ſcalæ vidit, & Angelos Dei de cœlo deſcendentes & aſcendentes. De Sancto Stephano dicitur:
Act. 7. 55. *Cùm autem eſſet plenus Spiritu Sancto, intendens in cælum vidit gloriam Dei, & JEſum ſtantem à dextris Dei; & ait: Et ecce video cælos apertos, & Filium hominis ſtantem à dextris Dei.* En! fructum tribulationum & perſecutionum,
Apoc. 21. 4. ſi patienter cum S. Stephano pro Deo & juſtitia eas ſuſtineas; Tandem melior rerum facies veniet, quando ipſe Deus abſterget omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiêrunt. Et dixit, qui ſedebat in throno: Ecce, nova facio omnia.

3. Recordor hîc illius fortiſſimi Belli Ducis Joab, qui, poſtquam Rex David urbem Hieroſolymam in ſuam redegiſſet poteſtatem, & adhuc ſuper eſſet arx Sion armatâ manu expugnanda, primus omnium in

aſſul-

ſultu ſcalas aſcendit, & ſumitatem murorum apprehendens, in arcem
netravit, ubi debellatis hoſtibus inſignem victoriam reportavit, quam
ɔ cauſam Joab à Davide totius exercitus Dux deſignatus, & nominatus
:: *Porro David cepit arcem Sion, quæ eſt civitas David; dixitque: omnis, qui* 1 Par. 11. 16.
cuſſerit Jebuſæum in primis, erit Princeps & Dux. Aſcendit igitur primus Joab
us Sarviæ, & factus eſt Princeps.

Arx Sion cœlum præfiguravit armatâ manu & vi forti expugnan-
ım; Chriſtus inter omnes primus ſcalam Crucis applicavit, viam
onſtrans, quomodo hæc arx ſuperna & cœleſtis ſit vincenda: *Crux*,
Cornelius, *eſt ſcala, & via, per quam Chriſtus, omneſque Chriſtiani in cœlum* Cornel. in
ſcenderunt, & in dies conſcendunt. Poſt Chriſtum inter omnes purpu- Gen. 28. 12.
tos cœli Candidatos, mediante hac Crucis ſcalâ (nam in palo, velut
ruce erat alligatus, cùm lapidaretur) S. Stephanus hanc arcem & Sion
leſtem cepit & oppugnavit; hinc jure merito deſignatus eſt Proto-
artyr, Dux & ſignifer tot millium, imò millionum Sanctorum Mar-
rum, & ideo à S. Chryſoſtomo appellatur *Dux, qui purpuratum ducit*
rcitum.

De adamante referunt, quòd ſupra incudem locatus, nullâ malleo-
m vi & ferri ictu frangi poſſit, proinde pro lemmate tulit: *Non fran-*
ur ictu; vel ſi mavis: *Nec ferro, nec igne.* Et ſi Italus placet: *Sotto il*
ro, mà ſenza piaghe. Talis Adamas S. Stephanus extitit, non ferro, nec
e vincendus, aut ullo lapidum pondere, vel ſaxorum turbine fran-
ndus: *Semper idem.* Sed unde tam inſolita illi fortitudo? Reſp. S. S. Auguſt.
guſtinus, quia JEſum & hunc crucifixum ſibi tanquam ſpeculum & ſerm. 7. de
ototypon propoſuit, ad cujus memoriam, imò & conſpectum con- S. Steph.
omnes inimicorum inſultus tam generosè decertavit; ſolet enim
ıx, ſi in bello & periculis ipſe præcedit, mirum in modum formido-
ſum militem ad æquale provocare certamen: *Eja, athleta Chriſti*, ait S.
tiſtes Hipponenſis, *aſpice illum, qui pro te pependit in ligno, crucifigebatur*
, tu lapidaris &c. Et quid tu, anime mi? nondum uſque ad ſangui-
m in hac pugna pro cœlo reſtitiſti.

4. De lapide Philoſophico recenſet S. Baſilius Seleucenſis, quòd S. Baſil. orat.
mnia metalla in optimum ſoleat commutare aurum. Felix, qui hunc 16.
idem invenit. Et quid dico de S. Stephano? Lapidem ille habuit
iloſophicum, qui omnes dolores & cruciatus ejus in optimum cha-
itis commutavit aurum. Lapis autem hic non erat alius, quàm
riſtus, juxta illud: *Petra autem erat Chriſtus*, quem cum ex una parte 1. Cor. 10. 4.
ligno Crucis ſuffixum, ex altera verò parte in cœlo nunc regnan-
n, & certamen ſuum inſpicientem conſideráſſet, & exemplo ſui du-
, & ſpe futuræ gloriæ animatus: *Gaudens ſuſcepit lapides, ut mereretur ha-*
bere

S. Bern. ſerm. 61. *bere coronam vitæ.* Audi S. Bernardum: *Stat Martyr triumphans, & tribudians, toto licèt lacero corpore: nempe in petra, nempe in viſceribus JEſu &c.*

Jo. 18. 1. B. Petr. Dam in ſerm. de hoc S. Videamus nunc utriusque & Crucifixi JEſu & lapidati Stephani analogiam. JEſus amariſſimam paſſionem ſuam in monte Oliveti non longè à torrente Cedron incepit: *Egreſſus eſt cum Diſcipulis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus &c.* Ibi & S. Stephanus extra portam paſſus & lapidatus eſt: *Extra portam*, ait B. Damianus, *paſſus eſt Dominus, extra eam lapidatur ſervus, exiens ad eum extra caſtra, & portans ſimilitudinem improprii ejus &c.*

Iſa. 53. 7. JEſus tanquam ovis & agnus manſuetus ductus eſt ad victimam, non aperiens os ſuum: *Oblatus eſt, quia ipſe voluit, & non aperuit os ſuum: Sicut ovis ad occiſionem ducetur, & quaſi agnus coram tondente ſe obmuteſcet, & non aperiet os ſuum.* Ita atteſtante S. Auguſtino, D. Stephanus Levita, vel Diaconus, ſub S. Jacobo Minore Apoſtolo & Epiſcopo Hieroſolymitano, *prima ovis fuit pugnans in medio luporum.* — S. Aug. ſerm. 99. de Divis.

Matth. 26. 65. Act. 6. 11. JEſus tanquam blasphemus in judicio à falſis teſtibus inſimulatus, accuſatus, & judicatus eſt; unde Princeps Sacerdotum ſcidit veſtimenta ſua, dicens: *Blaspbemavit: Quid adhuc egemus teſtibus? Ecce nunc audiſtis blaſphemiam.* Ita & S. Stephano accidit, de quo S. Lucas in Actis Apoſtolorum: *Tunc ſubmiſerunt viros, qui dicerent, ſe audiviſſe eum verba blaſphemiæ in Moyſen & in Deum &c.*

Act. 7. 57. JEſus flagellis cæſus, extra civitatem ad locum ſupplicii raptus eſt, ubi in via, teſte S. Anſelmo, multi petulantes Judæi lapides & lutum in eum projecerunt; tandem nudus duriſſimo Crucis palo & ferreis clavis & funibus affixus, immaculatum ſpiritum Patri ſuo reddidit. Ita & S. Stephano evenit, dum ab inſolentibus Hebræis per publicam plateam extra civitatem tractus, lapidibus & luto petitus, ac tandem, juxta Petri Beſſæi aliorumque opinionem, nudus palo funibus alligatus, lapidibus obrutus eſt: *Et ejicientes eum extra civitatem lapidabant.*

Luc. 23 34. S. Bern. ſer. 4. hebd. Pentec. JEſus pro inimicis & crucifixoribus ſuis in mediis & ſummis tormentis oravit: *Pater, dimitte illis, non enim ſciunt, quid faciunt.* Supra quòd egregiè Bernardus: *Vide nunc opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terram: flagellis cæſus eſt, ſpinis coronatus eſt, clavis confoſſus eſt, affixus patibulo, opprobriis ſaturatus: Omnium tamen dolorum immemor, charitatis memor: Ignoſce, ait, illis, quia neſciunt, quid faciunt.* Ita quoque S. Stephanus juxta dilectiſſimi Magiſtri ſui exemplum in medio tormentorum pelago immemor omnis illatæ injuriæ, memor autem charitatis, pro inimicis ſuis ad Deum oravit: *Domine, ne ſtatuas illis hoc peccatum.* Audiamus hîc Euſebium: *Non mireris*, inquit, *ſi audias Stephanum orantem pro inimicis ſuis lapidantibus in valle: Domine, ne ſtatuas illis hoc peccatum; quia didicit Levita à ſacerdote magno clamante in Cruce: Pater, ignoſce.* — Act. 7. 59. Euſeb ſuper Actor. 7.

JEſus

JEſus in Cruce moriens ſpiritum Patri commendavit: *Et clamans voce* Luc. 23. 46.
gna JEſus ait; Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum. Et ſequitur; Act. 7. 58.
hac dicens exſpiravit. Pari ratione, cum S Stephanus ſub tam crudeli &
ɩento deficeret ſaxorum imbre, vel potiùs turbine, JEſumque ad
ɩtram Patris ſtantem, & agonem hunc ſuum intuentem conſpiceret,
nmo, quo potuit adhuc, affectu & ardore, ipſi animam ſuam com-
ndavit: *Domine JEſu, ſuſcipe ſpiritum meum.*

JEſus tandem in petra ſummo piarum mentium cum luctu ſepul-
eſt: *Et poſuit eum in monumento, quod erat exciſum de petra, & advolvit la-* Marc. 15. 46.
em ad oſtium monumenti, & obſervat ulteriùs Zacharias Propheta: *Et*
ngent eum planctu quaſi ſuper Unigenitum, & dolebunt ſuper eum, ut doleri ſolet Zach. 14. 10.
morte primogeniti &c. Ita & S. Stephanus poſt conſumatum glorio-
n agonem ſuum, ſub lapidum acervo, & quaſi in petra ſepultus eſt;
viri probi, juſti ac timorati curaverunt eum, *& fecerunt planctum ma-*
m ſuper eum &c. Et quis, ſubintrat hîc S. Joan. Chryſoſtomus, *non* Act. 8. 2.
ʼâſſet, videns illum manſuetum agnum lapidari, & jacere mortuum?

5. Supra iſta hactenus dicta pro reflexione morali capiamus: Ele-
s, licèt corpore vaſtus, & anima ſagax, generoſus ac bellicoſus, mini-
ɩ tamen abhorret & reformidat animalcula, dum enim murem ob-
antem conſpicit, ſubitò conturbatur, effervеſcit ſtomacho & iracun-
, atque vix in ſuo retineri poteſt officio. Ita & nos ſumus conſtituti:
vis iniuriola, leve verbulum, levis deſpectus nos frangit & angit, ut
piamus coquere iram, & meditemur vindictam, ſed audi, bone
, nondum cum S. Stephano ſaxorum expertus es imbrem, nondum
n ipſo usque ad ſanguinis effuſionem reſtitiſti. Ille in medio ſilicum
bine pro infenſiſſimis ſuis oravit inimicis: *Domine, ne ſtatuas illis hoc pec-* Plin. l. 8 c. 10
tum; cur tu, anime mi, non facis ſimiliter, ſi ad eandem aſpiras æter-
felicitatis coronam.

Moyſes, licèt patraverit ingentia ſigna ac prodigia in populo Iſraël &
ypti, & inter mortales omnes ſui ævi fuerit manſuetiſſimus, de quo
iptura: *Erat autem Moyſes vir mitiſſimus ſuper omnes homines, qui morabantur* Num. 12. 3.
terra &c. Nihiloſecius torrentem lapidum, quo eum ingratiſſimus
pulus volebat interficere, vix potuit effugere; audi ipſum loquentem:
mavit autem Moyſes ad Dominum, dicens: Quid faciam populo huic? Adhuc Exod. 14. 4.
lulum, & lapidabit me. Aliâ vice, cùm populus in ſeditione jam lapides
iperet, ut eum cum Aarone interficeret, fugit ad tabernaculum, tan-
am ad tutum aſylum, in quo pro perſecutoribus ſuis impenſiſſimè ad
um oravit, & divinam iram ac vindictam ab eis avertit: *Cumque oriretur*
ſeditio, & tumultus increſceret, Moyſes & Aaron fugerunt ad tabernaculum fœ- Num. 16. 24.
is. Quod poſtquam ingreſſi ſunt, operuit nubes, & apparuit gloria Domini.

Act. 6. 8. Pepin. in ſer. de hoc Sancto. En! alterum Moyſen in S. Stephano, qui ingentia quoque patravit prodigia, de quo Apoſtolorum Acta: *Stephanus autem plenus gratiâ & fortitudine faciebat prodigia & ſigna magna in populo*, dum mortuos, atteſtante Pepino, ad invocationem Nominis Chriſti ſuſcitavit, cæcos illuminavit, paralyticos curavit, ſurdis auditum reddidit, leproſos mundavit, dæmoniacos liberavit, ægrotos variis languoribus affectos ſanitati reſtituit, & ſi quæ ſunt ſimilia. Fuit inſuper manſuetiſſimus, dum pro ſuis infenſiſſimis inimicis, ac præſertim pro Saulo oravit, hinc & Paulum Eccleſiæ impetravit, & ex Saulo Paulum effecit. His tamen non

Act. 7. 56. obſtantibus lapideum imbrem effugere non voluit: *Impetum fecerunt unanimiter in eum.* Juvat hîc audire S. Auguſtinum, qui ita S. Stephanum,

S. Aug. hom. 16. de Sanctis. Act. 7. 55. in hoc horrendo conſtitutum grandine, loquentem introducit: *Vide Domine JEſu: Ego lapidor, ego patior; in me ſæviunt, in me fremunt; ſed ne ſtatuas illis hoc peccatum, quia, ut hoc dicam tibi, à te primo audivi. Tu Verbum, ego auditor verbi &c.* Et quid evenit? *Vidit gloriam Dei, & JEſum ſtantem à dextris Dei.* O! invictam hujus glorioſiſſimi Proto-Martyris fortitudinem, patentiam, manſuetudinem, conſtantiam, &c. Anime mi, audi verbum; ſi impoſterùm tibi quid grave erit tolerandum, obſecro te, cum beatiſſimo Stephano eleva oculos in cœlum, & ſtatue tibi ante oculos mentis tuæ præſentem JEſum ibi regnantem, ibi te videntem, & ad coronam cœleſtem te invitantem: *Ecce, video cœlos apertos, & Filium hominis ſtantem à dextris Dei.* Hæc præſentia divina S. Stephanum animavit, & te quoque in adverſis omnibus, tum in vita, tum in morte animabit,

Rom. 8. 18. ut cum Apoſtolo lætus poſſis dicere: *Non ſunt condigna paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.*

6. Loquebatur aliquando Jacob & quidem familiariùs cum Labano, petens ab eo filiam ſuam natu minorem Rachelem in conjugem; &,

Gen. 29. 18. ut hoc magis facilitaret negotium, ſponte ſe obtulit: *Serviam tibi pro Rachel filia tua minore ſeptem annis.* Laban hanc acceptans conditionem annuit, & Jacob ſua incipit ſervitia, ac fideliſſimè ad ſeptem uſque annos perducit: *Servivit ergo Jacob pro Rachel ſeptem annis, & videbantur illi pauci dies præ amoris magnitudine.*

De eodem Jacob ſacra commemorat Hiſtoria, quòd ad adventum prædictæ Rachelis, quæ decora erat facie, & venuſto aſpectu, licèt laſſus, & ab itinere defatigatus, lapidem tamen prægrandem ab ore putei, qui ad adaquandos ovium greges inſerviebat, ſolus amoverit, quem alias

Gen. 29. 10. plures paſtores nonniſi grandi labore poterant amovere: *Quam cum vidiſſet Jacob, & ſciret conſobrinam ſuam, ovesque Laban avunculi ſui, amovit lapidem, quo puteus claudebatur.* Unde, quæſo, tanta fortitudo & robur Jacobi? Reſp. Abulenſis: Hoc fuit propter Rachelem, quam tenerrimè amabat,

or enim ultra vires eſt audax. Si amas, potes; plura poteris, ſi
ibis, ſupra vires enim evolat amor; hinc videbantur illi pauci
amoris magnitudine. Et pergit idem Abulenſis: *Is pro Rachele* Abulenſ.
*'iam ampliùs, tanto amore (honeſto tamen) tenebatur, nullus enim labor
idetur amanti, ignem non timet, nives ſpernit, gladio ſe opponit, & omnia
ſibi grata reputat, dum tamen amatum conſequatur.*

quàm benè convenit hic amor Jacobi Patriarchæ cum amore S.
i Proto-Martyris! Unde, obſecro tantus animus, tantus ardor,
nis in pectore hujus ſanctiſſimi Diaconi? Nimirum adamabat,
m ardentiſſimo amore longè formoſiorem Rachelem, quàm
n Jacob, & quia illam tenerrimè amabat, ſecundùm magnitu-
ulchritudinis hujus feliciſſimæ Rachelis creſcebat & magnitudo
is in animo S. Stephani. Rachel autem hæc non erat alia, quàm
na, per Liam autem vita præſens terrena & laborioſa adumbra-
inde non timebat lapides, imò nec mille neces, dum ejus pul-
em vel de longe conſpicatus eſt: *Ecce video cælos apertos &c.* O Act. 7. 55.
a! ò pulcherrima Rachel! formoſa valde, & incredibili pul-
e; tu gloria Jeruſalem, tu lætitia Iſraël! quis non inſerviat
pter te? Nunquid omnes dies vitæ noſtræ pauci nobis videri
ræ amoris illius magnitudine? Eja Chriſtiani, erigamus ani-
i! exſpectat nos Deus, ut in arena adhuc dimicantes adjuvet,
terret, nunquid nos merces invitet? Hîc pro noſtro ſolamine
ivat S. Auguſtinum: *Ob hanc felicitatem*, inquit, *ſi oporteret te* S. Aug. in
ormenta perferre; ſi ipſam gehennam longo tempore perferre? ut Chri- Man. c. 15.
*ria ſua videre poſſes, & Sanctis ſociari: nonne dignum eſſet pati omne
anti boni, tantaque gloria particeps efficiare?*

O glorioſiſſime Proto-Martyr! cui ulteriùs te aſſimilabo? A-
& innocens primus Martyr in lege naturæ fuit, dum propter
& Sacrificium in illius honorem oblatum, ab invido fratre
ectus: *Cùmque eſſent in agro, conſurrexit Cain adverſus fratrem ſuum* Gen. 4. 8.
terfecit eum; cujus ſanguis innocenter effuſus mox adverſus in-
m vindictam clamavit: *Quid feciſti? vox ſanguinis fratris tui cla-
de terra.*

ephanus primus Martyr fuit in lege gratiæ, unde Eccleſia eum
to-Martyrem. Verum longè meliùs ad Deum clamavit ſan-
ani, quàm Abelis: *Domine, ne ſtatuas illis hoc peccatum.* En! Act. 7. 59.
illius charitatem, & quidem erga inimicos inſenſiſſimos, &
mos, & quòd mirabilius eſt, obſervat Scriptura, quòd prædi-
poſitis in terram genibus, & voce magnâ clamaverit; addit S. Aug. ſ. 99.
tinus: Stephanum clamori miſcuiſſe lachrymas, in quo per- de diverſis.

ſectiſſimè Chriſtum, in Cruce pro ſuis crucifixoribus orantem, imitatus eſt; hîc exauditus eſt pro ſua reverentia, & S. Stephanus pro ſua inſi-
S. Aug. ſer. 1. de SS. gni charitate: *Si S. Stephanus non oráſſet*, ait memoratus S. Antiſtes Hipponenſis, *Eccleſia paulum non haberet: ſed ideo erectus eſt Paulus, quia in terra inclinatus exauditus eſt Stephanus.* Diſce, pro inimicis tuis orare, ſi à Deo vis ſpecialem gratiam impetrare, & ipſe exaudiri.

Occurrit hîc mihi rurſus Joab, ſtrenuiſſimus Davidicarum copiarum Dux & Archiſtrategus, Regi ſuo cumprimis fidus, & experientiâ bellicâ inſigniter inſtructus; hîc, inquam, cùm urbem Rabbath in Regione Ammonitarum juxta torrentem Jaboc ſitam valido exercitu obſideret, eamque acriter oppugnaret, & nunc armatâ manu per ultimum aſſultum civitas eſſet oppugnanda, citò nuntios Davidi miſit, ut ipſe Rex huic cruento & glorioſo aſſultui, ac pugnæ dignaretur intereſſe, ut ſic omnis victoriæ honos non ſibi Joabo, tanquam ſubdito, ſed Regi ſuo
2 Reg. 12. 27. Davidi adſcriberetur: *Miſitque Joab nuntios ad David, dicens: Dimicavi adverſum Rabbath, & capienda eſt urbs aquarum; nunc igitur congrega reliquam partem populi, & obſide civitatem, & cape eam, ne, cùm à me vaſtata fuerit urbs, nomini meo attribuatur victoria.* Vide hîc, & admirare fidelitatem, ac modeſtiam Ducis Joab, omnem gloriam urbis alias invincibilis, & nunc mox capiendæ, refutantis, & in Regem Davidem transſcribentis.

Plùs invenies in S. Stephano, quàm in Duce Joab, qui, cùm nunc oppugnanda eſſet civitas illa ſuperna, ac cœleſtis Jeruſalem, invocavit Dominum ſuum JEſum, ut ipſe huic ſuo cruento dignaretur adeſſe certamini, ne victoria ſibi, ſed ſuo Domino Salvatori, ac Redemptori at-
Act. 7. 55. tribueretur. Et ecce, adeſt mitiſſimus JEſus, *ſtans à dextris Dei*, aſpectans feliciſſimi ſervi ſui agonem, ſimulque adjuvans eum ſubminiſtrando illi gratiam efficacem ac finalem, quâ adjutus fortiſſimus athleta ſanctam illam Electorum civitatem glorioſè oppugnavit, vicit, ſuperavit, & ad æternam immarceſcibilemque coronæ gloriam aſcendit ac per-
Pſ. 20. 4. venit? unde rectè illud Vatis Regii applicare poſſumus: *Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: poſuiſti in capite ejus coronam de lapide pretioſo.* Diſce hîc, Chriſtiane, omnem gloriam tuorum bonorum operum, & quidem etiam heroicorum, ſemper, & pro ſemper reſignare in Deum, ac Salvatorem tuum JEſum, ipſi enim debetur omnis honor, amor,
Iſa. 48. 11. laus, & gloria: proinde non ſine cauſa apud Iſaiam ait: *Gloriam meam*
Apoc. 4. 10. *alteri non dabo.* Hinc & illi viginti quatuor Seniores *mittebant coronas ante thronum, dicentes: Dignus es, Domine Deus, accipere gloriam, & honorem, & virtutem, quia tu creáſti omnia.*

Gen. 6. 16. Gen. 8. 6. 8. Noë Patriarcha, cùm nunc arca in diluvio in ſublime elevaretur, & tempeſtas valida, quia *cataractæ cœli apertæ ſunt* ſuper eam, & qui-

qui in ea erant, ſe ſe pleno impetu effunderet, in medio illius turbinis hoc ſolatii habuit, quòd per feneſtram unam pellucidam & grandiorem ex vitro, vel cryſtallo, vel etiam ex lapide ſpeculari (prout volunt aliqui) compoſitam & elaboratam, potuerit cœlum intueri, illuc vota ſua mittere, & optatum auxilium à Deo ſalutari ſuo quærere; ò quoties in illo carcere ingeminavit: *Auxilium meum à Domino, qui fecit cœlum & terram!* Felicior S. Stephanus, qui in immani illo, non imbrium, ſed ſaxorum turbine, & in tempeſtate valida, in circuitu ſuo non feneſtram pellucidam, quâ mediante potuiſſet de longè cœlum intueri, ſed ipſum cœlum jam apertum vidit: *Ecce, video cœlos apertos*, & quod plùs eſt, vidit ipſum benignum ſuum Judicem de throno gloriæ ſuæ ſurgentem, & ſe adjuvantem: *Et JEſum ſtantem à dextris Dei.* O! felix mors, ô beata ſors, ſic mori poſſe in conſpectu Domini: *Pretioſa in conſpectu Domini mors Sanctorum ejus.* Pſ. 120. 2. Act. 7. 55. Pſ. 115. 5.

Cùm Joſue invictiſſimus Iſraëlitarum Dux, contra quinque Reges Chananæos pugnaret, ſolem ſiſtebat & lunam, quos ſpectatores in illo cruento prælio habuit, donec tandem hoſtes omnes profligaverit: *Sol contra Gabaon ne movearis, & luna contra vallem Aiolon &c.* S. Stephanus in ſanguineo ſuo prælio ſpectatorem habuit & ſolem & lunam, hoc eſt, Chriſtum & Mariam, hic enim eſt ſol juſtitiæ, illa autem pulchra, ut luna. Et quid mirum, quòd tam egregiè pro cœleſti dimicaverit coronâ? Age, glorioſiſſimè victor, & pugil Chriſti, ita ad JEſum tuum, pro cujus fide, amore, & honore tantum ſuſtinuiſti agonem; ito, inquam, ſed obſecro te, eſto memor noſtri hîc & ubique, ac tunc præſertim, quando nobis erit pugnandum pro tota æternitate &c. Joſ. 10. 12.

CONSIDERATIO LIII.

De Vita S. Joannis Apoſt. & Evang. dilecti Chriſti Diſcipuli.

Pro Feſto S. Joannis Evangeliſtæ.

Converſus Petrus vidit illum Diſcipulum, quem diligebat JEſus. Joan. 21. 20.

I.

Mirabilem quondam viſionem habuit magnus ille Propheta Ezechiel, dum aliquando currum glorioſum vidit, Deumque in ſolio ei præſidentem, quem ſtipabant quatuor Cherubini,

quorum unusquisque aliam, ac diverſam præſeferebat faciem: primus habebat faciem hominis, alter faciem leonis, tertius bovis, & quartus
Ezech. 1. 10. aquilæ: *Similitudo autem vultûs eorum, facies hominis, & facies leonis à dextris ipſorum quatuor: facies autem bovis à ſiniſtris ipſorum quatuor, & facies aquilæ deſuper ipſorum quatuor &c.*

Non abſimilem viſionem in novo quoque Teſtamento habuit dilectus ille Chriſti Diſcipulus S. Joannes Apoſtolus & Evangeliſta, dum ſacra illa quatuor animalia thronum Dei ſtipantia de novo in Inſula
Apoc. 4. 6. Pathmos conſpicatus eſt, de quo ipſo teſtatur: *In circuitu ſedis*, inquit, *quatuor animalia plena oculis ante & retrò, & animal primum ſimile leoni, & ſecundum animal ſimile vitulo & tertium animal habens faciem quaſi hominis. & quartum animal ſimile aquilæ volanti.* Labyrinthum hîc vides myſteriorum Dei, Lector prudens, & Oceanum arcaniſſimorum hieroglyphicorum, quibus Propheta ille tum antiquus, tum Apocalypticus, dum alii Sacrorum Vatum aperto ſolebant prophetare ſermone, ipſi recondita myſteriorum divinorum per ejusmodi ænigmata ſatagebant præſignare.

Omiſſis aliis quàm plurimis expoſitionibus, per currum illum Cherubicum rectè ſacrum Evangelium intelligimus, à Chriſto manifeſtatum, & à quatuor Evangeliſtis, velut quadrigam, agitatum, & toto orbe
Cornel. in Procem. in Evang. circumactum. Ita S. Hieronymus, S. Auguſtinus, S. Irenæus, & plures SS. Patrum, & interpretum. Per animal primum ſimile Leoni S. Mar-
Marc. 1. 3. cus denotatur, cujus facies, hoc eſt, Principium ſacri Evangelii à clamore & rugitu S. Joannis Præcurſoris, quaſi leonis in deſertò clamantis, incipit: *Ego vox clamantis in deſerto, parate viam Domini.* Per vitulum ſignificatur S. Lucas, qui Evangelium ſuum inchoat à veteri ſacrificio, & Sa-
Luc. 1. 8. cerdotio Zachariæ, cujus victima erat vitulus vel bos: *Factum eſt autem, cùm Sacerdotio fungeretur in ordine vicis ſuæ ante Deum &c.* Per hominem S. Matthæus præſignatur, qui Evangelium de humana Chriſti genealogia orditur; *Liber generationis JEſu Chriſti, filii David, filii Abraham &c.* Per aquilam volantem S. Joannes præfiguratur, qui non ab homine, vel à leone,
Joan. 1. 1. vel à bove, ſed ab ipſa dignitate Verbi ſuum Evangelium cæpit: *In principio erat Verbum &c.* Proinde longiſſimo gradu tribus aliis antecellit Evangeliſtis, dum ſolus agit de divinitate Chriſti, de origine Verbi, de proceſſione & ſpiratione Spiritûs Sancti, de SS. Trinitate & unitate ejusdem &c. Ex quibus ſequitur, quòd quaſi aquila altiſſimè in cœlum ſeſe libraverit, & quod notatu dignum, æquè ac mirum, ipſe adhuc vivens illa prædicta quatuor animalia conſpexit, throno Dei adſtantia, & inter illa in aquila volante ſe ipſum repræſentatum. Plura ac planè mira hodie ocurrunt de hoc dilecto Chriſti Diſcipulo conſideranda &c.

Thren. 3. 27. 2. *Bonum eſt viro, cùm portaverit jugum Domini ab adoleſcentia ſua.* Talis fuit

itSamſon, mortalium fortiſſimus, & Samuel, fidelis Propheta Do- Jud 13. 17.
ini, qui à prima adoleſcentia ſua à vino & ſicera abſtinebant, proinde 1 Reg. 1. 11.
eritò Nazaræi conſecrati ſunt. Hos ſecutus eſt, imò longo intervallo Matt. 3. 4.
peravit S. Joannes Baptiſta Præcurſor Domini, dum vix bimulus ſe- Luc. 2. 7.
ſſit in eremum, locuſtis victitans, & àſpero veſtitus cilicio, humi ſu-
a petram recubans; hinc Chriſti meruit fieri Præcurſor & Martyr
orioſus. Et nunquid ipſe melioris orbis Reparator Chriſtus à præ-
pio & primis incunabulis pauperem ac duram cæpit vitam, ut ſic ſe
agis magisque ad duriora pararet exercitia, ac ſupplicia, olim in Paſ-
one & Cruce pro ſalute totius mundi ſuſtinenda?

Talis fuit & S. Joannes, dilectus Chriſti Diſcipulus, dum à teneris
tæ annis jugo mandatorum Dei colla lubentiſſimè ſubmiſit, & diſci-
inæ ſub piis parentibus aſſuetus, tandem in talem ac tantum evaſit vi-
m, quem etiamnum miratur, & ſuſcipit mundus univerſus; hinc cùm
aures illius perveniſſet, quòd S. Joannes Baptiſta tam auſteram in de-
to degeret vitam, omnesque invitaret in concionibus ſuis ad dignos
enitentiæ fructus faciendos, ipſe adhuc adoleſcens inter primos ad
m in deſertum trans Jordanis flumen volavit, à quo paternè exce-
us, & in omni virtutum genere inſtructus eſt. Et hoc eſt, quod ipſe in
cro ſuo Evangelio, tecto tamen nomine, orbi voluit inſinuare: *Altera* Joan. 1. 35.
iterum ſtabat Joannes; & ex Diſcipulis ejus duo, & reſpiciens JEſum ambulantem
it: Ecce Agnus Dei. Et audièrunt eum duo Diſcipuli loquentem, & ſecuti ſunt
Jeſum. Et quinam, dices, hi duo fuerunt Diſcipuli, qui hortatu ſui Magi-
i & Joannis Præcurſoris Domini ſine mora ad Chriſtum venerunt?

Reſp. Unus fuit Andreas, cujus nomen in Scriptura inſinuatur, ut Joan. 1. 40.
tet verſu 40. cujus autem nomen non ponitur, ait S. Chryſoſtomus, Corn. hic
plures alii SS. Patrum, erat ipſe, qui hoc ſcripſit Evangelium, nimirum Sylveira hic.
Joannes Evangeliſta, qui humilitatis cauſâ, ait Sylveira, nomen ſuum
icere voluit; & ſubdit Cornelius, quòd Joannes in Apocalypſi gau-
at Chriſtum vocare Agnum, quaſi qui hoc nomen audierit, & imbi-
rit à Magiſtro ſuo Joanne Baptiſta. Denique tanta puritas, virginitas,
anctitas S. Joannis Evangeliſtæ videtur manâſſe à puritate & ſanctitate
annis Baptiſtæ. O Chriſtiani! Præſertim vos juvenes & adoleſcen-
i, diſcite, quàm bonum ſit, portare jugum Domini in adoleſcentia
ſtra, quia Deus, prout benè obſervat Doctor Angelicus, ſpecialiter
igit eos, qui à juventute ſerviunt ei, quisquilias autem, paleas ad ſe-
ienta annorum nunc tandem in extremo vitæ velle conſecrare Deo,
n dico, quòd omninò inutile, ſed probroſum ac periculoſum eſt.

3. Cùm Davidi naſceretur ex Bethſabee filius ſecundus, illum non ſine
gulari Dei inſtinctu appellari voluit Salomonem, id eſt, pacificum &

Deo

2 Reg. 12.25. Deo amabilem: *Et vocavit nomen ejus amabilis Domino, eò quòd diligeret eum Dominus.* Quare S. Joannes Chriſti Diſcipulus in circumciſione, octava poſt ejus ortum die, à piis parentibus, Zebedæo patre, & Salome matre, *Joannes* fuerit appellatus, non ſine peculiari cauſa factum eſt, hoc enim
S. Iſid. l. 7. nomen, teſte S. Iſidoro, non aliud ſignificat, quàm gratioſum, amabi-
Etym. c. 9. lem, & miſericordem, in quo eſt gratia Domini. Proinde rectè illud
Prov. 22. 11. Sapientis ei applicare poſſumus: *Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum ſuorum habebit amicum Regem;* unde non mirandum eſt, quòd S. Joannes Regi Regum Chriſto JEſu inter dilectos omnes Diſcipulos fuerit dilectiſſimus: *Quem diligebat JEſus*, quia dilexit cordis munditiem, & Virgo in ævum permanſit.

Gen. 44. 20. Jacob Patriarcha, duodecim filiorum pater, inter omnes natos ſuos utplurimùm adamavit natu minorem Benjamin: *Pater verò tenerè diligebat eum.* Chriſtus inter duodecim Apoſtolus, quos locò filiorum ha-
Euthym. buit, tenerrimè dilexit Joannem, ita Euthymius: *Joannem diligebat JEſus*
Sup. Joan. *plùs cæteris, quia plùs diligi meruit* ob mentis candorem, ſummam manſuetudinem, ſanctam ſimplicitatem, fidelitatem, & animi ac corporis puritatem, quam usque ad centeſimum ætatis annum ad ſepulchrum usque
S. Anſel. de conſtantiſſimè conſervavit: *Unde meritò*, ait S. Anſelmus, *Chriſtus Ioanni*
S. Joan. *tanta revelavit, quia præcellebat omnibus privilegio caſtitatis.* Diſce, ſi Chriſto
Apoc. 22. 15. gratus & amabilis eſſe velis, ſervare puritatem in omnibus: *Foris canes*, & impudici, non enim habent partem in Regno Dei.

4. De Jonatha refert Scriptura: *Anima Ionathæ conglutinata eſt animæ David, & dilexit eum Ionathas, quaſi animam ſuam.* Cauſa hujus ſinceri inter Jonathan & Davidem amoris erat perfecta morum, & amorum æqualitas, dum uterque probus fuit, pius, æquus, candidus, atque in bello contra Philiſtæos triumphans; hinc inter ſeſe perpetuum amicitiæ inibant fœdus, immolatione etiam victimarum firmatum ac ſtabilitum. En! perfectiſſimum typum in Chriſto JEſu, dulci Jonatha, & in Joanne in novo Teſtamento adimpletum, dum uterque ſe invicem tenerrimo proſequebatur amore, ut proinde meritò de Chriſto illud dicere &
1 Reg. 18. 1. applicare poſſis: *Anima Chriſti conglutinata eſt animæ Ioannis, & dilexit eum JEſus quaſi animam ſuam.* O ſi ſimili amore JEſum diligeremus! O ſi anima noſtra ſimili modo animæ JEſu eſſet conglutinata! Sed prô dolor! quàm tepidæ hîc ſunt mortalium mentes! Amantur pecuniæ, amantur honores, amantur voluptates, & JEſus ipſe amor non amatur. O portentum ingratitudinis noſtræ, dum proprius amor præcedit
Gen. 21. 10. amori JEſu! O anime mi! *Ejice ancillam hanc, & puerum ejus &c.* Non enim eſt conventio veritati & vanitati, luci & tenebris, Spiritui & carni, igni & tepiditati.

De

De Patre æterno perhibet ſacra Pagina, quòd Unigenito Filio ſuo, cum in Jordanis flumine à S. Baptiſta & Præcurſore ſuo baptizaretur, & cœli eſſent aperti, non alium titulum coram Angelis Dei aſſignaverit, quàm *Hic eſt Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Similem titulum Matth. 3. 17.
à pientiſſimo Salvatore noſtro promeritus eſt S. Joannes Evangeliſta: *Hic eſt Diſcipulus, quem diligebat JEſus. O dilectus! quemadmodum filius uni-* Pſ. 28. 6.
cornium. Et quare hoc?

Reſp. Unicornis ſuavium odorum eſt amantiſſimus, diligit Vir- Le Blanc &c.
gines, dum depoſitâ feritate caput in ſinum earum demittit; invicti inſuper roboris eſt, & cornu illius ſingularem contra venena virtutem habet. Chriſtus eſt ſimilis ejuſmodi unicorni, manſuefactus in ſinu Virginis Matris, cujus ſuavi virtutum odore illectus & captus ad terram deſcendit, habitavitque cum hominibus in ſalvationem &c.

Et ecce, alterum filium unicornium S. Joannem Evangeliſtam ſupra pectus Domini ſuaviter in Cœna ultima requieſcentem, & ideo tantopere à Chriſto dilectum, quia illibatum adoleſcentiæ florem ad Apoſtolatum vocatus Domino ſuo obtulit, oblatumque usque ad beatam mortem conſervavit: *Recubuit ſuper pectus ejus.* Priùs in cœlo, & ante Joan. 21. 20.
omnia ſæcula, *Unigenitus Filius erat in ſinu Patris;* nunc homo in tempo- Joan. 1. 18.
re factus requievit in ſinu Joannis, & viciſſim Joannes in ſinu Chriſti. Pſ. 67. 28.
O verus *Benjamin adoleſcentulus in mentis exceſſu!*

5. Nathan, cùm Davidem Regem ad meliorem frugem voluit reducere, hanc illi pulcherrimam propoſuit parabolam: *Dives,* inquiebat, 2 Reg. 12. 2.
habebat oves & boves plurimos valde, pauper autem nihil habebat omninò, præter ovem unam parvulam, quam emerat, nutrierat, & quæ creverat apud eum cum filiis ejus ſimul, de pane illius comedens, & de calice ejus bibens, & in ſinu illius dormiebat. Scio equidem, ſi litteram ſpectamus, quòd per virum illum pauperem, ejuſque dilectam oviculam Urias & Bethſabee fuerint deſignàti &c. Sed & aliud ex hac parabola poſſumus eruere myſterium. Proinde per virum illum pauperem Chriſtus paſtor bonus, qui de ſe ipſo ait: *Pauper ſum ego, & in laboribus à juventute mea,* rectè poteſt intelligi, qui Pſ. 87. 16.
inter cæteras oves ſuas, quas in ſuprema Cœna propriâ carne & ſanguine, tanquam pane vitæ, & calice ſalutis pavit, nullum chariorem habuit, quàm S. Joannem Evangeliſtam, hunc enim pectori ſuo admovit, & in divino ſinu fovit: *Qui & recubuit in Cæna ſuper pectus ejus.* O felicem Joan. 21. 20.
piſcatorem, qui hamo amoris ad ſe ipſum diviniſſimum Cor JEſu attraxit, verè theſaurarius eiusdem dulciſſimi Cordis, dum ex hoc incomparabili miſericordiæ theſauro, quidquid pro ſalute noſtra poſtulabimus, confidenter nobis potuerit impetrare.

Samſon in ſinu Dalilæ quieſcens, omnem virtutem & animi vigo- Jud. 16. 19.
rem perdidit: *Statim enim ab eo fortitudo diſceſſit.* Sed divus noſter dor-

miens in ſinu JEſu omnem inde gratiam, animi vigorem, ſcientiam plùs quàm Angelicam attraxit, ſibique vitam comparavit æternam.

Gen. 2. 10. Olim à mundi primordio in paradiſo *fluvius egrediebatur de loco voluptatis.* Sacratiſſimum Cor JEſu eſt locus ille voluptatis, de quo flumina Evangelii ſui hauſit, & potavit, atque univerſo terrarum orbi exinde communicavit. O felicem Diſcipulum!

Gen. 28. 16. Jacob Patriarcha recumbens ſupra petram, deſcendentes & aſcendentes Angelos conſpicatus eſt, & tandem ipſum Dominum ſcalæ innixum, & ſubdit Scriptura: *Cumque evigilaſſet Jacob de ſomno, ait: Vere*
1 Cor. 10. 1. *Dominus eſt in loco iſto, & ego neſciebam.* S Joannes indormiens ſupra petram (*Petra autem erat Chriſtus*) non ſolùm in dulciſſimo illo ſomno Angelos de cœlo deſcendentes & aſcendentes vidit, ſed & ipſum Angelorum Dominum ſcalæ Crucis innixum, cujus divinitatem tunc præſertim in cœna in illa amoris exſtaſi non obſcurè agnovit, *hinc*, teſte Alcuino, *omnibus ſæculis inauditum eructavit Sacramentum: In principio erat Verbum & Verbum erat apud Deum.*

Cornel. hic. Adamo proto-parenti noſtro in mirabili illo ſomno plurima myſteria in paradiſo à Deo fuerunt revelata, & inter alia myſterium SS. Trinitatis, Incarnationis Chriſti, ruinæ Angelorum &c. *Immiſit ergo Dominus Deus ſoporem in Adam &c.* Sed & dilectus Chriſti Diſcipulus indormiens ſupra pectus JEſu, multa, eaque altiſſima ac planè divina agnovit myſteria ac ſecreta cœleſtia, quæ ſuo tempore in Apocalypſi ſua manifeſtaret. O felix Diſcipule! Ipſe Dominus non habuit, ubi caput reclinaret, ſed tu inveniſti, ubi ſecurè caput tuum quieſceret; ô quàm bonum eſt hîc habitare!

6. Videamus nunc probam veræ & ſinceræ dilectionis, quâ Chriſtus Joannem, & Joannes Chriſtum usque ad finem fortiter ac
Luc. 9. 58. conſtanter dilexit. Sapiens adagium eſt: *Omni tempore diligit, qui amicus eſt, & frater in anguſtiis comprobatur.* Sic Joſeph fratres ſuos in
Prov. 17. 17. anguſtiis non deſeruit, ſed in egeſtate ac fame aluit, & conſervavit: *Nolite timere, ego paſcam vos, & parvulos veſtros. Conſolatusque eſt eos, & blandè ac leniter eſt locutus.* Ita Judas Machabæus fratres, & amicos
Gen. 50 21. ſuos, imò & univerſum Iſraëlem in ſummis periculis non dereliquit, ſed contra perſecutiones Antiochi defendit, & vindicavit: *Et ſurrexit Judas, qui vocabatur Machabæus, & adjuvabant eum omnes fratres ejus &c.*
Mach. 3. 1. Ita & S. Joannes à Chriſti dilectione usque ad decrepitam ætatem neque in proſperis, neque in adverſis unquam defecit, *quia perfecta illius charitas foras mittebat timorem.*

Recordor hîc illius adoleſcentis, de quo S. Marcus commemorat, quòd Chriſtum in monte Olivario à militibus captum, & tanquam Agnum manſuetum ad lanienam raptatum de nocte ſecutus ſit, cæteris in-

interim Apoſtolis & amicis in fugam dilapſis: *Adoleſcens autem quidam* Marc. 14. 51.
ſequebatur eum, amictus ſindone ſuper nudo, & tenuerunt eum; at ille rejectâ ſindone
nudus profugit ab eis. Et quis, obſecro, hic adoleſcens fuit? Reſpondent
S. Chryſoſtomus, S. Ambroſius, S. Gregorius, Baronius, & alii apud
Cornelium, non fuiſſe alium, quàm S. Joannem Evangeliſtam, tunc
temporis adhuc adoleſcentem, & inter Diſcipulos Chriſti natu mini-
mum, atque Divino Magiſtro ſuo ob candidiſſimos mores (ac planè
innocentes) apprimè charum; hinc neque in proſperis, neque in ad-
verſis voluit deſerere dulciſſimum Dominum ſuum, quia verus *amicus* Prov. 17. 17.
omni tempore diligit, & frater in anguſtiis comprobatur. O quàm pauci
ſunt nunc tales amici! amici ad menſam, amici ad recipienda beneficia,
& in tempore tentationis recedunt.

7. Job, ubi in tantam miſeriarum voraginem devenit, ut ſpoliatus
omnibus bonis terrenis, & inſuper à Satana ulcere peſſimo toto cor-
pore percuſſus in ſterquilinio ſederet, adhuc tres fideles invenit amicos,
qui eum viſitantes conſolati ſunt: *Igitur audientes tres amici Job omne malum,* Job. 2. 11.
quod accidiſſet ei, venerunt ſinguli de loco ſuo, ut viſitarent eum, & conſo-
larentur.

David, cùm à facie Abſolonis rebellantis fugam capeſſeret, & nunc
ſummitatem montis, in quo adoraturus erat Dominum, aſcenderet,
occurrit ei Chuſai fidelis amicus, quem remiſit Rex in urbem, ut diſſi-
paret Conſilium Achitophel, quod & fideliter non ſine vitæ periculo exe-
cutus eſt: *Ecce, occurrit ei Chuſai Arachites ſciſſâ veſte & terrâ pleno capite &c.* 2 Reg. 15. 32.

Similem ſincerum amicum invenit idem David in Ethai, cùm
flens & operto capite nudis pedibus montem Oliveti ſcanderet, ut con-
juratos ſuos effugeret hoſtes: *Et reſpondit Ethai Regi dicens: Vivit Domi-* 2 Reg. 15. 21.
nus, & vivit Dominus meus Rex, quoniam, in quocumque loco fuerit Dominus
meus Rex, ſive in morte, ſive in vita, ibi erit ſervus tuus.

Umbras audiſti, anima Chriſtiana! Longè fidelior Chriſti JEſu
amicus extitit S. Joannes Evangeliſta, qui cæteris præ timore diffu-
gientibus Diſcipulis, ſolus cum JEſu patiente & SS. Matre ejus com-
patiente in omnibus periculis conſtantiſſimè perſeveravit. Rapitur in
vincula JEſus, ſequitur Joannes. Siſtitur Magiſter iniquis Pontifici-
bus, illuc pervadit & diſcipulus. Vocatur ad Romanum Judicem Ju-
dex vivorum ac mortuorum, illic quoque præſens eſt Divus no-
ſter, heu quo cum animi dolore & amore! Flagellatur crudeliſſimè
Agnus immaculatus, ſentit & plagas Apoſtolus chariſſimus. Coro-
natur ſpinis Rex Regum, & Dominus Dominantium, tot læſiones in
anima patitur & fideliſſimus ejus ſervus. Ducitur ad mortem, fatali
trabe onuſtus mitiſſimus Salvator, eum comitatur & ſinceriſſimus ejus
amicus. Suffigitur in infami crucis patibulo, ah vita noſtra! Chri-

ſtur, & S. Joannes cum eo diſcupit mori, ut, qui conjunctiſſimus ei fuerat in vita, neque per mortem ſeparetur; ſed noluit Cœleſtis Pater, ut extincto juſtitiæ ſole & deficiente myſticâ lunâ, hoc illuſtre ſidus Eccleſiæ ſuæ deficeret, proinde in bonum univerſæ Eccleſiæ reſervatus eſt. En! quomodo ad omnia cum Chriſto perferenda tormenta Virgineus Apoſtolus ſeſe paratus exhibuerit. O verus *Benjamin!* Fallor, non ampliùs Benjamin, ſed *Benoni*, id eſt, filius doloris mei. O ſi ſimili affectu, amore ac dolore Chriſtum JEſum, & hunc Crucifixum ſæpiùs meditaremur, quàm citò veræ devotionis in nobis exardeſceret ignis!

Gen. 35. 18.

8. De Jacob Patriarcha perhibent Sacræ Paginæ, quòd cùm nunc morti proximus eſſet, ad ſe omnes ſuos filios convocari juſſerit, quibus pro ultima voluntate ſua varia reliquit documenta & dona, ſed Joſepho, dulciſſimo filio ſuo nunc Ægyptiorum Pro-Regi, partem ſingularem & extraordinariam in hoc teſtamento ſuo aſſignavit, ad quem in lectulo converſus dixit: *En! ego morior: do tibi partem unam, extra fratres tuos &c.* Erat autem hæc pars extraordinaria non alia, quàm inſignis ager in Sichar juxta Samaritanorum, prout patet. Joan. 4. v. 5.

Gen. 48. 22.

Audite nunc cæli, quæ loquor, audiat terra verba oris mei. Mitiſſimus JEſus, amor noſter Crucifixus, cùm nunc morti proximus eſſet, voluit pari ratione facere ſuum teſtamentum, in quem finem legavit peccatoribus veniam, latroni paradiſum, militibus crucifixoribus ſua veſtimenta, Patri ſpiritum, Joſepho ab Arimathæa exanime corpus, Petro, licèt abſenti, claves Eccleſiæ, afflictiſſimæ Matri ſuæ Joannem in filium: *Mulier, ecce filius tuus*, & Joanni dilectiſſimo Diſcipulo ſuo Mariam in Matrem, *ecce mater tua*; Juvat hîc audire S. Thomam Villanovanum: *Pendebat*, inquit, *in Cruce moriturus JEſus, diſpoſuit teſtamentum: aderat ibi dilectus, quid ſibi legaturus expectans: quid tibi, o dilecte, legabo? quid in ultimis dabo tibi? Ecce Mater tua: hæc omnium, quæ poſſideo, chariſſima & pretioſa gemma: hanc tibi trado &c.* O felicem diſcipulum! ſed & nos felices, ſi ex parte noſtra erit hæc SS. Virginea Mater, ſi enim habemus, ait Arnoldus Carnotenſis, *quadrigam*; per Joannem poſſumus pertingere ad Matrem, per Matrem ad Filium, per Filium ad Patrem.

Jo. 19. 26. S. Thom. de Villa Nova Conc. 1. de S. Jo.

Arnold. Carnot. tr. de V. D.

Dulcis Jonathas, cùm in prælio fuiſſet occiſus & corpus ejus à Philiſtæis in muro Bethſam ſuſpenſum, David amicus intimus millenis cum lacrymis deplanxit: *Planxit autem David planctum hujuſcemodi ſuper Saul, & ſuper Jonathamfilium ejus &c.* Dicat, qui poteſt, quàm amoroſis lacrymis cum doloroſa Matre dilectus ille Diſcipulus ſuaviſſimum Jonatham Chriſtum in Cruce extra muros ſuſpenſum, mortuum, toto corpore ſaucium, de ligno depoſitum & ſepultum deploraverit, donec in eò penitùs deficerent lacrymæ; unde, teſte S. Anſelmo: *Tunc accur-*

2 Reg. 1. 17.

S. Anſelm. de Paſſ.

rens Joannes Evangeliſta concidit ſuper pectus JEſu, plorans & dicens: Heu! heri de iſto pectore heri potabam dulcia, hodie triſtia & lamentabilia &c. O anima devota! quid dicis ad hoc? quotidie in conſpectu tuo pendet imago Crucifixi Salvatoris tui, & tu non ſuſpiras, non doles? Cernis SS. Vulnera ejus, latus apertum, cor transfixum &c. & non plangis? Ergone ſine corde & ſine ullo amore es erga amorem tuum Crucifixum?

9. Antequam huic noſtræ Conſiderationi imponamus coronidem, oportet, ut adhuc aliqua, & valde particularia de S. Joanne Evangeliſta inquiramus. Meminit Scriptura illius pretioſiſſimi throni, quem quondam Rex ſapientiſſimus ex candidiſſimo ebore & fulgentiſſimo auro ſibi fabricari fecit, quem à dextris & ſiniſtris duo ſtipabant generoſi leones, quaſi cuſtodirent illum: *Fecit etiam Rex thronum de ebore grandem, & veſtivit eum auro fulvo nimis &c.* 3 Reg. 10. 18. Et quid, obſecro, ſibi voluit ille thronus tam ſplendidus ac magnificus, quem duo ſtipabant aurei leones? numquid hæc omnia illis facta ſunt in figura? ℞. B. Petrus Damianus, quòd B. Petr. thronus hic non aliud, quàm B. Virginem & Dei Matrem Mariam præ- Damian. ſignaverit, in ea enim, quaſi in throno ſuo, eburneo puriore, & auro ob- Conc. 1. de rizo per charitatem fulgentiore, æterna Dei Sapientia ad novem menſes Nat. B. V. conſedit. Sed & duo leones à dextris & à ſiniſtris ſtipabant hunc thronum, dexter leo S. Gabriel Archangelus eſt, & ſiniſter S. Joannes Evangeliſta, primus animam, alter pervigili ſolicitudine intemeratum corpus SS. Genitricis Dei cuſtodiebat: *Qui benè leones dicuntur propter rugitum altiſſimæ vocis; duo enim verba nuntiarunt orbi terræ, qualia nec dicta ſunt, nec dicentur &c.*

Collige ex hoc iterum, anima Chriſtiana, ſingularem quamdam dignitatem & præcellentiam S. Ioannis Evangeliſtæ, cùm à Deo cum Archangelo in cuſtodia Divinæ Matris ſuæ comparatus eſt. O! quantùm Divus ille ex præſentia hujus ſactratiſſimæ Virginis in omni virtutum genere profecit, ut proinde mirum non ſit, quòd ad tantùm ſanctitatis apicem aſcenderit. Et ſi quondam *benedixit Dominus Obededom, & omnem domum ejus*, eò quia *habitavit arca Domini in domo Obededom Gethæi tribus menſibus*: 2 Reg. 6. 11. qualem benedictionem putas accepiſſe S. Ioannem propter arcam illam myſticam B. V. cui fideliſſimè inſerviit, donec ad cœlum aſſumpta eſt. Imitare, ſaltem quàntum potes, ſi vis eſſe filius talis ac tantæ Matris.

10. His conſideratis conſiderandis, non miror ampliùs, quare ille Angelus, qui S Ioanni de nuptiis Agni & retributione Sanctorum plura nuntiaverat, noluerit ab eo adorari. *Et cecidi ante pedes, ut adorarem eum. Et dicit mihi: Vide, ne feceris; conſervus tuus ſum, & fratrum tuorum habentium teſtimonium JESU, DEUM ADORA.* Apoc. 19. 10. Et nunquid Angelus ille Legatus Dei erat: quare ergo non illam à S. Ioanne Evangeliſta admi-

& adorationem, & honorem, prout quondam Angelus ille admiſerat, qui Joſue invictiſſimo Belli Duci cum gladio fulminante apparuerat?
Jos. 5. 15 *Cecidit Joſue pronus in terram, & adorans ait: Quid Dominus meus loquitur ad ſervum ſuum?*

Cornel. in Apoc. 19. 10. Reſp. Cornelius, quia Joannes Angelo illi erat dignitate æqualis, erat enim Virgo, Apoſtolus, Propheta, Evangeliſta, prædicator, & continuus Martyr, maximos labores & dolores ſuſtinens pro Chriſto, ideoque par, imò ſuperior Angelis meritò, ſicque præmio ac gloriâ ſuperior in cœlis; hinc nullum ei poterat nocere, & conſumere Martyrium, quia potiùs Angelus, quàm homo fuerat.

Dan. 3. 24. S. Hieron. & alii. Pueri illi Babylonici in fornace ignis ardentis perſiſtebant illæſi: *Et ambulabant in medio flammæ laudantes Deum, & benedicentes Domino &c.* Ita & S. Joannes Romæ ante Portam Latinam ſub Domitiano Imperatore in medio ignis ardentis, & in dolio ferventis olei nihil læſus, ſed potiùs pulchrior, & vegetior egreſſus, quaſi Phœnix à morte redivivus apparuit, cunctis admirantibus, qui huic aderant ſpectaculo.

Tandem cùm Verbum Dei per annos ſexaginta quinque prædicâſſet, & innumerabiles animas ad Chriſtum convertiſſet, placuit Divinæ Majeſtati ſervum tam fidelem ad cœlorum Regna transferre, cui circa finem vitæ, prout ſcribit S. Hieronymus, Chriſtus Dominus apparuit, & dixit:
S. Hieron. proleg. in Apoc. *Veni dilecte, & ipſe reſpondit: Venio Domine JEſu &c.* O dilecte Dei! eſto memor noſtri hîc & ubique, ac præſertim tunc, quando migrandum nobis erit ex hac mortali vita ad æternitatem &c.

CONSIDERATIO LIV.

De SS. Innocentibus M. M. & de cura parentum erga filios.

Pro Feſto SS. Innocentium.

Tunc Herodes iratus eſt valde, & mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem, & in omnibus finibus ejus. Matth. 2. 16.

I.

QUod olim in Ægypto novus Pharao ignorans Joſeph attentavit, ut omnes Hebræorum maſculi poſt partum necarentur;
Exod. 1. 22. *Præcepit ergo Pharao omni populo ſuo, dicens: Quidquid maſculini ſexûs natum*

natum fuerit, in flumen projicite. Hoc & impius fecit Herodes in ſuo infanticidio; ubi enim intellexit ex Scribis & legis Doctoribus, imminere tempus Meſſiæ, eò quòd ſceptrum modò à Juda ad alienigenam eſſet translatum, ipſe nomen Meſſiæ ambiens, ſtatuit non tantùm recens natum Meſſiam ex progenie David occidere, ſed & omnes maſculos à bimatu & infra bimatum, ſecundùm tempus, quod exquiſierat à Magis, neci tradere, ut ſic regnum ſuum ſibi ac poſteris ſtabiliret: *Tunc Herodes iratus eſt valde, & mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem, & in omnibus finibus ejus.* Gen. 49. 10. Matth 2. 16. Exod. 2. 3.

In illo infanticidio Pharaonis in Ægypto ſervatus fuit Moyſes infans in ſcirpea fiſcella, & in carecto expoſitus, & in hodierna Infantium cæde ſervatus eſt Chriſtus infans, & in Ægyptum deportatus. Occiſi ſunt autem, prout communior fert ſententia, circiter quatuordecim millia Infantium in odium Chriſti, proinde veri æſtimantur Martyres, & ita ab univerſali coluntur Eccleſia; ſupra quod S. Auguſtinus: *Profanus*, inquit, *hoſtis nunquam beatis parvulis tantùm prodeſſe potuiſſet obſequio, quantùm profuit odio &c.* Et quare hoc? Si perveniſſent, ſubintrat hîc S. Anſelmus, & alii, ad æqualem Chriſti pretioſiſſimi Salvatoris noſtri ætatem, in paſſione ejusdem ſimiliter cum cæteris impiis Judæis clamâſſent: *Tolle, tolle, crucifige eum.* Hinc providentiæ divinæ meliùs videbatur, ut citò ex hoc mundo immundo & perverſo tollerentur, quàm ut malitia ſuo tempore mutaret intellectum, & perverteret ſenſum. Et obſervat hîc Cornelius, non minimam quoque fuiſſe cauſam tantæ ſtragis puerorum, eò quòd ipſorum parentes B. Virginem puerperam & puerum IEſum hoſpitio non excepiſſent, ſed coëgerint adire ſtabulum, ibique parere. Plures ejusmodi ſtragis omitto cauſas & rationes, quia jam alibi in Tractatu de SS. Corde IEſu & Mariæ V. ac Matris doloroſæ annotavi; hodie verò tranſeo ad parentes, qualem illos oporteat habere curam filiorum, & viciſſim iſti in parentes reverentiam. Adſit Deus, ut congruenter loquar. Matth. 2. 14. S. Aug. ſer. 10. de Sanctis. Jo. 19. 15. Sap. 4. 11. Luc. 2. 7.

2. Venit aliquando Dina Iacobi Patriarchæ filia ex Lia ſuſcepta, in civitatem Sichem, ut ibidem die quodam feſtivo alterius quoque gentis videret mulieres, moresque earum, veſtimenta, & Gentilium ornatus (prout eſt curioſum fœminarum & ſimiarum genus) contemplaretur. Et quid ſequitur? Audi Scripturam: *Quam cùm vidiſſet Sichem, filius Hemor Hevæi, Princeps terræ illius, adamavit eam: & rapuit, & dormivit cum illa, vi opprimens virginem.* Vade nunc, & impoſterùm domi te contine, ibidem te nendo, texendo & acu pingendo occupa. Sed unde, quæres, tanta in hanc filiam ignominia? Cur tam turpiter lapſa, & corrupta eſt Dina? Gen. 34. 2.

Adverte: Dina fuit Liæ filia, de qua Scriptura: *Lia lippis erat oculis*; habebat enim debiles oculos & ad lacrymas pronos, hinc aliquomodo cæcu- Gen. 29. 17.

cæcutiebat, unde venit, ut plura indulgeret filiæ ſuæ Dinæ, ut ad libitum excurreret, & ſuam expleret curioſitatem. Et quid accidit? Egreſſa eſt Penelopes, & regreſſa eſt Helenes: egreſſa eſt virgo 15. annorum, & regreſſa eſt mulier, imò & meretrix. Hoc habent ejuſmodi, qui liberè cum juvenibus ambulatum ad ſaltus, ad pocula, ad familiares diſcurſus excurrunt. O parentes! nolite eſſe cum Lia *lippis oculis*, veniet profectò tempus, quando diſtrictiſſimus & juſtiſſimus Judex de hac veſtra in filios indulgentia à vobis exactiſſimam requiret rationem.

3. Job Rex Idumææ, vir ſimplicis & candidæ mentis, omnisque falſitatis, ſimulationis & duplicitatis expers, cùm ex omni parte à Dæmone, cui Dominus petenti omnes ejus poſſeſſiones diripiendas conceſſit, acerrimè, & diverſis exagitaretur plagis, ſemper illud orbi decantatum in ore & corde habuit: *Sit Nomen Domini benedictum &c.* Tandem advertit Scriptura, quòd vir ille, hactenus caute Marpeſiâ conſtantior, præ nimio luctu veſtes ſuas conſciderit, & tonſo capite in terram proſtratus Deum adoraverit: *Tunc ſurrexit Job, & ſcidit veſtimenta ſua, & tonſo capite corruens in terram adoravit &c.* Et quare, dices, Job ſua dilaceravit veſtimenta? An propter Chaldæos, qui tres turmas facientes invaſerunt & tulerunt ejus camelos? An forte propter Sabæos, qui illius rapiebant boves, & aſinos? An propter grandinem & ignem cœleſtem de cœlo cadentem, & oves ac pueros conſumentem? An propter vehementiſſimum morbum, quo eum Satanas toto corpore ulcere peſſimo percuſſit? An propter uxorem inſultantem, quæ illi extra civitatem, eo quòd eſſet elephantiacus, in ſterquilineo ſedenti egregriè (ut ita dicam) planetam legit: *Benedic Deo, & morere?* Minimè gentium, iſta omnia non commoverunt fortiſſimi & patientiſſimi viri animum ad querelas, ad lacrymas, ad veſtimentorum ſciſſionem, quid ergo?

Job. 1. 21.

Job. 1. 20.

Reſp. S. Baſilius Magnus: Tunc primùm ſcidit veſtimenta, quando illi fuit ruina filiorum nuntiata: Hactenus, inquit, juſtus quaſi ſcopulus conſiſtebat; poſtquam verò nuntius venit, qui diceret: in convivantes filios & filias violento flatu convivii domicilium corruiſſe, tunc omni naturæ ſenſu patefacto, veſtem conſcidit, ut eâ re propenſæ voluntatis ſuæ erga liberos ſignificationem daret; & quia inter ſe legem ſtatuerunt filii, ut in orbem tranſirent convivii dies, optimus eorum parens probè advertit, ejuſmodi orbicularem epularum tranſitum vix ſine peccatis poſſe accidere, ideo audita illorum ruinâ, ne fortè etiam æternum periiſſent, vehementiſſimè doluit: *Tunc ſurrexit Job, & ſcidit veſtimenta ſua.* En! vir talis ac tantus vehementer ſibi timuit, ne nimiùm fortaſſe filiis ſuis indulſerit, hinc quotidie pro illorum ſalute victimas & holocauſta Deo ſolebat offerre: *Conſurgensque diluculo offerebat holocauſta pro ſingulis: dicebat enim: ne fortè peccaverint filii mei.* Vide nunc, & con-

S. Baſil. M. in Catena Græca.

Job. 1. 5.

conſidera moderna ſæcula, quàm incurii & negligentes ſint multi parentes in cura filiorum ſuorum promovenda, non abſimiles ſimiis, de quibus conſtat, quòd fœtum nimiùm ſtringendo, amplexando, baſiando occidant, unde lemma: *Perdit amando.*

4. Quamdiu Moyſes virgam ſuam manu tenebat, virga permanſit, ſed ubi eam à ſe in terram projecit, mox in horridum ſerpentem converſa eſt: *Tolle virgam tuam, & projice eam coram Pharaone, ac vertetur in colubrum.* Quod & in præſentia Ægyptiorum factum eſt: *Quæ verſa eſt in colubrum.* Virga hæc poteſtatem, dominium & directionem parentum in filios ſuos adumbrat, quæ à Regio vate appellatur: *Virga directionis &c.* O! felices illi parentes, qui hanc virgam diſciplinæ ſemper manu geſtant, prolesque ſuas diſcretè corrigunt, illis exemplo ſuo præeuntes, atque in timore & obſervatione mandatorum Dei conſervantes: Unde rectè Sapiens: *Noli à puero ſubtrahere diſciplinam, ſi enim percuſſeris eum virgâ, non morietur, tu virgâ percuties eum, & animam ejus de inferno liberabis &c.* Si autem hanc paternam virgam & diſciplinam, neglectâ debitâ educatione, de manu tua abjeceris, væ tibi, crede mihi: *Vertetur in colubrum,* & tibi, & filiis tuis.

Exod. 7. 9.

Pſ. 44. 9.

Prov. 23. 13.

Heli veteris legis Sacerdotem conſidera, hominem cæteroquin pium, ac juſtum, ſed filiis ſuis nimium indulgentem, unde paulatim ſceleratiſſimi effecti ſunt. Monuit quidem eos Pater: *Quare facitis res hujuscemodi, quas ego audio, res peſſimas, ab omni populo? Nolite filii mei: non enim eſt bona fama, quam ego audio, ut transgredi faciatis populum Domini &c.* O Pater! nimis lenis eſt iſta correctio; baculum potiùs nodoſum arripe, & eorum tergora inunge, vel omnino eos tanquam refractarios carceri mancipa; & ſi adhuc tuis nolint obedire mandatis, eos à ſacrificiis amove, & Sacerdotio priva, ut diſcant reſipiſcere, ſtatum ſuum ſine nævo ſervare, & Deo pro poſſibili inſervire, opus enim eſt in hac venerea lue duro nodo, & cauterio, blandis nihil efficitur. Sed fruſtra loquor, imò actum ago, *dum enim filiis ſuis pepercit,* ait Os Aureum, *& ſuam & illorum ſalutem perdidit.* Ratio eſt, quia à pueritio non magis eos ad meliora flexit, correxit, & caſtigavit; unde tritum illud promanavit: *Blanda Patrum ſegnes facit indulgentia natos.*

1 Reg. 2. 23.

S. Chryſoſt. in loc. cit.

5. De Amnon, primogenito Davidis filio, recenſent Sacræ Paginæ, quàm turpi aſtu, & fœdiore inceſtu Thamar ſororem ſuam ex patre germanam oppreſſerit. Cùm hæc res adeò probroſa ad aures Davidis eſſet delata, obſervat ſacer textus: *David contriſtatus eſt valde.* Et quid deinde? An tamen enormiter delinquentes condignè, prout patrem decet, caſtigavit? Audi rurſus Scripturam: *Noluit contriſtare ſpiritum Amnon filii ſui, quoniam diligebat eum, quia primus genitus erat ei.* O David! quid agis? neque ob tantum admiſſum ſcelus morte dignum tuum corrigis & cor-

2 Reg. 13. 21

Lev. 20, 17. ripis filium? an non Lex jubet: *Qui acceperit ſororem ſuam, filiam patris ſui, vel filiam matris ſuæ, & viderit turpitudinem ejus, illaque conſpexerit fratris ignominiam; nefariam rem operati ſunt: Occidentur in conſpectu populi ſui, eo quòd turpidinem ſuam mutuò revelaverint, & portabunt iniquitatem ſuam.* Hoc tu, Rex Iſraël, in propriis filiis ſcis, & connives, utramque prolem ſinis abire immunem?

Drexel. David. c. 25. §. 1. Reſp. Doctiſſimus juxta, ac pientiſſimus P. Hieremias Drexelius: Ideo Davidem filii incæſtum non caſtigâſſe, quia partim amore, partim verecundiâ ductus, cogitaverat: Ego ipſe ſum caſtigabilis, quia liberis meis ipſe peſſimô præivi & nocui exemplô, cur ergo exprobrem, quod ipſe feci? Ecce remordentem illorum parentum conſcientiam, ſi ipſi priùs ſunt rei criminis, quod ex poſt factô filii perpetrarunt, econtra animoſos facit innocentia. Et ſubjungit ulteriùs memoratus graviſſimus Auctor: In educandis liberis Rex David vix quidquam laudis obtinuit, Regias curas ſolertiſſimè tractavit, liberorum curam nec ſeveram, putem, nec ſeriam geſſit; hinc nec Abſolonem patratâ jam cæde à fuga retrahi in carceres juſſit &c. O bone Deus! quantum filiis peſſimum nocet parentum exemplum! Unde Poëta: *A bove majori diſcit arare minor.*

4 Reg. 2, 23. 6. Progredior ulteriùs. Eliſæus Propheta & Diſcipulus Eliæ, cùm in Bethel deſcenderet, ut ibidem contra idolum, quod Jeroboam Rex ex vitulo aureo conſtituerat, pugnaret, occurrebant ei de civitate nonnulli petulantes pueri, illudentes ei, & clamantes: *Aſcende calve, aſcende calve.* Eliſæus, ubi tantam puerorum conſpicatus eſt inſolentiam, juſto Religionis zelo commotus à Deo gravem illis imprecatus eſt vindictam & punitionem: *Maledixit eis in nomine Domini.* Et ecce, ad talem imprecationem ſine mora immiſit Deus in illos de proximo ſaltu duos urſos ferociſſimos, qui ante ora parentum eos diſcerpſerunt: *Egreſſique ſunt duo urſi de ſaltu, & laceraverunt ex eis quadraginta duos pueros.* Et quare, dices, voluit Deus, ut prædicti pueri in conſpectu parentum ab urſis diſcerperentur? cur non à leonibus, quorum multi juxta Abulenſem tunc temporis intervallo in ſaltu morabantur?

S. Juſt. q. 80. Reſp. S. Juſtinus: *Deus puerorum clade parentes flagellavit, ac ſimul poſteros monuit, ut in vero Dei cultu, modeſtiâ & probitate filios ſuos educent, ne ſimiliter caſtigentur.* Addit S. Ambroſius, quòd urſi partus ſuos informes lambendo forment, & poliant: *Urſa partus ſuos ad ſui effingit ſimilitudinem.* Quia ergo parentes illi in civitate Bethel hoc non in ſuis faciebant prolibus, ideò meritò, & appoſitè in filiorum internecione urſos experti ſunt; in qua punitione Eliſæus adhuc benè pueris conſuluit, ſi enim diutiùs vixiſſent, ſceleratiores peſſimorum parentum exemplô evaſiſſent, & ideo graviùs ſuo tempore damnandi. O! parentes attendite, &

S. Ambr. l. 6. Hexam. c. 4.

ex hoc conſiderate, qualis pœna vos maneat in altera vita, ſi in cura veſtrorum filiorum, & ſubditorum nunc eſtis negligentes.

7. Et vos, ò filii! audite me, timorem Domini docebo vos; audite, inquam, quàm gravem pœnam Deus in veteri Lege inobedientibus & rebellibus dictaverit filiis. Arrigite aures, & verbum Dei conſiderate, ita enim habet Scripturæ textus: *Si genuerit homo filium contumacem, & protervum, qui non audiat patris aut matris imperium, & coërcitus obedire contempſerit: apprehendent eum, & ducent ad ſeniores civitatis illius, & ad portam judicii, dicentque ad eos: Filius noſter iſte protervus & contumax eſt, monita noſtra audire contemnit, commeſſationibus vacat, & luxuriæ, atque conviviis.* Et quid ulteriùs, ò juvenes, ad talem parentum veſtrorum accuſationem exſpectatis? Auſcultate, & tinniant ambæ aures veſtræ: *Lapidibus eum obruet populus civitatis: & morietur, ut auferatis malum de medio veſtri, & univerſus Iſraël audiens pertimeſcat.* O tempora! ò mores! Si nunc, obſecro ſodes, omnes filii ſuis rebelles & contumaces parentibus ſimili deberent affici pœnâ, ubi ſufficientes invenirentur lapides? Deut. 21. 18.

Ubi Sodoma, & finitimæ civitates igne cœleſti ob civium inhabitantium graviſſima demerita extinctæ ſunt: *Igitur Dominus pluit ſuper Sodomam & Gomorrham ſulphur & ignem*, in illo, inquam, vaſtiſſimo & igneo diluvio non duntaxat ſenes, & juvenes utriusque ſexûs, ſed & innocui perierunt infantes: *Et ſubvertit civitates has, & omnem circa Regionem, univerſos habitatores urbium*; ergo etiam innocentes infantes? & ita eſt. Sed quid tenera iſta ætas in Deum peccare poterat? Quare ſimili cum efferatis, & induratis peccatoribus affecta eſt pœna? Nunquid *pro menſura peccati erit & plagarum modus?* Si ergo nihil peccârunt in Deum; quo jure ita puniuntur? Gen. 19. 24. Deut. 25. 2.

Reſp. Cornelius: Quia Deus, qui omnium, mortisque & necis eſt Dominus, per eos etiam volebat parentes, & tantum parentum ſcelus punire, parvulis autem benè hac morte conſuluit, ne, ſi ſuperſtites manerent, patriſſarent, itaque æternis ignibus addicerentur. Corn. in Gen. 19. 25.

8. Achaz filius Jonathan Regis Juda, ubi anno ætatis ſuæ vigeſimo ad Regale ſceptrum & thronum evectus eſt, non fecit, quod erat placitum in conſpectu Domini Dei ſui, ſed idola gentium colere, & templum profanare cœpit; & quod peſſimum erat, impius Rex *luſtravit filios ſuos in igne*, & hoc in gratiam idoli Moloch; quod & Scriptura in alio loco ſatis luculenter inſinuat: *Inſuper & filium ſuum conſecravit, transferens per ignem ſecundùm idola gentium.* Obſervat autem Toſtatus, quòd illa ſtatua idola Moloch ænea, & concava fuerit, in qua Sacerdotes idololatræ accendebant ignem, & ſubjiciebant carbones. Cùm ergo nunc candeſceret idolum æreum, filios à parentibus immolandos in manus idoli imponebant, ibique concremabantur, & ne audiretur ploratus infantium, 2 Par. 28. 3. 4 Reg. 16. 3. Toſtat. q. 3. in c. 16. 4. lib. Reg.

ſantium, interim tubis perſtrepebnt & tympanis, donec parvulus, & innocens illa Diaboli victima eſſet abſumpta. Tum populo ſuadebant, dictos parvulos abſque dolore ad cœlum, & beatitudinem evolâſſe, & illis parentibus filios ſuos idolo Molech immolantibus omnia proſpera
Pſ. 105. 35. eventura. Et hoc eſt, ad quod alludit Vates Regius: *Immolaverunt filios ſuos, & filias ſuas Dæmonibus.* Hoc faciunt etiamnum mali Chriſtiani, dum filios ſuos ac filias quotidie immolant Dæmoni per maledictiones, & execrationes, per mala exempla, & per depravatam educationem. Et hoc inter Chriſtianos?

Revertor ad Heli, de quo ſuperiùs mentionem feci, qui, cum triſte
1 Reg. 4. 17. illud nuntium percepiſſet: *Duo filii tui mortui ſunt, Ophni & Phinees, & Arca Dei capta eſt*, de cathedra ſeu pontificali ſella ſua, ex pavore & angore nimium conſternatus, deficiente ſpiritu, retrorſum cecidit, & collum fregit: *Cumque ille nominaret Arcam Dei, cecidit de ſella retrorſum juxta oſtium, & fractis cervicibus mortuus eſt.* O caſum miſerabilem, & planè lugendum! Vir tam grandævus, qui per quadraginta annos Iſraeli præfuit, tam miſerando pereat exitio?

Mendoza in 1 Reg. 4. 10. Reſp. Mendoza appoſitè, & doctè ad noſtrum conceptum: *Non moritur*, inquit, *in ſella ſedens, ſed cadens: ut, qui filios probè non inſtituit, magiſterii cathedrâ indignus cenſeretur. Non cadit in faciem, ſed in tergum: ut, qui filiorum ſcelera, ut par erat, non advertit, quò ipſo rueret, ignoraret. Cervices fregit ex ruina, caputque illiſit, qui filiorum cervices indomitas non ſubegit, & proprium capitis officium in adminiſtranda familia non curavit.* Væ vobis parentibus, ſi cum Heli in cura & educatione filiorum veſtrorum eritis negli-
1 Tim. 5. 8. gentes. Audite Apoſtolum, *Si quis ſuorum, & maximè domeſticorum curam non habet, fidem negavit, & eſt fideli deterior.*

9. Venerat aliquando ad pretioſiſſimum Salvatorem noſtrum pater quidam, adducens filium Dæmoniacum, quem Satan horrendum in modum ſolebat cruciare, & nunc in aquas, nunc in ignem
Marc. 9. 16. mittere: *Magiſter*, inquiebat triſtis, *attuli filium meum ad te, habentem ſpiritum mutum, qui, ubicunque eum apprehenderit, allidit illum, & ſpumat, & ſtridet dentibus, & areſcit &c.* Ad quem benignus Dominus: *Quantum temporis eſt, ex quo ei accidit?* Reſpondet pater: *Ab infantia.* Pientiſſime JEſu! ad quid interrogas de temporis ſpatio, quo Diabolus in hunc puerum introivit? Nunquid ipſe perfectiſſimè omnia noveras, quo temporis momento hoc malum illi accidit?

Verum enim verò aliud hîc latet myſterium: Chriſtus enim per hanc interrogationem: & patris reſponſum: *Ab infantia*, ipſum patrem indigitavit, & redarguit, quòd ex propria culpa, negligentia, & conniventia illius, hoc peſſimum malum filio acciderit, quia curam ſufficientem in educatione illius non adhibuit, & fortaſſe in ira eum ali-

quando

quando Diabolo devovit (prout multorum incuriorum parentum mos eſt) hinc puer tam dura & dira, licèt ex ſe innocens, ſed nocens propter peccatum parentis, à Dæmone ſuſtinere debuit, donec tandem à pientiſſimo Domino, etiam ab hoc malo fuerit liberatus. Oportet hîc audire S. Chryſologum: *Requirit*, inquit, *paſſionis tempus Author temporis, non ut neſciens, ſed ut ſciens neſcientibus prodat. Denique interrogationi tali tempus aperit, ætatem pandit, revolvit infantiam, ut tanti mali cauſa non tangat ſobolem, ſed parentem.* Auditis hoc parentes? S. Chryſol. ſerm. 51.

Ducebatur vita noſtra ad mortem, & Chriſtus *bajulans ſibi Crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariæ locum;* in via occurrebant ei plures piæ mulieres, Chriſto tam miſerandum in modum affectò condolentes, & amarè flentes: *Converſus autem ad eas JEſus, dixit: Filiæ Jeruſalem, nolite flere ſuper me, ſed ſuper vos ipſas flete, & ſuper filios veſtros.* . . Siſte hîc gradum animę mi, & unâ meum mente attentiore perpende, quare patientiſſimus Redemptor noſter prædictis mulieribus fletum prohibuerit? & nunquid juſtiſſimam cauſam habebant innocentem ejus mortem deplorandi? Et quis eſt homo, qui non fleret, Chriſtum JEſum ſi videret in tanto ſupplicio? Sed noluit mitiſſimus Dominus ejusmodi fœminarum fletum & ejulatum: *Nolite flere ſuper me, ſed ſuper vos ipſas flete, & ſuper filios veſtros?* & quare hoc? Jo. 19. 17. Luc. 23. 28.

Reſp. S. Anſelmus: Licet prædictæ mulieres & filiæ Sion fuerint piæ, & in Chriſtum miſericordes, filios tamen habebant immorigeros & petulantes, qui cum cæteris Judæorum pueris lutum & ſaxa in Chriſtum patientem, & Crucem ferentem projiciebant; unde ſtetit in via illa doloroſa in media platea Chriſtus, memoratis mulieribus, licèt aliàs piis ac devotis, inſinuans, ut potiùs ſuper ſe ipſas, & ſuper filios ſuos tam malè educato, flerent. Flete, flete & vos parentes negligentes, flete ſuper Chriſti Paſſionem, & hoc quidem bonum eſt ac meritorium, ſed magis ſuper vos ipſos, & ſuper filios veſtros. S. Anſel. de Paſſ. Dom.

10. De reliquo diſcant parentes Chriſtiani à Tobia ſeniore, quomodo ſe gerere debeant erga filios, & filii diſcant à juniore Tobia, qualiter viciſſim & ipſi obligentur parentibus. De ſeniore Tobia dicitur: *Filium ab infantia DEUM timere docuit, & abſtinere ab omni peccato.* Et quid honeſtius ac pulchrius? Hîc verificatum eſt illud: *Generatio rectorum benedicetur.* Diſcant, inquam, & juniores à juniore Tobia obedire ad nutum parentibus, eos permagni æſtimare, diligere, venerari, & pro omni poſſibili modo præſertim in ſenectute illis ſuccurrere, prout ille parentibus ſuis fecit; hinc in omni eventu ipſe, & poſteri ejus fuerunt proſperati, Deo & hominibus grati: *Omnis autem cognatio ejus, & omnis generatio ejus in bona vita, & in ſancta converſatione permanſit, ita ut accepti eſſent tam Deo, quàm hominibus, & cunctis habitantibus in terra.* Tob. 1. 10. Pſ. 111. 2. Tob. 14. 17.

Gen. 26. 4. Diſcant ulteriùs parentes & filii ab Abraham & Iſaac, à Deo benedictis: *Multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas cæli: daboque poſteris tuis univerſas Regiones has.* Ab Iſaac, qui filium ſuum Jacob obedientem benedictione
Gen. 27. 37. ſua. & divitiis cumulavit: *Frumento, & vino, & oleo ſtabilivi eum.* A parentibus Suſannæ: *Cùm eſſent juſti, erudierunt filiam ſuam ſecundùm legem Moyſis &c.*
Dan. 13. 3. Unde rectè Suſanna contra peſſimos tentatores triumphum ſuum debet optimæ educationi. A Mathathia filios ſuos in Lege Dei & Moyſis ſalu-
1 Mach. 2. 50. briter inſtruente, & contra impios, cùm jam morti appropinquaret, magno cum zelo animante: *Nunc ergo, ò filii, æmulatores eſtote legis, & date animas veſtras pro teſtamento Patrum veſtrorum &c.* Qui cùm cogeretur à Rege Antiocho idolis immolare, & à Lege Dei diſcedere: Multis de po-
1 Mach. 2. 19. pulo Iſraël conſentientibus, ipſe generosè cum filiis reſtitit: *Etſi omnes gentes Regi Antiocho obediunt. . . Ego & filii mei obediemus legi Patrum noſtro-*
Jud 14. 6. *rum.* A fortiſſimo Samſone non fugiente ad occurſum ferociſſimi leonis, ſed in medium irruente periculum, qui *& dilaceravit leonem, quaſi hædum in fruſta diſcerpens, nihil omnino habens in manu ſua.* Et quare hoc? Reſp. Samſonem hoc ex amore ſuorum feciſſe parentum, ponè in via per vineam ſe ſequentium, qui, fugiente hoc filio ſuo, cruente hujus beſtiæ ferociam non evaſiſſent, ſed ab ea ſine dubio fuiſſent diſcerpti & devorati. Et ut in reditu laſſas parentum ſuorum reficeret vires, dulce mel in faucibus hujus occiſi leonis inventum, ipſis communicavit, quo eos in Regione illa calidâ mirum in modum refocillavit. Diſcant ex his dictis parentes, & filii, qualiter ſe gerere debeant, ut ſalvi fiant &c.

CONSIDERATIO LV.

In quo conſiſtat vera, ac ſolida hominis Chriſtiani Recreatio?

De Feſto Dedicationis.

Excepit illum gaudens. Luc. 19. 6.

I.

PUlcherrima eſt illa quæſtio, in quo conſiſtat vera ac ſolida hominis Chriſtiani recreatio? Homines ſumus, proinde in imbecillitate noſtra levamen quærimus, ut vires poſt labores colligamus. Cœlos quidem indefeſſa rotat vertigo, & ſol cum luna & aſtris ſtare neſciunt, non tamen mortalis homo, unde Poëta:

Quod caret alterna requie, durabile non eſt;
Hæc reparat vires, feſſaque membra levat.

Ager licèt fertilis, ſi nunquam quieſcit, citò exhauritur. Bovem
opus frangit, ut ſub jugo corruat. Equo & camelo ſui ponderis men-
ſura eſt: Arcus nimiùm intenſus rumpitur. Ita ſubintrat Angelicus:
Sapientes decet interdum remittere aciem rebus agendis intentam. Verbo: *Ne-* S. Th Aq.
quid nimis. Sed oportet, ut homo feſſus ſuam ſubinde quærat & ha- 2. 2. q. 168.
beat recreationem. a. 4.

Verumenimvero non immeritò hîc quæres, anime mi, in quo tan-
dem vera illa ac ſolida Chriſtiani hominis conſiſtat recreatio ac gau-
dium? Abraham, ubi revelatum illi fuit, ex ſemine ſuo Chriſtum ſuo
tempore naſciturum: *Exultavit*, ait ipſa Veritas Chriſtus, *ut videret diem* Jo. 8. 56.
meum &c. Quod verbum *exultavit* ingentem denotat lætitiam, quæ ſe
intùs ampliùs capere non poteſt, ſed erumpit foras. David, ubi eandem
percepit revelationem, dum Arcam Domini tanto cum jubilo in urbem
ſuam introduxerit, præ inſolito gaudio *ſaltavit totis viribus ante Domi-* 2 Reg. 6. 14.
num. Bartimæus ille cæcus, ubi Chriſti vocem audierat, ut ad ſe veni-
ret, *projecto veſtimento ſuo exiliens venit ad eum.* Claudus ille ad portam tem- Marc. 10. 50.
pli ſpecioſam Hieroſolymis ſedens, poſtquam à S. Petro Ap. ſanatus eſt:
Exiliens ſtetit, & ambulabat. Et hodie Zachæus Publicanorum Princeps, Act. 3. 8.
ubi de longè in Sycomoro JEſum vidit adventantem, & ab eo poſtea
intellexit: *Quia hodie in domo tua oportet me manere*, exultavit præ gaudio: Luc. 19. 6.
Et feſtinans deſcendit, & excepit illum gaudens. Unde, obſecro, tam in-
ſolitum gaudium in animo Zachæi: *Excepit illum gaudens?*

Reſp. Euthymius: *Gaudens, quòd non ſolùm JEſum vidiſſet, ut optaverat,* Euthym. hîc.
*ſed quòd etiam ab ipſo vocatus fuiſſet, quodque ipſum ſuſcepiſſet, quod nunquam ſpe-
raverat.* Addit Cornelius, quòd videns illum Chriſtus in Sycomoro,
animum illius per internam gratiam & inſpirationem benignè illuſtrave-
rit, ut cognoſceret hunc JEſum verum eſſe mundi Salvatorem, qui
peccata pœnitentibus remitteret, eisque conferret ſalutem; unde fide
plenus & ſpe, atque in animo contritus ad Chriſti pedes ſe abiecit, &
peccata ſua publicè confeſſus eſt; ideo ab ore veritatis audire meruit:
Hodie ſalus domui huic facta eſt, eò quòd & ipſe filius ſit Abrahæ. Collige ex hoc, Luc. 19. 9.
anime mi, in quo vera recreatio, & ſolidum hominis Chriſtiani conſi-
ſtat gaudium, nimirum in bona & ſecura conſcientia; & quia Zachæus S. Clem. l. 3.
pondus peccatorum ſuorum, quod hactenus illius gravabat conſcien- Recogn.
tiam, citò depoſuit, non ſolùm gaudens Chriſtum excepit, ſed & relictis
omnibus hunc Dominum ſuum ſecutus eſt, factus aſſecla S. Petri Ap. &
ab eo ordinatus Cæſareæ Palæſtinæ Epiſcopus. Plura hodie occurrunt
de vera non ventris, ſed mentis recreatione dilucidanda.

2. Sæ-

2. Sæpiùs pretioſiſſimus orbis Servator Chriſtus à bonis mentibus,
vel ad prandium, vel ad cœnam fuit invitatus. Matthæus, qui & Levi,
Luc. 5. 29 *fecit ei convivium magnum in domo ſua: & erat turba multa publicanorum, & alio-*
rum, qui cum illis erant diſcumbentes. Simon Phariſæus, priùs leproſus, ſed à
Chriſto ſanatus, ut gratum erga benefactorem ſuum demonſtraret ani-
Luc. 7. 36. mum, *rogavit illum, ut manducaret cum illo; & ingreſſus domum Phariſæi, diſcu-*
buit. Martha & Magdalena cum fratre ſuo Lazaro iteratò mitiſſimum
Dominum ad caſtellum ſuum amiciſſimè invitârunt, ut dignaretur
Luc. 10. 38 cum ipſis prandere, & cænari: *En mulier quædam Martha nomine, excepit il-*
lum in domum ſuam, quaſi hoſpitem & peregrinum, qui ut Deus omnium
erat Dominus. Alius Phariſæus & Princeps illorum, cujus nomen non
Luc. 14. 1. aſſeritur, quia non ex devotione, ſed malitioſè, prout refert Lyranus &
alii, Chriſtum invitaverat *Sabbato manducare panem:* nihilominus beni-
gnus Dominus illius voluit eſſe conviva, ut prodeſſet præſentibus, &
omnes lucrifaceret, unde & hydropicum in illius ædibus ſanavit. Hodie
verò univerſorum Dominus ſe ipſum apud Zachæum invitavit ad con-
Luc. 19. 5. vivium: *Quia hodie in domo tua oportet me manere.* Et quare hoc, mi Domine?
Corn. hic Reſp. Cornelius; qui ex mera liberalitate, & charitate, Zachæum &
omnes domeſticos ejus voluit ſalvare, ideo in ejus domo placuit manere,
ut occaſionem haberet commodiorem, eos ad fidem & pœnitentiam,
mundique & opum contemptum adhortandi, & plenè convertendi ad
Deum. Hinc Zachæus bonis omnibus, quibus priùs erat addictus, unâ
die ſe abdicavit, dimidium relinquens pauperibus, & alterum dimidium
addicens reſtitutioni, ipſe verò conſilium Evangelicæ paupertatis am-
plexus, pauperem Chriſtum pauper impoſterum ſequi decrevit: *Ecce,*
V. Beda hic. inquit V. Beda, *camelus depoſitâ ſarcinâ per foramen acûs tranſit, id eſt, relicto divi-*
tiarum amore, benedictionem Dominicæ ſuſceptionis accipit. O quàm benè tunc
erat Zachæo in animo, ubi primos bonæ conſcientiæ fructus poſt per-
actam pœnitentiam cœpit deguſtare! & hoc eſt ſummum gaudium,
Prov. 15. 15. ſumma conſolatio, & hominis Chriſtiani perfecta conſolatio: *Secura*
mens quaſi juge convivium. Habesne & tu, optime Lector! talem ſecuram
mentem? Spero, ſecùs illam quæras oportet aliàs. Sed pergo ulteriùs.

3. Prodigus ille, ubi anno uno omnes ſuas facultates epulando, po-
tando, ludendo, ſcortando conſumpſit, tandem egere cæpit; & quia in-
gens fames illam torquebat Regionem, ad convivium porcorum able-
gatus eſt. Hæc vexatio apperuit illi intellectum, & inſana fames tan-
Luc. 15. 18. dem illum docuit ſapere; unde in ſe reverſus ſtatuit: *Surgam, & ibo ad*
Patrem meum, & dicam ei: Pater, peccavi in cœlum, & coram te &c. Et ecce, ubi
Pater illum de longè vidit veſtibus laceratum, famelicum, totum ſqua-
lidum, plorantem, & vix oſſibus hærentem, miſericordiâ motus ceci-
dit ſuper collum ejus, & oſculatus eſt eum; ipſe verò in genua provolu-

tus

ı, multis cum lachrymis culpam ſuam pœnitens confeſſus eſt, unde
n duntaxat veniam à dulciſſimo Patre ſuo impetrare meruit, ſed &
jectis ſordidiſſimis centonibus, veſte pretioſâ & talari indutus, ad
endidum convivium admiſſus eſt. O! quis dicet, quo animi cum
udio, & quali cum appetitu tunc ille fuerit cænatus. Et quod in ſin-
larem me rapit admirationem, illud eſt, quòd Pater in illo convivio
ıſicos quoque conſtituerit, qui ſuavi ſymphoniâ illius mulcerent &
citarent animum: *Cùm veniret, & appropinquaret domui, audivit ſympho-
m, & chorum.* Et quare hoc? Nunquid ſine muſica & choro ſuam
terat levare famem, & egregiè in Domino epulari & iucundari? *In* Luc. 15. 25.
prodigi converſione, ait Le Blanc, *fit muſica, & chorea.* Sed, obſecro,
quid hoc? Muſica & chorea?

Reſpondent Sacri interpretes, quòd per concentum illum muſi-
m, & ſuavitatem ſymphoniæ, ac citharæ ſonum, rectè conſcientia bo-
, ſecura & cum Deo concordans poſſit ſubaudiri, talis enim conſcien- Le Blanc in
per ſalutarem pœnitentiam benè purgata, & nullius gravis delicti ſibi Pſ. 114. 7.
nſcia eſt ſuaviſſima muſica delectans Deum & hominem; & quia
us ille prodigus (typus peccatoris) verè de peccatis ſuis pœnituit, à
ntiſſimo Patre ad lautiſſimum convivium (SS. Eucharıſtiæ typum)
miſſus eſt. O! quali cum gaudio & animi conſolatione: O! Chri-
ıni, ſi ſecuti ſumus errantem, ſequamur & pœnitentem: *Guſtate, &
ete, quoniam ſuavis eſt Dominus*, ad veſtras enim lachrymas ridebunt &
udebunt Angeli in cælo, & adhuc ſuaviorem concentum muſicum Pſ. 33. 9.
ient: *Ita dico vobis, gaudium erit coram Angelis Dei ſuper uno peccatore
ıitentiam agente.* Vide ex his, anime mi, pro reflexione mentis, in
o conſiſtat vera hominis Chriſtiani recreatio & conſolatio. Luc. 15. 10.

3. Columba illa Noëmi in mundanis fluctibus & cæno terreno lo-
m non inveniens, ubi pedem ſuum ſecurè defigeret: *Cùm non inveniſſet,
requieſceret pes ejus*, id eſt affectus: *reverſa eſt ad eum in Arcam.* Hoc eſt, Gen 8. 9.
le Blanc, ad bonam conſcientiam, in qua eſt Noë, id eſt, *requies*, non Le Blanc in
im eſt tutior requies, niſi in bona, & cum bona conſcientia. Pſ. 114. 7.

Joſeph Patriarcha veteris Teſtamenti ſcyphum argenteum habuit,
quo naturali augurio poterat præſagire, divinare, & indagare de alio-
m moribus; hunc enim pleno vino hoſpitibus propinando facili
odo, & naturali ſagacitate (quia in vino veritas) arcana humanorum
rdium poterat explorare, ac præſertim fratrum ſuorum: *Scyphus, quem
ati eſtis, ipſe eſt, in quo bibit Dominus meus, & in quo augurari ſolet.* Supra
ıod Petrus Cellenſis *Conſcientia bona*, ait, *eſt ſcyphus Joſeph, in quo augurari*, Gen 44. 5.
inebriari ſolet animus. Ex quo potâſſe gloriabatur divina illa Sponſa, dum Pet. Cell. l. de
xit: *Introduxit me in cellam vinariam &c.* conſc.

4. Cùm magnificentiſſimum illud templum à ſapientiſſimo Rege Cant. 2. 4.

Salomone Hieroſolymis ædificaretur, nullus malleatorum & ferrato-
rum ſtrepidus auditus eſt, quia lapides jam priùs dolati ac perfecti erant:
3 Reg 7 6. proinde tantùm calce ad eos inter ſe conglutinandos opus erat: *Malleus & ſecuris, & omne ferrementum, non ſunt audita in domo, cùm ædificaretur.* Hugo
Hug. à S. Vict. l. 3. de anima c 11. à S. Victore per hoc templum Salomonis conſcientiam bonam ac ſecuram intelligit: *Conſcientia bona,* inquit, *eſt templum Salomonis,* & Apoſtolus, *Neſcitis, quia templum Dei eſtis, & ſpiritus Dei habitat in vobis?* In hoc myſtico
1 Cor 3 16. templo non auditur ſtrepidus malleorum, & ſecurium ſæcularium curarum, quia habitatio Dei eſt: *Conſcientia bona,* ait S. Auguſtinus, *eſt thalamus Dei, & palatium, habitaculum Sancti Spiritûs: hæc eſt thronus Salomonis.*
S. Aug ſer. 10 ad frat. Et poſt pauca intercalata exclamans, ſubdit: *O conſcientia ſancta! in terra adhuc es, & in cœlis habitas!*

Venerunt ſub medium noctis ſilentium ad cœli portam denæ Virgines prudentes quinque, & fatuæ ſimiliter quinque, per vocem Angeli eam à ſomno excitatæ, & ad nuptias Sponſi cœleſtis invitatæ. Primæ ſine mora ad æterna admiſſæ ſunt gaudia, reliquæ verò ignominioſè
Matth. 25 11. fuerunt repulſæ, & excluſæ: *Neſcio vos.* Et quid peccârunt iſtæ miſellæ? Fatuæ erant; ſed quid hoc importat? Nunquid fatua & ſtulta mundi elegit Deus, ut fortia quæque confundat? Verùm alia hîc ſubeſt ratio: *Prudentes acceperunt oleum in vaſis ſuis cum lampadibus,* quod econtrariò non fecerunt fatuæ, ſed earum lampades ob defectum olei erant extinctæ. Per quod oleum & lampadem ardentem, ſubſidio cujus dictæ pruden-
S. Aug. ſer. 22. de Verb. Dei. tes virgines intrârunt ad gloriam S. Auguſtinus bonam ac ſecuram ſubaudit conſcientiam: *Sapientes illæ virgines ſumpſerunt ſecum oleum in vaſis ſuis, id eſt: Conſcientia illis Teſtimonium perhibebat.* Vide hîc, & conſidera ſecuræ mentis gaudia, quod ſolum eſt ſolidum in vita & morte ſolatium. Au-
S. Bern. l. de Conſcient. diatur hîc in veritatis Teſtimonium S. Doctor Mellifluus: *Nihil,* inquit, *eſt jucundius, nihil tutius, nihil ditius bona conſcientia: premat corpus, trahat mundus, terreat Diabolus, illa erit ſecura. Bona conſcientia ſecura erit, cùm corpus morietur: ſecura, cùm anima coram Deo præſentabitur, ſecura, cùm utrumque in die judicii ante tribunal terrificum juſti Judicis ſtatuetur.* O quale gaudium!

5. Salomon, Sapientum omnium Magiſter & Princeps, inter alia
Prov. 19. 14. obſervat, quàm inſigne ſit Dei donum, ſi quis virorum prudentem ſibi potuit deſponſare uxorem: *Domus,* inquit, *& divitiæ dantur à parentibus: à Domino autem propriè uxor prudens.* Talis erat Sara à Deo data Abrahamo, Rebecca Iſaaco, & Rachel Jacobo; à tali enim uxore dependet fides, pax, ſalus, & prædeſtinatio viri, filiorum, & totius familiæ ſalus. Dicitur autem in proverbio & non ſine cauſa, mulierem prudentem optimum habere, & ſuggerere poſſe viro ſuo conſilium, ſi ſubitò illud proferat, & manifeſtet; ideo talis vir, ſi diverſa eminent pericula, illud ſubminiſtratum uxoris ſuæ conſilium prudenter ſequi poteſt, præcipuè ſi ab illa æſtimetur, & diligatur. . . . . Sic

Sic Michol uxor Regia Davidi marito ſuo optimum dedit conſilium, dum Saul, ob victoriam à Philiſtæis reportatam invidiæ livore agitatus, eum quærebat interficere, ſuaſit Davidi Michol: *Niſi ſalvaveris te nocte hac, cras morieris.* David, uxoris ſuæ ſecutus conſilium, & per feneſtram ab illa depoſitus, manus inſidiantium feliciter evaſit. 1 Reg. 19. 11.

Antonius de Rampelogis, Theologus & Doctor clariſſimus, per dictam fidelem uxorem conſcientiam noſtram intelligit; ſæpiùs enim multis involvimur periculis, tentationibus, & inſidiis Diaboli, carnis, & mundi, oportet igitur, ut ſalubre conſilium ſemper habeamus in promptu; proinde ad hanc prudentiſſimam uxorem noſtram, hoc eſt, ad conſcientiam noſtram, & quidem bonam recurramus, hæc enim nobis in omni tentatione opportunum, & utiliſſimum ſuggeret conſilium: *Nihil*, ait Divus Gregorius, *poterit obeſſe, ſi ſola conſcientia defendat.* S. Gregor. M. hom 9. in Ez.

6. Miror, quare Joſeph olim in Ægypto carceri mancipatus tam læto animo omnia adverſa potuerit ſuſtinere. Vide & conſidera ex altera parte pincernam & piſtorem captivos, quàm ingenti timore & angore fuerint perculſi, ſemper formidantes imminentem & intentatam mortis ſententiam? unde Joſeph aliquando ad eos: *Cur triſtior eſt hodie ſolitò facies veſtra?* Gen. 40. 7.

Reſ. Scriptura: Quia ambo peccarunt Domino ſuo Pharaoni, imò ipſi Deo, erant enim Regii Miniſtri, unus præfectus pincernarum, & alter piſtorum; ne ergo peccatum illorum (quia magis loculis & poculis ſuis providebant, quàm aulæ Regiæ) ob pravum exemplum maneret impunitum, à judice tenti, incarcerati & examinati ſunt, quotidie ob malam conſcientiam decretoriam ad Crucem exſpectantes ſententiam. Joſeph autem non indigebat conſolatione, quia optimam & innocentem habebat conſcientiam, ideo in nullo formidabat periculo; unde rectè Poëta: *Conſcia mens recti rerum diſcrimina ridet.* Et hæc eſt prima Dedicationis noſtræ feſtivitas, poſſidere conſcientiam bonam, ſinceram & rectam: Hinc interrogatus aliquando Bias Philoſophus: Quidnam in hac mortali vita omni vacaret metu, reſpondit: *Bona conſcientia.* Ecce, anime mi, ſtude & omni vi labora, ut talem poſſis habere conſcientiam, & res ſalva erit: *Juſtorum animæ in manu Dei ſunt, & non tanget illos tormentum mortis.* Sap. 3. 1.

Talis conſcientia eſt juge convivium potentiſſimi Regis Aſſueri: *Bibebant autem, qui invitati erant, aureis poculis &c.* Eſt dulce manna conſolationis, quod benignus Deus etiam in hac vita dare ſolet diligentibus ſe: *Dabo manna abſconditum.* Eſt mel ſuaviſſimum: *De comedente exivit cibus, & de forti egreſſa eſt dulcedo.* Eſt Regnum Dei juxta illud: *Ecce enim Regnum Dei intra vos eſt.* Eſt *reclinatorium aureum*, in quo ſe reclinat, & quieſcit Chriſtus. Eſt terra promiſſionis perpetuo lacte Eſth. 1. 7. Apoc. 2. 17. Jud. 14. 14.

Luc. 17.21. & melle manans: *Educam de terra illa in terram bonam, & ſpatioſam, in terram, quæ fluit lacte & melle.* Eſt torrens voluptatis, quo Deus dile-
Cant. 3.10. ctos ſuos etiam in hac vita ſubinde ſolet potare: *Torrente voluptatis tuæ po-*
Exod. 3.8. *tabis eos.* Eſt hortus deliciarum, gaudium Angelorum, & portus navi-
Pſ. 35.9. gationis noſtræ, per mare hoc magnum & ſpatioſum hujus mundi periculis plenum ſecurè nos transferens ad cœleſtem patriam: unde rectè
S. Bern. l. de Mellifluus: *Futuræ beatitudinis,* inquit, *non eſt utilius remedium, non cer-*
conſc. c. 4. *tius teſtimonium, quàm bona conſcientia; mundus enim volubilitate circumrotetur, ploret, rideat, pereat, tranſeat, nunquam marceſcit conſcientia.* O! gau-
S. Aug. ſer. 27. dium ſupra omne gaudium, quia impiis non eſt pax, neque ſincera
de Verb. Dom. mentis recreatio, quia major eſt mentis, quam illa ventris. Ita S. Antiſtes Hipponenſis.

7. Aſſumpſerunt aliquando Apoſtoli Chriſtum Dominum ſuum in altum mare, ut cum eo in aliam trajicerent Regionem; & ecce ſubito motus magnus eſt factus in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus:
Matth. 8.24. *Ipſe verò dormiebat.* S. Marcus obſervat, quòd mitiſſimus Dominus in puppi in medio maris æſtu ſuaviter ſuper aliquod cervical indormierit:
S. Marc. 4.38. *Et erat ipſe in puppi ſuper cervical dormiens.* Et quale, obſecro, cervical habuit univerſorum Dominus, qui de ſe ipſo ait: *Vulpes foveas habent, & volucres*
Matth. 8.20. *cæli nidos: Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet?* ubi ergo in hac tam immani irati pelagi tempeſtate caput ſuum reclinavit? *Super cervical,* inquit S. Marcus. Sed quale cervical hoc erat?

Euthymius & Theoph. hic. Reſpodent Sacri interpretes, Chriſtum in puppi tunc dormientem caput ſuum inclinâſſe ſuper lignum transverſum, ex quo puppis roboratur & ſolidatur, adeoque dormiiſſe velut in Crucis typo, tanquam in centro ſuo; ideo venit in hunc mundum, ut pro ſalute omnium in Crucis ligno moreretur, ut ſic unde mors oriebatur, inde vita reſurgeret. Sunt & alii, qui adſtruunt, cervical Chriſti tunc fuiſſe rudentem, ſeu funem nauticum conglobatum, in quo dulciter dormitabat, qui cuſtodit Iſraël, cujus tamen divinitas ſemper vigilabat pro nobis. Quidquid ſit hac de re: *Ipſe verò dormiebat.*

Cauſam myſticam aſſignat Cornelius, quòd per cervical illud optimè deſignetur *conſcientia bona, in hac enim fidelis in quavis adverſitate*
Corn. in *ſecurus quieſcit,* & ſuaviter cubat, etiam inter ipſos medios perſecutio-
Matth. 8.24. num fluctus: *Quid ſecurius,* ſubintrat hic iterum S. Bernardus, *bona*
S. Bern. de *conſcientia damna rerum non metuit, nec verborum contumelias, non corporis*
Conſid. *cruciatus, quæ & ipſa morte magis erigitur, quàm deprimitur.* S. Tiburtium M. conſule, qui, ut habent eius acta, intrepidus ad Torquatum Tyrannum inter tormenta dixit: *Applica equuleos, ſuſpende Chriſtianos, damna, percute, incende, univerſa denique ſupplicia adhibe, decerne, quidquid libet, omnis nobis vilis eſt pœna, ubi pura comes eſt conſcientia.* O conſcientia bona, quanta in te ſunt gaudia!

Quam

Quàm benè igitur Sapiens: *Non contriſtabit juſtum, quidquid ei accide-* Prov. 12 21.
rit. Si cum Tobia affligatur cæcitate: *Non contriſtabit.* Si cum Jobo va-
riis afficiatur cruciatibus: *Non contriſtabit.* Si cum Daniele mittatur in Tob. 2. 11.
lacum leonum: *Non contriſtabit.* Si cum Suſanna oneretur calumniis: Dan. 6. 16.
Non contriſtabit. Si cum Davide perſecutionum agitetur fluctibus: *Non* Dan 13. 22.
contriſtabit. Si cum tribus pueris Babylonicis mittatur in fornacem ignis 2 Reg. 17. 13.
ardentis: *Non contriſtabit.* Si cum Machabæis torqueatur, dilanietur, &
membratim ſcindatur: *Non contriſtabit.* Si cum cæteris ſanctis Martyribus Dan. 3 21.
cuncta pro juſtitia perferre debeat ſuppliciorum genera: *Non contriſtabit.* 2 Mach. 7. 1.
Si denique omnia Diaboli tormenta ſuper eum veniant: *Non contriſtabit,*
quia mens ſapientis nullius mali ſibi conſcii ſemper apud Deum eſt, quam S. Iſid. l. 3.
mentem inhabitat ipſe Deus, hinc ſemper ſibi ſimilis, imperturbabilis de ſummo
eſt: *Vis,* ait S. Iſidorus, *nunquam eſſe triſtis? benè vive. Secura mens triſtitiam* Bono.
leniter ſuſtinet; & Hugo Cardinalis: *Conſcientia bona, inquit, ſemper eſt in* Hug. Card.
gaudio, & aeterni convivii jam præſentit odorem. in Prov. 15 15.

8. Nunc cognoſco, qualis fuerit ille theſaurus Evangelicus, de quo Veritas Chriſtus: *Simile eſt Regnum cœlorum theſauro abſcondito in agro, quem, qui invenit homo, abſcondit, & præ gaudio illius vadit, & vendit univerſa, quæ habet,* Matth. 13.44. *& emit agrum illum.* Ager ille eſt corpus noſtrum, à Deo quondam in agro Damaſceno ex luto formatum, in quo agro abſconditus eſt theſaurus incomparabilis, ac longè pretioſiſſimus, de quo Apoſtolus: *Habemus autem* 2 Cor. 4. 7. *theſaurum iſtum in vaſis fictilibus;* hoc eſt, in corpore luteo, fragili, & caduco, theſaurus autem iſte non alius eſt, ait S. Bernhardinus, quàm conſcientia S. Bern. to. 2. munda, quæ quidem per multas inſidias & pericula abſcondita eſt; appre- ſ. 52. a. 2. tiatio autem tanti theſauri infertur, cùm dicitur: quia omnia ſua vendidit & emit agrum illum, quia comparatione conſcientiæ bonæ cuncta tranſitoria pro nihilo ſunt habenda; *quid enim prodeſt homini, ſi univerſum mundum lucretur, anima verò ſua detrimentum patiatur? aut quam dabit homo commutationem, pro anima ſua?* Matth. 16, 26.

Mulier illa Evangelica, quæ drachmam unam perdidit, in domo ſua diligentiſſimè eam quæſivit, & nullum non angulum ſcopis emundavit, donec tandem drachmam illam amiſſam ſummo cum gaudio invenerit; unde convocans amicas & vicinas, eas ad participationem hujus inſoliti ſui gaudii invitavit: *Congratulamini mihi, quia inveni drachmam, quam perdideram.* Ubi cum Origine, & B. Alberto M. obſervandum, Luc. 15. 9. quòd mulier iſta drachmam ſuam perditam non extra domum, ſed intra domum ſuam quæſierit, & invenerit: *Hæc domus,* ait B. Albertus M. B. Albert. hic. *eſt domus conſcientiæ interioris, quam totam oportet evertere, in compunctione & confeſſione,* cum Zachæo ex animo de peccatis dolendo, malè parta reſtituendo, pauperibus largas eleemoſynas diſtribuendo, occaſiones malorum vitando &c., &c. Atque ſic recuperabis bonam conſcientiam, & invenies drachmam, hoc eſt, animam tuam imagine Dei inſignitam. O quanto cum gaudio!

9. David in omni ferè tribulatione & perſecutione olim cantare
Pſ. 4. 7. ſolebat: *Dediſti lætitiam in corde meo.* Et qualem lætitiam dices? an regiam & opiparam menſam? an auri argentique copiam? an potentiæ
S. Chryſoſt. hîc. magnitudinem? Minimè gentium, quia hæc juxta mentem S. Chryſoſtomi non ſunt lætitiæ cordis, ſed vera ac ſincera cordis lætitia eſt conſcientia bona ac recta, & de hac tunc temporis intervallo gloria-
1 Reg. 2. 1. batur Vates ille Jeſſæus. *Exultavit cor meum in Domino;* dicebat quondam Anna ob natum Samuelem exultans, & hymnum Deo concinens, quia bonam habebat conſcientiam. Eſther, licet eſſet 127. provinciarum Domina, nunquam tamen in alio lætata eſt, niſi in Deo ſalutari
Eſth. 14. 16. ſuo: *Tu ſcis neceſſitatem meam, quòd abominer ſignum ſuperbiæ & gloriæ meæ . . . & nunquam lætata ſit ancilla tua, ex quo huc translata eſt, niſi in te Domine*
Hab. 4. 18. *DEUS.* En! vim conſcientiæ bonæ. *Ego autem,* dicebat quondam Habacuc Propheta, *in Domino gaudebo, & exultabo in Deo JESU meo;* non gaudebo in opibus, non in dignatibus, non in voluptatibus, non in vana hujus mundi gloria, non in eſca & potu, non in commoditatibus hujus ſæculi, ſed *exultabo in Deo JESU meo*, & in bona conſcientia mea, *in pace in id ipſum dormiam, & requieſcam.* Ecce! homo pacatæ conſcientiæ, etiam
Pſ. 4. 9. inter hujus mundi ruinas erectus eſt: *Impavidum ferient ruinæ.*

Imponamus huic Conſiderationi finem & coronidem. De Pharaone recenſet Scriptura, quòd ciniphes & culices mirum in modum eum exagitaverint, à quibus neque in menſa, neque in horto, neque in lecto
Exod. 8. 17. ullam requiem habuit: *Omnis pulvis terræ verſus eſt in ciniphes per totam ter-*
Pſal. 104. 13. *ram Ægypti;* & David in Pſalmis: *Dixit, & venit cœnomia: & ciniphes in omnibus finibus eorum.* O! DEUS bone, cuſtodi nos à peſſimis iſtis malæ conſcientiæ aculeis. Nabuchodonoſor Rex inter tot Regales delicias & imperia nec quidem de nocte tranquilla requiem capeſſere poterat:
Dan. 4. 2. *Cogitationes meæ in ſtratu meo, & viſiones capitis mei conturbant me.* Ratio eſt,
Iſa. 48. 22. quia malam habebat conſcientiam. *Non eſt pax impiis, dicit Dominus.*
2 Reg. 11. 14. Urias quocumque ibat, ſecum in ſinu mortis ſuæ geſtabat litteras: *Et ſcripſit David Epiſtolam ad Joab, miſitque per manum Uriæ, ſcribens in Epiſtola: Ponite Uriam ex adverſo belli, ubi fortiſſimum eſt prælium, & derelinquite eum, ut percuſſus intereat.* Væ nobis, ſi ad judicium aliquando nobis erit eundum, ſi ſimiles Uriæ litteræ (hoc eſt, mala conſcientia) contra nos teſtabuntur. Si ſciviſſet Urias, ſine dubio litteras illas vel emendaſſet, vel abjeciſſet, aut Vulcano conſecrâſſet. Qualis ſit tua conſcientia, ſcis, & cognoſcis, anime mi, nunc ergo mature cum pœnitente Zachæo eam emenda, & dignos fac fructus pœnitentiæ, ut cum Ezechia Rege mo-
4 Reg. 20. 3. ribundo aliquando in tuæ mortis articulo poſſis dicere: *Obſecro, Domine, memento, quæſo, quomodo ambulaverim coram te in veritate & corde perfecto, & quod placitum eſt coram te, fecerim.* O! te felicem, ſi ſimili gaudes conſcientiâ,

ſcientiâ, quæ immarceſcibilem tibi pariet coronam & æternam gloriam: *Gloria*, inquit Apoſtolus, *noſtra hæc eſt, Teſtimonium conſcientiæ noſtræ.* Fac hoc, & vives. 2 Cor. 1. 12.

CONSIDERATIO ULTIMA.

De Sacrificio Miſſæ, & dignitate Sacerdotis eam offerentis.

In Primitiis Reverendiſſimi, & Perilluſtris D. D. Joannis Marquardi Liberi Baronis de Layden, Domini in Affingen, Bergen &c. Anno Chriſti 1716. die 4. Octobris.

Hoc facite in meam Commemorationem. Luc. 2. 19.

I.

REctè Doctor Angelicus: Licèt DEUS ſit omnipotens, tria tamen majora facere non poteſt; Videlicet majus lumen gloriæ, majorem unionem quàm hypoſtaticam, & majorem Matrem: *Hæc tria*, inquit, *habent quandam bonitatem infinitam ex Bono infinito, quod eſt DEUS.* Et pergit idem Angelicus: Licèt DEUS ſit etiam ſapientiſſimus, plùs tamen dare neſcivit, neque potuit, quàm quòd ſe ipſum traderet in SS. Sacramento: unde & Concilium Tridentinum: *Salvator noſter Sacramentum hoc inſtituit, in quo divitias divini ſui erga homines amoris velut effudit.* D. Th. p. 1. q. 25. a. 6. ad 4. Seſſ. 13. c. 2.

Obſerva. τὸ *effudit*, dum nobis SS. Corpus ſuum, beatiſſimam animam, infinitam Divinitatem, & univerſa merita liberaliſſimè in hoc incruento Miſſæ Sacrificio quotidie communicat. Proinde rectè Eminentiſſimus Cardinalis de bona concludit, quòd quidem in Lege veteri Deo ſupremo rerum omnium Domino plurima fuerint oblata Sacrificia, in nova autem lege Evangelica unicum ſolummodo ei offertur, quod omnia legalia longiſſimo intervallo, imò infinities ſuperat, hoc eſt SS. Miſſæ Sacrificium. Card. Bona in Tract. de Sac. Miſſæ.

Offertur autem ſoli Deo, tanquam primo principio, & fini ultimo noſtro, in proteſtationem immenſæ illius excellentiæ, dominii & Majeſtatis infinitæ, atque in recognitionem ſummæ noſtræ erga eum ſervitutis, & ſubjectionis. unde appellatur Sacrificium honorarium, & Eychariſticum, nihil enim pretioſius Divinæ Majeſtati poterit ab Eccleſia pro tot acceptis beneficiis offerri; quod prævidens in ſpiritu Vates Regius exclamavit: *Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi?* Pſ. 115. 3.

Et

Et mox ſubjungit: *Calicem ſalutaris accipiam, & nomen Domini invocabo.* Supra quod Le Blanc: *Calix ſalutaris eſt calix Eucharisticus; eſt enim calix nobis datus à Salvatore, in quo ipſe Salvator continetur & ſalus.* Eſt pari modo & propitiatorium; hinc rurſus Tridentinum: *Sacrificium iſtud verè propitiatorium eſt, hujus quippe oblatione placatus Dominus, gratiam & donum pœnitentiæ concedens, crimina, & peccata etiam ingentia dimittit.* Denique & omnium bonorum impetratorium eſt, tum pro vivis, tum pro defunctis nondum ad plenum purgatis, per modum ſuffragii illis applicatum. Et quid pretioſius?

Le Blanc hic.

Seſſ. 22. c. 2

Ex quibus hactenus enarratis facile intelligitis, animæ Chriſtianæ, quanta ſit dignitas, gratia & effectus hujus incruenti & ſacroſanctæ Miſſæ Sacrificii. Et quid dico? Ecce ſtat hodiernâ lucè in conſpectu omnium noſtrûm Sacerdos quidam recèns initiatus, Reverendiſſimus ac Perilluſtris D D. Joannes Marquardus Liber Baro de Layden &c. procinctus primâ vice ad ſacrificandum Deo immortali Hoſtiam laudis &c. Ego licèt indignus plura de hoc ſummo Myſterio adjuvante benigno Numine diſſeram. Aderit Deus, ut congruentèr loquar, & vos me percipiatis.

2. Quod ſol eſt inter omnes planetas ac ſtellas, hoc eſt SS. Euchariſtiæ Sacramentum, & Miſſæ Sacrificium ejuſque participatio inter omnia hominis Chriſtiani pia ac bona opera. Vidit quondam Iſaias Prophetarum Princeps cœlum apertum, & in eo Dominum ſedentem ſuper ſolium excelſum, & elevatum, atque Seraphinos Triſagion cantantes. Et ecce, dum Propheta in exſtaſi & ſtupore in hac viſione erat abſorptus: *Volavit*, inquit ipſe, *ad me unus de Seraphim, & in manu calculus, quem forcipe tulerat de Altari, & tetigit os meum, & dixit: Ecce tetigit hoc labia tua, & auferetur iniquitas tua, & peccatum tuum mundabitur.* Plura hîc concurrunt conſideranda & dilucidanda. Et quid calculus ille ignitus, quem Angelus forcipe aureâ de Altari tulerat? Cur non manibus? Nunquid aduſſiſſet eas? Minime gentium, quia Angelus erat. Cur forcipe aureâ dictum calculum de Altari ſuſtulit?

Iſa. 6. 6.

Reſp. Cornelius in hunc Scripturæ locum, calculum illum ignitum fuiſſe Carbunculum, gemmam omnium pretioſiſſimam, & quod plùs eſt, Sacratiſſimæ Euchariſtiæ typum, quem Angelus non auſus eſt attractare manibus, quia figuram ſuſtinebat ſacratiſſimi Altaris Sacramenti, ſed forcipe aureâ, ob peculiarem reverentiam, & venerationem hujus diviniſſimi myſterii, *Sancta enim ſanctè ſunt tractanda.* Et tetigit labia ejus. Quare hic carbo, ſubintrat hîc iterum dictus Cornelius, hoc eſt, SS. Euchariſtia verè diſpoſitos ab omni peccato purgat, roborat, & inflammat, *ut tanquam leones ignem ſpirantes ab illa menſa recedamus, facti diabolo terribiles.* Ita Os Aureum quoque, & S. Baſilius &c.

Corn. in hunc loc.

S. Chryſoſt. hom. 61. ad popul.

O! Sa-

O! Sacerdotes Dei, & vos omnes, qui præſentes eſtis, videte, conſiderate ex hoc figurante figuratum: Angelus ille Seraphinus non auſus eſt carbunculum illum SS. Eucharistiæ typum, manibus, ſed aureâ tantum attingere forcipe. Et ecce, plùs datum eſt Sacerdotibus, & hodie perilluſtri Neomyſtæ noſtro, qui loco forcipis aureæ quatuor digitis Canonicis primâ vice prehendit illum, *qui tribus digitis appendit molem terræ*, Iſa. 40. 12.
Obſtupeſcite cœli, *quia Deus poteſtatem talem dedit hominibus.* Matth. 9. 8.

3. Progredior ulteriùs. Olim in Levitico præcepit Deus, quatenus Iſraëlitæ tempore meſſis primitias ſpicarum Deo in ſignum grati animi offerrent, quas in unum manipulum alligatas Sacerdos elevabat in altum; interim populus ſtabat, preces in cœlum fundens, & Deo Conſervatori ſuo debitas pro novo ſubminiſtrato frumento grates perſolvens: *Cum meſſueritis ſegetem, feretis manipulos ſpicarum, primitias meſſis veſtræ ad Sacerdotem, qui elevabit faſciculum coram Domino, ut acceptabile ſit pro vobis.* Lev. 23. 10.

Hodie video hanc figuram perfectè adimpletam; quid enim aliud per dictum ſpicarum manipulum præſignatum eſt, quàm divinum illud frumenti granum, quod, teſte S. Auguſtino, eſt ipſe Chriſtus, & hic crucifixus, & Euchariſticus: *Ipſe*, inquit, *Dominus JEſus erat granum mortificandum, & multiplicandum: mortificandum infidelitate Judæorum, multiplicandum fide populorum.* S. Aug. tr. 11. in Joh. Et ecce, hodie hoc divinum frumenti granum & manipulum ſpicarum, velut primitias ſuas, Deo Patri omnipotenti humiliter, & devotiſſimo animo offert, conſecrat & elevat Reverendiſſimus & Perilluſtris Neomyſta. O! quanto cum ſolatio omnium noſtrûm, ac præſertim Illuſtriſſimorum, & Perilluſtrium amicorum, ac ſubditorum in hac in... ni Eccleſia, ab Avo ejus à fundamentis erectâ, præſentium? Olim ſtabat populus cum Sacerdote elevante ſpicarum manipulum totus devotus, & in laudem Dei effuſus, ſuas ſimul cum Sacerdote conjunctas preces & vota; ita & nos faciamus hodie, dilectiſſimi; agite: *Surſum corda*, ut hoc SS. diviniſſimum Sacrificium, & quidem primum, acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem: *qui elevabit faſciculum coram Domino, ut acceptabile ſit pro vobis.*

4. Percurramus ulteriùs Scripturam, ut eò meliùs ex figurante figuratum, & ex umbra agnoſcamus veritatem. In libro Exodi præſcribit Deus Sacrificium agni, tam manè, quàm veſperè ſingulis diebus divinæ Majeſtati immolandi; & hoc erat in lege illa veteri perenne Sacrificium communibus populi expenſis offerendum: *Hoc eſt, quod facies in altari: Agnos anniculos duos per ſingulos dies jugiter: unum agnum manè & alterum veſpere.* Exod. 29. 38. Ceremoniæ, quæ in offerendo hoc agno legali adhibebantur, ſunt raræ, ac ſingulari dignæ conſideratione. Imprimis lavabatur hic agnus in piſcina probatica, exinde viridi coronatus ſerto portatur ad templum, ubi in Altari holocauſtorum, tanquam victima

pacifica, à Sacerdote jugulatus pro peccatis populi immolabatur, & excoriatus, ac veru ligneo affixus aſſatus eſt, ſanguis autem illius partim ſuper Altare, partim ſupra populum aſpergebatur; ad quod alludit Apo-
Hebr. 9. 22. ſtolus in Epiſtola ad Hebræos: *Et ſine ſanguinis effuſione non fit remiſſio.*
1 Cor. 10. 11. Hæc autem omnia in figura contingebant illis, ſcripta ſunt autem ad correptionem noſtram.

Obſervate, chariſſimi, per agnum illum immaculatum & incontaminatum Chriſtus præfiguratus eſt, tum crucifixus, tum Eucharisticus, ille
Jer. 11. 19. enim, *quaſi agnus manſuetus portatus eſt ad victimam*, priùs in torrente Cedron ablutus, ſerto ſpinoſo redimitus, per flagella excoriatus, ac tandem veru ligneo, h. e. Cruci affixus, & in igne charitatis aſſatus eſt, cujus ſacratiſſimo ſanguine non duntaxat Ara Crucis, ſed & populus univerſus aſperſus fuit; hinc ſine ſanguinis illius effuſione non fit remiſſio. Sed attendite ul-
Corn. hic. teriùs: juge hoc Sacrificium, ait Cornelius, ſignificabat quoq; juge ſacrificium Chriſti in Eucharistia, quod omnibus diebus offertur, & offeretur usq; ad finem mundi. Cum agno illo legali offerebatur etiam *ſimila & vinum.* Videte hîc, atq; perpendite, animæ Chriſtianæ, quàm benè correſpondeat figuratum cum figurante, quia Chriſtus non ſolùm pro noſtra, omniumq; ſalute voluit tanquam agnus occidi, ſed etiam in ipſo hoc cruento Sacrificio reliquit nobis SS. Sacramentum corporis & ſanguinis ſui ſub ſpecie panis & vini, quo mirandum in modum animæ noſtræ aluntur, reficiuntur, & confirmantur. O Chriſtiani! vel ex hoc agnoſcite dignitatem hujus SS. & incruenti primi Sacrificii, & diſponite vos ad dignos tanti Myſte-
Trident. rii percipiendos fructus, *quia in hoc divino Sacrificio*, ait Sancta Synodus, *in-*
Seſſ. 13. cap. 5. *cruentè immolatur, qui in Arca Crucis ſemel ſeipſum cruente obtulit.* Et quid dignius?

5. Abraham Patriarcha immolavit Deo filium & arietem, filium in affectu, & arietem in effectu; & propter hoc Sacrificium benedictus eſt
Gen. 22. 16. à Domino: *Quia feciſti hanc rem, & non pepercisti filio tuo unigenito propter me, benedicam tibi, & multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas cœli &c.* Ecce, pulcherrimum typum cruenti & incruenti Sacrificii, per agnum enim illum maſculum Deo immolatum, quid aliud præſignatum eſt, quàm cruentum Crucis Sacrificium, & per Iſaac incruentum Sacrificium, quod quotidie in Eccleſia Dei ab ortu ſolis usque ad occaſum ejus ſolet offerri? & ſi tantopere benedictus eſt Abraham à Deo propter illud Sacrificium, quid, obſecro, gratiarum nos miſelli ſperare poſſumus in hoc primo & incruento Miſſæ Sacrificio, ubi non aries, non Iſaac, ſed ipſe Dei Filius æterno Patri per
Joan. 4. 10. manus Sacerdotis pro ſalute noſtra, tum animæ, tum corporis, humiliter ac devotiſſimè offertur? *O homo, ſi ſcires donum Dei!* O ſi ſcires!

Benedictus eſt à Deo Noëmus, ubi finito diluvio Altare novum Domino ædificavit, & in eo diverſa holocauſta Domino Deo ſuo immola-
Gen. 8. 21. vit: *Odoratusque eſt Dominus odorem ſuavitatis & ait: Nequaquam ultra maledicam*

dicam terra propter homines. En! mirandum Sacrificii Noë effectum, per quod Deus generi humano placatus promiſit, deinceps non ampliùs fore diluvium.

O! Chriſtiani, evigilate, & exſurgite in ſpem magnam, quicunque grandibus preſſi eſtis malis, atque ingentibus ſauciati & infecti criminibus. Accedite ſine omni tergiverſatione ad hanc expiatricem & placabilem Aram. Et, ſi Deo adeò placuit Sacrificium Noëmi de mundis animalibus oblatum, quantò magis divinæ Majeſtati placebit hoc diviniſſimum Sacrificium, quod prorſùs idem eſt cum Sacrificio Crucis, non tantùm in præſentando, ſed etiam in eſſendo, ſolâ offerendi ratione diverſâ, quòd illud in Calvario monte cruento modo ſit peractum, hoc verò incruento modo hodie à Rev. D. Neomyſta peragatur. Non ferret planè Deus tot immania hominum ſcelera, niſi per hanc ſacratiſſimam ac divinam Hoſtiam, & Filii Sanguinem quotidie placaretur: *Niſi Dominus exercituum reliquiſſet nobis ſemen: quaſi Sodoma fuiſſemus, & quaſi Gomorrha ſimiles eſſemus.* Iſa. 1. 9. O! quoties populus Chriſtianus ob innumera ſua demerita factus fuiſſet præda inferni, niſi Dominus reliquiſſet nobis ſemen frumenti Electorum, per quod, mediante hoc diviniſſimo Sacrificio, illum placaremus!

6. Jacob, in patriam ſuam redux, ubi de longè vidit fratrem ſuum Eſau adventantem, iratum & vindictam ſpirantem, cogitabat apud ſeipſum: *Placabo illum muneribus.* Dixit, fecit, & placatus eſt frater ejus muneribus. Imminet & nobis, chariſſimi, ob tot admiſſa delicta Juſtitia divina, & quomodo eam placabimus? Reſpondeo cum Jacob: *Placabo illam muneribus*, hoc eſt, SS. Altaris Sacrificio; & ſiquidem nos indigni ſumus, ut exaudiamur, quia ſæpiùs graviter in Deum noſtrum peccavimus, attamen ille dignus eſt, qui dedit animam ſuam pro ovibus ſuis, ut propter reverentiam illius à Patre exaudiamur; unde Vates Regius orabat: *Reſpice in faciem Chriſti tui.* Hìc oportet audire Suarezium: *Quando Sacerdos*, inquit, *offert hoc Sacrificium; Pater æternus intuens donum illud, non ſiſtit in Sacerdote, ſed in illo reſpicit perſonam Filii ſui, quem repræſentat, & ideo acceptat illam puriſſimam oblationem, ut ſummè gratam, & acceptabilem ſibi.* Gen. 32. 20. Pſ. 83. 10. Suar. diſp. 79. ſect. 91.

David Rex, ubi vidit Jeroſolymam Regiam ſuam civitatem brevi temporis intervallo in cæmeterium ob ſævientem peſtem & percutientem Angelum eſſe redigendam, ingemiſcens, & condolens populi miſertus ſtatuit, ut quantocyus Deo T. O. M. ſolemne offerretur Sacrificium, in quem finem Aram publicam in area Areuna erexit: *Et ædificavit ibi David Altare Domino, & obtulit holocauſta pacifica.* Et quid ſequitur? *Et propitiatus eſt Dominus terræ, & cohibita eſt plaga ab Iſraël.* Si hoc olim in umbra, quid nunc in luce & veritate? Nunquid *dignus eſt Agnus*, quem in venerabili Altari præſentem credimus, & adoramus, *accipere virtutem, & divinitatem, & ſapien-* 2 Reg. 24. 25. Apoc. 5. 12.

ſapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem ; Væ mundo immundo! ſi hoc nobis deeſſet Sacrificium.

7. Si Iſraëlitæ tunc temporis intervallo adhuc in Ægypto ſub Pharaonis jugo preſſi, non domos & familias ſuas ſangine Agni aſperſiſſent, mortem primogenitorum non evaſiſſent, pertranſibat enim ſub intempeſtæ noctis ſilentio Angelus percutiens Ægyptios, qui videns ſanguinem Agni in ſuperliminari, & in utroque poſte Hebræorum, citò tranſcendit
Exod. 12. 22. oſtium domûs, & nullum ei nocumentum intulit: *Faſciculum hyſopi tingite in ſanguine, &c.*

Felix illa familia, felix domus, quæ quotidie, ſi fieri poteſt, SS. Miſſæ Sacrificio intereſt, ubi Agnus divinus de novo myſticè immolatur, & ſanguis illius pretioſiſſimus pro ſalute noſtra omnipotenti Deo offertur; hîc non poterit nocere percutiens Angelus, quia talis familia ſanguine Chriſti ſignata & munita eſt. Hinc meritò gratulor Perilluſtri familiæ Liberorum Baronum de Layden, pro cujus incremento & conſervatione hodie primâ vice incruentum immaculati Agni Sacrificium offert Reverendiſſimus Neomyſta; planè non poterit hîc nocere An-
S. Greg. M. 4. dial. c. 58 Bed. l. 4. hiſt. ſuæ gent. c. 22. gelus percutiens, ſed pertranſibit &c. *Hæc victima*, ait S. Gregorius M. *ſingulariter ab æterno interitu ſalvat;* Et venerabilis Beda: *Sacrificium hoc ſalutare ad redemptionem valet animæ & corporis ſempiternam.* Et quid plura requiritis? ſed nondum hîc ſe ſiſtit oratio mea. Majora vobis monſtrabo: attendite, & maturo judicio conſiderate.

8. Venerunt ad Chriſtum Dominum recens in antro Bethlemico natum Salvatorem mundi ab Oriente tres Magi, ſeu Reges, ſtellâ extraordinariâ duce, ut hunc univerſorum Dominum non tam humiliter ado-
Matth. 2. 11. rarent, quàm & munera devotiſſimo animo illi offerrent: *Et procidentes adoraverunt eum.* Obſervate hîc unà mecum, animæ Chriſtianæ, ingentem horum trium ſubmiſſionem, dum non tantùm in ſignum homagii demiſſiſſimi divino Infanti obtulerunt munera, aurum, thus, & myrrham, ſed & in terra proſtrati, ac Regiis depoſitis diadematîs, admiſſi ſunt ad pedum manuumque Creatoris & Redemptoris ſui oſcula, quorum uni diviniſſimus Infans manu blandiente caput tetigit, in quo loco adhuc in hodiernum usque diem capilli non periêrunt. Prout refert Petra ſancta de Mirac. c. 12.

Venit ex altera parte & Simon juſtus, ac vir timoratus, à multo tempore avidus videre Salvatorem mundi & Filium Dei incarnatum. Et ecce, dum SS. Deipara dulciſſimum ſuum natum æterno Patri offert in templo in victimam pacificam pro peccatis totius mundi expiandis, ad-
Luc. 2. 28. eſt in tempore à Spiritu S. monitus S. Simeon ſeniculus, qui ſine mora *accepit eum in ulnas ſuas, & benedixit Deum &c.* Et quare in ulnas ſuas? Nullus ex his tribus Regibus auſus eſt, divinum hunc Infantulum pectori ſuo adſtrin-

gere,

re,ſed contenti erant,pedes ejus devotiſſimo oſculo venerari; & ille ſine ora eum pectori ſuo adſtringit,in templum deportat,illumq;Patri æter- offert nunc in Sacrificium matutinum, poſtea in virili ætate in Ara rucis offerendum in Veſpertinum. O! Simeon,quid agis?qualis hic auſus?

Reſp. Lyranus & alii, quòd Magi quidem illi fuerint Reges, ſed non cerdotes,Simeon autem erat Sacerdos Dei Altiſſimi; quod ergo Regi- is negatum, Sacerdoti conceſſum eſt; illi proſtrati in terram adoravent Verbum incarnatum, ſed ipſe brachiis amplexatus divinum Puem adſtrinxit pectori ſuo, in Ara præparata eum offerens æterno Patri gratiſſimam hoſtiam, ò quantò amoris affectu & ſolatio! quis dicet? i? pulcherrimum typum, ad Sacerdotes enim pertinet JEſus, qui quolie in SS. Sacrificio in eorum vult commorari pectore; ô mira circa s divinæ Bonitatis & Majeſtatis dignatio! Lyran. hîc

Et ecce,hodie novum Simeonem in Perilluſtri noſtro Neomyſta, mul- enim adhinc annis ſe præparavit, atq; præmiſſis Exercitiis ſpiritualibus uæ Sacerdoti ſummè ſunt neceſſaria) ſe diſpoſuit, ad dignè recipien- m Mundi Salvatorem. Et ecce, hodierna luce advenit fortunatus ille s, in quo tot votorum factus compos, accipit primâ vice amantiſſi- am JEſum ſuum in ulnas ſuas, ac ferventiſſimo affectu ſuo adſtringit ctori; & quod plus eſt: ipſe pretioſiſſimus Redemptor in illius vult mmorari corde, & manſionem apud eum etiam impoſterum facere. magnum pietatis Sacramentum! oportet ergo, Sacerdos & Neomyſta verendiſſime, ut tanto amori reciproco correſpondeamus amore.

9. Veniunt hîc mihi in mentem duo gladii illi, quos Chriſtus Domi- s in ultima cœna, ubi diviniſſimum hoc Sacrificium inſtituit: *Hoc fa- in meam commemorationem*, voluit ad latus menſæ eſſe præſentes: *Ecce duo dii hîc.* Et quare hoc? Reſpondent nonnulli Interpretum, quòd per os iſtos gladios & Eccleſiaſtica & ſæcularis debeat ſubaudiri poteſtas ad endendum hoc diviniſſimum Myſterium. Quidquid ſit hac de re; trus, quia illi vel præſagiebat animus, vel quia jam ex parte à Domino lierat, noctem illam non fore ſecuram, unum ex illis abſtulit, &, n Malchus primus in monte Olivario in JEſum mitteret manus, *exe- gladium ſuum, & percutiens ſervum Principis Sacerdotum, amputavit auriculam* . Et quid ſequitur? audite invectivam à Chriſto; *Converte gladium in m ſuum* Et quare hoc,mi Domine? Nunquid dignus erat peſſimus ille vus, ut illi Petrus non aures tantùm, ſed & caput amputaret? Et ita qui- n eſt; ſed noluit mitiſſimus Dominus, ut tale quid ſervo illi nequam ideret; ratio eſt, quam aſſignant Evangeliſtæ: quia *ſervus erat ntificis*, noluit enim Dominus inhonorare Pontificem & Sacerdo- n, qui immolabat Deo victimas, & panem propoſitionis in aurea nſa offerebat; ignominia enim ſervo facta redundat in Dominum. de rectè Apoſtolus: *Qui benè præſunt Presbyteri, duplici honore digni habean- tur:* Luc. 12. 19. Luc. 22. 38. Matth. 26. 51 1 Tim. 5. 17.

tur: maximè, qui laborant in verbo & doctrina; ratio eſt, qui tales Sacerdotes legatione Chriſti funguntur: *pro Chriſto ergo legatione fungimur;* legatis autem ab omni gente præſtatur honor propter Principem, cujus gerunt characterem; ergo multò magis legatis Chriſti, qui ſunt Sacerdotes, debitus propter Chriſtum impendendus eſt honor: *In tota anima*, ait Eccl. *time Deum Dominum, & Sacerdotes illius ſanctifica.*

2 Cor. 5. 20 — Eccl 7. 31.

10. Stupendum reputabatur prodigium, quando Moyſes de nubibus cœli fecit in deſertum deſcendere dulce Manna: *Quòd cùm vidiſſent filii Iſraël, dixerunt ad invicem? Manhu? quod ſignificat: quid eſt hoc? ignorabant enim, quid eſſet; quibus ait Moyſes: Iſte eſt panis, quem Dominus dedit vobis ad veſcendum.*

Exod. 16. 15.

Verùm longè majus eſt miraculum, quòd Sacerdos Dei ritè conſecratus faciat de cœlo deſcendere ipſum panem vivum, qui eſt Chriſtus Deus noſter. Quando, ſubintrat hîc S. Vincentius Ferrerius, Beatiſſima Virgo ad Angelum dixit: *Ecce, Ancilla Domini, fiat mihi ſecundùm verbum tuum;* in ultimo verbo cœlum fuit apertum, & Filius Dei deſcendit in uterum. B. Virgo dixit octo verba, Sacerdos quinque, & quolibet die aperit cœlum. O ſumma dignitas! O ſtupendum miraculum.

S Vincent. Ferr ſer. 1. in Feſt Corp. Chri.

Cæterùm miratur orbis univerſus, quod ad vocem Joſue ſine mora ſol curſum ſuum ſtiterit: *Sol contra Gabaon ne movearis.* Nolite mirari ampliùs, animæ Chriſtianæ, longè enim majus miraculum eſt, quòd ipſe ſol juſtitiæ, qui eſt Chriſtus Deus noſter, ad vocem hominis Sacerdotis promptiſſimè obediat, & in SS. Miſſæ Sacrificio in altari ſe ſiſtat: *Obediente Deo voci hominis.*

Joſ. 10. 12.

De Chriſto tum adhuc adoleſcentulo recenſet S. Lucas: *Erat ſubditus illis,* videlicet SS. & virgineæ Matri ſuæ, & Patri nutritio. Sed obſerva: tunc Chriſtus adhuc erat in carne mortali & paſſibili; verùm nunc ſedet ad dexteram Patris, immortalis, in ſumma gloria & Majeſtate, atque conſtitutus Judex vivorum & mortuorum. Et nihilominus ille talis ac tantus, & univerſorum Dominus, quotidie ad quinque verba Sacerdotis promptè obedit, deſcenditque de cœlo in manus illius, imò & cor ejus! quis hæc crederet, niſi Veritas Domini revelaſſet?

Luc 2. 51.

Et quis Regum, obſecro, unquam ſuis Miniſtris talem delegavit poteſtatem, ut poſſent abſolvere omnia læſæ Majeſtatis delicta? hanc tamen dedit Chriſtus Sacerdotibus: *Quorum remiſeretis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt.* O abyſſum Bonitatis divinæ! Juvat hîc audire Theophylactum, ad iſta Veritatis verba attento animo ſe reflectentem: *Vide,* inquit, *Sacerdotum dignitatem, quòd divina ſit; Dei enim eſt, remittere peccata: ſic igitur illi honorandi ſunt ut Deus, nam quamvis indigni ſint, quid hoc, divinorum donorum Miniſtri ſunt, & gratia operatur per eos.*

Joan 20. 23 — Theophyl. in c. 20. Joan

11. Sed quò major eſt Sacerdotis dignitas, eò major requiritur & vitæ ſanctitas. Olim præcepit Deus, ut Aaron Sacerdos tunicâ hyacinthinâ indueretur: *Facies & tunicam ſuperhumeralis totam hyacinthinam.* Et quare hoc?

Exod. 28. 13.

Reſp.

Reſp. Hugo Cardinalis, quod per hanc cæruleam ſeu violacem togam vita Sacerdotis fuerit præſignata, quæ tota debet eſſe cœleſtis; proinde hæc toga monebat Sacerdotem, ut conſpecto hoc colore mentem ad cœleſtia ſublevaret. Hugo Card. in Pſ 132.

Manna voluit Deus, ut in aureo ac puriſſimo vaſe in memoriam facti beneficii aſſervaretur: *Sume vas unum, & mitte ibi Manna, quantum poteſt capere gomor: & repone coram Domino ad ſervandum in generationes veſtras.* Cujus meminit etiam S. Paulus, aſſerens, hoc vas fuiſſe aureum: *Urna aurea habens manna.* S. Doctor Angelicus hoc adaptat Sacerdotibus, qui hoc cœleſte & divinum Manna quotidie intra ſe recipiunt; proinde cor eorum debet eſſe aureum & puriſſimum: *Decet*, inquit, *cor quaſi aurum eſſe puriſſimum, per magnam munditiam, quod capere debet cœleſtem panem.* Exod. 16. 33. Hebr. 9. 4. S. Th. Aqu. Op. 58. 15.

De reliquo quærit B. Albertus M. quare populus Sacerdotem miſſam celebrantem diverſo modo reſalutet? Ipſe ſalutat populum: *Dominus vobiſcum* & populus, ſeu Miniſter locò populi reſpondet: *Et cum ſpiritu tuo.* Cur non dicit, ait citatus Doctor: *Dominus ſit tecum?* Audite quæſtionis reſolutionem: Quia Sacerdos, inquit, ſtans ante Altare debet eſſe in ſpiritu, ſtans enim ad Aram, nihil debet eſſe, niſi ſpiritus, & nihil ſentire de corpore, & ſollicitudine ſæculi. O Deus bone; utinam tales eſſent omnes Sacerdotes! ſed timeo, ne adhuc verificetur illud S. Hieronymi effatum: *Sacerdotes multi, Sacerdotes pauci;* audite Verbum Domini: *Sancti eſtote, quia ego ſanctus ſum.* B. Alb. M. tr. de Miſſa c. 2. Lev. 11. 44.

12. Sed jam tempus eſt, ut finem huic noſtræ imponamus Conſiderationi, ubi mihi occurrit Mulier illa Syrophœniſſa, quæ ad Chriſtum venit humiliter pro ſanitate filiæ ſuæ ſupplicans, quatenus eam à Dæmonio, à quo peſſimè tractabatur, benignè liberaret. S. Marcus obſervat, eam intrâſſe domum, & ad pedes JEſu demiſsè procidiſſe, ad quam pretioſiſſimus Salvator: *Non eſt bonum, ſumere panem filiorum, & mittere canibus.* At illa: *Etiam Domine: nam & catelli edunt de Menſa Dominorum ſuorum.* Et quænam hæc menſa Domini, quia mox ſubjungebat Chriſtus: *Propter hunc ſermonem vade: exiit Dæmonium à filia tua?* Marc. 7. 27. Matth. 15. 27.

Reſp. Manſius: Mulierem illam non ſine myſterio Salvatori noſtro dixiſſe: *Catelli edunt de micis, quæ cadunt de menſa dominorum ſuorum;* hæc enim menſa Altare eſt, in quo conſecratur Panis vivus & Eucharisticus; nos ſumus hodie in ſolemnibus Primitiis Reverendiſſimi & perilluſtris Neomyſtæ quaſi catelli circumſtantes, imò circumjacentes, & colligentes micas decidentes, hoc eſt, multa beneficia tum pro vivis, tum pro defunctis. Denique imitemur Jacobum cum Angelo luctantem, à quo petiit: *Non dimittam te, niſi benedixeris mihi.* Ita hodie omnes præſentes clamamus ad te, Neomyſta Reverendiſſime! *Non dimittemus te, niſi benedixeris nobis, &c. &c.* Manſ. To. 3. tract. 48. diſc. 9. Gen. 32. 26.

PRO

PRO FINE OPERIS.

AD
BENEVOLUM LECTOREM.

TRia olim videbantur antiquis impoſſibilia, prout Auctor eſt Macrobius l. 5. c. 3. Primò fulmen ſubtrahere Jovi; Secundò clavam Herculi; Tertiò Homero verſum. Auſim & ego addere quartum: Menda & errores Typographiæ; Argi hîc requiruntur oculi, præſertim dum ſub prælo ſudat, & acceleratur opus, & Auctor longè abeſt. Proinde non mirare, ſi etiam in hoc meo præſenti opuſculo in abſentia mea nonnulli in typo irrepſerunt errores, quos benevolentia & prudentia tua, optime Lector, benignè corrigas rogo. In quem finem me denuò tuo favori impensè commendo. Vive DEO, Tibi & Proximo.

IN-

INDEX COPIOSIOR
SEU
SYNOPSIS.

'mnium Figurarum, Conceptuum, & rerum me-
orabilium ſuper Feſtivale Currûs Iſraël, & Aurigæ ejus,
ſ in prima editione ob plures alios Auctoris labores formari non
poterat, nunc in gratiam Benevoli Lectoris, illum impensè de-
ſiderantis, in hac tertia editione additus.

INDEX FESTIVALIS,

Secundum Ordinem Feſtorum.

In Feſto Circumciſionis Domini. Conſideratione 1.

De SS. Nomine JESU.

QUomodo, & quâ virtute S. Petrus Apoſt. ab utero matris claudum ſanavit? Num. 1.
ıarao cur Joſepho, & Pater filio prodigo annulum donârunt? n. 1,
fertur pro xenio omnibus annulus memorialis, in quo ſcriptum SS. Nomen JEſus. n. 1.
uomodo, & cur Lucifer cum ſequacibus Angelis in Orcum fuit deturbatus? n. 2.
›b, quo ſcuto contra omnia adverſantia uſus eſt? n. 3.
ur olim omnes primogeniti quinque ſiclis Redempti? n. 3.
ur Dæmon ad citharam à Davide percuſſam, à Saule receſſit? n. 4.
ur S. Paulus tantopere SS. Nomen JEſu veneratus eſt? n. 5.
ur JEſus & hic crucifixus, moriens caput inclinavit? n. 6.
ur impii Judæi SS. Nomen JEſu crucifixi voluerunt eradere? n. 6.
ur Pilatus ſcribere, & non ore pronuntiare SS. Nomen JEſu potuit? n. 7.
ur Sol tempore Joſue in medio ſuo curſu ſtetit immobilis? n. 8.
Quomodo, & in cujus virtute Judith Holofernem ſuperavit? n. 8.
Quomodo, & in cujus virtute Judith Holofernem ſuperavit? n. 8.
Quomodo David puer inermis immanem gigantem proſtravit? n. 9.
ıator Jerichuntinus ſaucius quâ virtute ſanatus? n. 9.
'ellera militum quàm cautè obſervanda, cum applicatione. n. 9.

In Feſto Epiphaniæ Domini. Conſideratione 2.

Cum SS. Tribus Regibus Chriſto voluntas bona offerenda.

Figuræ de Sole ſtante, de columna nubis & ignis eunte, de animalibus Ezechielis, de Rege Ninive, de Abimelech, de Arca Dei præeunte, de tribus SS. Regibus &c. Sequamur & nos. n. 1.
Tres Magi, per annagramma: *Magiſter*, & quomodo? n. 2.
Orietur ſtella ex Jacob &c. Quam agnoverunt tres Magi, & quomodo? n. 2.
Saba Regina ad Salomonem veniens, typus Trium SS. Regum. n. 3.
Cur dicta Saba, viſa Salomonis magnificentia, non ampliùs habebat ſpiritum? n. 3.
Cur tres Reges Iſraëlitarum, David, Ezechias, & Joſias, in Scriptura laudentur? n. 4.
Cur tres generoſi milites ſitienti Davidi aquam attulerunt? n. 4.
Cur tres centuriones in novo teſtamento laudantur? n. 4.
Plus tamen laudandi, & commendandi ſunt Tres SS. Reges. n. 5.
Jacob cur noluit, ut filii coram Pro-Rege Ægypti vacui apparerent? n. 6.
Plus Tres SS. Magi, quorum dona explicantur. n. 6.
Cur olim Deus duas tubas argenteas à Moyſe fieri voluit? n. 7.
Cur Deo bona voluntas SS. Trium Regum & Viduæ ita placuit? n. 7.
Cur ſacrificium Abrahæ tantopere Deo acceptum? n. 8.
Cur Petrus dixerit: *Reliquimus omnia*, qui tamen nihil habuit? n. 8.
Cur Paterfamilias operariis ultimò venientibus eandem mercedem dedit? n. 9.
Quomodo cor ardens 2. Diſcipulorum in Emaus, & 3. Magorum? n. 10.
Cur Aſſuerus Rex nocte quâdam non poterat capere ſomnum? n. 10.
Enarrantur reliqua, quæ SS. Tribus Regibus acciderunt. n. 10.

In Feſto S. Sebaſtiani M. Conſideratione 3.

De vita, virtutibus, & patrocinio S. Sebaſtiani M.

Cur vita hominis continua militia ſuper terram? n. 1.
Unde amicus bonus quærendus juxta exemplum Tobiæ, Jonathæ, Jeremiæ, Jerichuntini &c. Talis eſt S. Sebaſtianus? n. 1.
Noë & Daniel laudantur à nobilitate, item S. Sebaſtianus. n. 1.
Cur cœlum manna non intra caſtra grandinavit? n. 3.
Comparatur S. Sebaſtianus cum centurione Capharnaita & Cornelio. n. 3.
Laudatur charitas Tobiæ ſenioris &c. Talis erat S. Sebaſtiani. n. 4.
Job vacillantes confirmans, typus S. Sebaſtiani. n. 5.

Abdias

Abdias Prophetas occultans, & enutriens, figura S. Sebaſtiani. n. 5.
S. Sebaſtianus à Chriſto confortatur, & ab Angelis candido amictu induitur. n. 5.
Juxta exemplum Abrahæ, Sailæ, Davidis, Jonathæ, S. Sebaſtianus ad Martyrium ſe parat, & animat. n. 6.
Elias ſedens ſubter unam Juniperum, typus S. Sebaſtiani M. n. 7.
Judas Machabæus pulcherrima figura S. Sebaſtiani M. n. 8.
Jephte in ducem electus, typus S. Sebaſtiani n. 9.
Item David, Loth, Moyſes, Aaron &c. n. 10.
Ergo honora Medicum propter neceſſitatem &c. ut Eliphaz. n. 10.

In Feſto Converſionis S. Pauli. Conſideratione 4.

Cum S. Paulo Ap. inſpirationi Divinæ citò obtemperandum.

Deus mirabiliter hominem ad ſe vocare ſolet, quod patet in Davide, Manaſſe, filio prodigo, Apoſtolis, & Iſraëlitis. n. 1.
Item in Abraham, Jacob, Moyſe, Samuele, ſed præſertim in S. Paulo. n. 1.
Nautæ cur ad ventum favorabilem tam ſollicitè attendunt? n. 2.
Saba Regina cur tam citò ad Regem Salomonem venit? n. 2.
Jacob quomodo Eſau fratri ſuo præripuit benedictionem? n. 2.
Ninivitæ cur tam citò à Deo in gratiam recepti? n. 2.
Amaſa cur à Joab interfectus? n. 3.
Cur Jonas à ceto devoratus, & non junior Tobias? n. 4.
Evnuchus Æthiops cur tam citò voluit baptizari? n. 5.
Cur ſolus ille ſanatus, qui prior in piſcinam deſcendit? n. 6.
S. Paulus vocatus à Chriſto, nullam moram interpoſuit. n. 7.
Item S. Matthæus Ap. Magdalena, Prodigus, Bartymæus &c. n. 7.
Cur populus electus adeò à Deo caſtigatus eſt? n. 8.
Cur Daniel à leonibus ſervatus, & alius Propheta Jaddo ab eis occiſus? n. 9.
Nunc tempus nundinarum eſt, & quomodo? n. 10.
Cur mendicus ille ligatis manibus ac pedibus, in tenebras miſſus? n. 10.

In Feſto Purificationis B. V. Conſideratione 5.

Cur, & quomodo B. Virgo Filium ſuum Patri in templo præſentârit?

Cur olim omne primogenitum Deo debuerit offerri? n. 1.
Quomodo B. Virgo Unigenitum ſuum Patri in templo obtulerit? n. 1.
Cur eadem B. Virgo quinque ſiclis Filiolum ſuum debuerit redimere? n. 1.
Judith typus Sacratiſſimæ Virginis. n. 2.

Cur S. Joſephus non agnum, ſed par turturum obtulerit? n. 2.
Columba Noëmica pulcherrimus typus B. Virginis. n. 3.
Virga Aaronis inſignis Figura B. Virginis. n. 3.
Cur olim manipulus ſpicarum Deo debuerit offerri? n. 4.
Abigail Davidem placans, typus SS. Deiparæ. n. 4.
Eſau quomodo per Rachelem & Joſeph filium placatus? n. 5.
Cur ſacrificium Noë adeò Deo placuerit? n. 5.
Moyſes infans expoſitus, typus Chriſti. n. 6.
Samuel puer ab Anna matre Deo oblatus, typus Chriſti. n. 6.
Cur propitiatorium & Arca in templum illatum? n. 6.
Quis fuerit Simeon ille juſtus, qui Chriſtum in ulnas ſuſcepit? n. 7.
Cur David puer à Samuele in Regem inunctus? n. 8.
Quomodo Simeon Matri & puero JEſu benedixerit? n. 8.

In Feſto S. Matthiæ Apoſt. Conſideratione 6.

De electione, vita & glorioſa morte S. Matthiæ Ap.

Quomodo aquila pullos ſuos probare ſoleat? n. 1.
Sic probat Deus ſuos, & ſi non placuerint: reprobat. n. 1.
Figuræ de Eſau & Jacob, de Vaſthi Regina & Eſther, de Heli & Samuele, de Phariſæo & Publicano, de Juda, & Matthia. n. 1.
Quomodo opera Dei magnificata? n. 2.
Cur unicus lapillus ingentem Nabuchodonoſoris ſtatuam dejecerit? n. 2.
Cur S. Matthias, & non juſtus Joſeph Barſabas in Apoſtolum electus? n. 3.
Cur Chriſtus parvulum in medio Apoſtolorum ſtatuit? n. 3.
Laus S. Matthiæ Ap. à primæva ætate. n. 3.
Cur Chriſtus voluit, ut Apoſtoli eſſent prudentes ſicut ſerpentes &c.? n. 4.
Cur S. Matthias licèt humillimus, munus Apoſtolicum non detrectavit? n. 5.
Duo funiculi Davidis cur applicentur S. Matthiæ & Judæ? n. 5.
Cur homo poſt Angelorum lapſum à Deo creatus eſt? n. 6.
S. Matthias quomodo impleverit ruinam Judæ &c. n. 6.
Zelus Mathathiæ, & Zelus S. Matthiæ Apoſtoli expenditur? n. 6.
Cur S. Matthias Apoſtolus Amethyſto in Scriptura comparetur? n. 7.
Cur ultimum articulum in ſymbolo Apoſtolico compoſuit? n. 7.
Cur à Chriſto jam in cœlo regnante in Apoſtolum electus? n. 7.
Martyrium S. Matthiæ Apoſtoli in propria patria. n. 8.
Præmium, & dignitas S. Matthiæ Apoſtoli. n. 8.

In Feſto S. Joſephi. Conſideratione 7.

De dignitate, prærogativa, & patrocinio S. Joſephi.

Quatuor Joſephi in S. Scriptura commendantur. n. 1.

Aaron cum virga ſua germinante, typus S. Joſephi. n. 2.
David cur timuit Arcam Dei in domum ſuam introducere? n. 3.
S. Joſephus cur timuit accipere Mariam conjugem ſuam? n. 3.
Joſaba inſignis typus S. Joſephi. n. 4.
Item Joſue Soli imperans. n. 5.
Item Cherubinus paradiſum cuſtodiens. n. 5.
Cur duo Cherub aurei in Arca ſe invicem reſpiciebant? n. 5.
Scala Jacob, & Dominus innixus ſcalæ quid portendant? n. 6.
Cur S. Joſeph in generatione Chriſti ultimò ponitur? n. 6.
Quis major, S. Joſephus, vel S. Joannes Baptiſta? n. 6.
Cur duo filii Zebedæi dextram & ſiniſtram Chriſti non impetrârunt? n. 7.
Daniel tertius in Regno prædicatus, typus S. Joſephi. n. 7.
Mardochæus ſuper omnes exaltatus, figura S. Joſephi. n. 8.
Cur Raphaëli Archangelo à Tobia dimidia pars bonorum oblata? n. 9.
Salomon cur thronum matri ſuæ juxta thronum ſuum parari juſſit? n. 9.
S. Joſephus quàm potens ſit nunc in cœlo? n. 10.
Joſeph Pro-Rex inſignis typus S. Joſephi. n. 10.
Ite ad Joſeph omnes ſtatus hominum. n. 11.

In Feſto Annuntiationis B. V. Conſideratione 8.

De Verbo in puriſſimo Virginis Mariæ utero incarnato.

Jonas in mare miſſus, pulcherrima figura Filii Dei &c. n. 1.
Figuræ plures hodie in Verbo incarnato adimpletæ. n. 1.
Aſſuerus Rex Eſtherem eligit, & Pater æternus Mariam. Cur? n. 2.
Eliezer dignam Iſaaco ſponſam eligens, typus Gabrielis &c. n. 2.
Quomodo, & in qua ſpecie Archangelus ad B. Virginem venerit? n. 2.
Cur Angelus B. Virginem non proprio nomine ſalutavit? ibid.
Summa beneficia Deus orantibus exhibet, ut patet in pluribus. n. 3.
Cur Angelus in aurora B. Virginem ſalutaverit? n. 4.
Quomodo Verbum Divinum fuerit incarnatum? n. 4.
Adam primus & ſecundus paradiſum ſibi eligunt, & qualem? n. 5.
Salomoni tria videbantur difficilia, & quænam iſta? n. 5.
Cur unicus lapillus ſuperbam Nabuchodonoſoris ſtatuam dejecit? n. 6.
Cur Rebecca Jacobo filio ophinas veſtes dederit ad impetrandam benedictionem? n. 6.
Cur B. Virgo in Incarnatione Verbi facta ſcala cœli? n. 7.
Cur Jacob ſub Auroram Angelum ſecum luctantem ſuperavit? n. 7.
Cur Dominus in medio rubi, & non in nube, throno &c. Moyſi apparuit? n. 8.

Quis ille homo nobilis, qui abiit in Regionem longinquam? n. 8.
Cur Gedeon petiit, ut ros in vellus deſcenderet expanſum? n. 9.
Hodie verificatæ plures figuræ, & vaticinia &c. n. 10.

In Feſto Paraſceves. Conſideratione 9.

De ſeptem Verbis Domini, à Chriſto moriente in Cruce prolatis: quæ prudenti Lectori pro ſeptem annis poſſunt inſervire. De primo verbo: *Pater, dimitte illis.*

Quomodo, & cur David per citharam ſuam à Saule Dæmonem ejecit? n. 1.
Septem verba ſunt 7. Tubæ, 7. Sigilla, 7. Candelabra, 7. Ariſtæ, 7. Cineres Samſonis, &c. n. 1.
Sol oriens, & moriens, omnibusque benefaciens, quomodo Chriſtus? n. 2.
Cur Chriſtus in primo verbo non dixit: *Deus meus, ſed Pater?* n. 2.
David pro ſalute populi in hoſtiam ſe offerens, figura Chriſti. n. 3.
Pater, dimitte illis, exponitur cum moralitate. n. 3.
Figuræ de Noë, Elia, Eliſæo, Zacharia, Abel, &c. Non ſic Chriſtus. n. 4.
Cur altare olim erectum de lapidibus, quos ferrum non tetigit? n. 5.
David cur Sauli in ſpelunca deprehenſo pepercit? n. 5.

De Secundo Verbo:

Hodie mecum eris in paradiſo. Conſideratione 10.

Judicia Dei abyſſus multa, quod apparet in duobus latronibus. n. 1.
Joſeph vinctus, inter pincernam & piſtorem medius, typus Chriſti. n. 1.
Noë expanſis manibus columbam ſalvans, typus Chriſti. n. 2.
Uva cur à duobus viris in vecte portata? n. 3. & quid?
Cauſæ plures aſſignantur de converſione Diſmæ latronis. n. 4.
David de ore leonis & urſi eruens oviculas, typus Chriſti. n. 5.
Aſſuerus ſuæ Eſtheri, & Herodes ſuæ filiæ dimidium Regni offerunt, plus Chriſtus in cruce latroni. n. 5.
Hæmorrhoiſſa cur retrò & furtivè ad Chriſtum acceſſit? n. 5.
Cur ad lignum Eliſæi in aquam miſſum, ferrum natavit? n. 6.
Cur Salomon vitam Abiathar donavit? Plus Chriſtus &c. n. 6.

De Tertio Verbo:

Mulier, ecce Filius tuus - - - Ecce Mater tua. Conſideratione 11.

Cur B. Virgo debuit eſſe præſens, dum Filius immolabatur in cruce? n. 1.
Ecce, Mater tua, ad omnes pertinet Chriſtianos. n. 1.
Cur Abraham per triduum ire debuit in montem Moria? n. 2.

Gla-

Gladius Simeonis in corde B. V. erat perpetuus. n. 2.
Cur Deus Nomen Sarai convertit in Saram? n. 3.
Cur Chriſtus in Cruce Matrem ſuam mulierem vocavit? n. 3.
Aſſignantur plures rationes, cur SS. Deipara mulier appellata? n. 4.
Dolor B. Virginis ſtantis ſub cruce fuit planè immenſus. n. 5.
Eva, quantùm doluit, ubi filium Abel occiſum vidit. n. 5.
Dolor Jacobi Patriarchæ ob veſtimentum Joſephi laceratum. n. 6.
Item Matris illius, coram judicio Salomonis ſtantis. n. 6.
Cur Chriſtus primùm in morte ſua nobis SS. Matrem ſuam legavit? n. 6.

De Quarto Verbo:

Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me? Conſideratione 12.

Quàm horrenda vox: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me? n. 1.
Job ulcere peſſimo percuſſus, quomodo typus Chriſti? n. 1.
Viator Jerichuntinus incidens in latrones, figura Chriſti. n. 1.
Samaritanus imitandus oleum & vinum in Vulnera Chriſti infundens. n. 2.
Cur Chriſto in horto Angelus confortans apparuit, & non in cruce. n 3. 4.
Figuræ plures de Daniele, Joſepho, Suſanna, Paulo, Paralytico. n. 4.
Chriſtus in Cruce confortatus à latrone pœnitente. n. 4.
Aſſignantur plures rationes, cur Chriſtus dixerit: *Deus meus &c.* n. 5.
S. Petrus Martyr quomodo à Chriſto Crucifixo conſolatus? n. 6.

De Quinto Verbo.

Sitio. Conſideratione 13.

Cervus telo ſaucius, & ad fontem anhelans, typus Chriſti ſitientis. n. 1.
Samſon poſt cruentum prælium ſitiens, typus Chriſti. n. 2.
De ſiti Agar, Iſmaëlis, & Eliæ, quibus Angeli ſuccurrebant, &c. n. 3.
Angeli poſt jejunium miniſtrabant Chriſto; cur non etiam in Cruce? n. 3.
Populus ſitiens in deſerto ex petra percuſſa potatur; cur non etiam Chriſtus? n. 4.
Cur B. Virgo Filio in Cruce ſitienti non attulit aquam? n. 4.
Davidi ſitienti tres milites afferunt aquam; cur non etiam Chriſto? n. 5.
Sitis Rudolphi I. Rom. Imp. in bello explicatur. n. 5.
Item ſitis militum in cruenta pugna Höchſtadiana occiſorum. n. 6.
Sitis divitis Epulonis in inferno cum moralitate. n. 6.

De Sexto Verbo:

Conſummatum eſt. Conſideratione 14.

Tria ſunt Verba in Sacra Scriptura, quæ ſatis capi, & explicari non poſſunt: 1. *Verbum caro factum eſt.* 2. *Crucifixerunt eum.* 3. *Conſummatum eſt.* n. 1.
Chriſtus præfiguratus per Abelem, Iſaac, agnum manſuetum &c. n. 2.
Item per Moyſem, Sponſum ſanguinum, & Samuelem. n. 3.
Item per Jacob, Eliam, & Amaſam. n. 4.
Item per Michæam, Davidem, Arietem Abrahæ, ſerpentem Moyſis. n. 5.
Chriſtus Deus & homo cœpit ædificare, & potuit conſummare. n. 6.
Cur Chriſtus non de Cruce deſcendit ad poſtulationem Judæorum? n. 6.
Perſeverantia nobis neceſſaria eſt juxta exemplum Chananææ, Magdalenæ, boni paſtoris, mulieris drachmam quærentis. n. 7.
Fructus perſeverantiæ Chriſti in Cruce. n. 7.

De Septimo Verbo:

Pater, in manus tuas commendo ſpriritum meum. Conſiderat. 15.

Ultima verba cana ſunt, prout videre eſt in Jacob, in Davide, Mathathia, Tobia ſeniore, & in parentibus. n. 1.
Job perfectiſſimus typus Chriſti patientis. n. 2.
Cur David animam ſuam in manus Domini commendavit? n. 3.
Cur moriens JEſus ſimilibus verbis uſus? n. 3.
Dæmon etiam in morte Chriſti crucifixi ſtabat in inſidiis. n. 3.
Doctrina moralis, quomodo anima noſtra quotidie Deo reſignanda? n. 3.
Gedeon clangens tubis &c. inſignis typus Chriſti. n. 4.
Item, Samſon plures interficiens in morte, quàm in vita. n. 4.
Chriſtus cur in cruce in primo & ultimo verbo dixerit: *Pater*? n. 5.
Cur Chriſtus non in ſinum Abrahæ animam ſuam commendaverit? n. 6.
Cur Chriſtus inclinato capite tradiderit ſpiritum? n. 6.

In Feſto S. Georgii M. Conſideratione 16.

De vita, & fortiſſimo certamine S. Georgii Martyris.

Quæſtio movetur, in quo conſiſtat vera hominis fortitudo? n. 1.
Fortis David, Eleazar, Jesbaam, Semma, Abiſai, Banaias, Jonathan, & alii, ſed fortior S. Georgius Martyr. n. 1.
Jacob forte certamen habuit cum Eſau & Angelo &c. Plùs S. Georgius. n. 2.
Aod fuit ambidexter; ita & S. Georgius M. n. 2.

Joſeph

ſeph Arimathæus non conſenſit conſilio impiorum; ſic S Gregorius. n 3.
ur David in tam periculoſum certamen ſe immiſcuit cum Golia? n. 3.
uomodo Gedeon Spiritum Domini induit? Plùs S. Gregorius M. n. 4.
res pueri Babylonici cur in fornacem ardentem miſſi? n. 5.
ur Nabuchodonoſor converſus, & non Diocletianus? n. 5.
Paulus Apoſt. à Charitate Dei non potuit ſeparari, ita & S. Georgius. n. 6.
Georgius M quomodo tranſierit per ignem & aquam? n. 6.
nblemata de S. Georgio Martyre. n. 6.

In Feſto S. Philippi Apoſt. Conſideratione 17.

De vita & glorioſo agone hujus S. Apoſtoli.

oluit Deus, ut formidoloſus ad bellum procederet. n. 1.
edeon milites ſuos luſtrans, timidos rejecit. Ita & Chriſtus. n. 1.
ur Chriſtus ſcribam & legis Doctorem à ſui ſequelà rejecit? n 2.
uis fuerit diſcipulus ille, qui primùm patrem ſuum voluit ſepelire? n. 2.
nadab à Jehu in currum elevatus, typus S. Philippi Apoſt. n. 3.
ivid & Jonathas intimi familiares, quomodo figura Chriſti & S. Philippi? n. 3.
ır Chriſtus dixerit: Ecce ego mitto vos, ſicut oves inter lupos? n. 4.
Philippus Apoſt. quomodo Paſtor, & ovis occiſionis? n. 4.
naias miles David fortiſſimus percutiens leonem, typus S. Philippi. n. 5.
ır Chriſtus non deſcendit de Cruce, neque S. Philippus? n. 5.
ardochæus exaltatus, typus S. Philippi. n. 5.

In Feſto S. Jacobi Apoſt. Minoris. Conſideratione 18.

De ſanctiſſima vita, & morte S. Jacobi Apoſt. Minoris.

edeon ad pugnam inermes eligens milites, typus Chriſti. n. 1.
ır S. Joannes Chriſtum viderit pedes habentem ſimiles aurichalco? n. 1.
e proſapia S. Jacobi Apoſt. Minoris. n. 2.
Jacobus Minor contubernalis Chriſti à juventute. n. 2.
das Iſcariotes cur militibus dederit ſignum in captura Chriſti? n. 2.
cob Patriarcha ſerviens pro Rachel. typus S. Jacobi Min. n. 3.
m in paſcendis gregibus, & in viſione ſcalæ cœleſtis. n. 3.
ır populus certatim voluerit tangere fimbriam Chriſti & S. Jacobi? n. 4.

Cur S. Stephanus Proto-Martyr Judæos durè, & S. Jacobus leniter tractavit? n. 5.
Cur S. Jacobus Min. in tot perſecutionibus non fuit captus? n. 6.
Admirabilis ſanctitas S. Jacobi Minoris. n. 6.
Confeſſio S. Petri Ap. & S. Jacobi Min. in Jeruſalem de Chriſto. n. 6.
Glorioſa mors S. Jacobi Minoris. n. 6.

In Feſto Inventionis S. Crucis. Conſideratione 19.

In Cruce ſalus, vita & reſurrectio noſtra.

Omnes creaturæ exhibent nobis Crucem, ut memoriam jugem habeamus de Chriſto JEſu crucifixo. n. 1.
Umbra prima SS. Crucis Dominicæ, arbor vitæ eſt, & cur? n. 2. & in Dedicat.
Arca, & oliva miſericordiæ eſt SS. Crux & cur? n. 3.
Cur Jacob gloriatur, quòd in baculo ſuo tranſierit Jordanem? n. 4.
Cur Jacob idola aurea ſubter terebinthum infoderit? n. 5.
Jacob cur filiis Joſeph cancellatis manibus ante mortem ſuam benedixerit? n. 6.
Cur tanta prodigia per virgam Moſaicam patrata? n. 7.
Cur aquæ amariſſimæ de Marath per lignum indulcoratæ? n. 8.
Columna nubis & ignis quomodo typus SS. Crucis? n. 8.
Serpens æneus cur in deſerto exaltatus in palo? n. 8.
Cur Samſon moriens duas columnas ad obterendum Philiſteos adhibuerit? n. 9.
Cur David in area Areuna ſuper altare victimas Deo obtulit? n. 9.
Cur indigens vidua in Sarephta duo ligna collegit? n. 10.
Cur, & quomodo tres pueri Babylonici in igne conſervati immunes? n. 10.

In Feſto S. Viti Mart. Conſideratione 20.

De bona educatione S. Viti, ejusque glorioſo Martyrio.

Cur Chriſtus Dominus ſe viti comparaverit? n. 1.
S. Vitus Martyr quomodo vitis ab ineunte ætate? n. 1.
Cur mane ſemen ſeminandum? n. 2.
Figuræ de Samuele, Davide, Daniele, Tobia, Joſeph &c. n. 2.
S. Vitus admodùm puer, quæ mira patravit? n. 3.
Eleazarus à puero optimæ converſationis, typus S. Viti. n. 3.
Item caſtiſſimus Joſeph: *Quomodo poſſum hoc malum facere?* n. 3.
Tobias junior à S. Raphaële ductus, typus S. Viti Mart. n. 4.
Elias à corvo paſtus, typus S. Viti ab aquila enutriti. n. 4.

Sidrach

Sidrach, Miſach & Abdenago quomodo typus S. Viti Mart.? n. 5.
Daniel leonibus objectus, typus S. Viti Mart. n. 5.
Reliquiæ S. Viti M. & Sanguis in hodiernum diem miraculoſæ. n. 5.

In Feſto S. Joannis Baptiſtæ. Conſideratione 21.

De vita, moribus, & morte Præcurſoris Domini.

Mira nativitas multorum SS. Puerorum. n. 1.
Cur amici certabant de nomine S. Præcurſori Domini imponendo? n. 1.
Cur David ex totis viribus coram arca fœderis ſaltavit? n. 2.
Cur S. Joannes Baptiſtæ exultavit in utero matris ſuæ? n. 2.
Cur Dæmon ad ſonitum citharæ Davidicæ à Saule receſſit? n. 3.
Joannes idem eſt, quàm gratia, quod per ſimilitudinem explicatur. n. 3.
Phares & Zaram pulcherrima figura Chriſti & S. Joannis Bapt. n. 4.
S. Joannes quomodo Phosphorus teſtimonium perhibens de lumine? n. 4.
Figuræ de S. Joanne, Noëmus, Iſaac, Samuel &c. n. 5.
Quænam, ille mulier in Apocalypſi, cui draco inſidiabatur? n. 6.
Cur. S. Joannes Baptiſta in communi ſtrage Innocentium non fuit occiſus? n. 6.
S. Joannes Bapt. omnes virtutes Sanctorum collectivè habuit. n. 6.
Saba Regina quomodo in ænigmatibus Salomonem tentaverit? n. 7.
Chriſtus quomodo flos campi, & ſimul S. Joannes Baptiſta? n. 7.
Jeremias & S. Joſeph innocentes incarcerati, typus S. Baptiſtæ. n. 8.
Balthaſar in convivio temulentus præſignabat Herodem. n. 8.
Cur caput S. Joannis Baptiſtæ in diſco argenteo allatum? n. 8.
Cur Joannes dixerit: *Illum oportet creſcere, me autem minui?* n. 8.

In Feſto S. Petri Apoſt. Conſideratione 22.

De prærogativa, vita & morte glorioſa S. Petri Ap.

Eccleſia Dei eſt illa mulier amicta ſole; Eſt domus, quam ſibi Deus ædificavit: Eſt navicula, theſaurus abſconditus, ſagena, ovile, &c. & S. Petrus Apoſt. ſummus Paſtor &c. n. 1.
Mirabilis vocatio S. Petri ad Apoſtolatum. n. 2.
Aaron ad ſummum pontificatum evectus, typus S. Petri Apoſt. n. 2.
Cur Chriſtus non Angelis, ſed S. Petro claves Regni cœlorum tradidit? n. 3.
Cur S. Petrus à Chriſto increpatus, & ſatanas vocatus? n. 3.
Cur Chriſtus permiſit, ut Petrus in fluctibus maris penè mergeretur? n. 4.
Cur Petrus in monte Olivario ſolus à Chriſto reprehenſus? n. 4.

Cur Chriſtus permiſit tam miſerandum Petri lapſum? n. 5.
Moyſes ex petra aquam produxit, Chriſtus ex Petro. n 5.
Cur ex aqua craſſa ignis accenſus eſt magnus? n. 5.
Struthio pullis ſuis intra ovorum ſinum recluſis, vitam impertitur. n. 5.
Moyſi Deus quomodo gloriam ſuam oſtenderit? n. 6.
Cur Chriſtus reſurgens primò S. Petro apparuit? n. 6.
Amor S. Petri erga Redemptorem & Magiſtrum ſuum. n. 6.
Moyſi grave onus impoſitum, ſed majus S. Petro Apoſt. n. 7.
Cur S. Petrus primum miraculum in claudo mendico fecerit? n. 8.
Joſue & Gedeon inſignis typus S. Petri Apoſt. n. 8.
Cur ignis cœleſtis in ſubverſione Sodomæ tamdiu exſpectavit, donec Loth egreſſus fuerit? n. 9.
Cur umbra S. Petri tot infirmos ſanitati reſtituit? n. 9.
Mardochæus Regio equo impoſitus, figura S. Petri n. 10.
Martyrium & glorioſa mors S. Petri Apoſt. n. 10.

In Feſto Viſitationis B. V. Conſideratione 23.

De Matre miſericordia B. Eliſabetham viſitante.

Cur B. Virgo cum tanta feſtinatione abierit in montana? n. 1.
Per Arcam fœderis domus Obededom mirè benedicitur. n. 1.
B. Virgo pulchrè cum Arca Dei comparatur. n. 1.
Anna Elcanæ exultans præ gaudio. typus B. Virginis. n. 2.
Judith quare benedicta præ omnibus mulieribus? figura SS. Deiparæ. n. 2.
Achior & Nabath cur Tobiæ congratulati ſint? n. 3.
Congratulatio adinvicem B. Virginis & S. Eliſabethæ. n. 3.
Cur David in ſiti aquam ex ciſterna Bethlehem petierit? n. 4.
Cur David per citharam ſuam infeſtum Dæmonem à Saule ejecit? n. 4.
Quomodo B. Virgo facta ſit navis inſtitoris? n. 5.
Cur venter B. Virginis cum acervo tritici comparatur? n. 5.
B. Virgo cur terra, de qua formatus eſt ſecundus Adam? n. 5.
Cur Thronus Salomonis ex candidiſſimo ebore & auro mundiſſimo? n. 6.
Quomodo Maria columna nubis & ignis? n. 6.
Virga aurea Aſſueri Regis quomodo typis B. Virginis? n. 6.
Arcus in nubibus cœli Noëmo monſtratus præſignavit Mariam. n. 6.
Funiculus coccineus ſalvans domum Rahab, typus Mariæ. n. 6.

In Feſto S. Udalrici Epiſc. Conſideratione 24.

De vita, & virtutibus S. Udalrici Epiſc. & Patroni Auguſtani.

Cur Elcana in Scriptura dicitur *Vir unus*? n. 1.

S. Udalricus Ep. vir unus in utraque Fortuna. n. 1.
Nobilitas S. Udalrici, & ſancta ejus educatio. n. 2.
Tobias & Abraham, inſignis typus S. Udalrici Ep. n. 2.
Lucerna ſuper candelabrum poſita, quomodo S. Udalricus? n. 3.
Urbs Hieroſolyma ſalvata propter David: ſic Auguſta Vind. propter Udalricum. n. 4.
Moyſes victor habens virgam Dei in manu ſua: typus S. Udalrici cum Cruce. n. 5.
Balthaſari apparet manus divina, ſed felicior S. Udalricus. n. 6.
In rationali Aaron, Urim & Tummim: ita quoque in S. Udalrico. n. 7.
Cur Moyſes tantopere æſtimaverit oſſa Joſephi? n. 8.
Eliſæus viduæ pauperculæ oleo ſuccurrens, typus S. Udalrici n. 8.
Elias mortuum reſuſcitat, ita & S. Udalricus. n. 8.
S. Petrus Ap. ſiccis pedibus maris undas calcat, ita & S. Udalricus. n. 8.

In Feſto S. Mariæ Magdalenæ. Conſideratione 25.

De S. Magdalena mirabili converſione, & pœnitentia.

S. Gregorius M. cur fleverit ſcribens de Magdalenæ pœnitentia? n. 1.
Cur ſanctæ quædam mulieres ante tabernaculi fores appenderint ſpecula? n. 1.
Duplex in cœlum via eſt, prima innocentiæ, ſecunda pœnitentiæ. n. 2.
Mulier ſedens ſuper beſtiam coccineam, typus Magdalenæ. n. 2.
Magdalena non abſimilis Hæmorhoiſſæ. n. 2.
Mulier quærens drachmam perditam, typus M. Magdalenæ. n. 3.
Magdalena cur mare vitreum ſimili criſtallo? n. 3.
Joſeph plorans ſuper fratres ſuos, perfectiſſimus typus Chriſti Domini. n. 4.
Magdalena ſe convertens & pœnitens, deſcribitur. n. 4.
Cur Deus Adamo, Evæ, Davidi, Ezechiæ, Jonæ &c. peccantibus remiſerit culpam, & non pœnam? Sed Magdalenæ utrumque remiſit? n. 5.
Columbæ ſeductæ, & revertenti, cur comparetur Magdalena? n. 6.
Per mulierem Sunamitidem præſignata B. M. Magdalena? n. 6.
Quomodo B. M. Magdalena pœnitens ſcabellum Chriſti? n. 7.
Cur B. M Magdalena in converſione ſua nec verbulum ad Chriſtum dixerit? n 8.
Figuræ de Muliere Chananæa, filio prodigo, Davide, Jacobo &c. n. 8.
Tria loquuntur ad Deum, Sanguis, cor, & lacrymæ, quod patet in Abel, Anna Samuelis matre, Davide, Agar, Eſau, Ezechia, & Magdalena &c. n. 8.
Quid hoc: *Erit vita tua quaſi pendens ante te?* n. 9.

Hanc vitam quotidie ante ſe pendentem habuit B. Magdalena. n. 9.
M. Magdalena quomodo columba in foraminibus petræ? n. 9.

In Feſto S. Jacobi Ap. Maj. Conſideratione 26.

De vita, prædicatione, & Martyrio S. Jacobi Ap. Maj.

Cur Joſeph ſoli Beniamino calicem in ſaccum miſit? n. 1.
Ita Chriſtus fecit S. Jacobo Ap. Majori, amico dilecto ſuo. n. 1.
S. Jacobus Maj. quomodo ſtella in Compoſtella? n. 2.
David tres ſibi ſelegit amicos, ita & Chriſtus Dominus &c. n. 3.
Jacob Patriarcha matris Rebeccæ filius; ita & S. Jacobus Ap. n. 4.
Cur Chriſtus dixerit Salomæ: *Neſcitis, quid petatis*? n. 4.
Zelus Moyſis, Phinees, Jehu, & Eliæ, & S. Jacobi Ap. Maj. n. 5.
Iſaac quomodo filium Jacob per attactum probaverit? n. 6.
S. Petrus cur dubitaverit ad gentes ire, & non S. Jacobus? n. 6.
S. Jacobus Maj. comparatur cum militibus Gedeonis? n. 7.
S. Jacobus Maior quomodo baculo ſuo tranſierit Jordanem? n. 7.
Cur S. Jacobus Maior tam citò anhelavit ad Martyrii coronam? n. 8.
Cur Chriſtus proditorem ſuum tantâ dignatus eſt charitate? n. 8.
Ita & S. Jacob Maj. Joſiam accuſatorem ſuum &c. n. 8.
Aminadab primus poſt Moyſen mare rubrum tranſiens, typus S. Jacobi. n. 9.
Samſon mortuus plures interficiens, quàm vivus, typus S. Jacobi Apoſt. n. 10.
S. Jacobus Maj. quomodo à B. Virgine fuerit conſolatus? n. 10.
Eliſæi corpus mortuum prophetavit: ità etiamnum corpus S. Jacobi. n. 10.

In Feſto S. Annæ. Conſideratione 27.

De S. Anna, Matre B. V. Mariæ digniſſima.

Laudatur Sara, Judith, Eſther, Salome &c. ſed majori laude digna S. Anna. n. 1.
Tres in ſcriptura commendantur Annæ &c. ſed B. Anna ſupergreſſa omnes. n. 2.
S. Annam conſolatur Gabriel Archangelus de futura prole. n. 2.
S. Jeremias, S. Joannes Bapt. S. Joſephus &c. cur in utero ſanctificati? n. 3.
Arca benedicens domui Obededom, typus B. V. Mariæ &c. n. 4.
Cur Jacob dimiſſionem petiit ab Angelo, ubi aurora aſcendit? n. 4.
Anna Elcanæ offerens filium triennem in templo, typus S. Annæ. n. 5.

Abra-

Abraham & Sara, quomodo typus SS. Joachim & Annæ? n. 5.
Cur homini ſenſato filia tradenda in matrimonium? n. 6.
Quid in hoc fecit S. Anna? n. 6.
Quomodo ex fructu cognoſcatur arbor? n. 6.
Cur Jacob Filio ſuo Joſeph tunicam polymitam fieri curavit? n. 7.
S. Anna variis à Deo exercebatur tribulationibus. n. 7.
Cur David ante arcam fœderis ſaltavit? n. 8.
Cur Ezechias flevit, ubi audivit: *Diſpone domui tuæ?* n. 8.
Radix Jeſſæ cur S. Anna dicatur? n. 8.
S. Anna cur ager à Deo benedictus & fertiliſſimus? n. 8.
Cur vinea à Deo electa? n. 9.
Cur puriſſima maris concha? n. 9.
Cur paradiſus, in quo plantatum eſt lignum vitæ? n. 9.
Cur terra ſancta, ex qua prodiit rubus ardens & incombuſtus? n. 9.

In Feſto SS. 5. Martyrum Biberbacenſium. Conſideratione 28.

SS. Martyres ſpectaculum facti ſunt mundo, Angelis & hominibus.

Cur omnis vita noſtra humana comœdiæ comparetur? n. 1.
Tunica Joſephi fœdè lacerata, & in ſanguine intincta, quid portendat? n. 2.
Cur genæ Sponſæ fragmini mali punici aſſimilentur? n. 2.
Cur Martyrium calici ſalutari & inebrianti comparetur? n. 2.
Beſtia habens capita ſeptem, & cornua decem, quid ſit? n. 3.
Alexandri Farneſii Belli Ducis fortitudo & animus. n 4.
Cur SS. Martyres inter tot ſupplicia tam fortes extiterint? n. 4.
Commendantur à fortitudine tres milites Davidis. n. 5.
Item quinque SS. Martyres Biberbacenſes. n. 5.
Cur Moyſes oſſa S. Joſephi Patriarchæ tanti æſtimaverit? n. 5.
Cur tot Angeli convenerunt ad ulceroſum corpus Lazari defuncti? n. 5.
Quomodo S. Paulus primos Chriſtianos ad conſtantiam adhortatus ſit? n. 6.
Deſcribuntur Catacumbæ Romanæ, in quibus erant SS. Martyres. n. 6.
Salomon fortiſſimis ſtipatus militibus, typus Chriſti. n. 7.
Quid turba illa ſtans ante thronum Dei cum palmis? &c. n. 7.
Cur Sponſus dilectus hinnulo cervorum aſſimiletur? n. 8.
Cur ovi ad occiſionem ductæ? n. 8.
Elephas quare per oſtenſionem uvæ animetur ad prælium? n. 9.
Quomodo mors Sanctorum pretioſa in conſpectu Domini? n. 9.
Triumphus Davidis & SS Martyrum, quàm glorioſus? n. 10.
Quid ſibi voluit ferculum, quod ſibi fecit Salomon? n. 10.

In Feſto Portiunculæ. Conſideratione 29.

De theſauro indulgentiarum ex Chriſti meritis &c.

Jacob mittit filios ſuos in Ægyptum ad emendum frumentum. n. 1.
In coronatione Caroli VI. Imp. quæ digna erant ſpectanda. n. 1.
De theſauro indulgentiarum in vera Eccleſia Dei. n, 2.
Theſaurus in agro abſconditus ſunt indulgentiæ plenariæ. n. 3.
Cur S. Franciſcus à Chriſto non aliud, quàm indulgentias poſtularit? n. 5.
Indulgentiæ omnes à Chriſti meritis ſuam trahunt originem. n. 3.
Piſcina probatica ſaluberrima ægrotis, typus pœnitentiæ, &c. n. 4.
Filius prodigus quomodo indulgentias plenarias ſit lucratus? n. 4.
Similitudo de homine malefico ad mortem ducto &c. n. 5.
Figura de Davide pœnitente, & interno apoſtemate laborante. n. 5.
Cur olim propitiatorium, ſeu locus placationis à Deo parabatur? n. 6.
Cur Chriſtus filiæ Archiſynagogi à mortuis reſuſcitatæ dedit manducare? n. 6.
David ſitiens in caſtris, typus Chriſti ſalutem noſtram ſitientis. n. 7.
Eliezer laſſus & defatigatus ad fontem ſedens, typus Chriſti. n. 7.
Hodie verificatur illud: *Quia hic peccatores recipit.* n. 8.
Figuræ plures: De fonte Zachariæ, de ſervo nequam in gratiam recepto, de Joſepho fratres recipiente, de Samaritano & Jerichuntino, de Photina muliere Samaritana, de gaudio Angelorum, de bono Paſtore, de drachma inventa, de paralytico ſanato. n. 8.

In Feſto S. Afræ M. Conſideratioue 30.

Amor JEſu S. Afræ Martyri dulces reddit flammas.

Pulcherrima parabola Chriſti de duobus filiis, à patre in vineam miſſis. n. 1.
Cur peccatores converſi præcedent in Regno Dei? inter quos S. Afra, &c. n. 1.
Tenebræ erant ſuper faciem abyſſi, quod S. Afræ applicatur. n. 2.
De viſo linteo à S. Petro Ap. quod S. Narciſſo applicatur. n. 3.
Quomodo in paradiſo Protoparentibus noſtris aperti ſint oculi? n. 4.
Figuræ plures de efficacia lacrymarum. n. 5.
Rahab Jerichuntina inſignis typus S. Afræ. n. 6.
Quomodo per naviculam Chriſti fluctibus agitatam, Eccleſia deſignetur? n. 7.
Agon & Martyrium glorioſum S. Afræ M. n. 7.
Fortis Debbora, fortis Jaël, fortis Thebæa mulier, fortis Judith, fortis mulier Abelæ &c. ſed fortior S. Afra M. n. 8.

Quid

Quid ille ignis perpetuus in altari ardens? n. 9.
S. Afra comparatur aquilæ, ex igne in cœlum volans. n. 9.
Aggratulatio Auctoris ad hanc Divam Patronam noſtram. n. 9.

In Feſto S. Laurentii M. Conſideratione 31.

De S. Laurentii M. Vita, generoſo agone, ac triumpho.

Quidnam fortiſſimum, an vinum? an Rex? an mulier? an veritas? & deciditur: qui ſe ipſum vincit, ut S. Laurentius M. n. 1.
Generatio rectorum benedicetur, quod S. Laurentio M. applicatur. n. 2.
Tobias perfectiſſimus typus S. Laurentii. n. 2.
De duobus titionibus fumigantibus, Decio & Valeriano. n. 3.
Crudeliſſimum Martyrium & excarnificatio S. Laurentii M. n. 3.
Cur Jeremias Propheta ad domum figuli à Deo miſſus eſt? n. 4.
S. Laurentius M. digniſſimum vas electionis. n. 4.
Tres pueri Babylonici inſignis typus S. Laurentii M. n. 4.
Item Elias Prophetarum zeloſiſſimus in ſuo ſacrificio. n. 5.
Cur S. Petrus in atrio Caiphæ ad ignem non calefactus? n. 5.
Quomodo Leo à Samſone occiſus, typus Tyrannorum? n. 6.
Cur SS. Apoſtoli Chriſto poſt reſurrectionem favum mellis & piſcem obtulerint? n. 6.
S. Laurentius quomodo in Martyrio in vulneribus Chriſti? n. 6.
Cur Job, ſicut phœnix, petierit in lectulo ſuo mori? n. 7.
Cur Elias Propheta currum igneum non formidavit? n. 8.
Glorioſus tranſitus S. Laurentii M. in cœlum. n. 8.

In Feſto Aſſumptionis B. V. M. Conſideratione 32.

De Matre miſericordia in cœlum à Deo Aſſumpta.

Jacob cupiens videre filium ſuum Joſeph, typus B. Virginis. n. 1.
David quanto cum Jubilo arcam Dei in civitatem ſuam introduxerit? n. 2.
Salomon Rex occurrens matri ſuæ, typus Chriſti Domini. n. 2.
Cur B. Virgo innixa ſuper dilectum filium ſuum in cœlum introierit? n. 2.
Cur SS. Deipara primò hodie audiit: *Veni, benedicta Patris mei &c.*? n. 3.
De exaltatione Eſther, Judith, & Bethſabee, plùs B. Virgo &c. n. 4.
De ſplendido ingreſſu in Jeruſalem Sabæ Reginæ. n. 5.
De occurſu SS. Patrum, Adam, Noë, Abraham, Jacob, Moyſis, Gedeonis. n. 5.

De occurſu Prophetarum, Iſaiæ, Jeremiæ, Ezechielis, Davidis &c. n. 6
De Aſſuero Rege Eſther Reginam coronante. n. 7.
B. Virgo cur coronâ ex duodecim ſtellis à Deo uno & trino coronata? n. 7.
Enarrantur duodecim virtutes B. V. Mariæ à nobis imitandæ. n. 7.
Cur B. Virgo adſtans ad thronum Filii; & non ſedens dicatur? n. 8.
Cur Aſſuerus Rex mediam Regni ſui partem Reginæ Eſther obtulerit? n. 8.
Fons aſcendens de terra, typus SS. Deiparæ exaltatæ. n. 9.
Virga Moyſis tantorum prodigiorum operatrix, typus B. Virginis. n. 9.
Figuræ de Thecuitide, Abigail, Bethſabee, Rebecca, Sara &c. n. 10.

In Feſto S. Bartholomæi Apoſt. Conſideratione 33.

De vita, & glorioſo agone S. Bartholomæi Apoſtoli.

Plures figuræ, cur numerus duodecimus ſit felix numerus? n. 1.
Cur Chriſtus in electione Apoſtolorum hunc numerum elegerit? n. 1.
Nabuchodonoſor conſilium init, quomodo omnem terram ſuo ſubjugaret imperio, ita Chriſtus in electione Apoſtolorum fecit. n. 2.
Cur Chriſtus priùs erat pernoctans in oratione Dei? n. 2.
S. Bartholomæus Ap. quomodo orationi deditus? n. 2.
Tobias per ſavum fugans Dæmonem, typus S. Bartholomæi. n. 2.
Joſue & Gedeon inſignes erant figuræ S. Bartholomæi. n. 3.
Daniel contemnens Regis munera, typus S. Bartholomæi. n. 4.
Cur Jacob aurea idola Labani ſub terebintho infodit? n. 4.
Joſeph relinquens pallium ſuum, typus S. Bartholomæi. n. 5.
Job cur veſtimenta ſua ſciderit? n. 5.
Jonathas cur exſpoliaverit ſe tunicâ? n. 5.
Cur olim victimis & holocauſtis pellis fuerit detracta? n. 6.
Quomodo S. Bartholomæus Ap. fuerit decorticatus? n. 6.
De tunica Joſepho detractâ, & in ſanguine intinctâ. n. 7.
De ultima concione Chriſti in Cruce, & S. Bartholomæi. n. 7.
Quomodo diſpoſuit Chriſtus S. Bartholomæo Regnum? n. 8.
Quid Jacob Patriarcham animaverit ad omnes perferendos labores? n. 8.
Job cur in omni tribulatione optimè confortatus? n. 8.
Ita & S. Bartholomæus in mediis tormentorum fluctibus. n. 8.
Elias aſcendens in cœlum, pallium Eliſæo reliquit; ſic S. Barthol. Apoſt. n. 8.
Pellis relicta S. Bartholomæi Apoſt. dividitur &c. n. 8.

In

In Feſto SS. Angelorum Cuſtodum. Conſideratione 34.

Angelos cuſtodes dedit nobis Deus contra omnes inimicos.

Cur mundus à tot millionibus Dæmonum infeſtetur? n. 1.
Figura de Dæmoniaco ab integra legione Dæmonum preſſo n. 1.
Conſolantur nos SS. Angeli Cuſtodes, ad noſtram ſalutem ordinati. n. 1.
Cur Angeli boni & mali in circuitu ambulent? n. 2.
Cur cuilibet hominum Angelus Cuſtos à Deo deputatus? n. 2.
Cur Cherubinus ante portam paradiſi conſtitutus? n. 2.
Jacobo Patriarcha dormiente, Angeli pro eo vigilabant. n. 3.
Cur Deus ad arcam Noëmicam non Angelo conſignavit claves? n. 3.
Cur Angeli tamdiu tardârunt, donec Sodomam ſubverterent? n. 4.
Cur illi ipſi Angeli Lothum vi ab incendio extraxerunt? n. 4.
Cur, & quomodo Daniel à lacu leonum liberatus? n. 5.
Judith inermis mulier quomodo ab Angelo defenſa & cuſtodita? n. 5.
Elias quomodo in deſerto deſertus, confortatus fuerit ab Angelo? n. 5.
Quomodo Agar, Jacob, Tobias, Iſraëlitæ, Moyſes, Lazarus &c.? n. 6.

In Feſto Nativitatis B. V. M. Conſideratione 35.

De gaudio totius univerſi ob Nativitatem B. V. Mariæ.

Ad hanc B. Virginis nativitatem ſuſpirabant omnes mundi ætates, Adam, Noë, Abraham, Moyſes, Aaron, David, Iſaias &c. n. 1.
Pro hac nativitate decertabant omnes menſes, ſed prærogativam obtinuit ſolus September, & quare hoc? n. 2.
Nubecula parva aſcendens de mari, pulcherrimus typus B. V. Natæ. n. 3.
Judith rediens de caſtris, occiſo Holoferne, typus B. V. n. 3.
Cur manna Iſraëlitis ſolùm in aurora cecidit? n. 3.
Salomon cur tam pretioſum thronum ſibi & Matri comparavit? n. 4.
Cur Lotho dictum eſt: *In monte ſalvum te fac?* n. 4.
Cur claudus ille ad portam ſpecioſam ſanatus? n. 4.
Cur Moyſes in tranſitu maris rubri virgam elevavit? n. 5.
Cur pincerna ſedens cum Joſeph in carcere ſalvatus? n. 5.
Cur Seraphim ignitum calculum forcipe aureâ ad Iſaiam tulit? n. 5.
Cur Eliſæus mulierem pauperculam per oleum ditavit? n. 6.
In hujus B. V. Nativitate gaudeant univerſi, & cur? n. 6.
Fruſtra ſperavit Aman in interceſſione Eſtheris Reginæ &c. n. 7.
Fruſtra ſperavit Adonias in patrocinio Bethſabeæ. n. 7.

Fruſtra ſperavit Siſara Dux belli in protectione Jahel &c. n. 8.
Cur luminare majus diei, & luminare minus nocti præſit? n. 8.
Agglomerantur plures figuræ de urna aurea, de columba Noëmi, &c. n. 9.

In Feſto Exaltationis SS. Crucis. Conſideratione 36.

De propitio JEſu, in Cruce pro noſtra ſalute exaltato.

Sol ad ſe trahit vapores terræ, Magnes ferrum, Succinum paleas, hamus ineſcatus piſcem, ramus viridis ovem, & Chriſtus Crucifixus peccatores. n. 1.
Tria ſunt animalcula, quæ orbi imperant: Agnus, Cygnus, & apis. n. 2.
Bella cœlum inter & terram enarrantur. n. 2.
Horum pacificator eſt Chriſtus JEſus, & hic crucifixus. n. 2.
Cur Adam poſt admiſſum delictum ad arborem confugerit? n. 3.
Noë rectè ante diluvium unicum ſuum perfugium in arca quæſivit. n. 3.
Noë extenſis manibus columbam revertentem amplectens, typus Chriſti. n. 3.
Dominus ſcalæ Jacob innixus, eſt Chriſtus Crucifixus. n. 4.
Agar afflicta ſub arbore, quærit, & invenit remedium. n. 5.
Item David tempore peſtis per ſacrificium oblatum. n. 5.
Item Mulier in Sarephta colligens duo ligna. n. 6.
Item Elias in perſecutione Jezabel ſub Junipero. n. 7.
De duobus Bohemiæ Principibus apertis & clauſis manibus dormientibus. n. 8.
Chriſtus cur apertas in Cruce manus habeat? n. 8.
Amor Jonathæ Principis erga Davidem. Plùs Chriſtus. n. 8.

In Feſto S. Matthæi Apoſt. & Evang. Conſideratione 37.

De mirabili vocatione S. Matthæi Apoſt. & Evangeliſtæ.

Struthio per viſum ova ſua excludens, typus Chriſti. n. 1.
Figuræ de Petro, Zachæo, turba, lunatico, Matthæo &c. n. 1.
Eliſæus quàm mirabiliter in agro ab Elia vocatus, typus S. Matthæi. n. 2.
Vocatio S. Petri & Andreæ Ap. ſed mirabilior S. Matthæi. n. 3.
Bartimæus cæcus cur adeò ad Chriſtum clamaverit? n. 4.
Cur Chriſtus Samaritanam ſedens ad fontem exſpectavit? n. 4.
Cur Chriſtus pertranſiens telonium, Matthæum vocaverit? n. 4.
Cur adoleſcens à Chriſto ad ſequelam vocatus, triſtis diſceſſerit? n. 5.
Figuræ de armigero Jonathæ, Ethai, Siba &c. n. 6.

Cur

Cur Jeremias Propheta ad officinam figuli miſſus eſt? n. 7.
Matthæus Ap. & Evang priùs vas ignominiæ, nunc gloriæ. n. 7.
Abraham variè à Deo probatus; plùs S. Matthæus. n. 8.
Cur Judith nihil pretioſi de ſpoliis Holofernis voluerit retinere? n. 8.
S. Matthæus omnia pretioſa obtulit in anathema oblivionis. n. 8.
S. Matthæus comparatur cum Daniele & Moyſe. n. 9.
Zacharias Propheta inſignis typus S. Matthæi in morte. n. 10.

In Feſto S. Michaëlis. Conſideratione 38.

De Protectione, & patrocinio S. Michaëlis Archangeli.

Solent Monarchæ duplicis generis habere Miniſtros; ita Deus. n. 1.
Inter quos præeminet S. Archangelus Michaël &c. n. 1.
Quis fuerit ille Angelus qui Hebræos in Palæſtinam duxit? n. 2.
Quis Pharaonem in mari rubro ſubmerſit? n. 2.
Quis Heliodorum flagellatum è templo eliminavit? n. 3.
Quis exercitum Sennacherib Aſſyrii profligavit? n. 3.
Quis gladium Abrahami tenuit, ne puerum feriret? n. 4.
Quis primas veſtes Proto-parentibus fecit? n. 5.
Quis ille vir, qui Joſue conſolatus eſt? n. 6.
Quis tres Pueros in ardenti fornace ſervavit immunes? n. 6.
Plurimæ figuræ de S. Michaële ex veteri & novo Teſtamento. n. 7.

In Feſto S. Franciſci Seraph. Conſideratione 39.

S. Franciſcus cur tantopere agnum & alaudam æſtimàrit?

Multa poſſumus diſcere ab animalibus terræ, & volucribus cœli. n. 1.
Præſertim à S. Franciſco Seraph. ab agno, & alauda. n. 1.
Cur olim duo agni quotidie Deo debuerint offerri? n. 2.
S. Franciſcus cur agnum ad lanienam ductum liberaverit? n. 2.
Cur S. Franciſcus in ſtabulo natus? n. 3.
Agnus ſurgens à ſomno genua flectit, typus S. Franciſci. n. 3.
Agnus gratus ſuo benefactori, typus S. Franciſci. n. 4.
Agnus agnoſcens matrem inter mille oves, rurſus typus hujus Sancti P. n. 5.
Agnus manſuetus, & patiens, typus S. Franciſci Seraph. n. 5.
Agnus humilis, & ruminans herbas, novus typus S. P. Franciſci. n. 6.
Agnus pacificus non habet redargutionem, ita & S. Franciſcus. n. 6.
Hiſtoria memorabilis de S. P. Franciſco, & lupo. n. 6.
Agnus Abſynthio paſtus, S. Franciſcum exhibet. n. 7.
Agnus Cruce ſignatur, ne perdatur, ita & S. Franc. n. 7.
Agnus ſequens Ducem, figura S. P. Franc. n. 7.

Agnus quinque vulnera gerens, typus S. P. Franc. n. 8.
S. Franciſcus Seraphicus quomodo SS. 5. Vulnera à Chriſto receperit? n. 8.
Alauda avis, typus S. Franciſci in pluribus. n. 9.

In Feſto SS. Simonis & Judæ. Conſideratione 40.

De vita, & glorioſo Martyrio SS. Simonis & Judæ Apoſt.

Mathathias cur filium Simonem & Jdam cæteris fratribus propoſuerit? n. 1
Ortus, & familia SS. Apoſtolorum Simonis & Judæ. n. 1.
Fratrum gratia rara, ut patet in Abel & Cain, in Iſaac & Iſmaël, in Jacob & Eſau, in Joſeph & fratribus, in Davide & fratribus &c. n. 2.
Cur Salome Mater pro filiis ſuis dextram & ſiniſtram petierit? n. 2.
SS. Simon & Judas fratres ſemper concordes, ut Jonathas & David, Abraham & Loth, Joſue & Caleb &c. n. 3.
Joſeph circumiens Ægyptum tempore famis, typus S. Simonis Apoſt, n. 4.
Eliezer, Iſaaco quærens ſponſam, typus S. Judæ Thadæi Apoſt. n. 4.
Cur S. Petro Apoſt. in linteo quadrupedia & ſerpentes fuerint monſtrata? n. 5.
Hæc figura applicatur etiam SS. Apoſtolis, Simoni & Judæ. n. 5.
Multa ſigna patrârunt Moyſes & Aaron: ita & SS. Simon & Judas. n. 6.
Paulus & Barnabas cur Dii in humana ſpecie æſtimati? n. 7.
Ita & SS. Apoſtoli Simon & Judas, & cur? n. 7.
Cur Chriſtus mandaverit Diſcipulis, ut pacem annuntiarent? n. 8.
Quid in hoc fecerunt SS. Apoſtoli, Simon & Judas? n. 9.
Quales piſcatores fuerint SS. Simon & Judas? n. 9.
SS. Simon & Judas, duæ tubæ argenteæ, duæ Olivæ &c. n. 9.
Item duæ columnæ in templo Salomonis. n. 10.
Diaconum à ſumma infamia liberant. n. 10.
Cur domus Dei de lapidibus dolatis ædidcata? n. 10.
Iſaias ſectus, ſeu ſerratus, typus S. Simonis &c. n. 10.

In Feſto Omnium Sanctorum. Conſideratione 41.

De deſiderio ad cæleſtem & æternam patriam.

Tobias in tenebris ſedens, typus noſter. n. 1.
David Rex, cur nullis terrenis divitiis potuerit ſaturari? n. 1.
Jonas lætatus ſuper hedera ſua, typus mortalium. n. 2.
Deus quomodo merces noſtra magna nimis? n. 2.
Joſeph cur tot adverſa tam fortiter, & manſuetè tulerit? n. 3.

Jacob

Jacob quomodo inter tot curas & adverſitates beatus? n. 4.
David adoleſcens, cur tam generoſe cum Golia pugnavit? n. 4.
Job, quare inter tot calamitates non fractus? n. 5.
Cur Angelus Nomen Jacob in Iſraël mutaverit? n. 6.
Quare cœleſtis civitas Jeruſalem in quadro poſita? n. 6.
Quomodo Chriſtus Diſcipulis ſuis, & nobis Regnum ſuum diſpoſuerit? n. 6.
Machabæi, cur tam generoſo animo ſuſtinuerint ſupplicia? n. 7.
S. Paulus quomodo ſe ipſum in adverſis animaverit? n. 7.
Quomodo Mater Machabæorum filios ſuos adhortata ſit? n. 7.
Quare S. Stephanus impavidus ſemper inter hoſtes ſteterit? n. 7.
Quomodo Angelus Chriſtum in agonia fuerit adhortatus? n. 8.
Cur Chriſtus Diſcipulis in monte Thabor prohibuit, ne aliquid dicerent? n. 8.
Cur Iſaiæ Prophetæ ignito calculo os ſigillatum? n. 8.
Cur David dixerit: Omnis homo mendax? n. 8.
Cur Paulus dixerit: Non licet homini loqui? n. 8.
Cur Regina Saba viſo Salomone non ampliùs habuerit ſpiritum? n. 9.
Cur tantus jubilus in populo, ubi Regem Salomonem viderunt coronatum? n. 9.
Plures ſequuntur figuræ de futura cœleſti gloria. n. 9.

In Feſto Animarum. Conſideratione 42.

De Animabus in igne purgante adhuc luentibus.

Sailæ filiæ Jephte, cur ſingulis annis anniverſarius celebratus? n. 1.
Amicos tres, Jobum patientem deplorantes, imitentur Chriſtiani. n. 1.
Cur Cherubinus cum gladio ignito ante paradiſum collocatus? n. 2.
Jonas cur tam impatiens æſtus ſolis? n. 2.
Pœna damni gravior, quàm ſenſûs in purgatorio. n. 3.
Figura de Abſolone à facie patris remoto. n. 3.
Item de Iſraëlitis in captivitate Babylonica retentis. n. 3.
Et de Davide faciem Dei deſiderante videre. n. 3.
Cur diviti epuloni in inferno unica aquæ ſtilla denegata? n. 4.
Quomodo animæ purgantes ſtolas ſuas lavent in ſanguine Agni? n. 4.
Cur SS. Hoſtia in Miſſa in tres dividatur partes? n. 4.
An meliùs ſit, orare pro mortuis, an pro vivis? n. 5.
Job, Lazarus, Joſeph, paralyticus, claudus ad portam, typus animarum. n. 5.
Votum Jonæ in ventre piſcis explicatur. n. 6.

Daniel in lacu leonum ab Habacuc paſtus, typus animæ purgantis. n. 6.
Farina in ollam mortis miſſa, figura SS. Euchariſtiæ. n. 7.
Opera miſericordiæ laudantur à Davide, Raphaële Archangelo &c. n. 7.
Gratitudo Davidis, Joſuæ, Abdemelech. &c. n. 8.
Cur Chriſtus de ſepulchro Lazaro inquiſierit? n. 9.
Quare Chriſtus 30. argenteis in mortem vendi voluerit? n. 9.

In Feſto S. Martini. Conſideratione 43.

De vita, & glorioſa morte S. Martini Epiſc. Turon.

S. Martinus Epiſc. cur lucernæ comparetur? n. 1.
Quale conſilium S. Joannes Baptiſta militibus dederit? n. 2.
Quomodo S. Martinus ſe geſſerit, tanquam miles? n. 2.
Cur David prodigium factus ſit multis? n. 3.
S. Martinus quomodo tres animæ hoſtes debellaverit? n. 3.
Jonathas exſpolians ſe tunicâ, typus S. Martini. n. 3.
Idem David deponens arma Regia ante pugnam cum Golia. n. 4.
Loth in monte ſalvum ſe faciens, typus S. Martini. n. 4.
Item Elias fugiens Jezabelem. n. 4.
Elias aram Baal idoli deſtruens, figura S. Martini. n. 5.
Item, Abel offerens ſacrificium Deo. n. 5.
Cur thronum Davidis tot ſtipabant leones? n. 6.
Chriſtus tres mortuos ſuſcitavit. Ita & S. Martinus. n. 6.
Beatus obitus S. Martini Epiſc. n. 6.

In Feſto Præſentationis B. V. Conſideratione 44.

Cultus conſtans B. V. Mariæ ſignum prædeſtinationis noſtræ.

Enumerantur ſigna plura prædeſtinationis noſtræ. n. 1.
B. Virgo eſt illud ſignum, quod Iſaiæ, & Achaz monſtratum eſt. n. 2.
B. Virgo eſt illa mulier amicta ſole, eſt ſcala Jacob, civitas munita, Arca, gratioſa, Ruth gratiam in oculis Booz inveniens. n. 2.
Cur Abiathar à Rege Salomone ſervatus, & Adonias occiſus? n. 3.
Cur quinque fatuæ virgines à cæleſti Sponſo reprobatæ? n. 4.
Cur mulier & veritas fortiſſimum in orbe declaretur? n. 5.
Fortis Judith, fortior Maria conterens caput Diaboli. n. 5.
Cur Chriſtus moriens caput ad dextram partem inclinaverit? n. 5.
Figuræ plures profani amoris: amemus nos Mariam. n. 6.
Maria cur dicatur murus ſe interponens pro domo Iſraël? n. 6.

Cur dicatur ſepes, cingens vineam, hoc eſt, Eccleſiam? n. 6.
Cur Barac voluerit, ut Debbora ſecum ad prælium deſcenderet? n. 6.

In Feſto S. Catharinæ V. & M. Conſideratione 45.

De vita, glorioſo agone, & triumpho S. Catharinæ V. & M.

Laudent alii Juditham, Eſtherem, Abigail &c. nos Catharinam. n. 1.
Cur olim ſpecula munda ante tabernaculi fores appenſa? n. 2.
Mirabilis converſio S. Catharinæ ad Chriſtum. n. 2.
Cur columba rediit ad Arcam Noëmicam, & non corvus? n. 3.
Zelus Mathathiæ, Eſdræ Sacerdotis, & S. Pauli Ap. n. 4.
Zelus ingens S. Catharinæ de propaganda fide. n. 4.
Holofernes captus in oculis, typus Maximini Imp. n. 5.
Judith faciens confuſionem in domo Nabuchodonoſoris, typus Catharinæ. n. 6.
Elias à corvo paſcitur, S. Catharina à columba. n. 6.
Martyrium S. Catharinæ V. & glorioſa victoria. n. 6.
Aggratulatio ad S. Catharinam nunc in cœlo regnantem. n. 6.

In Feſto S. Andreæ Apoſt. Conſideratione 46.

De vita S. Andreæ Ap. & ejus in Cruce triumpho.

Mundus novus quomodo à Chriſtophoro Columbo ope Crucis inventus? n. 1.
Columna nubis & ignis monſtrans Iſraëlitis viam, typus SS. Crucis? n. 1.
Cur in templi Solymæi fundamento lapides pretioſi collocati? n. 2.
S. Andreas Diſcipulus S. Joannis Baptiſtæ, quomodo ad Chriſtum vocatus? n. 2.
Cur Scriba in Lege peritus à Chriſto fuerit rejectus? n. 2.
Simon Cyrenenſis coactus portavit Crucem, non ſic S. Andreas. n. 3.
Eliſæus nolens ſeparari ab Elia, typus S. Andreæ. n. 3.
Vocatio Moyſis, Jeremiæ, Ezechielis, Jonæ, ſed promptior S. Andreas. n. 4.
Servus Evangelicus invitans ad nuptias, typus S. Andreæ. n. 5.
Crux cathedra Chriſti, & S. Andreæ Apoſtoli. n. 5.
Cur Dæmon adeò timuit citharam Davidis? n. 6.
Miracula nonnulla, quæ patravit S. Andreas. n. 6.
Jehu elevans in currum ſuum Jonadab, typus Chriſti & Andreæ. n. 7.
Cur olim quotidie Agnus Deo immolatus? Hoc fecit & S. Andreas. n. 7.

Jeremias cæſus, & in carcerem miſſus, typus S. Andreæ. n. 8.
Moyſes expanſis, in modum Crucis, brachiis orans, typus S. Andreæ. n. 8.
Cur Chriſtus non deſcendit de Cruce? neque Andreas? n. 9.

In Feſto S. Nicolai Epiſc. Conſideratione 47.

De vita exemplari, & prodigiis S. Nicolai Epiſc. Myrenſis.

Cur olim Sacerdos ſummus in veſte poderis aurea portaverit tintinnabula? n. 1.
Stante columnâ nubis & ignis, ſtabat & omnis populus. Cur? n. 1.
Cur à Jacob virgæ decorticatæ ovibus in canali propoſitæ? n. 1.
Samuel in nativitate, figura S. Nicolai Epiſc. n. 2.
S. Præcurſor Domini ab utero vocatus; ita & S. Nicolaus. n. 2.
Jeremias jugum portavit ab adoleſcentia; ita & S. Nicolaus. n. 3.
Cum Job ab infantia crevit miſeratio; ita & cum S. Nicolao. n. 3.
Booz miſericors erga Ruth pauperculam, typus S. Nicolai. n. 4.
Chriſtus cur ſæpiùs in deſertum locum abierit? & cur S. Nicolaus? n. 6.
David ſedulò paſcens oves, typus S. Nicolai. n. 7.
Zelator Elias in deſtruendo Baal, typus S. Nicolai. n. 7.
Item Joſeph Jacobi Patriarchæ filius. n. 8.
Habacuc Propheta raptus ab Angelo, typus S. Nicolai. n. 9.
Joſeph frumenta ſubminiſtrans egentibus, S. Nicolaum adumbravit. n. 10.
Abraham non rogatus pauperibus ſubveniens, figura S. Nicolai. n. 10.
S. Paulus Apoſt. ab adſtantibus alapâ percuſſus, S. Nicolao anſam dedit, ſimile quid cum Ario impio in Concilio faciendi. n. 11.
S. Petrus Apoſt. ingentia patravit prodigia; item S. Nicolaus. n. 12.
De feliciſſimo obitu S. Nicolai Epiſcopi. n. 13.
Adhortatio ad Chriſtianos S. Nicolaum ſequendi. n. 13.

In Feſto B. V. ſine macula conceptæ. Conſideratione 48.

De B. Virgine ſine omni macula originali, & actuali.

An paradiſus in communi diluvio fuerit intactus conſervatus? n. 1.
B. Virgo cur à SS. Patribus paradiſo aſſimiletur? n. 1.
Cur Eva ex coſta Adami in paradiſo formata? n. 2.
Cur Job maledixerit diei, in qua natus, & nocti, in qua conceptus eſt? n. 2.
Abimelech cur fragmine molæ ab una muliere confractus? n. 3.
Arbor Danielis, quid myſticè deſignaverit? n. 4.
Cur Moyſes introeuntibus in tabernaculum præfixerit ſpeculum? n. 5.

Cur

Cur draco ſteterit ante mulierem, ut filium ejus devoraret? n. 5.
Cur Salomon fundamentum templi ſuper pretioſos lapides exſtruxerit? n. 6.
Cur B. Virgo à Sapiente navis inſtitoris comparetur? n. 6.
Cur filii Regis à tributo juxta Verbum veritatis immunes? n. 7.
Malum punicum cur in vectigalibus nullum ſolvat tributum? n. 7.
Cur B. Virgo viti, & Chriſtus botro aſſimiletur? n. 8.
Cur ſerpentes ab umbra fraxini quantociùs fugiant? n. 8.
B. Virgo cur cerva gratiſſima, & Chriſtus hinnulus cervorum? n. 8.
Quomodo B. Virgo ab æterno fuerit ordinata? n. 9.
Cur B. Virgo pretioſæ margaritæ comparetur? n. 9.
Quomodo Chriſtus abſciſſus de terra viventium? n. 10.
Eliezer, quale judicium de Rebecca Virgine formaverit? n. 10.
Figuræ plures agglomerantur de B. V. Immaculata. n. 10.

In Feſto Exſpectationis Partûs B. V. Conſideratione 49.

De Exſpectatione Partus SS. Virginis Mariæ.

Quomodo hoſpitium JEſu, Maria & Joſepho parandum? n. 1.
B. Eliſabetha quomodo exceperit B. V. cognatam ſuam prægnantem? n. 1.
Plura Emblemata de B. Virgine prægnante, & Verbo gravidâ. n. 2.
Cur Evangeliſtæ tam parci fuerint in deſcribendis laudibus B. V.? n. 3.
Cur Adam recens formatus in paradiſum translatus? n. 3.
Quomodo Deus ante ſæcula ſalutem in medio terræ ſit operatus? n. 4.
Cur B. Virgo cum pretioſo ferculo Salomonis comparetur? n. 5.
Cur viderit S. Joannes Agnum tanquam occiſum in medio throni? n. 6.
Quid duæ illæ mulieres pro vivo infante litigantes? n. 6.
Philippa Angliæ Regina partui proxima omnia à Rege impetrat. n. 6.

In Feſto S. Thomæ Apoſt. Conſideratione 50.

De vita, prodigiis, & glorioſo Martyrio S. Thomæ Apoſt.

Plures fuerunt Thomæ ſanctitate illuſtres, inter quos præeminet S. Thomas Apoſt. n. 1.
Ethai ſequens Davidem, typus S. Thomæ Apoſt. n. 2.
S. Thomas quomodo de via ſalutis æternæ inquiſierit? n. 2.
Columba à milvis agitata, typus S. Thomæ Apoſt. n. 3.
Filius prodigus ad frugem revertens, quomodo S. Thomas? n. 4.
Gaudium paſtoris ob inventam ovem perditam. n. 4.
Petra dura, ex qua Moyſes eduxit aquas, erat incredulus Thomas. n. 5.

Paralyticus ad piſcinam à Chriſto ſanatus, typus S. Thomæ Ap. n. 6.
Quomodo S. Thomas Apoſt. de & infontibus Salvatoris de novo vivificatus? n. 8.
Quomodo aqua craſſa à ſole refulgente accenſa? n. 9.
Prodigia, quæ à S. Thoma Apoſt. ſunt perpetrata. n. 9.

In Feſto Nativitatis Chriſti. Conſideratione 51.

De Chriſto Domino à B. Virgine in mundum nato.

Cur Chriſtus appelletur ſecundus Adam? n. 1.
Cur humanitas Chriſti comparetur cum arca Noëmica? n. 2.
Cur Chriſtus natus comparetur cum Manna de cœlo cadente? n. 2.
Quare uterus B. V. Mariæ aſſimiletur acervo tritici? n. 2.
Quare B. Virgo porta orientalis ſoli patens Principi? n 2.
Cur Abraham exultavit, ubi hunc diem prævidit? n. 3.
Quid per ſcalam Jacob, & Dominum innixum ſcalæ intelligatur? n. 3.
Quid per rubum ardentem, & incombuſtum? n. 3.
Cur Ezechias Rex tam amaré flevit, dum illi mors inſinuata eſt? n. 4.
Cur Moyſes radiantem vultum velo obduxit? n. 5.
Quomodo pacificus ingreſſus Samuelis, & Chriſti in Bethlehem? n. 5.
Qualis iſte lapis, qui ſtatuam Nabuchodonoſoris contrivit? n. 6.
Cur Moyſes non faciem, ſed poſteriora Dei viderit? n. 6.
Quidnam ſibi voluerit propitiatorium inter duos Cherubinos? n. 6.
Cur Chriſtus dilectus, quemadmodum filius unicornium? n. 7.
Quomodo Eliſæus puerum, & filium Sunamitidis ſuſcitavit? n. 7.
Quid ille paralyticus deſignavit, hominem non habens? n. 8.
Quid viator Jerichuntinus à latronibus ſauciatus? n. 9.
Cur Chriſtus natus juxta fontem? n. 9.
Cur juxta portam Bethlehemicam? n. 9.
Cur ſecùs viam, quæ ducit in urbem David? n. 9.
Cur non in ipſa urbe, ſed in publico campo? n. 9.
Cur in ſolſtitio hyemali, ubi dies breviſſimus? n. 9.
Cur de media nocte Princeps pacis venit? n. 9.
Arca Dei habitans in papillionibus, quid inſinuet? n. 9.
Quomodo cum Davide ad ſacrificium ſolemne eundum? n. 9.

In Feſto S. Stephani Proto-martyris. Conſideratione 52.

S. Stephanus plenus gratiâ fortiter pro cœlo pugnat.

Aminadab primus poſt Moyſen mare rubrum intrans, typus S. Stephani. n. 1.

Naboth

Naboth propter vineam ab Achab lapidatus, typus S. Stephani. n. 2.
Jacob ſuper lapides indormiens, figura de S. Stephano. n. 2.
Joab in expugnatione Sion primus in arcem penetrans, typus S. Stephani. n. 3.
S. Stephanus cur cum adamante comparetur? n. 3.
Quomodo S. Stephanus lapidem Philoſophicum habuerit? n. 4.
Analogia inter Chriſtum Crucifixum, & S. Stephanum lapidatum. n. 4.
Elephas murem formidans, eſt noſtrum ſymbolum. n. 5.
Moyſes & Aaron inter lapides ad Deum fugientes, typus S. Stephani. n. 5.
Jacob ſerviens pro Rachel, & lapidem amovens, typus S. Stephani. n. 6.
Abel juſtus à fratre occiſus, figura S. Proto-martyris. n. 7.
Joab Davidem Regem ſuum ad pugnam invitans, typus S. Stephani. n. 7.
Noë cur in tecto arcæ feneſtram collocaverit? typus S. Stephani. n. 8.
Sol, & luna ſtantes ad pugnam Joſue, quid adumbraverint? n. 8.

In Feſto S. Joannis Evangeliſtæ. Conſideratione 53.

De vita S. Ioannis Ap. & Ev. dilecti Chriſti Diſcipuli.

Viſio Ezechielis de quatuor animalibus, & S. Joannis Evangel. explicatur. n. 1.
Bonum eſt viro, portare jugum Domini ab adoleſcentia. Figuræ plures. n. 2.
Davidis filius Salomon cur amabilis Domino fuerit vocatus? n. 3.
Benjamin à patre tenerè dilectus, typus S. Joannis Evang. n. 3.
Amor Jonathæ & Davidis: Chriſti & S. Joannis Evang. n. 4.
Cur S. Joannes Ev. dilectus, quemadmodum filius unicornium? n. 4.
Explanatur parabola, quam Davidi Nathan de ove propoſuit. n. 5.
Samſon in ſinu Dalilæ quieſcens, omnia perdidit: non ſic S. Joannes Evangeliſta. n. 5.
Quis ille fluvius egrediens de loco voluptatis? n. 5.
Jacob Dominum innixum ſcalæ videns, typus S. Joann. Evangeliſtæ. n. 5.
Adamo dormienti multa ſecreta revelata; ſic & S. Joann. Evangeliſtæ. n. 5.
Amicus omni tempore diligit: ſic Joſeph, Judas Machabæus, & S. Joannes Evangeliſta. n. 6.

Quisnam fuerit ille adoleſcens, qui ſindone amictus, Chriſtum ſecutus eſt? n. 6.
Amici veri, amici Job, Chuſai, & Ethai, ſed quàm maximè S. Joan. Evangeliſta. n. 7.
Jacob moriens, cur Joſepho dederit partem unam extra fratres ejus? n. 7.
Chriſtus cur moriens SS. Matrem ſuam S. Joanni Evangeliſtæ commendaverit? n. 8.
Cur Salomonis thronum duo aurei ſtipabant leones? n. 9.
Cur domus Obededom benedicta propter arcam? n. 9.
Cur Angelus apparens S. Joanni, noluerit ab eo adorari? n. 10.
Pueri in fornace Babylonica illæſi, typus S. Joannis Evangeliſtæ. n. 10.
De glorioſo obitu S. Joannis Evangeliſtæ. n. 10.

In Feſto SS. Innocentium. Conſideratione 54.

De SS. Innocentibus M. M. & de cura parentum erga filios.

Pharao occidens & ſubmergens pueros, typus Herodis. n. 1.
Moyſes in ſcirpea fiſcella in Nilo expoſitus, typus Chriſti. n. 1.
Cur tot innocentes infantes occiſi? n. 1.
Cur Dina tam turpiter in Sichem lapſa eſt? n. 2.
Job cur in ruina filiorum veſtimenta ſua ſciderit? n. 3.
Virga Moyſis in colubrum verſa, quid ſignificet? n. 4.
Quare Heli Sacerdos tam durè à Deo punitus ſit? n. 4.
Cur David Amnon filium ſuum peccantem non caſtigarit? n. 5.
Cur pueri immorigeri in Bethel ab urſis dilacerati? n. 6.
Cur olim filii parentibus inobedientes, lapidibus obruti? n. 7.
Cur etiam parvuli in Sodoma igne cœleſti puniti? n. 7.
Achaz quomodo filios ſuos luſtraverit in igne? n. 8.
Heli cur non in faciem, ſed in tergum cadens exſpiravit? n. 8.
De patre filium Dæmoniacum ad Chriſtum adducente. n. 9.
Cur Chriſtus bajulans Crucem, mulieribus fletum interdixerit? n. 9.
Diſcant parentes & filii à Tobia ſeniore, & juniore. n. 10.
Item ab Abraham, & Iſaac, à Mathathia, & Samſone. n. 10.

In Feſto Dedicationis. Conſideratione 55.

In quo conſiſtat vera, ac ſolida hominis Chriſtiani recreatio?

Homo in imbecillitate ſua indiget ſubinde levamine. n. 1. & cur?
Cur adeò gaviſus ſit Abraham, David, Bartymæus, Claudus, Zachæus? n. 1.

Solidum hominis gaudium conſiſtit in bona conſcientia. n. 1.
Cur Chriſtus ſe ipſum invitavit apud Zachæum? n. 2.
Cur pater ille muſicos conſtituit, dum filium ſuum prodigum convivio excepit? n. 3.
Columba revertens in Arcam, ſymbolum conſcientiæ bonæ? n. 3.
Scyphus Joſeph, quomodo typus ſecuræ conſcientiæ? n. 3.
Cur in templo Salomonis nullus malleus auditus eſt? n. 4.
Cur quinque Virgines fatuæ à cœleſtibus nuptiis excluſæ? n. 4.
Cur à Domino propriè detur uxor prudens? n. 5.
Talis erat Sara, Rebecca, Rachel, Michol &c. n. 5.
Cur Joſeph in carcere hilaris, pincerna verò & piſtor triſtes? n. 6.
Conſcientia bona eſt convivium Aſſueri, dulce manna, Regia Dei, reclinatorium aureum, terra promiſſionis, torrens voluptatis &c. n. 6.
Cur Chriſtus in mediis fluctibus in navicula dormierit? n. 6.
Non contriſtabit juſtum, quidquid ei acciderit. Figuræ plures. n. 7.
Qualis ille ager, in quo theſaurus abſconditus eruendus? n. 8.
Qualis illa drachma, tanta cum cura quæſita? n. 8.
David cur dixerit: *Dediſti lætitiam in corde meo?* n. 9.
Anna cur dixerit: *Exultavit cor meum in Domino*? n. 9.
Eſther quomodo ſolùm in Domino læta ta ſit? n. 9.
Habacuc cur dixerit: *In Domino gaudebo &c.?* n. 9.
Cur Pharaonem Regem inter alias pœnas exagitaverint ſciniphes? n. 9.
Cur Nabuchodonoſor inter omnes regales delicias perturbatus? n. 9.
Uriæ litteræ in ſinu portatæ, quid ſibi velint? n. 9.
Ezechias Rex ab omnibus imitandus, & cur? n. 9.

Conſideratio ultima.

De Sacrificio Miſſa, & dignitate Sacerdotis eam offerentis.

Cur Deus, licèt omnipotens, tria majora facere non poſſit? n. 1.
Cur, & quomodo Deo ſacrificium Miſſæ ſit offerendum? n. 1.
Quid ille calculus ignitus, quo Seraphim labia Iſaiæ tetigit? n. 2.
Cur olim primitiæ ſpicarum Deo debuerint offerri? n. 3.
Quomodo Chriſtus granum mortificandum, & multiplicandum? n. 3.
Cur olim pro ſacrificio agnus manè & veſpere fuerit immolatus? n. 4.
Abraham ſacrificavit filium affectu, & arietem effectu. Cur? n. 5.
Cur ſacrificium à Noëmo Deo oblatum, adeò gratum? n. 5.
Jacob placans fratrem iratum muneribus, quid nobis inſinuet? n. 6.
David quomodo tempore peſtis Deum placaverit? n. 6.

Sac-

Sanguis agni in ſuperliminari aſperſus, quid nobis indicat? n. 7.
Cur tres SS. Magi procedentes Chriſtum recèns natum adoraverint? n. 8.
Cur Simeon juſtus ſine mora puerum JEſum in ulnas ſuſceperit? n. 8.
Cur duo gladii in ultima cœna Chriſti fuerint præſentes? n. 5.
Manna de cœlo cadens, ingens prodigium. Cur? n. 10.
Sol ad vocem Joſue in curſu conſiſtens, quid nobis indicet? n. 10.
Cur Chriſtus non tantum ſubditus parentibus, ſed etiam Sacerdoti? n. 10.
Qualis poteſtas Sacerdotis remittentis locò Dei peccata hominibus? n. 10.
Cur olim Sacerdotes Dei debuerint portare tunicam hyacinthinam? n. 11
Cur Manna in aureo puriſſimo vaſe incluſum? n. 11.
Cur Sacerdos in Miſſa dicere ſoleat: *Dominus vobiſcum? &c.* n. 11.
Cur mulier Syrophœniſſa à Chriſtianis imitanda? n. 12.
Cur Jacob imitandus, benedictionem ab Angelo poſtulans? n. 12.

F I N I S.